TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 113

91'inci Birleşim
4 Nisan 2015 Cumartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	Sayfa
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**8**
II.- BU BİRLEŞİM TUTANAK ÖZETİ	**11**
III.- GELEN KÂĞITLAR	**15**
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	**16**
A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI	*16:18*
1.- Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu'nun, Milliyetçi Hareket Partisinin Genel Başkanı merhum Alparslan Türkeş'in 18'inci ölüm yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	16:18
V.- AÇIKLAMALAR	**18,24,25,40,59,62, 77,116,126**
1.- Tokat Milletvekili Reşat Doğru'nun, Milliyetçi Hareket Partisinin Genel Başkanı merhum Alparslan Türkeş'in 18'inci ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması	18

Sayfa

2.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Milliyetçi Hareket Partisinin Genel Başkanı merhum Alparslan Türkeş'in 18'inci ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması 24

3.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Milliyetçi Hareket Partisinin Genel Başkanı merhum Alparslan Türkeş'in 18'inci ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması 25

4.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin 687 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 57'nci maddesinden sonra gelmek üzere ihdas edilen madde üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 40

5.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 40

6.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Şükran Güldal Mumcu'ya, bugüne kadarki tarafsız ve başarılı yönetiminden dolayı teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 59

7.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Şükran Güldal Mumcu'ya, bugüne kadarki tarafsız ve başarılı yönetiminden dolayı teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 60

8.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın 687 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın üçüncü bölümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 62:63

9.- Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'in, Burdur'daki BURTRAK traktör fabrikasının durumuna ilişkin açıklaması 77

10.- Başbakan Yardımcısı Yalçın Akdoğan'ın, 24'üncü Dönemde yapılan tüm çalışmalar için herkese şükranlarını sunduğuna ve bu dönemde hayatını kaybeden milletvekillerine Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 116

11.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Şükran Güldal Mumcu'ya, Meclisin zarafetini göstermek için çiçek takdim etmek istediklerine ilişkin açıklaması 126:127

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI **19**

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ *19:24*

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu ve 21 milletvekilinin, Kahramanmaraş'ın kalkınması, ülke ekonomisine katkı ve iş istihdamı sağlanması konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1293) 19:20

Sayfa

2.- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel ve 22 milletvekilinin, İskenderun Körfezi'nde kurulacak termik santrallerin Akdeniz Bölgesi'ndeki tarım ve insan yaşamı üzerinde yaratacağı tehlikelerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1294) 20:22

3.- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel ve 22 milletvekilinin, zorunlu askerlik görevini yürütürken gerçekleşen şüpheli asker ölümlerinin nedenlerinin ve devletin yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1295) 22:24

VII.- ÖNERİLER **25,26,92,116,127**

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ *25,26:33*

1.- MHP Grubunun, Tokat Milletvekili Reşat Doğru ve arkadaşları tarafından, son günlerde Irak ve Doğu Türkistan Türklerine karşı artan saldırılar ve katliamların araştırılarak Hükûmetin gereken tedbirleri alması amacıyla 1/7/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 4 Nisan 2015 Cumartesi günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 25,26:33

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ *92,116:125,127*

1.- Danışma Kurulunun, görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Genel Kurulun 90'ıncı Birleşiminde kabul edilen 34, 35, 41 ve 88'inci maddelerinin yeniden görüşülmesine dair, Hükûmet adına Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının talebinin İç Tüzük'ün 89'uncu maddesi uyarınca Danışma Kurulunca uygun görüldüğüne ilişkin görüşü 92

2.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun daha önce toplanılması kararlaştırılan 5 Nisan 2015 Pazar günü toplanmamasına, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7 Haziran 2015 Pazar günü yapılacak 25'inci Dönem milletvekili genel seçimine ilişkin kesin sonuçların 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 37'nci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 3'üncü maddesine göre Yüksek Seçim Kurulunca Türkiye radyo ve televizyonlarından ilanını takip eden beşinci gün saat 15.00'te toplanmak üzere 7 Nisan 2015 Salı (Salı günü dâhil) gününden itibaren tatile girmesine ilişkin önerisi 116:125,127

Sayfa

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER **33,41,60,63,77, 93,127**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ *33:39,41:59,60:62, 63:77,77:92, 106:115,127, 128:145*

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/242, 2/80) (S. Sayısı: 156) 33

2.- Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları (1/484) (S. Sayısı: 287) 33

3.- Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/742) (S. Sayısı: 616) 33

4.- Askeri Hakimler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/1008) (S. Sayısı: 685) 33

5.- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Burdur Milletvekili Hasan Hami Yıldırım ve İzmir Milletvekili Aydın Şengül ile 50 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun; Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş'ün; Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 2 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile 2 Milletvekilinin; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546) (S. Sayısı: 687) 34:39,41:59,60:62, 63:77,77:92,128,145

Sayfa

6.- Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Merkez Anlaşmasının Ekinde Değişiklik Yapılmasına ve KEİ Merkezinin Kalıcı Olarak Taşınmasının Usullerine İlişkin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1036) (S. Sayısı: 696) 106:107,128:145

7.- Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçevesinde Birlik Tarafından Türkiye Cumhuriyetine Yapılacak Mali Yardımın Uygulanmasına İlişkin Düzenlemeler Hakkında Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1040) (S. Sayısı: 708) 107:108,128:145

8.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Tarımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1001) (S. Sayısı: 686) 109:110,128:145

9.- Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/731) (S. Sayısı: 422) 110

10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/910) (S. Sayısı: 604) 110

11.- Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/422) (S. Sayısı: 58) 110

12.- Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/883) (S. Sayısı: 582) 110:111,128:145

13.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/753) (S. Sayısı: 447) 112:113,128:145

14.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/891) (S. Sayısı: 584) 113:114,146:157

Sayfa

15.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/737) (S. Sayısı: 432) 114,146:157

16.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Acil Durumlar Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/953) (S. Sayısı: 690) 115,146:157

17.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/348) (S. Sayısı 212) 127

B) YENİDEN GÖRÜŞMELERİ YAPILAN TASARILAR / TEKLİFLER (TEKRİRİ MÜZAKERE) *93:106*

1.- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Burdur Milletvekili Hasan Hami Yıldırım ve İzmir Milletvekili Aydın Şengül ile 50 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun; Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş'ün; Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 2 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile 2 Milletvekilinin; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546) (S. Sayısı: 687) (34, 35, 41 ve 88'inci Maddeler) 93:106

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI **126**

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Şükran Güldal Mumcu'nun, 24'üncü Dönemde Başkan Vekili olarak görev yapmaktan onur duyduğuna, yapılan tüm çalışmalar için herkese teşekkür ettiğine, bu dönemde hayatını kaybeden milletvekillerine Allah'tan rahmet dilediğine ve bütün şiddet ve terör olaylarını kınadığına ilişkin konuşması 126

Sayfa

X.- OYLAMALAR **128:145**

1.- (S. Sayısı: 687) İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 128:145

2.- (S. Sayısı: 696) Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Merkez Anlaşmasının Ekinde Değişiklik Yapılmasına ve KEİ Merkezinin Kalıcı Olarak Taşınmasının Usullerine İlişkin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 128:145

3.- (S. Sayısı: 708) Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçevesinde Birlik Tarafından Türkiye Cumhuriyetine Yapılacak Mali Yardımın Uygulanmasına İlişkin Düzenlemeler Hakkında Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 128:145

4.- (S. Sayısı: 686) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Tarımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 128:145

5.- (S. Sayısı: 582) Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 128:145

6.- (S. Sayısı: 447) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı'nın oylaması 128:145

7.- (S. Sayısı: 584) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 146:157

8.- (S. Sayısı: 432) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 146:157

9.- (S. Sayısı: 690) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Acil Durumlar Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 146:157

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

3 Nisan 2015 Cuma

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak on bir oturum yaptı.

Karabük Milletvekili Osman Kahveci, Karabük'ün kuruluşunun 78'inci yıl dönümüne,

İzmir Milletvekili Oktay Vural, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı merhum Alparslan Türkeş'in 18'inci ölüm yıl dönümüne,

Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu, Türkiye genelinde yaşanan elektrik kesintileri ve elektrik piyasasının son durumuna,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Ankara Milletvekili Haluk Özdalga, Yemen'de yaşanan iç savaşa,

Gaziantep Milletvekili Mehmet Sarı,

Malatya Milletvekili Ömer Faruk Öz,

25'inci Dönemde Mecliste olmayacakları için milletvekilleri ve çalışanlardan helallik dilediklerine;

İstanbul Milletvekili Kadir Gökmen Öğüt, adliyelerde avukatlara çıkarılan zorluklara ve sandık kurulu görevlilerinin eğitim kurslarıyla ilgili ciddi iddalar olduğuna,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, adliyelerde avukatlara çıkarılan zorluklara ve adliyelerdeki güvenlik sorununa,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Karabük'ün kuruluşunun 78'inci yıl dönümüne ve sanatçı Kayahan'ın ölümü nedeniyle Türk ulusuna başsağlığı dilediğine,

Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı, Hükûmetten, Türkiye'nin gerçek sorunları üzerine gitmesini ve yapay gündem oluşturmamasını dilediğine,

Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin Türkoğlu, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı merhum Alparslan Türkeş'in 18'inci ölüm yıl dönümüne,

İzmir Milletvekili Oktay Vural, Karabük'ün kuruluşunun 78'inci yıl dönümüne, sanatçı Kayahan'ın ölümü nedeniyle ailesine, sanat camiasına ve Türk milletine başsağlığı dilediğine ve 1-7 Nisan Ulusal Kanser Haftası'na,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, AKP'nin Artvin İl Genel Meclisi üyesi Hamza Güney'in sosyal medyada paylaştığı bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Cemalettin Şimşek, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı merhum Alparslan Türkeş'in 18'inci ölüm yıl dönümüne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Balıkesir Milletvekili Namık Havutça ve 22 milletvekilinin, balıkçılık sektöründe yaşanan sorunların (10/1290),

Mersin Milletvekili Vahap Seçer ve 23 milletvekilinin, son yıllarda artan asker ve polis intihar vakalarının nedenlerinin (10/1291),

Van Milletvekili Nazmi Gür ve 21 milletvekilinin, Van İl Afet Müdürlüğü ve Van Valiliği hakkında çıkan yolsuzluk iddialarının (10/1292),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

CHP Grubunun, 27/11/2013 tarihinde Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 30 milletvekili tarafından, Vakıflar Bankası emeklilerinin 6111 sayılı Kanun'la getirilen düzenlemeden kaynaklanan mağduriyetlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (1167 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 3 Nisan 2015 Cuma günkü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri arasından belirlenen Ön Seçim Geçici Komisyonunca kabul edilen ve bastırılarak dağıtılan 713 sıra sayılı Komisyon Raporu'nun kırk sekiz saat geçmeden Genel Kurulun 3 Nisan 2015 Cuma günkü (bugün) gündeminin "Seçim" kısmına alınarak mezkûr rapor doğrultusunda Sayıştayda boş bulunan 7 üyelik için seçimin bu birleşimde yapılmasına; gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 708, 686, 422, 604, 58, 582, 447, 584, 432 ve 690 sıra sayılı Kanun Teklifi ve Tasarılarının bu kısmın sırasıyla 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ve 16'ncı sıralarına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Sayıştayda boş bulunan üyelikler için yapılan seçim sonucunda, Sayıştay meslek mensupları kontenjan grubundan İsmail Aktaş, Abdullah Doğru, Ali Özek, Ahmet Gümüş, Osman Kaya; Maliye Bakanlığı meslek mensubu diğer adaylar kontenjan grubundan Sema Küçük ve Mehmet Akif Umay seçildiler.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kenya'nın başkenti Nairobi'de 21-23 Nisan 2015 tarihlerinde düzenlenecek olan "Engellilerin Katılımı için Küresel İttifak" konulu konferansa katılması Genel Kurulun 10/3/2015 tarihli 73'üncü Birleşiminde kabul edilen heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimlere ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Malta'nın başkenti Valletta'da 5-6 Mayıs 2015 tarihlerinde düzenlenecek olan Uluslararası Adalet ve Hukukun Üstünlüğü Enstitüsü (IIJ) ve Avrupa Komisyonu tarafından "Hukukun Üstünlüğü Çerçevesinde Terörizmle Mücadele Sistemlerinin İnşasında Milletvekillerinin Rolünün Geliştirilmesi" konulu çalıştaya,

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Almanya Federal Cumhuriyeti'nin başkenti Berlin'de 21/5/2015 tarihinde düzenlenecek olan "Alman Gençlik Dairelerinin Türk ve Müslüman Çocuklara Yönelik Uygulamaları" konulu etkinliğe,

Katılım sağlanmasına ilişkin tezkereleri kabul edildi.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu'nun (2/242, 2/80) (S. Sayısı: 156),

2'nci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporlarının (1/484) (S. Sayısı: 287),

3’üncü sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu’nun (1/742) (S. Sayısı: 616),

4’üncü sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Askeri Hakimler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu’nun (1/1008) (S. Sayısı: 685),

6’ncı sırasında yer alan, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Merkez Anlaşmasının Ekinde Değişiklik Yapılmasına ve KEİ Merkezinin Kalıcı Olarak Taşınmasının Usullerine İlişkin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun (1/1036) (S. Sayısı: 696),

Görüşmeleri, komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

5’inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Burdur Milletvekili Hasan Hami Yıldırım ve İzmir Milletvekili Aydın Şengül ile 50 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin’in; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel’in; Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan’ın; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli’nin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın; İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu’nun; Kocaeli Milletvekili Haydar Akar’ın; Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş’ün; Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 2 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural’ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın; İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile 2 Milletvekilinin; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkerelerinin (1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546) (S. Sayısı: 687), görüşmelerine devam edilerek 58’inci maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, sanatçı Kayahan’a Allah’tan rahmet dilediğine ve Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı’nın 687 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 24’üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Haydar Akar, Şanlıurfa Milletvekili Abdulkerim Gök’ün 687 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 32’nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı merhum Alparslan Türkeş’in 18’inci ölüm yıl dönümüne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın yaptığı açıklaması sırasında şahsına ataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, 4 Nisan 2015 Cumartesi günü saat 14.00'te toplanmak üzere 02.49'da birleşime son verildi.

Şükran Güldal MUMCU
Başkan Vekili

İsmail KAŞDEMİR	*Mine LÖK BEYAZ*	*Dilek YÜKSEL*
Çanakkale	Diyarbakır	Tokat
Kâtip Üye	Kâtip Üye	Kâtip Üye
Fehmi KÜPÇÜ		*Bayram ÖZÇELİK*
Bolu		Burdur
Kâtip Üye		Kâtip Üye

II.- BU BİRLEŞİM GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak altı oturum yaptı.

Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu, Milliyetçi Hareket Partisinin Genel Başkanı merhum Alparslan Türkeş'in 18'inci ölüm yıl dönümüne ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

Tokat Milletvekili Reşat Doğru,

Ankara Milletvekili Levent Gök,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı,

Milliyetçi Hareket Partisinin Genel Başkanı merhum Alparslan Türkeş'in 18'inci ölüm yıl dönümüne ilişkin birer açıklamada bulundular.

Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu ve 21 milletvekilinin, Kahramanmaraş'ın kalkınması, ülke ekonomisine katkı ve iş istihdamı sağlanması konusunun (10/1293),

İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel ve 22 milletvekilinin, İskenderun Körfezi'nde kurulacak termik santrallerin Akdeniz Bölgesi'ndeki tarım ve insan yaşamı üzerinde yaratacağı tehlikelerin (10/1294),

İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel ve 22 milletvekilinin, zorunlu askerlik görevini yürütürken gerçekleşen şüpheli asker ölümlerinin nedenlerinin ve devletin yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğinin (10/1295),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

MHP Grubunun, 1/7/2013 tarih ve 15841 sayıyla Tokat Milletvekili Reşat Doğru ve arkadaşları tarafından, son günlerde Irak ve Doğu Türkistan Türklerine karşı artan saldırılar ve katliamların araştırılarak Hükûmetin gereken tedbirleri alması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 4 Nisan 2015 Cumartesi günkü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu'nun (2/242, 2/80) (S. Sayısı: 156),

2'nci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporlarının (1/484) (S. Sayısı: 287),

3'üncü sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (1/742) (S. Sayısı: 616),

4'üncü sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Askeri Hakimler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (1/1008) (S. Sayısı: 685),

9'uncu sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (1/731) (S. Sayısı: 422),

10'uncu sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (1/910) (S. Sayısı: 604),

11'inci sırasında yer alan, Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (1/422) (S. Sayısı: 58),

17'nci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (1/348) (S. Sayısı 212),

Görüşmeleri, komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

5'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Burdur Milletvekili Hasan

Hami Yıldırım ve İzmir Milletvekili Aydın Şengül ile 50 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun; Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş'ün; Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 2 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile 2 Milletvekilinin; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546) (S. Sayısı: 687), görüşmeleri tamamlanarak,

6'ncı sırasında yer alan, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Merkez Anlaşmasının Ekinde Değişiklik Yapılmasına ve KEİ Merkezinin Kalıcı Olarak Taşınmasının Usullerine İlişkin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1036) (S. Sayısı: 696),

7'nci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçevesinde Birlik Tarafından Türkiye Cumhuriyetine Yapılacak Mali Yardımın Uygulanmasına İlişkin Düzenlemeler Hakkında Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1040) (S. Sayısı: 708),

8'inci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Tarımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1001) (S. Sayısı: 686),

12'nci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/883) (S. Sayısı: 582),

13'üncü sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/753) (S. Sayısı: 447),

14'üncü sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/891) (S. Sayısı: 584),

15'inci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/737) (S. Sayısı: 432),

16'ncı sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Acil Durumlar Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/953) (S. Sayısı: 690),

Yapılan açık oylamalarından sonra kabul edildi.

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin 687 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 57'nci maddesinden sonra gelmek üzere ihdas edilen madde üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Bingöl Milletvekili İdris Baluken,

İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi,

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Şükran Güldal Mumcu'ya, bugüne kadarki tarafsız ve başarılı yönetiminden dolayı teşekkür ettiklerine;

İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın 687 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın üçüncü bölümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Burdur Milletvekili Bayram Özçelik, Burdur'daki BURTRAK traktör fabrikasının durumuna,

Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu,

Bingöl Milletvekili İdris Baluken,

687 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerinin uzlaşı içerisinde tamamlanmasından dolayı emeği geçen herkese teşekkür ettiklerine;

Başbakan Yardımcısı Yalçın Akdoğan, 24'üncü Dönemde yapılan tüm çalışmalar için herkese şükranlarını sunduğuna ve bu dönemde hayatını kaybeden milletvekillerine Allah'tan rahmet dilediğine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Şükran Güldal Mumcu'ya, Meclisin zarafetini göstermek için çiçek takdim etmek istediklerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Danışma Kurulunun, görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Genel Kurulun 90'ıncı Birleşiminde kabul edilen 34, 35, 41 ve 88'inci maddelerinin yeniden görüşülmesine dair, Hükûmet adına Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının talebinin İç Tüzük'ün 89'uncu maddesi uyarınca Danışma Kurulunca uygun görülüğüne ilişkin görüşü Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik'in, görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 34, 35, 41 ve 88'inci maddelerinin TBMM İçtüzüğü'nün 89'uncu maddesi gereğince yeniden görüşülmesine ilişkin istemi kabul edildi.

Danışma Kurulunun, Genel Kurulun daha önce toplanılması kararlaştırılan 5 Nisan 2015 Pazar günü toplanmamasına, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7 Haziran 2015 Pazar günü yapılacak 25'inci Dönem milletvekili genel seçimine ilişkin kesin sonuçların 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 37'nci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 3'üncü maddesine göre Yüksek Seçim Kurulunca Türkiye radyo ve televizyonlarından ilanını takip eden beşinci gün saat 15.00'te toplanmak üzere 7 Nisan 2015 Salı (Salı günü dâhil) gününden itibaren tatile girmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Şükran Güldal Mumcu, 24'üncü Dönemde Başkan Vekili olarak görev yapmaktan onur duyduğuna, yapılan tüm çalışmalar için herkese teşekkür ettiğine, bu dönemde hayatını kaybeden milletvekillerine Allah'tan rahmet dilediğine ve bütün şiddet ve terör olaylarını kınadığına ilişkin bir konuşma yaptı.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7 Haziran 2015 Pazar günü yapılacak olan 25'inci Dönem milletvekili genel seçimine ilişkin kesin sonuçların 2839 sayılı Milletvekili Seçim Kanunu'nun 37'nci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 3'üncü maddelerine göre Yüksek Seçim Kurulunca Türkiye radyo ve televizyonlarından ilanını takip eden 5'inci gün saat 15.00'te toplanmak üzere 21.51'de birleşime son verildi.

Şükran Güldal MUMCU
Başkan Vekili

Mine LÖK BEYAZ
Diyarbakır
Kâtip Üye

Dilek YÜKSEL
Tokat
Kâtip Üye

III.- GELEN KÂĞITLAR

4 Nisan 2015 Cumartesi

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu ve 21 Milletvekilinin, Kahramanmaraş iline OSB yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1293) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.12.2012)

2.- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel ve 22 Milletvekilinin, İskenderun körfezine yapılacak termik santrallerin çevreye olası zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1294) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.12.2012)

3.- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel ve 22 Milletvekilinin, asker intiharlarının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1295) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.12.2012)

4 Nisan 2015 Cumartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Şükran Güldal MUMCU

KÂTİP ÜYELER: Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır), Dilek YÜKSEL (Tokat)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 91'inci Birleşimini açıyorum.

Görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce bir sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı söz, Milliyetçi Hareket Partisinin merhum Genel Başkanı Alparslan Türkeş'in vefatının 18'inci yıl dönümü hakkında söz isteyen Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu'na aittir.

Buyurunuz Sayın Halaçoğlu.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu'nun, Milliyetçi Hareket Partisinin Genel Başkanı merhum Alparslan Türkeş'in 18'inci ölüm yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Başbuğumuz merhum Alparslan Türkeş'in ölümünün 18'inci yılı dolayısıyla gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bizleri yaratana hamdederim ki İslam'la müşerref olduk. Mevcudiyetimiz onun yolundan giderek değer kazanacaktır. Muhakkak ki, her canlı ölümü tadıcıdır. Dünyada yaptıklarımız ahiretimizin hazırlayıcısıdır. Bu sebeple hayırla veya nefretle anılmak biz insanoğulları için büyük önem taşımaktadır. İşte bugün, hayırla anılan bir kişiden bahsetmek istiyorum.

Ölüm yıl dönümü olan bugün, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin katılımlarıyla, tüm camiamızla birlikte kabri başında bir anma toplantısı gerçekleştirdik. Genel Başkanımızın merhum Başbuğumuzun kabri başında yapmış oldukları konuşmadan alıntı yaparak sizlere hitap ediyorum.

Mücadeleyle geçen seksen yılık bir ömürden sonra, 4 Nisan 1997'de ebediyete intikal eden Başbuğumuz Alparslan Türkeş'i, minnet ve rahmetle anıyorum.

Özlem dolu hissiyatımızla, şükran ve bağlılık duygularımızı ifade etmek, aziz hatırasını dualarla yâd etmek, ruhuna Fatihalarımızı okumak bizler için vazgeçilmezlerdendir.

Aradan geçen on sekiz yıla rağmen ona olan sevgimiz hiçbir zaman azalmamıştır; aksine, yaşadığımız siyasal gelişmelerin onu hep haklı çıkarmış olması, hayattayken ortaya koyduğu vizyonun doğruluğuna bizleri daha da inandırmış, gücümüze güç katmıştır.

Merhum Başbuğumuz mücadeleci bir ruh, inanmış bir kalp, milletine sevdalı bir yürek, tarihine sadık bir şuur, zorluklara eğilmeyen bir cesaret, yılmayan ve teslim olmayan bir iradedir. Bu az bulunur özellikler, onu, yaşadığı çağın önemli devlet ve siyaset adamlarından biri hâline doğal olarak yükseltmiştir.

Onu ve eserlerini anlamanın en emin yolu, fikirlerini, aksiyonunu ve metodunu, verdiği mücadelenin imkân ve şartlarını dönemine göre yorumlamaktan geçmektedir.

Merhum Alparslan Türkeş, milliyetçiliği dışlayan ve tehlikeli gören düşüncelerin rağbet bulduğu bir dönemde, Türk milliyetçiliğinin bayraktarlığını yapan gönül, fikir ve eylem adamıdır. Milletimizin şahsında taçlandırdığı Başbuğ unvanını millet, vatan ve devlet sevgisiyle özdeşleştirerek âdeta bayraklaştırmıştır.

Yapılan karşı mücadelelere rağmen Türk milliyetçiliği, Anadolu'nun her köşesine onunla yayılmış ve Türk gençlerinin vicdanında yer bulmayı onunla başarmıştır.

"Doğru bir fikri yenecek hiçbir kuvvet yoktur." diyen Başbuğ, iki asırdır fikir ve felsefe arayışının sürdüğü Türk düşünce tarihine istikamet vermiş, milliyetçiliği milletle buluşturacak iman ve aşk dolu hareketin öncülüğünü yapmıştır. Bu liderlik özelliğiyle etki alanı Türkiye dışına da taşmış, Türk dünyasına ve ortak kültür dairesindeki bütün mazlum milletlere umut olacak yeni bir diriliş ateşi yakmıştır.

O, bir siyasal hareketin mimarı olmasının yanı sıra hayat çizgisi içinde sarsılmaz inancın ve ufuk ötesini gören engin bir muhakemenin de temsilcisi olmuştur.

Yürekten inandığı ve gönülden bağlandığı Türklük sevgisi uğruna her türlü meşakkati göze alabilmiştir.

Örnek bir inanç timsali olarak Türkiye'nin "Aç hürler ve tok esirler" ülkesi olmasını tümüyle reddetmiştir.

Soğukkanlı ve sağduyulu analiz kabiliyeti, Türk milletinin değerleri ve çıkarları konusundaki derin hassasiyeti herkes tarafından kabul görmüştür.

Onun uzlaşmacı, barışçı, yapıcı siyaseti Türkiye'yi birçok kez krizden kurtarmış, Türk milletinin kardeşlik bağları için hep ümit aşısı olmuştur.

Fırtınalı geçen hayatı boyunca herkesin düştüğü yerde ve zamanda o kalkıp dosdoğru ve tek başına yürümeyi başarabilmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi onunla başlayan süreçte öze dönüşün, ilkeli tutumun, dürüstlüğün, tarihî ve kültürel ihtişamın simgesi olmuş ve bugün Türkiye'nin yegâne kurtuluş çaresi mevkisine hak ederek çıkmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Bir dakika alabilir miyim…

BAŞKAN – Tabii, buyurunuz Sayın Halaçoğlu, tamamlayınız sözünüzü.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Merhum Başbuğumuzun diktiği fidan bugün çınarlaşmış, milletimizin takdir ve teveccühünü üst seviyede kazanmıştır.

Onun en büyük eseri ülkücülerdir.

Vatan ve millet bekasına adanmış ülkücü ömürler Türkiye'nin gelecek iddiası, sosyal ve ekonomik meselelerin reçetesi, birliğinin ve bölünmez bütünlüğünün teminatıdır.

"Ülkücüler, insanlık âlemi içinde ne uşak olmayı ne de başkalarını uşak olarak kullanmayı kabul etmeyen şerefli bir bayrağın taşıyıcısıdır." diyen merhum Türkeş'in bizlere bıraktığı mücadele disiplinini mutlaka iktidara taşıyacağız.

Üzerimizde projelendirilen oyunlar dün işe yaramadı, bugün de yaramayacaktır.

Varlığımızı hedef alan saldırılar dün başaramadı, bugün de aynısı olacaktır.

Düşmemizi amaçlayan karanlık kampanyalar, şirret operasyonlar, çirkin emeller, yıkım ve yenilgiye odaklanmış tezgâhlar dün sonuç alamadı, bugün de olacak olan budur.

Öz güvenimiz tam, heyecanımız tarifsizdir.

Mensubiyetinden onur duyduğumuz Türk milleti her türlü badireyi aşacak, her türlü çileyi yenecek, her türlü mihneti yutacak ve yok edecek çap ve kırattadır.

Yürekleri vatan sevgisiyle çarpan Türk milliyetçileri hiç olmadığı kadar diri, hiç olmadığı kadar uyanık, hiç olmadığı kadar azim ve inançla perçinlenmiştir.

Bu vesileyle, gönlümüzdeki yeri hiç değişmeyecek olan Başbuğumuz Alparslan Türkeş'i, dava ve ülkü şehitlerimizi bir kez daha rahmet ve şükranla yâd ediyorum.

Merhum liderimizin kabrinin nur, mekânının cennet olmasını Cenabı Allah'tan niyaz ediyorum.

Ruhu şad olsun.

Saygılarımla. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Halaçoğlu.

Sayın Doğru, buyurunuz.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Tokat Milletvekili Reşat Doğru'nun, Milliyetçi Hareket Partisinin Genel Başkanı merhum Alparslan Türkeş'in 18'inci ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de, Türk dünyasının Başbuğu Alparslan Türkeş'i ölümünün 18'inci yılında minnet, şükran ve hasretle anıyorum. Ruhu şad olsun diyorum.

Onun Türk devletine ve Türk milletine yapmış olduğu hizmetleri hiçbir zaman unutmayacağımızı da söylemek istiyorum.

Alparslan Türkeş'in Türk gençliğine hitaben bir sözü çok önemlidir. "Hepiniz birer Türk Bayrağı'sınız. Bayrağı lekelemeyin, kirletmeyin, yere düşürmeyin." şeklindeki sözü şu anda ne kadar önemlidir, bunu bir kez daha buradan, Türkiye Büyük Millet Meclisinden söylüyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Doğru.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu ve 21 milletvekilinin, Kahramanmaraş'ın kalkınması, ülke ekonomisine katkı ve iş istihdamı sağlanması konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1293)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Kahramanmaraş ilinin kalkınması, ülke ekonomisine daha fazla katkı ve iş istihdamı sağlanması konusunda araştırma yapılarak, alınması gereken önlemler arasında ikinci bir organize sanayi bölgesi kurulması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddesi uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımla arz ve talep ederim.

1)Mesut Dedeoğlu	(Kahramanmaraş)
2)Tunca Toskay	(Antalya)
3)Mehmet Şandır	(Mersin)
4)Murat Başesgioğlu	(İstanbul)
5)Mustafa Kalaycı	(Konya)
6)Enver Erdem	(Elâzığ)
7)Sümer Oral	(Manisa)
8)Muharrem Varlı	(Adana)
9)S. Nevzat Korkmaz	(Isparta)
10)Ali Halaman	(Adana)
11)Seyfettin Yılmaz	(Adana)
12)Cemalettin Şimşek	(Samsun)
13)Emin Çınar	(Kastamonu)
14)Bülent Belen	(Tekirdağ)
15)Reşat Doğru	(Tokat)
16)Ali Öz	(Mersin)
17) Mustafa Erdem	(Ankara)
18)Sinan Oğan	(Iğdır)
19)Necati Özensoy	(Bursa)
20)Ahmet Duran Bulut	(Balıkesir)
21)Münir Kutluata	(Sakarya)
22)Yusuf Halaçoğlu	(Kayseri)

Gerekçe:

Kahramanmaraş'ın ekonomik yapısı, cumhuriyetten 1980'li yıllara kadar genellikle tarım, hayvancılık ve küçük el sanatlarına dayalı olarak gelişmiştir. Kahramanmaraş'ta gerçek anlamda özel sektör yatırımları 1984 yılında başlamıştır.

Kahramanmaraş'ta 1984'ten itibaren tekstil sektöründe iplik, dokuma, örme ve boya tesislerinin lokomotifi olan hazır giyim sektörünün yanı sıra çelik mutfak eşya, alüminyum, ayakkabıcılık ve bakırcılık sektörü iddialı sektörler hâline gelmiştir.

Kahramanmaraş'ın 2011 yılı ihracatı 750 milyon dolar, ithalatı da 1 milyar doları bulmuştur. Yine, 2011 yılında ihracatçı firma sayısı 197 olarak gerçekleşirken, iller arası ihracat tutarına göre Kahramanmaraş iller arası sıralamada 19'uncu sırada yer almaktadır. Ayrıca, Kahramanmaraş yapmış olduğu ithalat bakımından da iller arasında 15'inci sırada yer almaktadır.

Ekonomiye ve istihdama çok önemli katkılar sağlayan bu sektörlerin daha fazla gelişimini sağlamak ve dışa açılımını temin etmek için yeni bir organize sanayinin mutlaka kurulması gerekmektedir.

Bugün Kahramanmaraş özel sektör yatırımlarıyla 650 tesisiyle Türkiye'nin sayılı sanayi merkezlerinden biri hâline gelmiştir. İlk ve ikinci 500 büyük sanayi kuruluşu içerisinde 17 firması bulunan Kahramanmaraş sanayide tüketilen enerji açısından 81 il içerisinde 9'uncu sırada yer almaktadır. Sanayi sektörlerinin toplam istihdamı yaklaşık 30 bin kişiyi bulmaktadır.

Kahramanmaraş'ta sanayileşme ilimizi Adana, Gaziantep ve Kayseri'ye bağlayan kara yolları üzerinde oluşan ve organize sanayi bölgesi statüsünde olmayan sanayi bölgelerinde gerçekleşmiştir.

Bu bölgelerde sanayi parseli bulma imkânı neredeyse imkânsız hâle gelmiştir. Yeni yatırım yapan şirketler bulundukları bölgede kara yolundan genelde 250 ila 1.000 metre içeri girmiş bulunmaktadır.

Kahramanmaraş'ta 2003 yılında aktif hâle gelen Kahramanmaraş Organize Sanayi Bölgesi'yse bugün itibarıyla yüzde 96 doluluk oranına ulaşmış bulunmaktadır. Bu sebeple, ilimizde ikinci organize sanayi bölgesinin kurulması ve hızla altyapı çalışmalarına başlanması zorunlu hâle gelmiştir.

İkinci organize sanayi bölgesi için Kahramanmaraş Valiliğince yapılan toplantılarda en iyi alternatifin ilimiz Pazarcık ilçesi Tomsuklu mevkisi olduğu değerlendirilmiştir. Bu konuda idari ve hukuki işlemlerin başlatılması konusunda ortak kanaat oluşturularak rapor altına alınmıştır.

Bu bölge Kahramanmaraş sanayisinin gelecekte uzun yıllar ihtiyacını karşılayacak büyüklüğe sahip bir alandır. Bu anlamda, ilimizin geleceğini ve sanayinin vizyonunu düşünerek buranın organize sanayi bölgesi olarak planlanması çok büyük önem taşımaktadır.

Bu nedenle, Kahramanmaraş'ın kalkınması, ülke ekonomisine katkı ve iş istihdamı sağlanması açısından ikinci bir organize sanayi bölgesi kurulması konusunda araştırma yapılarak, gerekli önlemlerin alınması için Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddesi uyarınca bir Meclis araştırması komisyonu kurulması uygun olacaktır.

2.- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel ve 22 milletvekilinin, İskenderun Körfezi'nde kurulacak termik santrallerin Akdeniz Bölgesi'ndeki tarım ve insan yaşamı üzerinde yaratacağı tehlikelerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1294)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Tarımsal üretim açısından ülkemizin en önemli tarım bölgesi olan Akdeniz Bölgesi'nde yer alan İskenderun Körfezi'nde 5'i Erzin'de olmak üzere 15 termik santralin kurulması planlanmaktadır. Bölgede henüz termik santral kurulmamasına rağmen sanayi tesislerinin kirliliği tarımı ve çevreyi olumsuz etkilemektedir. İskenderun Körfezi'nde kurulacak termik santrallerin Akdeniz Bölgesi'ndeki tarım ve insan yaşamı üzerinde yaratacağı tehlikelerin tespit edilmesi ve alınacak önlemlerin saptanması için Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

1) Abdullah Levent Tüzel	(İstanbul)
2) Pervin Buldan	(Iğdır)
3) İdris Baluken	(Bingöl)
4) Sırrı Sakık	(Muş)
5) Murat Bozlak	(Adana)
6) Halil Aksoy	(Ağrı)

7) Ayla Akat Ata	(Batman)
8) Hasip Kaplan	(Şırnak)
9) Hüsamettin Zenderlioğlu	(Bitlis)
10) Emine Ayna	(Diyarbakır)
11) Nursel Aydoğan	(Diyarbakır)
12) Altan Tan	(Diyarbakır)
13) Adil Zozani	(Hakkâri)
14) Esat Canan	(Hakkâri)
15) Sırrı Süreyya Önder	(İstanbul)
16) Sebahat Tuncel	(İstanbul)
17) Mülkiye Birtane	(Kars)
18) Erol Dora	(Mardin)
19) Ertuğrul Kürkcü	(Mersin)
20) Demir Çelik	(Muş)
21) İbrahim Binici	(Şanlıurfa)
22) Nazmi Gür	(Van)
23) Özdal Üçer	(Van)

Gerekçe:

Toprak, tarım sektörü için önemli bir üretim faktörü olduğu kadar sanayi ve kentleşme için de aynı derecede önem taşımaktadır. Türkiye'de tarımsal üretime uygun birinci sınıf verimli tarım toprakları gittikçe artan bir ölçüde konut, sanayi ve kamu yatırımları gibi tarım dışı alanlara kaymaktadır. Nitekim, Çukurova, Mersin ve Tarsus yöresindeki birinci sınıf tarım toprakları ile başka birçok verimli ova ve tarımsal alanlar tarım dışı amaçlar için kullanıldıklarından, bir daha tarımsal üretimde kullanılamayacak şekilde elden çıkarılmış bulunmaktadır.

Birinci sınıf tarım topraklarının amaç dışı kullanımının önlenebilmesi için, öncelikli olarak "Dün patates büyüyen tarlalarda bugün fabrikalar kuruyoruz." diyen zihniyetin değişmesi gerekmektedir. Ayrıca, çevre dostu, sürdürülebilir bir tarımsal üretimin gerçekleştirilebilmesi için öncelikli olarak ülkemizin gerçeklerine uygun, doğru tarım politikalarının uygulanması gerekmektedir.

Tarımsal üretim açısından ülkemizin en önemli bölgesi olan Akdeniz Bölgesi'nde yer alan İskenderun Körfezi, son dönemde kurulması planlanan termik santrallerle sıkça gündeme gelmektedir. Bu planlamada tarım sektörünün tümden yok sayıldığı görülmektedir. Çünkü Türkiye'nin Akdeniz Bölgesi, yaklaşık 3,8 milyon tonluk meyve üretimiyle ülkemizin en fazla meyve üretilen bölgesi konumundadır ve yıllara göre değişmekle birlikte Türkiye meyve üretiminin yaklaşık yüzde 28'i bu bölgede gerçekleşmektedir. Öte yandan, Akdeniz Bölgesi, ülkemizde örtü altı meyve ve sebze üretiminin en yoğun yapıldığı ve ilk turfanda meyve ve sebze üretiminin ana merkezi konumunda bulunan bir bölgedir. Ülkemizin önemli ihraç ürünlerinden olan narenciyenin de en fazla üretildiği bölge Akdeniz Bölgesi'dir.

Oysa termik santrallerin kurulduğu bir bölgede sürdürülebilir tarım yapmak olanaksızlaşmaktadır. Termik santraller yarattıkları kirlilikle çevresinde bulunan tarım arazilerini ve bitki örtüsünü olumsuz yönde etkilemektedir. Özellikle termik santrallerin bacalarından kontrolsüz olarak açığa çıkan gaz ve partiküller çok uzak mesafelere dahi taşınarak bitkiler ve topraklar üzerinde birikmektedir.

Söz konusu bölge, Osmaniye Organize Sanayi Bölgesi'nin yakınlarında yer almakta olup zaten mevcut durumu ile risk altındadır. Ağır metal ve radyoaktivite ile bulaşmış suyu sulamada kullanmak, başta bitkiler olmak üzere, insan yaşamını olumsuz yönde etkileyecektir. Bölgede henüz termik santral kurulmamasına rağmen sanayi tesislerinin kirliliği nedeniyle meyve ağaçlarının taç örtüsü dışında kalan sürgünlerdeki meyvelerde çürümeler saptanmıştır.

Söz konusu çürüme ve bozulmaların asit yağmurları sonucunda gerçekleşmiş olduğu konusunda uzman görüşleri bulunmaktadır. Yumurtalık'ta bulunan Sugözü Termik Santrali'nin etrafında yer alan köylerde yetiştirilen hayvanların kan ve süt ürünlerinde kurşun miktarı normalden daha yüksek bulunmuştur. Bu durum hayvanların beslendiği bitki örtüsünde, toprakta veya suda kurşun miktarının normalden daha fazla olabileceği kanısını güçlendirmektedir.

Bütün yönleriyle değerlendirildiğinde, termik santraller ile sürdürülebilir tarımın yan yana duramayacak iki olgu olduğu söylenebilir. Eğer mevcut süreç planlandığı gibi işlerse Hatay'ın Samandağ kıyılarından başlayarak Adana, Tarsus ve Mersin kıyılarına kadar uzanan geniş bir alanda tarımsal üretimin ciddi anlamda ve ülke ekonomisini de etkileyecek düzeyde zarar görmesi ve hatta tamamen çölleşmesi kaçınılmaz olacaktır.

Öte yandan, Erzin'e yapılacak doğal gaz termik santraline ilişkin ÇED iptali davasında bilirkişi raporunda da "Erzin'e kurulacak diğer termik santrallerin ve yöredeki diğer kirleticilerin kümülatif etkisi dikkate alınmalı." tezi bilirkişilerce haklı bulunmaktadır.

Sonuç olarak, Akdeniz Bölgesi'nde, tarımı ve bütün bu güzellikleri yok etme potansiyeli bulunan termik santrallerin kurulması çalışmalarının ÇED raporu iptal davasına rağmen neden devam ettiğinin, bölgede yaratacağı tehlikelerin ve alınacak önlemlerin tespit edilmesi için Meclis araştırması komisyonu kurulması Meclis denetim çalışmaları bakımından önemlidir.

3.- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel ve 22 milletvekilinin, zorunlu askerlik görevini yürütürken gerçekleşen şüpheli asker ölümlerinin nedenlerinin ve devletin yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1295)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yaşam hakkı en temel insan hakkıdır. Ancak son dönemde "asker intiharları" denilerek geçiştirilen asker ölümleri vahim boyutlara ulaşmış durumdadır. Evrensel insan hakları çerçevesinde, "yaşam hakkının yasanın koruması altında olması" ilkesinden hareketle, zorunlu askerlik görevini yürütürken gerçekleşen şüpheli asker ölümlerinin nedenlerinin ve devletin yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğinin tespit edilmesi ve alınacak önlemlerin saptanması için Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük 'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

1) Abdullah Levent Tüzel (İstanbul)

2) İdris Baluken (Bingöl)

3) Sırrı Sakık (Muş)
4) Murat Bozlak (Adana)
5) Halil Aksoy (Ağrı)
6) Ayla Akat Ata (Batman)
7) Hasip Kaplan (Şırnak)
8) Hüsamettin Zenderlioğlu (Bitlis)
9) Emine Ayna (Diyarbakır)
10) Nursel Aydoğan (Diyarbakır)
11) Altan Tan (Diyarbakır)
12) Adil Zozani (Hakkâri)
13) Esat Canan (Hakkâri)
14) Sırrı Süreyya Önder (İstanbul)
15) Sebahat Tuncel (İstanbul)
16) Mülkiye Birtane (Kars)
17) Erol Dora (Mardin)
18) Ertuğrul Kürkcü (Mersin)
19) Demir Çelik (Muş)
20) İbrahim Binici (Şanlıurfa)
21) Nazmi Gür (Van)
22) Özdal Üçer (Van)
23) Pervin Buldan (Iğdır)

Gerekçe:

Yaşam hakkı en temel insan hakkıdır. Bundan altmış dört yıl önce, 10 Aralık 1948 tarihinde kabul edilmiş olan Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nde yaşam hakkı "Herkesin yaşam hakkı ile kişi özgürlüğü ve güvenliğine hakkı vardır." şeklinde düzenlenmiştir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde ise "Herkesin yaşam hakkı yasanın koruması altındadır." denilmektedir.

Devletlerin insan haklarına saygı yükümlülüğü bulunmaktadır. Bu yükümlülük, yaşam hakkı söz konusu olduğunda öncelikle devletlerin kendilerinin yaşam hakkını ihlal etmemesi (öldürmemesi) şeklinde kendisini gösterir. Saygı yükümlülüğü pozitif bir yükümlülük olarak, üçüncü şahısların yaşam hakkını ihlal etmemesi için önlem alması; ihlal edenler olduğunda soruşturma ve kovuşturmaya başvurması ve yaptırım uygulaması, yaşam hakkını ihlal edenler kamu görevlisi de olsa etkin hukuk yollarının tanınması biçiminde kendisini gösterir. Kısaca, herkesin yaşam hakkı, kişi özgürlüğü ve güvenliğine hakkı vardır. Yine, herkesin yaşam hakkı yasanın koruması altında olmalıdır.

Türkiye'de ölüm cezaları 2002 yılında kaldırılmıştır, ancak Türkiye'nin temel sorunu olan insan hakları ve demokrasi sorunu hâlâ varlığını sürdürmektedir. İnsan hakları ihlallerinin başında yaşam hakkı ihlali gelmektedir. Kürt sorunundaki çözümsüzlüğün yol açtığı çatışmalı ortam nedeniyle her yaştan ve milliyetten insan, bu savaşta 30 binin üzerinde insan yaşamını yitirmiştir.

Yine, son dönemde asker intiharları denilerek geçiştirilen asker ölümleri vahim boyutlara ulaşmış durumdadır. Millî Savunma Bakanı İsmet Yılmaz'ın 27 Nisan 2012 tarihinde, Malatya Milletvekili Veli Ağababa'nın bir soru önergesine verdiği cevaba göre, son on yılda (2002-2012) 934 asker intihar etmiştir.

Cumhuriyet gazetesinde çıkan 15 Mayıs 2012 tarihli haberde ise Bakan Yılmaz tarafından 1990'dan bu yana yirmi iki yılda 2.221 kişinin intihar ettiği, 1.602 kişinin de kendisini askere elverişsiz hâle getirmeye çalışırken silah kazası veya askerî araç kazası ya da yılan sokması, yıldırım düşmesi, elektrik çarpması ya da düşme sonucu hayatını kaybettiği belirtilmektedir.

MAZLUMDER'in yaptığı açıklamaya göre, 2012 yılında askerde intihar ettiği açıklanan 42 askerin 39'u Kürt'tür. Bu sayı Türkiye'deki zorunlu askerlik uygulamasının ve süregelen çatışmalı ortamın yarattığı sorunların boyutlarını göstermektedir. Askere gönderilen gençlerin en güvende olması gerektiği askerî kurumların içerisinde cinayete kurban gitmelerine rağmen bu cinayetlerin yeterince soruşturulmadığı kanaati yaygındır.

MAZLUMDER'in raporunda Oktay Can, Aydın Dere, Mazlum Karabulut vakaları ele alınmakta ve ailelerinin adalet için gittikleri yargı makamlarınca ikinci kez mağdur edildikleri belirtilmektedir. "Devletin kurumlarının raporlarıyla cinayete kurban gittikleri ispat edilen bu askerlerin aileleri Türkiye Cumhuriyeti makamlarından bulamadıkları adaleti şimdi AİHM'e başvurarak aramakta kararlılar." denilmektedir. Söz konusu vakaların hepsinin askerî alanda gerçekleştiği, çeşitli senaryolarla intihar olarak ailelerine bildirildiği, hiçbirinin failinin bulunmadığı, son bir yılda intihar ettiği söylenen 42 askerden 1'inin Ermeni, 2'sinin Türk, geriye kalan 39 kişinin ise Kürt kökenli olduğu, bu vakalar intihar olarak kabul edilse dahi, bunun sebeplerinin araştırılması gerektiği ifade edilmektedir.

Asker Hakları İnisiyatifi adına TBMM İnsan Hakları Komisyonuna başvuran Doçent Doktor Tolga İslam, asker haklarının İnternet sitesine bir yılda tüm illerden 432 başvuru aldıklarını belirterek kötü muamelenin intihar, kalıcı fiziksel hasarlar ve akıl sağlığını yitirme gibi sonuçlara yol açtığını, sadece 2012 yılında 43 intihar vakası olduğunu, bu meselede Meclisin daha kuvvetli bir irade göstermesi gerektiğini ifade etmektedir.

Evrensel insan hakları çerçevesinde, yaşam hakkının yasanın koruması altında olması ilkesinden hareketle, zorunlu askerlik görevini yürütürken gerçekleşen şüpheli asker ölümlerinin nedenlerinin ve devletin yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğinin tespit edilmesi ve askerde ölümlerin önlenmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi bakımından Meclis araştırma komisyonu kurulması denetim çalışmaları bakımından çok önem taşımaktadır.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Buyurunuz Sayın Gök, sisteme girmişsiniz.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Milliyetçi Hareket Partisinin Genel Başkanı merhum Alparslan Türkeş'in 18'inci ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Milliyetçi Hareket Partisi kurucu Genel Başkanı Alparslan Türkeş'in vefatının yıl dönümünde Milliyetçi Hareket Partisi camiasının Alparslan Türkeş'in kaybından dolayı duyduğu üzüntüyü anladığımızı ve onların bu özel gününde de kendilerine tekrar başsağlığı dileklerimizi ifade ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Gök.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve daha sonra oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- MHP Grubunun, Tokat Milletvekili Reşat Doğru ve arkadaşları tarafından, son günlerde Irak ve Doğu Türkistan Türklerine karşı artan saldırılar ve katliamların araştırılarak Hükûmetin gereken tedbirleri alması amacıyla 1/7/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 4 Nisan 2015 Cumartesi günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 4/4/2015 Cumartesi günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Yusuf Halaçoğlu
Kayseri
MHP Grup Başkan Vekili

Öneri:

1 Temmuz 2013 tarih ve 15841 sayıyla TBMM Başkanlığına Tokat Milletvekili Reşat Doğru ve arkadaşlarının "Son günlerde Irak Türkleri ve Doğu Türkistan Türklerine karşı saldırılar artmış ve katliamlar olmuştur. Bu konuların araştırılarak, Hükûmetin gereken tedbirleri alması amacıyla" vermiş olduğu Meclis araştırması açılması önergesinin 4/4/2015 Cumartesi günü (bugün) Genel Kurulda okunarak görüşmelerinin bugünkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Doğru'yu çağırmadan önce bir dakika…

Sayın Bostancı sisteme girmiş, ona da bir söz vereyim müsaade ederseniz.

Buyunuz Sayın Bostancı.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Milliyetçi Hareket Partisinin Genel Başkanı merhum Alparslan Türkeş'in 18'inci ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Milliyetçi Hareket Partisinin rahmetli Genel Başkanı Alparslan Türkeş'in vefatının 18'inci yılı. Kendisine bir kez daha bu vesileyle rahmet diliyorum.

Milliyetçilik, Türkiye'nin modernleşme tarihinde önemli çizgilerden biridir; hem entelektüel hayatımızda hem de siyasi hayatımızda, toplumun modernleşmesinde, geleceğine ilişkin tasavvurların oluşmasında önemli roller üstlenmiş siyasi ve entelektüel bir hareket olarak yer almıştır.

Rahmetli Türkeş yakın tarihimizin muhataralı süreçlerinde milliyetçiliği siyasi olarak temsil eden, bunu da Türkiye'nin birliği, dirliği istikametinde en zorlu zamanlarda dahi telaffuz eden bir liderdi. Elbette geleceğe ilişkin Türkiye'nin siyasetine baktığımızda farklı siyasi ekoller var, farklı yaklaşımlar var, aralarında rekabet, çatışma, tartışmalar var ama millet, geçmişteki figürlere, geçmişteki insanlara karşı ortak bir hatıra ve kadirşinaslık içerisinde davranan bir kolektif bilince sahip olan varlıktır. Biz de bu manada artık tarihe intikal etmiş olan böylesine önemli roller üstlenmiş kişilere karşı onları milletin ortak değerleri olarak görmek durumundayız, ortak hatıralarımız olarak görmek durumundayız. Nur içinde yatmasını diliyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bostancı.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- MHP Grubunun, Tokat Milletvekili Reşat Doğru ve arkadaşları tarafından, son günlerde Irak ve Doğu Türkistan Türklerine karşı artan saldırılar ve katliamların araştırılarak Hükûmetin gereken tedbirleri alması amacıyla 1/7/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 4 Nisan 2015 Cumartesi günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu önerisinin lehinde Tokat Milletvekili Reşat Doğru.

Buyurunuz Sayın Doğru. (MHP sıralarından alkışlar)

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, 1/7/2013 tarihinde vermiş olduğumuz -yaklaşık olarak bir buçuk yıl önceki- Meclis araştırma önergesiyle ilgili söz almış bulunuyoruz, neyse ki yine de Meclisin son konuşmalarından birisi olarak burada yapacağız.

Tabii, bizim önergeyi verdiğimiz zamanki Türk dünyası, Irak Türkleri, Doğu Türkistan Türkleriyle ilgili tablonun daha ağır bir durumuyla şu anda karşı karşıyayız. Yüce Türk devletine yapılan saldırıların her geçen gün artarak devam etmekte olduğunu da söylemek istiyorum.

Sözlerimin başında, 18'inci ölüm yıl dönümünü andığımız büyük lider, dünya Türklüğünün Başbuğu, Türk dünyasının Başbuğu Alparslan Türkeş'i rahmetle, minnetle, şükranla ve hasretle anıyorum, ruhu şad olsun diyorum. O yüce insan yüce Türk milletine, Türk gençliğine çok büyük hizmetler yapmış, çok önemli görevler yapmış, gençliğin yetişmesinde, bilinçlenmesinde çok büyük emekleri geçmiş olan birisidir, mekânı cennet olsun diyorum.

Özellikle onun söylemiş olduğu "Hepiniz birer Türk Bayrağı'sınız, bayrağı lekelemeyin, kirletmeyin, yere düşürmeyin." sözü çok önemlidir. Şu an itibarıyla da Türkiye Cumhuriyeti'nde belki de en önemli sözün bu olduğunu düşünüyorum. Ayrıca rahmetli Başbuğumuzun "Ülkü ocaklarını ve Milliyetçi Hareket Partisini Türk milletine emanet ediyorum." sözünü de buradan bir kez daha söylemek isterim yani Türk milletine çok önemli bir emanet de rahmetli Başbuğumuz tarafından verilmiştir.

Saygıdeğer milletvekilleri, tabii, son günlerde Türk dünyası deyince Irak Türklerine, Suriye Türklerine, Doğu Türkistan Türklerine karşı saldırıların artmış olduğunu, katliamların yapılmaya da devam etmekte olduğunu da söylemek durumundayız. 25 Haziran 2013 günü yani benim de bu önergeyi vermiş olduğum günlerde Selahattin kenti Tuzhurmatu ilçesinde haince terör saldırısı sonucu Irak Türkmen Cephesi Başkan Yardımcısı Sayın Ali Haşim Muhtaroğlu ile Selahattin kenti Vali Yardımcısı Ahmet Koca başta olmak üzere çok sayıda kardeşimiz hain bir saldırıya maruz kalmış ve hayatlarını kaybetmişti. O günden itibaren de Irak Türklerine karşı hür dünyanın gözü önünde çok ağır saldırılar, planlı yok etmeler devam etmektedir. Irak'ın ABD ve koalisyon güçlerince işgali sonucu Türklere çok büyük kayıplar verdirilmiştir. ABD destekli peşmergeler Irak Türklerine her yerde saldırmış, Kerkük başta olmak üzere birçok şehirde demografik yapıyı değiştirip zorla Türkmenler göçe zorlanmışlardır. Son yıllarda Suriye Türkleri de ağır saldırılara maruz kalmış, yine kaybedenler sınıfında yer almışlardır. Saldırılar sonucu birçok kardeşimiz canını kaybetmiş, yaralanmış; Irak'ı, Suriye'yi terk etmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Son zamanlarda özellikle iş ve güç sahibi olan Türklere karşı saldırıların da tekrar artmakta olduğunu da görüyoruz. Doktorundan mühendisine kadar bir çok kardeşimiz kaçırılmakta, fidye istenmekte yahut da öldürülmektedir. Türkmen kanını akıtmakla görevli saldırganlar katliam üstüne katliam yapmaktadırlar. Suriye ve Irak'ta canlı bombalar, suikast görevlileri, teröristler, kiralık katiller hiç ara vermeden ölüm saçmaktadırlar. Türkmen kimliği, Türkmen varlığı, Türkmen eserleri, Türkmen şuuru kanlı emellerin hedefidir. Türkmenler zorla göçe tabi tutulmakta, baskılar giderek artmaktadır.

Ayrıca Türklere yapılan saldırılardan Doğu Türkistan da, orada yaşayan Türkmen kardeşlerimiz de payını almaktadır. 21'inci yüzyılda Doğu Türkistan'da zalimane bir baskısıyla saldırılar ve katliamlar devam etmektedir. Avrupa ve Amerika başta olmak üzere bütün dünyanın şiddet uygulanan vahşeti görmesi ve yakın takibe alması gerekirken, maalesef bunların hepsi bir kenara konmuştur. Bugün dünyadaki en ağır kâbus Doğu Türkistan'da yaşanmaktadır. Son günlerde Uygur bölgesinde saldırılar ve katliamlar artmıştır. Onlarca, yüzlerce kardeşimiz hunharca saldırılar neticesinde öldürülmektedir.

Dünyada hukukun, adaletin, kanunun olmadığı ülkelerin başında Çin gelmektedir. Çin'de ne hâkim ne savcı ne polis Doğu Türkistan'da kardeşlerimize uygulanan zulümlere karşı hiçbir şey yapmamaktadır. Çin'de 30 milyona yakın Türk'ün akıbetinin ne olduğu bilinmemektedir. Hapishanelerde, karakollarda zalimane işkencelere devam edilmektedir. Akıl hastanelerine binlerce Uygur Türk'ü sevk edilmiş olup, Doğu Türkistan'da on binlerce kişi yargısız şekilde infaz edilmektedir.

Yine, Doğu Türkistan ve Irak'ta, Suriye'de yaşanan olaylar ve zulüm, dünyanın en önemli olaylarının başında gelmelidir.

İşte bütün bunlar göz önüne alınınca Türkiye'nin kardeşlerimize sahip çıkması gerekir. Ancak, AKP Hükûmeti maalesef, Irak, Doğu Türkistan, Suriye, Ahıska, Karabağ'daki Türk kardeşlerimize tam olarak sahip çıktığını söyleyemez. Bu da işin doğru olmadığını göstermektedir.

Başbakan ve Hükûmet yetkilileri Kandil'deki teröristlerle, İmralı'daki cani ve yandaşlarıyla, Barzani'yle görüşmüşlerdir. Neredeyse beş altı seneden beri Türkmen temsilcileriyle maalesef ciddi manada görüşülmemiştir, onlar dinlenmemiştir. Türkmenlerin kaderi peşmergelerin ve PKK'nın eline, insafına terk edilmiş durumdadır. Yani Türkmenlerin etnik temizliğe tutulup yok edilmesi, baskı ve dayatmalara maruz kalması ne Hükûmeti ne diğer yetkilileri pek fazla ilgilendirmemektedir. Bu, Türkmenlere yapılan çok büyük yanlış ve haksızlıktır.

Ancak Türkmenler çok sabırlı olsalar da artık güçleri, takatleri kalmamıştır. Türkmen kardeşlerimiz kasıtlı olarak yalnızlığa itilmekte, izole edilmekte ve canevlerinden vurulmaktadır.

Tuzhurmatu'da Türkmen liderlere yapılan saldırılar ne ilk ne de sondur. Ancak Kerkük, Bağdat, Lazkiye, Musul, Telafer, Tuzhurmatu diken üstündedir. Güvensizlik, karmaşa, belirsizlik almış başını gitmektedir. Türkler şaşkın, ne yapacağını bilmemektedir.

Doğu Türkistan'da Uygur Türkleri de kan ağlamaktadır. Hükûmet, PKK'ya, Barzani'ye, Talabani'ye kucak açarken neden Doğu Türkistan lideri Rabia Kadir Hanımefendi'ye sahip çıkmamaktadır. Rabia Kadir, dünyanın kabul ettiği bir lider ve kahramandır. Doğu Türkistan Türklerinin haklı davasını dünyanın her tarafında her türlü imkânsızlıklara rağmen yılmadan yiğitçe anlatmaktadır. Rabia Kadir Hanımefendi, mutlaka sahip çıkılması gereken bir insandır, ülkemize davet edilmelidir ve sahiplenilmelidir.

Doğu Türkistan'da devlet eliyle ırk ayrımcılığı yapılmaktadır. Doğum yasağı, mecburi kürtaj, kısırlaştırma politikalarıyla soykırım yapılmaktadır. Bölgede uyuşturucu kullanımı, madde bağımlılığı özellikle Türk gençleri üzerinde, Türk nüfusunun yoğun olduğu yerlerde teşvik edilmektedir. Nükleer denemeler Türk yurtlarında yapılarak, kalıtımla geçebilen çok ciddi sağlık sorunları ortaya çıkartılmaktadır. Türk bölgesine planlı şekilde Çinli getirilip yerleştirilmektedir. Doğu Türkistan bölgesinde bulunan 171 çeşit maden ve doğal gaz kaynaklarına sahip olunmaya çalışılmaktadır. 30 milyonluk Türk insanı, 1,5 milyarlık Çin nüfusunun baskısını yoğun şekilde yaşamaktadır. Çin Hükûmeti, insanlarımızı yok etmek için her türlü gaddarlığı ve oyunu sergilemektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları Komisyonu olarak bölgeyi ziyaret edip durumu görmek için yaptığımız birçok müracaat Çin Hükûmeti tarafından maalesef kabul edilmemiştir. Bu da gösteriyor ki durum görüldüğünden daha da vahimdir ve acil olarak müdahale edilmesi gereken bir ortam vardır. İnsanlarımız öldürülmektedir, haksız yere idam edilmektedir, tutuklanmaktadır, sürgüne gönderilmektedir. Bütün bunlar da sözüm ona hür dünyanın, dünya STK'larının maalesef gözleri önünde olmaktadır. Çin zulmüne karşı, başta bizim Hükûmetimiz olmak üzere dünya sessiz bir şekilde seyretmekte ve sessiz kalmaya devam etmektedir. Ancak o insanlar bizim kardeşlerimizdir. Sivil toplum kuruluşları başta olmak üzere, Hükûmet onların her türlü konusunu mutlaka sahiplenmeliydi; haklı isteklerini dünyanın her tarafına taşımalı, toplumlardan tepki ortaya çıkarmalıdır. Ancak, bunların hiçbirisi ya hiç yapılmamıştır ya da çok az yapılmıştır, yetersiz olmuştur. Hâlbuki, Türkiye'nin güvenliği Kıbrıs'tan, Kerkük'ten, Şam'dan, Ahıska'dan, Karabağ'dan geçmektedir. İşte, bütün bunların araştırılarak gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. AKP Hükûmeti ve Başbakan Sayın Ahmet Davutoğlu, Irak Merkezî Hükûmeti ile Barzani'nin değil, Türkmen kardeşlerimizin haklı davalarını görüşerek savunmalı, konuyu uluslararası kuruluşlara götürmelidir. Sivil toplum kuruluşları, mutlaka, hem Türkiye'mizde hem de dünyanın her tarafında konuya sahip çıkmalıdır. Yüce Türk devleti, Kerkük'te, Ahıska'da, Doğu Türkistan'da, Kıbrıs'ta, Karabağ'da, Şuşa'da olmalı, oraları yakinen takip etmelidir.

Türkiye Türkleri olarak biz Türk milliyetçileri, Milliyetçi Hareket Partililer olarak soydaşlarımızın yanında olup Türklere yapılan bütün saldırıları lanetlemekteyiz. Tuzhurmatu Türk'tür, Kerkük Türk'tür; Türkmenlik bayraktır, vatandır, sevdadır. Dünya Türklüğü her zaman bizim sevdamız olarak da kalacaktır, kimse bunu değiştiremeyecektir. Kardeşlerimize yapılan zulümleri, hainlikleri yakinen biliyor ve takip ediyoruz, Türk milliyetçileri olarak onların yanındayız, onlarla beraberiz, mutlaka çekilen acıların hesabını da bir gün soracağız. Yüce Türk milleti, titre ve kendine dön, vatanına, toprağına, milletine, bayrağına, diline, inancına sahip çık diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

REŞAT DOĞRU (Devamla) – Yukarıda anlattığım nedenler göz önüne alınarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde araştırma açılmasını istemiştik ancak Meclisin de sonu gelmiştir. Ben bu vesileyle tekrar yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, size de çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Doğru.

Aleyhinde Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ben de merhum Alparslan Türkeş'i ölümünün 18'inci yılında rahmetle anıyor, ruhu şad olsun diyorum.

Milliyetçi Hareket Partisine ve Tokat Milletvekili Sayın Reşat Doğru'ya da teşekkür ediyorum hem konuşmasından hem de bu konuda grup önerisi verdiğinden dolayı. Biz de AK PARTİ ve Hükûmet olarak, Türkmen soydaşlarımızın Irak'taki bekası ve huzurunun Türkiye'nin dış politika önceliklerinden biri olduğunu, Türkiye'nin Türkmen davasına verdiği desteğin her zaman güçlü olduğunu belirtiyoruz.

Türkmenlerin güvenliği bizim için öncelikli bir konudur. Bu çerçevede öncelikli hedefimiz, Türkmenlere ve Türkmeneli bölgesine büyük zarar veren DEAŞ tehdidiyle mücadeledir. Türkmen soydaşlarımızın güvenliği düzenli olarak ilgili kurumlarımızın katılımıyla yapılan toplantılarda yer almakta, başta öz savunma ihtiyaçları hakkında olmak üzere her konuda adımlar atmaktayız, Irak makamları ve uluslararası platformda bunları dile getirmekteyiz. Türkmen kardeşlerimizin Irak'taki mevcudiyetleri ve güvenlik ve refahlarının sağlanması için gerekli desteği geçmişte olduğu gibi bundan sonra da sağlamaya devam edeceğiz.

Türkiye Kerkük'ün statüsü konusunda tartışma ve gelişmeleri de yakından takip etmektedir. Kerkük'ün nihai statüsüne ilişkin çözümün, başta Türkmen kardeşlerimiz olmak üzere tüm Kerküklülerin çıkar ve beklentilerini karşılayacak bir uzlaşıya dayanması gerektiğine inanıyoruz. Kerkük'e yönelik bir oldubittiye seyirci kalmayacağız. Irak'ın küçük bir modeli olan Kerkük'ün etnik ve dinî çeşitliliğinin özenle korunması için gerekli gayreti gösteriyoruz. Irak Türkmenlerini Irak ve Türkiye arasındaki ilişkilerde bir dostluk köprüsü olarak görüyoruz. Irak'ın selamet, istikrar ve refahını her zaman için savunagelen ülkemiz, bu ülkedeki Türkmen varlığının da yegâne garantörü olmayı sürdürecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; diğer yandan, Sincan Uygur Özerk Bölgesi'nde yaşayan soydaşlarımızla ilgili gelişmeler Hükûmetimiz tarafından titizlikle ve çok yakından takip edilmektedir. Uygur soydaşlarımızla tarihî ve kültürel bağlarımızın yanı sıra, ülkemizde Uygur kökenli çok sayıda vatandaşımızın da yaşaması kamuoyumuzun, dolayısıyla Hükûmetimizin hassasiyetini daha da artırmaktadır. Öte yandan, meselenin Türkiye-Çin ilişkileri boyutu da keza Uygur soydaşlarımızın selameti bakımından tarafımızca ciddiyetle ele alınmakta, zira Çin'le bozulacak ilişkilerimizin Uygur soydaşların selameti bakımından da doğrudan olumsuz etkilerinin olacağı göz önünde bulundurulmalıdır. Çin makamlarıyla temaslarımızda, ülkeden kaçışlara yol açan gerekçelerin ortadan kaldırılması için ihtiyaç duyulan her türlü tedbirin alınması noktasında iş birliğine hazır olduğumuzu da her vesileyle dile getirmekteyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; soydaşlarımızın yaşam seviyelerinin yükseltilmesi, refahlarının artırılması, Sincan bölgesinin kalkınması amacıyla Türkiye olarak ticaret merkezi tarafımızdan kuruldu, iş adamlarımızı da bu tarafa yönlendirme çalışmalarına devam edilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; demin de söylediğim üzere Milliyetçi Hareket Partisinin grup önerisini şahsen destekliyorum, Tokat Milletvekilimizin açıklamalarına da aynen iştirak ettiğimi belirtiyor, Genel Kurulu tekrar saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Can.

Önerinin lehinde, Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal Kaplan.

Buyurunuz Sayın Kaplan. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisinin vermiş olduğu grup önerisi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Belki de bu dönem son konuşmam. Öncelikle, Sayın Mumcu, Meclis Başkan Vekili olarak bu Mecliste dönem dönem yaşanan sıkıntılarda göstermiş olduğunuz hoşgörü, sakin ve iyi bir idare yönetiminizden dolayı şahsım ve grubum adına teşekkürlerimi sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisinin verdiği Türkmenlerle ilgili grup önerisinde, Cumhuriyet Halk Partisi olarak 10 Kasım 2014 tarihinde Kerkük'e Türkmen soydaşlarımıza yaptığımız ziyaretlerle ilgili bilgiyi de sizlerle paylaşmak istiyorum.

Son yıllarda, özellikle Orta Doğu coğrafyasında -hem Suriye'de hem Irak'ta hem de Doğu Türkistan'da- yaşayan soydaşlarımıza karşı büyük eziyetin, büyük sıkıntının yaşandığı bir gerçektir; özellikle Irak'ta sistemli olarak asimile edilmek, yok edilmek istendiği çok net olarak gözükmektedir.

Oraya vardığımızda, Irak Türkmen Cephesi Lideri Erşat Salihi bize hem Türkmenlerin konukseverliğini hem de yaşadığı sıkıntıyı çok net olarak gösterdi. Kendi ifadesiyle, diyor ki: "Biz 2003 yılından itibaren -tesadüftür, Hükûmetinizin iktidara geldiği döneme denk düşüyor- ne yazık ki Türkiye'den yeteri kadar destek alamadık. Özellikle, önce Saddam tarafından sonra da IŞİD denen vahşi bir örgüt tarafından âdeta yok edildik. Saddam döneminde sürüldük, baskı altına alındık. Hatta o dönem, Araplaştırma politikası nedeniyle Kürtler de bizim gibi bir baskı içerisinde oldu. O bölgede Türkmenlerin yaşadığı Telafer, Tuzhurmatu, Amirli gibi yerleri ne yazık ki son IŞİD saldırılarıyla terk etmek zorunda kaldık."

Eskiden beri, Kerkük "Türkmeneli" olarak bilinirdi. Nüfusunun yaklaşık yarısı Türkmendi. Ama son dönemdeki IŞİD saldırılarından sonra Türkmenler özellikle demin bahsettiğim yerlerden buraya göç etmelerine rağmen, kalan Türkmen nüfusu ne yazık ki üçte 1 -yani 1 milyon 800 bin nüfusun yaklaşık 400 bini civarında Türkmen soydaşımız var- ve temsil edilme noktaları da ne yazık ki ötekileştirilmiş. Türkmen Meclisinde 41 milletvekilinin içerisinde 26 tanesi Kürt, 9 tanesi Türkmen.

Şimdi, nedeni şu… Sayın Salihi'nin açıklaması, oradaki temsilcilerin açıklaması, ki hakikaten gördüğünüzde yüreğiniz sızlıyor: "Bizim hem Saddam tarafından hem IŞİD tarafından hem dönem dönem burayı idare eden peşmerge ve Kürtler tarafından ötekileştirilme, hor görülme nedenimizin tek nedeni Türkiye Cumhuriyeti devletinin bize sahip çıkmaması, soydaşlarımızın bizim yanımızda olduğu hissini vermemesi."

Biz oraya gittiğimizde bir kampı ziyaret ettik. O kamp büyük sıkıntılarla kurulmuş bir kamptı. Bir Türkmen vatandaşının toprakları üzerinde -yanılmıyorsam bizim AFAD ve TİKA tarafından- bir çadır kent kurulmuş. O çadır kentte elektrik yok, temizlik yok, tuvalet yok, banyo yapma olanağı yok. Çocukların üstü başı perişan. O kısmı anlatmıyorum. Hakikaten yürekleri parçalıyor. Savaşların olduğu, sıkıntıların olduğu dönemlerde bunlar olur mu? Bunlar olur. Ama asıl üzücü taraf şu: Asıl üzücü taraf, kimsenin sahip çıkmaması noktasında bizim yalnız kalmamız. Diyorlar ki: "Cumhuriyet Halk Partisinin heyetinin buraya gelmesi, özellikle 7 milletvekiliyle buraya gelmesi ve bu bölgede can güvenliği olmamasına rağmen buraya gelmesi bize bir şey verdi. Yaptığınız yardımların elbette önemi var, yapmış olduğunuz katkıların elbette önemi var ama bizim yanımızda Türkiye Cumhuriyeti devletinin muhalefetiyle, iktidarıyla bir duruş göstermesinin algısı bizim için daha önemli. Bu algı şimdiye kadar ne yazık ki Hükûmetiniz tarafından oluşturulamadı ve gün geçtikçe gerek Suriye'de gerek Irak'ta bölgede yaşayan Türkmenler üzerinde baskı devam ediyor, ötekileştirme devam ediyor, asimile devam ediyor."

Bir örnek vereceğim: Ziyaret ettiğimiz kampta 602 tane Türkmen yurttaşımız yaşıyordu, barınıyordu, 40'ı bebek. Çadırları gezmeye başladık, hekim olmamız nedeniyle, çoğunluğumuz da hekimdi, o ziyaret esnasında ulaşmaya çalıştık. Büyük bir kısmı Türkmence konuşmuyor, Türkçe konuşmuyor, Arapça konuşuyor. Bunun üzerine yetkililere sorduk: "Neden bu arkadaşların büyük bir kısmı Arapça konuşuyor?" Dediler ki: "Saddam döneminde bizim yaşadığımız bölgelerde Türkmence ve Türkçe konuşmak yasaklandı. Biz de kendi varlığımızı devam ettirmek için asimile olduk, bunların dilini kullana kullana bu noktaya geldik."

Şimdi, size vurgulamak istediğim nokta şu: Eğer biz sadece bunlar bizim soydaşımız deyip sahip çıkmazsak, onları yalnızlaştırırsak, gerek uluslararası görüşmelerde gerek barış anlaşmalarında gerek idari yönetimlerin temsili noktasında yanlarında olduğumuz hissini vermez isek bundan sonra Türkmenlerin o bölgede var olma şansı kalmayacaktır. Ben Hükûmet yetkililerinin bundan sonra Irak'ta, Suriye'de ve diğer ülkelerde yaşamış ve yaşamakta bulunan Türkmen soydaşlarımıza sözde değil, gerçekte sahip çıkarak varlıklarını hissettirme noktasında yardımcı olmalarını bekliyorum.

Milliyetçi Hareket Partisinin vermiş olduğu grup önerisini desteklediğimizi ifade ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP, AK PARTİ, MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kaplan.

Aleyhinde Mardin Milletvekili Erol Dora.

Buyurunuz Sayın Dora.

EROL DORA (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de konuşmama başlamadan önce, Sayın Başkanın bu dört sene çerçevesinde Meclisin yönetiminde bütün siyasi partilere eşit bir şekilde, demokratik ölçüler çerçevesinde davranmış olduğundan dolayı öncelikle kendisini bu nezaketinden dolayı tebrik ediyorum. Gelecek dönemde de kendisini o makamda görmek istediğimi ifade etmek istiyorum.

Milliyetçi Hareket Partisinin Irak Türkleri ve Doğu Türkistan Türklerine karşı yapılmış olan saldırılarla ilgili olarak vermiş olduğu araştırma önergesi üzerine düşüncelerimi ben de ifade etmek istiyorum.

Gerçekten biz, bütün halklara, bütün farklı inançlara eşit bir gözle bakan bir zihniyete sahibiz. Dolayısıyla, hem Irak'taki Türkmenlere ve Doğu Türkistan'daki Türkmenlere yapılan saldırıları kabul etmemiz mümkün değildir, bunları öncelikle kınadığımızı ifade etmek istiyorum.

Siz de biliyorsunuz bu son süreçte Irak'ta meydana gelen gelişmeleri. Özellikle Türkmenlere, Asuri Süryanilere, Ezidilere, orada yaşayan Şii Türkmenlere aslında bütün dünyanın gözü önünde bir neosoykırım uygulanmaktadır, bu insanlar kendi habitatlarından, yaşam alanlarından sökülmektedir. Yaklaşık 200 bin Asuri-Süryani Ninova bölgesini IŞİD saldırıları sonucunda terk etmek zorunda kaldı ama Türkiye'den bu anlamda herhangi bir ses çıkmadı. Keza, Ezidilerin başına gelenleri biliyorsunuz, Şengal bölgesinde yaklaşık 600 bin Ezidi insanımız bölgelerinden söküldüler, bu kadar kadın, kız, çocuk şu anda IŞİD'in elindedir ama maalesef, başta Türkiye olmak üzere, dünyamız, Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği bu anlamda gereken duyarlılığı göstermediler. Biz aslında Irak'ta bu yaşananlardan küresel güçleri de Amerika'yı da Birleşmiş Milletleri de sorumlu tutuyoruz. Eğer bu küresel güçler Orta Doğu'yu yeniden dizayn etmek amacıyla yapmış oldukları bu vekâlet savaşlarını başlatmamış olsaydılar bugün oradaki Türkmenler, Asuri-Süryaniler, Ezidiler ve oradaki diğer farklı inanç grupları belki şu anda bu felaketleri yaşamamış olacaklardı. Dolayısıyla, en büyük sorumluluğu ben bunlara yüklüyorum.

Bugün Birleşmiş Milletler diye bir örgüt var. Bunun görevinin ne olduğunu ben algılayabilmiş değilim. Eğer gerçekten Birleşmiş Milletler gerçek rolünü oynamak istiyorsa yeniden yapılanması gerektiğine inanıyorum. Tabii ki bizim bugün Meclisten bu sorunları dile getirmemiz çok önemlidir ama aslında, bunun somut anlamda da sorunlarımızı çözmediğini görmekteyiz. Dolayısıyla, artık devletlerin, Birleşmiş Milletlerin fonksiyonlarını tartışmaları gerekir. Bugün eğer Irak'ta Türkmenler, Telafer'de, Tuzhurmatu'da, Kerkük'te korunmuyorsa, keza Asuri Süryaniler, Ezidiler, yani, artık bu anlamda, bu mazlum ve kendini savunamayacak halkların korunması gerekir Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi tarafından. Bu anlamda da Birleşmiş Milletlerin yalnız Amerika'nın istediği zamanlarda bazı bölgelere müdahale etmesi değil, gerçek anlamda, bütün sivil toplum kuruluşları ve dünya parlamentoları tarafından artık Birleşmiş Milletlerin de görevlerinin yeniden tartışılması ve yeni bir görev ve sorumlulukla, özellikle bu mazlum halkların, farklı inançların, etnik grupların korunması yönünde bir görev üstlenmesi gerektiğine inanıyoruz. Yakın tarihte de bildiğiniz gibi yine Haseke'de, Suriye'de IŞİD saldırıları sonucunda 250'ye yakın Asuri-Süryani, kadın, kız, çocuk kaçırıldı. Hâlâ IŞİD'in, DAİŞ'in elindedir ama yine Türkiye'den bir ses çıkmadı. İşte, Türkiye kendini bir zamanlar Osmanlının varisi olarak kabul ediyor. Buradaki insanların çoğu da aslında Hakkârilidir, Şırnaklıdır, Mardinlidir. Değişik zamanlarda, değişik siyasi baskılardan, katliamlardan kaçarak oraya yerleşmiş olan aslında Türkiyeli insanlardır. Biz, Halkların Demokratik Partisi olarak başta Türkmenler olmak üzere, Kürtler, Asuri-Süryaniler, Ezidiler, Şii Türkmenler, bütün halkların kardeşliğine inanan bir partiyiz ve dolayısıyla, Türkmenlerin de korunması noktasında, Asuri-Süryanilerin, Ezidilerin ve orada yaşayan bütün farklılıkların, farklı inançların korunması noktasında, Türkiye eğer gerçek anlamda insan haklarına değer veriyorsa bütün bu halkların korunması yönünde daha somut politikalar üretmesi… Bu anlamda, geçenlerde Fransa, Asuri-Süryaniler için, hem Irak'ta hem de Suriye'deki durumlarıyla ilgili olarak Birleşmiş Milletleri toplantıya çağırdı. Aslında bu görevi bana göre Türkiye'nin yapması gerekirdi ama bugün Türkiye bu anlamda henüz kınayıcı bir beyanda dahi bulunmamıştır. Biz de bu konuda Türkiye'nin politikalarını eleştiriyoruz, yetersiz buluyoruz. Dolayısıyla, Irak'ta yaşayan, oradaki bütün halkların kültürlerinin, ana dillerinin korunması, özellikle fiziki anlamda korunmaları ve kaçmış olanların, kaçmak zorunda kalmış olanların tekrar kendi ana yurtlarına, köylerine, ilçelerine, şehirlerine dönmesi noktasında Türkiye'ye büyük görev ve sorumluluklar düştüğüne inanıyorum. Buradaki bütün siyasi partilere de sesleniyorum: Yalnız Türkmenlere değil -tabii ki biz halkların kardeşliğine inandığımızdan dolayı tabii ki Türkmenlerin hakları da dile getirilecektir- ama orada Asuri-Süryanilere, Ezidilere, Şii Türkmenlere, Araplara, bütün farklı etnik ve inanç gruplarına yapılan saldırıları bu Parlamentonun dile getirmesi gerekir, bunları kınaması gerekir. Yalnız teorik anlamda da kınamak değil, Türkiye'nin devlet olarak bu konuda görev ve sorumluluklar üstlenmesi gerektiğine inanıyorum. Dolayısıyla da Irak'taki bütün farklılıkların, Türkmenlerin ve diğer bütün grupların aslında korunmasının tek yöntemi vardır, o da bu farklı etnik gruplara Birleşmiş Milletler güvencesi çerçevesinde otonomi, özerkliğin tanınmasıdır. Bunun dışında, başka, farklı halkların inisiyatifine bırakılmaları durumunda daima bu tür katliamlarla karşılaşacaklarını somut örnekler de bize göstermektedir. Bu anlamda da bu hassasiyetimizi ifade etmek istiyorum. Biz yine diyoruz ki: "Yaşasın halkların kardeşliği." Ve empati duygusu çerçevesinde de artık yalnız kendi haklarımızı savunmanın bir öneminin kalmadığını düşünüyoruz. Önemli olan, erdemli olan davranış başka farklı inançlara, farklı etnik gruplara yapılan saldırıları kınamak ve onların önlenmesi noktasında da hem devlet olarak hem Parlamento olarak hem de siyasi partiler olarak gereken duyarlılığın gösterilmesidir.

Bu duygu ve düşüncelerle tekrar hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Dora.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLEKOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/242, 2/80) (S. Sayısı: 156)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporlarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2.- Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları (1/484) (S. Sayısı: 287)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan, Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

3.- Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/742) (S. Sayısı: 616)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

4'üncü sırada yer alan, Askeri Hakimler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

4.- Askeri Hakimler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/1008) (S. Sayısı: 685)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

On dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.56

4 Nisan 2015 Cumartesi

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.15

BAŞKAN: Başkan Vekili Şükran Güldal MUMCU

KÂTİP ÜYELER: Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır), Dilek YÜKSEL (Tokat)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 91'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

5'inci sırada yer alan, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkerelerinin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

5.- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Burdur Milletvekili Hasan Hami Yıldırım ve İzmir Milletvekili Aydın Şengül ile 50 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun; Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş'ün; Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 2 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile 2 Milletvekilinin; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546) (S. Sayısı: 687) (x)

BAŞKAN - Komisyon ve Hükûmet yerinde.

İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen tasarının geçen birleşimde ikinci bölümde yer alan 57'nci maddesi kabul edilmişti.

Şimdi, yeni madde ihdasına dair dört önerge vardır, ilkini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Kanun Tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı	Mehmet Doğan Kubat	Recep Özel
Amasya	İstanbul	Isparta
Hakan Çavuşoğlu	Ramazan Can	Osman Aşkın Bak
Bursa	Kırıkkale	İstanbul

(x) 687 S. Sayılı Basmayazı 2/4/2015 tarihli 89'uncu Birleşim Tutanağı'na eklidir.

"MADDE 58 - 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 65- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerine;

a) 2015 yılından önce bağlanmış ve 2015 yılı Ocak ödeme döneminde Kanunun 55 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre artırılmış gelir ve aylık tutarları, 2015 yılı Temmuz ödeme döneminden itibaren Kanunun 55 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre artırılır. Artırılan gelir ve aylık tutarları dosya bazında ödenmesi gereken miktar esas alınmak kaydıyla; 2015 yılı Temmuz ödeme döneminde 1.000 TL (dahil) ve altında olanlar 100 TL tutarında, 1.000 TL'nin üstünde olanlar da 1.100 TL'yi geçmeyecek tutarda ayrıca artırılır.

b) 2015 yılında bağlanacak malullük, yaşlılık veya ölüm aylıklarının 27 nci, 29 uncu, 33 üncü ve geçici 2 nci maddelere göre 2015 yılı Ocak ayı itibarıyla hesaplanan aylık tutarları, (a) bendinde belirtilen şekilde artırılarak ödenir.

c) İş kazaları ile meslek hastalıkları sigortasından hak kazanılan gelirlere esas günlük kazanç hesabına giren;

1) Son takvim ayı 2015 yılının birinci yarısına ait olanlara bağlanacak gelirler 2015 yılı Ocak ve Temmuz ödeme dönemlerinde Kanunun 55 inci maddesinin ikinci fıkrasına ve birinci fıkranın (a) bendinin ikinci cümlesine göre,

2) Son takvim ayı 2015 yılının ikinci yarısına ait olanlara bağlanacak gelirler ise 2015 yılı Temmuz ödeme döneminde 55 inci maddenin ikinci fıkrasına ve birinci fıkranın (a) bendinin ikinci cümlesine göre,

artırılarak ödenir.

d) Birinci fıkranın (a) bendinin ikinci cümlesine göre yapılacak artış tutarı;

1) İş kazaları ve meslek hastalıkları sigortasından sürekli iş göremezlik geliri almakta olanlara, gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi oranında,

2) Ölüm dosyalarında hak sahiplerinin hisseleri oranında,

3) Yabancı ülkelerle akdedilen sosyal güvenlik sözleşmeleri uyarınca kısmi gelir veya aylık alanlara, ülkemiz mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme gün sayılarının, sosyal güvenlik sözleşmesine göre nazara alınan toplam prim ödeme gün sayışma olan oranına göre,

uygulanır.

e) Birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen şekilde artırılan gelir ve aylıklar, 2015 yılı Temmuz ödeme döneminde 55 inci maddeye göre ayrıca artırılmaz.

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunluğuyla yani 14 kişiyle katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Salt çoğunluğumuz vardır, katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunluğuyla katıldığı için önerge üzerine yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Çelebi.

Buyurunuz Sayın Çelebi.

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Bu madde düzenlemesinin temel mantığı 1.000 lira ve 1.000 lira dâhil olmak üzere 100 liralık, yine emeklilere sadaka niteliğinde bir katkının sunulmasıdır. "Sadaka" diyorum, bunu ben kendim söylemiyorum, emekliler "sadaka" diyor. Emeklilerle ilgili -burada ve daha önce de Komisyonda çeşitli defalarda ifade ettiğimiz gibi- asgariden, açlık sınırının altında olmayacak bir maaşın emeklilere verilmesini talep ettik. Bu, Cumhuriyet Halk Partisinin bundan sonraki seçim bildirgesinde de bu maddeler çok açıklıkla ortaya konulacak. Biz, en az, emekli maaşının açlık sınırının altında olmayacağı bir düzenlemeyi zaten emekli sendikalarıyla, emekli dernekleriyle, bütün emekli yapılarıyla konuştuk, böylesi bir mutabakatımız var. Dolayısıyla, bu mutabakatın altında burada ifade edilecek bir düzenlemeye zaten olumlu bakmamız mümkün değil.

Yine emekliler açısından, değerli arkadaşlarım, birçok sorun var. Bu düzenlemeyle ilgili, biliyorum, salt çoğunlukla yine Komisyon bizim önerilerimize katılmayacaktır bununla ilgili düzenlemelerdeki taleplerimize. O da emeklilikte yaşa takılan arkadaşlarımızla ilgili. Bakın, burada, dün ve evvelsi gün yapılan yasal düzenlemelerde birçok aflar yapıldı, birçok imtiyazlar tanındı. Bundan önceki milyarlarca lira para birçok düzenlemeyle nedeniyle affedildi, yok sayıldı ama onun çok altında, onda 1'i miktarında, tam 5 milyon kişiyi ilgilendiren -hemen ilgilendiren değil ama, uzun vadede 5 milyon kişiyi ilgilendiren- emeklilikte yaşa takılanların sorununun çözümü konusunda verdiğimiz bütün önergeler reddediliyor. Dolayısıyla, bu emekli arkadaşlarımızın çoğu 9 bin iş gününü doldurmuşlar; kadınlar 7.200 iş gününü doldurmuşlar, 50 yaşına, 55 yaşına gelmişler ama yaşı bekliyorlar, emeklilik haklarından yoksunlar. Bunları düzeltelim diye getirdiğimiz önergelerin çoğu reddediliyor, çoğu yok sayılıyor. "O arkadaşlar işe giremiyor." diyoruz, Sayın Bakana bunu defalarca söylüyoruz. 50 yaşındaki bir insanın işe girmesi zor, 55 yaşındaki bir insanın işe girmesi zor. Gelin, bunu onaralım; burada frene basılıyor. Ama iki gündür baktığımız zaman, milyarlarca lira para, birçok kaynak başka yerlere aktarılabiliyor.

Bizim talebimiz ne? Bizim talebimiz, bu insanlar emekliliğe hak kazandığı hâlde sağlık hizmetlerinden yararlanamıyor. Gelin, en azından, emekliler 9 bin gün bu ülkede prim ödemişler, 7 bin gün prim ödemişler, 8 bin gün prim ödemişler. Yani üç ay, dört ay prim ödeyenler bu ülkede sağlık hizmetlerinden yararlanıyor ama emekli olamadıkları için, şimdi de çalışamadıkları için, yaşa takıldıkları için bu arkadaşlar sağlık hizmetlerinden yararlanamıyor. "Gelin bunu çözelim." diyoruz, yok. Emekliye gelince "Yok, yok…" ama göstermelik bir 100 liralık katkıyı ahlar ile vahlar ile Başbakan sundu. Sanki büyük bir iş yapılıyormuş gibi seçim öncesinde yine bir algı yönetimi oluşturuluyor. Bu konuda AKP'nin başarısını kabul ediyorum; AKP algı yönetimini çok iyi yönetiyor, burada da itiraf ediyorum. Ama çok iyi bir şey yapıyormuş gibi, bunu da basın pompalıyor; "Emeklilere müjde! Emekliler şu hakları elde edecekler, bu hakları elde edecekler." diye müjdeler sunuyorlar ama bu müjdenin içinden emekliler için hayal kırıklığı çıkıyor. Emeklilerin geleceği karartılıyor, emeklilerin onuruyla oynanıyor. O nedenle, bu anlamdaki bir düzenleme karşısında bizim verdiğimiz teklifler dikkate alındığında… Bakın, emeklilikte yaşa takılanlar bugün Meclis önüne geldiler, onların sorununun çözülmesi hâlinde çok daha güzel işler yaparız.

Madem bu dört yılın son günlerinde buralarda emek harcıyoruz günlerdir -emeği olan bütün arkadaşlara şükranlarımı sunuyorum- gelin, böyle palyatif tedbirlerle değil, geçici pansumanlarla değil, kalıcı, emeklilerin umudunu yeniden yeşertecek, emeklilerin geleceğini yeniden yaşama geçirecek bir uygulamayı, bir katkıyı verin diyorum, hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sevgiler sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Çelebi.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Erkan Akçay.

Buyurunuz Sayın Akçay. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisinin bu düzenlemeleri, yıllarca televizyonlarda gösterilen bir gazoz reklamı vardı hatırlarsanız, bana onu hatırlattı, diyordu ki: "İmaj hiçbir şeydir, susuzluk her şeydir." Şimdi, bu, susuzluğu gidermeyen bir imaj çalışması. 100 lirayı verecek… Hatta, aslında bir kandırmaca da var değerli arkadaşlar, yani onu da tam dediği gibi vermiyor. Eğer madde dikkatle incelenirse diyor ki madde: "Gelir ve aylıkları önce 55'inci maddenin (2)'nci fıkrasına göre artırılır." Yani, altı aylık enflasyon oranında artırılacak, temmuz zammından sonra 1.000 liranın altında alanlara 100 lira verilecek, 1.000 lira ila 1.100 lira arasında alanlarınki de 1.100 liraya tamamlanacak. Yani, Hükûmet yıllardır artık alıştı, kendisini çok uyanık zannediyor ve emekliyi de kandıracağını düşünüyor. Bu zam neden bu ay uygulamaya giriyor? Neden emekliye daha az vermenin hesabını yapıyorsunuz? Niye temmuzu bekliyorsunuz? Niye yapıyormuş gibi yapıyorsunuz? Bir şeyi yapınca emeklinin içine sindirin. Madem, "100 lira zam" dediniz, samimiyseniz bu ay uygulamaya koyarsınız. Burada işin bu yönünü dikkatlerinize çekmek istiyorum değerli arkadaşlar. Biraz sonra önergemiz de gelecek. Gerçek manada, emeklinin rahatlamasını eğer istiyorsak ve emeklinin de bu yapılan düzenlemeleri içine sindirmesini istiyorsak bunları daha iyi bir düzenlemeyle getirmemiz gerekir.

Türkiye KAMU-SEN Araştırma Geliştirme Merkezinin, Türkiye İstatistik Kurumundan aldığı, yine devletin resmî rakamlarına göre oluşturduğu 2015 Şubat ayına ait asgari geçim endeksi sonuçlarına göre çalışan tek kişinin yoksulluk sınırı 2.061 liradır. 4 kişilik bir ailenin asgari geçim haddi ise 4.183 lira. Çalışan tek kişinin açlık sınırı ise 1.593 liradır. Türkiye'de 4 kişilik bir ailenin ortalama gıda ve barınma harcamaları toplamı ise 1.645 liradır ve ailenin aylık gıda harcaması toplamı da 1.017 lira olmaktadır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu hususları dikkate aldığımızda, bu sadece bir şeyi yapmaktan ziyade, yapıyor görünme gayreti içerisinde, seçime yönelik yeter ki bir propaganda malzemesi oluşsun. Bu rakamlar son derece yetersizdir, bunların yükseltilmesi gerekmektedir.

Hepinize saygılar sunarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akçay.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Bingöl Milletvekili İdris Baluken.

Buyurunuz Sayın Baluken. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de partimiz adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Buradaki yeni madde ihdasında da yine Hükûmet lütfetmiş yani 1.000 TL'nin altında alan emeklilere 100 TL tutarında, 1.000 TL'nin üstünde alanlara da 1.100 TL'yi geçmeyecek şekilde bir artış öngörmüş. Dünden beri emeklilerin sorunları burada konuşulurken biz açık bir şey söylüyoruz: Bu ülkedeki açlık sınırının ve yoksulluk sınırının ne olduğunu bütün milletvekillerinin önlerine koyup ona göre bir vicdani muhasebe yapması gerektiğini söylüyoruz. Bir ülkede eğer açlık sınırı

1.400 TL'yi geçmişse, yoksulluk sınırı 4.000 TL'nin üstüne çıkmışsa bu tarz önergeler hazırlanırken hiç olmazsa böyle palyatif, hiçbir soruna çözüm olmayacak öneriler yerine, muhalefetle ortaklaşılarak daha yapıcı birtakım öneriler getirilebilir. Ama, maalesef, Hükûmet -dün de ifade etmiştim- seçim öncesi emeklileri bir parmak balla kandırmanın yollarını arıyor. Bu, ayıptır her şeyden önce. On üç yıl boyunca emeklilerin hiçbir sorununu çözmeyin, emeklileri yoksulluk, açlık sınırının altında yaşamaya mahkûm edin, dört yıllık iktidarınızda da bu konuda çok kötü bir sınav verin, dört yılın sonunda, işte, Meclisin son gününde 100 TL'lik bir zammı da bir lütuf olarak bu Meclis Genel Kuruluna getirin. Bunu kabul etmemiz mümkün değil arkadaşlar. Yani tabii ki bir artış olduğu için karşı çıkmayacağız ama bu şekilde bir öneriyle buraya gelmek, her şeyden önce emeklilerimize hakarettir.

Bakın, ben herkesin anlayacağı dilde söyleyeyim: Bu zam miktarıyla, siz, her gün 2 simit parası arttıracak şekilde bir düzenleme yapmış oluyorsunuz. Yani, emeklinin sofrasına her gün 2 simit daha fazla konacak şekilde bir zamdan bahsediyoruz. Ayda 2 kilo et daha fazla alacak şekilde bir zam. Bunun emeklilerin sorunlarını çözmesi mümkün mü arkadaşlar? Yani, eğer böyle bir niyetiniz varsa Komisyon aşamasında da ya da Genel Kurul aşamasında da "Bunu daha farklı, daha sonuç alıcı bir hâle nasıl getirebiliriz?" diye hepinizin mutlaka tartışması, ortaklaşması gerekirdi.

Emeklilerin mevcut sorunları dağ gibi ve artık sözün bittiği bir yerdeyiz. Hani, bugün buraya çıkıp çok fazla "Hükûmet niye şunları yapmadı? On üç yıl boyunca böyle oldu." demenin de bir anlamı yok. Meclisin son gününde artık söz bitmiştir. Yani, bundan sonra söz halktadır, emeklilerin kendisindedir, çalışanların, emekçilerin kendisindedir ve emekçiler, emekliler, işçiler bu sözün takdirini 7 Haziranda ortaya koyacakları tavırla göstereceklerdir.

Ama, gönül isterdi ki bu süreç içerisinde hiç olmazsa emekli olamayan bazı toplumsal kesimlerin sorunlarını da çözmüş olalım. Burada iki önemli grup vardı. Aslında, Sayın Bakan, bu yaşı tamamlayıp prim gün sayısını doldurmamış olanlar için de dönem boyunca yaptığımız görüşmelerde hep olumlu konuştu yani bu konuda bir adım atılabileceğini söyledi. Biz de bu haberleri zaman zaman kamuoyuyla paylaştık. Ama, maalesef, geldiğimiz noktada bu sorunu çözememiş olarak bu Meclisi kapatacağız.

Diğer sorun da yaştan dolayı emekli olamayanlar. Yani, burada, tabii, 99 yılında çıkarılan bir yasayla bu düzenleme yapıldı. "Mezarda emeklilik" olarak halkın nitelediği bu düzenleme de pek çok kişiyi mağdur ediyor. Prim gün sayısını doldurup yaştan dolayı emekli olamayan çok büyük bir kesim, çok büyük bir kitle var.

Bütün bunları niye söylüyoruz? Hani, bu saatten sonra çözüm beklentimiz yok zaten, Meclisin son gününde zaten böyle bir şey olmayacak. Ama, dört yıl boyunca bu sorunları dile getirmemize rağmen, burada herhangi bir çözüm önerisi getirmediğiniz için, Hükûmet olarak elinizi bu konularda taşın altına koymadığınız için son günde de Meclis Genel Kurulunda sizi halka şikâyet ediyoruz, çalışanlara, emeklilere şikâyet ediyoruz. 8 Haziranda da bu şikâyetlerin nasıl takdir edildiğini hep beraber burada tekrar konuşacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Baluken.

Şahsı adına İstanbul Milletvekili Akif Hamzaçebi.

Buyurunuz Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Başbakanın emeklilere 100 lira taahhüdünün maddesini görüşüyoruz şimdi. Hemen söyleyeyim ki Sayın Başbakan emeklilere doğruyu söylememiştir. Sayın Başbakan diyor ki: "Emeklilerin yüzde 60'ı bundan yararlanacaktır." Bu rakam tamamen gerçek dışıdır. Sayın Başbakan emeklilere doğruyu söylememiştir. Türkiye'de toplam emekli sayısı 10 milyon 920 bindir. Bunun işçi emeklisi olan kısmı 6,5 milyondur, BAĞ-KUR emeklileri 2 milyon 452 bin kişidir, memur emeklileri de 1 milyon 958 bindir. Bu rakama tekrar döneceğim.

Sayın Başbakan ne diyor? "1.000 liranın altında emekli maaşı alan her emekliye 100 Türk lirası vereceğiz. 1.000 ila 1.100 Türk lirası arasında emekli maaşı alanların maaşını da 1.100 liraya tamamlayacağız." Ancak bu önergede bir de kurnazlık yapılıyor.

Değerli milletvekilleri, emeklilerin maaşı ocak ve temmuz ayında artar. Diyor ki burada: "Sana 100 lira veriyorum ama -ya da maaşını 1.100 liraya tamamlıyorum ama- sana temmuzdaki o, enflasyondan kaynaklanan artışı vermeyeceğim." Bunu bilelim bir kere, bunu geri alıyor. Bir eliyle veriyor, öbür eliyle de o artışın bir kısmını geri alıyor. Bunu ne zaman verecek? Temmuz ayında verecek, şimdi vermiyor. Niye temmuz ayı? Sayın Başbakan emekliye demek istiyor ki: Bu seçimde bizim partimize oy ver, ben de sana temmuz ayında 100 lira vereyim. Böyle bir siyaset olur mu değerli arkadaşlar?

Cumhuriyet Halk Partisi, Sayın Kemal Kılıçdaroğlu, emeklilere dinî bayramlarda, yani Ramazan Bayramı'nda ve Kurban Bayramı'nda birer maaş ikramiye sözünü verdi. Davutoğlu paniğe kapıldı, panikle bir şey yapmaya çalışıyor, bizi taklit etmeye çalışıyor; olmuyor, olmuyor, yapamaz, taklit edemez, bizim peşimizden gelemez, bizim projelerimize Davutoğlu'nun yetişmesi mümkün değildir. Birer maaş ikramiye dinî bayramlarda... Davutoğlu ne diyor: "100 lira vereceğim, temmuz ayında vereceğim ama temmuzdaki emekli maaş artışını da sana vermeyeceğim."

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Temmuz ayında kendisi olmayacak Sayın Başbakanın.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - İki: 100 lira mı veriyor gerçekten? Hayır arkadaşlar, vermiyor.

Şimdi, bakın, emeklilerin toplamı 10 milyon 920 bin. Ne dedi Sayın Başbakan? "Emeklilerin yüzde 60'ı bundan yararlanacak." Yani, 6 milyon 552 bin emeklinin yararlanacağını söylüyor. Şimdi, en düşük SSK emekli maaşı 1.047 lira. Eğer temmuz ayında yüzde 3'lük normal artış olursa, enflasyondan kaynaklanan artış, bu 1.047 liralık maaş 1.078 lira olacak. Ne diyor Sayın Davutoğlu? "Ben bunu 1.100 liraya tamamlayacağım yani 22 lira vereceğim." Yani, bir kere, 6,5 milyonluk işçi emeklisine Sayın Davutoğlu'nun vereceği artış 22 liradır. Bu, bir kısım emeklide 2 lira olacaktır, 3 lira olacaktır. Davutoğlu diyor ki: "2 lira aldın -işçi emeklisi- hadi bakalım, gözün aydın." İşçi emeklisi yararlanmıyor. Geriye kalıyor 2 milyon 452 bin BAĞ-KUR emeklisi, onlara da 100 lira verecek, vermeyecek, meçhul.

Değerli milletvekilleri, sonuçta "Emeklilerin yüzde 60'ı, 6,5 milyon kişi bundan yararlanacak." iddiası koca bir yalandır, koca bir balondur. Davutoğlu emeklilerden özür dilemelidir.

Değerli milletvekilleri, bu önerge gerçek dışıdır, gerçeği yansıtmıyor. 22 liralık zammı, 2 liralık zammı, 3 liralık zammı Davutoğlu emekliye bir müjde gibi sunuyor ve bunu da bir seçim yatırımı olarak söylüyor. Bu da üzücü bir durumdur; oyunu bana vereceksin, 22 lira zammı alacaksın.

Emeklimiz ne yapacağını biliyor. Emeklimiz 7 Haziranda size gerekli dersi verecektir. Biz bütün emeklilerimize Ramazan Bayramı'nda, Kurban Bayramı'nda birer maaş ikramiye sözünü tekrarlıyoruz, vereceğiz, kendilerine hayırlı olsun diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Hamzaçebi.

Buyurunuz Sayın Bostancı.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin 687 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 57'nci maddesinden sonra gelmek üzere ihdas edilen madde üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, 60'a göre söz talep ettim.

Teşekkür ediyorum.

Dünden beri, Sayın Kılıçdaroğlu'nun emeklilere yönelik vaadi üzerine böyle bir düzenleme yapıldığı değerlendirmesi yapılıyor, bu doğru değil. On üç yıldır başarılı olan bir iktidar var, Sayın Kılıçdaroğlu'nun Genel Başkanlığı beş yıl. Bizim için ilham verici olmasını dilerdik, akıllı bir iktidar herkesten ilham almaya çalışır ve kendisi yapar ama Sayın Kılıçdaroğlu'nun bize ilham vermesi söz konusu olmaz çünkü…

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Taklit etmenize vesile oluyor.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – …Sayın Kılıçdaroğlu'nun İstanbul Belediye Başkanlığı adaylığı sırasında işsiz ailelere yönelik bir vaadi vardı, 600 lira civarında para verileceğine ilişkin. CHP'nin değerli yetkilileri bilirler ki bu tür uygulamalar hakkaniyet ve eşitlik esası üzerinde değerlendirilir ve eğer siz bir yerde böyle bir vaatte bulunuyorsanız bütün belediyelerinize ilişkin benzeri bir vaadin söz konusu olması gerekir. Ama ne yazık ki İstanbul Belediye Başkanlığını kaybeden Sayın Kılıçdaroğlu, belediyeyi kazandıkları yerlerde benzeri bir düzenleme yapmamışlardır, dolayısıyla, vaadinin altında kalmıştır. Keşke ilham verici olsa, biz bundan hiç gocunmayız, bundan rahatsız olmayız ama ne yazık ki öyle değil.

Bunu arz etmek için söz aldım, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bostancı.

Buyurunuz Sayın Hamzaçebi.

5.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bostancı çok mahcup bir şekilde savunmaya çalıştı, ne diyeceğini de doğrusu bilemedi, Sayın Kılıçdaroğlu'nun İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı adaylığı dönemine giderek oralardan güç almaya çalıştı ama başaramıyor.

Şimdi, önergeye gel Sayın Bostancı. Önerge, BAĞ-KUR, SSK emeklilerine, 6,5 milyon kişilik bir kitleyi oluşturan SSK emeklisine en çok 22 lira zammı içeriyor. Bu 22 lira zammı alan kişiye temmuz zammını da vermeyecekler. Bu 22 lira zammı neden veriyorsunuz, niye harekete geçtiniz? Sayın Kılıçdaroğlu'nun emeklilere dinî bayramlarda birer maaş ikramiye sözü üzerine harekete geçtiniz.

Bakın, biz sosyal güvenlik destek primini de sıfırlama sözünü verdik, Sayın Kılıçdaroğlu bu sözü verdi, hemen panikle buraya bir önerge getirdiniz, "Bari yüzde 15'ten 10'a indirelim." Taklittir bu yani taklit etmeye çalışmaktır. Taklit hiçbir zaman aslı gibi başarılı olamaz.

Bizi daha çok takip edeceksiniz. Seçim dönemine doğru birçok projemizi açıkladıkça siz bizi takip etmek zorunda kalacaksınız. Ne yazık ki Parlamento kapalı olacağı için o konularda önerge verme imkânınız olmayacak. Millete bunları söyleyeceksiniz, biz bunları millete anlatacağız, millet 7 Haziranda sizi sandığa gömecek.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Hamzaçebi.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Burdur Milletvekili Hasan Hami Yıldırım ve İzmir Milletvekili Aydın Şengül ile 50 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun; Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş'ün; Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 2 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile 2 Milletvekilinin; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546) (S. Sayısı: 687) (Devam)

BAŞKAN – Yeni madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısına eklenen ve yeni madde olarak görüşülen 58 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erkan Akçay	Murat Başesgioğlu	Yusuf Halaçoğlu
Manisa	İstanbul	Kayseri
Hasan Hüseyin Türkoğlu		Cemalettin Şimşek
Osmaniye		Samsun

"4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerine;

a) Bu Kanunun 55 inci maddesi kapsamında sigortalıya bağlanacak aylıklar hiçbir şekilde asgari brüt ücretin bir buçuk katından az olamaz. Aylıklar, her yılın Aralık ayına göre Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllı tüketici fiyatları genel indeksindeki değişim oranının tamamı ile sabit fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla gelişme hızının toplamına (1) tam sayısının ilâve edilmesi sonucunda bulunan değer oranında artırılır."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Gerekçe…

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

(Kâtip Üye Diyarbakır Milletvekili Mine Lök Beyaz tarafından gerekçenin okunmasına başlandı)

"Gerekçe:

Hükümetin getirdiği düzenlemeyle maaşı 1.000 liranın altında olan emeklilere seyyanen 100 TL zam yapılmaktadır. Maaşı 1.000 TL'nin üzerinde olanlara ise 1.100'TL'yi geçmeyecek oranda zam yapılmaktadır.

Önergemizle en düşük emekli aylığı brüt asgari ücretin birbuçuk katı tutarında 1.800 TL'ye çıkarılmış ve emekli maaşı artışlarına refah payının tamamının katılması amaçlanmıştır.

Türkiye Kamu-Sen Araştırma Geliştirme Merkezi'nin Türkiye İstatistik Kurumundan almış olduğu fiyatlarla oluşturduğu 2015…"

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkanım, "gerekçe" dedik ama lütfen biraz anlaşılır biçimde okuyalım. Yani konuşmuyoruz ama böyle geçiştirilsin de istemiyoruz.

(Kâtip Üye Diyarbakır Milletvekili Mine Lök Beyaz tarafından gerekçenin okunmasına devam edildi)

"…Şubat ayına ait asgari geçim endeksi sonuçlarına göre; çalışan tek kişinin yoksulluk sınırı 2.061 TL'dir. 4 kişilik bir ailenin asgari geçim haddi ise 4.183 liradır. Çalışan tek kişinin açlık sınırı ise 1.593 liradır. Türkiye'de 4 kişilik bir ailenin ortalama gıda ve barınma harcamaları toplamı ise 1.645 liradır. Ailenin aylık gıda harcaması toplamı ise 1.017 liradır.

Sosyal Güvenlik Kurumunun en son açıkladığı 2014 Kasım ayı verilerine göre ülkemizde 10 milyon 875 bin emekli, dul ve yetim aylık ve gelir almaktadır. Uzun bir çalışma hayatından sonra emekliye ayrılan insanlar gelecek endişesi duymadan, ömrünün geri kalan kısmını huzurlu, mutlu ve insanca yaşamayı hayal etmektedir. Ancak, ülkemizde emeklilerimiz mutlu değildir. Emekliler gelecekten umutsuz bir hayat sürdürmektedir.

2012 Türkiye emekli profili anketine göre; emeklilerin yüzde 84'ü gelirlerinin yetersiz olduğunu ifade etmiştir. Geçinmek için başkalarına muhtaç olan emeklilerin oranı yüzde 30'dur. Emeklilerin yüzde 28'i maaşlarının dörtte 1'ini, yüzde 38'i maaşlarının yarısını, yüzde 20'si maaşlarının dörtte 3'ünü, yüzde 14'ü de tamamını gıda harcamalarına ayırmaktadır. Emeklilerin yüzde 28'i gecekonduda yaşıyor, yüzde 27'si kiracıdır. Emeklilerin yüzde 56'sı ise evlerini sadece ve sadece sobayla ısıtabilmektedir.

Emeklilerin büyük çoğunluğu açlık sınırının altında aylık almaktadır. 2014 yılı sonu itibarıyla en düşük BAĞ-KUR tarım emeklisi 611 lira, en düşük SSK emeklisi 750 lira, Emekli Sandığı emeklisiyse 1.298 lira almaktadır. Bu emekli maaşları emeklilerin onurlu bir yaşam için ve sosyal hayata katılmalarını sağlayabilecek olanakların çok altındadır. Emeklilerin maaş seviyelerinin belirlenmesinde açlık ve yoksulluk kriterleri dikkate alınarak taban aylık uygulanmalıdır.

17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nda emekli aylıklarının hesaplanmasında 1978 yılından 1999 yılına kadar memur maaş katsayısı esas alınıyordu. 1999 yılında yapılan değişiklikle emekli aylıkları hesaplanırken sigortalının her takvim yılına ait prime esas kazancının her yılın aralık ayına göre TÜFE indeksindeki artış oranı ile gayrisafi yurt içi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızı kadar ayrı ayrı artırılarak bulunması esası getirilmişti. Getirilen bu sistemle sigortalının geçmiş yıllardaki aylık kazançları, kazancının olduğu yılı takip eden her yılın TÜFE indeksindeki artış oranı ile gayrisafi yurt içi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızı kadar ayrı ayrı artırılarak emekli olacağı güne kadar güncellenmekte idi. Yani hem enflasyon oranının tamamı hem büyüme oranının tamamı sigortalının kazancına yansıtılıyordu. Ancak AKP Hükûmeti çıkardığı 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'yla emekli aylıklarındaki refah payını yüzde 100'den yüzde 30'a düşürmüştür. Dolayısıyla, 5510 sayılı Sosyal Güvenlik ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na göre yaşlılık aylığı hesaplanırken, güncelleme katsayısı kullanılarak sigortalının geçmiş yıllardaki aylık kazançları, kazancının olduğu yılı takip eden her yılın TÜFE indeksindeki artış oranı ile gayrisafi yurt içi hâsılanın sabit fiyatlarla gelişme hızının yüzde 30'u kadar artırılmaktadır. Yani yaşlılık aylığı bağlanırken ortalama aylık kazanca TÜFE artışının tamamı ve büyüme hızının yüzde 30'u yansıtılmaktadır."

BAŞKAN – Gerekçesini okuttuğum önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi, yeni maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Yani madde kabul edilmiş ve ihdas edilmiştir.

Bir karışıklığa mahal vermemek için teklifin mevcut maddeleri üzerinde görüşmelere devam edeceğiz. Daha sonra, kanun yazımı sırasında maddelerin ardışık olarak numaraları oluşturulacaktır.

Şimdi, gene yeni madde ihdasına dair iki önerge vardır, bu iki önerge de aynı mahiyettedir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Kanun Tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bekir Bozdağ	Ahmet Aydın	Köksal Toptan
Yozgat	Adıyaman	Zonguldak
Yılmaz Tunç	Ercan Candan	Yusuf Başer
Bartın	Zonguldak	Yozgat
Ertuğrul Soysal		Özcan Ulupınar
Yozgat		Zonguldak

"MADDE 59 - 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 66 -10/6/2003 (dahil) tarihi ile 13/5/2014 tarihi arasında kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalının; genel sağlık sigortası primi dahil kendi sigortalılığı nedeniyle prim ve prime ilişkin her türlü borçları terkin edilir ve ölüm tarihinde sigortalıya ilişkin şartlar aranmaksızın hak sahiplerine aylık bağlanır. Bu şekilde bağlanan aylıklara ilişkin primlerin eksik olan kısmı Maliye Bakanlığınca Kuruma ödenir.

Gelir ve aylıkların hesaplanması ile hak sahiplerine paylaştırılmasında sigortalının ölüm tarihinde yürürlükte olan Kanun hükümleri esas alınır.

Birinci fıkra kapsamında olan ve 2008 Ekim ayı başından önce ölen sigortalının hak sahibi eş ve çocuklarından artan hisse bulunması halinde ana ve babaya 506 sayılı Kanunun mülga maddelerindeki, bu tarihten sonra ölen sigortalının ana ve babasına ise Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olması ve diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamış olması şartları aranmaksızın gelir ve aylık bağlanır.

Bu madde kapsamında yazılı istekte bulunan hak sahiplerinin gelir ve aylıkları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından başlatılır ve bağlanan gelir ve aylıklar için geriye yönelik herhangi bir ödeme yapılmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir."

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

İzzet Çetin	Ali İhsan Köktürk	Süleyman Çelebi
Ankara	Zonguldak	İstanbul
Aytuğ Atıcı	Mehmet Haberal	Mehmet Hilal Kaplan
Mersin	Zonguldak	Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki bu iki önergeye salt çoğunluğuyla katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Salt çoğunluğumuz mevcuttur, katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyon salt çoğunluğuyla aynı mahiyetteki bu önergeye katıldığı için yeni bir madde olarak önerge üzerinde görüşme açıyorum.

Gruplar adına ilk söz sahibi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Süleyman Çelebi konuşacaktır.

Buyurunuz Sayın Çelebi.

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Çok teşekkürler Sayın Başkan.

Aslında, çok önemli bir düzenlemeyi ve Komisyonun da katıldığı bu düzenlemeyi tarihî bir dönemeç noktası olarak görüyorum. Ermenek'te ve Soma'da ölenlerle ilgili tanınan hakların madendeki daha önce ölen bütün vatandaşlarımıza 2003 tarihi tabii, baz alınarak uygulanıyor olması konusunda bu teklif Komisyona geldiği günden itibaren ve bugünkü aşamasına kadar -Cumhuriyet Halk Partisinin talebiydi- bu talebe diğer bütün muhalefet partileri ve iktidar partisi de katkı sunduğu için -burada açıklıkla ifade ediyorum- olumlu bir noktaya gelinmiştir. Bu olumlu nokta, bir haksızlığın da giderilmesi böylece tamamlanmıştır. Çünkü Bütçe Komisyonuna Zonguldak'tan kadınlar gelmişti "Bizim çocuklarımız, bizim eşlerimiz Soma'da ölmediği için mi, Ermenek'te ölmediği için mi veya diğer Keşan'da ölenler…" Örneğin, Edirne'de İpsala'da ölenler, başka illerde ölenler için dediler ki: "Bizi bu haktan niye mahrum ediyorsunuz?"

Şimdi, bir hata düzeltildi, bu hatanın düzeltilmesine gerçekten teşekkür ediyorum ama burada bizim açımızdan, Cumhuriyet Halk Partisi açısından -kırmızı çizgi lafını çok telaffuz etmem bu kürsüden ama- olmazsa olmazlarımızdır. Bu hatadan dönüldüğü için, bu yanlışlık giderildiği için, bu yanlışlık onarıldığı için gerçekten teşekkür ediyorum.

Buraya emeği geçen, katkı veren… Biz Sayın Bakana da teşekkür etmesini biliriz. Sayın Bakanım, biz onu da biliriz, merak etmeyin. Eleştiririz, iyi yaptığınızı da alkışlarız. Emek verdiğiniz zaman alkışlamayı biliriz, eksiğinizi de eleştiririz. Bu anlamda…

AHMET YENİ (Samsun) – AK PARTİ'ye de…

SÜLEYMAN ÇELEBİ (Devamla) – Ne diyorsunuz efendim, sesinizi tam almak istiyorum.

AHMET YENİ (Samsun) – AK PARTİ'ye de teşekkür borçlusunuz.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (Devamla) – "AK PARTİ'ye" demedim ben, "AK PARTİ" değil, "AKP'nin Komisyon üyelerine, buna katkı verenlere" dedim. Yani diğer haksızlıklara da…

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – El kaldırarak katkı verecekler.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (Devamla) – Katkı verecekler tamam. Yani katkı veren herkese teşekkür ediyorum ama AK PARTİ'yi özel olarak söylemem. Özellikle muhalefet partilerinin…

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – Yasak değil…

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ahmet Bey alındı, alındı, gidiyor ya, alındı biraz!

SÜLEYMAN ÇELEBİ (Devamla) – Efendim?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ahmet Bey gidiyor, alındı biraz!

SÜLEYMAN ÇELEBİ (Devamla) – Siz karşısınız galiba, karşısınız değil mi?

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – Kendisi yok yani.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (Devamla) – Dolayısıyla şunu söylüyorum: Yani aslında burada güzel bir değerlendirme içerisindeydim ama bunu bile yok etmek için elinden geleni yapıyorsun. Yani senin zaten laf atma sanatını umuyorum bu dönem sonlandırırsın. Gelecek dönem olacak mısın, olmayacak mısın bilmiyorum ama…

AHMET YENİ (Samsun) – Olmayacağım, olmayacağım.

BAŞKAN – Lütfen karşılıklı konuşmayınız.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (Devamla) – Üçüncü dönem mi? Gidicisin, giderken de bir laf daha atma fırsatını buldun ben konuşurken.

O nedenle de şunu söylüyorum: Emeği geçen bütün arkadaşlarıma bir kez daha teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Biz de alkışlıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Çelebi.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Erkan Akçay.

Buyurunuz Sayın Akçay. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinize saygılar sunuyorum.

"Biri yer biri bakar, kıyamet ondan kopar." diye bir söz var. Biz düzenlemeyi yapınca öncelikle eşitliği, hakkaniyeti ve uygulama birliğini sağlamamız gerekiyor. Yani iktidar kendisini yıllardır o kadar çok kasıyor ki ayak sürüyor, en sonunda dediğimiz noktaya gelmek zorunda kalıyor. Mayıs ayında, haziran ayında Soma maden kazasından sonra Zonguldaklı ailelerin ne kadar feryat figan ettiklerine hepimiz tanık olduk. Dolayısıyla, bir düzenlemeyi vatandaşların ve bu düzenlemeyi uygulayacak olanların, bu haklardan yararlanacak olanların da içine sindirmesi gerekir.

Dün akşam bir madde eklemesiyle, işte, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nda olan Soma AŞ'nin mal varlığından ve bloke edilen parasından işten atılan maden işçilerine kıdem tazminatının ödenmesi düzenlemesi yapıldı, biz de destek verdik ve imza koyduk, daha uygun çözümü getiren bir önergemiz

olmasına rağmen. Fakat yine, uygulama birliği, bu eşitlik, adalet yine sağlanamadı. Neden? Çünkü Soma Kömürleri AŞ'den işten atılan işçilerin kıdem tazminatının ödenmesi için bir şekilde çözüm bulundu ama benzeri şekilde Uyar Madencilik Şirketinde işten atılan ve maaşlarını alamamış işçilerin sorunlarını çözemedik. Eğer bizim önergemiz kabul edilseydi hem bu Uyar Madencilikten hem diğer yine Türkiye Kömür İşletmelerinden redevans hizmet alımıyla iş yapan firmalardan atılan işçilerin kıdem tazminatları sorunu da çözülecekti. Ama şimdi bu defa Uyar Madencilikten işten atılan işçilerin "Biz de aynı şekilde haklarımızı istiyoruz." feryatlarını hep birlikte duyacağız. Bu defa onun için gayret göstereceğiz. Yine, altı aylık, belki de bir yıllık zaman kaybı olacak. Aslında bunlara hiç gerek yok. Bunlar neden oluyor? Değerli arkadaşlar, Hükûmetin plansız, programsız çalışmasından. Geniş ufuklu, geniş perspektifli düşünemiyor. Yani Hükûmetin bir orkestrasyonu, bir politikası yok, "Aman, hele şu anı bir kurtarayım." diyor. Veya sonuna kadar feryat, figanlar arttıktan sonra yani iş işten geçtikten sonra yapılan düzenlemenin de doğrusu çok fazla bir anlamı kalmıyor.

Bu nedenle, yapılan düzenlemeye önemli ölçüde katılmakla birlikte, yine, eksik bulduğumuzu da ifade etmek istiyorum.

Bu düşüncelerle hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akçay.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Bingöl Milletvekili İdris Baluken.

Buyurunuz Sayın Baluken.

HDP GRUBU ADINA İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Olumlu yapılan bir düzenleme varsa tabii ki o olumlu yapılan düzenlemeye katkı sunmak ve onda katkısı olanlara da teşekkür etmek hepimizin boynunun borcudur. Keşke, hani bütün yasama dönemi boyunca, muhalefetle birlikte bu tarz olumlu olabilecek, hani sorunların tamamını çözmese de olumlu olabilecek birtakım düzenlemelerle burada mesai yapsaydık. Özellikle son iki ayda, iç güvenlik paketi görüşülürken burada yaşanan tablolar, bence Meclis tarihine kara leke olarak geçecek nitelikteydi. Hiç olmazsa kapanırken böyle birtakım kısmi olumlu düzenlemelerle bu şekilde ortaklaşmak önemlidir.

Burada yapılan düzenleme, özellikle Soma ve Ermenek'te yaşamını yitiren sigortalılara tanınmış olan hakların, diğer yerlerde de yer altı işlerinde çalışanlar için, çalışıp da yaşamını yitirenler için düzenlemesine dairdir. Prime ilişkin her türlü borcun terkin edilmesi ve şart aranmaksızın aylık bağlanmasıyla ilgilidir. Aslında Soma ve Ermenek'le ilgili oraya özgün düzenlemeler yapılırken de biz bunun mutlaka yapılması gerektiğini bu kürsüden de ifade etmiştik. Bunu yapmadığınız zaman, sosyal devlet olma gereğinin eşitlik ilkesine aykırı bir şekilde meseleyi ele almış olacağınıza ve yeni sorun alanları yaratacağınıza o dönemde dikkat çekmiştik. İşte, birkaç ay sonra, şimdi yeniden bir torba içerisinde bunu getirdiniz. Yani, yanlıştan dönülmesi de tabii, olumludur, öyle bakmak lazım.

Tabii, bu yer altı işleri yüksek riskli yerler. Özellikle yaşanan facialardan da, katliam gibi olan kazalardan da bunu gördük. Keşke bu tarz düzenlemeler yerine yani torba yasalar içerisinde çözüm aramak yerine derli toplu yasal düzenlemelerle biz bu iş kazalarını koruyucu tedbirleri çok ciddi bir şekilde burada ele almış olsaydık, denetimle ilgili yetersizlikleri -ki biliyorsunuz, Soma'da, Ermenek'te yakın dönemde Bakanlığa ait müfettişler denetim yaptıktan sonra o facialar meydana gelmişti, onlarla ilgili mevcut boşlukları- tamamen kapatacak bazı düzenlemeleri derli toplu bir kanunda yapmış olsaydık. Yine, bu katliamların altında sorumluluğu olanların cezasızlığıyla ilgili durumu da tamamen

ortadan kaldırmış olsaydık. Yani bunları yapmadık. Bunlarla ilgili, tamam, bazı kısmi şeyler yapıldı ama sorun alanları önümüzde duruyor. "Bu işin fıtratında ölüm var, bu kazalar var." demek hiçbir zaman madenciler tarafından ya da vicdanı olan hiç kimse tarafından kabul edilmedi. Ya da "Acı çekmeden öldüler, güzel öldüler." demek, "Bu, madencilerin kaderinde, böylesi hadiseler olur." demek vicdan yaraladı. Bütün bunları çok detaylı bir şekilde, derli toplu yasal düzenlemelerle ele almadık ama hiç olmazsa daha önce yapılmış olan özgün bazı düzenlemelerin kapsamına girmeyen ve mağdur olan yaşamını yitirmiş yer altı işçilerini, madencileri bu maddeyle bir sıkıntıdan kurtarıyoruz.

Prim borçlarının terkin edilmesi ve aylık bağlanması önemlidir, Maliye Bakanlığına devredilmiş bu borçların ödenmesi, Maliye Bakanlığı da tam da bu tarz şeyler için devreye girmeli yani Maliye Bakanlığı saçma sapan birçok kaleme ödenek ayıracağına, Anayasa'da sosyal devlet olma ilkesi yazıyorsa bu tarz düzenlemelere imzasını atmalı diyoruz.

Ben de katkısı olan hem Sayın Bakana hem de bütün gruplara partimiz adına teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Baluken.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Zonguldak Milletvekili Özcan Ulupınar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurunuz Sayın Ulupınar.

AK PARTİ GRUBU ADINA ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Geçtiğimiz hafta Zonguldak'ımızın mülkiyet konusunu çözmüştük. Bugün de, son gün de, inşallah şehit yakınlarına birtakım olanakların sağlanmasını bu Genel Kurulda hayata geçireceğiz.

Soma'da ve Ermenek'te yaşanan bu faciadan sonra Zonguldak'ta ve bütün Türkiye'de maden şehitlerinin yakınlarına da aynı hakların verilmesi gerekmekteydi. Bir haksızlık söz konusu idi. Ben bundan dolayı destek veren bütün milletvekillerimize teşekkür ediyorum. Zonguldak'ımıza bu müjdeyi inşallah bugün vereceğiz.

Sayın Bakanıma, Komisyonumuza, Komisyon üyelerimize, Genel Kurula teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ulupınar.

Yeni maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiş ve yeni bir madde ihdas edilmiştir.

Bir yeni madde ihdası daha var; önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 Sıra Sayılı "İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'nın 59'uncu Maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Aytuğ Atıcı	Mehmet Şeker	Süleyman Çelebi
Mersin	Gaziantep	İstanbul
Kemal Değirmendereli		Özgür Özel
Edirne		Manisa

MADDE 60 - 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 65- 506 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak 08.09.1999 tarihinden önce sigortalı olanlardan erkek ise adına 9000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları bildirilmiş olanlar, kadın ise adına 7200 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası bildirilmiş olanlar, 506 sayılı Kanunun Geçici 81 inci maddesindeki hükümlere bakılmaksızın bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde kuruma başvurmaları halinde yaşlılık aylığından yararlandırılırlar.

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunluğuyla katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Salt çoğunluğumuz maalesef bulunmamaktadır; katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunluğuyla katılamamış olduğundan önergeyi işlemden kaldırıyorum.

Şimdi, madde 58'e geldik sayın milletvekilleri.

Madde 58 üzerinde dört önerge var. Bu dört önergenin ikisi aynı mahiyette, öbür ikisi de aynı mahiyette; ayrı ayrı, iki ayrı önerge olarak işleme alacağım.

Şimdi, önergelerden ikisi aynı mahiyette olanı okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 58. Maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı Mehmet Doğan Kubat Recep Özel
Amasya İstanbul Isparta
Fatih Şahin Hakan Çavuşoğlu
Ankara Bursa

MADDE 58- 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 98 inci maddesinin birinci fıkrasına "kazazedenin sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın" ibaresinden sonra gelmek üzere "genel sağlık sigortalısı sayılanlar için belirlenen sağlık hizmeti geri ödeme usul ve esasları çerçevesinde" ibaresi ve aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak, Sosyal Güvenlik Kurumu, bu kapsama girenler yönünden genel sağlık sigortalısı sayılanlar için belirlenen sağlık hizmetlerine ilave sağlık hizmetlerini belirler, protez ve ortezler için farklı birim fiyatı tespit eder. Bu sağlık hizmetleri sağlık uygulama tebliğindeki istisnai sağlık hizmetleri kapsamına dahil edilmez."

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Aytuğ Atıcı Haydar Akar Ali İhsan Köktürk
Mersin Kocaeli Zonguldak
Süleyman Çelebi Musa Çam
İstanbul İzmir

BAŞKAN – Şimdi okutacağım iki önerge de aynı mahiyettedir, onları da birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı yasa tasarısının 58 inci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Erol Dora	Adil Zozani
Bingöl	Mardin	Hakkâri
Sırrı Süreyya Önder	Nazmi Gür	Abdullah Levent Tüzel
İstanbul	Van	İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Alim Işık	Erkan Akçay	Yusuf Halaçoğlu
Kütahya	Manisa	Kayseri
Cemalettin Şimşek	Ali Öz	Ali Halaman
Samsun	Mersin	Adana
	Yusuf Ziya İrbeç	
	Antalya	

BAŞKAN – Komisyon bu son okuttuğum aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarı, kamuoyunda beklenen ve vatandaşımızın mağduriyetini giderecek düzenlemelerden yoksundur. Yaklaşan 25'inci Dönem milletvekili genel seçimleri öncesinde yapılan bazı küçük iyileştirmelerle AK PARTİ'nin siyasi çıkar sağlamak amacına yönelik olarak gerçekleştirdiği düzenlemeler yerine, yıllardır çözüm bekleyen sorunların tasarı metninde yer alması gerekmektedir. Maddenin tasarı metninden çıkarılması kamu ve milletimiz yararına olacaktır.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Diğer gerekçeyi okutuyorum:

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, gerekçede yazılan şeylerin aynı şekilde okunması gerekiyor. Gerekçede "AKP" yazıyor, konuşmacı arkadaşımız "AK PARTİ" diye okuyor. Ne yazıyorsa onu okuması gerekiyor efendim.

Teşekkür ederim.

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – Ama ismi AK PARTİ.

BAŞKAN – Evet, tabii ki öyle okuması gerekir. Lütfen dikkat ediniz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Hukuken AK PARTİ.

BAŞKAN – İdris Baluken (Bingöl) ve arkadaşlarının önergesinin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe: Sağlık hakkını kısıtlayan düzenlemeler sosyal devlet ilkesine aykırıdır. Değişiklikle buna yönelik ortaya çıkacak sorunların giderilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Gerekçelerini okuttuğum aynı mahiyetteki iki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Aynı mahiyetteki diğer iki önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 58. Maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı (Amasya) ve arkadaşları

MADDE 58- 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 98 inci maddesinin birinci fıkrasına "kazazedenin sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın" ibaresinden sonra gelmek üzere "genel sağlık sigortalısı sayılanlar için belirlenen sağlık hizmeti geri ödeme usul ve esasları çerçevesinde" ibaresi ve aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak, Sosyal Güvenlik Kurumu, bu kapsama girenler yönünden genel sağlık sigortalısı sayılanlar için belirlenen sağlık hizmetlerine ilave sağlık hizmetlerini belirler, protez ve ortezler için farklı birim fiyatı tespit eder. Bu sağlık hizmetleri sağlık uygulama tebliğindeki istisnai sağlık hizmetleri kapsamına dahil edilmez."

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Aytuğ Atıcı (Mersin) ve arkadaşları

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki bu iki önergeye Komisyon katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Mehmet Naci Bostancı ve arkadaşlarının önergesinin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Trafik kazaları nedeniyle ilgililere sunulan sağlık hizmet bedellerinin ve kapsamının ne şekilde belirleneceğine açıklık getirilmektedir.

BAŞKAN – Aytuğ Atıcı ve arkadaşlarının önergesinin gerekçesi okutuyorum:

Gerekçe:

Mevcut düzenlemede trafik kazasına uğrayan kişinin sağlık giderleri SGK tarafından hiçbir kısıtlama olmaksızın karşılanmakta iken getirilen önergeyle GSS'liler için belirlenen usul ve esaslara göre yapılması düzenlenmektedir. Bu yüzden protezlerinden ilaçlarına kadar birçok hususta yurttaşın hakları kısıtlanacak ve mağduriyet oluşacaktır. Sağlık hakkından yararlanmaya yönelik getirilen her kısıtlamanın sosyal devlet anlayışından bizi uzaklaştıracağı ilkesiyle maddede düzenleme yapılmıştır.

BAŞKAN – Gerekçelerini okuttuğum aynı mahiyetteki bu iki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kabul edilen bu önerge doğrultusunda madde 58'i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Madde 58 kabul edilmiştir.

59'uncu madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı yasa tasarısının 59 uncu maddesinde geçen "Meslek standartlarını ve yeterlilikleri onaylamak." ibaresinin "Meslek standartları ve yeterliliklerin onayı" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Erol Dora	Adil Zozani
Bingöl	Mardin	Hakkâri
Sırrı Süreyya Önder	Nazmi Gür	Abdullah Levent Tüzel
İstanbul	Van	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Değişiklikle madde metninin daha anlaşılır kılınması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Gerekçesini okuttuğum önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

59'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 59'uncu madde kabul edilmiştir.

60'ıncı madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı yasa tasarısının 60 ıncı maddesinde geçen "aşağıdaki" ifadesinin "aşağıda ifade edilen" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Erol Dora	Adil Zozani
Bingöl	Mardin	Hakkâri
Sırrı Süreyya Önder	Nazmi Gür	Abdullah Levent Tüzel
İstanbul	Van	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Değişiklikle madde metninin daha anlaşılır kılınması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Gerekçesini okuttuğum önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

60’ıncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 60’ıncı madde kabul edilmiştir.

Böylece ikinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

On dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.16

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.39

BAŞKAN: Başkan Vekili Şükran Güldal MUMCU

KÂTİP ÜYELER: Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır), Dilek YÜKSEL (Tokat)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 91'incİ Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

687 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Şimdi Üçüncü bölüm görüşmelerine başlıyoruz.

Üçüncü bölüm, geçici madde 1 dâhil, 61 ila 89'uncu maddeleri kapsamaktadır.

Üçüncü bölüm üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Erkan Akçay konuşacaktır.

Buyurunuz Sayın Akçay.

MHP GRUBU ADINA ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken Değerli Başkanım, 24'üncü Dönemde ve ondan önceki dönemde bugüne kadar göstermiş olduğunuz objektif ve tarafsız yönetiminiz, ayrıca yönetim becerİniz ve yönetim dirayetiniz ve Meclis Başkan Vekilliğini en iyi şekilde örnek temsiliyetiniz nedeniyle tebrik ve teşekkürlerimi sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak ilkeli, sorumlu ve sorun çözen bir siyaset anlayışını, her alanda olduğu gibi Türkiye Büyük Millet Meclisinde de yürütmeye gayret gösteriyoruz. Bütün yasama faaliyetlerimizde ve denetim faaliyetlerimizde bu sorumluluğun, bu ilkeli siyaset anlayışının gereğini yapmaya çalıştık ve en son bu görüştüğümüz torba kanun tasarısı nedeniyle de göstermiş bulunuyoruz.

En son iki maddeyi hatırlayacak olursak, gerek işten atılan Somalı maden işçilerinin kıdem tazminatlarının ödenmesiyle ilgili başta Grup Başkan Vekillerimiz Sayın Oktay Vural ve Sayın Yusuf Halaçoğlu ve bizlerin tutumları hepinizin malumudur, büyük bir yapıcı ve olumlu bir gayret içerisinde olduk ve bu düzenlemelerde elbette Meclisteki Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun emekleri inkâr edilemez.

Yine, madenlerde meydana gelen ölümlü kazaların kapsamını genişleten ve Zonguldaklı mağdur aileleri de kapsayan en son düzenlemeyi de birlikte yapmış bulunuyoruz.

Değerli milletvekilleri, tabii, burada özellikle son aylarda, zamanlarda emeklilerimizin sorunları diğer bazı sorunların da önüne geçmeye başlamıştır. Çünkü, Sosyal Güvenlik Kurumunun en son açıkladığı 2014 Aralık ayı verilerine göre ülkemizde 10 milyon 921 bin emekli, dul ve yetim aylık ve gelir almaktadır.

Uzun bir çalışma hayatından sonra emekliye ayrılan insanlar, gelecek endişesi duymadan ömrünün geri kalan kısmını huzurlu, mutlu ve insanca yaşamayı hayal etmektedir. Ancak, ülkemizde emekliler, maalesef mutlu değildir. Emekliler gelecekten umutsuz bir hayat sürmektedir ve emekliler zordadır. Yıllarca emek verenlerin sessiz çığlığına, Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmeti kulak asmamaktadır. Bugün emekliler insanca yaşayamıyorsa, mutlu ve huzurlu değilse, aldıkları aylık yetmiyorsa, şiddetli geçim sıkıntısı çekiyorsa ve borçlardan bunaldıysa elbette bunun faili ve müsebbibi ve sorumlusu başta Hükûmettir. On iki yıldır tek başına iktidarda olmakla övünen Adalet ve Kalkınma Partisi bu on iki yıllık süre içerisinde emeklilerimizin sorunlarını çözememiştir. Emeklilerimizin cebine giren her kuruş, zamlara, faize, vergiye gitmektedir. Emeklimiz neredeyse borca batmış, elinde avcunda ne varsa gitmiştir ve emeklilerimiz her yıl bir önceki yıla göre daha da fakirleşmiştir ve emeklilerimizin büyük çoğunluğu açlık sınırının altında aylık almaktadır. Emekliler aldığı aylıkla kendi giderlerini karşılayamazken bir de işsiz kalan çocuğuna ve onun ailesine bakmak durumunda kalmışlardır.

Emeklilere reva görülen zamlar son derece yetersiz, böyle sembolik düzeyde kalmaktadır ve buna göre SSK emeklilerinin aylığı kaç lira artmıştı? Hatırlatalım: 24 lira. Peki, BAĞ-KUR emeklilerinin emekli aylığı kaç lira artmıştı? 13 lira ve 15 lira. En son, asgari ücretlilerle ilgili olarak yapılan düzenlemelerde de, biliyorsunuz, eğer asgari ücretli evli, eşi çalışmıyor ve 3 çocuğu da varsa 9 lira bir avantaj sağlandı ve en son biraz evvel yapılan düzenlemeyle de 1.000 liranın altında aylık alan emeklilere 100 liralık seyyanen ödeme yapıldı. O da binbir zahmetle veriliyor.

Ve emekliler yıllardır banka promosyonu alabilmek için mücadele vermektedir. Sekiz yılı aşkın bir süredir bu beklenti içerisindeler. Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmeti bunu bile beceremememiştir aslında rahatlıkla yapabileceği bir konuyken. Herkes banka promosyonu alırken emekliler alamamıştır. Sosyal Güvenlik Kurumu yıllık 120 milyar lira, yani eski ifadeyle 120 katrilyon lirayı aşan emekli aylığı ödüyor ama emekliler bu ödemeleri yapan bankalardan promosyon almıyor. Bunun anlamı nedir? Faiz lobisi, faiz lobisi. İşte faiz lobisi bu. Faiz lobisiyle Hükûmetin beraber çalıştığının en büyük delillerinden biri budur. Eğer faiz lobisiyle siz iş birliği yapmıyorsanız veya ona mağlup olmamışsanız bunu, emeklilik promosyonunu pekâlâ verdirirsiniz. Neden verdiremiyorsunuz? Neden emeklilerin yanında değil de faiz lobisinin yanındasınız?

Diğer taraftan "Sağlık hizmetleri ücretsiz." diyorsunuz ancak muayene parası, katılma payı, reçete parası, kutu parası, fark ücreti diye yaptığınız kesintiler nedeniyle emekliler maaşının ne olduğunu doğru dürüst bilememektedirler.

İşte sosyal güvenlik destek primini burada ziyadesiyle dile getirdik. Emeklilikte yaşa takılanların sorunları çözülmedi. Vergi mükellefiyeti bulunan dönemler için borçlanma düzenlemesi yapılmadı.

Bu bölümde, bir de ne derece gerekli olduğu tartışılır bazı düzenlemeler de var fakat vaktimiz elvermediği için… İşte 86 ve 87'nci maddelerle Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanlığı kapatılıyor. 1998 yılında kurulmuştu bu Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanlığı ve bir maliye akademisi kurma amacıyla bu adım atılmıştı. Bu gerçekleşmeyince Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanlığı kuruldu.

Bunların gerekçelerinden biri, söylenen " E, artık bu, fonksiyonel değil, yeterince görev yapamıyor." O zaman fonksiyonel hâle getireceksiniz. Kurumların içini boşaltırsanız, gerektiği, amacı doğrultusunda çalıştırmazsanız bir gün kapatmak zorunda kalıyorsunuz ki, daha başka, 17-25 Aralıktan sonra başlayan iktidar paniğinin uzantılarını da burada görmemek mümkün değildir.

Maliye Bakanlığının Gelir İdaresi Başkanlığının ve personelinin öncelikli sorunları bulunmaktadır. 24'üncü Dönem tamamlandı ama bu sorunlar, Hükûmet tarafından ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde çözülebilmiş değildir. Maliye Bakanlığında ne çalışma barışı kaldı ne huzur kaldı. Gelir İdaresinde çalışan müdür, vergi dairesi müdürü, müdür yardımcıları, gelir uzmanları, şef ve memurların özlük hakları bir karmaşaya dönüştü. Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünde, Bütçe Genel Müdürlüğünde ve diğer genel müdürlüklerde çalışanların çalışma barışı da bozuldu. Özlük hakları da eşit, adil ve hakkaniyetten uzak bir duruma geldi. Çalışma şartları, maaş ve özlük hakları bakımından bu personel mağdur edilmiştir.

Defterdarlık uzman ve uzman yardımcılarının sorunları artarak devam etmiştir. 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle benzer nitelikte görev ifa eden kariyer uzmanları arasında ücret dengesizliklerinin giderilmesi güya amaçlanmış fakat defterdarlık uzmanları ve yardımcıları bu hükmün dışında tutulmuştur.

Bu düşüncelerle hepinize saygılar sunuyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akçay.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Erol Dora.

Buyurunuz Sayın Dora. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL DORA (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 687 sıra sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın üçüncü bölümü üzerinde Halkların Demokratik Partisi adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, iş kazalarının asıl nedeni olarak neoliberal politikaların alt başlıkları olan özelleştirme, taşeronlaştırma, sendikasızlaştırma ve denetimsizleştirmeyi göremeyen bu tasarıda, başta 6331 sayılı Yasa olmak üzere mevcut mevzuatta zaten yer alan bazı düzenlemeler yeni bir düzenleme gibi sunulmaktadır. Örneğin, tasarıya göre çok tehlikeli ve tehlikeli işlerden Bakanlıkça belirlenenler için mesleki yeterlilik belgesi alma zorunluluğu getirilmektedir. Oysa bu yükümlülük zaten 6331 sayılı İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kanunu'nda var olan bir düzenlemedir.

Değerli milletvekilleri, aynı durum, daha önce dikkat çektiğimiz üzere, iş güvenliği kurallarına uymayan işverenler için öngörülen cezaların büyük bölümünde de mevcut. Bu konuda da 6331 sayılı Yasa ve bağlı yönetmeliklerde yer alan düzenlemelerin tekrarından ibaret yaklaşımlar tasarıda sıkça görülmektedir.

Tasarının 6331 sayılı Yasa'nın uygulamada yaşanan eksikliklerini tamamlamak için hazırlandığı iddia edilse de, işveren otoritesini sınırlandıracak güvenceli bir çalışma yaşamının var edilmesinden ısrarla kaçınmaya devam edildiği açık bir şekilde görülmektedir. Bu nedenle, tasarıda iş cinayetlerine davetiye çıkaran taşeron istihdamın ortadan kaldırılmasına, redevans sisteminden vazgeçilmesine ilişkin bir düzenlemeye yine yer verilmemiştir.

Yine, iş güvenliğini denetleyecek en etkili yollardan birinin çalışanın kendi çalışma koşullarını sendikası aracılığıyla denetleme hakkı olduğu bilinmesine rağmen, tasarıda özgür sendikacılık doğrultusunda hiçbir adım da görülmemektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu temel eksiklikler, kayıt dışı işçi çalıştırma üzerinden sermaye birikimi yaratmak, ucuz işçilik üzerinden rekabet etmek, taşeron sistemi üzerinden kaynak aktarabilmek için makbul sendikalara mahkûm olmuş, güvencesiz bir işçi kitlesine ihtiyaç duyulduğu düşüncesini pekiştirmektedir.

Tasarı, aslında işin esası bilinmesine rağmen bunu çözmekten uzak, sorunun etrafından dolaşan, kâğıt üzerinde kalması muhtemel önlemlere ağırlık veren bir görüntüdedir. Kısacası, özelleştirme ve taşeronlaşmanın teşvik edildiği, buna bağlı olarak esnek çalışma biçimlerinin, sendikasızlaştırmanın yaygınlaştırıldığı bir çalışma ortamını görmezden gelen tasarı, sorunun çözümünü alınacak yüzeysel tedbirlere indirgemektedir.

Değerli milletvekilleri, kanun tasarısının üçüncü bölümünde öne çıkan düzenlemelerden biri de kamu kurumlarında çalışan engelli vatandaşlarımızla ilgilidir. Düzenlemede "Kamu kurum ve kuruluşlarında sürekli işçi kadrosunda görev yapan ve ilgili mevzuata göre alınan sağlık kurulu raporunda en az yüzde 40 oranında engelli olduğu belirtilen işçiler ile ağır engelli raporlu eşi veya bakmakla yükümlü olduğu birinci derece kan hısımları bulunan işçiler, engellilik durumundan kaynaklanan gerekçelere dayalı olarak kurum içinde yer değiştirme talebinde bulunabilir." denilmektedir.

Değerli milletvekilleri, söz konusu düzenlemenin sadece kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan işçileri kapsıyor olması büyük bir eksikliktir. Bu nedenle, özel sektörde çalışan engelli vatandaşların da kanun kapsamına alınması gerekmektedir. Özel sektörde çalışan engelli vatandaşlarımızın düzenleme kapsamı dışında tutulması anayasal eşitlik hakkına aykırılık teşkil etmektedir.

Değerli milletvekilleri, eğitimden sağlığa, ulaşımdan iş hayatına, ekonomik ve sosyal her türlü alanın dışında bırakılmanın yanı sıra, toplumsal sürece katılımdaki demokratik haklar ve en temel insan haklarından da büyük ölçüde mahrum bırakılan engellilerin, bir de kamu çalışanı, özel sektör çalışanı biçiminde bir ayrımcılığa tabi tutulmaları asla kabul edilemez. Devlet, Anayasa gereği tüm yurttaşlarına eşit imkanlar sunmakla mükellefken diğer birçok alanda olduğu gibi, Hükûmet, bu alandaki sorumluluğunu da layıkıyla yerine getirmemektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de engelli bireylerin durumlarının insan haklarıyla olan ilişkisine dair imzalanan sözleşmelere çoğunlukla yüzeysel ve popülist açıdan yaklaşılmakta, yardım eli uzatma biçimindeki yaklaşım, devlet algısı açısından büyük ölçüde devam etmektedir. Engelliliği kişisel bir trajedi olmaktan çıkartıp bu konuda devlet kurumlarının ve toplumun dayattığı engelleri merkeze koyan bir bakışa acilen ihtiyaç vardır. Kişiler ne ekonomik bir değer ne de işe yararlılıkları bakımından değil, sadece ve sadece insan olmaları bakımından bir anlam ifade ettikleri için değerlidirler. Bu durum, engelli bireyler ve engelli çalışanlar için de kaçınılmaz olarak böyle olmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; engelli vatandaşlarımızdan bir iş sahibi olacak kadar şanslı olanların sembolik rakamlarla sembolik işlerde çalışma fırsatı yakaladıkları göz önünde bulundurulduğunda, özel sektörde çalışan engelli vatandaşlarımıza yönelik daha pozitif yaklaşımlar geliştirilmesi zorunludur. Engelli kişilerin toplumdaki diğer bireylerle eşit olduğu ve olası bir adaptasyonun engelli kişiler tarafından değil, toplum tarafından yapılması gerektiği, evrensel insan hakları normlarında uzun zamandan bu yana yerini almış bulunmaktadır. Bu bakımdan, toplumsal hayata, çalışma hayatına yön veren düzenlemeler insan farklılıklarını göz önünde bulundurmak durumundadırlar. Bu bağlamda, engellilik konusu, her bakımdan eşitlik ve eşit haklar çerçevesinde değerlendirilmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün artık, insan hakları örgütlerinin, uluslararası kuruluşların, devletlerin gündeminde "engelli kişilerin insan hakları" olarak yer almaya başlayan kavram, hak arayışlarında kilit unsurlar olan "insan onuru", "eşitlik", "ayırımcılığa uğramama", "otonomi" kavramlarıyla beraber ele alınır bir hâl almıştır. "Eşitlik" ve "farklılığa saygı", yine, engellilik ve insan hakları ilişkisinde hem başlı başına hem de diğer unsurların daha iyi anlaşılabilmesi adına büyük önem taşıyan kavramlardır.

Elbette toplum, farklı farklı bireylerden oluşan ve bu duruma ev sahipliği yapması gereken bir yapılanmadır. Bu bağlamda, insan hakları bakımından eşitlik, herkesin kendi başına bir değer olduğundan hareketle, değerlilik bakımından ve yine, haklar bakımından eşit olunmasıdır.

Değerli milletvekilleri, bütün engelli kişilerin insan hakları ve temel özgürlüklerinden tam ve eşit olarak yararlanmalarını teşvik etmek, korumak ve sağlamak ve bu kişilerin doğuştan gelen onuruna saygı gösterilmesini teşvik etmek zorundayız. Buna göre, engellilerin çalışma hakkı da diğer yurttaşlarınkiyle eşit bir şekilde tanınmalı ve bu hak, engellilerin açık, kapsayıcı ve erişilebilir nitelikte bir iş piyasası ve çalışma ortamında serbestçe seçtikleri bir işte hayatlarını kazanmaları fırsatını sağlamalıdır. Bu bakımdan, iş yerleri ve işverenler gerekli fiziksel ortama sahip olmadıkları gerekçesiyle engelli istihdamından geri kalmayıp bu ortamları yaratmakla mükellef olmalıdırlar.

Değerli milletvekilleri, iş yerinde gerçekleşebilecek engele dayalı her türlü ayırımcılığın önüne geçilmesi de gerek yasalar gerekse diğer düzenlemelerle garanti altına alınması gereken önemli noktalardır.

Bu çerçevede, Sayın Çalışma Bakanını ve Hükûmeti, özel sektörde çalışan engelli vatandaşlarımıza karşı daha duyarlı olmaya ve binbir zorlukla özel sektörde iş bulabilmiş vatandaşlarımızı ihmal etmemeye davet ediyor, tekrar Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Dora.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Süleyman Çelebi.

Buyurunuz Sayın Çelebi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle, bütün baskılara rağmen, buradaki bütün baskı yöntemlerine karşı dik duruşunuzdan dolayı, objektif ve tarafsız yönetimleri –yalnız bugün için değil- bütün Meclis sürecinde gösterdiğiniz için bu konuda sizin gösterdiğiniz duyarlılığa, sabra teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, ben bu Meclise geldiğimde bir işçi olarak, bir emekçi olarak bu çarpıklığın giderilmesi konusuna acaba katkı verebilir miyim, bir nebze ikna edebilir miyim?" diye geldim ama görüyoruz ki söylediklerimiz buza yazılıyor, suya yazılıyor ve sistem aslında sorgulanmadan bu konuştuğumuz yasaların, bugün ve bugüne kadar konuştuğumuz yasaların artık bir şeyi değiştirmediğini, aslında bir sistem sorgulanması yapılması gerektiğini bir kez daha buradan ifade ediyorum. Problem ne? Kapitalist sistemin egemenliği hem dünyada hem Avrupa'da yaygın bir şekilde almış başını gitmiş ama artık bu sistem sorgulanıyor. Artık kapitalist, neoliberal politikalar iflas etmiştir ve bunun sonucunda artık yeniden sol bir rüzgâr, sosyalizm rüzgârı esmeye başlamıştır değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu, bugün belki hissiyatınızda yoktur, "Bu geldi, burada yine edebiyat çekiyor." diyebilirsiniz ama küreselleşmenin yarattığı tahribatlar, geçmişte nasıl olduysa, nasıl kapitalizme karşı mücadele edildiyse bugün de kapitalizme karşı mücadele devam edecektir ve sonlanmayacaktır. Çünkü, yeni bir küreselleşme dalgası, özellikle 1980'lerden bugüne kadar yaygınlaşan egemen anlayış artık iflas noktasına gelmiştir. Hani bir dönemin Başkanı Halit Narin, TİSK'in Başkanı, "Onlarca yıl işçiler güldü, biz ağladık; şimdi gülme sırası bizde." dediği, 80'den beri devam edilen neoliberal politikalar ve o egemenlik, sermaye sınıfına hizmet ilişkisi artık bu çemberi daraltmıştır. Bu baskı ve zulüm, elbette bir gün son bulacak, elbette bir gün işçiler o tulum elbiseleriyle beraber yine bu mücadele alanlarında olacaklar ve bunu bu 1 Mayısta da bir kez daha ortaya koyacaklar, yine "inadına Taksim" diyecekler, inadına mücadeleyi sürdürecekler.

Şimdi, sistem sorgulanmadan, sistemle ilgili yeni bir algı olmadan bu sorunlar palyatif, pansuman tedavileriyle çözülüyor. Emeklilerin sorunu da böyle, engellilerin sorunu da böyle, 4/C'lilerin sorunu da böyle, 4/B'lilerin sorunu da böyle, atanamayan mühendislerin sorunu da böyle, atanamayan öğretmenlerin sorunu da böyle, bu ülkede açlık sınırı altında asgari ücretle çalışan vatandaşların sorunu da böyle. Bu ülkedeki yoksulluk sınırı altında ezilen vatandaşların da, tüm Türkiye vatandaşlarının sorunları da aslında bir sistem sorunudur. Sistem pansuman edile edile bu noktaya gelmiştir, artık bu gemi su almaya başlamıştır, bu gemi batıyor. Palyatif tedbirlerle günü kurtarabilirsiniz ama uzun vadede bu sorunu aşmış olamazsınız.

Bakın, arkadaşlar, emeklilerle ilgili, Genel Başkanımız, Cumhuriyet Halk Partisi gümbür gümbür hedefini de koyarak seçim bildirgesini onlarla yazdı. Yine, Genel Başkanımız ve yönetimimiz "Taşeron uygulamasını kaldıracağız." diyor. Şimdi, bize diyorlar ki: "Nerede bu kaynak? Bu parayı nereden bulacaksınız?" Arkadaşlar, hemen bize kaynak soruyorsunuz. Siz burada milyarlarca lira kaynağı peşkeş çekerken, bu ülkenin mağdurlarının sorununun giderilmesi konusunda ortaya irade koyduğumuzda diyorsunuz ki: "Kaynak nerede?" Ben size kaynak söyleyeyim arkadaşlar, bir taşeron kaynağı söyleyeyim.

Şimdi, bakın, buradan, aramızdan ayrılan Kazım Kurt bizim Eskişehir Odunpazarı Belediye Başkanı oldu; milletvekiliydi, Odunpazarı Belediye Başkanı oldu. Görevi ilk devraldığında gitti, AKP'li belediye -yine AKP'li diyorum- ihaleyi 2.085 liraya çıkarmış. Böyle anlatayım ki anlayasınız diye. 2.085 liradan işçinin eline geçen para asgari ücret yani 900 lira. Diğer bütün masrafları ilave ediyorum oraya -yani sigortası, vergisi, hani, ödese kıdem tazminatı- toplamı 1.413 liraya mal oluyor. Aradaki fark ne kadar arkadaşlar? 700 lira. Kimin cebine giriyor? Taşeronun cebine giriyor. Peki, o taşeron ne yapıyor? Sizin etkinliklerinize -o işçilere bazen de 100'er lira dağıtarak- sizin toplantılarınıza katılıyor çünkü oradan besleniyor, sizin bütün organizasyonlarınızda o taşerondan AKP iktidarı besleniyor, ondan vazgeçmiyorsunuz. Yoksa, bu kaynakları Sağlık Bakanlığında, işte, en son, burada, Karayollarında…

Karayollarında Sayın Bakan "Bu iş çözüldü." dedi, bu sevindirici. Üç yıllık yargı kararını uygulamadınız, Yargıtay kararını uygulamadınız. 10 bin işçi yargı kararına rağmen üç yıl sizi bekledi. Demek ki her tarafa verdiğiniz, her tarafa dağıttığınız ama aslında taşeron cumhuriyetini oluşturduğunuz bu uygulamalara karşı siz o paraları gerçekten işçilere verseydiniz ne olurdu? Bugün, bu bataklıklardan konuşmazdık, bahsetmezdik. Neden? İşçinin alım gücü yükselirse arkadaşlar, emeklinin alım gücü yükselirse bu sanayiye döner. Sanayinin büyümesi, bir ülkede…

Bakın, biz sanayi düşmanlığı yapmıyoruz. Bir ülkede sanayi gelişmezse demokrasi olmaz. Bir ülkenin sanayisi ne kadar gelişirse, ne kadar büyürse o ülkede hukuk olur, adalet olur. Ama sanayisi gelişmemiş, hâlen yapay gündemlerle, işte, AVM'lerle büyütülen bir Türkiye aslında yoksulluğa mahkûm edilen bir Türkiye'dir. Dolayısıyla, değerli arkadaşlarımız, şöyle bir noktadayız: Ülkemiz, elektrik kesintileri son bulsa da dinmeyen karanlığın içinde. Bu karanlığa son vermek bizim andımız olsun değerli arkadaşlarım. Biz yıllardır 4/C'lilerin, taşeronların, emeklilerin, işsizlerin sesi olmaya çalıştık; adaletsiz, eşitsiz çalışma koşullarını, işçiye ölümü fıtrat sayanlara karşı dik durmaya, ölümün kader olmadığını anlatmaya çalıştık. Ölümü yoksula, işçiye kader görenleri kader tarihinin çöplüğüne gömeceğimizi bir kez daha buradan ifade ediyorum. Soma'nın, Gezi'nin, madenlerin, inşaatlarda yitirdiğimiz canların hesabını elbette bir gün vereceksiniz. Bizler ölümle değil, yaşamla büyüteceğimiz bir geleceği kurmak için mücadele etmeye ant içtik ve bu mücadelemiz her koşulda sürecektir. Bizim burada olmamız değil, fikrimizin iktidar olması için, emekçilerin iktidarını yaratmak için her türlü mücadeleyi sürdüreceğimizi bu kürsüden bir kez daha ilan ediyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Hepinize saygılar, sevgiler sunuyorum arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Çelebi.

Buyurunuz Sayın Baluken.

V.- AÇIKLAMALAR(Devam)

6.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Şükran Güldal Mumcu'ya, bugüne kadarki tarafsız ve başarılı yönetiminden dolayı teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bugün tabii Meclisin muhtemel oturumlarının son günü, öyle görünüyor program yetişirse. Şahsınızın Genel Kuruldaki yönetim tutumuyla alakalı olarak bugün bir milletvekilimiz kürsüden görüşlerini dile getirdi ancak ben Halkların Demokratik Partisi Grubunun genel hissiyatını Grup Başkan Vekili olarak ifade etmek istiyorum. Bugüne kadar bütün oturumlarda göstermiş olduğunuz tarafsız ve objektif yönetimden, Meclis Genel Kurulunda işleyişte hukuku ve İç Tüzük'ü referans almanızdan ve bir Meclis Başkan Vekili olarak siyasi parti kimliğinden sıyrılmış olarak orada bir yönetim ortaya koyabilmenin mümkün ve gerekli olduğunu ortaya koymanızdan dolayı sizlere teşekkür ediyoruz. Halkların Demokratik Partisi olarak bundan sonra oraya gelecek olan yeni başkan vekillerine bu dönem içerisinde göstermiş olduğunuz tutumun örnek olmasını temenni ediyoruz. Şahsınıza da bundan sonraki siyasi, sosyal ve kişisel yaşamınızda başarılarınızın devamını diliyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Sayın Baluken.

Sayın Hamzaçebi…

7.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Şükran Güldal Mumcu'ya, bugüne kadarki tarafsız ve başarılı yönetiminden dolayı teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, biraz önce kürsüden, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Süleyman Çelebi, Meclis Başkan Vekilimiz Sayın Güldal Mumcu'nun bugüne kadarki objektif yönetimiyle ilgili çok güzel bir değerlendirme yaptı. Sayın Çelebi'nin bu görüşleri Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüşleridir. Sayın Güldal Mumcu'ya, başlangıçtan itibaren bugüne kadar göstermiş olduğu objektif yönetim için, başarılı yönetim için, tarafsız yönetim için Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun teşekkürlerini iletiyorum ve devamını diliyorum Sayın Başkanım.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Hamzaçebi.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Burdur Milletvekili Hasan Hami Yıldırım ve İzmir Milletvekili Aydın Şengül ile 50 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun; Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş'ün; Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 2 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile 2 Milletvekilinin; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546) (S. Sayısı: 687) (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Amasya Milletvekili Naci Bostancı.

Buyurunuz Sayın Bostancı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; bu birleşimin sonunda genel bir değerlendirme yapılacak muhakkak ama 2 gruptan değerlendirme geldiği için ben de Sayın Mumcu'nun Başkan Vekili olarak görevini yaparken göstermiş olduğu titizliğe ve dikkate teşekkür ederim. Aynı şekilde, şu anda burada olmayan ama dört yıl içerisinde burada Başkan Vekilliği yapan, Adalet ve Kalkınma Partisinden Sadık Bey'e, Ayşenur Hanım'a ve MHP'den Meral Hanım'a aynı çizgide yapmış oldukları yönetimler için çok teşekkür ediyorum.

Esasen, veda konuşmalarında yapılan değerlendirmeler ile süreç içerisinde yapılan değerlendirmeler arasında da zaman zaman kontrast oluşuyor. Biraz önce içeride konuşurken Sayın Mumcu'yla, yeni dönem başlarken veda konuşmalarını önceden vekillere göstermek ve "Bu işin sonu böyle olacak." diyerek veda konuşmasının atmosferi içerisinde bir dört yıl geçirmelerini temin etmek iyi olabilir diye düşünmüştük.

Değerli arkadaşlar, bu 100 lira seyyanen zam meselesine ilişkin birtakım kafa karışıklıkları olduğu kanaatiyle, bu vesile çerçevesinde söz aldım. "Kafa karışıklığı" derken, bir bilgi karışıklığı, bir yanlış anlama durumu, bunları düzeltmek isterim.

Her şeyden önce, Emekli Sandığından emekli olan yaklaşık 2 milyon kişinin zaten maaşları 1.100 liranın üzerinde. Geriye 8,5 milyon BAĞ-KUR'lu ve SSK emeklisi kalıyor. Bu 100 lira seyyanen zam, 1.000 liranın altı ve üstü bu 8,5 milyon kişiyi ilgilendiriyor. SSK ve BAĞ-KUR emeklisinin yüzde 60'ı yani 5 milyon 89 bin kişi bu 100 lira zamdan faydalanıyor. Şöyle ki: 3 milyon 300 bin emekli 1.000 liranın altında maaş aldığı için doğrudan doğruya bu 100 lirayı alıyor, tam olarak alıyor. Geriye kalan 1 milyon 785 bin emekli ise 1.000 lira ile 1.100 lira arasında bir maaş aldığı için bunlara 1.100 liraya ulaştıracak şekilde bu zamları yapılıyor.

İkincisi…

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – 22 lira yani.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Kimisine 99 lira, kimisine 20 lira olabilir ama bunların büyük bir çoğunluğu yaklaşık 50-60 lira civarında bir zam alıyorlar.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, hayır, rakam açık.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Sonuçta, bu, alt gelir kesiminde bulunan insanlara yönelik bir destektir. AK PARTİ'nin yaklaşımı da öncelikle alt gelir grubunda bulunan insanların hayat standartlarını bütçe imkânları çerçevesinde yükseltecek tarzda düzenlemeler yapmaktır. Başka tür yardımlar ve desteklerle de toplumun bu dezavantajlı gruplarına, alt gelir grubunda yer alan kesimlerine ilişkin düzenlemeler yaptık.

İkinci bir kafa karışıklığı meselesi "Temmuz ayında TÜFE oranında zam yapılmayacak, bu 100 liralar verilecek." şeklinde bir yanlış bilgiydi. Emekliler temmuzda normal zamlarını alacaklar. Bu zamlar ile kendilerine seyyanen yapılan zam arasında herhangi bağ yok; herkes alacak, emekliler de alacaklar. İkincisi, emekliler temmuzda alacaklar çünkü kanun gereği bu tür artışlar ocakta ve temmuzda yapılıyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ama 100 liralık artış o zamdan yararlanmayacak.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Yani "Bugün yaptık zammı, hemen bugün verelim." şeklinde bir uygulama söz konusu değil. Temmuzda 100 lira alacak olanlar 100 lira alacak -yani 1.000 liranın altında olanlar- 1.000 lira ile 1.100 lira arasındakiler 1.100 liraya ulaşacak şekilde alacaklar.

OKTAY VURAL (İzmir) – 7 Haziranda Hükûmet gelince kararlaştırsın.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Ayrıca, TÜFE zamlarını da alacaklar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz onu düzelteceğiz, biz düzelteceğiz o yanlışları.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Grup Başkan Vekilimiz konuşuyor, lütfen.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Destek primi indirimi yapıyoruz. Bundan da kimler, ne kadar faydalanıyor, bunu da görmek lazım. 630 bin emekli faydalanıyor, 40 lira ile 154 lira arasında değişen oranlarda artış sağlanıyor.

Çok önemli düzenlemelerden biri de, 1 milyon 300 bin BAĞ-KUR'lunun prim borcunu dondurmamızdır. Bu insanlar prim borcu olduğu için sağlık hizmetlerinden faydalanamıyorlardı. Bu dondurma neticesinde hastanelere gidebiliyorlar, sağlık hizmetlerinden faydalanabiliyorlar. Prim borcunu ödeyemeyecek durumda olan yine alt gelir grubundaki bu insanlar böylelikle sosyal devlet anlayışı çerçevesinde sağlık hizmetlerinden faydalanacaklar. Eczacıların da bir problemini bu vesileyle çözmüş olduk.

Ben, bunları bildirmek için söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bostancı.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, efendim, ben, kürsüde, emeklilere yapılan zamla ilgili olarak bir konuşma yapmıştım. O konuşmada vermiş olduğum rakamları Sayın Bostancı farklı bir şekilde kullanmak suretiyle bana cevap vermeye çalıştı ama benim verdiğim rakamları farklı bir amaca hizmet edecek şekilde kullandı.

Ben söz istiyorum efendim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Ben adından bahsetmedim efendim, bir kafa karışıklığından, bilgi eksikliğinden bahsettim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ama bana cevap bu efendim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bana cevap vermesi gerekmiyor, kendisi yorumda bulunabilir efendim.

BAŞKAN – Düzeltmek istiyorsunuz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Evet efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz düzeltiniz Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sataşma yok. Sataşma değil de bilgi.

BAŞKAN - Düzeltme talebi var.

Buyurunuz efendim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın 687 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın üçüncü bölümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben, Sayın Bostancı'ya bana bu konuşma fırsatını yarattığı için çok teşekkür ediyorum. Kendisi çok dikkatli bir dil kullandı bir sataşma olmasın, kürsüye muhalefet çıkmasın diye ciddi bir gayret sarf etti ama yine de bana bu konuşma fırsatının doğmasına engel olamadı. Ben teşekkür ediyorum.

"Bir kafa karışıklığı olmasın, bütün emekliler temmuz ayında zam alacak." dedi yani "Yüzde 3'lük bir zam, enflasyon neyse işte yüzde 3 ise yüzde 3 oranında bu zammı alacak." dedi. Bunda kuşku yok, ben "Almayacak." şeklinde bir şey söylemedim. Benim söylediğim, emekliye 100 liralık bir zam veriyorsunuz, bu 100 liralık zammı bu yüzde 3 artışın içine sokmuyorsunuz. 100 liralık artış yüzde 3 zamdan yararlanmayacak yani 100 lira veriyorsunuz, yüzde 3 artmasın diyorsunuz. Böyle bir hesap olur mu? Bakın, birincisi bu.

İkincisi, şunu söyledim açık, net Sayın Bostancı, farklı bir rakamınız varsa elbette konuşabiliriz: 6,5 milyon SSK emeklisi var. Bu grupta en düşük emekli maaşı 1.047 lira; yüzde 3 enflasyon olursa bu 1.078 liraya ulaşıyor. 1.078 lirayı siz -bu "100 liralık zam" diyorsunuz ya- 1.100 liraya ulaştırırken sadece 22 lira vermiş oluyorsunuz. Eğer bu emekli maaşı 1.095 liraysa 5 lira veriyorsunuz "Buyur emekli kardeşim, sana 5 lira veriyorum ama bu 5 lirayı yüzde 3 oranında da artırmayacağım." Benim söylediğim bu.

Ne söylerseniz söyleyin, hangi hesabı yaparsanız yapın Cumhuriyet Halk Partisi emekliye iki bayramda birer maaş ikramiye verecek. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Nereden verecek?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Siz "Nereden vereceksiniz?" diye sormaya başladığınız an bizim projemizi kabul ediyorsunuz demektir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Hamzaçebi.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Burdur Milletvekili Hasan Hami Yıldırım ve İzmir Milletvekili Aydın Şengül ile 50 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun; Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş'ün; Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 2 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile 2 Milletvekilinin; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546) (S. Sayısı: 687) (Devam)

BAŞKAN – Şahsı adına, İzmir Milletvekili Oktay Vural.

Buyurunuz efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

OKTAY VURAL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gerçekten, aslında, kapsamlı bir yasa, ancak muhalefet olarak toplumun menfaatlerini dikkate alarak, ekonomik ve sosyal kesimlerin taleplerini dikkate alarak bu yasada yapılması gerekenlerle ilgili olumlu katkılarımızı sunduk. Evet, bazı maddelerde ilerleme sağlandı ama istediğimiz gibi olmadı. Ancak şu görüldü ki, toplumun beklentilerinin yerine getirilmesi konusunda duyarlı bir muhalefet anlayışı sergiledik. Dolayısıyla, halka açık bir muhalefetin toplumun meselelerini buraya getirerek sizden birtakım talepler dile getirmesi, açıkçası bu talepler doğrultusunda düzenlemeler yapmasını temin etmesi, gerçekten, her şeyden önce biraz da ders alınması gereken bir husus. Bu konularla ilgili eğer -hepimiz hep beraber, birlikte- memleketin faydasına olacak birtakım konular varsa, belki bize göre kâfi değil ama var ise bile olumlu adım atıyoruz.

İç güvenlik yasasında da biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak hep bunları dile getirdik, bunlarla ilgili tavrımızı ortaya koyduk. Evet, işte; yok poşudur, yok maskedir, yok uyuşturucudur, yok sapandır, yok molotoftur, tamam, buna "Evet." dedik ama maalesef bu konuda olumluları daha olumlu hâle getirmek, olumsuzları ortadan kaldırmak amacıyla bir diyalog imkânı olmadı ve açıkçası, milletin tamamının benimseyebileceği bir kanun çıkmadı. Bu kanunun özünde de aslında muhalefetin yaptığı katkılar var. Önemli katkılar sağladık. Bu çerçevede, aslında, emeklilere yaşlılık aylığı…

Tabii, 62'nci Hükûmet ama bu 62'nci Hükûmet bitecek, 7 Haziranda bitiyor, yeni bir hükûmet gelecek. Şimdi, bu Hükûmet kendisinin yapmadığı bir konuyla ilgili, temmuzdaki zamla ilgili niye bunu yapıyor? Bu, seçim amaçlı. Yapacaksanız şimdi yapın, emekli kardeşlerimiz bekliyor. Allah için, bir yaraya merhem olacaksanız şimdi bu merhemi sürün. 7 Hazirandan sonraki seçimlerde zaten 63'üncü hükûmet gelecek, o hükûmetin alacağı karar icraatı olacak. Dolayasıyla, bu, aslında bir bakıma, tamamıyla bir seçim beyannamesini buraya getirmekten öteye bir anlam taşımıyor. Gelin hep beraber, birlikte bir geçici maddeyle bununla ilgili düzenlemenin yürürlüğe girdikten sonra uygulanacağını ifade edelim de hiç olmazsa 62'nci Hükûmetin, Ahmet Davutoğlu'nun da bu emeklilere verdiği bir şey olsun. Aksi takdirde, hiçbir olumlu icraatla anılamayacak diye düşünüyorum.

Dolayısıyla, bu 100 TL'lik zam da temmuzdaki 2,6'lık zammın içinde mi, dışında mı bir kafa karışıklığı var. Şüphesiz, olumlu olanlar var ama taşeron işçilerin sorunu çözülmedi, Meclis olarak Hükûmete görev verdik, Hükûmet görevini yerine getirememiş. Bunu söylüyorsunuz "Bu görevini yine uzatalım." Görevini yapmayan bir Hükûmet var. Yani bunun zannederim şubat ayında bitmiş olması gerekiyordu, yapamadılar. Yaşa takılanlar var, emeklilikte yaşa takılanların sorunları çözülmedi. Engellilerin sorunları var, maalesef gelir testine tabi tutuluyorlar, engelli maaşları kesiliyor. Bununla ilgili tedbir almamız gerekiyor. Taşeron işçilerin kadroya geçirilmesi yine "Yapılacak.", "Edilecek.", "Çözülecek." diyorsunuz ama bunu defalarca söylemenize rağmen, Ulaştırma Bakanının burada söz vermesine rağmen bununla ilgili bir adım atılmadı. Umarım bununla ilgili bir adım atılır.

Bu konuda Adana'da ve Osmaniye'de BEYTEKS Tekstil'in maalesef 22 fabrikası kapandı, 5 bin işçi gitti. Siz 120 bin, "topluma kazandırma" adı altında altı aylık asgari ücretle çalıştırılacaklardan bahsediyorsunuz, mevcutlar kaybediyor. Karayolları 1'inci Bölgede çalışan temizlik işçileri iki aydır maaşlarını alamıyorlar. Yeni bir ekonomik modele ihtiyaç var. Bu palyatif tedbirlerle olmaz. Yeni bir endüstriyel ilişkiler modeline ihtiyaç bulunduğu gayet açık ve net.

Sermaye hasıla katsayısının emek hasıla katsayısı lehine geliştiği bir ortam içerisinde, aslında küreselleşmenin tahrip ettiği millî ekonomileri dikkate aldığımızda ya da sosyalizmin ifade ettiği "Bütün işçiler, birleşiniz." yerine, biliyoruz ki bu memleketin işçisinin toprağa, fabrikaya ihtiyacı vardır, üretime ihtiyacı vardır. Onun için, milliyetçi bir bakış açısıyla bir ekonomi politikası uygulanması gerekir. Milletin tamamının refahını dikkate alacak, üreten, rekabet gücü yüksek bir Türkiye'yi hedefleyen ve bu konuda da refah oluşturacak bir istihdamı oluşturacak, istihdamı artıracak ve paylaşımı ön plana getiren bir ekonomi politikasına ihtiyaç var. Bu çerçevede, bu yasanın hayırlı olmasını diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OKTAY VURAL (Devamla) – Sayın Başkan, size de, Başkanlık Divanında görev alan bütün arkadaşlara da teşekkür ediyorum.

Tabii, bu konuda, özellikle şunu da ifade etmekten kaçınamayacağım: Burada, kürsüde defalarca itiraz ettik, bu itirazlarımızın haklı olduğunu düşünüyoruz. Meral Akşener Hanımefendi'nin ve sizin yönetiminizin, gerçekten milletin hukuku olan, Parlamentonun hukuku olan İç Tüzük hükümlerine uygun olduğunu ifade ediyoruz. Bu makam, partilerin makamı değildir. (CHP sıralarından alkışlar) Meral Hanım ile zatıalinizin milletin hukuku olan İç Tüzük'ü uygulama konusundaki tutumunuz ve kararlılığınız gerçekten önemli.

Unutmayalım ki hepimiz bu milletin hukukuna tabi olmalıyız, üstünlerin hukuku değil, hukukun üstünlüğünü gerçekleştirmemiz gerekiyor. Dolayısıyla, hukukun üstünlüğüne gösterdiğiniz saygı ve hukuku üstün kıldığınız için, size ve Meral Hanım'a da teşekkür ediyorum.

Saygılarımı arz ediyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Vural.

Üçüncü bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, üçüncü bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

61'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

62'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

63'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

64'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

65'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

66'ncı madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 Sıra Sayılı "İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 66'ıncı maddesi ile 5544 sayılı kanun değiştirilen 16. Maddesinin 1. Fıkrasının "d" bendi Başkan tarafından mevzuatta uygun verilen görevler ile mevzuatta öngörülen benzeri görevleri yapmak." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Aytuğ Atıcı	Haydar Akar	Süleyman Çelebi
Mersin	Kocaeli	İstanbul
Ali İhsan Köktürk	İzzet Çetin	Musa Çam
Zonguldak	Ankara	İzmir
	Ali Serindağ	
	Gaziantep	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gaziantep Milletvekili Ali Serindağ, buyurunuz efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ SERİNDAĞ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, maddeyle, Mesleki Yeterlilik Kurumunun İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığına dönüştürülmektedir ve bu dönüştürme yapılırken de bu daireye verilen görevler daha ayrıntılı olarak düzenlenmektedir.

Mesleki Yeterlilik Kurumu aslında çok önemli bir kurum; özel hukuk hükümlerine tabi, kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip, özel bütçeli bir kuruluş ve çok da önemli görevleri var ancak bu görevler yerine getirilirken, elbette, personel istihdam edilecektir. Yalnız buradaki personel İş Kanunu'na tabi olarak çalıştırılmaktadır. Bu kadar önemli görevleri ifa eden bir kurumun personelinin iş güvencesine sahip olması gerekmektedir; o nedenle, aslında bu kurumun personelinin büyük çoğunluğunun Devlet Memurları Kanunu'na tabi olması işin icabına daha uygundur. Madem insan kaynaklarıyla ilgili bir düzenleme yapılacak idiyse bunun göz önünde bulundurulmasının faydalı olacağını söylemek istiyorum.

Şimdi, bunu söylerken de izninizle kamudaki istihdama da kısaca değinmek istiyorum. Şimdi, biz kamuda istihdam edilen personelin sınavla ve objektif ölçüler göz önünde bulundurularak kamuya alınmasından yanayız. Ancak, üzüntüyle görüyoruz ki Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde, yani devriiktiradarınızda bu ilke oldukça çiğnenmiş ve daha ziyade iktidara yakın ve yandaş diyebileceğimiz kişiler kamu hizmetlerine alınır olmuştur. Bu, kamu vicdanını zedelemektedir. Birinci husus bu.

İkincisi, bu yasama dönemi bitiyor artık. Bu yasama döneminde, maalesef üzüntüyle belirtmem lazım, Türkiye Büyük Millet Meclisi yasama tekniği açısından olumlu bir sınav vermedi. Temel kanun ve torba kanun uygulamasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama yetkisi maalesef zedelendi. Sayın Başbakan başbakan olduktan sonra torba kanun uygulamasından vazgeçileceğini ifade etmiş olmasına rağmen gene bu uygulama devam etti. Demek ki Sayın Başbakan sözünü dinletemedi. Ama, olması gereken şudur: Türkiye Büyük Millet Meclisi bir kanun fabrikası değildir. Kanunlar objektif, nesnel ve soyut olmalı ve bununla ilgili hazırlık çalışmaları bihakkın yerine getirilmelidir. Zaten bu konuyla ilgili bir de mevzuatı hazırlama yönetmeliği var. Asıl çalışmalar, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna gelmeden, belki önce bürokratik kademelerde, daha sonra da Türkiye Büyük Millet Meclisinin ihtisas komisyonlarında bu husus mutlaka olgunlaştırılmalı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine yani Genel Kurula olgunlaşmış olarak gelmelidir. Ama, şimdiki uygulamadan da görüyoruz, maalesef, bu lazımeye uyulmadığını tespit ediyoruz. Şimdi de gördük, işte son gün, efendim, yeni madde ihdas ediyoruz, getirilen maddeleri çıkarıyoruz, maddelerde değişiklik yapıyoruz vesaire. Şimdi, bunlar neyi gösteriyor Sayın Bakan? Bu konuda ciddi bir çalışmanın yapılmadığını. Bakanlıkta bununla ilgili ciddi bir çalışmanın yapılıp ondan sonra hazırlanan tasarının Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilmediğini görüyoruz. Maalesef, bu sadece sizin Bakanlığınızla ilgili değil, tüm bakanlıklarda bu görülmektedir. İnşallah, önümüzdeki yasama döneminde bu uygulama ortadan kalkar ve yasama tekniğine uygun yasalar olur ama siz yasaları günlük ihtiyaçlara göre hazırlıyorsunuz. Efendim, Cargill'le ilgili bir sorun mu var, yasa çıkarıyorsunuz. HSYK istediğiniz gibi davranmadı mı, onunla ilgili bir kanun çıkarıyorsunuz. Emniyetten muzdarip mi oldunuz veya emniyetin uygulamalarını mı beğenmediniz, onunla ilgili bir kanun çıkarıyorsunuz. Efendim, işte, Adana'da jandarma MİT tırlarını

mı yakaladı, bu sefer jandarmayı siyasallaştırmak için bir kanun çıkarıyorsunuz. Yani, yaptığınız tüm kanunlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine getirilen tüm kanunlar bir olaya ilişkin, bir olaya tepki kanunu olarak geliyor. Hâlbuki kanunlar tepki kanunu olmaz. Demin de ifade ettim, bir toplumsal ihtiyaçtan doğar, bununla ilgili hazırlık çalışmaları yapılır, tüm aktörlerin görüşleri alınır ve Genel Kurula olgunlaşmış olarak gelir. İnşallah, bundan sonra da öyle olur.

Hepinize bundan sonraki yaşamınızda da başarılar diliyorum. Saygılar sunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Serindağ.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

66’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

67’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

68’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

69’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

70’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

71’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

72’nci madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 Sıra Sayılı “İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı”nın 72’nci maddesinin ikinci fıkrasının aşağıdaki gibi değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Aytuğ Atıcı	Haydar Akar	İzzet Çetin
Mersin	Kocaeli	Ankara
Ali İhsan Köktürk	Süleyman Çelebi	Musa Çam
Zonguldak	İstanbul	İzmir
	Sena Kaleli	
	Bursa	

(2) Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının görev alanlarını ilgilendiren mevzuatta bu maddede belirtilen hususlara ilişkin gerekli düzenlemeler bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dokuz ay içerisinde yapılır.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Kim konuşacak? Gerekçeyi mi okutuyorum?

SENA KALELİ (Bursa) – Ben konuşacağım.

BAŞKAN – Sayın Kaleli, buyurunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

SENA KALELİ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 24'üncü Yasama Döneminin son gününde, 687 sıra sayılı Yasa Tasarısı'nın 72'nci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle, iyisiyle kötüsüyle geçen bu dönemde yaşananlar için aynayı kendimize tutmamız gerektiğine inanıyorum çünkü genel bir düşünce ve düşünme sorunumuz var. Hepimiz âdeta mental cüzzamlı gibiyiz. Her şey düşünceden başlıyor. Söz, düşünce, davranış, alışkanlık, karakterden kaderimize kadar varabiliyoruz. Başkalarının karar ve yargılarıyla değerlendirmeler yapıyor, kendimizi yaratamıyoruz, kendimiz olarak var olamıyoruz.

Halk, devleti kontrol ediyorsa kendi yararına yasalar çıkartır. İktidarın devlet olduğu, çoğunluğun iradesini hükmetme, kendi varlığını sürdürme aracı olarak gördüğü toplumlarda eşitsizlik giderilemez, iş güvenliği ve iş güvencesi sağlanamaz. İyiliğin barındığı tek yer insan yüreğidir. Adaletin kavramlaştığı tek yer insan zihnidir. Sevginin deneyimlendiği yerler insan ruhudur, vicdandır, sevgidir. Ahlak, vicdan, sevgi -insanlığı öldürmek- maalesef yasalaştırılamıyor.

Eğer emekçi, vatandaş hakları için iç güvenlik bahanesiyle eylem yapmaktan caydırılıyorsa, eşit hakkı savunan sosyalist, insanca yaşam hakkını savunan komünist, kadın haklarını savunan radikal feminist, çevre haklarını savunan marjinal yani hepsi çapulcu ve terörist olarak kabul ediliyorsa özgürlüklerden söz edemeyiz. Yapılan tüm haksızlık, hukuksuzluk, eşitsizlik, adaletsizlik, maalesef, çaresizliği beslemektedir, çaresizlik de şiddeti üretmektedir. Gandhi'nin dediği gibi "Alkışların önüne kanlı ellerle çıkmayınız." İnsani ve Cinsiyete Dayalı Gelişmişlik Endekslerini yükseltemezsek, toplumsal cinsiyet eşitliğini benimsemezsek hiçbir sorun gerçekçi çözülemez.

Tehlikeli ve çok tehlikeli iş kollarında çalışmak için mesleki yeterliliğin aranması şüphesiz iş kazalarının önlenmesi için olmazsa olmazdır. Emek bilinci, talep eden emekçinin ve sendikaların varlığı da bir o kadar önemlidir.

Denetimler konusunda Türkiye'nin karnesi zayıftır. İş müfettişlerinin mesleki yeterlilik, nitelik, niceliği de bir o kadar önemlidir. Burada, ayrıca, siyasi sorumluluğu alabilecek iradenin varlığı hepsinden önemlidir.

Açlığa, yoksulluğa, şiddete, işçi ölümlerine son verebilecekken insanların ölümlerine neden arıyor, fıtrata bağlıyor, aldırmıyor, sorumlu arıyoruz. Ekmeğe muhtaç insan hak arayabilir mi? Özellikle stratejik, tehlikesi yüksek, firesi insan olan iş kollarında yapılan özelleştirmeler defalarca değişen Kamu İhale Yasası'na göre yapılıyorsa, ayrımcılık, kayrımcılık, rant, çıkar ilişkileri, kaynak aktarımları söz konusu oluyorsa denetimlerin sağlıklı olması, yasanın uygulanması beklenemez. Denetimin sağlıklı yapılabilmesi için doğru üretim politikaları, teşvik sistemleri, mali para politikaları, istihdam ve AR-GE politikalarının uygulanması gerekir.

Gandhi der ki: "Çılgınca tahribatı totaliterlik nedeniyle ya da özgürlük ve demokrasi adına yapmak ölüler, yetimler, kadınlar, işsizler, yoksullar, işçiler ve evsizler için hiçbir şey ifade etmez." Yeni yüzyıla ait politikalarımız vicdanla bütünleşmiyorsa yine bir şey ifade etmez.

Bu düşüncelerle, iyisiyle kötüsüyle geride bıraktığımız 24'üncü Dönem sona ererken bütün milletvekillerine buradan sağlıklı, mutlu, karşılıklı haklarımızı helal etmemizi diliyor; adaletsizliğin adaletle yıkılacağı, buradan iktidar olarak sesleneceğimiz günler yakındır diyor, saygılar sunuyorum. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kaleli.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

72’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 72’nci madde kabul edilmiştir.

73’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

74’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

75’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

76’ncı madde üzerinde aynı mahiyette olmak üzere iki önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 76 ncı maddesinin Tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı	Mehmet Doğan Kubat	Recep Özel
Amasya	İstanbul	Isparta
Fatih Şahin	Hakan Çavuşoğlu	Ramazan Can
Ankara	Bursa	Kırıkkale
	Osman Aşkın Bak	
	İstanbul	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Aytuğ Atıcı	Haydar Akar	İzzet Çetin
Mersin	Kocaeli	Ankara
Süleyman Çelebi	Ali İhsan Köktürk	Sena Kaleli
İstanbul	Zonguldak	Bursa
	Musa Çam	
	İzmir	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki iki önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Takdire bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Akar. (CHP sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizlere, bu İş Güvenliği ve Sağlığı Yasası’ndaki değişiklikler görüşülürken, intihar eden Japon mühendis Kishi Ryoichi’yi hatırlatarak başlamak istiyorum. Niye hatırlatarak başlamak istiyorum, biliyor musunuz? Bu Japon mühendis, Türk ekipmanlarında olan bir çatlaktan dolayı halatın kopması sonucu suçu kendinde gördü ve intihar etti. Eğer o halat kopmadan önce her gün yapılan çalışma yapılmış olsaydı en az 30, 40 işçi orada olacak ve 130 metreden düşerek hayatlarını kaybetmiş olacaktı o olayda.

Şimdi, o olaydan yola çıkarak bunun Türkiye'deki uygulamasını, nasıl bir mantıkla iş cinayetlerine bakıldığını ifade etmek istiyorum. Türkiye'de en çok iş cinayeti madencilikte ve inşaat sektöründe yaşanmakta ama diğer alanlarda, endüstriyel kuruluşlarda da bu iş cinayetleri yaşanıyor ama sayısal olarak en çok bunlarda. Sadece mart ayında 139 işçi hayatını kaybetti, üç ay içinde de 351 işçi hayatını kaybetti iş cinayetlerinde Türkiye'de.

Şimdi, Bakanlığınız döneminde Türkiye'nin ve hatta dünyanın en büyük maden kazaları oldu. Nerede oldu bir hatırlatayım size, hani buraya gelip başsağlıkları dilediniz ve bunlar için çözüm üretilmesi gerektiğini söylediniz ya: Karadon'da oldu. Hatırlar mısınız Karadon'u? Yine, Afşin Elbistan'da oldu. Hâlen cesetler, vatandaşların cesetleri kömür madenlerinin altında duruyor. Yine, Kozlu'da oldu ve canlı örneğimiz Soma'da oldu, 301 canımızı kaybettik. Daha sonra da Ermenek'te oldu. Ne zaman oldu? Bunların tümü Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının döneminde oldu. Biraz evvel Japon mühendisi hatırlattım.

Devam ediyorum. Bunu unutmayın. Avrupa ve dünyanın en büyük iş cinayetleri Türkiye'de olurken Sayın Bakanlığınız dönemini merak ediyorum. Dedim ya, dünyanın en büyük iş cinayeti 301 kişiyle geçen yıl Soma'da oldu. Yine, sizin Bakanlığınız döneminde, her ne kadar bu kürsüye gelip de "İşçi ve emek haklarını savunuyorum." dediyseniz de "Emeğin önündeki engelleri, örgütlenme engellerini kaldıracağım." dediyseniz de örgütlenmeyi Türkiye'de bitirdiniz. Nasıl bitirdiniz? Örgütlenmek isteyen arkadaşlarımız iş kollarında, bulundukları fabrikalarda işlerden atıldılar. Bunu defalarca size söyledim, birçok örnek de verdim.

Yine, tarihin en alt seviyesine indi Türkiye'deki sendikalaşma; endüstride, sanayide ve iş kollarında tarihin en alt seviyesine indi. 12 Eylülde bile daha fazla işçi örgütlüydü, daha çok işçi sendikalıydı, bugün tarihî dip yaptı sayenizde.

Şimdi, taşeronlara bakıyoruz. Devlette 60-70 bin kişiyle aldınız taşeronu, devleti taşeron hâline getirdiniz. Çıkardığınız kanunlarla taşeronluğu kurumsallaştırdınız. Dediniz ki: "Taşeronluğu kaldıramayız." Taşeronluğu 670 bine çıkardınız devlette, tüm kamu kurum ve kuruluşlarını taşeron çalıştırır hâle getirdiniz. Ha, dediniz ki: "Hadi devlette bir nebze kurumsallaştıralım da özelde bunu kaldıramayız." Benim kentimde dünyanın dev şirketleri, lastik üreticileri -buradan adlarını da söylüyorum- Pirelli, Bridgestone, Goodyear, yine bir elektrik dağıtım şirketi SEDAŞ taşeron işçiliğini kaldırdı, hepsini kadrolu işçi yaptı. Ha, özel maliyetleri hesaplamıyor da bir tek devlette siz mi hesaplıyorsunuz maliyetleri? Özel kaldırdığına göre devlette de kalkabilir diyoruz, Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında taşeron işçiliğinin önünü kazıyacağız, taşeronda çalışan işçilerimiz tümü kadrolu işçi hâline getirilecek diyorum.

Yine, sizin döneminizde ölümcül hastalıklara sahip insanlar ilaç bulamıyor, bu da sizin hanenize yazıldı Sayın Bakan. Üzülüyorum, gerçekten çaba sarf ediyorsunuz ama her yaptığınız çabadan, her bu kürsüye gelip anlattıktan sonra Türkiye'de işler kötüye gidiyor. Yine, Türkiye'de birçok ölümcül hastalığın ilaçları bulunamıyor. Aileler televizyon kanallarında feryat ediyor.

Yine ve sizin döneminizde bunu da başardınız, tarihin en büyük ilaç parasını, sağlık ücretini kimin döneminde ödüyor emekliler? Sizin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınız döneminde buna eriştiler. Tarihin en pahalı sağlık hizmetini alıyor emekliler. Çünkü daha önce emekliler doktora gittiklerinde, reçete yazıldığında 70 liralık ilaca sadece 7 lira ödüyorlardı; şimdi, 11 tane ayrı tanı, telefonla başlıyorsunuz, barkoduyla devam ediyorsunuz, MR'ıyla devam ediyorsunuz, doktor ücretiyle devam ediyorsunuz; emeklinin aldığı üç kuruşa da göz koymuşsunuz diyorum.

Sayın Bakan, Japon mühendisi örnek verdim, gerçi döneminiz bitti, bundan sonra istifa etseniz de bir kıymeti yok ama bundan sonra Türkiye Cumhuriyeti'nin bakanları en azından bu Japon mühendis kadar, yaptığı işten sorumlu olmalıdır diyorum.

Sayın Başkan, yaptığınız ve göstermiş olduğunuz güzel yönetimlerden, hukuka uygun, İç Tüzük'e uygun yönetimlerden dolayı size de teşekkür ediyor ve tüm arkadaşlarıma sevgilerimi, saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akar.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Mevcut düzenlemelerin ihtiyaca cevap verebileceği düşünüldüğünden maddenin tasarıdan çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki bu iki önergeyi birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kabul edilen bu önergeler doğrultusunda 76'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

77'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

78'inci madde üzerinde üç önerge vardır, ikisi aynı mahiyettedir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı yasa tasarısının 78 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"(5) Özel sektörde çalışan ve aynı kriterleri taşıyan çalışanlar için de bu aynı haklar geçerlidir."

İdris Baluken	Sırrı Süreyya Önder	İbrahim Ayhan
Bingöl	İstanbul	Şanlıurfa
Erol Dora		Faysal Sarıyıldız
Mardin		Şırnak

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki iki önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 78 inci maddesiyle 4/4/2007 tarihli ve 5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statülerine Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununa eklenen Ek maddenin 2 nci fıkrasında geçen "ve bu haktan bir defadan fazla yararlanılamaz" İbaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı	Mehmet Doğan Kubat	Recep Özel
Amasya	İstanbul	Isparta
Hakan Çavuşoğlu	Fatih Şahin	Ramazan Can
Bursa	Ankara	Kırıkkale
	Osman Aşkın Bak	
	İstanbul	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Aytuğ Atıcı	Kadir Gökmen Öğüt	Süleyman Çelebi
Mersin	İstanbul	İstanbul
İlhan Demiröz		Gökhan Günaydın
Bursa		Ankara

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki bu iki önergeye Komisyon katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelerin gerekçelerini okutuyorum:

Gerekçe:

İlgili yasal düzenlemede yer alan işçilerin istihdam koşul ve süreçlerinin özgünlüğü ve geçiş sürecinde yaşanan sorunlar göz önünde bulundurularak bu maddede öngörülen haktan yararlanılmasının önündeki engelleri kaldırmak amacıyla söz konusu madde yasa metninden çıkarılmıştır.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin gerekçesi:

Söz konusu düzenlemede yer alan kamu kurumu çalışanlarının özel durumları göz önünde bulundurularak hak kısıtlamasına neden olabileceği düşünüldüğünden teklifteki ibare madde metninden çıkarılmıştır.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki bu iki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı yasa tasarısının 78 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"(5) Özel sektörde çalışan ve aynı kriterleri taşıyan çalışanlar için de bu aynı haklar geçerlidir."

İdris Baluken (Bingöl) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Değişiklikle özel sektörde çalışan engelli yurttaşların da aynı haklardan faydalanması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Gerekçesini okuttuğum önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Daha önce kabul edilen önerge doğrultusunda 78'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, bir düzeltme yapıyorum.

76'ncı madde kabul edilen önerge doğrultusunda tasarı metninden çıkartılmıştır, bunu düzeltiyorum, geri kalan maddeler ona göre düzenlenecektir.

79'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

On dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.53

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.09

BAŞKAN: Başkan Vekili Şükran Güldal MUMCU

KÂTİP ÜYELER: Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır), Dilek YÜKSEL (Tokat)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 91’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Tasarının görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

80’inci madde üzerinde kalmıştık.

80’inci madde üzerinde üçü de aynı mahiyette olmak üzere üç önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Yasa Tasarısının 80 inci maddesinde geçen “bir ay” ibaresinin “bir yıl” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken — Bingöl
Sırrı Süreyya Önder — İstanbul
İbrahim Ayhan — Şanlıurfa
Faysal Sarıyıldız — Şırnak
Erol Dora — Mardin

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mehmet Naci Bostancı — Amasya
Mehmet Doğan Kubat — İstanbul
Recep Özel — Isparta
Fatih Şahin — Ankara
Ramazan Can — Kırıkkale
Hakan Çavuşoğlu — Bursa
Osman Aşkın Bak — İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Aytuğ Atıcı — Mersin
İzzet Çetin — Ankara
Süleyman Çelebi — İstanbul
Mehmet Hilal Kaplan — Kocaeli
Musa Çam — İzmir
Sinan Aydın Aygün — Ankara
Ramazan Kerim Özkan — Burdur

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki bu önergelere katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılıyoruz efendim.

Gerekçelerini okutuyorum:

Aytuğ Atıcı (Mersin) ve arkadaşları

Gerekçe :

Toplu iş sözleşmesi hakkının korunması ve geliştirilmesi amacıyla, bir aylık muafiyet süresinin bir yıl olarak değiştirilmesi amaçlanmıştır.

Mehmet Naci Bostancı (Amasya) ve arkadaşları

Gerekçe:

Bu madde ile getirilen; madde metninde yer alan şartları taşıyan sendikaların toplu iş sözleşmesi yapma hakkı kapsamının süre olarak genişletilmesi amaçlanmaktadır.

İdris Baluken (Bingöl) ve arkadaşları

Gerekçe :

Değişiklikle bir ay sınırlamasının uzatılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki bu önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

80’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

81’inci madde üzerinde aynı mahiyette olmak üzere üç önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Kanun Tasarısının 81 inci maddesinin Tasarı metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Mehmet Naci Bostancı	Mehmet Doğan Kubat	Recep Özel
Amasya	İstanbul	Isparta
Hakan Çavuşoğlu	Fatih Şahin	Ramazan Can
Bursa	Ankara	Kırıkkale

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

İdris Baluken	Sırrı Süreyya Önder	İbrahim Ayhan
Bingöl	İstanbul	Şanlıurfa
Erol Dora		Faysal Sarıyıldız
Mardin		Şırnak

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Aytuğ Atıcı	Haydar Akar	İzzet Çetin
Mersin	Kocaeli	Ankara
Süleyman Çelebi	Ali İhsan Köktürk	Musa Çam
İstanbul	Zonguldak	İzmir

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki bu üç önergeye katılıyor musunuz Sayın Komisyon?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Çetin, buyurunuz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu madde, çıkan bir madde gerçekten ama bir konuya dikkat çekmek için söz aldım. O da çalışma yaşamı bir bütün yani 2003 yılında 4857 sayılı Yasa yürürlüğe girdiğinden bu yana pek çok kurum kanununda köklü değişiklikler yaptınız, kurumlara özgü çalışma yaşamı yarattınız. Örneğin İller Bankası ve PTT AŞ kurum kanunlarında. "Bu kurumda çalışanlar 4850'ye tabi değildir, bunlar 657'ye de tabi değildir, bunlar diğer çalışma mevzuatına da tabi değildir." diyerek çalışanlarla ilgili olarak yani "kanunsuz çalıştırma kanunu" yapacak kadar temel kanun olan İş Kanunu'nu dejenere ettiniz.

Buradaki düzenleme çıktı ama dikkatinizi çekmek istiyorum, bir okuyun Allah aşkına. Bir temel kanun hükmünü Orman Genel Müdürünün bir yönetmelikle değiştirmesine izin verecek kadar hukuktan, izandan yoksun bir düzenleme yapılmış idi. Gerçekten buna hakkınız yok yani ormanlarda çalışanların –ben bir orman köylüsünün çocuğuyum- yani ormanlarda çalışma koşullarının ne kadar zor olduğu, sürütme, kesme, ana depo, ara depo işlemleri yani belki en ağır işçilik. 20 bin köy, 8 milyon yurttaş bu ormanlardan geçimini sağlıyor. Ona fazla mesai ödememek, ona mevsiminde alacağı, dört beş aylık çalışma karşılığında alacağı ücreti çok görmek bir hukuk devletine yakışmaz.

Gerçekten, Türkiye'de orman köylüleri ve orman işçileri toplumsal kesimler içinde en yoksul kesimdir, en çok korunmaya muhtaç olan kesimdir, en uysal kesimdir, devletle sorunları olmaz, kendi işlerini kendi görür, köylerindeki su ihtiyaçlarını, yakacak ihtiyaçlarını kendileri yaparlar, hatta yollarını bile kendileri yaparlar, hatta yollarını bile kendileri yaparlar. Bu kadar çileli bir yaşamda siz diyebilirsiniz ki: "Ya, gelsinler şehir kenarlarına." O şehir kenarlarına göç edip gelip sosyal bir yük olmaktan da kendilerini alıkoyarlar, çile çekerler, biz de onları düzenlemelerle yok etmeye çalışıyoruz. Kim olursa olsun, hangi siyasal iktidar olursa olsun, hangi parti olursa olsun iktidarda, iktidar muhalefet demeden orman köylüsünün korunması gerekir, orman işçisinin korunması gerekir çünkü onlar gerçekten yaşamlarını çok zor sürdüren kesim.

Şimdi, burada bir yanlışlıktan dönüldü ve o düzenleme çıktı. Yani işverenin işini bekleyerek zamanını iş yerinde geçiren işçi, çıkacak işi bekleyen işçi, yangın bekçisi de olsa, orman işçisi de olsa gerekiyorsa fazla mesaisini alabilmeli, o fazla mesaiyle ne Orman Genel Müdürlüğü, Orman Bakanlığı ne de devlet batar. Onun için, bu düzenlemenin çıkmış olması güzel bir düzenleme. Bakana da kolaylık gösterdiği için teşekkür ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Çetin.

Aynı mahiyetteki diğer önergelerin gerekçelerini okutuyorum:

İdris Baluken (Bingöl) ve arkadaşları

Gerekçe:

Bu maddeyle haftalık kırk beş ve günlük on bir saat çalışma üst sınırı kaldırılmaktadır. Bu düzenleme açıkça angaryaya zemin hazırlamaktadır. "Bu maddenin uygulanmasına ilişkin yapılacak fazla çalışma ve diğer hususlar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görüşü alınarak Orman Genel Müdürlüğünce" yönetmelikle düzenlenmesi işçi hakları açısından büyük hak kayıpları ve sömürü açığa çıkarabilecektir. Fazla çalışma sürelerine ilişkin hususlar bu tasarıda düzenlenmeli ve uluslararası temayüllere aykırı olmamalıdır.

Mehmet Naci Bostancı (Amasya) ve arkadaşları

Gerekçe:

Mevcut düzenlemelerin ihtiyaca cevap verebileceği düşünüldüğünden madde tasarı metninden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki üç önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiş ve böylece, madde 81 metinden çıkmıştır.

Sayın Özçelik, sisteme girmişsiniz.

Buyurunuz.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

9.- Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'in, Burdur'daki BURTRAK traktör fabrikasının durumuna ilişkin açıklaması

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Dün akşamdan itibaren ve bugün Genel Kurul açıldığından bu tarafa bir yasal düzenlemeyle ilgili grup başkan vekillerimizle bir çaba içerisindeyim, o da şudur: 1974'te kurulmuş, 1985'te kapatılmış "BURTRAK" diye traktör fabrikamız var Burdur'da. Müsadere yoluyla, mahkeme kararıyla Orman Genel Müdürlüğüne geçmiş. 2012'de yasal bir düzenleme yaptık, geçici bir maddeyle iki yıllık süre verilmek suretiyle. 3 defa ihale oldu 2'sine katılanlar oldu ama taahhütlerini yerine getiremediler.

Şimdi, tekrar, Orman Genel Müdürlüğünün bir yirmi dokuz yıllığına ihaleye çıkması için bir maddelik bir yasal düzenleme… Yanında da bu alanın 26 bin metrekare kapalı alanı var, 333 dönüm arazisi var aynı bitişik nizam kenarında da 2'nci OSB var. Yani atıl olan, otuz yıldır bekleyen bu fabrikanın değerlenmesi için istihdama, ekonomiye kazandırılması için bir maddelik bir önergeyi grup başkan vekillerinden rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Özçelik.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

5.- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Burdur Milletvekili Hasan Hami Yıldırım ve İzmir Milletvekili Aydın Şengül ile 50 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın;

İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun; Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş'ün; Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 2 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile 2 Milletvekilinin; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546) (S. Sayısı: 687) (Devam)

BAŞKAN – 82'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 82'nci madde kabul edilmiştir.

83'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

84'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

85'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

86'ncı madde üzerinde iki önerge vardır; ikisi de aynı mahiyettedir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Yasa Tasarısının 86 ncı maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Sırrı Süreyya Önder	İbrahim Ayhan
Bingöl	İstanbul	Şanlıurfa
Erol Dora	Nursel Aydoğan	
Mardin	Diyarbakır	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Aytuğ Atıcı	Ali İhsan Köktürk	Haydar Akar
Mersin	Zonguldak	Kocaeli
İzzet Çetin	Süleyman Çelebi	Musa Çam
Ankara	İstanbul	İzmir

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki bu iki önergeye Komisyon katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Aytuğ Atıcı (Mersin) ve arkadaşları

Gerekçe:

İlgili kurumun kapatılmasının gerekçesi net olarak belirtilmemiştir. Kurumun kapatılmasıyla yaşanabilecek mağduriyetlerin önüne geçilmesi için maddenin tasarıdan çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

İdris Baluken (Bingöl) ve arkadaşları

Gerekçe:

Değişiklik ile maddeden kaynaklı ortaya çıkabilecek mağduriyetlerin giderilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Gerekçelerini okuttuğum aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

86’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

87’nci madde üzerinde üç önerge vardır, ikisi aynı mahiyettedir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 87 nci maddesiyle 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye eklenmesi öngörülen geçici 15 inci maddenin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı	Mehmet Doğan Kubat	Recep Özel
Amasya	İstanbul	Isparta
Hakan Çavuşoğlu	Osman Aşkın Bak	Ramazan Can
Bursa	İstanbul	Kırıkkale

“Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanı ve Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkan Yardımcısı kadrolarında bulunanların görevi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sona erer. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamedeki (I) sayılı cetvelin Maliye Bakanlığına ait bölümünde yer alan; Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanı ile Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkan Yardımcısı kadroları, Bakanlık Müşaviri kadroları olarak değiştirilmiş sayılır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte; Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanı ile Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkan Yardımcıları Bakanlık Müşaviri kadrolarına herhangi bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Bu madde uyarınca atanmış sayılanlara, yeni kadrolarına atanmış sayıldıkları tarih itibarıyla eski kadrolarına ilişkin olarak en son ayda aldıkları ek ders ücreti hariç olmak üzere ücret ve tazminat toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); yeni atandıkları kadrolara ilişkin olarak yapılan, ek ders ücreti hariç olmak üzere aylık, ek gösterge, ücret ve her türlü tazminat ve benzeri ödemelerin toplam net tutarından fazla olması hâlinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atanmış sayıldıkları kadro unvanlarında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla kendi istekleriyle başka kurumlara atananlara fark tazminatı ödenmesine son verilir. Bu maddeyle değiştirilen Bakanlık Müşaviri kadroları, boşalmaları hâlinde herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.”

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer iki önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Yasa Tasarısının 87 nci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Sırrı Süreyya Önder	İbrahim Ayhan
Bingöl	İstanbul	Şanlıurfa
Erol Dora	Nursel Aydoğan	
Mardin	Diyarbakır	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Aytuğ Atıcı	Haydar Akar	İzzet Çetin
Mersin	Kocaeli	Ankara
Süleyman Çelebi	Musa Çam	Ali İhsan Köktürk
İstanbul	İzmir	Zonguldak

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki bu iki önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gerekçelerini okutuyorum:

İdris Baluken (Bingöl) ve arkadaşları

Gerekçe:

Değişiklikle maddeden kaynaklı ortaya çıkabilecek hak kaybı mağduriyetlerin giderilmesi amaçlanmıştır.

Aytuğ Atıcı (Mersin) ve arkadaşları

Gerekçe:

86. Madde ile bağlantılı olan bu maddenin kanun tasarısının amaçlarıyla ilgisi yoktur. Bu nedenle kanun metninden çıkarılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki bu iki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 87 nci maddesiyle 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye eklenmesi öngörülen geçici 15 inci maddenin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı (Amasya) ve arkadaşları

"Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanı ve Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkan Yardımcısı kadrolarında bulunanların görevi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sona erer. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamedeki (I) sayılı cetvelin Maliye Bakanlığına ait bölümünde yer alan; Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanı ile Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkan Yardımcısı kadroları, Bakanlık Müşaviri kadroları olarak değiştirilmiş sayılır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte; Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanı ile Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkan Yardımcıları Bakanlık Müşaviri kadrolarına herhangi bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Bu madde uyarınca atanmış sayılanlara, yeni kadrolarına atanmış sayıldıkları tarih itibarıyla eski kadrolarına ilişkin olarak en son ayda aldıkları ek ders ücreti hariç olmak üzere ücret ve tazminat toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); yeni atandıkları kadrolara ilişkin olarak yapılan, ek ders ücreti hariç olmak üzere aylık, ek gösterge, ücret ve her türlü tazminat ve benzeri ödemelerin toplam net tutarından fazla olması hâlinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atanmış sayıldıkları kadro unvanlarında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla kendi istekleriyle başka kurumlara atananlara fark tazminatı ödenmesine son verilir. Bu maddeyle değiştirilen Bakanlık Müşaviri kadroları, boşalmaları hâlinde herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) –Takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılıyoruz efendim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Gerekçe…

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanının yanı sıra Başkan Yardımcılarının da Bakanlık Müşaviri kadrolarına atanmalarının sağlanması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Gerekçesini okuttuğum önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

87'nci maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Şimdi, sayın milletvekilleri, Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı ve arkadaşları tarafından 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun mülga 35'inci maddesinin yeniden düzenlenmesini içeren yeni madde ihdasına ilişkin bir önerge verilmiştir.

İç Tüzük'ün 87'nci maddesine göre, görüşülmekte olan tasarı veya teklifin konusu olmayan sair kanunlarda ek ve değişiklik getiren yeni bir kanun teklifi niteliğindeki değişiklik önergeleri işleme konulamaz. Söz konusu önerge, görüşülmekte olan tasarıda düzenleme konusu yapılmayan bir kanunda değişiklik içerdiğinden işleme alınmamaktadır.

Bilgilerinize sunuyorum.

Şimdi, bir geçici madde ihdasına dair…

OKTAY VURAL (İzmir) – Geçici maddeyi görüşeceğiz, sonra ihdası… Önce geçici 1'inci maddeyi görüşeceğiz.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Geçici 1'deki önergeleri görüşeceğiz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, önce geçici maddeyi görüşeceğiz.

Bir geçici madde vardır ve üzerinde üç önerge vardır, okutuyorum:

TBMM Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı kanun tasarısının Geçici 1. maddesinde yer alan "31.12.2015 tarihine kadar uygulanmaz" ibaresinin "01.01.2016 tarihine kadar uygulanmaz" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erkan Akçay	Yusuf Halaçoğlu	S. Nevzat Korkmaz
Manisa	Kayseri	Isparta
Ahmet Duran Bulut		Cemalettin Şimşek
Balıkesir		Samsun

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Kanun Tasarısının geçici 1 inci maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı	Levent Gök	Aytuğ Atıcı
Amasya	Ankara	Mersin
Fatih Çiftci	Burhan Kayatürk	Mustafa Bilici
Van	Van	Van
Gülşen Orhan	Mehmet Doğan Kubat	Ali Serindağ
Van	İstanbul	Gaziantep

2. "Van İlinde 2011 yılında meydana gelen depremlerden dolayı hasar gören ve 7269 sayılı Kanuna göre orta hasarlı veya ağır hasarlı olarak tespit edilen yapılar 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında riskli yapı olarak kabul edilir ve bu yapılar hakkında bu Kanun uyarınca işlem yapılır."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Yasa Tasarısının Geçici 1 inci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Sırrı Süreyya Önder	İbrahim Ayhan
Bingöl	İstanbul	Şanlıurfa
Selma Irmak		Erol Dora
Şırnak		Mardin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılmıyoruz efendim.

EROL DORA (Mardin) – Gerekçe…

BAŞKAN – Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Söz konusu maddenin yürürlüğe girmesiyle birlikte, özellikle muvazaalı alt işveren ilişkilerinin devam ettiği, işçilerin ihale konusu dışındaki işlerde çalıştırıldığı kamu kurumlarında, yöneticiler, bu yaptırımlardan kaçmak için, işçileri mevcut işlerinden alıp, ihale konusu işlere sevk etmeye başlamıştır. Özellikle temizlik ihalesi kapsamında çalıştırılıp, fiilen büro işi yaptırılan işçilerin zorla temizlikte görevlendirilmesi söz konusu olmuştur. Bu durum çok sayıda kamu kurum ve kuruluşunda kaosa ve taşeron işçilerin mağdur olmasına yol açmıştır. Bu maddenin yürürlüğünün ertelenmesi sorunu çözmeyecek, sadece öteleyecektir. Sorunun kaynağına inilmeden sorunun çözülmesi olanaklı değildir. Sorunun çözümü için en azından muvazaa kararları uygulanmalı, ihale konusu dışındaki asıl işlerde çalıştırılan işçiler kamu işçisi olarak istihdam edilmelidir. Sorunun nihai çözümü ise taşeronlaştırmaya son verilmesi ve tüm taşeron işçilerin kamu işçisi olarak istihdam edilmesiyle mümkündür. Değişiklikle bu sorunların çözümün imkân tanımak amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Gerekçesini okuttuğum önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Kanun Tasarısının geçici 1 inci maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı (Amasya), Levent Gök (Ankara) ve arkadaşları

2. “Van ilinde 2011 yılında meydana gelen depremlerden dolayı hasar gören ve 7269 sayılı Kanuna göre orta hasarlı veya ağır hasarlı olarak tespit edilen yapılar 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında riskli yapı olarak kabul edilir ve bu yapılar hakkında bu Kanun uyarınca işlem yapılır.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, önerge Van olur da katılmaz mıyız? Katılıyoruz efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Van ilinde de 2011 yılında meydana gelen depremlerden dolayı orta veya ağır hasarlı olarak tespit edilen yapılar, 6306 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonraki tarihlerde bu kanun uyarınca riskli yapı tespiti yaptırılmadan yıktırıldığı için bu yapılar hakkında 6306 sayılı Kanun uyarınca işlem yapılması mümkün olmamakta ve bu durum söz konusu yapıların maliklerinin mağduriyetine sebep olmaktadır. Yapılan düzenlemeyle hasarlı olarak tespit edildiği için, yani can güvenliği bakımından risk teşkil ettiği için yıktırılmış olan söz konusu yapıların 6306 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilebilmesi amacıyla 6306 sayılı Kanun'a geçici bir madde eklenmesi öngörülmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

TBMM Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Kanun Tasarısının Geçici 1. maddesinde yer alan "31.12.2015 tarihine kadar uygulanmaz" ibaresinin "01.01.2016 tarihine kadar uygulanmaz" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yusuf Halaçoğlu (Kayseri) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Korkmaz, buyurunuz.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Kaybının 18'inci yılında, hayatını Türk ve İslam dünyasına vakfetmiş, minnet ve şükran hisleriyle arkasında gözü yaşlı milyonlarca ülkücü, milliyetçi bırakmış Başbuğu'muz Alparslan Türkeş Bey'i rahmetle anıyor, onu ve fikirlerini ilanihaye yaşatacağımızın sözünü bu kürsüden bir kez daha veriyoruz.

Kamu İhale Kanunu'na 6552 sayılı Kanun'la ek madde ilave edilmişti. Değerli arkadaşlar, bu madde, taşeron firma aracılığıyla idarenin asli ve sürekli işlerini yapmak üzere istihdam edilen personeli ilgilendiriyordu ve bürolarda görevli taşeron işçilerinin derhâl temizlik işlerine geri gönderilmesini söylüyordu, aksi takdirde de idarecilere cezai müeyyide öngörüyordu.

Değerli arkadaşlar, bu madde -taşeron firma? aracılığıyla- 11 Ocağa kadar Bakanlar Kurulunun aynı zamanda bir düzenleme yapmasını da söylüyordu ancak bu düzenleme yapılamadı kıymetli arkadaşlar 11 Ocağa kadar, bunun üzerine kurum yöneticileri cezai müeyyideye uğramamak için, bürolarda görevli, yıllardır aynı görevi ifa eden, hatta master, doktora derecesi bile almış personeli bir anda temizlik işlerine gönderiverdi.

Geçici 1'inci madde idareleri ve personeli aslında rahatlatan bir düzenleme ancak bu rahatlığı 2015 sonuna kadar getiriyor. Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, bu nispi rahatlamayı sağlayan düzenleme için, Sayın Bakan da gayet iyi biliyor ki, Milliyetçi Hareket Partisi milletvekilleri olarak hakikaten bu

konuda büyük uğraş verdik; kendilerine ulaştık, Komisyondaki arkadaşlarımıza ulaştık. Sorun tamamen çözülmemiş olsa da bu nispi rahatlama düzenlemesini getirdikleri için başta Sayın Bakan olmak üzere çeşitli partilerin temsilcilerinden oluşan Değerli Komisyonumuza da teşekkürü bir borç biliyorum.

Değerli arkadaşlar, on beş yıl çalışan işçiye "geçici" ya da "taşeron işçi" denilebilir mi? Ayrıca, devletin asli ve sürekli hizmetlerini yürüten personele hâlâ daha "işçi" denilmesi Anayasa'daki "İdarenin asli ve sürekli işleri memurlar eliyle yürütülür." ilkesiyle ne denli uyuşabilir? "Modern kölelik" anlamına gelen taşeron işçiliği çağdaş devlet anlayışıyla ne kadar bağdaştırılabilir? Öyleyse, arkadaşlar, çalışma hayatımızın kanayan yarası olan taşeron işçiliğin mevcudiyetine son verip önce görevleri hakkaniyetle tanımlayıp tasnif eden Bakanlar Kurulu kararının yayınlanması ve sonra da tüm taşeron işçilerine konumlarına, eğitimlerine, görev sürelerine göre kadro verilmesi uygun olacaktır. Bu husus Milliyetçi Hareket Partisinin milletine ve taşeron işçi olarak çalışan kardeşlerimize bir taahhüdüdür. Milliyetçi Hareket Partisinin iktidarında bu sorun tamamen çözülüp kadro verilmesi yoluna gidilecektir.

Değerli milletvekilleri, bu kürsüden 24'üncü Dönemde de yıllarca ezilen kesimlerin, sivil memurların, Türk Silahlı Kuvvetlerinde, Emniyet Genel Müdürlüğünde, astsubayların, uzman erbaşların, polislerin, itfaiye personelinin, atanamayan öğretmenlerin, atanamayan ziraat ve gıda mühendislerinin, iş ve meslek danışmanlarının, velhasıl, birçok sosyal kesimin sorunlarını dillendirdik. Ancak, iktidar bu sözlerimizi maalesef duymamazlıktan geldi ve bunların sorunlarının çözümü yönünde herhangi bir adım atmadı. Sessiz kesimlerin sesi olma hususunda sorumluluğunu bihakkın yerine getiren Milliyetçi Hareket Partisi olarak, Adalet ve Kalkınma Partisinin bu sağırlığını ve bu körlüğünü milletimizin sağduyusuna ve şaşmaz vicdanına havale ediyoruz. Artık değerlendirme 7 Haziranda aziz milletimizin olacaktır.

Kıymetli arkadaşlar, buraya gelen arkadaşlar herhâlde dönemlerinin son konuşmalarını yapıyor. Bize de böyle bir konuşma nasip oldu. Ben de bu konuşma vesilesiyle yüce heyetinizi saygıyla selamlarken, bu dönemde görev almış bütün milletvekillerimize sağlık, esenlik ve huzur temenni ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP, AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Korkmaz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Daha önce kabul edilmiş önerge doğrultusunda geçici madde 1'i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Şimdi yeni bir geçici madde ihdası vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Kanun Tasarısına aşağıdaki geçici maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı	Mehmet Doğan Kubat	Recep Özel
Amasya	İstanbul	Isparta
Osman Aşkın Bak	Ramazan Can	Fatih Şahin
İstanbul	Kırıkkale	Ankara
	Hakan Çavuşoğlu	
	Bursa	

"GEÇİCİ MADDE 2- 22/12/2014 tarihli ve 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli K Cetvelinin IV. Diğer Ödemeler başlıklı bölümünün 8 inci maddesinde yer alan 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesine göre bağlanmış veya bağlanacak olan aylıklar için öngörülen "1.751" gösterge rakamı, 1/7/2015-31/12/2015 tarihleri arasında "2.332" olarak uygulanır."

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunluğuyla yani 14 kişiyle katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Salt çoğunluğumuz mevcuttur, katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi, Komisyon önergeye salt çoğunluğuyla katılmış olduğu için önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Erkan Akçay konuşacaktır.

Buyurunuz Sayın Akçay.

OKTAY VURAL (İzmir) – Biz önergede konuşacağız, bizim önergemiz var bununla ilgili.

BAŞKAN – Konuşmayacaksınız o zaman.

Önerge üzerinde söz taleplerniz yok.

OKTAY VURAL (İzmir) – Hayır, önergemiz var, önerge üzerinde konuşacağız.

BAŞKAN – Peki.

Sizin var mı?

ENGİN ALTAY (Sinop) – Var.

BAŞKAN – Sizin var.

Karışıklık olmuş, kusura bakmayınız.

Madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı…

Buyurunuz Sayın Atıcı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 687 sıra sayılı Tasarı'ya eklenen yeni madde üzerine söz almış bulunuyorum. Emeklilere ve yaşlılara göstermelik değil, gerçekten sahip çıkan milletvekillerini saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, sözlerime Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün bir söylemiyle başlamak istiyorum. Der ki Atatürk: "Bir milletin yaşlı vatandaşlarına ve emeklilerine karşı tutumu, o milletin yaşama kudretinin en önemli kıstasıdır. Mazide muktedirken bu kuvvetiyle çalışmış olanlara karşı minnet hissi duymayan bir milletin, istikbale güvenle bakmaya hakkı yoktur."

Şimdi, hepimiz geçmiş yıllarda çalıştık, babalarımız, annelerimiz çalıştılar, geçmişte muktedirdiler ancak şimdi bu insanlara karşı minnet hissi duymuyor isek istikbale güvenle, geleceğe güvenle bakamıyoruz. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün söylemi bu.

Şimdi, bakalım, deminden beri emekliler üzerinde konuşuluyor. Çalışarak bilfiil ülkenin yükselmesine katkı veren ancak artık muktedir olmayan -yani güçsüz hâle geldikten sonra- bu insanlara acaba biz yeterince iyi bakabiliyor muyuz? Az önce emeklilikle ilgili konular konuşuldu, emeklilerimize gereken hassasiyeti göstermediğimizi net olarak anlamış bulunuyoruz.

Şimdi, acaba beterin beteri var mı? E, vallahi var, beterin de beteri muhakkak var. 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz, kimsesiz Türk vatandaşlarına acaba nasıl bakıyoruz? Hadi onlar emekliydi, geçmişte çalışmıştı, az da olsa bir maaşları vardı. "100 lira getireceğiz." diye milleti gerçekten yanılttınız, 22 lira civarında bir para vererek bu insanlara bir katkı sağladınız. Katkı katkıdır, tamam anladım ama doğruyu söylemek esastır. Peki, çalışarak emekli olamamış -yine, bizim ayıbımız- çalışarak emekli edemediğimiz ancak 65 yaşını doldurmuş olan kimsesiz, muhtaç vatandaşlarımıza bakış açımız nedir? Şimdi, bugünkü rakamlarla biz bu muhtaç vatandaşlarımıza sadece 145 lira para veriyoruz. Utanç tablosudur. Bu utanç tablosunu sizler de görmüşsünüz, düzeltelim diye bir önerge getirmişsiniz. Yani insanın hakikaten hoşuna gidiyor acaba gerçekten iyi bir düzelme olacak mı diye. 145 liradan yaklaşık 200 liraya çıkarıyorsunuz. 200 lira arkadaşlar, hepiniz bir düşünün, bu 200 lirayla ne yapılır bir ay boyunca? Sadece 200 lira. 145 liradan 200 liraya çıkarıyorsunuz.

Şimdi, benim devletim eğer kimsesiz, muhtaç, 65 yaşını doldurmuş, güçsüz insanlara bakamayacak durumdaysa diyeceğim bir şey yok ama elinizi vicdanınıza koyun, Türkiye'nin bütün gelirinin yarıdan çoğunun yüzde 1'lik kesime gittiği bir ortamda, geriye kalan yarıdan azının ise yüzde 99'a dağıldığı bir ortamda kimsesiz, muhtaç insanlara ayda 200 lira vermek Allah'tan reva mı?

Birazdan bir önerge vereceğiz ve biz, bu insanlara, kimsesiz, muhtaç 65 yaşını doldurmuş insanlara hiç olmazsa 600 lira verelim diyeceğiz. Bunların sayısı çok değil, bunların sayısı bizi çok sarsmaz. Bunların sayısı, yolsuzluk yaparak bir yere gelmiş olan insanların elindeki paradan çok çok çok daha az. O yüzden, gelin, birazdan vereceğimiz önergeye hep beraber sahip çıkalım ve bu insanlara, hepimizin ortak fikriyle, 600 lira parayı çok görmeyelim. Ha siz dersiniz ki "Biz 700 lira vereceğiz." Baş tacı, buyurun. Ama biz hesabımızı yaptık ve ülkemizin dengelerini çok sarsmadan, bu insanlara 600 lira para verilebileceğini saptadık.

Değerli arkadaşlar, biz sosyal devlet anlayışıyla bakıyoruz. Anayasa'mızın değişmez maddeleri içerisinde Türkiye Cumhuriyeti'nin laik, demokratik ve sosyal hukuk devleti olduğu yazıyor. Bakın, o "sosyal" kelimesi halk arasında "devlet baba" olarak anılıyor. Eğer siz sosyal devlet anlayışıyla, yani devlet baba anlayışıyla halkımızı sarmaz iseniz bunun siyasi bedellerini elbette ödeyeceksiniz. O yüzden, bizim önergemize, birazdan vereceğimiz önergeye destek vermenizi şimdiden istiyorum.

Tabii, sadece yaşlılar değildir toplumumuzun vicdan yaralayan kısmı; çocuklar, engelliler, kadınlar da yine bu kapsamda değerlendirilecek son derece hassas ve kırılgan kesimlerdir. Elbette bunlara da el atmamız gerekecek. Engellileri ve bakıma muhtaç engellileri de eğer siz katarsanız bu yasanın içerisine, baş tacı olursunuz, el birliğiyle yasalarımızı çıkarırız. Ancak engellilere verilen raporların puanlarını düşürerek, daha önce maaş verdiğimiz, devletimizin maaş verdiği sayısız engellinin puanı düşürülerek bunların maaşlarından vazgeçirildiği bir ortamı yaşadığımızı da utanarak söylemek istiyorum.

Aynı şekilde, öyle bir duruma geldik ki, bakıma muhtaç engelli maaşı alabilmek için engelli evladı olan vatandaşlarımız "Ya, keşke azıcık daha engelli olaydın da bakıma muhtaç maaşı alaydın." noktasına gelmiştir. Bir anne baba için bunu söylemek çok ama çok büyük bir ızdıraptır. Ama üç kuruş daha fazla para alabilmek için çocuğunun 2 puan daha fazla engelli olmasını bile vatandaş, maalesef maalesef, kabul etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Hepinize telefon geliyordur. Bana da her gün, istisnasız her gün "Sayın Hocam, ne olur bize yardım edin, çocuğumuzun engelli raporunu yenileyelim…" Bakın, hakkı olmayan bir raporu alalım demiyorlar. Sadece hak etmiş ancak sizin düşürdüğünüz puanlar nedeniyle engelliyken iyileşmediği hâlde engelli olmaktan çıkarılmış vatandaşlarımız bize yalvarıyorlar.

O yüzden, biz, toplumun bu kırılgan kesimlerine sahip çıkacağız. Eğer siz sahip çıkmıyorsanız, hiç endişe etmesinler, biz, Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarında, hem emekliye hem engelliye hem kimsesize hem 65 yaşını doldurmuş olanlara sahip çıkacağız ve onları hak ettikleri noktada yaşatacağız.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Atıcı.

Başka söz talebi? Yok.

Madde üzerinde iki önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına eklenen maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Aytuğ Atıcı Ali Haydar Öner Süleyman Çelebi
Mersin Isparta İstanbul

Mehmet Volkan Canalioğlu Özgür Özel
Trabzon Manisa

GEÇİCİ MADDE … - 22/12/2014 tarihli ve 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli K Cetvelinin IV. Diğer Ödemeler başlıklı bölümünün 8 inci maddesinde yer alan 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesine göre bağlanmış veya bağlanacak olan aylıklar için öngörülen "1.751" gösterge rakamı, 1/7/2015-31/12/2015 tarihleri arasında "7.015" olarak uygulanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısına eklenen geçici maddede yer alan "2.332" ibaresinin "3.152" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erkan Akçay Yusuf Halaçoğlu Murat Başesgioğlu
Manisa Kayseri İstanbul

Hasan Hüseyin Türkoğlu Cemalettin Şimşek
Osmaniye Samsun

BAŞKAN – Komisyon son okuttuğum önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Manisa Milletvekili Sayın Erkan Akçay, buyurunuz efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu verdiğimiz önergeyle, 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun'da yapılan düzenlemeyle ek gösterge rakamının 2.332'den 3.152'ye yükseltilmesini amaçlıyoruz.

Şimdi, bu muhtaçlık hâli devam ettiği müddetçe, belirlenen gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımından bulunacak tutarda aylık bağlanıyor mevcut uygulamaya göre ve yapılan bu düzenlemeyle vatandaşlarımıza bağlanacak aylıklar 1 Temmuz 2015 tarihi itibarıyla 138 liradan 185 liraya çıkarılmaktadır. Yani muhtaçlık hâli devam eden bu vatandaşlarımıza, bizim yaptığımız hesaba göre 47 lira zam yapılmaktadır. Önergemizle bu ek gösterge rakamını 2.332'den 3.152'ye yükselterek muhtaçlık hâli devam eden vatandaşlarımıza bağlanacak aylık 250 liraya yükseltilmektedir.

Şimdi, değerli milletvekilleri, bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu tasarı görüşmelerindeki birinci amacımız uzlaşmak. Onun için, iktidarın da Hükûmetin de bu uzlaşmaya olabildiğince yanaşması ve gelmesi için gayet mütevazı bir öneriyle geldik. Bu önergeyi kabul etmenizde büyük fayda var çünkü amacımız uzlaşmak. Aslında bu rakamın daha fazla olması gerekir, en azından asgari ücretin yarısı kadar bir rakamı hep birlikte kabul etmemiz gerekir çünkü bu rakamlar çok düşüktür. Hem muhtaç olacak hem 65 yaşını aşmış, güçsüz ve kimsesiz Türk vatandaşı olacak ve buna reva görülecek rakam da en fazla 185 lira olacak, bu kabul edilebilir bir rakam değildir.

Bundan evvel, bu torba kanunda yapılan düzenlemelerde de ifade ettiğimiz gibi, "mış" gibi birtakım düzenlemeler yapılıyor. Madem bir düzenleme yapacağız, bir iyileştirme yapacağız, bunu gereği gibi yapmakta büyük fayda var. Hani derler ya, "Attığınız taş ürküttüğünüz kuşa değsin." misali, bunun gereğini yapmak gerekiyor.

Şimdi, engellilerin de bir problemi çıkmaya başladı. Malumunuz, özellikle evde bakım yardımıyla ilgili gelir testi nedeniyle on binlerce vatandaşımız büyük bir endişe taşımaktadır ve yakın bir zamanda bu gelir testini geçemeyen vatandaşlarımız, engelli vatandaşlarımız için yapılan evde bakım yardımları kesilecektir. Bunun da kesilmemesi gerekir. Bu 2828 sayılı Kanun ve bununla ilgili olarak 2014/07 sayılı Genelge'nin yeniden gözden geçirilmesi ve evde bakım yardımı almak için gelir testinden geçme şartının da daha makul, mantıklı seviyelere getirilmesi gerekir. Aksi takdirde, bundan yararlanan vatandaş sayısı da minimum düzeyde kalacaktır. Gerçeklerden çok uzak bir gelir testi uygulaması söz konusudur.

Son olarak ifade etmek istediğim… Değerli arkadaşlar, Adalet ve Kalkınma Partisi, on iki yıllık iktidarı süresince sosyal politikalara ilişkin o kadar iddiada bulunmuştur ancak 2022 sayılı Kanun -yaşlılık aylığı- 1975 yılında yürürlüğe giren bir kanundur. Çeşitli yardımlar yapan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı 1985 yılında kurulmuştur ve yeşil kart uygulaması da 1992 yılında getirilen bir düzenlemedir. Aslında, bu düzenlemelerin mimarı da Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmeti olmamıştır. Engellilere yapılan yardımlarda bir miktar, kısmen iyileştirme söz konusudur.

Ben önergemizin kabulünü diliyor, hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akçay.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına eklenen maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Aytuğ Atıcı (Mersin) ve arkadaşları

GEÇİCİ MADDE...- 22/12/2014 tarihli ve 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli K Cetvelinin IV. Diğer Ödemeler başlıklı bölümünün 8 inci maddesinde yer alan 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesine göre bağlanmış veya bağlanacak olan aylıklar için öngörülen "1.751" gösterge rakamı, 1/7/2015-31/12/2015 tarihleri arasında "7.015" olarak uygulanır.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Isparta Milletvekili Sayın Ali Haydar Öner, buyurunuz efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) - Sayın Başkanım, 24'üncü Dönemdeki ilk konuşmamı 2 Kasım 2011'de yapmıştım. O konuşmamda Sayın Meclis Başkanımızın yasa dışı bazı uygulamalarına vurgu yaparak, 2 hanımefendi başkan vekilini örnek alsa çok iyi olur demiştim. Gerçekten de Türkiye Büyük Millet Meclisinde 24'üncü Dönemde bazı yasama faaliyetleri yasa dışı yöntemlerle yapıldı ama gerek Sayın Meral Akşener gerekse Sayın Şükran Güldal Mumcu yönetiminde yapılan Meclis oturumları tam bir tarafsızlık ve hukukun üstünlüğü ilkesine dayandırıldı. Bu öngörümde yanılmadığım için çok mutluyum. Bize bu onuru yaşattığınız için teşekkür ve şükranlarımızı sunarız.

28/3/2012'de 4+4+4'le ilgili tespitlerimi yapmıştım, 2/11/2011'de de şu hususu vurgulamıştım: Otuz sekiz yıllık kamu görevinden sonra Türkiye Büyük Millet Meclisinde görev alma sırasının geldiğini düşünerek halkın ve sağduyunun sesi olmak, hiç kimseden korkmadan, çekinmeden gerçekleri dile getirmek üzere huzurlarınızdayım demiştim. 24'üncü Dönemin son birleşimi olduğunu düşündüğüm bugün de sözüme sadık kalmanın onurunu ve bahtiyarlığını yaşamaktayım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2015 yılı yaşlı aylıkları ayda 145 lira 81 kuruş olarak öngörülüyor. 1.751 katsayısını bugünkü memur katsayısına uygularsak bu rakam çıkıyor ancak açlık sınırı 1.301 lira, yoksulluk sınırı 1.587 lira olan bir ülkede bu rakamlar insaf ölçüleriyle bağdaşmıyor.

Aynı şekilde, yüzde 40 ila 69 arasında engelli yurttaşlarımız 3.240 katsayıyla, bakıma muhtaç engelliler de 4860 katsayıyla ayda 437 lira alabiliyorlar. Bizim önerimiz, 1.751 olan katsayının 7015'e çıkarılarak 65 yaşın üstündeki muhtaç yurttaşlarımıza ayda 600 lira ödeme yapılması.

Aynı şekilde, yüzde 40 ila 69 arasında engelli olanlara 3.240 katsayı yerine 8.000 katsayı, bakıma muhtaç engelliler için 4.860 olan katsayının 9000'e çıkarılmasını öneriyoruz.

Sayın milletvekilleri, AKP iktidarı, aylar sonra uygulamaya koyacağı beş kuruşluk artışlar için yirmi beş kuruşluk algı yaratmaya kalkışıyor. 1 Temmuzdan itibaren uygulanacakmış, Maliye Bakanımız şu anda uygun görmüyormuş! 1 Temmuzda, şimdiki Maliye Bakanı Maliye Bakanı olmayacak. Şu anda Başbakan olamayan Ahmet Davutoğlu da Başbakan sıfatını taşıyamayacak. Devazantajlı gelir ve vatandaş gruplarını rahata erdirecek olan Cumhuriyet Halk Partisi iktidarı olacaktır. İnşallah, 7 Haziran sonra Cumhuriyet Halk Partisinin halkçı kadroları halkın umutlarını gerçeğe dönüştürecektir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bu sürece katkıda bulunacak olanlara Allah'tan kolaylıklar diliyor, hak edenlere saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Öner.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi, geçici yeni madde ihdasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiş ve böylece bir geçici yeni madde ihdas edilmiştir.

88'inci madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Kanun Tasarısının 88 inci maddesine aşağıdaki (a) bendinin eklenmesini ve diğer bentlerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı	Levent Gök	Cemalettin Şimşek
Amasya	Ankara	Samsun
Erol Dora	Mehmet Doğan Kubat	Mine Lök Beyaz
Mardin	İstanbul	Diyarbakır

"a) 48 inci maddesi 01/10/2008 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,"

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Sayın Başkanım, takdire bırakacağız ama müsaadenizle küçük bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Tabii, buyurunuz.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Söz konusu önergede yer alan "48'inci madde" ibaresi, dünkü görüşmeler esnasında 47'nci maddeden sonra yeni madde ihdasına ilişkin olarak kabul edilen ikinci önergeyle tasarıya eklenen maddeyi kastetmektedir. Söz konusu madde, 5510 sayılı Kanun'un 80'inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinin yürürlükten kaldırılmasını öngörmektedir. Şu an işleme alınan önerge bu hükmün yürürlük tarihini belirlemektedir. Bu açıklamayla takdire bırakıyorum.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

İşlemlerin daha uygulanabilir hale getirilmesi, gerçek kişi esnaf ile şirket ortağı arasındaki eşitsizliğin kaldırılması, kayıt dışılığın önlenmesi ve geçmişe dönük prim borcu oluşmasından kaynaklanan sigortalı mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 80 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinin 1/10/2008 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen bu önerge doğrultusunda 88'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 88'inci madde kabul edilmiştir.

89'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 89'uncu madde kabul edilmiştir.

On beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.05

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.31

BAŞKAN: Başkan Vekili Şükran Güldal MUMCU

KÂTİP ÜYELER: Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır), Dilek YÜKSEL (Tokat)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 91'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Tasarının görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Sayın milletvekilleri, Hükûmetin görüşülmekte olan kanun tasarısının 34, 35, 41 ve 88'inci maddelerinin yeniden görüşülmesine ilişkin İç Tüzük'ün 89'uncu maddesine göre bir talebi vardır. Başkanlık bu talebi yerine getirecektir.

Danışma kurulunun Hükûmetin görüşülmekte olan kanun tasarısının 34, 35, 41 ve 88'inci maddelerinin yeniden görüşülmesine ilişkin talebi hakkındaki görüşünü okutuyorum:

VII.- ÖNERİLER (Devam)

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Genel Kurulun 90'ıncı Birleşiminde kabul edilen 34, 35, 41 ve 88'inci maddelerinin yeniden görüşülmesine dair, Hükûmet adına Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının talebinin İç Tüzük'ün 89'uncu maddesi uyarınca Danışma Kurulunca uygun görüldüğüne ilişkin görüşü

Tarih: 4/4/2015

Danışma Kurulu Görüşü

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Genel Kurulun 90'ıncı Birleşiminde kabul edilen 34, 35, 41 ve 88'inci maddelerinin yeniden görüşülmesine dair Hükûmet adına Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının talebi İç Tüzük'ün 89'uncu maddesi uyarınca Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

Cemil Çiçek
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Mehmet Naci Bostancı	Aytuğ Atıcı
Adalet ve Kalkınma Partisi	Cumhuriyet Halk Partisi
Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili Yerine
İdris Baluken	Oktay Vural
Halkların Demokratik Partisi	Milliyetçi Hareket Partisi
Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN – Danışma Kurulunun görüşü bilgilerinize sunulmuştur.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

B) YENİDEN GÖRÜŞMELERİ YAPILAN TASARILAR / TEKLİFLER (TEKRİRİ MÜZAKERE)

1.- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Burdur Milletvekili Hasan Hami Yıldırım ve İzmir Milletvekili Aydın Şengül ile 50 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun; Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş'ün; Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 2 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile 2 Milletvekilinin; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546) (S. Sayısı: 687) (34, 35, 41 ve 88'inci Maddeler)

BAŞKAN - Şimdi Hükûmetin istemini okutup oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 Sıra Sayılı Kanun Tasarısı'nın 34, 35, 41 ve 88'inci maddelerinin TBMM İçtüzüğü'nün 89'uncu maddesi gereğince yeniden görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Faruk Çelik

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Gerekçe:

Tasarının 34, 35, 41 ve 88'inci maddesinin kanun düzenleme tekniğine uygun olarak daha anlaşılır bir şekilde yeniden düzenlenmek ve kamu yararı çerçevesinde gece çalışmasına ilişkin hükmün kapsamının daraltılması ve yapı denetimine ilişkin cezai müeyyideleri yeniden düzenleme ihtiyacı için önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Hükûmetin istemini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Bu durumda tasarının 34, 35, 41 ve 88'inci maddelerini yeniden müzakereye açıyorum.

Daha önce 34'üncü madde tasarıdan çıkarılmıştı.

Şimdi, yeniden müzakereye açılan 34'üncü madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

Madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Kanun Tasarısının Genel Kurulun 3.4.2015 tarihli 90 ıncı Birleşiminde Tasarı metninden çıkarılan 34 üncü maddesinin aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı	Mehmet Doğan Kubat	Recep Özel
Amasya	İstanbul	Isparta
Bülent Turan	Ramazan Can	Tülay Kaynarca
İstanbul	Kırıkkale	İstanbul

"MADDE 34- 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"f) İşyerinde, çalışmaların, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına göre düzenlenmesi gereken sağlık güvenlik planına uygun olarak yapıldığım kontrol etmek ve gerekli tedbirlerin alınması için yapı müteahhidini yazılı olarak uyarmak, uyarıya uyulmadığı takdirde durumu ilgili Çalışma ve İş Kurumu il müdürlüğüne bildirmek."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ TÜRKAN DAĞOĞLU (İstanbul) – Takdire bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Maddeyle yapı denetim kuruluşları, iş yerinde, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına göre düzenlenmesi gereken sağlık güvenlik planına ve onaylanmış yapı projesine uygun olarak çalışmaların yapıldığını denetlemek, iş sağlığı ve güvenliği yönünden gerekli tedbirlerin alınması için yapı müteahhidini yazılı olarak uyarmak, uyarıya uyulmadığı takdirde durumu ilgili Çalışma ve İş Kurumu il müdürlüğüne bildirmekle görevlendirilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 34'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

35'inci maddeyi yeniden müzakereye açıyorum.

Söz talebi? Yok.

Üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Kanun Tasarısının Genel Kurulun 3.4.2015 tarihli 90 ıncı Birleşiminde Tasan metninden çıkarılan 35 inci maddesinin aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Naci Bostancı	Mehmet Doğan Kubat	Recep Özel
Amasya	İstanbul	Isparta
Ramazan Can	Bülent Turan	Tülay Kaynarca
Kırıkkale	İstanbul	İstanbul

MADDE 35- 4708 sayılı Kanunun 8 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İdari müeyyideler ve teminat

MADDE 8- Yapı denetim kuruluşlarından bu Kanunda ve ilgili mevzuatta öngörülen esaslara göre denetim görevini yerine getirmedikleri tespit edilenlere, tespit edilen fiil ve hallerin durumuna göre, aşağıdaki idari yaptırımlar uygulanır.

a) Denetim personelinin görevi başında bulunmaması veya yapı denetim kuruluşunun denetim personeline görevi ile ilgili yazılı olarak bilgi vermediğinin anlaşılması,

b) Mevzuatın öngördüğü evrakın tanziminde eksiklik veya kusur bulunması,

c) 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (b) veya (f) bendinde belirtilen görevlerin yerine getirilmemesi,

hallerinde, tespite konu yapının yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelinin %10'u kadar idari para cezası,

ç) Hataların yapının taşıyıcı sistemini etkilememesi kaydı ile, 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (a) veya (c) ile (g) bentlerinde belirtilen görevlerin yerine getirilmediğinin tespiti halinde, tespite konu olan yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelinin % 20'si kadar idari para cezası verilir.

d) 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (d) veya (e) veya (h) veya (ı) bentlerinde belirtilen görevlerin yerine getirilmediğinin tespiti halinde, tespite konu yapının yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelinin % 30'u kadar idari para cezası verilir.

Yapı denetim kuruluşlarına denetim sorumluluğunu üstlendiği bir işe yönelik yapılacak tespitler doğrultusunda yukarıdaki bentlerde belirtilen idari müeyyidelerden birden fazla cezanın verilmesinin gerekmesi halinde o işe ait yapı denetim hizmet sözleşmesinin en fazla %50'si kadar idari para cezası verilir.

e) Aşağıda belirtilen;

1) Denetim hizmetinin bu Kanunda yazılı asgari hizmet bedelinden düşük bir bedel ile üstlenildiğinin tespit edilmesi,

2) Yapı sahibinden veya vekilinden, yapı denetim hesabına yatırılmaksızın yapı denetimi hizmet bedeli alındığının tespit edilmesi, hallerinde, üstlenilen denetim işlerinin tamamına ait yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelleri toplamının %3'ü kadar idari para cezası verilir.

f) 6 ncı maddenin birinci fıkrası hükmüne aykırı hareket edilmesi halinde üstlenilen denetim işlerinin tamamına ait yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelleri toplamının %2'si kadar idari para cezası verilir.

g) Aşağıda belirtilen;

1) Hataların yapının taşıyıcı sistemini etkilemesi halinde 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (a) veya (c) ile (g) bentlerinde belirtilen görevlerin yerine getirilmemesi,

2) 3 üncü maddenin beşinci fıkrasının birinci cümlesi hükmüne aykırı hareket edilmesi,

3) Yapı denetim kuruluşuna son bir yıl içinde üç defa idari para cezası uygulanması,

hallerinde, cezayı gerektiren fiil ve halin, yetkililer tarafından yapılan inceleme ve denetimlerle tespit edilip öğrenilmesinden veya son idari para cezasının tebliğinden itibaren İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça bir yıl yeni iş almaktan men cezası verilir.

h) Yeni iş almaktan men yönünde verilen ilk cezanın ilan edilmesinden sonra, yeni iş almaktan men yönünde cezayı gerektiren ikinci bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı ceza verilip ilan edilmesinden sonra üçüncü defa yeni iş almaktan men yönünde ceza vermeyi gerektiren bir fiillin işlenmesi ve bundan dolayı da ceza verilip ilan edilmesi halinde, son ilan tarihinden itibaren Merkez Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça yapı denetim kuruluşunun izin belgesi iptal edilerek faaliyetine son verilir ve teminatı irat kaydolunur.

Yapı denetim kuruluşunun, 3 üncü maddenin beşinci fıkrasının ikinci cümlesi hükmüne aykırı hareket eden veya yapı denetim kuruluşunda görevli iken laboratuvar kuruluşlarında da görev alan mimar ve mühendislerine İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce 5.000 Türk Lirası idari para cezası verilir.

İdari para cezası, cezayı gerektiren fiil ve halin, yetkililer tarafından yapılan inceleme ve denetimlerle tespit edilmesini müteakip yapı denetim kuruluşunun ve ilgililerin savunmaları alınarak verilir ve yazılı olarak tebliğ edilir.

İdari para cezasına karşı onbeş gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. Bu süre içerisinde itiraz yoluna başvurulmaması halinde idari para cezası kesinleşir. İtirazlar, zaruret olmayan hallerde evrak üzerinde incelenerek en kısa süre içinde karar bağlanır. İtiraz üzerine verilen mahkeme kararları kesindir.

Yeni iş almaktan men ve faaliyetine son verme cezalarına dair işlemler, Resmî Gazete'de ilan edilir.

Yeni iş almaktan men cezası, yapı denetim kuruluşunun denetimindeki diğer işlerin devamına mani değildir. Ancak, yapı denetim kuruluşuna yeni iş almaktan men cezası verilmesine esas olan yapım işinin devam edebilmesi için, yapı sahibi tarafından başka bir yapı denetim kuruluşu görevlendirilmedikçe, ilgili idare tarafından işin devamına izin verilmez. Faaliyete son verme cezası verilen hallerde de, yapı denetim kuruluşunun denetimini üstlendiği yapıların devamına, yeni yapı denetim kuruluşu görevlendirilmedikçe ilgili idare tarafından izin verilmez.

Yeni iş almaktan men cezası alan yapı denetim kuruluşunun ortakları, ceza süresi içinde; faaliyete son verme cezası alan yapı denetim kuruluşunun ortakları ise, üç yıl süre içinde herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Yapı denetim kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğu anlaşılan denetçi mimar ve denetçi mühendislerin belgeleri, Merkez Yapı Denetim Komisyonunun kararı ile iptal edilir. Bu suretle belgesi iptal edilen denetçi mimar ve denetçi mühendisler, üç yıl süre ile herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Yapı denetim kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğu anlaşılan teknik personel, üç yıl süre ile herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Laboratuvar kuruluşlarının personel, tesis, makine, teçhizat ve kalite kontrol sisteminde olumsuz yönde bir değişiklik olduğunun veya gerçekleştirilen deneylerin belirlenmiş teknik kritere uygun olmadığının veya bu Kanunda ve ilgili mevzuatta belirtilen hükümlere aykırı hareket edildiğinin tespit edilmesi halinde, tespit edilen fiil ve hallerin durumuna göre, İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce;

a) Laboratuvarların kalite sistemine ilişkin idari ve teknik şartlar bakımından tespit edilen aykırılıklar için uyarma cezası,

b) Verilen ilk uyarma cezasının tebliğ edilmesinden sonra, aynı türden cezayı gerektiren ikinci bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı ceza verilip tebliğ edilmesinden sonra üçüncü defa uyarma cezası vermeyi gerektiren bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı da ceza verilip tebliğ edilmesi halinde, laboratuar kuruluşuna 5.000 Türk Lirası idari para cezası,

c) Alet ve cihaz kalibrasyonlarının zamanında yaptırılmaması veya kür havuzlarında veya kür odalarında kür şartlarına uyulmaması veya şantiye mahallinde alınan taze beton numunelerinin zamanında toplanmaması veya karot numunesi alınması sırasında laboratuvar denetçisinin hazır bulunmaması veya laboratuvar kuruluşunun deney kapsam listesindeki deneyler hariç olmak üzere deney raporlarında Bakanlık logosunun kullanılması veya numune kayıt ve rapor defterinde boşluklar bulunması hallerinde, laboratuvar kuruluşuna 10.000 Türk Lirası idari para cezası,

verilir.

d) Bu fıkranın (c) bendine göre verilen ilk cezanın tebliğ edilmesinden sonra, aynı türden cezayı gerektiren ikinci bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı ceza verilip tebliğ edilmesinden sonra üçüncü defa aynı cezayı vermeyi gerektiren bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı da ceza verilip tebliğ edilmesi halinde, İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça bir yıl yeni iş almaktan men cezası verilir.

e) Aşağıda belirtilen;

1- Bu fıkranın (d) bendine göre verilen cezanın ilan edilmesinden sonra, aynı türden cezayı gerektiren ikinci bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı ceza verilip ilan edilmesinden sonra üçüncü defa aynı türden ceza vermeyi gerektiren bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı da ceza verilip ilan edilmesi,

2- Laboratuvar kuruluşunun idarelere veya şahıslara verdiği deney raporlarının gerçeği yansıtmayan sonuçlar ihtiva ettiğinin tespit edilmesi,

hallerinde Merkez Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça Laboratuvar kuruluşunun izin belgesi iptal edilerek faaliyetine son verilir. Sözleşmesi feshedilir ve teminatı irat kaydolunur.

Üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkra hükümleri, laboratuvar kuruluşu hakkında uygulanan idari müeyyideler için de geçerlidir.

Yeni iş almaktan men cezası alan laboratuvar kuruluşunun ortakları, ceza süresi içinde; faaliyete son verme cezası alan laboratuvar kuruluşunun ortakları ise, üç yıl süre içinde herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Laboratuvar kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğu anlaşılan denetçi mühendislerin belgeleri, Merkez Yapı Denetim Komisyonu tarafından iptal edilir. Bu suretle belgesi iptal edilen denetçi mühendisler, üç yıl süre ile herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Laboratuvar kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğu anlaşılan teknik personel, üç yıl süre ile herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

İlgili meslek odaları, yapı denetim veya laboratuvar kuruluşlarına bu madde uyarınca idari yaptırım uygulanmasına sebep olan denetçi mimar ve mühendisler ile diğer mimar ve mühendisler hakkında, kendi mevzuatına göre cezai işlem yaparak neticesini Merkez Yapı Denetim Komisyonuna bildirir.

Laboratuvar kuruluşlarının veya denetçi mimar ve denetçi mühendislerin izin belgesi alma safhasında gerçeğe aykırı belge düzenlediğinin izin belgesi verildikten sonra anlaşılması halinde, izin belgesi derhal iptal edilir.

Yapı denetim kuruluşlarına denetim sorumluluğunu üstlendiği bir işte yeni bir iş almaktan men cezası almasını gerektiren 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (a) ve (c) ile (g) bendine aykırı hareket ettiğinin aynı anda tespit edilmesi halinde bir kez yeni iş almaktan men cezası verilir.

Laboratuvar kuruluşlarına uyarı cezası vermeyi gerektiren birden fazla fiilin aynı anda tespit edilmesi halinde kuruluşa idari para cezasına esas olmak üzere tek bir uyarı cezası uygulanır.

Laboratuvar kuruluşlarına idari para cezası vermeyi gerektiren birden fazla fiilin aynı anda tespit edilmesi halinde kuruluşa en fazla 15.000 Türk Lirası idari para cezası verilir.

Bu Kanun kapsamında verilecek idari para cezaları İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce verilir ve verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içerisinde ödenir.

Bu Kanuna göre yapı denetim izin belgesi ve laboratuvar izin belgesi verilmesi sürecinde Bakanlıkça teminat alınır. Teminatın türü, tutarı, iadesi ve irat kaydedilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanan yönetmelik ile belirlenir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Maddeyle, 4708 sayılı Kanun’a ilgili mevzuatta öngörülen esaslara göre yükümlülüklerini yerine getirmeyen yapı denetim kuruluşlarına uygulanacak idari yaptırımlar belirlenmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen bu önerge doğrultusunda 35’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

41’inci madde üzerinde müzakere açıyorum.

Söz talebi? Yok.

41’inci madde üzerinde bir önerge var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 41 inci maddesinde yer alan "sanayiden sayılmayan" ibaresinin "turizm, özel güvenlik ve sağlık hizmeti yürütülen" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Naci Bostancı	Mehmet Doğan Kubat	Abdullah Çalışkan
Amasya	İstanbul	Kırşehir
Bülent Turan	Osman Aşkın Bak	Tülay Kaynarca
İstanbul	İstanbul	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

2003/88 sayılı AB Direktifinde, turizm özel güvenlik ve sağlık hizmetlerinde çalışanların gece çalışma süresinin sekiz saati üzerinde taraflarca anlaşılarak düzenlenebileceği belirtilmektedir. Düzenlemeyle, turizm, sağlık ve güvenlik sektörü işyerlerinin, sektörün ihtiyaçları doğrultusunda haftalık yasal çalışma süresini geçmeyecek şekilde ve işçinin yazılı onayı alınarak gece çalışmalarındaki yedi buçuk saatlik günlük çalışma süresi sınırlamasına tabi olmaması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen bu önerge doğrultusunda 41'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

88'inci maddeyi müzakereye açıyorum ve şahsı adına İstanbul Milletvekili Süleyman Çelebi'nin söz talebini yerine getiriyorum.

Buyurunuz Sayın Çelebi. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; öncelikle, yoğun bir çalışmayı beraber yürüttük. Özellikle stenograf arkadaşlarımın haklarını teslim etmediğimiz için üzülüyorum. Onların en azından bir mesai hakkı vardı, defalarca konuştuk ama burada ifade ettik, bu Mecliste, ne yazık ki o haklarını yerine getiremedik.

Yine, değerli arkadaşlarım, burada, Millet Meclisinde çalışan taşeron, sözleşmeli arkadaşlarımızın bizim üzerimizde emekleri çok, bu taleplerini yerine getiremediğimiz için gerçekten, buradan, bu dönem için buruk ayrılıyoruz. Bu sorunun aşılması konusunda… Binlerce sorunu, binlerce yasayı çözdük ama bu mekânda kendimize hizmet eden, burada hizmet ilişkisinde olan arkadaşlarımızın sorununu çözemedik.

Yine, yanımızda danışmanlar vardı. Danışmanlar, bizim, hepimizin yanında çalışan arkadaşlardı; bazı milletvekilleri bu dönemde yeniden gelemeyecek, onların da iş akitleri sona erecek. Her çalışanın kıdem tazminatı hakkı var ama burada bizim yanımızda çalışan danışmanların kıdem tazminatı hakkı gasbedilerek bu Meclis bugün kapatılmış olacak.

4/C'li vatandaşların sorununu çözemedik. Sözleşmeli personelin, 4/B'lilerin sorununu çözemeden bu Meclis bugün kapatılacak.

Bu sorunların çözümü konusunda birçok çabayı, birçok iradeyi arkadaşlarımla, başta Aytuğ Atıcı, Özgür Özel, Kadir Gökmen Öğüt… Komisyondaki arkadaşlarımın bütün bu çabalarına rağmen orada verdiğimiz önergeler tek tek reddedildi. Bunun üzüntüsünü yaşıyorum. Bunun vicdani sorumluluğunu yaşayarak bu Mecliste, bugün vedalaşacağız ve o arkadaşlara büyük bir haksızlık yapıldığını bir kez daha buradan söylemek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, yine, burada birçok vakfın, cemaat örgütlerinin mal varlıkları verildi, TÖB-DER'in mal varlıklarının verilmesi konusundaki talebimiz yerine getirilmedi. TÖB-DER önemli bir kurumdu. Diğer bütün örgütler, bütün vakıflar, bütün bu konudaki ilgili kurumların sorunları çözüldü.

Değerli arkadaşlar, bir diğer önemli konu ise bilgisayar mühendisleri, atanamayan öğretmenler ve yine, mühendislerin sorunlarını çözmeden gidiyoruz.

Şimdi, böyle gülüyor olabilirsiniz bizim bu söylediklerimize. Göreceksiniz, 7 Haziranda bu sıralarda Cumhuriyet Halk Partisi oturacak. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler) Göreceksiniz... Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz veriyorum: İktidara geldiğimizde bu sorunları çözmek bizim namus borcumuz olacak, namus borcumuz olacak. Buradaki bu sorunları çözmek bizim namus borcumuz olacak. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜLAY DALYAN (İstanbul) - Kendiniz inanmıyorsunuz!

SÜLEYMAN ÇELEBİ (Devamla) – Geleceğin, emeğin ve bütün emeklilerin sorunlarını çözmek bizim namus borcumuz olacak.

Hepinize son sözüm şu: Ağalar, paşalar, padişahlar, vezirler hesap günü gelecek ve o hesap gününde, bu hesap 7 Haziranda sorulacak diyorum.

Hepinize saygılar, sevgiler sunuyorum arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Çelebi.

Madde üzerinde bir önerge vardır. okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 687 sıra sayılı Kanun Tasarısının Genel Kurulun 4/4/2015 tarihli 91 inci Birleşiminde değiştirilen 88 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinin aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Doğan Kubat	Tülay Kaynarca	Sermin Balık
İstanbul	İstanbul	Elâzığ
Nurdan Şanlı	Fatih Çiftci	
Ankara	Van	

"ç) Geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrası 11/1/2015 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,"

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Yürürlükle ilgili hükmün yeniden düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Gerekçesini okuttuğum önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kabul edilen bu önerge doğrultusunda 88'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 88'inci madde kabul edilmiştir.

Şimdi, böylece, sayın milletvekilleri, üçüncü bölümde yer alan maddelerin oylamaları tekriri müzakereyle birlikte tamamlanmıştır.

Tasarının oylamasına geçmeden önce, oyunun rengini belirtmek üzere Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı konuşacaktır.

Buyurunuz Sayın Atıcı. (CHP sıralarından alkışlar)

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Bravo Hocam, kabul edeceksin galiba?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – İnşallah.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarımız; ağırlıklı olarak iş yaşamını ilgilendiren ve üç gündür Genel Kurulda konuşulan bu çalışma bizlere çok şey öğretti gerçekten. Aslında, bu üç günlük çalışma sadece Genel Kurulun gördüğü çalışma. Bunun öncesinde, alt komisyon safhasında, Komisyon safhasında, Komisyon dışı yapılan müzakere toplantılarında, hatta kulis çalışmalarında tam saha siyaset uygulandı. Yani, gerçekten, benim gibi siyasi yaşamı kısa olan arkadaşlarımız bu çalışmadan çok şey öğrendiler, gerçekten çok şey öğrendik. "Siyaset nasıl yapılır?"ı bu yasa bizlere öğretti açıkçası ve kavga olmadan, dövüş olmadan, insanlar birbirini incitmeden nasıl yasa yapılabilir, bizlere bunu gösterdi. O yüzden, bu yasa tasarısının çalışmalarında bulunmuş olmaktan kendi adıma memnuniyetimi ifade ediyorum.

Bu yasa tasarısıyla pek çok değişiklik yapıldı ama en çok dikkatimizi çeken, bu yasa tasarısında olmayıp eklenen veyahut da olup zararlı olduğu için çıkarılan maddeler var. Mesela, bu yasa tasarısında yaşam odaları yoktu ve bizim önerimizle kabul edildi. Yine, bu yasa tasarısında şehit olan maden işçilerimizin hakları yeniliyordu. 2003 yılından sonra şehit olan bütün madencilerimize, Soma ve Ermenek'teki şehitlerimizin hakları verilmiş oldu. Yine, madencilere ödenmeyen tazminatlar bu yasa tasarısına eklenen bir maddeyle TMSF aracılığıyla işverenden alınarak ödenmiş olacak. Yine, bu yasada olmayan bir konu; Van'da depremden mağdur olan vatandaşlarımızın sorunları büyük ölçüde çözülmüş oldu.

Yasada zararlı olan maddeler vardı, bunlar ayıklandı. Uzaktan çalışma vardı, çıkarıldı. İkazlar sonucunda da olsa, işçinin işine son verilmesi vardı, çıkarıldı. Efendim, trafik kazalarında hakları gasbedilen vatandaşlarımızın durumları vardı, bu da çıkarıldı. Sendikalarla ilgili de, 5-6 sendikayı baraj altında kaldığı için âdeta tasfiye eden durumlar vardı, bunların hepsi çıkarıldı, ayıklandı, temizlendi ve bir şekilde uzun mücadeleler sonucunda bu yasa çıkarılmış oldu.

Bu yasayla ilgili iki tane de özrümüz var: Birincisi emeklilerdendir. Emeklilerin yüzde 15 olan kesintileri ancak yüzde 10'a indirilebildi, sıfıra inmesi gerekiyordu. Onlara bir özür borcumuz var. Hiç merak etmesinler CHP iktidarında bu özrümüzü telafi edeceğiz.

Yine, 65 yaş üstünde olan vatandaşlarımıza bir özür borcumuz var; bu yasayla ilgili onları da mutlu edemedik. Yine merak etmesinler CHP iktidarında onların da bu sorunlarını çözeceğiz.

24'üncü Dönemin de sonuna geldik değerli arkadaşlarım, bu dönemde acı tatlı pek çok olay yaşadık. Yasama faaliyetlerine özgür iradeleriyle katkı sunan bütün milletvekili arkadaşlarıma teşekkür ediyorum, çalışmalarımızda bizlere destek olan, gece gündüz destek olan danışmanlarımıza çok teşekkür ediyorum; çalışmalarımızı kolaylaştıran kavaslara, stenograflara, teknik personele, hiçbir zaman bizi bırakmayan çaycılara, garsonlara, temizlik personeline, aşçılara, fotoğrafçılara, yasama uzmanlarına, bütün personelimize yürekten teşekkür ediyorum; bizi büyük bir titizlikle takip eden basın mensuplarına çok teşekkür ediyorum; bizlere büyük tolerans gösteren ailelerimize, ihmal ettiğimiz dostlarımıza çok teşekkür ediyorum, bizleri vekil seçen milletimize çok teşekkür ediyorum.

Eğer farkında olmadan incittiklerim varsa af diliyor, saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Atıcı.

Sayın Halaçoğlu, sisteme girmişsiniz; şu anda mı söz istiyorsunuz?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Şu an istiyorum, son konuyla ilgili.

BAŞKAN – Tabii, buyurunuz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, üç gün müddetle çekişmeli, uzlaşmalı ve siyasi olmayan, toplumun çok önemli bir kesiminin sağlık ve iş güvenliğini de içine alan önemli bir yasa görüşüldü; bazıları çıkarıldı, ekler yapıldı, ufak tefek bazı… Yani emeklilerin çalışmaları hâlinde kesintiye uğrayan maaşları başta olmak üzere, işte 65 yaşını dolduranlarla ilgili, vesair birkaç konu dışında genelde daha çok uzlaşı içerisinde bir kanun, yasa geçmiş oldu.

Tabii ki Soma'dan tutalım diğer birtakım… Gerçekten işte, Soma'da meydana gelen kazada yaşam odası eksikliklerinin de içerisinde bulunduğu pek çok konu bu yasa içerisinde yer aldı. Bu yasanın uzlaşıyla çıkmasında en büyük etkili kişi tabii ki başta Sayın Bakan oldu, ona teşekkür ediyoruz diğer ekibiyle birlikte. Pek çok konularda uzlaşma sağlandı, uzlaşamadığımız alanlar oldu ama onlar da daha sonra yeni gelecek iktidarla zannediyorum ki daha iyiye götürülecektir. Bu bakımdan bu yasanın çalışanlarımıza hayırlı olmasını diliyorum.

Acı tatlı geçmiş birtakım olaylar içerisinde de arkadaşlarımızı kırmışsak bu kırmamızdan dolayı onlardan özür diliyoruz. Ama şurasını herkes çok iyi bilmeli ki Türkiye için yaptık yani Türk milleti için mücadele verdik. Bizim bakış açımızdan yanlış yapılmış olanlara karşı bir mücadele ortaya koyduk. Dolayısıyla, bu çabalarımız sadece Türk milleti içindi, milletvekilliği görevimize bağlı olarak yerine getirilmişti.

Sayın Başkana ayrıca teşekkür ediyoruz; gayet sakin, olumlu ve kızmadan Meclisi yönetti, ona da ayrıca teşekkür ediyoruz ve bu yasaya da "Evet." diyeceğimizi özellikle belirtmek istiyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Halaçoğlu.

Sayın Baluken…

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, ben de teşekkür ediyorum.

Gerilimli başlayan bir Meclis açılışı, burada gerilimle devam eden yasama süreçleri ve en son birkaç günde de siyasi partilerin büyük oranda uzlaşma sağlamış olduğu bir yasanın çıkmasıyla 24'üncü Dönemin finalini yaşıyoruz. Belki bütün görüşmeler bittikten sonra grup başkan vekilleri olarak kürsüden birkaç şey söyleyebiliriz bu konuda. Ancak bu yasanın yasama tekniğinin nasıl olmasıyla ilgili bir örnek olması açısından ben söz aldım. Burada Sayın Bakana teşekkür etmek lazım gerek yasanın Genel Kurula gelmesinden önce siyasi parti gruplarını ziyaret ederek ortaklaşma önerilerine açık olduğunu ifade etmesi gerekse de Genel Kurul sırasında muhalefetten gelen önerileri dikkate alması, büyük oranda bir uzlaşma kültürüyle Meclisin son birkaç gününü bu şekilde geçirmemizi sağladı. Yetersizlikleriyle beraber olumlu pek çok düzenlemenin olduğu bir torba kanunu geçireceğiz. Keşke dört yıllık Meclis pratiği içerisinde emek alanı ve çalışma hayatıyla ilgili kalıcı birtakım çözümleri halkımıza kazandırmış olarak bu yasama faaliyetlerini bitirmiş olsaydık ama bunun imkânı olmadı. En nihayetinde bütün olumsuzluklarla beraber yasanın bu şekilde bir uzlaşma kültürüyle ve içerisinde emek alanı ve çalışma hayatını ilgilendiren olumlu maddelerle geçmesini biz de Halkların Demokratik Partisi olarak değerli buluyoruz. Halkımıza, çalışanlara, tüm emekçilere hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Baluken.

Tasarının tümü açık oylama tabidir. Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucu:

"Oy sayısı : 263

Kabul : 262

Çekimser : 1 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Dilek Yüksel	Mine Lök Beyaz
Tokat	Diyarbakır"

Böylece tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır. (Alkışlar)

Şimdi, teşekkür konuşması yapmak üzere Komisyon Başkanı Adana Milletvekili Necdet Ünüvar'ı kürsüye davet ediyorum.

Buyurunuz Sayın Ünüvar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle, değerli Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Gerçekten çok önemli bir yasayı kabul ettik, öncelikle hayırlı olsun.

24'üncü Dönemin son gününde başta emeklilerimizi, madencilerimizi, Ermenek'te, Zonguldak'ta, Yozgat'ta hayatını kaybeden madencilerimizin yakınlarını ve milyonlarca insanı yakından ilgilendiren çok önemli bir yasayı kabul ettik, yasamız hayırlı olsun.

Acısıyla tatlısıyla bir dönemi geride bırakıyoruz. Bu vesileyle başta siz Meclis Başkan Vekilimiz olmak üzere, Sayın Ayşe Nur Bahçekapılı'ya, Sayın Sadık Yakut'a, Sayın Meral Akşener'e, burada bulunan grup başkan vekillerimize ve diğer grup başkan vekillerine, bütün milletvekillerimize, stenografl ara, Kanunlar ve Kararlar görevlisi arkadaşlarımıza, kavaslara, içerideki dışarıdaki görevlilere çok teşekkür ediyorum. Buradan, siyasete devam edecek ve etmeyecek bütün dostlarımıza huzurlu, sağlıklı, mutlu bir hayat diliyorum.

Bu vesileyle, on sekiz yıl önce bugün vefat eden merhum Alparslan Türkeş'e de Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyor, hepinize iyi akşamlar diliyorum. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Ünüvar.

Teşekkür konuşmasını yapmak üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik'i kürsüye davet ediyorum. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

Buyurunuz Sayın Çelik.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Son derece önemli bir yasayı, 90 maddeden oluşan bir yasayı yüce Meclisin on altı saatlik mesaisi neticesinde tamamlamış olduk.

Öncelikle, Komisyon safhasında, Sayın Komisyon Başkanı şahsında Komisyon üyelerine, alt komisyonda görev yapan bütün arkadaşlarımıza ve Genel Kurulda katkı sunan bütün siyasi parti gruplarına, bütün milletvekili arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum.

Bir anlamda bu dönemin son yasası olarak bu kabul ettiğimiz yasaya önemli düzenlemelerle birlikte bir uzlaşı ve hoşgörü kültürünü de kattığımız inancıyla mutluluğumu ifade etmek istiyorum.

Hemen, bu kısa konuşmamın başında ben de… Siyasette öldükten sonra yaşamak bir istisnadır arkadaşlar. Bu çerçevede, vefatının seneidevriyesinde merhum Alparslan Türkeş'i ben de rahmetle anıyorum.

Değerli arkadaşlar, 1999 yılında ben Parlamentoya girdim. Grup Başkan Vekili olarak beş yıl ve akabinde de yaklaşık sekiz yıldır Bakan olarak hizmet etme gayreti içerisindeyim. Sayılı günler hızlı bir şekilde geçiyor. Bizim için on altı yıl geride kaldı, burada birçok arkadaşımız için ise dört yıl nasıl geçti öyle tahmin ediyorum siz de anlamış değilsiniz ama sayılı günler hızlı geçiyor. Benim açımdan son derece anlamlı yıllardı çünkü ben bir inşaat ustasının oğluydum ve on altı yıl bu cumhuriyetin kazanımı olan Parlamentoda görev yapma imkânını elde ettim, Allah'a hamdediyorum. (Alkışlar) Tabii, bu imkânı veren milletimize, Sayın Cumhurbaşkanımıza, Sayın Başbakanımıza ve AK PARTİ'mize çok şükranlarımı sunuyorum.

Aslolan gök kubbe altında hoş bir seda bırakmaktır. Siyaset hizmet amaçlı gerçekleştiriliyor, bu amaca dönük yapılmalı. Geriye dönüp baktığım zaman birkaç hususa değinerek huzurlarınızdan ayrılmak istiyorum.

Herkese nasip olur mu bilmem ama Sosyal Güvenlik Kurumunun kuruluşu gibi bir reform, benim Bakanlık dönemime isabet etti ve bu büyük reform, dört gün, beş gün içerisinde bütün partilerin ve bütün sivil toplum kuruluşlarının uzlaşısıyla yürürlüğe girdi.

Genel sağlık sigortası hayalimiz idi, yine bu dönem içerisinde genel sağlık sigortası gerçekleşti.

İstihdam paketi gibi önemli bir düzenleme, İŞKUR'un işlevsel hâle gelmesi, yılda 50 bin kişiyi işe yerleştirirken 700 bin kişiyi işe yerleştirdiği noktaya gelmesi konusunda önemli düzenlemeler gerçekleşti.

İş sağlığı, güvenliği konusunda olmayan bir müstakil yasanın burada birlikte gerçekleştirilmesini sağladık ve bugün de eksiklerimizi giderme konusunda önemli düzenlemeler yaptık.

Mesleki Yeterlilik Kurumunu "Bilirim, yaparım." anlayışıyla değil, gerçekten köklü, nitelikli insanların çalışması anlamında bir yerlere taşıdık.

Sendikalar Kanunu'nu çıkardık, ihtilal döneminin o kanununu geride bıraktık ve yeni bir yasa yürürlüğe girdi. Anayasa değişikliğiyle birlikte, Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Yasası çıkarıldı yasal değişiklikler gerçekleştirildi. Ve daha neler neler… Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı gibi önemli bir birimin kurulması dönemimizde gerçekleşti. Diyanet İşleri Başkanlığı teşkilat yasası gibi önemli bir yasa geçti. Alevî çalıştaylarıyla son derece önemli meselenin toplumda uzlaşı çerçevesinde çözülmesi konusunda gayretler oldu. Roman çalıştayı gibi, dışlanmış olan kardeşlerimizin sorunlarıyla ilgili önemli mücadeleler oldu. Belki 20'yi aşan bizzat tekliflerimizle, Ceylânpınar gibi, çok önemli toplumsal sorunları çözen yasaların bu Meclisten geçmesine vesile olduk.

Oldu oldu, hepsi geride kaldı ama hoş bir seda bıraktığımız inancı içerisindeyim ve hepinize de hoş seda bırakma anlayışıyla Sayın Başkana Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının şahsında bütün başkan vekillerine, bütün siyasi partilerimizin grup başkan vekillerine, siz değerli milletvekili arkadaşlarımıza, gelecek olan arkadaşlarımıza, olur ki takdirdir, gelemeyecek olan arkadaşlarımıza Meclis yaşamlarında, özel yaşamlarında sağlık ve başarılar temenni ettiğimi ifade ediyorum. Hepinize en derin saygılarımı sunarken hakkımızı helal ediyorum, hakkınızı helal etmenizi istiyorum, saygılar sunuyorum efendim.

Çok teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Çelik.

Sayın milletvekilleri, beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.19

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 20.28

BAŞKAN: Başkan Vekili Şükran Güldal MUMCU

KÂTİP ÜYELER: Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır), Dilek YÜKSEL (Tokat)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 91’inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

6’ncı sırada yer alan, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Merkez Anlaşmasının Ekinde Değişiklik Yapılmasına ve KEİ Merkezinin Kalıcı Olarak Taşınmasının Usullerine İlişkin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

6.- Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Merkez Anlaşmasının Ekinde Değişiklik Yapılmasına ve KEİ Merkezinin Kalıcı Olarak Taşınmasının Usullerine İlişkin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1036) (S. Sayısı: 696) (x)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet? Yerinde.

Komisyon Raporu 696 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz talebi yoktur.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ İLE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA MERKEZ ANLAŞMASININ EKİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA VE KEİ MERKEZİNİN KALICI OLARAK TAŞINMASININ USULLERİNE İLİŞKİN KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ İLE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 12 Aralık 2014 tarihinde Selanik’te imzalanan “Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Merkez Anlaşması’nın Ekinde Değişiklik Yapılmasına ve KEİ Merkezi’nin Kalıcı Olarak Taşınmasının Usullerine İlişkin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

(x) 696 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik cihazla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Oylama için bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Merkez Anlaşmasının Ekinde Değişiklik Yapılmasına ve KEİ Merkezinin Kalıcı Olarak Taşınmasının Usullerine İlişkin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucunu açıklıyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 236

Kabul : 236 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Dilek Yüksel	Mine Lök Beyaz
Tokat	Diyarbakır”

Böylece, tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Şimdi, 7’nci sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçevesinde Birlik Tarafından Türkiye Cumhuriyetine Yapılacak Mali Yardımın Uygulanmasına İlişkin Düzenlemeler Hakkında Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

7.- Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçevesinde Birlik Tarafından Türkiye Cumhuriyetine Yapılacak Mali Yardımın Uygulanmasına İlişkin Düzenlemeler Hakkında Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1040) (S. Sayısı: 708) (xx)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet? Yerinde.

Komisyon raporu 708 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen yok.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1’nci maddeyi okutuyorum:

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(xx) 708 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE AVRUPA KOMİSYONU ARASINDA KATILIM ÖNCESİ YARDIM ARACI (IPA II) ÇERÇEVESİNDE BİRLİK TARAFINDAN TÜRKİYE CUMHURİYETİNE YAPILACAK MALİ YARDIMIN UYGULANMASINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER HAKKINDA ÇERÇEVE ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 11 Şubat 2015 tarihinde Ankara'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçevesinde Birlik Tarafından Türkiye Cumhuriyeti'ne Yapılacak Mali Yardımın Uygulanmasına İlişkin Düzenlemeler Hakkında Çerçeve Anlaşmanın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik cihazla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçevesinde Birlik Tarafından Türkiye Cumhuriyetine Yapılacak Mali Yardımın Uygulanmasına İlişkin Düzenlemeler Hakkında Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 235

Kabul : 235 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Dilek Yüksel	Mine Lök Beyaz
Tokat	Diyarbakır"

Böylece tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

8'inci sırada yer alan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Tarımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

8.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Tarımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1001) (S. Sayısı: 686) (x)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet? Yerinde.

Komisyon raporu 686 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz talebi yoktur.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SUDAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA İKİLİ TARIMSAL İŞBİRLİĞİ VE ORTAKLIĞINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 28 Nisan 2014 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Tarımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, bundan sonra da uluslararası anlaşmalar görüşeceğimiz için, görüşeceğimiz bütün uluslararası anlaşmalarda açık oylamanın elektronik cihazla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Tarımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucu:

“Oy Sayısı : 240

Kabul : 240 (xx)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Dilek Yüksel	Mine Lök Beyaz
Tokat	Diyarbakır”

Böylece tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

(x) 686 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

(xx) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

Şimdi, 9'uncu sırada yer alan Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

9.- Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/731) (S. Sayısı: 422)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

10'uncu sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/910) (S. Sayısı: 604)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

11'inci sırada yer alan, Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

11.- Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/422) (S. Sayısı: 58)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

12'nci sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

12.- Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/883) (S. Sayısı: 582 (x)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet? Yerinde.

Komisyon raporu 582 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

(x) 582 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1 - (1) 27 Eylül 2013 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2 - (1) Söz konusu Anlaşmanın eklerine ilişkin değişiklikleri onaylamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BAŞKAN - 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4 - (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN - 4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabiidir.

Bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 246

Kabul : 246 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Dilek Yüksel	Mine Lök Beyaz
Tokat	Diyarbakır"

Böylece tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

13'üncü sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

13.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/753) (S. Sayısı: 447) (x)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet? Yerinde.

Komisyon raporu 447 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz talebi yoktur.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE AZERBAYCAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ARAMA VE KURTARMA HİZMETLERİNİN KOORDİNASYONUNA DAİR ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 11 Eylül 2012 tarihinde Gebele'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 238

Kabul : 238 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Dilek Yüksel	Bayram Özçelik
Tokat	Burdur"

Böylece tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

(x) 447 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

(xx) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

Şimdi 14'üncü sırada yer alan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

14.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/891) (S. Sayısı: 584) (x)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet? Yerinde.

Komisyon raporu 584 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz talebi yoktur.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE TÜRKMENİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA GENÇLİK VE SPOR ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 30 Mayıs 2013 tarihinde Aşkabat'ta imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 244

Kabul : 244 (xx)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Dilek Yüksel	Bayram Özçelik
Tokat	Burdur"

Böylece tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

(x) 584 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

(xx) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

15’inci sırada yer alan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

15.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/737) (S. Sayısı: 432) (x)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet? Yerinde.

Komisyon raporu 432 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz talebi yoktur.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KÜLTÜR MERKEZLERİNİN KURULUŞU, İŞLEYİŞİ VE FAALİYETLERİ HAKKINDA ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 14 Eylül 2012 tarihinde Priştine’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 249

Kabul : 249 (xx)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Dilek Yüksel	Bayram Özçelik
Tokat	Burdur”

Böylece tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

16’ncı sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Acil Durumlar Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

(x) 432 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

(xx) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

16.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Acil Durumlar Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/953) (S. Sayısı: 690) (x)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Komisyon raporu 690 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz talebi yoktur.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BULGARİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ACİL DURUMLAR ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 20 Mart 2012 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Acil Durumlar Alanında İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Bir dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Acil Durumlar Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 240

Kabul : 239

Ret : 1 (xx)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Dilek Yüksel	Bayram Özçelik
Tokat	Burdur"

Böylece tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Sayın milletvekilleri, Başbakan Yardımcısı Sayın Yalçın Akdoğan yerinden kısa bir söz istemiştir. Söz talebini yerine getiriyorum.

Buyurunuz Sayın Akdoğan.

(x) 690 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

(xx) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

10.- Başbakan Yardımcısı Yalçın Akdoğan'ın, 24'üncü Dönemde yapılan tüm çalışmalar için herkese şükranlarını sunduğuna ve bu dönemde hayatını kaybeden milletvekillerine Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

BAŞBAKAN YARDIMCISI YALÇIN AKDOĞAN (Ankara) – Saygıdeğer Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; 24'üncü Dönemin artık sonuna yaklaşıyoruz. Ben öncelikle Hükûmetimiz adına, bu dönemdeki tüm kanun tasarı ve teklifleri sebebiyle çok teşekkür ediyorum. Muhalefet partilerimize de tüm eleştiri ve görüşleriyle katkıda bulundukları için hassaten teşekkür ediyorum.

Gerçekten çok yorucu, zorlu bir süreç geçirdik. Tüm Meclis Başkan Vekillerimize, Başkanlık Divanı üyelerimize, komisyon üyelerimize, siyasi parti gruplarımıza, Meclis çalışanlarımıza kadar herkese şükranlarımızı sunuyorum.

Bu dönemde 421 kanun çıkardık. Yaklaşık 3.850 saat çalıştık. 2.134 sözlü soru, 38.000 yazılı soru cevaplandırıldı.

Bu dönemde maalesef bazı arkadaşlarımızı kaybettik; Harun Çakır'ı, Şerafettin Elçi'yi, Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nu, Murat Bozlak'ı. Hayatını kaybeden tüm milletvekili arkadaşlarımıza Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyorum.

Önümüzdeki 7 Haziran seçimlerinin ülkemiz, milletimiz için hayırlar getirmesini diliyor; hepinizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Akdoğan.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutuyorum:

VII.- ÖNERİLER (Devam)

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun daha önce toplanılması kararlaştırılan 5 Nisan 2015 Pazar günü toplanmamasına, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7 Haziran 2015 Pazar günü yapılacak 25'inci Dönem milletvekili genel seçimine ilişkin kesin sonuçların 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 37'nci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 3'üncü maddesine göre Yüksek Seçim Kurulunca Türkiye radyo ve televizyonlarından ilanını takip eden beşinci gün saat 15.00'te toplanmak üzere 7 Nisan 2015 Salı (Salı günü dâhil) gününden itibaren tatile girmesine ilişkin önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 4 Nisan 2015 Cumartesi günü yaptığı toplantıda aşağıdaki önerinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Cemil Çiçek
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Mehmet Naci Bostancı	Levent Gök
Adalet ve Kalkınma Partisi	Cumhuriyet Halk Partisi
Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili
Oktay Vural	İdris Baluken
Milliyetçi Hareket Partisi	Halkların Demokratik Partisi
Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Genel Kurulun daha önce toplanılması kararlaştırılan 5 Nisan 2015 Pazar günü toplanmaması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7 Haziran 2015 Pazar günü yapılacak 25'inci Dönem milletvekili genel seçimine ilişkin kesin sonuçların 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 37'nci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 3'üncü maddesine göre Yüksek Seçim Kurulunca, Türkiye radyo ve televizyonlarında ilanını takip eden beşinci gün saat 15.00'te toplanmak üzere, 7 Nisan 2015 Salı (Salı günü dâhil) gününden itibaren tatile girmesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Danışma Kurulu önerisi üzerine Bingöl Milletvekili İdris Baluken.

Buyurunuz Sayın Baluken. (HDP sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi Halkların Demokratik Partisi adına en içten sevgi ve saygı dileklerimle selamlıyorum.

24'üncü Dönemin son dakikalarındaki son konuşmamızı yapacağız. Dört yıl çok hızlı ve fırtınalı geçti. Geriye dönüp baktığımızda, içerisinde heyecanların, sevinçlerin, acıların, kâbusların olduğu bir rüya görmüş gibiyiz; bir rüyadan bugün uyanmış gibiyiz. Keşke, bütün bu rüyanın içerisine güzel şeyleri sığdırmış olsaydık ama hayatın doğal akışı içerisinde bunu başarmak tabii ki mümkün olmayabilir. Önemli olan buradan gittikten sonra peşinde birkaç olumlu, hayırlı cümle bırakabilmektir. Önemli olan, buradan gittikten sonra halkının arasına başı dik, alnı ak bir şekilde gidebilmektir. Bunu başarmış olan milletvekillerinin dünyanın en mutlu insanları olduğunu düşündüğümü buradan belirtmek istiyorum.

Tabii, son derece zorlu bir dört yıl geçirdik. Meclis gerilimle başladı, 1 milletvekilinin milletvekilliğinin düşürülmesi, muhalefet partilerine mensup milletvekillerinin cezaevlerinde tutulması ayıbıyla başladı ve maalesef, bu gerilim, dört yıllık yasama sürecinin neredeyse tamamına yansıdı. Çok geç olarak bu ayıp ortadan kaldırıldı ama keşke hiç yaşanmamış ve demokrasi tarihimize bir ayıp olarak bu sorun kazınmamış olsaydı.

Yine, bu dört yıllık süre içerisinde baktığımızda halkımızın bizden beklediği, bir darbe anayasasını bir kenara bırakarak, demokratik, özgürlükçü, sivil bir anayasayı yapamamış olmanın burukluğunu burada, bu kürsüde özellikle ifade etmek istiyorum.

Demokratikleşme ve özgürlükler konusunda maalesef iyi bir sınav vermedik. Detaylandırmaya gerek yok. Düşünce özgürlüğü, ifade, örgütlenme özgürlüğü, basın özgürlüğü konusunda devasa sorunlar önümüzde duruyor. Seçim barajı ve son iki ayda polis devletine doğru gidişe yol açabilecek olan iç güvenlik yasasının kabul edilmiş olması bile bence bu dönem açısından iyi hatırlanmayacak, tarihte iyi anılmayacak olan pratikler olarak burada anılmalı.

Tabii her şey olumsuz değildi. Özellikle, 24'üncü Dönemde özgürlükler adına başörtüsü sorununun çözülmüş olmasını biz büyük bir demokrasi kazancı olarak görüyoruz. Bu Meclise kendi inancıyla, kendi kadın kimliğiyle başörtüsü takarak gelen milletvekillerinin had bildirme gerekçesi yapılacak insanlar olmadığını 24'üncü Dönemde çok şükür başarmış durumdayız ama özellikle başörtülü arkadaşlarımızdan yoğun beklentimizin bir hayal kırıklığıyla burada bu kürsüde ifade edilmesini ben bir vicdani görev olarak ifade ediyorum çünkü bir inanç mücadelesi olarak, bir kadın özgürlük mücadelesi olarak, bir insan hakkı özgürlük mücadelesi olarak biz o arkadaşlarımızdan bütün bu yılların mücadele birikimiyle buraya gelip bu ülkenin ezilen bütün kesimlerinin haklarını, özgürlük mücadelesini sahiplenmelerini beklerdik. Alevilerin, gayrimüslimlerin, bütün inanç gruplarının, Kürtlerin, bu ülkedeki bütün farklı kimliklerin mücadelesini bu kürsüde savunmak inanın ki en çok onlara yakışırdı ama yine de dediğim gibi bunu başarmış olmayı bile biz çok önemli tarihî bir adım olarak görüyoruz.

Kadın sorunları konusunda maalesef iyi bir sınav vermedik. Özgecan cinayetinden dolayı öz eleştiriyi yapmayan bir milletvekili aramızda varsa o milletvekili görevini iyi yapmamış demektir.

Ekoloji alanında bu ülkedeki temel sorunları maalesef çözemedik. HES'ler, karakollar, kalekollar, madenler ve bunlara karşı gelişen direnişler bu Meclisin gündeminde yeterince çözüm bulacak sorun alanları olarak maalesef tartışılmadı.

Özellikle büyük bir ekoloji hareketi olarak başlayan Gezi direnişini ve yine karakollara, kalekollara karşı Lice'de, Gever'de başlayan direnişleri buradan ben selamlamak istiyorum. O direnişlerde hayatını yitiren gençleri özellikle burada anmak istiyorum, saygıyla, rahmetle anmak istiyorum.

Bu ülkedeki yoksulluk, işsizlik, açlık, yolsuzluk konusunda maalesef yine iyi sınavlar veremedik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Sayın Başkanım, on dakika değil mi? Ben on dakika olarak biliyordum ama.

BAŞKAN – Ben sanki beş dakika talebiniz varmış gibi algılamıştım.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – On dakika daha uygun olur.

BAŞKAN - Buyurunuz efendim, devam ediniz.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Dış politika konusunda özellikle Avrupa Birliği kriterlerine, evrensel insan hakları değerlerine ulaşamamış olmanın burukluğunu yine bu kürsüden ifade etmek istiyorum. Orta Doğu'da, Suriye'de yapılan yanlışlarla ülkemizin içine sürüklendiği tehlikelerin burada mutlaka ifade edilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Ülkemiz ve halklarımız açısından belki de bu dönemin en değerli, en kıymetli çalışması olan çözüm süreciyle ilgili katkı sunan bütün herkese buradan teşekkür etmek istiyorum. İki yıldır bu ülkede asker, polis, korucu, sivil, gerilla cenazesi kalkmıyorsa bu çalışmada katkı sağlayan bütün insanların emeğini minnetle tarihin yâd edeceğini buradan belirtmek istiyorum. Ama bu Meclis keşke çözüm sürecini kalıcı barışa götürecek yasal düzenlemelerle, kalıcı barışı sağlamış olan bir finalle bütün milletvekillerinin adını tarihe yazmış olsaydı diyorum.

Bu Meclis kürsüsünde en aykırı fikirlerin dile getirilmesinin kıyametler koparmadığını 24'üncü Dönemde gördük. En aykırı fikirleri burada dile getirirken, bu kürsüde Kürtçe birkaç cümle söylerken, bu kürsüde birkaç ayetikerîmeyi okurken bu ülkenin bölünmediğini ya da bu ülkede korkunç rejim değişikliklerinin olmadığını en azından 24'üncü Dönemde görmüş olduğumuzu düşünüyorum. Özellikle önümüzdeki dönem açısından da buradaki temel felsefenin en aykırı düşüncelere katılmama ama o aykırı düşüncelerin bu kürsüde sonuna kadar savunulmasının bir ilke olarak benimsenmesi gerektiğini buradan özellikle ifade etmek istiyorum.

Önümüzde bir seçim var. Bu seçime maalesef yine baraj ipoteği altında giriyoruz. Hazine yardımlarının eşitsiz dağılımıyla ve son derece eşitsiz olan rekabet koşullarıyla giriyoruz. Bunu bu Meclis kaldırmış olsaydı demokrasi kültürümüze yapmış olduğu katkıyla beraber 25'inci Dönemde buradaki temsiliyetleri Meclise taşımanın onurunu hep beraber taşırdık ama maalesef bunu da başaramamış olmanın burukluğunu yine sizlere ifade etmek istiyorum.

Tabii, anlatacak çok şey var ama şunu özellikle ifade etmek istiyorum: Hayata bakış açımız ne olursa olsun, dünya görüşümüz ne olursa olsun, farklı fikirlerimiz ne olursa olsun bu sıralarda oturan her milletvekillinin yüreğinin bu ülke için çarptığını, bu halk için çarptığını ve bu halkın bütün sorunlarını bu Meclis çatısı altında çözmek istediğini tekrar buradan ben belirtmek istiyorum.

Özellikle bu dönem içerisinde yaşamını yitiren milletvekillerini; Sayın Şerafettin Elçi'yi, Sayın Murat Bozlak'ı, Sayın Mevlüt Aslanoğlu'nu burada rahmetle, saygıyla anıyorum.

FARUK IŞIK (Muş) – AK PARTİ Samsun milletvekilini söylemedin.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Burada unuttuğum milletvekilleri olabilir. Yaşamını yitiren bütün milletvekillerimize Allah'tan rahmet, bütün halkımıza başsağlığı diliyorum.

Özellikle Meclis personelimize ve basının değerli emekçilerine, Halkların Demokratik Partisi Grubu olarak, buradan teşekkürlerimi, minnetlerimi, şükranlarımı sunuyorum.

Yine 24'üncü Dönemde, bütün baskılara rağmen, sokak ortası zulümlere rağmen, işkencelere rağmen dik duruş gösteren, önümüzdeki dönem burada olacak ya da olmayacak olan bütün milletvekili arkadaşlarıma, Halkların Demokratik Partisinin bütün milletvekillerine buradan teşekkür ediyorum.

Bu Meclis döneminde yürüttüğümüz faaliyetler sırasında kalp kırmış olabiliriz, sürçülisan etmiş olabiliriz. Bütün bunlardan dolayı, bütün siyasi parti gruplarının değerli milletvekilleriyle helalleşmek istediğimizi, helallik istediğimizi ifade ediyor; bize bu onurlu görevi yaşatan değerli halkımıza, 78 milyon Türkiye halkına da buradan teşekkürlerimi, şükranlarımı sunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Hayırlı, uğurlu olsun. (HDP, AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Baluken.

İzmir Milletvekili Oktay Vural.

Buyurunuz Sayın Vural. (MHP sıralarından alkışlar)

OKTAY VURAL (İzmir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz vatandaşlarım; 24 Haziran 2011'de Türkiye Büyük Millet Meclisinde buluştuk ve bu buluşmayla birlikte, yemin ederek göreve başladık. Yemin ederken "Devletin varlığı ve bağımsızlığını, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü, milletin kayıtsız ve şartsız egemenliğini koruyacağıma, hukukun üstünlüğüne, demokratik ve laik cumhuriyete ve Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı kalacağıma; toplumun huzur ve refahı, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde herkesin insan haklarından ve temel hürriyetlerden yararlanması ülküsünden ve Anayasa'ya sadakatten ayrılmayacağıma büyük Türk milleti önünde namusum ve şerefim üzerine ant içerim." diyerek göreve başladık. Göreve başladığımız bu dönem içerisinde vekâleti aldığımız millete 7 Hazirandan sonra bu vekâleti yenilemek üzere yeni bir döneme giriyoruz. Her şeyden önce, bu dönem içerisinde görev yapan bütün milletvekillerine ve bu milletvekillerinin, siyaset yapanların yükünü çeken ailelerine, gerçekten, bu yükü taşıdıkları için hepsine teşekkür ediyoruz. Bu yeni dönemde de haklarında hayırlısı neyse o olsun diye niyaz ediyorum.

Evet, bizler aslında buradayız. Şükretmemiz gereken çok önemli hususlar var. Farklı siyasi partiler olabilir ama unutmayalım ki biz burada köklü bir milleti temsil ediyoruz, binlerce yıllık devlet geleneğini temsil ediyoruz. Dolayısıyla, bu bakımdan, sahip olduğumuz bu değerlerin idraki içerisinde olmamız gerektiğini düşünüyorum. Bu bakımdan, özellikle, Erzurum-Sivas Kongresi ve Millî Mücadele'yle Türkiye Cumhuriyeti devletini kuran Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde bugüne kadar görev yapmış herkese şükranlarımızı arz ediyoruz.

Evet, baki olan millet iradesi olsun, devletimiz ebet müddet yaşasın.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak 52 milletvekiliyle temsil edildik. 52 milletvekiliyle, "önce ülkem ve milletim" olarak, bunu önceliğimiz yaptık. Bu dönem içerisinde meseleye ne iktidar ne muhalefet açısından baktık. Sorumlu olduğumuz milletin değerleri, ilkeleri, prensipleri, tarihi, inancı, kimliği, bütün bunların hepsi bizim yol haritamız olmuştur. Bu çerçevede meselelere baktık, bu çerçevede önergelerimizi verdik, bu çerçevede komisyonlarda milletvekillerimiz çok önemli çalışmalarda bulundular, Genel Kurulda çalışmalarda bulundular.

Ben Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili olarak -bugün 4 Nisan- rahmetli Başbuğumuzun kurduğu, 1969 yılında kurduğu Milliyetçi Hareket Partisini burada temsil etmenin şuuru içerisinde hareket ettiğimize gerçekten inanıyorum. Bu konuda tek bir gücümüz olmuştur, milletin hukuku. Başka; hukukun üstünlüğüne inandık, hukuku savunduk ve hukuk çerçevesinde mücadelemizi sürdürdük. Daima iyide, güzelde birleşmek ve bütünleşmek için çaba sarf ettik; yanlışı elimizle, oylarımızla, önergelerimizle defedelim diye gayrette bulunduk. Huzurlarınızda Milliyetçi Hareket Partisi Grubu milletvekillerine canıgönülden teşekkür ediyorum.

Bu dönem içerisinde gerçekten hepimizin araması gereken husus, iyide, güzelde buluşmak, diyalog ve uzlaşmadır. Milliyetçi Hareket Partisi Grubu Başkan Vekilleri olarak Yusuf Bey'le birlikte, ondan önce de Sayın Mehmet Şandır'la birlikte, verdiğimiz her sözün arkasında durduk, hiçbir zaman aldatmadık; bu çerçevede Meclis çalışmalarının milletimizin hayrına olması için büyük gayret sarf ettik.

Kanunlar çıktı, muhalefet ettik, uzlaştık uzlaşamadık ama unutmayalım ki hepimizi buraya getiren millet; iktidar olsun muhalefet olsun milletin iradesini temsil ediyoruz. Demokraside çoğunluk diğerini elbette yönetir ama demokraside katılımcılığı sağlamak, milletin bu çerçevede açıkçası tamamının istek ve arzularını yerine getirebilmek için de bir diyalog ve uzlaşmaya ihtiyaç olduğu gayet açık ve net.

İşte, bu çerçevede bu hizmeti hep beraber, birlikte görürken tabiatıyla bir milletvekili olarak gerçekten burada sabahlara kadar çalıştık. Belki burada çalışanlar olmuştur ama zannederim çocuklarımız, ailemiz yükümüzü çekti, bekledi; hakları var onların. Dolayısıyla böyle bakıldığı zaman, aslında hepimizin hem sorumlu olduğu milletimize hem de sorumlu olduğumuz ailelerimize karşı yükümlülüklerimizi bizi buraya getiren iradenin ortaya koyduğu şekilde yerine getirdik. Gözler ve kulaklar şehadet edecek, bazen tutanaklar olur ama inanan bir insan olarak, burada yaptıklarımızın hepsinin inşallah gelecekte iyilikler yapmışsak bunun ecrinden hepimizi faydalandırmasını Cenabı-Hak'tan niyaz ediyorum.

İşte, bugün, burada, aslında hep beraber birlikte çalışırken şüphesiz bizim burada çalışma arkadaşlarımız var. Ailelerimiz olduğu gibi, Mecliste çalışanlar var; stenograflarımız var, kavaslarımız var, Kanunlar ve Kararlar var, Başkanlık Divanı var, basını var. Hep beraber, birlikte bu hizmet eden değerli kardeşlerimize çok teşekkür ediyorum. Güvenliğimizi sağlayan polislerimiz var, çalışan diğer işçilerimiz var, kardeşlerimiz var. Hep beraber birlikte aslında yapmamız gereken şey Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarını yükseltmektedir, milletin hukukunu üstün kılmaktır. Unutmayalım ki demokraside milletten başka büyük güç yoktur arkadaşlar. Türkiye Büyük Millet Meclisinin üstünde de başka bir güç yoktur. O bakımdan hepimiz bunun idrakinde olarak görev yaptık.

İnşallah bundan sonraki dönem içerisinde buraya gelecek kardeşlerimizle birlikte, yine aynı şekilde, sorumlu olduğumuz tarihimize, milletimize, onun inancına, değerlerine, ihtiyaçlarına, menfaatlerine uygun bir şekilde 25'inci Dönemle birlikte diğer dönemlerde gerçekleştirilecek kadrolarla hep beraber, birlikte iyilikte, güzellikte buluşmayı niyaz ediyorum Cenabıhak'tan.

Bu yeni dönemde, 7 Haziran seçimlerinin öncelikle milletimize hayırlı sonuçlar getirmesini diliyor, siz değerli milletvekillerini ve ailelerini hep beraber birlikte saygıyla selamlıyorum. Hepinizi Allah'a emanet ediyorum. (MHP, AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Vural.

Ankara Milletvekili Levent Gök.

Buyurunuz Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlarken bizlere burada olma fırsatını veren, cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk ve tüm silah arkadaşlarını da saygıyla, sevgiyle selamlıyor ve kendilerini rahmetle anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçildiğimiz zaman heyecanlı geldik Türkiye Büyük Millet Meclisine ve bu heyecanı paylaşmak için geldiğimiz Türkiye Büyük Millet Meclisinde önce 8 milletvekili arkadaşımızın eksik olduğunu ve o eksikliğin giderilemediği bir süreç içerisinde Cumhuriyet Halk Partisi olarak, hangi partiden olursa olsun o anda tutuklu olup da milletin iradesini ve vekâletini aldığı hâlde Mecliste bulunamayan bütün arkadaşlarımızın, onların heyecanını, onların burada bulunamayışını hepsi adına paylaştık ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak da bu ayıbın ortadan kalkması için mücadele ettik.

Şimdi, bugün, Meclisimizi kapatırken yine 4 eksikle kapatıyoruz, bir başka nedenden dolayı. Mecliste seçildikten sonra aramızdan ayrılan AKP Milletvekili Harun Çakır'ı, HDP milletvekilleri Şerafettin Elçi, Murat Bozlak'ı ve Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili Mevlüt Aslanoğlu'nu sevgiyle, saygıyla, rahmetle anıyorum, ruhları şad olsun. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; buraya niçin geldik, halkımız bize niçin oy verdi ve niçin milletvekili olarak bizi burada görevlendirdi? Öncelikle halkımızdan aldığımız yetki Cumhuriyet Halk Partisinin sol, sosyal demokrat bir parti olarak emeğe saygı, insan haklarına saygı, demokrasiyi yüceltmek, demokrasinin bütün kurum ve kurallarıyla örselenmeden hayata geçirilmesini sağlamak, adaleti gerçekleştirmek. Bunları yaparken kadın-erkek eşitliği, engellilerin, işsizlerin, atanamayan öğretmenlerin, işçinin, köylünün, esnafın kısaca Türkiye'de yaşayan bütün yığınların, bütün sosyal sınıfların, herkesin çıkarını korumak ve onların sesi olmak için buraya geldik. Sesimiz çoğu zaman yüksek çıktı, burada zaman zaman haykırdığımız zamanlar oldu ama biliniz ki sesimizin en yüksek çıktığı anda dahi her şey Türkiye içindi. Bir gemide gidiyoruz hep beraber, iktidar olarak muhalefet olarak. Tüm arzumuz bu geminin batmaması, bu geminin istikametinde, Mustafa Kemal Atatürk'ün çizdiği laik cumhuriyet ekseninde, çağdaş uygarlık seviyesinde ve bütün dünyadaki evrensel hukuk kurallarının en iyisinin uygulandığı, çağdaş demokrasinin en iyi kurallarının uygulandığı, işsizliğin olmadığı, Türkiye'de güven ortamının bulunduğu bir süreç için Cumhuriyet Halk Partisi olarak elimizden geleni yapmaya çalıştık. Cumhuriyet Halk Partisi olarak sesimizi haykırdığımızda biliniz ki orada demokrasi sorunu vardı, orada iç güvenlik paketi konuşulurken Cumhuriyet Halk Partisi elbette sesini yükseltecekti çünkü kuruluş felsefesi demokrasiye ve Atatürk'ün çizdiği çağdaş uygarlık seviyesine yönelikti.

Yine, kadın-erkek eşitliğinde sesimizi yükselttik. Engelliler için o zaman hep beraber sesimizi yükselttik ve ortak kararlar aldık.

Yine, atanamayan öğretmenler dedik, işsizler dedik, yoksullar dedik, yolsuzluk dedik. Elbette bunların olduğu yerde Cumhuriyet Halk Partisi sesini yükseltecekti, halkımız bize bunun için yetki verdi, vekâletname verdi.

Ana muhalefet partisi olarak biz, doğal olarak, Anayasa Mahkemesi de dâhil olmak üzere başvurduğumuz bütün yollarda, meşru yollarda iktidarı denetleyerek verdiğimiz önergelerle, konuştuğumuz her sözcükte iktidarın denetlenmesini, iktidarın muhalefetin katkı ve görüşlerini, önerilerini almalarını arzu ettik. Bu amaçla hepsiyle ayrı ayrı çalışmaktan onur duyduğum Cumhuriyet Halk Partisinin milletvekilleri tam 1.838 kanun teklifi verdi değerli milletvekilleri, Türkiye'nin çıkarına, halkımızın yararına. Yine, iktidarı denetlemek açısından 32.399 soru önergesi verdik, bunları alarak kamuoyuyla paylaştık ve seçmenlerimize ileterek Türkiye'deki bir fotoğrafı, tabloyu onlarla beraber paylaştık. 19 gensoru, 10 soruşturma önergesi verdik. 1.744 araştırma önergesiyle Türkiye'nin muhtelif sorunlarını gündeme getirerek gündeme alınmasına, konuşulmasına, tartışılmasına ve çözüm üretilmesine katkı sağlanmasına naçizane ölçüde katkı sağlamaya gayret ettik.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; istiyoruz ki bir dahaki Parlamento döneminde bu dönemde olduğu gibi kararnamelerle yönetilmeyelim; torba yasalarla, "temel yasa" adı verilen yasalarla yönetilmeyelim; buradan kanunlar öyle çıkmasın. Bakın, burada bir demokrasi kültürü içerisinde "iş güvenliği paketi" adı altındaki bir paketi hep beraber hepimizin katkısıyla ve ortak çabasıyla eleştirilerin olduğu, muhalefetin sesinin dinlendiği, muhalefetin Hükûmeti ikna ettiği, Hükûmetin muhalefeti ikna ettiği bir çerçeve içerisinde, çok önemli bir yasayı uzlaşma kültürü içerisinde kabul ettik.

Elbette, bizim arzumuz çok daha ileri. "Emek en yüce değerdir." diyen bir partinin mensupları olarak, biz, burada bugün gerçekleştirdiğimiz oturumla kabul edilen yasayı yetersiz buluyoruz. İşçimizin, emeklilerimizin çok daha fazla sosyal haklarla, özlük haklarıyla, emekli haklarıyla donatılmasını istiyoruz. Bu açıdan yine de burada görüşülen pakete bir uzlaşma içerisinde "Yetmez ama evet." dedik.

Gördüğünüz gibi, bir demokrasi kültürünü gerçekleştirdiğimizde yasalar çıkabiliyor, burada kavga etmeden çıkabiliyor, birbirimizle tartışmadan, yüksek seslerle hitap etmeden çıkabiliyor. Ama bu Meclisin bu dönemdeki en büyük eksiklerinden bir tanesi, burada şiddet olaylarının yaşanmasıydı. Umuyorum ve diliyorum ki bu olaylardan herkes dersini almıştır. Siyaset kurumuna ve siyasetçiye itibarı en çok sarsan konulardan bir tanesi olan Meclisteki şiddetin bir dahaki dönemde asla ve asla olmaması temel arzumuzdur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimiz bu gemide bütün bunları dikkate alarak ve Türkiye'nin demokrasi çıtasını yükseltmek, hukukun üstünlüğünü artırmak, insan haklarını en üst seviyeye getirmek için çalışmak durumundayız.

Kürt sorununu çözmek durumundayız. Biz, Türkiye'deki Kürt sorununun Cumhuriyet Halk Partisinin önerisiyle, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bütün partilerin bir araya geldiği bir komisyonla, Parlamentonun denetimi ve Parlamentonun bilgisi ve elbette kamuoyunun bilgisi çerçevesinde çözülmesi gerektiğine inanıyoruz. Bu konuda, Türkiye, başka örneklerini yaşadığımız dünyadaki çatışmasızlık ortamlarına en rahat geçebilecek ülkelerden bir tanesidir. Çünkü bizim ülkemizde yaşayan Türk olsun, Kürt olsun, Alevi olsun, Sünni olsun, bütün yurttaşlarımız binlerce yıllık bir ortak geçmişten geliyor, biz asla ayrılamayız. Ulusal bütünlük içerisinde demokrasiyi, insan haklarını, temel hakları en üst sıralara çıkarttığımız zaman, Türkiye'de başta Kürt sorunu olmak üzere çözemeyeceğimiz hiçbir sorunun olmadığını düşünüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elbette her şey Türkiye için, her şey huzurlu ve güvenli bir Türkiye için. Son birkaç gündür ülkemizde gerçekleşen terör olayları hepimizi düşündürmelidir. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak çok açık ve net bir şekilde, terör nereden gelirse gelsin, karşısında durmayı ve buna karşı bir duruş sergilemeyi kendimize ilke edinmiş bir partiyiz. Her şey meşru olacaktır; her şey siyaset kurumuyla olacaktır; her şey konuşarak, en aykırı fikri dahi konuşarak, tartışarak, uzlaşma kültürü içerisinde olacaktır. Demokrasinin zaten kabaca ana tarifi de budur.

Demokrasi, çoğunluğun azınlığa tahakküm ettiği bir rejim değildir; tam tersine, demokrasi, azınlığın da haklarının korunduğu bir rejimdir. Bu nedenle, "Çoğunluğum var." diyerek bunu meşruiyet saymadan, azınlığın da, herkesin düşüncesini alarak, tartışarak ve uzlaşarak bir kültür içerisinde bunları ortaya çıkartmak ülkemiz açısından en menfaatli yoldur ve bugün de gerçekleştirdiğimiz çalışmalarla bunu gerçekleştirmiş durumdayız. Siyasetin itibarı açısından, siyasetçiye olan güven açısından çok önemli olan bu hususun bundan sonraki 25'inci Dönemde çok daha farklı bir şekilde, çok daha coşkulu bir şekilde ve artarak devam etmesi en büyük dileğimizdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görev süremizin sona erdiği şu saatlerde bizlerle bu çalışmalara ortak olan başta Meclis Başkanımız olmak üzere, şu anda oturumu yöneten Sayın Güldal Mumcu şahsında tüm başkan vekillerimize, Parlamentoda bize yardımcı olan tüm personelimize, burada yaptığımız çalışmaları kamuoyuna duyuran tüm basın mensuplarına, elbette bizi yakından takip eden tüm halkımıza ve her birinize, bütün muhalefet partilerine, iktidar partisine, herkese, ayrı ayrı teşekkürlerimizi bir borç biliyor ve hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Gök.

Amasya Milletvekili Naci Bostancı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurunuz Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; ben teşekkürü en baştan söyleyeyim, sonra unutabilirim. Meclis Başkanımıza, başkan vekillerimize, Meclisin çalışanlarına, bir kısmı isimsiz gibi ortalıkta dolaşan o temizlik işçilerine, o garsonlara, şurada bize çay veren çaycı Ali'ye, her yerde görev yapan güvenlikçilere, polislere, onlara çok teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bizimki de İsmail.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Evet, İsmail'e de teşekkür ediyorum, bu tarafta da İsmail varmış.

Aynı şekilde, 24'üncü Dönemi bitirirken burada birlikte görev yaptığımız bütün gruplara, onların değerli milletvekillerine, hepsine çok teşekkür ediyorum.

Bu, bir bitiş ve aynı zamanda bir başlangıç elbette. Yeni hayatları burada ya da başka bir yerde hayırlı olsun, güzel bir hayatları olsun. Eminim, şu dört yıl içerisinde yaşananlardan herkes gereken dersleri çıkartmıştır. İnsanoğlu, böyle bir varlık, ders çıkartarak ilerler. Başlangıç ve bitiş birbirinin kardeşidir. 24'üncü Döneme başlarken taze bir başlangıçtı, şimdi bitiriyoruz, aslında bir başka taze başlangıç için. Buna "diyalektik" diyorlar. "Her şey, zıddıyla kaimdir." diye bizim kadim geleneğimizde bir söz vardır. Zıtlar, bir birlik oluşturur: Siyah, beyazın kardeşidir; hayat, ölümün kardeşidir; bitişler, başlangıcın kardeşidir; birbirine inkılap ederler, birbirlerine dönüşürler.

Shakespeare'in Romeo ve Juliet'te ölümsüz bir repliği vardır. Romeo, Juliet'in balkonuna gelir, uzun uzun konuşur, vaktin nasıl geçtiğini bilemezler, sonuçta sabah olurken Juliet der ki: "Romeo, çok geç oldu, artık git." Romeo, tan yerine bakar, der ki: "Vakit o kadar geç ki artık erken sayabiliriz." Burada da vaktin çok geç olduğu erken saydığımız zamanlarda birlikte çalıştık. Bu çalışmaların hepsi ne söylenirse söylensin, biliyorum, milletimiz adınaydı. Buradaki arkadaşların hepsinin niyeti, kastı, sözü bu milletin geleceği içindi. Belki telaffuzlarımız farklıydı, belki yaklaşımlarımız farklıydı ama sonuçta bireyi olduğumuz, içinden geldiğimiz bu milletin çıkarları ve geleceğe daha güçlü bir şekilde ilerlemesi için konuşmaya çalıştık.

Zıtlardan bahsettim. "Muhalefet", biliyorsunuz, "iktidarın halifesi" demektir yani iktidarın hemen arkasında bir gün iktidar olma düşüncesiyle kendisini iktidarın yerine koyarak düşünen, öyle davranan, düşünmesi gereken, öyle davranması gereken çevredir. "Muhalefet", "halife"den geliyor.

Tabii, bir taraftan herkes kendi siyasal konumuna, pozisyonuna göre konuşacak ama diğer taraftan da gerçekliğin ne olduğuna ilişkin muhakeme edecek. İranlı bir düşünür vardır Daryuş Şayegan, İran'a gittiğimde kendisini ziyaret edemedim, "Yaralı Bilinç" kitabında diyor ki: "Biz Marksistler…" -kendisi Marksist olur- "…gündüzleri tarihî maddeciliğin yöntemiyle rakiplerimizin kafasını kopartırken geceleri gizli gizli Hâfız'ın şiirlerini okur, ağlardık." Biraz bizim millete benziyor bu İranlılar da. Zannediyorum, muhalefetteki arkadaşlar da burada konuşurken kürsüde bize amansız eleştiriler yöneltirken "iktidarın halifesi" olarak düşündüklerinde, herhâlde vicdanlarında "Acaba haksızlık mı ediyoruz, biz iktidar olsaydık ne yapardık?" diye mutlaka düşünüyorlardır, tıpkı Daryuş Şayegan'ın düşündüğü gibi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kıymetli arkadaşlar, insani olan her şey, bizim bilgimiz dâhilinde. Biz kendimizi muhalefetin yerine koymaya çalışıyoruz, elbette, muhalefet de aynısını yapmaya çalışıyor. Zaman içerisinde biraz da birbirimize benziyoruz galiba çünkü insan, yumruğa yumrukla karşılık veriyor, tebessüme tebessümle karşılık veriyor, selama da selamla karşılık veriyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Burada da görüyoruz, selamlaştığımızda, hoş ortamlar oluştuğunda güzel güzel çalışıyoruz. Bazen bir ses yükseliyor, mukabil bir ses yükseliyor, sonra hep birlikte gerilimli bir ortama yöneliyoruz. Biraz da bana öyle geliyor ki… Bu kürsüyle şu oturduğumuz yer arasındaki kısa mesafede bazı arkadaşlar öylesine devrimci bir değişiklik yaşıyor ki her zaman buna hayret ettim, mesela çok öfkeli konuşmalar yapan arkadaşların iki adım geçtikten sonra gülümseyerek yerlerine oturması, beni her zaman "Nedir bu?" diye düşünmeye sevk etti ama galiba biraz da bu 17'nci yüzyıla kadar Avrupa'da "Theatrum mundi" derlerdi: "Hayat, bir tiyatrodur." Evet, hayatı temsil etmek gerekir, milletin yerine, milletin hisleri üzerinden muhakkak. Biraz da sanıyorum böyle bir anlayışla, insanlar milleti temsil etme arzusuyla, kendi kişisel takdimleriyle milletin temsili arasına bir parça mesafe koyarak böyle yaptılar. Ben, burada yapılan her şeyin gerçek ya da sembolik bir anlamı olduğunu düşünmeye başladım.

Şöyle Meclise baktığımda, değerli arkadaşlar, aslında herkesin halk çocuğu olduğunu görüyorum. Evet, ben de postacı Osman'ın çocuğuyum. Babam, mektup dağıtırdı; annem, ümmi Elif Hanım'dı. Aslında benim hikâyem, buradaki herkesin hikâyesi. Aklıma vekil olmak gelmezdi bile. Bırakın vekil olmayı, arabamın olacağını bile düşünmezdim.

ENSAR ÖĞÜT (Ardahan) – Dedeniz CHP'li miydi?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Ama cumhuriyet ve demokrasi -işte borçlu olduğumuz budur arkadaşlar- milletin çocuklarını buraya taşıyor. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Ve biz, milletin içinden geldiğimiz için kesinlikle bu milletin birliği, dirliği ve geleceği için dövüşeceğiz, kavga edeceğiz, müzakere edeceğiz, uzlaşacağız. Her şey o diyalektiğin içinde ama birlikte koşmaya devam edeceğiz.

İlkel kabilelerde bazı kelimelerin konuşulması tabudur, yasaktır. İnsanlar onu konuşamaz, konuşmazlar. Onu konuşmak tehlikeli görülür. Mesela, ölen insanların isimlerini söylemek istemezler, ruhlarının kendilerini muazzep edeceklerini düşünürler. Modern toplumlarda da bazı sözlerin rahatsızlık doğuracağına dair bir duyguyla, o kardeş olduğumuz ilkel toplumlara has bir kaygıyla davranırız. Bence, Türkiye bunları aştı. Şu gök kubbe altında bu milletin içinde ne varsa her şey bu kürsüden konuşulabilmeli. İşte bunu sağlamak, demokrasi ve özgürlük yolunda ilerleyen bir Türkiye'nin, hepimizin bir parçası olduğu Türkiye'nin asli görevidir. Ve lütfen şunu söylememe izin verin: Gerçekten de bu demokrasi ve özgürlükler yolunda o Türkiye'ye geçişte 2002'deki o devrimci, arkasına toplumun rüzgârını alarak yaşanan siyasal değişim ve bunun aktörü olan sizlerin de katkısıyla elbette AK PARTİ'nin çok büyük yeri vardır.

Şehirleşme, zenginleşme, geleceğe daha güvenli bir şekilde bakma, bunların hepsi, bu ülkenin geleceğinin daha parlak olduğunu gösteriyor arkadaşlar. Türkiye ilerliyor. Kesinlikle demokrasi ve özgürlükler yolunda ilerliyor çünkü bu iki kavram var ya, bunlar "civitas", "city", "citizen", bunlarla bağlantılıdır. "Civitas", medeniyet demektir. "City", şehir demektir. "Citizen", vatandaş demektir. "Civitas", o şehirli normlardır. Bir ülke modernleşirken, şehirleşirken, zenginleşirken merak etmeyin orada totaliterlik olmaz. Orada özgürlükleri sınırlayan olmaz. Oralarda tahakkümcü siyasetler olmaz. Hele ki bu kadar tahakküme, otoriter anlayışlara, özgürlük düşmanlarına itiraz etmiş olanlar, halktan gelen bu insanlar, hiç kimse, ne siz ne de biz, buna izin vermeyiz, merak etmeyin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O yüzden, Türkiye'nin geleceği parlak, çok değerli arkadaşlar.

Öğrendiklerimizden bahsettik. Bazen kürsüden had bildirmeler oldu. Zannediyorum had bildirme de, had bildiren arkadaşlara bir şey öğretmiştir diye düşünüyorum. "Ne?" derseniz? Mevlânâ'ya diyorlar ki: "Bu kadar okudun, bu kadar öğrendin. Sonuçta ne öğrendin?", "Haddimi bilmeyi öğrendim." diyor Mevlânâ. Biz de hepimiz sonuçta haddimizi bilmeyi öğreniyoruz. En büyük had bildiren, milletin kendisidir; en büyük öğretmen, halkın kendisidir. Hepimize gerektiğinde -eğer bilmeyen varsa- haddini bildirecek olan da milletin kendisi. Sandıklar bu yüzden konulur.

Ve şuna emin olun: Bu "iktidar gemisi" dediğimiz, üzerine bir sürü laf ettiğimiz geminin yelkenlerini dolduran, tayfaların üfürüğü değil, milletin güçlü rüzgârıdır. O yüzden, milletin güçlü rüzgârlarıyla yelkenleri dolmuş iktidar gemileri de milletin hayrına işler, kim olursa olsun.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bostancı.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Şükran Güldal Mumcu'nun, 24'üncü Dönemde Başkan Vekili olarak görev yapmaktan onur duyduğuna, yapılan tüm çalışmalar için herkese teşekkür ettiğine, bu dönemde hayatını kaybeden milletvekillerine Allah'tan rahmet dilediğine ve bütün şiddet ve terör olaylarını kınadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, oylamaya geçmeden önce, izniniz olursa, duygularımı sizlerle paylaşmak istiyorum ben de.

24'üncü Yasama Döneminin sonuna gelmiş bulunuyoruz. Öncelikle, Meclis çatısı altında sizlerle birlikte çalışmaktan ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde Başkan Vekili olarak görev yapmaktan büyük onur, kıvanç ve mutluluk duyduğumu ifade etmek istiyorum.

Ve bu vesileyle, Genel Kurulu yönetirken bize destek hizmeti veren, başta kavaslarımız, sözlerimizi tutanağa geçiren stenografl arımız, Divanda bize yakın destek sağlayan Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı idareci ve yasama uzmanlarımız ile teknik personelimiz ve Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarını halkımıza ulaştıran Meclis TV personelimiz olmak üzere tüm Meclis çalışanlarına, halkın bilgilenme hakkı için gece gündüz çalışan tüm basın mensuplarına ve birlikte çalışmaktan onur duyduğum Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanında görev alan milletvekili arkadaşlarıma, tüm milletvekillerine ve Hükûmet üyelerine çok teşekkür ediyorum.

Bu dönem ne yazık ki aramızdan ayrılan milletvekillerimizden Sayın Harun Çakır, Sayın Şerafettin Elçi, Sayın Ferit Mevlüt Aslanoğlu ve Sayın Murat Bozlak'ı bir kez daha sevgi ve saygıyla anıyor, kendilerine Allah'tan rahmet ve yakınlarına sabır diliyorum.

Bu arada, bütün şiddet ve terör olaylarını, nereden gelirse gelsin, kınıyorum ve bu terör olayları ve şiddet nedeniyle hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet ve yakınlarına sabır ve metanet diliyorum.

Bu arada, bugün benim Meclis yönetim tarzımla ilgili güzel ve övgü dolu sözler söyleyen siyasi parti grup başkan vekillerine ve milletvekili arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum. Bu sözlerin beni ne kadar derinden duygulandırdığını da bilmenizi istiyorum. (Alkışlar)

Ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve Genel Kurulunun bundan sonra ve her zaman evrensel hukuk ilkelerinin uygulamalarına sahne olduğu; fiziki şiddet eylemlerinin değil, fikirlerin özgürce ortaya konulduğu ve her zaman hep böyle anıldığı bir yer olmasını temenni ediyorum ve hepinize sağlıklı, huzurlu, mutlu ve sevgi dolu günler diliyorum.

Sağ olun, teşekkürlerimi sunuyorum. (Alkışlar)

Buyurunuz Sayın Bostancı.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

11.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Şükran Güldal Mumcu'ya, Meclisin zarafetini göstermek için çiçek takdim etmek istediklerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, zarafetinizi ve inceliğinizi hiçbir şeyin tamamlayamayacağını biliyoruz ama Meclisin zarafetini göstermek için şimdi buradan bir arkadaşımız, Sayın Kubat size bir çiçek takdim edecek. (Alkışlar)

Sayın Kubat'ın da çiçek kadar zarif bir insan olduğunu belirtmeme izin verin. Rahmetli Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun çizgisinde, onun emaneti olan bir arkadaş olarak, zarafetiyle ve gönül insanı olmasıyla gruplar arasındaki uzlaşmayı, dayanışmayı sağlayan bir arkadaşımız. Kendisine de bu vesileyle teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

(İstanbul Milletvekili Mehmet Doğan Kubat tarafından Başkan Vekili Şükran Güldal Mumcu'ya çiçek takdim edilmesi)

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Bu arada, Sayın Kubat için söylemiş olduğunuz bütün o güzel sözlere ben de canıyürekten katılıyorum. (Alkışlar)

Hepinize sevgi ve saygılarımı sunarken Danışma Kurulu önerisini oylamayı tabii ki unutmuyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun daha önce toplanılması kararlaştırılan 5 Nisan 2015 Pazar günü toplanmamasına, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7 Haziran 2015 Pazar günü yapılacak 25'inci Dönem milletvekili genel seçimine ilişkin kesin sonuçların 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 37'nci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 3'üncü maddesine göre Yüksek Seçim Kurulunca Türkiye radyo ve televizyonlarından ilanını takip eden beşinci gün saat 15.00'te toplanmak üzere 7 Nisan 2015 Salı (Salı günü dâhil) gününden itibaren tatile girmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Şimdi, 17'nci sırada yer alan 212 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine devam ediyoruz.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

17.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/348) (S. Sayısı 212)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Sayın milletvekilleri, bundan sonra da komisyon bulunamayacağı anlaşıldığı için, alınan karar gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7 Haziran 2015 Pazar günü yapılacak olan 25'inci Dönem milletvekili genel seçimine ilişkin kesin sonuçların 2839 sayılı Milletvekili Seçim Kanunu'nun 37'nci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 3'üncü maddelerine göre Yüksek Seçim Kurulunca Türkiye radyo ve televizyonlarından ilanını takip eden 5'inci gün saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.51

X.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 687) İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu:

2.- (S. Sayısı: 696) Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Merkez Anlaşmasının Ekinde Değişiklik Yapılmasına ve KEİ Merkezinin Kalıcı Olarak Taşınmasının Usullerine İlişkin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'na Verilen Oyların Sonucu:

3.- (S. Sayısı: 708) Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçevesinde Birlik Tarafından Türkiye Cumhuriyetine Yapılacak Mali Yardımın Uygulanmasına İlişkin Düzenlemeler Hakkında Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'na Verilen Oyların Sonucu:

4.- (S. Sayısı: 686) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Tarımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'na Verilen Oyların Sonucu:

5.- (S. Sayısı: 582) Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'na Verilen Oyların Sonucu:

6.- (S. Sayısı: 447) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı'na Verilen Oyların Sonucu:

Sıra Sayısı	**:**	**687**
Oylama Saati	:	20:04
Üye Sayısı	:	550
Kabul Edenler	:	262
Reddedenler	:	0
Çekimserler	:	1
Geçersiz Oylar	:	0
Mükerrer Oylar	:	0
Toplam	:	263
Açık Üyelikler	:	15
Kanunlaşmıştır.		

Sıra Sayısı	**:**	**696**
Oylama Saati	:	20:28
Üye Sayısı	:	550
Kabul Edenler	:	237
Reddedenler	:	-
Çekimserler	:	-
Geçersiz Oylar	:	-
Mükerrer Oylar	:	2
Toplam	:	239
Açık Üyelikler	:	15
Kanunlaşmıştır.		

Sıra Sayısı	**:**	**708**
Oylama Saati	:	20:33
Üye Sayısı	:	550
Kabul Edenler	:	238
Reddedenler	:	-
Çekimserler	:	-
Geçersiz Oylar	:	-
Mükerrer Oylar	:	-
Toplam	:	238
Açık Üyelikler	:	15
Kanunlaşmıştır.		

Sıra Sayısı	**:**	**686**
Oylama Saati	:	20:37
Üye Sayısı	:	550
Kabul Edenler	:	240
Reddedenler	:	-
Çekimserler	:	-
Geçersiz Oylar	:	-
Mükerrer Oylar	:	-
Toplam	:	240
Açık Üyelikler	:	15
Kanunlaşmıştır.		

Sıra Sayısı	**:**	**582**
Oylama Saati	:	20:43
Üye Sayısı	:	550
Kabul Edenler	:	245
Reddedenler	:	-
Çekimserler	:	1
Geçersiz Oylar	:	-
Mükerrer Oylar	:	-
Toplam	:	246
Açık Üyelikler	:	15
Kanunlaşmıştır.		

Sıra Sayısı	**:**	**447**
Oylama Saati	:	20:47
Üye Sayısı	:	550
Kabul Edenler	:	239
Reddedenler	:	-
Çekimserler	:	-
Geçersiz Oylar	:	-
Mükerrer Oylar	:	-
Toplam	:	239
Açık Üyelikler	:	15
Kanunlaşmıştır.		

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 687	S. Sayısı: 696	S. Sayısı: 708	S. Sayısı: 686	S. Sayısı: 582	S. Sayısı: 447
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Çetinkaya	Mehmet Necati	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Demirçalı	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Develi	Turgay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Gürkan	Fatoş	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Halaman	Ali	MHP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Küçükaydın	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Loğoğlu	Osman Faruk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Özgümüş	Ümit	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Ünüvar	Necdet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Yılmaz	Seyfettin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Fırat	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Metiner	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Yetiş	Muhammed Murtaza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Açba	Sait	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Toptaş	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Ürün	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Yılmaz	Kemalettin	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Aksoy	Halil	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Salman	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Yıldız	Mehmet Kerim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Erdemir	Avni	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Topal	Ramis	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Ankara	Ayata	Süleyman Sencer	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aygün	Sinan Aydın	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 687	S. Sayısı: 696	S. Sayısı: 708	S. Sayısı: 686	S. Sayısı: 582	S. Sayısı: 447
Ankara	Babacan	Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bilgehan	Ayşe Gülsün	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çetin	İzzet	CHP	Çekimser	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çiçek	Cemil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Denemeç	Reha	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Erdem	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Erdöl	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Gedikli	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Gök	Levent	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Günaydın	Gökhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Güzel	Ülker	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Halıcı	Mehmet Emrehan	E-PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	İpek	Haluk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	İyimaya	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Kapusuz	Salih	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kazdal	Zelkif	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Nazlıaka	Aylin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Özdalga	Nazmi Haluk	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Selamoğlu	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Sertçelik	Seyit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Şanlı	Nurdan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Tarhan	Emine Ülker	ANAPARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Topcu	Zühal	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yeniçeri	Özcan	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Acar	Gürkut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Badak	Sadık	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Bulut	Arif	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 687	S. Sayısı: 696	S. Sayısı: 708	S. Sayısı: 686	S. Sayısı: 582	S. Sayısı: 447
Antalya	Özdoğan Enç	Gökcen	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Gönül	Mehmet Vecdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Günal	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	İrbeç	Yusuf Ziya	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Kaptan	Osman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Samani	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Sapan	Yıldıray	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Toskay	Tunca	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Artvin	Kışla	İsrafil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Aydın	Aydın	Osman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Baydar	Metin Lütfi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Erdem	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Kılınç	Ali Gültekin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Öyüş	Semiha	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Uzunırmak	Ali	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Akova	Ayşe Nedret	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul
Balıkesir	Aydınlıoğlu	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Babuşcu	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Bulut	Ahmet Duran	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Gümüş	Haluk Ahmet	CHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul
Balıkesir	Havutça	Namık	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Öztaylan	Mehmet Cemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bilecik	Poyraz	Fahrettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bilecik	Şeker	Bahattin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Baluken	İdris	HDP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Taş	Eşref	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Zenderlioğlu	Husamettin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bolu	Ercoşkun	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 687	S. Sayısı: 696	S. Sayısı: 708	S. Sayısı: 686	S. Sayısı: 582	S. Sayısı: 447
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Özcan	Tanju	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Özkan	Ramazan Kerim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Yıldırım	Hasan Hami	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Arınç	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Çelik	Canan Candemir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Demiröz	İlhan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Ekinci	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Erdemir	Aykan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Kaleli	Sena	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Erkal Kara	Tülin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Matlı	Önder	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Özensoy	Necati	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Öztürk	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Su	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Şahin	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Şerbetçioğlu	Mustafa Kemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Tayan	Turhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Yıldırım	Bedrettin	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Daniş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Çanakkale	Kaşdemir	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Sarıbaş	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Soydan	Mustafa Serdar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çankırı	Filiz	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çankırı	Şahin	İdris	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Bağcı	Cahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çorum	Uslu	Salim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Yıldırım	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 687	S. Sayısı: 696	S. Sayısı: 708	S. Sayısı: 686	S. Sayısı: 582	S. Sayısı: 447
Denizli	Ayhan	Emin Haluk	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Cihaner	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Dalbudak	Nurcan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Keskin	Adnan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Uçar	Bilal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Yüksel	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Zeybekci	Nihat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Aydoğan	Nursel	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Ayna	Emine	DBP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Lök Beyaz	Mine	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Hamzaoğulları	Mehmet Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	İçten	Cuma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Tan	Altan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Zana	Leyla	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Değirmendereli	Kemal	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
Edirne	Müezzinoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Alpay	Şuay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Balık	Sermin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Erdem	Enver	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Septioğlu	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzincan	Işık	Muharrem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzincan	Karakelle	Sebahattin	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Aksak	Muhyettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Dağcı Çığlık	Fazilet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Öztürk	Oktay	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Yavilioğlu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Yılmaz	Adnan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 687	S. Sayısı: 696	S. Sayısı: 708	S. Sayısı: 686	S. Sayısı: 582	S. Sayısı: 447
Eskişehir	Batum	Bedii Süheyl	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Can	Ülker	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Demirel	Ruhsar	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Koca	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Çelik	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Mazıcıoğlu	İbrahim Halil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Sarı	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Serindağ	Ali	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Şeker	Mehmet	CHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Tayyar	Şamil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Geldi	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Karaahmetoğlu	Selahattin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Tatlı	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Aydın	Kemalettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Gümüşhane	Üstün	Feramuz	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkâri	Canan	Esat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkâri	Demirtaş	Selahattin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkâri	Zozani	Adil	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Akgöl	Hasan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Çirkin	Adnan Şefik	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Dudu	Mevlüt	CHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Ediboğlu	Mehmet Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Ergin	Sadullah	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Eryılmaz	Refik	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Karasayar	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Öntürk	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 687	S. Sayısı: 696	S. Sayısı: 708	S. Sayısı: 686	S. Sayısı: 582	S. Sayısı: 447
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Isparta	Korkmaz	Süleyman Nevzat	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Öner	Ali Haydar	CHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Atıcı	Aytuğ	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Bozkurt	Nebi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Çağlayan	Mehmet Zafer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Gök	İsa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Kürkcü	Ertuğrul	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Ökten	Çiğdem Münevver	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Öz	Ali	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Öztürk	Ali Rıza	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Seçer	Vahap	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Şandır	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Uzun	Ahmet Tevfik	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akkiray	Sabahat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aksu	Abdülkadir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akşener	Meral	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Alan	Engin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ayaydın	Aydın Ağan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bağış	Egemen	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bahçekapılı	Ayşe Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Barutçu	İhsan	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Başesgioğlu	Murat	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Boyraz	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bozkır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bürge	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Cengiz	Ercan	Merkez Parti	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çelebi	Süleyman	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 687	S. Sayısı: 696	S. Sayısı: 708	S. Sayısı: 686	S. Sayısı: 582	S. Sayısı: 447
İstanbul	Çetin	Muhammed	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Baş	Nimet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Dağoğlu	Türkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Dalyan	Gülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Danışoğlu	Ayşe Eser	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Dinçer	Celal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Dinçer	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Domaç	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ekşi	Osman Oktay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Ekrem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdoğdu	Aykut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erol	Gürsoy	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ertürk	Ahmet Haldun	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Eyidoğan	Haluk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Güllüce	İdris	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	İncekara	Halide	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kacır	Ünal	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karaca	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Atila	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kıyıklık	Feyzullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Korutürk	Osman Taney	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kuzu	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Küçük	Sedef	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Külünk	Metin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Macit	Muhammet Bilal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 687	S. Sayısı: 696	S. Sayısı: 708	S. Sayısı: 686	S. Sayısı: 582	S. Sayısı: 447
İstanbul	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Torlak	Durmuşali	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Onur	Melda	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Oran	Umut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Öğüt	Kadir Gökmen	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Öğütken	Ahmet Baha	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Önder	Sırrı Süreyya	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özgündüz	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özkes	İhsan	CHP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Pavey	Şafak	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Safi	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Saral	Oktay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Sarı	Müslim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Savaşer	Sevim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Serter	Fatma Nur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şükür	Hakan	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tamaylıgil	Bihlun	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Binnaz	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tunay	Faik	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tuncel	Sebahat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Türkeş	Ahmet Kutalmış	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tüzel	Abdullah Levent	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yiğit	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Aksünger	Erdal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 687	S. Sayısı: 696	S. Sayısı: 708	S. Sayısı: 686	S. Sayısı: 582	S. Sayısı: 447
İzmir	Aşlık	Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Balbay	Mustafa Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çam	Musa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çıray	Aytun	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Denizli	İlknur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Ayman Güler	Birgül	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Günay	Ertuğrul	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Güven	Hülya	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	İşbilen	İlhan	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kalkan	Erdal	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Moroğlu	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Mumcu	Şükran Güldal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Oyan	Oğuz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sait	Rıfat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Susam	Mehmet Ali	CHP	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul (Mük.)	Katılmadı
İzmir	Şengül	Aydın	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Tanrıkulu	Ahmet Kenan	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Tekelioğlu	Mehmet Sayım	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Türeli	Rahmi Aşkın	CHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Türmen	Rıza Mahmut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Ulema	Nesrin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Vural	Oktay	MHP	Kabul	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yüksel	Alaattin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kars	Birtane	Mülkiye	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Çınar	Emin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Gülşen	Mustafa Gökhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Gündeş Bakır	Pelin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 687	S. Sayısı: 696	S. Sayısı: 708	S. Sayısı: 686	S. Sayısı: 582	S. Sayısı: 447
Kayseri	Halaçoğlu	Yusuf	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Karayel	Yaşar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Kulkuloğlu	Mehmet Şevki	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Öksüzkaya	Ahmet	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Yakut	Sadık	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Dibek	Turgut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Gürşan	Şenol	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırşehir	Aslan	Muzaffer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırşehir	Çalışkan	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Aygün	Zeki	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Baştopçu	Muzaffer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Ergün	Nihat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Gönül	Azize Sibel	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Güneş	Hurşit	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Kaplan	Mehmet Hilal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Okur	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Akış	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Bal	Faruk	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Baloğlu	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Davutoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Kabakcı	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Kart	Atilla	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Özkul	Kerim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Samancı	Gülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Tüfekci	Harun	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Türkmenoğlu	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 687	S. Sayısı: 696	S. Sayısı: 708	S. Sayısı: 686	S. Sayısı: 582	S. Sayısı: 447
Konya	Üzülmez	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul (Mük.)	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Zorlu	Cem	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Yerlikaya	İlhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Kütahya	Aksoy	Soner	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Bal	İdris	DGP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Işık	Alim	MHP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Kavuncu	Vural	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Kinay	Hasan Fehmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Akın	Hüseyin Cemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Fındıklı	Mahmut Mücahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Öz	Ömer Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Şahin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Berber	Recai	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Oral	Sümer	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Ören	Hasan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Öz	Sakine	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özdağ	Selçuk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Manisa	Tanrıverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Yurttaş	Muzaffer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Dedeoğlu	Mesut	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Güvenç	Sıtkı	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Bayazıt Kaçar	Sevde	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Özbolat	Durdu	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Pakdil	Nevzat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Ramazanoğlu	Yıldırım Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Sağlam	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Akdağ	Abdurrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 687	S. Sayısı: 696	S. Sayısı: 708	S. Sayısı: 686	S. Sayısı: 582	S. Sayısı: 447
Mardin	Bekin Şahkulubey	Gönül	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Dora	Erol	HDP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Güler	Muammer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Yıldırım	Gülser	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Aldan	Ömer Süha	CHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Boğa	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muğla	Çandar	Tolga	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Demir	Nurettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Erdoğan	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Özden	Yüksel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muş	Çakar	Muzaffer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muş	Çelik	Demir	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Işık	Faruk	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Kabul
Nevşehir	Feralan	Ahmet Erdal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Gizligider	Ebu Bekir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Göktürk	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Kavaklıoğlu	Alpaslan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Selvi	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Şafak	Doğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Hamarat	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Şahin	İdris Naim	MİLAD PARTİSİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Şener	İhsan	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Ünal	Fatih Han	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Yıldız	İdris	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Rize	Bayraktar	Nusret	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul
Rize	Karal	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Çelik	Hasan Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Dişli	Şaban	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	İslam	Ayşenur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Kutluata	Münir	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Üstün	Ayhan Sefer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 687	S. Sayısı: 696	S. Sayısı: 708	S. Sayısı: 686	S. Sayısı: 582	S. Sayısı: 447
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Bakır	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Demir	Cemal Yılmaz	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Kalkavan	Ahmet İhsan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Kılıç	Suat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Şimşek	Cemalettin	MHP	Kabul	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
Samsun	Yeni	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Siirt	Demirkıran	Afif	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sinop	Altay	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Ersoy	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Bilgin	Hilmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Memecan	Mesude Nursuna	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Özdemir	Malik Ecder	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Turan	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul (Mük.)	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Akbulut	Tevfik Ziyaeddin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul
Tekirdağ	Belen	Bülent	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Köprülü	Emre	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Yemişçi	Özlem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Aslan	Zeyid	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Ayalan	Şükrü	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Doğru	Reşat	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Düzgün	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Yüksel	Dilek	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Aydın	Koray	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Bayraktar	Erdoğan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Bıyıklıoğlu	Aydın	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 687	S. Sayısı: 696	S. Sayısı: 708	S. Sayısı: 686	S. Sayısı: 582	S. Sayısı: 447
Trabzon	Canalioğlu	Mehmet Volkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Özak	Faruk Nafız	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Seymenoğlu	Safiye	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tunceli	Aygün	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Genç	Kamer	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Akman	Yahya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Akyürek	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Ayhan	İbrahim	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Binici	İbrahim	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Eyyüpoğlu	Seyit	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Gök	Abdulkerim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Gülpınar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Kaçar	Mahmut	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Önen	Abdulkadir Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Uslu	Zeynep Armağan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Akagün Yılmaz	Dilek	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Aktaş	Kemal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Bilici	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Çiftci	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Gür	Nazmi	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
Van	Orhan	Gülşen	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Tuğluk	Aysel	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Üçer	Özdal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Durmaz	Sadir	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Soysal	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Candan	Ercan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 687	S. Sayısı: 696	S. Sayısı: 708	S. Sayısı: 686	S. Sayısı: 582	S. Sayısı: 447
Zonguldak	Haberal	Mehmet	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Köktürk	Ali İhsan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Toptan	Köksal	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Ulupınar	Özcan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Açıkgöz	Ruhi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	Alaboyun	Ali Rıza	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bayburt	Özbek	Bünyamin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
Karaman	Akgün	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Elvan	Lütfi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Atalay	Beşir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Köksal	Oğuz Kağan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Batman	Akat Ata	Ayla	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Batman	Şimşek	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Yıldız	Bengi	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Dindar	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şırnak	Irmak	Selma	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Kaplan	Hasip	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Sarıyıldız	Faysal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bartın	Yalçınkaya	Muhammet Rıza	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ardahan	Öğüt	Ensar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Iğdır	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Iğdır	Oğan	Sinan	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Coşkun	Temel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yalova	İnce	Muharrem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Kahveci	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul
Karabük	Şahin	Mehmet Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Karakuş	Fuat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 687	S. Sayısı: 696	S. Sayısı: 708	S. Sayısı: 686	S. Sayısı: 582	S. Sayısı: 447
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Kastal	Durdu Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Önal	Suat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Türkoğlu	Hasan Hüseyin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Arslan	Fevai	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Düzce	Çakır	Osman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Korkmaz	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Kabul

7.- (S. Sayısı: 584) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'na Verilen Oyların Sonucu:

8.- (S. Sayısı: 432) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'na Verilen Oyların Sonucu:

9.- (S. Sayısı: 690) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Acil Durumlar Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'na Verilen Oyların Sonucu:

Sıra Sayısı	**:**	**584**
Oylama Saati	:	20:51
Üye Sayısı	:	550
Kabul Edenler	:	242
Reddedenler	:	-
Çekimserler	:	-
Geçersiz Oylar	:	-
Mükerrer Oylar	:	2
Toplam	:	244
Açık Üyelikler	:	15
Kanunlaşmıştır		

Sıra Sayısı	**:**	**432**
Oylama Saati	:	20:55
Üye Sayısı	:	550
Kabul Edenler	:	248
Reddedenler	:	-
Çekimserler	:	-
Geçersiz Oylar	:	-
Mükerrer Oylar	:	1
Toplam	:	249
Açık Üyelikler	:	15
Kanunlaşmıştır		

Sıra Sayısı	**:**	**690**
Oylama Saati	:	20:59
Üye Sayısı	:	550
Kabul Edenler	:	239
Reddedenler	:	1
Çekimserler	:	-
Geçersiz Oylar	:	-
Mükerrer Oylar	:	-
Toplam	:	240
Açık Üyelikler	:	15
Kanunlaşmıştır		

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 584	S. S. 432	S. S. 690
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Çetinkaya	Mehmet Necati	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Demirçalı	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Develi	Turgay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Gürkan	Fatoş	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Halaman	Ali	MHP	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Küçükaydın	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Loğoğlu	Osman Faruk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Özgümüş	Ümit	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Ünüvar	Necdet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Yılmaz	Seyfettin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Fırat	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Metiner	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Yetiş	Muhammed Murtaza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Açba	Sait	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Toptaş	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Ürün	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Yılmaz	Kemalettin	MHP	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Aksoy	Halil	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Salman	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Yıldız	Mehmet Kerim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Erdemir	Avni	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Topal	Ramis	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 584	S. S. 432	S. S. 690
Ankara	Ayata	Süleyman Sencer	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aygün	Sinan Aydın	CHP	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Babacan	Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bilgehan	Ayşe Gülsün	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çetin	İzzet	CHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çiçek	Cemil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Denemeç	Reha	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Erdem	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Erdöl	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Gedikli	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Gök	Levent	CHP	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Günaydın	Gökhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Güzel	Ülker	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Halıcı	Mehmet Emrehan	E-PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	İpek	Haluk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	İyimaya	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Kapusuz	Salih	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kazdal	Zelkif	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Nazlıaka	Aylin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Özdalga	Nazmi Haluk	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Selamoğlu	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Sertçelik	Seyit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Şanlı	Nurdan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Tarhan	Emine Ülker	ANAPARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Topcu	Zühal	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yeniçeri	Özcan	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Acar	Gürkut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Badak	Sadık	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Bulut	Arif	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Özdoğan Enç	Gökcen	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Gönül	Mehmet Vecdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Günal	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	İrbeç	Yusuf Ziya	MHP	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Kaptan	Osman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Samani	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Sapan	Yıldıray	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Toskay	Tunca	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Kabul	Kabul	Kabul
Artvin	Kışla	İsrafil	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul
Aydın	Aydın	Osman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 584	S. S. 432	S. S. 690
Aydın	Baydar	Metin Lütfi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Erdem	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Kılınç	Ali Gültekin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Öyüş	Semiha	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Uzunırmak	Ali	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Akova	Ayşe Nedret	CHP	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Aydınlıoğlu	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Babuşcu	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Bulut	Ahmet Duran	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Gümüş	Haluk Ahmet	CHP	Katılmadı	Kabul	Katılmadı
Balıkesir	Havutça	Namık	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Öztaylan	Mehmet Cemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bilecik	Poyraz	Fahrettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bilecik	Şeker	Bahattin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Baluken	İdris	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Taş	Eşref	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Zenderlioğlu	Husamettin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bolu	Ercoşkun	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Özcan	Tanju	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Özkan	Ramazan Kerim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Yıldırım	Hasan Hami	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Arınç	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Çelik	Canan Candemir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Demiröz	İlhan	CHP	Kabul	Kabul	Red
Bursa	Ekinci	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Erdemir	Aykan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Kaleli	Sena	CHP	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Erkal Kara	Tülin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Matlı	Önder	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Özensoy	Necati	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Öztürk	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Su	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Şahin	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Şerbetçioğlu	Mustafa Kemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Tayan	Turhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Yıldırım	Bedrettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Daniş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 584	S. S. 432	S. S. 690
Çanakkale	Kaşdemir	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Sarıbaş	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Soydan	Mustafa Serdar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çankırı	Filiz	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Çankırı	Şahin	İdris	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Bağcı	Cahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çorum	Uslu	Salim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Yıldırım	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Ayhan	Emin Haluk	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Cihaner	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Dalbudak	Nurcan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Keskin	Adnan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Uçar	Bilal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Yüksel	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Zeybekci	Nihat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Aydoğan	Nursel	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Ayna	Emine	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Lök Beyaz	Mine	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Hamzaoğulları	Mehmet Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	İçten	Cuma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı
Diyarbakır	Tan	Altan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Zana	Leyla	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Değirmendereli	Kemal	CHP	Kabul	Kabul	Kabul
Edirne	Müezzinoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Alpay	Şuay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Balık	Sermin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Erdem	Enver	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Septioğlu	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzincan	Işık	Muharrem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzincan	Karakelle	Sebahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Aksak	Muhyettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Dağcı Çığlık	Fazilet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Öztürk	Oktay	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Yavilioğlu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Yılmaz	Adnan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Batum	Bedii Süheyl	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Can	Ülker	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Demirel	Ruhsar	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Koca	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 584	S. S. 432	S. S. 690
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Çelik	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Mazıcıoğlu	İbrahim Halil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Sarı	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Serindağ	Ali	CHP	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Şeker	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Tayyar	Şamil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Geldi	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Karaahmetoğlu	Selahattin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Tatlı	Adem	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Aydın	Kemalettin	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Üstün	Feramuz	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkâri	Canan	Esat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkâri	Demirtaş	Selahattin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkâri	Zozani	Adil	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Akgöl	Hasan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Çirkin	Adnan Şefik	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Dudu	Mevlüt	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Ediboğlu	Mehmet Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Ergin	Sadullah	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Eryılmaz	Refik	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Karasayar	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Öntürk	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Isparta	Korkmaz	Süleyman Nevzat	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Öner	Ali Haydar	CHP	Kabul	Kabul	Kabul
Isparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Atıcı	Aytuğ	CHP	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Bozkurt	Nebi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Çağlayan	Mehmet Zafer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Gök	İsa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Kürkcü	Ertuğrul	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Ökten	Çiğdem Münevver	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Öz	Ali	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Öztürk	Ali Rıza	CHP	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Seçer	Vahap	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Şandır	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Uzun	Ahmet Tevfik	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 584	S. S. 432	S. S. 690
İstanbul	Akkiray	Sabahat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aksu	Abdülkadir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akşener	Meral	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Alan	Engin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ayaydın	Aydın Ağan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bağış	Egemen	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bahçekapılı	Ayşe Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Barutçu	İhsan	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Başesgioğlu	Murat	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Boyraz	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bozkır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bürge	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Cengiz	Ercan	MERKEZ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çelebi	Süleyman	CHP	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Çetin	Muhammed	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Baş	Nimet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Dağoğlu	Türkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Dalyan	Gülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Danışoğlu	Ayşe Eser	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Dinçer	Celal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Dinçer	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Domaç	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ekşi	Osman Oktay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Ekrem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdoğdu	Aykut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erol	Gürsoy	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ertürk	Ahmet Haldun	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Eyidoğan	Haluk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Güllüce	İdris	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	İncekara	Halide	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Kacır	Ünal	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karaca	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Atila	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kıyıklık	Feyzullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Korutürk	Osman Taney	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kuzu	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Küçük	Sedef	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 584	S. S. 432	S. S. 690
İstanbul	Külünk	Metin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Macit	Muhammet Bilal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Torlak	Durmuşali	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Onur	Melda	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Oran	Umut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Öğüt	Kadir Gökmen	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Öğütken	Ahmet Baha	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Önder	Sırrı Süreyya	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özgündüz	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özkes	İhsan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Pavey	Şafak	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Safi	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Saral	Oktay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Sarı	Müslim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Savaşer	Sevim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Serter	Fatma Nur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şükür	Hakan	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tamaylıgil	Bihlun	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Binnaz	CHP	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tunay	Faik	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tuncel	Sebahat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Türkeş	Ahmet Kutalmış	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tüzel	Abdullah Levent	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yiğit	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Aksünger	Erdal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Aşlık	Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Balbay	Mustafa Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çam	Musa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çıray	Aytun	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Denizli	İlknur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Ayman Güler	Birgül	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Günay	Ertuğrul	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Güven	Hülya	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	İşbilen	İlhan	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 584	S. S. 432	S. S. 690
İzmir	Kalkan	Erdal	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Moroğlu	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Mumcu	Şükran Güldal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Oyan	Oğuz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sait	Rıfat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Susam	Mehmet Ali	CHP	Kabul	Kabul	Katılmadı
İzmir	Şengül	Aydın	AK PARTİ	Kabul (Mük.)	Kabul	Kabul
İzmir	Tanrıkulu	Ahmet Kenan	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Tekelioğlu	Mehmet Sayım	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Türeli	Rahmi Aşkın	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Türmen	Rıza Mahmut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Ulema	Nesrin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Vural	Oktay	MHP	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yüksel	Alaattin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kars	Birtane	Mülkiye	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Çınar	Emin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Gülşen	Mustafa Gökhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Gündeş Bakır	Pelin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Halaçoğlu	Yusuf	MHP	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Karayel	Yaşar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Kulkuloğlu	Mehmet Şevki	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Öksüzkaya	Ahmet	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Yakut	Sadık	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Dibek	Turgut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Gürşan	Şenol	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kırşehir	Aslan	Muzaffer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kırşehir	Çalışkan	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Aygün	Zeki	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Baştopçu	Muzaffer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Ergün	Nihat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Gönül	Azize Sibel	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Güneş	Hurşit	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Kaplan	Mehmet Hilal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Okur	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Akış	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 584	S. S. 432	S. S. 690
Konya	Bal	Faruk	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Baloğlu	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Davutoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Kabakcı	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Kart	Atilla	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Özkul	Kerim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Samancı	Gülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Tüfekci	Harun	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Türkmenoğlu	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Üzülmez	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Zorlu	Cem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Yerlikaya	İlhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Aksoy	Soner	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Bal	İdris	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Işık	Alim	MHP	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Kavuncu	Vural	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Kinay	Hasan Fehmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Akın	Hüseyin Cemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Fındıklı	Mahmut Mücahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Öz	Ömer Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Şahin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Berber	Recai	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Oral	Sümer	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Ören	Hasan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Öz	Sakine	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özdağ	Selçuk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Tanrıverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Yurttaş	Muzaffer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Dedeoğlu	Mesut	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Güvenç	Sıtkı	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Bayazıt Kaçar	Sevde	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Özbolat	Durdu	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Pakdil	Nevzat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Ramazanoğlu	Yıldırım Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Sağlam	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Akdağ	Abdurrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Bekin Şahkulubey	Gönül	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Dora	Erol	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Güler	Muammer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 584	S. S. 432	S. S. 690
Mardin	Yıldırım	Gülser	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Aldan	Ömer Süha	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Boğa	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı
Muğla	Çandar	Tolga	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Demir	Nurettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Erdoğan	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Özden	Yüksel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı
Muş	Çakar	Muzaffer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Muş	Çelik	Demir	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Işık	Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Feralan	Ahmet Erdal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Gizligider	Ebu Bekir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Göktürk	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Kavaklıoğlu	Alpaslan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Selvi	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Şafak	Doğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Hamarat	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Şahin	İdris Naim	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Şener	İhsan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Ünal	Fatih Han	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Yıldız	İdris	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Rize	Bayraktar	Nusret	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Rize	Karal	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Çelik	Hasan Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Dişli	Şaban	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	İslam	Ayşenur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Kutluata	Münir	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Üstün	Ayhan Sefer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Bakır	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Demir	Cemal Yılmaz	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Kalkavan	Ahmet İhsan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Kılıç	Suat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Şimşek	Cemalettin	MHP	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Yeni	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Siirt	Demirkıran	Afif	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Sinop	Altay	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Ersoy	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Bilgin	Hilmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Memecan	Mesude Nursuna	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 584	S. S. 432	S. S. 690
Sivas	Özdemir	Malik Ecder	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Turan	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Akbulut	Tevfik Ziyaeddin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Belen	Bülent	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Köprülü	Emre	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Yemişçi	Özlem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Aslan	Zeyid	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Ayalan	Şükrü	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Doğru	Reşat	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Düzgün	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Yüksel	Dilek	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Aydın	Koray	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Bayraktar	Erdoğan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Bıyıklıoğlu	Aydın	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Canalioğlu	Mehmet Volkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Özak	Faruk Nafız	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Seymenoğlu	Safiye	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Tunceli	Aygün	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Genç	Kamer	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Akman	Yahya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Akyürek	Mehmet	AK PARTİ	Kabul (Mük.)	Kabul (Mük.)	Kabul
Şanlıurfa	Ayhan	İbrahim	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Binici	İbrahim	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Eyyüpoğlu	Seyit	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Katılmadı
Şanlıurfa	Gök	Abdulkerim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Gülpınar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Kaçar	Mahmut	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Önen	Abdulkadir Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Uslu	Zeynep Armağan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Akagün Yılmaz	Dilek	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Aktaş	Kemal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Bilici	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Çiftci	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Gür	Nazmi	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Orhan	Gülşen	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Tuğluk	Aysel	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Üçer	Özdal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 584	S. S. 432	S. S. 690
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Durmaz	Sadir	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Soysal	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Candan	Ercan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Haberal	Mehmet	CHP	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Köktürk	Ali İhsan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Toptan	Köksal	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Ulupınar	Özcan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Açıkgöz	Ruhi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	Alaboyun	Ali Rıza	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bayburt	Özbek	Bünyamin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Akgün	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Elvan	Lütfi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Atalay	Beşir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Köksal	Oğuz Kağan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Batman	Akat Ata	Ayla	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Batman	Şimşek	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Yıldız	Bengi	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Dindar	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Şırnak	Irmak	Selma	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Kaplan	Hasip	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Sarıyıldız	Faysal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Bartın	Yalçınkaya	Muhammet Rıza	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ardahan	Öğüt	Ensar	CHP	Katılmadı	Kabul	Kabul
Iğdır	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Iğdır	Oğan	Sinan	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Coşkun	Temel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Yalova	İnce	Muharrem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Kahveci	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Karabük	Şahin	Mehmet Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Karakuş	Fuat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Kastal	Durdu Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Önal	Suat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Türkoğlu	Hasan Hüseyin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Arslan	Fevai	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul
Düzce	Çakır	Osman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Korkmaz	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul

DÖNEM: 24 **YASAMA YILI: 5**

91 İNCİ BİRLEŞİM
4 NİSAN 2015 CUMARTESİ
SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, "Sunuşlar" ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 4/10/2011 tarihli 2 nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 287 ve 280 Sıra Sayılı Kanun Tasarılarının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi,

287 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 ve 2 dahil olmak üzere 8 ila 13 üncü maddelerden oluşması,

280 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün 9 uncu maddeye bağlı birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile Geçici Madde 1 dahil olmak üzere 8 ila 11 inci maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 19/6/2012 tarihli 121 inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 156 Sıra Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 9 uncu maddelerden, ikinci bölümünün 10 ila 18 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 31/1/2012 tarihli 58 inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 297 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 20 nci maddelerden, ikinci bölümünün 21 ila 41 inci maddelerden, üçüncü bölümünün çerçeve 55 inci maddeye bağlı Geçici 3, 4 ve 5 inci maddeler ile Geçici 1 inci madde dahil olmak üzere 42 ila 59 uncu maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 16/1/2013 tarihli 53 üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- 477 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 6 ncı maddeye bağlı Ek 2 ve Ek 3 üncü maddeler dahil olmak üzere 1 ila 6 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 7 ila 11 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 30/10/2013 tarihli 10 uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

4.- 521 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 8 inci maddelerden, ikinci bölümünün 9 ila 16 ncı maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 2/1/2014 tarihli 42 nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

5.- 616 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 19 uncu maddelerden, ikinci bölümünün çerçeve 20 nci maddeye bağlı (1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkralar, (5) numaralı fıkranın (a) ve (b) bentleri, (6) ve (7) numaralı fıkralar, (8) numaralı fıkranın (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentleri, (9) numaralı fıkra, (10) numaralı fıkranın (a) ve (b) bentleri, (11) numaralı fıkra ile Geçici 1, 2, 3 ve 4 üncü maddeler dâhil olmak üzere 20 ila 22 nci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 4/11/2014 tarihli 9 uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

6.- 685 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 25 inci maddelerden, ikinci bölümünün 26 ila 51 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 10/2/2015 tarihli 53 üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

7.- Genel Kurulun;

Haftalık çalışma günlerinin dışında 4 ve 5 Nisan 2015 Cumartesi ve Pazar günleri saat 14:00'te toplanması ve bu birleşimlerinde "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

4 Nisan 2015 Cumartesi günkü Birleşiminde 678 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

5 Nisan 2015 Pazar günkü Birleşiminde 51 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

çalışmalarına devam etmesi;

Yukarıda belirtilen birleşimlerde gece 24:00'te günlük programların tamamlanamaması halinde günlük programların tamamlanmasına kadar;

çalışmalarına devam etmesi;

687 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 30 uncu maddelerden, ikinci bölümünün 31 ila 60 ıncı maddelerden, üçüncü bölümünün Geçici Madde 1 dahil olmak üzere 61 ila 89 uncu maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 2/3/2015 tarihli 67 nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

91 İNCİ BİRLEŞİM 4 NİSAN 2015 CUMARTESİ SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

❄ ❄ ❄

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

❄ ❄ ❄

3 – SEÇİM

❄ ❄ ❄

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

❄ ❄ ❄

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

❄ ❄ ❄

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

❄ ❄ ❄

7 – SÖZLÜ SORULAR

❄ ❄ ❄

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. - **(S. Sayısı: 156)** Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/242, 2/80) (Dağıtma tarihi: 31.1.2012) **(*) (**)**

2. - **(S. Sayısı: 287)** Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları (1/484) (Dağıtma tarihi: 18.6.2012) **(*) (**)**

3. - **(S. Sayısı: 616)** Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/742) (Dağıtma tarihi: 3.7.2014) **(*) (**) (X)**

4. - **(S. Sayısı: 685)** Askeri Hakimler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/1008) (Dağıtma tarihi: 3.2.2015) **(*) (**)**

5. - **(S. Sayısı: 687)** İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Burdur Milletvekili Hasan Hami Yıldırım ve İzmir Milletvekili Aydın Şengül ile 50 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun; Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş'ün; Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 2 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile 2 Milletvekilinin; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546) (Dağıtma tarihi: 13.2.2015) **(*) (**) (X)**

6. - **(S. Sayısı: 696)** Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Merkez Anlaşmasının Ekinde Değişiklik Yapılmasına ve KEİ Merkezinin Kalıcı Olarak Taşınmasının Usullerine İlişkin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1036) (Dağıtma tarihi: 5.3.2015) **(X)**

7. - **(S. Sayısı: 708)** Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçevesinde Birlik Tarafından Türkiye Cumhuriyetine Yapılacak Mali Yardımın Uygulanmasına İlişkin Düzenlemeler Hakkında Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1040) (Dağıtma tarihi: 27.3.2015) **(X)**

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.
(*) Görüşmeleri yarım kalan Kanun Tasarı ve Tekliflerini gösterir.
(**) İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

8. - **(S. Sayısı: 686)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Tarımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1001) (Dağıtma tarihi: 13.2.2015) **(X)**

9. - **(S. Sayısı: 422)** Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/731) (Dağıtma tarihi: 26.2.2013) **(X)**

10. - **(S. Sayısı: 604)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/910) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) **(X)**

11. - **(S. Sayısı: 58)** Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/422) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

12. - **(S. Sayısı: 582)** Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/883) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) **(X)**

13. - **(S. Sayısı: 447)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/753) (Dağıtma tarihi: 10.4.2013) **(X)**

14. - **(S. Sayısı: 584)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/891) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) **(X)**

15. - **(S. Sayısı: 432)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/737) (Dağıtma tarihi: 5.3.2013) **(X)**

16. - **(S. Sayısı: 690)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Acil Durumlar Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/953) (Dağıtma tarihi: 2.3.2015) **(X)**

17. - **(S. Sayısı: 212)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/348) (Dağıtma tarihi: 2.4.2012) **(X)**

18. - **(S. Sayısı: 658)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Fransız Toplumu Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplumu Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, Eğitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/549) (Dağıtma tarihi: 11.12.2014) **(X)**

19. - **(S. Sayısı: 54)** Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/292) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

20. - **(S. Sayısı: 162)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/392) (Dağıtma tarihi: 9.2.2012) **(X)**

21. - **(S. Sayısı: 296)** Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/624) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) **(X)**

22. - **(S. Sayısı: 316)** Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı İle Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/285) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

23. - **(S. Sayısı: 353)** Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/664) (Dağıtma tarihi: 21.11.2012) **(X)**

24. - **(S. Sayısı: 501)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/801) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) **(X)**

25. - **(S. Sayısı: 552)** Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/860) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

26. - **(S. Sayısı: 401)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/713) (Dağıtma tarihi: 29.1.2013) **(X)**

27. - **(S. Sayısı: 526)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/814) (Dağıtma tarihi: 28.1.2014) **(X)**

28. - **(S. Sayısı: 308)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/617) (Dağıtma tarihi: 3.7.2012) **(X)**

29. - **(S. Sayısı: 346)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/659) (Dağıtma tarihi: 15.11.2012) **(X)**

30. - **(S. Sayısı: 494)** Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/800) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) **(X)**

31. - **(S. Sayısı: 145)** Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/502) (Dağıtma tarihi: 20.1.2014) **(X)**

32. - **(S. Sayısı: 599)** İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmeye Değişiklik Getiren 15 Nolu Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/911) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) **(X)**

33. - **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/450) (Dağıtma tarihi: 10.10.2011) **(X)**

34. - **(S. Sayısı: 146)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/351) (Dağıtma tarihi: 23/1/2012) **(X)**

35. - **(S. Sayısı: 20)** Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri komisyonu Raporu (1/398) (Dağıtma tarihi: 10.10.2011)

36. - **(S. Sayısı: 290)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/491) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) **(X)**

37. - **(S. Sayısı: 252)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/574) (Dağıtma tarihi: 28.5.2012) **(X)**

38. - **(S. Sayısı: 182)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/331) (Dağıtma tarihi: 13.3.2012) **(X)**

39. - **(S. Sayısı: 402)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/723) (Dağıtma tarihi: 29.1.2013) **(X)**

40. - **(S. Sayısı: 386)** Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/686) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) **(X)**

41. - **(S. Sayısı: 354)** Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/691) (Dağıtma tarihi: 23.11.2012) **(X)**

42. - **(S. Sayısı: 433)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/738) (Dağıtma tarihi: 6.3.2013) **(X)**

43. - **(S. Sayısı: 344)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/657) (Dağıtma tarihi: 15.11.2012) **(X)**

44. - **(Sayısı: 305)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/550) (Dağıtma tarihi: 3.7.2012) **(X)**

45. - **(S. Sayısı: 115)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/281) (Dağıtma tarihi: 2.1.2012) **(X)**

46. - **(S. Sayısı: 4)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/381) (Dağıtma tarihi: 7.10.2011) **(X)**

47. - **(S. Sayısı: 45)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/409) (Dağıtma tarihi: 18.10.2011) **(X)**

48. - **(S. Sayısı: 43)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/400) (Dağıtma tarihi: 18.10.2011) **(X)**

49. - **(S. Sayısı: 46)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye'de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/420) (Dağıtma tarihi: 18.10.2011) **(X)**

50. - **(S. Sayısı: 60)** Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/340) (Dağıtma tarihi: 14.11.2011) **(X)**

51. - **(S. Sayısı: 71)** Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile İngiltere Uluslararası Tarım ve Teknoloji Merkezi Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/315) (Dağıtma tarihi: 30.11.2011) **(X)**

52. - **(S. Sayısı: 95)** Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Polis Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/376) (Dağıtma tarihi: 9.12.2011) **(X)**

53. - **(S. Sayısı: 96)** Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulusal Güvenlikten Sorumlu Devlet Bakanlığı Arasında Personel Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/378) (Dağıtma tarihi: 9.12.2011) **(X)**

54. - **(S. Sayısı: 144)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/370) (Dağıtma tarihi: 20.1.2012) **(X)**

55. - **(S. Sayısı: 148)** Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/406) (Dağıtma tarihi: 23.1.2012) **(X)**

56. - **(S. Sayısı: 151)** Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında Ek-G'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/468) (Dağıtma tarihi: 26.1.2012) **(X)**

57. - **(S. Sayısı: 154)** Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/452) (Dağıtma tarihi: 27.1.2012) **(X)**

58. - **(S. Sayısı: 203)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Planlama ve Kalkınma Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/533) (Dağıtma tarihi: 28.3.2012) **(X)**

59. - **(S. Sayısı: 225)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/290) (Dağıtma tarihi: 20.4.2012) **(X)**

60. - **(S. Sayısı: 373)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/670) (Dağıtma tarihi: 20.12.2012) **(X)**

61. - **(S. Sayısı: 374)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/677) (Dağıtma tarihi: 20.12.2012) **(X)**

62. - **(S. Sayısı: 389)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/711) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) **(X)**

63. - **(S. Sayısı: 412)** Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/680) (Dağıtma tarihi: 7.2.2013) **(X)**

64. - **(S. Sayısı: 430)** İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyanada Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/729) (Dağıtma tarihi: 5.3.2013) **(X)**

65. - **(S. Sayısı: 470)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/775) (Dağıtma tarihi:18.6.2013) **(X)**

66. - **(S. Sayısı: 510)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/821) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) **(X)**

67. - **(S. Sayısı: 511)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/823) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) **(X)**

68. - **(S. Sayısı: 516)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/841) (Dağıtma tarihi: 16.12.20123) **(X)**

69. - **(S. Sayısı: 519)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/849) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) **(X)**

70. - **(S. Sayısı: 525)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tayland Krallık Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/805) (Dağıtma tarihi: 28.1.2014) **(X)**

71. - **(S. Sayısı: 539)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Filistin Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/810) (Dağıtma tarihi: 10.2.2014) **(X)**

72. - **(S. Sayısı: 541)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/815) (Dağıtma tarihi: 10.2.2014) **(X)**

73. - **(S. Sayısı: 542)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/824) (Dağıtma tarihi: 10.2.2014) **(X)**

74. - **(S. Sayısı: 544)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/842) (Dağıtma tarihi: 10.2.2014) **(X)**

75. - **(S. Sayısı: 549)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/836) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

76. - **(S. Sayısı: 553)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/861) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

77. - **(S. Sayısı: 557)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/854) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

78. - **(S. Sayısı: 558)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/863) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

79. - **(S. Sayısı: 566)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/858) (Dağıtma tarihi: 19.3.2014) **(X)**

80. - **(S. Sayısı: 567)** Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/868) (Dağıtma tarihi: 19.3.2014) **(X)**

81. - **(S. Sayısı: 568)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/871) (Dağıtma tarihi: 19.3.2014) **(X)**

82. - **(S. Sayısı: 570)** Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/881) (Dağıtma tarihi: 19.3.2014) **(X)**

83. - **(S. Sayısı: 575)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/848) (Dağıtma tarihi: 29.04.2014) **(X)**

84. - **(S. Sayısı: 581)** Genişletilmiş Kısmi Spor Anlaşmasının Gözden Geçirilmiş Statüsüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/872) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) **(X)**

85. - **(S. Sayısı: 583)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/885) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) **(X)**

86. - **(S. Sayısı: 597)** Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/899) (Dağıtma tarihi: 10.6.2014) **(X)**

87. - **(S. Sayısı: 600)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/917) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) **(X)**

88. - **(S. Sayısı: 603)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/886) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) **(X)**

89. - **(S. Sayısı: 607)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/921) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

90. - **(S. Sayısı: 608)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/926) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

91. - **(S. Sayısı: 621)** Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 2 Haziran 1987 Tarihinde Ankarada İmzalanan Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/895) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

92. - **(S. Sayısı: 622)** Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/914) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

93. - **(S. Sayısı: 627)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/922) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

94. - **(S. Sayısı: 633)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/896) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) **(X)**

95. - **(S. Sayısı: 634)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthali ve İhracının, Transitinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/898) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) **(X)**

96. - **(S. Sayısı: 635)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/901) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) **(X)**

97. - **(S. Sayısı: 636)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/909) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) **(X)**

98. - **(S. Sayısı: 647)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/960) (Dağıtma tarihi: 4.11.2014) **(X)**

99. - **(S. Sayısı: 678)** Avrupa Konseyi İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/970) (Dağıtma tarihi: 8.1.2015) **(X)**

100. - **(S. Sayısı: 51)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/430) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

101. - **(S. Sayısı: 126)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/396) (Dağıtma tarihi: 13.1.2012) **(X)**

102. - **(S. Sayısı: 318)** Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/321) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

103. - **(S. Sayısı: 331)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/634) (Dağıtma tarihi: 2.11.2012) **(X)**

104. - **(S. Sayısı: 351)** Mücavir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/704) (Dağıtma tarihi: 15.11.2012) **(X)**

105. - **(S. Sayısı: 496)** Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/803) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) **(X)**

106. - **(S. Sayısı: 500)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/799) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) **(X)**

107. - **(S. Sayısı: 503)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/811) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) **(X)**

108. - **(S. Sayısı: 504)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/817) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) **(X)**

109. - **(S. Sayısı: 66)** Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/366) (Dağıtma tarihi: 15.11.2011) **(X)**

110. - **(S. Sayısı: 485)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/786) (Dağıtma tarihi: 10.7.2013) **(X)**

111. - **(S. Sayısı: 551)** Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin 1/2013 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/844) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

112. - **(S. Sayısı: 606)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/912) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

113. - **(S. Sayısı: 630)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/929) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

114. - **(S. Sayısı: 547)** Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/826) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

115. - **(S. Sayısı: 120)** 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/329) (Dağıtma tarihi: 10.1.2012) **(X)**

116. - **(S. Sayısı: 121)** 2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/460) (Dağıtma tarihi: 10.1.2012) **(X)**

117. - **(S. Sayısı: 403)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/720) (Dağıtma tarihi: 31.1.2013) **(X)**

118. - **(S. Sayısı: 56)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/385) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

119. - **(S. Sayısı: 497)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/804) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) **(X)**

120. - **(S. Sayısı: 175)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 2010-2013 Yıllarına İlişkin Kültürel Değişim Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/529) (Dağıtma tarihi: 1.3.2012) **(X)**

121. - **(S. Sayısı: 116)** Kıta Sahanlığında Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/307) (Dağıtma tarihi: 2.1.2012) **(X)**

122. - **(S. Sayısı: 406)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/665) (Dağıtma tarihi: 31.1.2013) **(X)**

123. - **(S. Sayısı: 449)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/755) (Dağıtma tarihi: 10.4.2013) **(X)**

124. - **(S. Sayısı: 419)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/692) (Dağıtma tarihi: 21.2.2013) **(X)**

125. - **(S. Sayısı: 166)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/352) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) **(X)**

126. - **(S. Sayısı: 256)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/593) (Dağıtma tarihi: 28.5.2012) **(X)**

127. - **(S. Sayısı: 400)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/678) (Dağıtma tarihi: 29.1.2013) **(X)**

128. - **(S. Sayısı: 352)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/654) (Dağıtma tarihi: 23.11.2012) **(X)**

129. - **(S. Sayısı: 307)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/610) (Dağıtma tarihi: 3.7.2012) **(X)**

130. - **(S. Sayısı: 282)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/354) (Dağıtma tarihi: 21.6.2012) **(X)**

131. - **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/394) (Dağıtma tarihi: 30.11.2011) **(X)**

132. - **(S. Sayısı: 123)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (Dağıtma tarihi: 13.1.2012) **(X)**

133. - **(S. Sayısı: 142)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/319) (Dağıtma tarihi: 20.1.2012) **(X)**

134. - **(S. Sayısı: 143)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/322) (Dağıtma tarihi: 20.1.2012) **(X)**

135. - **(S. Sayısı: 52)** Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/431) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

136. - **(S. Sayısı: 53)** Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/436) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

137. - **(S. Sayısı: 65)** Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/317) (Dağıtma tarihi: 15.11.2011) **(X)**

138. - **(S. Sayısı: 79)** Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/462) (Dağıtma tarihi: 30.11.2011) **(X)**

139. - **(S. Sayısı: 86)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/455) (Dağıtma tarihi: 5.12.2011) **(X)**

140. - **(S. Sayısı: 147)** Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu, Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/375) (Dağıtma tarihi: 23.1.2012) **(X)**

141. - **(S. Sayısı: 165)** Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/334) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) **(X)**

142. - **(S. Sayısı: 234)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arşiv Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/531) (Dağıtma tarihi: 14.5.2012) **(X)**

143. - **(S. Sayısı: 236)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/359) (Dağıtma tarihi: 14.5.2012) **(X)**

144. - **(S. Sayısı: 263)** Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/380) (Dağıtma tarihi: 7.6.2012) **(X)**

145. - **(S. Sayısı: 264)** Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/383) (Dağıtma tarihi: 7.6.2012) **(X)**

146. - **(S. Sayısı: 265)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/388) (Dağıtma tarihi: 7.6.2012) **(X)**

147. - **(S. Sayısı: 273)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/616) (Dağıtma tarihi: 14.6.2012) **(X)**

148. - **(S. Sayısı: 294)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/621) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) **(X)**

149. - **(S. Sayısı: 295)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/622) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) **(X)**

150. - **(S. Sayısı: 319)** Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/339) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

151. - **(S. Sayısı: 320)** Ortak Savunma Araştırma ve Teknoloji Projeleri Konulu 1 Numaralı Avrupa Araştırma Grubu Düzenlemesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/387) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

152. - **(S. Sayısı: 321)** Araştırma Organizasyonu, Programları ve Faaliyetleri İçin Avrupa Anlayışı Hakkında (EUROPA) Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/389) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

153. - **(S. Sayısı: 326)** Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/636) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

154. - **(S. Sayısı: 330)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/631) (Dağıtma tarihi: 2.11.2012) **(X)**

155. - **(S. Sayısı: 372)** Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu; Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/661) (Dağıtma tarihi: 20.12.2012) **(X)**

156. - **(S. Sayısı: 407)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/675) (Dağıtma tarihi: 31.1.2013) **(X)**

157. - **(S. Sayısı: 431)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/732) (Dağıtma tarihi: 5.3.2013) **(X)**

158. - **(S. Sayısı: 438)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/712) (Dağıtma tarihi: 21.3.2013) **(X)**

159. - **(S. Sayısı: 442)** Trans- Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/743) (Dağıtma tarihi: 26.3.2013) **(X)**

160. - **(S. Sayısı: 446)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/752) (Dağıtma tarihi: 10.4.2013) **(X)**

161. - **(S. Sayısı: 448)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/754) (Dağıtma tarihi: 10.4.2013) **(X)**

162. - **(S. Sayısı: 457)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/761) (Dağıtma tarihi: 13.5.2013) **(X)**

163. - **(S. Sayısı: 465)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/767) (Dağıtma tarihi: 28.5.2013) **(X)**

164. - **(S. Sayısı: 468)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/772) (Dağıtma tarihi: 17.6.2013) **(X)**

165. - **(S. Sayısı: 469)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/773) (Dağıtma tarihi: 18.6.2013) **(X)**

166. - **(S. Sayısı: 486)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/793) (Dağıtma tarihi: 1.10.2013) **(X)**

167. - **(S. Sayısı: 487)** Türkiye Cumhuriyeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/790) (Dağıtma tarihi: 1.10.2013) **(X)**

168. - **(S. Sayısı: 498)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/812) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) **(X)**

169. - **(S. Sayısı: 499)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/822) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) **(X)**

170. - **(S. Sayısı: 502)** Türkiye Cumhuriyeti ile Peru Cumhuriyeti Arasında Ekonomik ve Ticari İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Düzeltme Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/807) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) **(X)**

171. - **(S. Sayısı: 508)** 1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/797) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) **(X)**

172. - **(S. Sayısı: 509)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/809) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) **(X)**

173. - **(S. Sayısı: 512)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/831) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) **(X)**

174. - **(S. Sayısı: 513)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/833) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) **(X)**

175. - **(S. Sayısı: 514)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/857) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) **(X)**

176. - **(S. Sayısı: 515)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/859) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) **(X)**

177. - **(S. Sayısı: 518)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/846) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) **(X)**

178. - **(S. Sayısı: 527)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/835) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) **(X)**

179. - **(S. Sayısı: 528)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/840) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) **(X)**

180. - **(S. Sayısı: 529)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/852) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) **(X)**

181. - **(S. Sayısı: 530)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/856) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) **(X)**

182. - **(S. Sayısı: 535)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/808) (Dağıtma tarihi: 30.1.2014) **(X)**

183. - **(S. Sayısı: 537)** Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/830) (Dağıtma tarihi: 30.1.2014) **(X)**

184. - **(S. Sayısı: 540)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/813) (Dağıtma tarihi: 10.2.2014) **(X)**

185. - **(S. Sayısı: 550)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/837) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

186. - **(S. Sayısı: 556)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/853) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

187. - **(S. Sayısı: 548)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/829) (Dağıtma tarihi: 21.2.2014) **(X)**

188. - **(S. Sayısı: 555)** 1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/839) (Dağıtma tarihi: 21.2.2014) **(X)**

189. - **(S. Sayısı: 572)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/828) (Dağıtma tarihi: 29.4.2014) **(X)**

190. - **(S. Sayısı: 574)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/845) (Dağıtma tarihi: 29.4.2014) **(X)**

191. - **(S. Sayısı: 576)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/851) (Dağıtma tarihi: 29.4.2014) **(X)**

192. - **(S. Sayısı: 577)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/864) (Dağıtma tarihi: 29.4.2014) **(X)**

193. - **(S. Sayısı: 579)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/816) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) **(X)**

194. - **(S. Sayısı: 580)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/820) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) **(X)**

195. - **(S. Sayısı: 587)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/825) (Dağıtma tarihi: 28.5.2014) **(X)**

196. - **(S. Sayısı: 588)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/875) (Dağıtma tarihi: 28.5.2014) **(X)**

197. - **(S. Sayısı: 589)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/888) (Dağıtma tarihi: 28.5.2014) **(X)**

198. - **(S. Sayısı: 594)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/887) (Dağıtma tarihi: 10.6.2014) **(X)**

199. - **(S. Sayısı: 595)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/890) (Dağıtma tarihi: 10.6.2014) **(X)**

200. - **(S. Sayısı: 596)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/897) (Dağıtma tarihi: 10.6.2014) **(X)**

201. - **(S. Sayısı: 598)** Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/902) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) **(X)**

202. - **(S. Sayısı: 618)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/874) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

203. - **(S. Sayısı: 619)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/880) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

204. - **(S. Sayısı: 620)** Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/889) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

205. - **(S. Sayısı: 624)** 3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti İle Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/935) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

206. - **(S. Sayısı: 631)** Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarıs ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/930) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

207. - **(S. Sayısı: 637)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/920) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) **(X)**

208. - **(S. Sayısı: 661)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/951) (Dağıtma tarihi: 11.12.2014) **(X)**

209. - **(S. Sayısı: 662)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/952) (Dağıtma tarihi: 11.12.2014) **(X)**

210. - **(S. Sayısı: 666)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/958) (Dağıtma tarihi: 8.1.2015) **(X)**

211. - **(S. Sayısı: 667)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/962) (Dağıtma tarihi: 8.1.2015) **(X)**

212. - **(S. Sayısı: 668)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/969) (Dağıtma tarihi: 8.1.2015) **(X)**

213. - **(S. Sayısı: 669)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/972) (Dağıtma tarihi: 8.1.2015) **(X)**

214. - **(S. Sayısı: 670)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/989) (Dağıtma tarihi: 8.1.2015) **(X)**

215. - **(S. Sayısı: 677)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/967) (Dağıtma tarihi: 8.1.2015) **(X)**

216. - **(S. Sayısı: 610)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/903) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

217. - **(S. Sayısı: 612)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/907) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

218. - **(S. Sayısı: 471)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/776) (Dağıtma tarihi:17.6.2013) **(X)**

219. - **(S. Sayısı: 641)** Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın; Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/2282) (Dağıtma tarihi: 19.7.2014)

220. - **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/391) (Dağıtma tarihi: 10.10.2011) **(X)**

221. - **(S. Sayısı: 187)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/371) (Dağıtma tarihi: 14.3.2012) **(X)**

222. - **(S. Sayısı: 163)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Sağlık ve Tıbbi Eğitim Bakanlığı Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/428) (Dağıtma tarihi: 9.2.2012) **(X)**

223. - **(S. Sayısı: 188)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/458) (Dağıtma tarihi: 14.3.2012) **(X)**

224. - **(S. Sayısı: 168)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/312) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) **(X)**

225. - **(S. Sayısı: 247)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/586) (Dağıtma tarihi: 21.5.2012) **(X)**

226. - **(S. Sayısı: 317)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/286) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

227. - **(S. Sayısı: 382)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/633) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) **(X)**

228. - **(S. Sayısı: 324)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/560) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

229. - **(S. Sayısı: 244)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Arasında Kamu Yönetimi ve Kamu Personel Sisteminin Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Alanlarında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/525) (Dağıtma tarihi: 21.5.2012) **(X)**

230. - **(S. Sayısı: 590)** Kocaeli Milletvekili Haydar Akar ve Mehmet Hilal Kaplan'ın; 22/05/2003 Tarihli ve 4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/1210) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014)

231. - **(S. Sayısı: 89)** Vatansızlığın Azaltılmasına Dair Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/397) (Dağıtma tarihi: 8.12.2011) **(X)**

232. - **(S. Sayısı: 521)** Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/865) (Dağıtma tarihi: 27.12.2013) **(**)**

233. - **(S. Sayısı: 377)** Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/666) (Dağıtma tarihi: 3.1.2012) **(X)**

234. - **(S. Sayısı: 159)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/386) (Dağıtma tarihi: 7.2.2012) **(X)**

235. - **(S. Sayısı: 157)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/347) (Dağıtma tarihi: 7.2.2012) **(X)**

236. - **(S. Sayısı: 158)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/349) (Dağıtma tarihi: 7.2.2012) **(X)**

237. - **(S. Sayısı: 477)** Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/774) (Dağıtma tarihi: 2.7.2013) **(**) (X)**

238. - **(S. Sayısı: 297)** Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı ile ve Çevre Komisyonu Raporu (1/627) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) **(**)**

239. - **(S. Sayısı: 392)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/718) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) **(X)**

240. - **(S. Sayısı: 183)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/343) (Dağıtma tarihi: 13.3.2012) **(X)**

241. - **(S. Sayısı: 170)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/413) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) **(X)**

242. - **(S. Sayısı: 3)** Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/379) (Dağıtma tarihi: 7.10.2011) **(X)**

243. - **(S. Sayısı: 280)** Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile İçişleri Komisyonu Raporları (1/584) (Dağıtma tarihi: 15.6.2012) **(**)**

244. - **(S. Sayısı: 42)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Yeni Sınır Kapıları Oluşturulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/399) (Dağıtma tarihi: 18.10.2011) **(X)**

245. - **(S. Sayısı: 93)** Iraka Komşu Devletler Hükümetleri ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Terörizm, Sınırlardan Yasadışı Sızmalar ve Örgütlü Suçlarla Mücadele Konularında Güvenlik İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/306) (Dağıtma tarihi: 9.12.2011) **(X)**

246. - **(S. Sayısı: 167)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/356) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) **(X)**

247. - **(S. Sayısı: 169)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/393) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) **(X)**

248. - **(S. Sayısı: 172)** Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/367) (Dağıtma tarihi: 28.2.2012) **(X)**

249. - **(S. Sayısı: 204)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/545) (Dağıtma tarihi: 28.3.2012) **(X)**

250. - **(S. Sayısı: 269)** Elektrik Dağıtım Şirketlerince Kayıp/Kaçak Kullanım Bedelinin Elektrik Faturalarına Haksız Olarak Yansıtıldığı ve Talep Edilmemesine Karşın Elektrik Sayaçlarının Değiştirilerek Bedelinin Tüketicilere Haksız Şekilde Yüklendiği İddiasını İçeren Dilekçelere İlişkin Verdiği 2/3/2012 Tarihli ve 6 Sayılı Kararına, İzmir Milletvekili Erdal Aksünger, Hatay Milletvekili Hasan Akgöl, İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğdu, Ankara Milletvekili Levent Gök ve Mersin Milletvekili Vahap Seçer'in İtirazları ve Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Raporu (5/4) (Dağıtma tarihi: 8.6.2012)

251. - **(S. Sayısı: 270)** Ereğli Havzai Fahmiyesi Maden Amelesinin Hukukuna Müteallik Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/585) (Dağıtma tarihi: 8.6.2012)

252. - **(S. Sayısı: 314)** Belediye İmar Planlarında Okul Alanı Olarak Ayrılan Gayrimenkuller Hakkında İlgili İdari Makamlar Tarafından Yasal Süresinde Kamulaştırma veya İmar Planında Revizyon İşlemi Yapılmadığı İçin Mülkiyet Haklarının Anayasaya Aykırı Olarak Sınırlandığı İddiasını İçeren Dilekçelere İlişkin Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Raporu (5/5) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012)

253. - **(S. Sayısı: 341)** Bor Tuzları, Trona ve Asfaltit Madenleri ile Nükleer Enerji Hammaddelerinin İşletilmesini, Linyit ve Demir Sahalarının Bazılarının İadesini Düzenleyen Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/597) (Dağıtma tarihi: 14.11.2012)

254. - **(S. Sayısı: 390)** Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/715) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) **(X)**

255. - **(S. Sayısı: 398)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/696) (Dağıtma tarihi: 29.1.2013) **(X)**

256. - **(S. Sayısı: 408)** Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/726) (Dağıtma tarihi: 31.1.2013) **(X)**

257. - **(S. Sayısı: 461)** Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın ve Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliği Kanunu Teklifi ile Kahramanmaraş Milletvekili Nevzat Pakdil'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin Ödenek, Yolluk ve Emeklilerine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/1505, 2/695) (Dağıtma tarihi: 21.5.2013) **(X)**

258. - **(S. Sayısı: 474)** Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporları (1/756) (Dağıtma tarihi: 25.6.2013) **(X)**

259. - **(S. Sayısı: 484)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/784) (Dağıtma tarihi: 10.7.2013) **(X)**

260. - **(S. Sayısı: 586)** 2013 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/7) (Dağıtma tarihi: 20.6.2014)

261. - **(S. Sayısı: 611)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/906) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

262. - **(S. Sayısı: 614)** Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekilleri Umut Oran ve Melda Onur ile 20 Milletvekilinin; 24/06/2004 Tarihli 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Çevre Komisyonu Raporu (1/685, 2/770) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014)

263. - **(S. Sayısı: 644)** Basın Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (1/893) (Dağıtma tarihi: 1.8.2014)

264. - **(S. Sayısı: 659)** Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Müteahhitlik ve Müşavirlik Alanında Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/908) (Dağıtma tarihi: 11.12.2014) **(X)**

265. - **(S. Sayısı: 682)** Şanlıurfa Milletvekili Zeynep Armağan Uslu ve 32 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Devleti Resmi Armasının Belirlenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/2549) (Dağıtma tarihi: 23.1.2015)

266. - **(S. Sayısı: 671)** Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının Tadil Edilen Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/915) (Dağıtma tarihi: 17.2.2015) **(X)**

267. - **(S. Sayısı: 689)** Güneydoğu Avrupa Afetlere Hazırlık ve Önleme Girişiminin Kurumsal Çerçevesi Hususunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/942) (Dağıtma tarihi: 2.3.2015) **(X)**

268. - **(S. Sayısı: 691)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/971) (Dağıtma tarihi: 2.3.2015) **(X)**

269. - **(S. Sayısı: 692)** Balinacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/991) (Dağıtma tarihi: 2.3.2015) **(X)**

270. - **(S. Sayısı: 693)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisine Dair Anlaşmaya Yönelik GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisinin Güçlendirilmesi Konulu Tamamlayıcı Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/993) (Dağıtma tarihi: 2.3.2015) **(X)**

271. - **(S. Sayısı: 694)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/999) (Dağıtma tarihi: 2.3.2015) **(X)**

272. - **(S. Sayısı: 698)** Antarktika Antlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1007) (Dağıtma tarihi: 9.3.2015) **(X)**

273. - **(S. Sayısı: 699)** Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/924) (Dağıtma tarihi: 13.3.2015) **(X)**

274. - **(S. Sayısı: 700)** Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/966) (Dağıtma tarihi: 13.3.2015) **(X)**

275. - **(S. Sayısı: 701)** Suç Gelirlerinin Aklanması, Araştırılması, El Konulması, Müsaderesi ve Terörizmin Finansmanına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/992) (Dağıtma tarihi: 13.3.2015) **(X)**

276. - **(S. Sayısı: 702)** Ankara Milletvekili Ahmet İyimaya'nın; İnsan Zararları Mahkemelerinin Kuruluş ve Görevlerine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/2203) (Dağıtma tarihi: 18.3.2015)

277. - **(S. Sayısı: 703)** Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal, İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır ve Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı ile 224 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/2737) (Dağıtma tarihi: 18.3.2015)

278. - **(S. Sayısı: 709)** Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli ve 1 Milletvekilinin; Çeşitli Adlar Altında Elektrik Faturalarına Yansıtılan Bedellerin Kaldırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İzmir Milletvekili Alaattin Yüksel'in; Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar ve 1 Milletvekilinin; Elektrik Piyasası Kanunu ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Antalya Milletvekili Osman Kaptan'ın; Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirler Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Çevre Komisyonu ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporları (1/1014, 2/1190, 2/1619, 2/2609, 2/2612, 2/2658, 2/2661) (Dağıtma tarihi: 30.3.2015) **(X)**

279. - **(S. Sayısı: 707)** Yabancı İstihdamı Kanunu Tasarısı ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/1035) (Dağıtma tarihi: 31.3.2015) **(X)**

280. - **(S. Sayısı: 711)** Ailenin ve Dinamik Nüfus Yapısının Korunması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçınkaya'nın; İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel'in; İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Batman Milletvekili Ayla Akat Ata'nın; Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Sedef Küçük'ün; 4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Ankara Milletvekili İzzet Çetin'in; 4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Fatma Nur Serter'in; 4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporları (1/1013, 2/226, 2/1219, 2/1527, 2/1542, 2/1780, 2/1785, 2/2161) (Dağıtma tarihi: 31.3.2015) **(X)**

281. - **(S. Sayısı: 712)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Ankara Milletvekili Cemil Çiçek'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliği Kanunu Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/2666) (Dağıtma tarihi: 31.3.2015) **(X)**

282. - **(S. Sayısı: 710)** 2014 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/8) (Dağıtma tarihi: 2.4.2015)

283. - **(S. Sayısı: 714)** Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin; Özel Tüketim Vergisi ve Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/569) (Dağıtma tarihi: 2.4.2015) **(X)**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
24	5

SIRA SAYISI: 696

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Merkez Anlaşmasının Ekinde Değişiklik Yapılmasına ve KEİ Merkezinin Kalıcı Olarak Taşınmasının Usullerine İlişkin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu

(1/1036)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/1036 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**
  - Gerekçesi **4**
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **6**
- **Tasarı Metni** **8**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **8**
- **Anlaşma Metni** **9**

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *30/1/2015*
Sayı: 31853594-101-1100-348

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 26/1/2015 tarihinde kararlaştırılan "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Merkez Anlaşmasının Ekinde Değişiklik Yapılmasına ve KEİ Merkezinin Kalıcı Olarak Taşınmasının Usullerine İlişkin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/1036)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GEREKÇE

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ) 25 Haziran 1992 tarihinde İstanbul Zirvesi sırasında yayımlanan bir Deklarasyon ile kurulmuştur. 1992 yılında ayrıca, "İstanbul Deklarasyonu"na taraf ülkeler, Helsinki Nihai Senedi ve AGİT kural ve prensiplerine uyacaklarını taahhüt ettikleri "Boğaziçi Bildirisi"ni yayınlamışlardır. KEİ'nin Arnavutluk, Azerbaycan, Bulgaristan, Ermenistan, Gürcistan, Moldova, Romanya, Rusya Federasyonu, Sırbistan, Türkiye, Ukrayna ve Yunanistan olmak üzere 12 üyesi bulunmaktadır.

Sekretaryası İstanbul'da kain KEİ'nin amacı; KEİ üyesi ülkelerin potansiyellerinden, coğrafi yakınlıklarından, ekonomilerinin birbirlerini tamamlayıcı özelliklerinden yararlanarak aralarındaki ikili ve çok taraflı ekonomik, teknolojik ve sosyal ilişkileri çeşitlendirmeleri ve daha da geliştirmeleri, böylelikle Karadeniz havzasının bir barış, istikrar ve refah bölgesi olmasını sağlamaktır. Bu amaca ulaşmak için seçilen araç ise ekonomik işbirliğidir.

KEİ Daimi Sekretaryası, KEİ İş Konseyi ve Dışişleri Bakanlığı İstanbul Temsilciliğinin bir arada bulunduğu tarihi Müşir Fuat Paşa Yalısı'nın teknik açıdan yetersiz olduğu ve deprem yönetmeliği açısından güçlendirilmesi gerektiğine ilişkin İstanbul İl Özel İdaresi Proje Koordinasyon Birimi'nden alınan "Deprem Güvenliği Ön Değerlendirme Raporu" üzerine, KEİ Sekretaryasının başka bir binaya taşınması zarureti hasıl olmuştur. KEİ Ev Sahibi Ülke Anlaşmasından kaynaklanan yükümlülüklerimiz doğrultusunda, KEİ Sekretaryası için uygun bir bina bulunmuş (Seba Center, 3. Kat), üye ülkelerin talep ettiği anlaşma değişiklik taslağı hazırlanarak üye ülkelere iletilmiş, görüşleri alınmıştır.

Üye ülkelerin görüşleri neticesinde hazırlanan metin, 10 Aralık 2014 tarihinde Selanik'te düzenlenen Yüksek Düzeyli Memurlar Komitesi (YDMK) sırasında tekrar görüşülmüş ve 12 Aralık 2014 tarihinde düzenlenen Bakanlar Konseyi'nin onayına sunularak, Anlaşma, aynı gün Dönem Başkanı sıfatıyla Yunanistan ile ülkemiz arasında imzalanmıştır.

Anlaşma hükümleri üzerinde yapılan değerlendirme sonucunda, KEİ Ev Sahibi Ülke Anlaşması'nın Ekinde Değişiklik Yapan Ek Anlaşma'nın ülkemiz tarafından onaylanmasının ulusal hukukumuz açısından bir olumsuzluk yaratmayacağı, anılan Anlaşmanın onaylanmasının KEİ'deki öncü rolümüzün güçlendirilmesi bakımından uygun ve yararlı olacağı düşünülmektedir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *2/3/2015*

Esas No: 1/1036

Karar No: 535

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 30/1/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 20/2/2015 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Merkez Anlaşmasının Ekinde Değişiklik Yapılmasına ve KEİ Merkezinin Kalıcı Olarak Taşınmasının Usullerine İlişkin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 2/3/2015 tarihli 92 nci toplantısında Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Tasarının, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütünün İstanbul'da Müşir Fuat Paşa Yalısında bulunan Daimi Temsilciliğinin İstanbul Sarıyer'de bulunan başka bir binaya taşınmasını teminen, 12 Aralık 2014 tarihinde Selanik'te imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütünün, Ülkemizin girişimleriyle 1992'de İstanbul Zirvesi sırasında yayınlanan bir deklarasyonla kurulduğu ve daha sonra 12 üyeye ulaştığı,

KEİ'nin amacının, Karadeniz havzasında barış, istikrar ve refah bölgesi oluşturmak ve KEİ üyesi ülkelerin potansiyellerinden, coğrafi yakınlıklarından ve ekonomilerinin birbirlerini tamamlayıcı özelliklerinden yararlanarak ikili ve çok taraflı ekonomik, teknolojik ve sosyal ilişkileri çeşitlendirip geliştirmek olduğu,

KEİ'nin başlangıçta siyasi deklarasyona dayalı bir bölgesel iş birliği gelişimi niteliği taşıdığı, 10 Mart 1994 tarihinde İstanbul'da KEİ Uluslararası Daimi Sekretaryası kurulduğu ve 1 Mayıs 1999 tarihinde de KEİ'nin temel yasasının uluslararası bir anlaşma olarak yürürlüğe girdiği,

KEİ temel yasasının yürürlüğe girmesinden sonra 27 Nisan 2000 tarihinde Kişinev'de Türkiye ile KEİ arasında Merkez Anlaşması imzalandığı ve bu Anlaşmayla İstanbul'daki Müşir Fuat Paşa Yalısının KEİ örgütünün Uluslararası Daimi Sekretaryası olarak kullanıma tahsis edildiği,

Ancak, zamanla söz konusu yalının doğal afetlere karşı güçlendirilmesi ve restorasyonu gereğinin hasıl olduğu ve Ev Sahibi Ülke Anlaşmasında belirtilen sorumluluklarımız çerçevesinde Sekretaryanın başka bir mekâna taşınması zorunluluğunun ortaya çıktığı,

Bu çerçevede Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile KEİ arasında Merkez Anlaşması'nın ekinde değişiklik yapılmasına ilişkin söz konusu Anlaşmanın imzalandığı,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Rize Milletvekili Hasan Karal, Erzurum Milletvekili Fazilet Dağcı Çığlık ve İzmir Milletvekili Rıfat Sait Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Ahmet Berat Çonkar	*Şaban Dişli*	*Osman Aşkın Bak*
İstanbul	Sakarya	İstanbul
Kâtip	Üye	Üye
Harun Karaca	*Ali Rıza Alaboyun*	*Tunca Toskay*
İstanbul	Aksaray	Antalya
Üye	Üye	Üye
Ali Ercoşkun	*Fazilet Dağcı Çığlık*	*Ali Şahin*
Bolu	Erzurum	Gaziantep
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Mehmet Ali Ediboğlu	*Ali Haydar Öner*	*Osman Oktay Ekşi*
Hatay	Isparta	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Osman Taney Korutürk	*Rıfat Sait*	*Osman Kahveci*
İstanbul	İzmir	Karabük
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Abdullah Çalışkan	*Çiğdem Münevver Ökten*	*Hasan Karal*
Kırşehir	Mersin	Rize
		(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye	Üye
Mehmet Kasım Gülpınar	*Burhan Kayatürk*
Şanlıurfa	Van

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ İLE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA MERKEZ ANLAŞMASININ EKİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA VE KEİ MERKEZİNİN KALICI OLARAK TAŞINMASININ USULLERİNE İLİŞKİN KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ İLE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI	**KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ İLE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA MERKEZ ANLAŞMASININ EKİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA VE KEİ MERKEZİNİN KALICI OLARAK TAŞINMASININ USULLERİNE İLİŞKİN KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ İLE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**
MADDE 1- (1) 12 Aralık 2014 tarihinde Selanik'te imzalanan "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Merkez Anlaşması'nın Ekinde Değişiklik Yapılmasına ve KEİ Merkezi'nin Kalıcı Olarak Taşınmasının Usullerine İlişkin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 3-** Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı
B. Arınç	*A. Babacan*	*Y. Akdoğan*
Başbakan Yardımcısı	Adalet Bakanı	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı
N. Kurtulmuş	*B. Bozdağ*	*A. İslam*
Avrupa Birliği Bakanı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
V. Bozkır	*F. Işık*	*F. Çelik*
Çevre ve Şehircilik Bakanı	Dışişleri Bakanı	Ekonomi Bakanı
İ. Güllüce	*M. Çavuşoğlu*	*N. Zeybekci*
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı
T. Yıldız	*A. Ç. Kılıç*	*M. M. Eker*
Gümrük ve Ticaret Bakanı	İçişleri Bakanı	Kalkınma Bakanı
N. Canikli	*E. Ala*	*C. Yılmaz*
Kültür ve Turizm Bakanı	Maliye Bakanı	Milli Eğitim Bakanı
Ö. Çelik	*M. Şimşek*	*N. Avcı*
Milli Savunma Bakanı	Orman ve Su İşleri Bakanı	Sağlık Bakanı
İ. Yılmaz	*V. Eroğlu*	*M. Müezzinoğlu*

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı
L. Elvan

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Merkez Anlaşması'nın Ekinde Değişiklik Yapılmasına ve KEİ Merkezi'nin Kalıcı Olarak Taşınmasının Usullerine İlişkin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşma

Madde 1

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, bundan böyle "Merkez Anlaşması" olarak anılacak Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Merkez Anlaşması'nın Ekinde aşağıdaki şekilde değişiklik yapılmasında mutabık kalmışlardır:

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, "Merkez Anlaşması"nın VIII. madde, 1. fıkrası uyarınca, KEİ'nin yeni daimi binası olarak "İstinye Mahallesi, Darüşşafaka Caddesi, No: 45, İstinye, Sarıyer-İstanbul" adresindeki "Seba Center" binasının 3. katında 1000 metrekarelik (net) alanı tahsis eder. Yeni daimi bina, taşınma tarihinden itibaren mevcut Merkez'in sahip olduğu diplomatik ayrıcalıkların ve bağışıklıkların aynısına sahiptir. Buna bağlı olarak, mevcut Merkez'in ayrıcalıkları ve bağışıklıkları söz konusu tarihte sona erer."

Madde 2

"Merkez Anlaşması"nın VIII. maddesindeki hükümlere ek olarak, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti KEİ Merkezi'nin yeni binasına taşınmasına ve burada faaliyet göstermesine ilişkin aşağıdaki taahhütleri üstlenmeyi kabul eder:

a) Ofis alanları ve toplantı odaları için yeni mobilyalar da dâhil olmak üzere yeni binanın imar ve tefrişatına ilişkin ilgili tüm masraflar;

b) Eski binadan taşınma ve yeni bina içindeki tesisat harcamaları;

c) Yeni binaya telefon, internet ve TV kablo hatlarının aktarılması ve bağlanması, Bilişim Teknolojisi, veri ağı sistemi, UPS, sözlü çeviri ve ses sisteminin, toplantı odasındaki, ateşe dayanaklı sunucu odasındaki ve ateş dayanıklı kasa odasındaki monitörlerin kurulum masrafları;

d) En az 25 otomobil ve iki minibüs için ayrılan park yerlerinin masrafları;

e) KEİ binası için elektrik, gaz, su, ısıtma-soğutma, kanalizasyon ve diğer hizmetlerin masrafları;

f) Sigorta masrafları;

g) Dış mekânda bulunan bayrak direklerinin montaj masrafları.

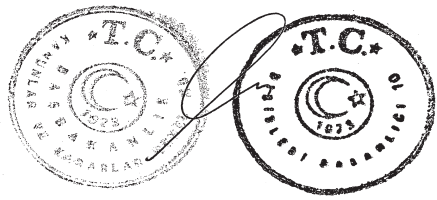
Madde 3

Bu Anlaşma, "Merkez Anlaşması"nın XIII. maddesinin 1. ve 2. fıkraları uyarınca yürürlüğe girer.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, usulünce yetkilendirilmiş temsilciler bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

İşbu Anlaşma Selanik'te 12 Aralık 2014 tarihinde İngilizce dilinde iki nüsha olarak imzalanmıştır.

İMZA	İMZA
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına	Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü adına

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
24	5

SIRA SAYISI: 708

Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçevesinde Birlik Tarafından Türkiye Cumhuriyetine Yapılacak Mali Yardımın Uygulanmasına İlişkin Düzenlemeler Hakkında Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu

(1/1040)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/1040 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
  - Gerekçesi 4
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 6
- **Tasarı Metni** 8
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 8
- **Anlaşma Metni** 9

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *20/3/2015*
Sayı: 31853594-101-1118-1235

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 16/3/2015 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçevesinde Birlik Tarafından Türkiye Cumhuriyetine Yapılacak Mali Yardımın Uygulanmasına İlişkin Düzenlemeler Hakkında Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/1040)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu

GEREKÇE

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçevesinde Birlik Tarafından Türkiye Cumhuriyetine Yapılacak Mali Yardımın Uygulanmasına İlişkin Düzenlemeler Hakkında Çerçeve Anlaşma"nın onaylanmasıyla, Avrupa Birliği tarafından IPA II yararlanıcısı ülkelere katılım öncesi mali işbirliği kapsamında sağlanan mali yardımların 2014-2020 döneminde de kullanımı sağlanacaktır.

Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) mekanizması, 11 Mart 2014 tarihinde Avrupa Parlamentosu ve Konseyi tarafından kabul edilen 231/2014 sayılı Tüzüğü (IPA II Tüzüğü), 11 Mart 2014 tarihinde kabul edilen 236/2014 sayılı Tüzüğü (Ortak Uygulama Tüzüğü) ve 2 Mayıs 2014 tarihinde kabul edilen 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü (IPA II Uygulama Tüzüğü) ile düzenlenmiştir. Bu Tüzüklerden ilki uygulanabilir yönetim ve kontrol hükümlerini, ikincisi dış eylemin finansmanında Birlik araçlarının uygulanmasına ilişkin ortak kurallar ve usulleri, üçüncüsü ise uygulamaya yönelik özel kuralları içermektedir.

IPA II Tüzüğünün eki olan EK l'de listesi verilen yararlanıcı ülkeler (bundan böyle "IPA II yararlanıcıları" olarak anılacaktır), Arnavutluk, Bosna Hersek, İzlanda, Kosova, Karadağ, Sırbistan, Türkiye ve Makedonya olarak belirlenmiştir.

Söz konusu Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II)'nın oluşturduğu yapının ana hatlarının;

(a) Birlik üyeliğine hazırlık ve ilgili kurum ve kapasitelerin geliştirilmesine yönelik reformlar,

(b) Sosyoekonomik ve bölgesel kalkınma,

(c) İstihdam, sosyal politikalar, eğitim, toplumsal cinsiyet eşitliğinin desteklenmesi ve insan kaynaklarının geliştirilmesi,

(d) Tarım ve kırsal kalkınma,

(e) Bölgesel ve ülkesel işbirliği şeklinde özetlenmesi mümkündür.

Katılım Öncesi Yardım Aracına (IPA II) ilişkin 231/2014 sayılı IPA II Tüzüğünün 8(1). maddesi ve 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğünün 5 inci maddesi ile Katılım Öncesi Yardım Aracı kaynaklarının yararlanıcısı olan ülkeler ile Avrupa Komisyonu arasında IPA II fonlarının yönetim, kontrol, gözetim, izleme, değerlendirme, raporlama ve denetimine yönelik özel düzenlemelerini belirleyen bir "Çerçeve Anlaşma" imzalanması zorunluluğu getirilmiştir.

Bu doğrultuda Avrupa Komisyonu tarafından Katılım Öncesi Yardım Aracı ile sağlanacak mali yardımların kullanımına ilişkin prensipleri düzenleyen "Çerçeve Anlaşma Modeli" hazırlanarak IPA II yararlanıcısı ülkelere tanıtılmış ve söz konusu Çerçeve Anlaşma Modeli başlangıç noktası kabul edilerek yürütülen müzakereler sonucunda Avrupa Komisyonu ile Ülkemiz arasında söz konusu "Çerçeve Anlaşma" 11 Şubat 2015 tarihinde imzalanmıştır.

Bu Anlaşma, Avrupa Birliği tarafından temin edilen katılım öncesi mali yardımların kullanımına ilişkin olarak Avrupa Komisyonu ile 2008 yılında imzalanan Çerçeve Anlaşmadan farklı olarak 2014-2020 yıllarına ait fonların sektör öncelikleri ışığındaki kullanım esaslarını düzenlemektedir.

Sonuç olarak, bu Anlaşmanın kabulü ile 2014 yılından itibaren Avrupa Birliği ile Topluluk Programları dahil mali işbirliğinin devam edebilmesi sağlanacaktır.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *26/3/2015*

Esas No: 1/1040

Karar No: 540

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 20/3/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 24/3/2015 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonuna esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçevesinde Birlik Tarafından Türkiye Cumhuriyetine Yapılacak Mali Yardımın Uygulanmasına İlişkin Düzenlemeler Hakkında Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 26/3/2015 tarihli 93 üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Avrupa Birliği Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Tasarının; katılım öncesi yardım aracı çerçevesinde Birlik tarafından Türkiye Cumhuriyeti'ne yapılacak mali yardımın uygulanmasına ilişkin düzenlemeler hakkındaki Çerçeve Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

- Anlaşmanın, IPA I dönemine ilişkin 2008 tarihli Çerçeve Anlaşmayı yenilemek üzere imzalandığı,

- Anlaşmanın onaylanmasıyla, Avrupa Birliği tarafından IPA II yararlanıcısı olan Ülkemize katılım öncesi mali iş birliği kapsamında sağlanan mali yardımların 2014-2020 döneminde de kullanımının sağlanacağı,

- Sözkonusu Katılım Öncesi Yardım Aracının (IPA II) oluşturduğu yapının ana hatlarının;

- Birlik üyeliğine hazırlık ve ilgili kurum ve kapasitelerin geliştirilmesine yönelik reformlar,

- Sosyoekonomik ve bölgesel kalkınma,

- İstihdam, sosyal politikalar, eğitim, toplumsal cinsiyet eşitliğinin desteklenmesi ve insan kaynaklarının geliştirilmesi,

- Tarım ve kırsal kalkınma,

- Bölgesel ve ülkesel iş birliği şeklinde özetlenmesinin mümkün olduğu,

- IPA II döneminde Avrupa Birliği tarafından Ülkemize toplam 4 milyar 453.9 milyon Euro (yaklaşık 4,5 milyar Euro) tahsis edilmesinin öngörüldüğü,

- Anlaşmanın kabulü ile 2014 yılından itibaren Avrupa Birliği ile Topluluk Programları dahil mali işbirliğinin devam edebilmesinin sağlanacağı,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, İstanbul Milletvekili Harun Karaca ve İstanbul Milletvekili İsmail Safi Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Katip
Ahmet Berat Çonkar	*Osman Aşkın Bak*	*Harun Karaca*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Tunca Toskay	*Fazilet Dağcı Çığlık*	*Ali Şahin*
Antalya	Erzurum	Gaziantep
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Refik Eryılmaz	*Ayşe Eser Danışoğlu*	*İsmail Safi*
Hatay	İstanbul	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Rıfat Sait	*Osman Kahveci*	*Mehmet Kasım Gülpınar*
İzmir	Karabük	Şanlıurfa

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE AVRUPA KOMİSYONU ARASINDA KATILIM ÖNCESİ YARDIM ARACI (IPA II) ÇERÇEVESİNDE BİRLİK TARAFINDAN TÜRKİYE CUMHURİYETİNE YAPILACAK MALİ YARDIMIN UYGULANMASINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER HAKKINDA ÇERÇEVE ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE AVRUPA KOMİSYONU ARASINDA KATILIM ÖNCESİ YARDIM ARACI (IPA II) ÇERÇEVESİNDE BİRLİK TARAFINDAN TÜRKİYE CUMHURİYETİNE YAPILACAK MALİ YARDIMIN UYGULANMASINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER HAKKINDA ÇERÇEVE ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**
MADDE 1- (1) 11 Şubat 2015 tarihinde Ankara'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçevesinde Birlik Tarafından Türkiye Cumhuriyeti'neYapılacak Mali Yardımın Uygulanmasına İlişkin Düzenlemeler Hakkında Çerçeve Anlaşmanın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 3-** Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

Başbakan Yardımcısı *B. Arınç*	Başbakan Yardımcısı *A. Babacan*	Başbakan Yardımcısı *Y. Akdoğan*
Başbakan Yardımcısı V. *N. Avcı*	Adalet Bakanı *K. İpek*	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı *A. İslam*
Avrupa Birliği Bakanı *V. Bozkır*	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı *F. Işık*	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı *F. Çelik*
Çevre ve Şehircilik Bakanı *İ. Güllüce*	Dışişleri Bakanı V. *A. Ç. Kılıç*	Ekonomi Bakanı *N. Zeybekci*
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı *T. Yıldız*	Gençlik ve Spor Bakanı *A. Ç. Kılıç*	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı *M. M. Eker*
Gümrük ve Ticaret Bakanı *N. Canikli*	İçişleri Bakanı *S. Öztürk*	Kalkınma Bakanı *C. Yılmaz*
Kültür ve Turizm Bakanı *Ö. Çelik*	Maliye Bakanı *M. Şimşek*	Milli Eğitim Bakanı *N. Avcı*
Milli Savunma Bakanı *İ. Yılmaz*	Orman ve Su İşleri Bakanı *V. Eroğlu*	Sağlık Bakanı *M. Müezzinoğlu*

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı
F. Bilgin

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ TARAFINDAN TEMSİL EDİLEN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

VE

AVRUPA KOMİSYONU

ARASINDA

KATILIM ÖNCESİ YARDIM ARACI (IPA II) ÇERÇEVESİNDE BİRLİK TARAFINDAN TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NE YAPILACAK MALİ YARDIMIN UYGULANMASINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER

HAKKINDA

ÇERÇEVE ANLAŞMA

TARİH ( )

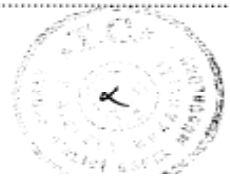
1

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I GENEL HÜKÜMLER 8
Madde 1 Yorumlama 8
Madde 2 Kısmi geçersizlik ve kasti olmayan boşluklar 8
Madde 3 Tanımlar 8
Madde 4 Amaç ve Kapsam 9
Madde 5 Mali yardım ile ilgili genel ilkeler 10
Madde 6 Mülkiyet İlkesi 11
Madde 7 Uygulama Yöntemleri 12
Madde 8 Finansman Anlaşmaları 12
Madde 9 Sektörel Anlaşmalar 13
BÖLÜM II IPA II YARARLANICISI TARAFINDAN DOLAYLI YÖNETİME İLİŞKİN KURALLAR 13
BAŞLIK I YÖNETİM VE KONTROL SİSTEMLERİ 13
Madde 10 IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim için yapıların ve otoritelerin oluşturulması 13
Madde 11 Yapıların ve otoritelerin görev ve sorumlulukları 14
BAŞLIK II IPA II YARARLANICISINA BÜTÇE UYGULAMA GÖREVLERİNİN VERİLMESİNE İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER 15
Madde 12 IPA II yararlanıcısına bütçe uygulama görevlerinin verilmesine ilişkin şartlar 15
Madde 13 Bütçe uygulama görevlerinin verilmesi 16
Madde 14 Yönetim yapısı ile program otoritelerinin 12. maddenin 3. paragrafının (a), (b) ve (d) bentlerine ve Ek B'ye uymaması halinde alınacak tedbirler 17
Madde 15 Verilen bütçe uygulama görevlerine ilişkin Finansman Anlaşması'nın kısmen askıya alınması veya feshedilmesi 17
BÖLÜM III PROGRAMLAMAYA İLİŞKİN KURALLAR 17
Madde 16 Yardımın programlanması 17
Madde 17 Programların kabulü ve değişiklikler yapılması 19
BÖLÜM IV UYGULAMAYA İLİŞKİN KURALLAR 19
BAŞLIK I UYGULAMAYA İLİŞKİN GENEL KURALLAR VE İLKELER 19
Madde 18 İhalelere ve hibelerin verilmesine ilişkin kurallar 19
Madde 19 Kamu alımları, hibe ve diğer ihale usulleri için milliyet ve menşe kuralları 20
Madde 20 Birlik programlarına ve ajanslarına katılım 21
Madde 21 IPA II yararlanıcısına bütçe desteği verilmesine ilişkin uygulama ilkeleri 21
Madde 22 Eşleştirmeyle ilgili uygulama kriterleri 22
BAŞLIK II ŞEFFAFLIK VE GÖRÜNÜRLÜK 22
Madde 23 Bilgilendirme, tanıtım ve şeffaflık 22
Madde 24 Görünürlük ve iletişim 23
BAŞLIK III VERİLERİN KORUNMASI VE GİZLİLİK 24
Madde 25 Verilerin korunması 24
Madde 26 Gizlilik 24
BAŞLIK IV HİZMET SAĞLANMASI VE VERGİLENDİRME 25
Madde 27 Programların uygulanması ve sözleşmelerin gerçekleştirilmesi için hizmet sağlanması 25
Madde 28 Vergiler, gümrük vergileri ve diğer mali harçlara ilişkin kurallar 26
BÖLÜM V IPA II YARDIMININ MALİ YÖNETİMİNE İLİŞKİN KURALLAR 29
BAŞLIK I GENEL HÜKÜMLER 29
Madde 29 Harcamanın uygunluğu 29
Madde 30 Yardım oranları ve Birlik katkısının oranı 30

BAŞLIK II IPA II YARARLANICISI TARAFINDAN DOLAYLI YÖNETİME İLİŞKİN KURALLAR 30
Madde 31 Dolaylı yönetim altında harcamaların uygunluğu 30
Madde 32 Denetim İzi 30
Madde 33 Birlik katkısının ödenmesi 30
Madde 34 Avans ödemesi (Ön finansman) 32
Madde 35 Ara ödemeler 32
Madde 36 Hesap usullerinin incelenmesi ve kabulü 32
Madde 37 Nihai bakiyenin ödenmesi 33
Madde 38 Bölünmüş taahhütleri olan çok yıllı programlar varlığında, kullanılmamış fonlara ilişkin taahhüdün kaldırılması 33
Madde39 Ödemelerin durdurulması 34
Madde 40 Ödemelerin askıya alınması 34
Madde 41 Fonların geri alınması 34
Madde 42 IPA II yararlanıcısı tarafından yapılan mali düzenlemeler 35
Madde 43 Komisyon tarafından yapılan mali düzeltmeler 35
Madde 44 Mali düzeltmelere ilişkin usul ve hesapların kabulü 35
Madde 45 Birlik katkısının tekrar kullanımı 36
Madde 46 Geri Ödeme 36
BAŞLIK III BİR PROGRAMIN KAPATILMASI 36
Madde 47 Bir programın IPA II yararlanıcısının dolaylı yönetimi kapsamında kapatılması 36
Madde 48 Programın IPA II yararlanıcısı haricindeki birimlerin doğrudan veya dolaylı yönetimi kapsamında kapatılması 37
Madde 49 Belgelerin Saklanması 37
BAŞLIK IV MALİ ÇIKARLARIN GÖZETİMİ, KONTROLÜ VE DENETİMİ VE KORUNMASI 37
Madde 50 Komisyon ve Avrupa Sayıştayı tarafından gerçekleştirilen gözetim, kontrol ve denetim 37
Madde 51 Birliğin mali çıkarlarının korunması 39
BÖLÜM VI İZLEME, DEĞERLENDİRME VE RAPORLAMA 41
BAŞLIK I İZLEME 41
Madde 52 IPA izleme komitesi 41
Madde 53 Sektörel izleme komitesi 42
Madde 54 Diğer izleme faaliyetleri 43
BAŞLIK II DEĞERLENDİRME 43
Madde 55 IPA II Yardımının değerlendirilmesine ilişkin genel ilkeler 43
Madde 56 Komisyon tarafından yapılan değerlendirmeler 44
Madde 57 Dolaylı yönetim kapsamında IPA II yararlanıcısı tarafından yapılan değerlendirmeler 44
BAŞLIK III RAPORLAMA 44
Madde 58 Komisyona yapılacak raporlamalara ilişkin genel şartlar 44
Madde 59 Mali Tüzüğün 60. maddesinin 5. paragrafı uyarınca IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim kapsamında Komisyona yapılacak raporlamalara ilişkin şartlar .. 45
Article 60 IPA II yararlanıcısının dolaylı yönetimi kapsamında program otoriteleri tarafından hazırlanacak raporlar 46
Madde 61 Dil 46
BÖLÜM VII BÖLÜNMÜŞ TAAHHÜTLERE SAHİP ÇOK YILLI EYLEM PROGRAMLARINA İLİŞKİN HÜKÜMLER 46

Madde 62 IPA II yararlanıcısının dolaylı yönetimi kapsamında uygulanan bölünmüş taahhütlere sahip çok yıllı eylem programlarına ilişkin uygulama ilkeleri 46
BÖLÜM VIII SINIR ÖTESİ İŞBİRLİĞİ PROGRAMLARINA İLİŞKİN HÜKÜMLER ... 48
BAŞLIK I GENEL HÜKÜMLER 48
Madde 63 Sınır ötesi işbirliği şekilleri 48
Madde 64 Sınır ötesi işbirliği için ek tanımlar 49
Madde 65 Yardım yoğunluğu ve IPA II yardımının oranı 49
BAŞLIK II PROGRAMLAMAYA İLİŞKİN KURALLAR 49
Madde 66 Tematik öncelikler ve IPA II sınır ötesi işbirliğinin konsantrasyonu 49
Madde 67 Coğrafi kapsam 49
Madde 68 Sınır ötesi işbirliği programlarının hazırlanması, değerlendirilmesi, onaylanması ve değiştirilmesi 49
Madde 69 Dolaylı yönetim kapsamında uygulanan sınır ötesi işbirliği programlarının yönetimi için katılımcı ülkeler arasında yapılan ikili düzenlemeler 50
BAŞLIK III OPERASYONLAR 51
Madde 70 Operasyonların seçimi 51
Madde 71 Yararlanıcılar 51
Madde 72 Teknik yardım 51
BAŞLIK IV UYGULAMA 52
Madde 73 Uygulama Yöntemleri 52
BAŞLIK V PROGRAM YAPILARI VE OTORİTELERİ İLE BUNLARIN SORUMLULUKLARI 52
Madde 74 Sınır ötesi işbirliği programının (CBC) yönetimi için yapılar ve otoriteler ... 52
Madde 75 Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC) 53
Madde 76 Program otoriteleri 53
Madde 77 Denetim otoritesi 54
Madde 78 Ortak İzleme Komitesi (JMC) 54
Madde 79 Ortak Teknik Sekretarya (JTS) 55
BAŞLIK VI RAPORLAMA 56
Madde 80 Yıllık ve nihai uygulama raporları 56
BÖLÜM IX NİHAİ HÜKÜMLER 57
Madde 81 İletişim 57
Madde 82 İstişare 57
Madde 83 Uyuşmazlıkların çözümü, tahkim 57
Madde 84 Üçüncü taraflarla uyuşmazlık 58
Madde 85 Bildirimler 58
Madde 86 Ekler 58
Madde 87 Yürürlüğe Giriş 59
Madde 88 Çerçeve Anlaşma'nın IPA için Uygulanabilirliği 59
Madde 89 Değişiklik 59
Madde 90 Sona erme 59

5

Ekler:

EK A:	Bu Anlaşma'nın 10. maddesi uyarınca otoriteler, yetkililer ve kurumların görev ve sorumlulukları
EK B:	İç kontrol çerçevesi
EK C:	Model Yönetim Bildirisi
EK D:	Model Yıllık Denetim Faaliyet Raporu
EK E:	Model Yıllık Denetim Görüşü
EK F:	Nihai harcama beyannamesi ilişkin Model Denetim Görüşü
EK G:	Model Denetim Stratejisi
EK H:	Katılım Öncesi Yardım Aracına (IPA II) ilişkin dolandırıcılık ve diğer usulsüzlük şüphelerinin bildirilmesi,
EK I:	Yardıma yönelik tematik öncelikler
EK J:	Bölgesel işbirliğine yönelik yardım için tematik öncelikler

Birlikte ve müştereken "Taraflar" olarak anılacak olan

bir tarafta,

Avrupa Birliği hesabına ve adına hareket eden, bundan böyle "**Komisyon**" olarak anılacak olan Avrupa Komisyonu,

ve

diğer tarafta,

Türkiye Cumhuriyeti adına hareket eden, bundan böyle "**IPA II yararlanıcısı**" olarak anılacak olan

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

Aşağıdaki gerekçelerle:

(1) 11 Mart 2014 tarihinde Avrupa Parlamentosu ve Konsey, katılım öncesi yardım aracını tesis eden (AB) 231/2014 sayılı Tüzüğü kabul etmiştir[1] (bundan böyle "IPA II Tüzüğü" olarak anılacaktır). Bu araç, IPA II Tüzüğü'nün eki olan EK 1'de listesi verilen yararlanıcılara (bundan böyle "IPA II yararlanıcıları" olarak anılacaktır), Avrupa Birliği'nin üyesi olma yolunda, Birliğin değerlerine, kurallarına, standartlarına, politikalarına ve uygulamalarına giderek artan şekilde uyum sağlayabilmeleri amacıyla, siyasi, kurumsal, hukuki, idari, sosyal ve ekonomik reformları benimseme ve gerçekleştirme çabalarında mali yardım sağlanması konusunda yasal dayanak teşkil etmektedir.

(2) 11 Mart 2014 tarihinde Avrupa Parlamentosu ve Konsey, dış eylemin finansmanında Birlik araçlarının uygulanmasına ilişkin ortak kurallar ve usuller belirleyen (AB) 236/2014 sayılı Tüzüğü kabul etmiştir[2] (bundan böyle "Ortak Uygulama Tüzüğü" olarak anılacaktır).

(3) 2 Mayıs 2014 tarihinde Komisyon, uygulanabilir yönetim ve kontrol hükümlerini belirleyen Katılım Öncesi Yardım Aracını (IPA II)[3] tesis eden (AB) 231/201 sayılı

---

1 Katılım Öncesi Yardım Aracını (IPA II) tesis eden 11 Mart 2014 tarihli ve (AB) 231/2014 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 77, 15 Mart 2014, s. 11).

2 Dış eylemin finansmanında Birlik araçlarının uygulanmasına ilişkin ortak kurallar ve usuller belirleyen 11 Mart 2014 tarihli ve (AB) 236/2014 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 77, 15 Mart 2014, s.95).

3 Katılım Öncesi Yardım Aracını (IPA II) tesis eden 11 Mart 2014 tarihli ve (AB) 231/2014 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nün uygulanmasına ilişkin özel kurallar hakkında (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü (ABRG L 132, 3 Mayıs 2014,s. 32)

Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nün uygulanmasına ilişkin özel kurallar hakkında (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nü kabul etmiştir (bundan böyle "IPA II Uygulama Tüzüğü" olarak anılacaktır).

(4) IPA II yararlanıcısı, IPA II Tüzüğü'nde öngörüldüğü üzere IPA II kapsamında ehildir.

(5) IPA II Tüzüğü'nün 8. maddesi, Komisyon ve IPA II yararlanıcılarının mali yardım uygulanması hakkında Çerçeve Anlaşmalar imzalamasını öngörmektedir,

(6) Bu nedenlerle, Birliğin IPA II mali yardımlarının uygulama kurallarının belirlenmesi gerekmektedir.

İŞBU ANLAŞMA'YI KABUL ETMİŞLERDİR:

BÖLÜM I GENEL HÜKÜMLER

Madde 1 Yorumlama

(1) İşbu Çerçeve Anlaşma'da aksine herhangi bir açık hüküm bulunmadıkça, bu Anlaşmada kullanılan terimler IPA II Tüzüğü, Ortak Uygulama Tüzüğü ve IPA II Uygulama Tüzüğü'nde kendilerine atfedilen anlamları taşırlar.

(2) Çerçeve Anlaşma'da aksine herhangi bir açık hüküm bulunmadıkça, bu Anlaşma'ya yapılan atıflar, muhtelif zamanlarda onu değiştiren, ona eklenen ya da onun yerine geçen anlaşmalara da yapılmış sayılır.

(3) Avrupa Parlamentosu ve Konsey veya Komisyon Tüzüklerine yapılan atıflar, muhtelif zamanlarda bunları değiştiren, bunlara eklenen ya da bunların yerine geçen tüzüklere de yapılmış sayılır.

(4) Bu Anlaşma'daki başlıklar hukuki sonuç doğurmaz ve Anlaşma'nın yorumunu etkilemez.

Madde 2 Kısmi geçersizlik ve kasti olmayan boşluklar

Bu Anlaşma'nın bir hükmünün geçersiz olması veya geçersiz hale gelmesi veya bu Anlaşma'nın kasti olmayan boşluklar içermesi halinde, bu durum Anlaşma'nın diğer hükümlerinin geçerliğini etkilemeyecektir. Taraflar geçersiz bir hükmü, geçersiz hükmün amaç ve niyetine mümkün olduğunca yakın geçerli bir hüküm veya mutabakat ile değiştireceklerdir. Taraflar kasti olmayan bütün boşlukları, IPA II Tüzüğü ve IPA II Uygulama Tüzüğü uyarınca, bu Anlaşma'nın amaç ve niyetine en uygun hüküm veya mutabakatla gidereceklerdir.

Madde 3 Tanımlar

Bu Anlaşma'nın amaçlarına uygun olarak, aşağıdaki tanımlar geçerlidir:

(a) "Program", Ortak Uygulama Tüzüğü'nün 2 ve 3. maddelerinde öngörülen eylem programı, bireysel, özel tedbir veya destek tedbirleri anlamına gelir.

(b) "Sektörel Anlaşma", Komisyon ile IPA II yararlanıcısı arasında belirli bir IPA II politika alanı veya programına ilişkin olarak Çerçeve Anlaşma'da veya Finansman Anlaşmalarında yer almamış olup gözetilmesi gereken kural ve usulleri belirlemek için yapılan düzenleme anlamına gelir.

(c) "Finansman Anlaşması", IPA II Uygulama Tüzüğü'nün kapsamında olan bir eylem aracılığıyla Birliğin mali yardımının uygulanması için Komisyon ve IPA II yararlanıcısı arasında akdedilen yıllık veya çok yıllı anlaşma anlamına gelir.

(d) "Katılımcı ülkeler", IPA II yararlanıcıları veya IPA II yararlanıcıları ile birlikte üye devlet(ler) ya da katılımcı ülkeler tarafından ortak hazırlanan sınır ötesi işbirliği için çok yıllı bir programa katılmış olup, Avrupa Komşuluk Aracı[4] kapsamında olan ülkeler anlamına gelir.

(e) "Alıcı", hibe yararlanıcısı (eşleştirme yüklenicisi de dâhil), hizmet alımı, mal alımı veya yapım işi sözleşmesi kapsamındaki yüklenici, sınır ötesi işbirliği programları kapsamındaki yararlanıcı, dolaylı yönetim kapsamında bir yetkilendirme anlaşmasının akit tarafı veya IPA II yardımı alan herhangi bir gerçek veya tüzel kişi anlamına gelir.

(f) "Hibe yararlanıcısı" kendisiyle bir hibe anlaşması imzalanan veya kendisine bir hibe kararı bildirilen gerçek veya tüzel kişi anlamına gelir.

(g) "Yetkilendirme anlaşması" (AB, Euratom) 966/2012 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü [5] (bundan böyle burada Mali Tüzük" olarak anılacaktır), Madde 58(1)(c)(ii) ve (viii) uyarınca bütçe uygulama görevlerinin verildiği tüzel ve gerçek kişiler ile akdedilen bir anlaşma anlamına gelir.

(h) "Mali yıl", söz konusu yıl için 1 Ocak'tan 31 Aralık'a kadar olan süre anlamına gelir.

Madde 4 Amaç ve Kapsam

(1) AB üyeliği amacıyla Taraflar arasında işbirliğini teşvik etmek ve AB *müktesebatı* dâhil, Avrupa Birliğinin standartlarına ve politikalarına tedrici uyumunda IPA II yararlanıcısına destek olmak için Taraflar, IPA II Tüzüğü'nün 1 ve 2. maddelerinde belirtildiği şekilde hedeflerin gerçekleştirilmesi amacıyla IPA II yararlanıcıları bakımından uygulanabilir olduğu üzere aşağıda belirtilen politika alanlarındaki eylemleri uygulamak hususunda mutabık kalmışlardır:

(a) Birlik üyeliğine hazırlık ve ilgili kurum ve kapasite geliştirilmesine yönelik reformlar,

(b) sosyoekonomik ve bölgesel kalkınma,

(c) istihdam, sosyal politikalar, eğitim, cinsiyet eşitliğinin desteklenmesi ve insan kaynaklarının geliştirilmesi,

(d) tarım ve kırsal kalkınma,

(e) bölgesel ve ülkesel işbirliği.

(2) Eylemler, bu Anlaşma'da belirtilen ve varsa Sektörel Anlaşmalarda ve/veya Finansman Anlaşmalarında ayrıntıların belirtildiği şekilde yasal, idari ve teknik çerçeve içerisinde finanse edilir ve uygulanır.

---

4 Avrupa Birliği Komşuluk Aracını tesis eden 11 Mart 2014 tarihli ve (AB) 232/2014 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 77, 15 Mart 2014, s.27).

5 (AT, Euratom) 1605/202 sayılı Konsey Tüzüğü'nü yürürlükten kaldıran ve Birlik genel bütçesine uygulanabilir mali kurallar hakkında 25 Ekim 2012 tarihli ve (AB, Euratom) 966/2012 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 298, 26 Ekim 2012, s.1)

(3) Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonunun IPA II Tüzüğü'nün 9. maddesinin 2. paragrafı uyarınca, IPA II Yararlanıcıları ve üye devletler arasında sınır ötesi işbirliği kapsamında oluşturulmuş olan programlar veya tedbirlere katkıda bulunması halinde, bu yardım IPA II Uygulama Tüzüğü uyarınca uygulanır.

(4) IPA II yardımının, IPA II Tüzüğü'nün 9. maddesinin 3. paragrafı uyarınca (AB)1299/2013 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü [6]kapsamında oluşturulan uluslar üstü ve bölgeler arası işbirliği program veya tedbirlere katkıda bulunması halinde, bu yardım bu Tüzük uyarınca uygulanır.

(5) IPA II yardımının, IPA II Tüzüğü'nün 9. maddesinin 3. paragrafı uyarınca (AB)1232/2014 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü [7]kapsamında oluşturulan sınır ötesi işbirliği program veya tedbirlere katkıda bulunması halinde, bu katılım, bu Tüzük uyarınca uygulanır.

(6) Uygun olduğu hallerde, IPA II yardımı, makro-bölgesel stratejinin bir parçası olarak takdim edilen program veya tedbirlere katkı sağlayabilir.

(7) IPA II yararlanıcısının idaresi ilgili programların uygulanmasını kolaylaştırmak için gerekli tüm adımları atar.

Madde 5 Mali yardım ile ilgili genel ilkeler

(1) IPA II kapsamındaki Birlik mali yardımlarına ilişkin olarak aşağıdaki ilkeler geçerlidir:

(a) Uyum, tamamlayıcılık, eşgüdüm ve ortaklık ve odaklanma ilkelerine riayet eder.

(b) Birlik politikalarıyla tutarlı olur ve *AB Müktesebatına* tedrici uyumu destekler.

(c) Mali Tüzükte ve (AB) 1268/2012 sayılı Yetki Devrine dayanan Komisyon Tüzüğü'nde (bundan böyle "Mali Tüzük Uygulama Kuralları" olarak anılacaktır) belirtilen bütçe usullerine uyar.[8]

(d) Genişleme sürecinde tespit edilen ihtiyaçlar ve IPA II yararlanıcısının kullanma kapasitesi ile uyumlu olur. Ayrıca bir önceki yardım esnasında kazanılan deneyimleri de göz önünde bulundurur.

(e) IPA II yararlanıcısı tarafından yardımın programlanmasının ve uygulanmasının sahiplenilmesi önemle teşvik edilir ve IPA II yardımının yeterli düzeyde görünürlüğü sağlanır.

(f) Eylemler, belirli bir süre içerisinde gerçekleştirilecek açık ve doğrulanabilir hedefleri içerecek şekilde planlanır; elde edilen sonuçlar, belirli, ölçülebilir, mutabık kalınan, gerçekçi ve zamana bağlı (SMART) göstergelerle değerlendirilmelidir.

---

6 Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonunun Avrupa bölgesel işbirliği hedefine yapacağı destek için özel şartlar hakkında 17 Aralık 2013 tarihli ve (AB) 1299/2013 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 347, 20 Aralık 2013, s. 259).

7 Avrupa Birliği Komşuluk Aracını tesis eden (AB) 232/2014 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 77, 15 Mart 2014, s.27)

8 Birliğin genel bütçesi için geçerli mali kurallar hakkında (AB/Euratom) 966/2012 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nün uygulama kurallarına ilişkin 29 Ekim 2012 tarihli ve (AB) 1268//2012 sayılı Yetki Devrine dayanan Komisyon Tüzüğü (ABRG. L 362, 31 Aralık 2012, s 1).

(g) Yardımın uygulaması sırasında, cinsiyet, ırk ya da etnik köken, din veya inanç, engellilik, yaş veya cinsel tercih temelinde her türlü ayrımcılığın yapılması engellenir.

(h) Katılım öncesi yardımın hedefleri, iklim değişikliğinin azaltılması ve adaptasyon dâhil olmak üzere, sürdürülebilir kalkınma ilkesi ile uyumlu olur.

(2) IPA II yararlanıcısına yapılacak yardım, AB Zirvesi ve Konsey tarafından tanımlanan genişleme politikası çerçevesine uygun olarak sağlanır ve Komisyonun yıllık genişleme paketinde yer alan Genişleme Stratejisi Tebliği ile İlerleme Raporlarının yanı sıra Avrupa Parlamentosunun ilgili kararlarını da dikkate alır.

IPA II Tüzüğü'nün 2. maddesinin 1. paragrafında belirtilen spesifik hedeflere uygun olarak, IPA II yararlanıcılarının ihtiyaçlarına ve kapasitelerine uygun yardım sağlanmasına ilişkin tematik öncelikler Ek I'de yer almaktadır. Bu tematik önceliklerin her biri, birden fazla hedefin gerçekleştirilmesinde katkıda bulunabilir.

IPA II Tüzüğü'nün 2. maddesinin 1. paragrafının (d) alt paragrafında belirtilen spesifik hedeflere uygun olarak, mali yardım, iyi komşuluk ilişkilerinin geliştirilmesi, Birliğin entegrasyonunun desteklenmesi ve sosyo-ekonomik gelişmenin sağlanması amacıyla, hem IPA II yararlanıcıları arasında hem de IPA II yararlanıcıları ile üye devletler ya da Avrupa Komşuluk Aracı kapsamında olan ülkeler arasındaki sınır ötesi işbirliğini destekler. Bölgesel işbirliği için mali yardıma dair tematik öncelikler bu Anlaşma'nın Ek J'sinde yer alır.

(3) IPA II yardımı, Komisyon tarafından IPA II yararlanıcıları ile ortaklık içinde 2014 yılından 2020 yılına kadar olan dönem için, Birliğin çok yıllı mali çerçevesinin süresi zarfında belirlenen ülke veya çok ülkeli endikatif strateji belgeleri (bundan böyle "strateji belgeleri" olarak anılacaktır) esas alınarak verilir.

(4) IPA II yardımının sağlanması, bu Çerçeve Anlaşma, Sektörel Anlaşmalar ile Finansman Anlaşmalarından kaynaklanan IPA II yararlanıcısının yükümlülüklerinin yerine getirilmesine bağlıdır.

Madde 6 Mülkiyet İlkesi

(1) IPA II yardımının, programlamasının ve uygulamasının mülkiyeti öncelikle IPA II yararlanıcısına aittir.

(2) IPA II yararlanıcısı; stratejik planlama, programlamanın eşgüdümü, uygulamanın izlenmesi, IPA II yardımının değerlendirilmesi ve raporlanması sürecinde Komisyonun ana muhatabı olacak Ulusal IPA Koordinatörünü (NIPAC) atar.

Ulusal IPA Koordinatörü:

(a) IPA II yararlanıcısının idaresi bünyesinde ve diğer donörlerle eşgüdümü ve IPA II yardımının kullanımı ile genel katılım süreci arasında yakın ilişkiyi tesis eder,

(b) IPA II yararlanıcılarının, IPA II Uygulama Tüzüğü'nün 27. maddesinde atıfta bulunulan sınır ötesi işbirliği programları olarak anılan, ilgili bölgesel işbirliği programlarına katılımının yanı sıra, uygun olduğu hallerde (AB) 1299/2013 sayılı Tüzük kapsamında oluşturulan ve uygulanan ulus ötesi veya bölgeler arası işbirliği programlarına ve (AB) 232/2014 sayılı Tüzük kapsamında tesis edilen ve uygulanan sınır ötesi işbirliği programlarına katılımının koordinasyonunu sağlar. Ulusal IPA Koordinatörü, eşgüdümle ilgili bu

görevini uygun şekilde bir bölgesel işbirliği koordinatörüne veya program otoritelerine devredebilir.

(c) IPA II yararlanıcısının idaresinin, ilgili programların uygulanmasını kolaylaştırmak için gerekli tüm adımları atmasına gayret gösterir.

(3) Ulusal IPA Koordinatörü, IPA II yararlanıcısının hükümet ya da ulusal idaresinde bulunan uygun yetkiyi haiz üst düzey bir yetkili olur.

(4) Katılım öncesi yardımın ve ulusal fonların yönetimi için sağlam bir temel oluşturmak amacıyla, Komisyon ve IPA II yararlanıcısı, kamu maliyesi yönetimine ilişkin sürekli diyalog halinde olurlar. Bu bağlamda Komisyon, IPA II yararlanıcısının açık ve düzenli bir kamu maliyesi yönetim sisteminin ilkelerine uyum düzeyini değerlendirir. İdarenin bu şartlara sadece kısmen uyum gösterdiği durumlarda, IPA II yararlanıcısı ve Komisyon tespit edilen eksiklikleri gidermeye yönelik gerekli tedbirleri kararlaştırırlar.

Madde 7 Uygulama Yöntemleri

Türkiye Cumhuriyeti'ndeki IPA II yardımı, Mali Tüzük'te öngörüldüğü şekilde Komisyon tarafından aşağıdaki şekillerde uygulanır:

(a) Mali Tüzük'ün 58. maddesinin 1. paragrafının (a) bendinde belirtildiği gibi, Birlik görevlileri ve/veya yürütme ajansları da dâhil Komisyon birimleri doğrudan yönetimi uygular.

(b) Komisyonun, Mali Tüzük'ün 58. maddesinin 1. paragrafının (c) alt paragrafının (i) bendinde tanımlandığı şekilde ve genel bütçe uygulamasının tüm nihai sorumluluğunu 58. maddenin 2. paragrafına uygun şekilde muhafaza ederek, belirli programların veya eylemlerin bütçe uygulama görevlerini IPA II yararlanıcısına bıraktığı şekilde dolaylı yönetim uygulanır.

(c) Mali Tüzük'ün 58. maddesinin 1. paragrafının (c) alt paragrafının (ii), (iii) ve (v) ila (vii) bentlerinde belirtildiği gibi, IPA II yararlanıcısı haricindeki birimler tarafından dolaylı yönetim uygulanır.

(d) Paylaşılan yönetim: Avrupa Birliği üye devletlerinin katıldığı sınır ötesi işbirliği programları, Mali Tüzük'ün 58. maddesinin 1. paragrafının (b) bendinde belirtildiği şekilde, üye devletlerle paylaşılan yönetim şeklinde ve IPA II Uygulama Tüzüğü'ne uygun olarak uygulanır.

Madde 8 Finansman Anlaşmaları

(1) İlgili finansman kararının gerektirdiği durumlarda, Komisyon ve IPA II yararlanıcısı IPA II Uygulama Tüzüğü'nün 6. maddesi uyarınca bir Finansman Anlaşması imzalar.

(2) Finansman Anlaşmaları, diğer hususların yanı sıra, IPA II mali yardımının, geçerli uygulama yöntemleri, yardım yoğunluğu, uygulama için son tarihleri ve harcamaların uygunluğu da dâhil olmak üzere, uygulama yöntemlerini belirler.

(3) IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim kapsamında uygulanan programlarda, Finansman Anlaşmaları, Mali Tüzük'ün Uygulama Kurallarının 40. maddesinde belirtilen hükümleri içerir ve varsa, Birlik Delegasyonu ya da Komisyon tarafından temel hibe ve ihale prosedürlerine ilişkin yapılacak olan *ön kontrolleri*, gözetim ve kontrolleri tanımlayan hükümleri koyar.

(4) IPA II yararlanıcıları arasındaki veya IPA II yararlanıcıları ile Avrupa Komşuluk Aracı kapsamındaki ülkeler arasındaki sınır ötesi işbirliği programları için, Komisyon ve belirli bir programa katılan tüm ülkeler tarafından tek bir Finansman Anlaşması imzalanabilir.

(5) Bir veya daha fazla üye devlet ile bir veya daha fazla IPA II yararlanıcısı arasındaki sınır ötesi işbirliği programlarının uygulamasına ilişkin kurallar; IPA II yararlanıcısı, Komisyon ve gerektiğinde söz konusu sınır ötesi işbirliği programının yönetim otoritesine ev sahipliği yapan üye devlet arasında imzalanacak sınır ötesi işbirliği programının Finansman Anlaşması'nda belirlenir.

(6) (AB) 1299/2013 sayılı Tüzüğün 26. maddesi uyarınca, üye devletler ve bir ya da birden fazla IPA II yararlanıcısı tarafından bu Tüzük uyarınca uygulanan ulus ötesi ve bölgeler arası işbirliği programlarına ayrılan IPA II kaynaklarının kullanılması yoluyla üçüncü ülkelerin katılımının programlaması, izlenmesi, değerlendirmesi ve kontrolünü düzenleyen program uygulama koşulları, uygun işbirliği programlarıyla ve gerektiği hallerde Komisyon, söz konusu üçüncü ülkelerin hükümetleri ve yönetim otoritesine ev sahipliği yapan üye devlet arasında imzalanacak olan Finansman Anlaşması ile tesis edilir ve bu koşulların Birliğin uyum politikası ile tutarlı olması sağlanır.

(7) Bu Çerçeve Anlaşma, IPA II mali yardımları için taraflar arasında imzalanan ve 4. maddenin 3 ve 5. paragrafı kapsamında atıfta bulunulan programlara ilişkin Finansman Anlaşmaları da dâhil olmak üzere bütün Sektörel Anlaşmalar ve Finansman Anlaşmalarında geçerlidir. Bir politika alanına ya da programa ilişkin mevcut Sektörel Anlaşmalar, söz konusu politika alanına ya da programa ilişkin bütün Finansman Anlaşmaları için geçerlidir. Finansman Anlaşması'nın bulunmadığı durumda, bu Anlaşmadaki kurallar uygulanır.

Madde 9 Sektörel Anlaşmalar

Bu Anlaşma'yı tamamlayıcı nitelikteki tarım ve kırsal kalkınma politika alanı kapsamında bulunan kırsal kalkınma programlarına ilişkin ayrıntılar, diğer hususların yanında, uygulanacak yardımın getirdiği tedbirleri belirleyecek olan ilgili Sektörel Anlaşmalarda belirtilecektir.

BÖLÜM II IPA II YARARLANICISI TARAFINDAN DOLAYLI YÖNETİME İLİŞKİN KURALLAR

BAŞLIK I YÖNETİM VE KONTROL SİSTEMLERİ

Madde 10 IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim için yapıların ve otoritelerin oluşturulması

(1) Dolaylı yönetim durumunda, IPA II yararlanıcısı tarafından aşağıda belirtilen yapılar ve otoriteler oluşturulur:

(a) Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC);

(b) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO);

(c) Program otoriteleri.

Tarım ve kırsal kalkınma politika alanında kırsal kalkınma programları için program otoriteleri; yakın işbirliği içerisinde faaliyet gösteren farklı otoritelerden aşağıdaki şekilde oluşur:

(i) ulusal düzeyde faaliyet gösteren bir kamu kurumu olan, tedbirlerin seçimi ve tanıtımı, özel sorumluluklara sahip üst düzey bir yetkili tarafından yönetilen ilgili programın eş güdümü, değerlendirilmesi, izlenmesi ve raporlanması dâhil, programları hazırlamaktan ve uygulamaktan sorumlu olacak Yönetim Otoritesi ve

(ii) üye devletlerdeki projelerin tanıtımı, seçimi yanı sıra taahhütlerin ve ödemelerin onaylanması, kontrolü ve muhasebesinden sorumlu olan bir ödeme kurumu ile benzer nitelikte işlevlere sahip olan IPA Kırsal Kalkınma Ajansı (IPARD).

(2) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi; bir Ulusal Fon ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi için bir destek ofisinden oluşan bir yönetim yapısı oluşturur.

(3) IPA II yararlanıcısı bir denetim otoritesi sağlar.

(4) IPA II yararlanıcısı 1 ila 3. paragraflarda belirtilen yapılar ve yetkililer arasında ve bünyesinde yeterli şekilde görev ayrımına gidilmesini temin eder. Bir işlemle ilgili farklı görevler farklı personele verildiği zaman görevler ayrılmış olur ve böylece her bir görevin layıkıyla yerine getirilmesinin sağlanmasına yardımcı olur.

Madde 11 Yapıların ve otoritelerin görev ve sorumlulukları

(1) 10. maddede belirtilen yapılara ve otoritelere bu Anlaşma'nın Ek A'sında öngörülen işlevler ve sorumluluklar verilir ve söz konusu yapılar ve otoriteler bu Anlaşma'nın Ek B'sinde belirtilen iç kontrol çerçevesine uygun hareket eder.

IPA II yararlanıcısı, 10. maddede belirtilen yapılar ve otoritelere ilişkin önemli değişiklikler olması halinde Komisyonu derhal bilgilendirir.

(2) Görev ve sorumlulukların politika alanına veya programa göre belirlenmesi; bu Anlaşma'nın Ek A'sında belirtildiği gibi, işlevlerin ve sorumlulukların belirlenmesi için seçilen temel yaklaşım doğrultusunda Sektörel Anlaşmalar veya Finansman Anlaşmaları vasıtasıyla yapılabilir.

(3) IPA II yararlanıcısının dolaylı yönetimi altında, programların yönetimi, uygulanması, kontrolü, gözetimi, izlenmesi, değerlendirilmesi, raporlanması veya denetimine ilişkin bir faaliyete yönelik bir sorumluluğunun belirli kişilere ve/veya birimlere verilmiş olması halinde, IPA II yararlanıcısı bu kişilerin ve/veya birimlerin bu sorumlulukla ilişkili görevleri yerine getirmesine olanak sağlar. Buna özellikle, bu kişiler ve/veya birimler ile bu faaliyete katılan organlar arasında hiyerarşik bağlantı olmadığı hallerde karşılaşılan durumlar dâhildir. IPA II yararlanıcısı söz konusu kişilere ve/veya birimlere özellikle:

(a) ilgili organlarla aralarında resmi çalışma düzenlemeleri;

(b) bilgi edinme yetkisi ve gerekirse belgelere ve personele yerinde erişim hakkı dâhil, ilgili organlarla aralarında bilgi alışverişi için uygun bir sistemi;

(c) uyulacak standartları ve izlenilecek usulleri tespit etme yetkisi verir.

BAŞLIK II IPA II YARARLANICISINA BÜTÇE UYGULAMA GÖREVLERİNİN VERİLMESİNE İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER

Madde 12 IPA II yararlanıcısına bütçe uygulama görevlerinin verilmesine ilişkin şartlar

(1) Komisyon, bütçe uygulama görevlerini bir Finansman Anlaşması akdetmek suretiyle IPA II yararlanıcısına verir.

(2) IPA II yararlanıcısı, IPA II fonlarını yönetirken güvenilir mali yönetim[9], şeffaflık ve ayrımcılık yapmama ilkelerini gözetir ve IPA II yardımının görünürlüğünü temin eder. IPA II yararlanıcısı, IPA II fonlarını yönetirken:

(a) kendisine verilen görevlerin niteliğine ve içerdiği tutarlara,

(b) içerdiği mali risklere,

(c) kendisine verilen görevlerin uygulamasını denetlemek ve desteklemek için Komisyon tarafından alınan tedbirlerle birlikte sistem, kural ve usullerin sağladığı teminatın düzeyine gereken önemi göstererek Mali Tüzük kapsamında şart koşulana eşdeğer şekilde Avrupa Birliği'nin mali çıkarlarının korunmasını garanti eder:

(3) IPA II yararlanıcısı, Avrupa Birliği'nin mali çıkarlarını korumak amacıyla:

(a) etkili ve etkin bir iç kontrol sistemini tesis edip, işleyişinin devamlılığını sağlar,

(b) kabul edilmiş harcamaların ve yapılmış ödemelerin açıkça ayrı tutulduğu, zamanında ve düzenli bir şekilde görülebileceği, doğru, eksiksiz ve güvenilir bilgi sağlayan bir muhasebe sistemi kullanır,

(c) 10. maddenin 1. ve 2. paragraflarında atıfta bulunulan yapıların ve otoritelerin, bu yapılardan ve otoritelerden işlevsel açıdan bağımsız olan bir denetim otoritesi tarafından uluslararası alanda kabul görmüş standartlara uygun olarak bağımsız dış denetime tabi tutulmasını sağlar,

(d) hibeler, ihale ve mali araçlar yoluyla IPA II yardımından finansman sağlanması için uygun kuralları ve usulleri uygular.

(4) IPA II yararlanıcısı ayrıca:

(a) 23. madde uyarınca, IPA II yardımı alanlar hakkındaki bilgilerin sonradan yayımlanmasını sağlar,

[9] Güvenilir mali yönetim, ekonomi, etkinlik ve yeterlilik ilkelerinden oluşmaktadır. Ekonomi ilkesi, kullanılan kaynakların zamanında, uygun miktarda, kalitede ve en iyi fiyatta kullanıma sunulmasını şart koşar. Verimlilik ilkesi, kullanılan kaynaklar ile elde edilen sonuçlar arasında en iyi biçimde ilişki kurulması ile ilgilidir. Etkinlik ilkesi, belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesi ve amaçlanan sonuçların elde edilmesi ile ilgilidir.

(b) 95/46/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi[10] ile (AT) 45/2001 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nde[11] öngörüldüğü şekilde kişisel verilerin makul düzeyde korunmasını sağlar.

(5) IPA II yararlanıcısının sistemlerinde ya da kurallarında veya Birlik fonlarının yararlanıcısına verilen yönetim yetkisi prosedürlerinde önemli değişiklikler yapıldığında, IPA II faydalanıcısı Komisyonu gecikmeksizin bu durumdan haberdar eder. Komisyon, 3. paragrafta belirtilen gereklerin yerine getirilmesinin sürdürülebilmesi için, IPA II faydalanıcısı ile imzalanmış finansman anlaşmasını gözden geçirir.

Madde 13 Bütçe uygulama görevlerinin verilmesi

(1) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, IPA II yararlanıcısı adına belirli bir program veya tedbir kapsamında bütçe uygulama görevlerinin verilmesi için Komisyona istekte bulunmaktan sorumludur.

(2) 1. paragrafta atıfta bulunulan talebi sunmadan önce Ulusal Yetkilendirme Görevlisi yönetim yapısının ve ilgili program otoritesinin/otoritelerinin 12. maddesinin 3. paragrafının (a), (b) ve (d) bentlerindeki ve bu Anlaşma'nın Ek B'sindeki şartların yerine getirmelerini sağlar. Bunu yaparken Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (AT) 1085/2006 sayılı Konsey Tüzüğü veya önceki bir Finansman Anlaşması uyarınca kararlaştırılmış olan ulusal akreditasyonla ilgili olarak yürütülen ön değerlendirmenin sonuçlarına dayanabilir.[12]

Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin daha önceki bir ön değerlendirmeye istinat edemediği hallerde, talep 10. maddenin 1 ve 2. paragrafları kapsamındaki yapılardan ve otoritelerden bağımsız bir dış denetçi tarafından hazırlanan, yönetim yapısı ve program otoritesi/otoriteleri ile ilgili denetim görüşü ile desteklenir ve uluslararası kabul görmüş denetim standartlarına göre yapılan incelemelere dayalı olur.

(3) Bu Anlaşma'nın Ek A'sında kendilerine verilen görev ve sorumlulukları yerine getirmeye hazır olduklarına dair, Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin, Ulusal IPA Koordinatörünün ve denetim otoritesinin en üst yetkilisinin verdiği teyit ile beraber talepte bulunulur.

(4) Komisyon, IPA II yardımının bütçe uygulama görevlerini vermeden önce bu maddenin 1. paragrafında değinilen talebi ve 10. maddede değinilen oluşturulmuş yapıları ve otoriteleri inceler ve Mali Tüzük'ün 61. maddesinin 1. paragrafı uyarınca ön değerlendirme amaçlarına uygun olarak 12. maddenin 3. paragrafının (a) ila (d) bentlerinde ve bu Anlaşma'nın Ek B'sinde belirlenmiş olan şartların yerine getirildiğine dair kanıt toplar. Bu inceleme Komisyon tarafından yerinde doğrulamalar şeklinde gerçekleştirilebilir.

---

10 Kişisel verilerin işlenmesi bakımından bireylerin korunması ve bu tür verilerin serbest dolaşımı hakkında 24 Ekim 1995 tarihli ve 95/46/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (ABRG. L 281, 23 Kasım 1995, s. 31).

11 Birlik kurumları ve birimleri tarafından kişisel verilerin işlenmesi bakımından bireylerin korunması ve bu tür verilerin serbest dolaşımı hakkında 18 Aralık 2000 tarihli ve (AT) 45/2001 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 8, 12 Ocak 2001, s.1)

12 Katılım öncesi yardım aracını (IPA) tesis eden 17 Temmuz 2006 tarihli ve (AT) 1085/2006 sayılı Konsey Tüzüğü (ABRG. L 210, 31 Temmuz 2006, s. 82).

IPA II yardımının bütçe uygulama görevlerinin verilmesi için Komisyon, IPA II yararlanıcısıyla yapılmış önceki bir Finansman Anlaşması ile ilgili yapılmış olan bir ön değerlendirmeye veya (AT) 1085/2006 sayılı Konsey Tüzüğü kapsamında kararlaştırılmış olan yönetim yetkilerinin verilmesine ilişkin yapılan ön değerlendirmeye istinat edebilir. Bu değerlendirmeler bütün şartları kapsamıyorsa Komisyonun talebi üzerine, IPA II yararlanıcısı ek kanıt sağlar.

Madde 14 Yönetim yapısı ile program otoritelerinin 12. maddenin 3. paragrafının (a), (b) ve (d) bentlerine ve Ek B'ye uymaması halinde alınacak tedbirler

(1) Komisyon bütçe uygulama görevlerini verdikten sonra, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi yönetim yapısı ve program otoritelerinin 12.maddenin 3. paragrafının (a), (b) ve (d) bentlerinde ve bu Anlaşma'nın Ek B'sinde belirtilen uygun şartları sürekli olarak yerine getirmelerini izler. Bu şartların karşılanmaması halinde Ulusal Yetkilendirme Görevlisi gecikmesizin Ulusal IPA Koordinatörünü ve Komisyonu bilgilendirir ve yapılan ödemeler ve imzalanan sözleşmelere ilişkin uygun koruma tedbirlerini alır.

(2) Buna ek olarak, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi 1. paragrafta belirtilen yukarıda bahsedilen şartların tekrardan yerine getirilmesini sağlamak üzere gereken bütün adımları atar.

Madde 15 Verilen bütçe uygulama görevlerine ilişkin Finansman Anlaşması'nın kısmen askıya alınması veya feshedilmesi

(1) Komisyon 12. maddenin 3. paragrafına ve 51. maddenin 1. paragrafına uyumu izler ve bu şartlar yerine getirilmediği takdirde istediği zaman Finansman Anlaşması'nın bazı kısımlarının askıya alınması veya son erdirilmesini de içeren düzeltme tedbirleri alabilir.

(2) Komisyonun, verilen bütçe uygulama görevleri ile ilgili Finansman Anlaşması'nın kısımlarını askıya alması veya sona erdirmesi durumunda aşağıdaki hükümler uygulanır:

(a) Komisyon IPA II yararlanıcısına fon transferini durdurabilir;

(b) Askıya alma veya fesih bildiriminden sonra ilgili program otoriteleri tarafından yapılan yeni yasal taahhütler IPA II yardımı için uygun bulunmaz;

(c) Diğer mali düzeltmeler saklı kalmak kaydıyla Komisyon, bütçe uygulama görevlerinin verilmesine ilişkin şartlara geçmişte uygun hareket edilmemesinden etkilenen işlemlerde 43. maddede ön görüldüğü şekilde mali düzeltmeler yapabilir.

(3) Sektörel Anlaşma ve Finansman Anlaşması, verilen bütçe uygulama görevlerine ilişkin kısımlarının askıya alınması veya feshedilmesi ile ilgili ek hükümler öngörebilir.

BÖLÜM III PROGRAMLAMAYA İLİŞKİN KURALLAR

Madde 16 Yardımın programlanması

(1) IPA II yardımı, Komisyon tarafından IPA II yararlanıcısıyla ortaklaşa, Avrupa Birliğinin Çok Yıllı Mali Çerçevesinin süresi için tesis edilen strateji belgelerine dayalı olarak verilir. Bu yardım Ortak Uygulama Tüzüğü'nün 2 ve 3.maddelerinde

değinildiği şekilde programlar ve tedbirler aracılığıyla uygulanır. Kural olarak, uygulama yıllık veya çok yıllı, ülkeye özgü veya çok ülkeli programlar ve ayrıca strateji belgeleri uyarınca oluşturulan ve uygun olan şekilde IPA II yararlanıcısı ve/veya Komisyon tarafından hazırlanan ve Komisyon tarafından kabul edilen sınır ötesi işbirliği programları şeklini alır.

(2) Yıllık veya çok yıllı, ülkeye özgü veya çok ülkeli programlar bu sözleşmede aksi ön görülen durumlar saklı kalmak kaydıyla eylem belgelerine dayalı olur. Eylem belgeleri, IPA II yararlanıcıları ile istişare halinde, Komisyon tarafından hazırlanan çok ülkeli programlar saklı kalmak kaydıyla IPA II yararlanıcısının tayin ettiği ilgili yetkililer tarafından ulusal düzeyde hazırlanır. Ulusal IPA Koordinatörü, IPA II yararlanıcısının teklif ettiği eylemlerde veya programlarda belirtilen hedeflerin ülke strateji belgelerindeki hedeflerle tutarlı olmasını ve ilgili makro-bölgesel ve deniz havzası stratejilerini gerektiği şekilde dikkate almasını temin eder. Programlama belgelerinin IPA II yararlanıcısı tarafından hazırlandığı hallerde, Ulusal IPA Koordinatörü belgelerin hazırlanışının eş güdümünü sağlar ve bunları Komisyona gönderir.

(3) IPA II Tüzüğü'nün 5. maddesinin 6. paragrafına uygun olarak, Komisyon yardımı hazırlanırken ilgili paydaşlar arasında eş güdümü teşvik eder. 6. maddedeki mülkiyet ilkesine uygun olarak, IPA II yararlanıcısı sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimler dâhil ilgili paydaşlara usulüne uygun şekilde danışılmasını veya danışıldığını ve uygun olduğu hallerde Komisyonla işbirliği içerisinde, programlama sürecinde anlamlı bir rol üstlenmelerini sağlayacak olan ilgili bilgilere zamanında ulaşmalarını temin eder.

(4) IPA II yararlanıcısının Birlik programlarına ve Birlik ajanslarına katılımını desteklemek üzere yardım verilebilir. IPA II yararlanıcısının Birlik programlarına katılımında, IPA II yararlanıcılarının Birlik programlarına katılımına ilişkin genel ilkeleri tesis eden anlaşmalar uyarınca, Komisyon ve IPA II yararlanıcısı arasında yapılmış olan anlaşmadaki her bir program için belirtilen şart ve koşullara uyulur.

(5) Tarım ve kırsal kalkınma politika alanındaki kırsal kalkınma programları kapsamındaki IPA II yardımı, sonrasında Sektörel Anlaşma'da belirtilen önceden tanımlanmış tedbirler aracılığıyla ülke strateji belgelerinde ön görülen ilgili önceliklere dayalı olarak verilir. Uygulama, Mali Tüzük'ün 189. maddesinin 3. paragrafına uygun olarak, ulusal düzeyde hazırlanan ve IPA II uygulamasının süresinin tamamını kapsayan bölünmüş taahhütlere sahip çok yıllı kırsal kalkınma programları şeklini alır. Program, 10(1)(c) maddesinin (i) bendinde belirtildiği şekilde uygun ilgili kişilerle yapılan istişare sonrasında Komisyona sunulmak üzere, Yönetim Otoritesi tarafından hazırlanır.

Kırsal kalkınma programları kapsamındaki yardım aşağıdaki hedeflere ulaşılmasına katkıda bulunur:

(a) Birliğin kırsal kalkınma öncelikleri göz önüne alındığında, insan ve fiziki sermayenin geliştirilmesi sayesinde IPA II yararlanıcısının gıda güvenliğini ve zirai gıda sektörünün rekabet baskısı ile baş etme becerisini artırmak ve ayrıca kırsal alanların dengeli bölgesel gelişimini amaçlarken sektörü özellikle hijyen ve çevre ile ilgili Birlik standartları ile uyumlu hale getirmek.

(b) Modern kamu idaresinin iyi yönetişim standartlarına uygun olan ve ilgili ülke yapılarının Avrupa Birliği üye devletlerindeki benzer kuruluşların standartlarına denk standartlar uyguladığı yönetim ve kontrol sistemleri aracılığıyla yatırım desteğini kanalize etmek.

Madde 17 Programların kabulü ve değişiklikler yapılması

(1) Kabulünden sonra, izleme ve değerlendirme sonuçları dâhil olmak üzere ilgili eylemlerin uygulamasına ilişkin yeni bilgi ve sonuçların yanı sıra mevcut yardımın miktarlarının ayarlanması ihtiyacını dikkate almak üzere, program, Ortak Uygulama Tüzüğü'nün 2. maddesi uyarınca gerekirse değiştirilebilir. IPA II yararlanıcısı tarafından sunulan değişiklik teklifi usulüne uygun şekilde verilir ve en az şu bilgileri içerir: değiştirilen program metni, değişiklik teklifinin nedenleri, değişikliğin beklenen etkileri ve değişiklik teklifinin mali nitelikte olması durumunda değişiklik yapılan mali ve işlem/faaliyet/tedbir tabloları.

(2) IPA II yararlanıcısı ilgili AB mevzuatındaki değişikliklerin yansıtılması gereken her durumda veya uygulamanın şartlarındaki değişikliklerin gerektirdiği hallerde programlarda değişiklik yapmayı önerir.

(3) İlgili belgelerde ve Komisyon tarafından hazırlanan talimatlarda belirtilen, programların hazırlanması, kabul edilmesi ve değişiklikleri ile ilgili ayrıntılı hükümler uygulanır.

BÖLÜM IV UYGULAMAYA İLİŞKİN KURALLAR

BAŞLIK I UYGULAMAYA İLİŞKİN GENEL KURALLAR VE İLKELER

Madde 18 İhalelere ve hibelerin verilmesine ilişkin kurallar

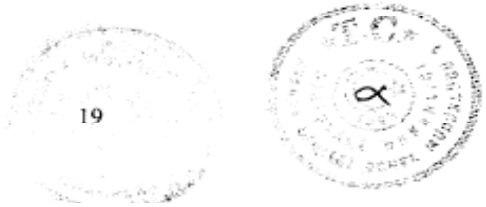
(1) Bütün IPA II politika alanları kapsamındaki yardımlar, Mali Tüzük'ün İkinci Kısmının IV. Başlığında bulunan dış eylem kurallarına ve Mali Tüzük'ün Uygulama Kurallarına uygun olarak yönetilir.

(2) Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında aksine hüküm bulunmadıkça tüm hizmet, mal alımı ve yapım işi sözleşmeleri ve hibe anlaşmaları, söz konusu usulün başladığı dönemde yürürlükte olan, dış eylemlerin uygulanması için Komisyon tarafından ortaya konulmuş ve yayımlanmış usullere ve standart belgelere göre yapılır ve yürütülür.

(3) Hibe ve ödüllerin yanı sıra ihale usullerinin sonuçları, 1. paragrafta değinilen kurallara göre ve ayrıca 23. maddede belirtilen şekilde yayımlanır.

(4) IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim durumunda ilgili Finansman Anlaşması'nın yürürlüğe girmesinden sonraki bir ay içerisinde Ulusal Yetkilendirme Görevlisi Finansman Anlaşması kapsamında uygulanacak program veya eylem için Komisyona bir satın alma planı/mali tahminleri sunar. Bu yükümlülük tarım ve kırsal kalkınma politika alanındaki kırsal kalkınma programları kapsamında verilen IPA II yardımı için geçerli değildir.

(5) Satın alma ile ilgili olarak, 2014/24/AB sayılı Direktifi iç hukuka aktaran IPA II yararlanıcısının ulusal kanununun, Komisyon tarafından Mali Tüzüğe göre uygulanan kurallara denk olduğu kabul edilir. Komisyon, Finansman Anlaşması'ndaki ilgili hükmün şartlarına tabi olmak suretiyle bu ulusal kanunun IPA II yardımının uygulaması için geçerli olmasını kabul edebilir.

Madde 19 Kamu alımları, hibe ve diğer ihale usulleri için milliyet ve menşe kuralları

(1) IPA II kapsamında finansman sağlanan eylemler için alım sözleşmeleri, hibelere ve diğer ihale usullerine katılım aşağıdaki ülkelerin vatandaşları olan tüm gerçek kişilere ve bu ülkelerde kurulmuş olan tüzel kişilerin (bundan böyle "IPA fonunu kullanması uygun olan ülkeler" olarak anılacaktır) tamamına ve Uluslararası Kuruluşlara açık olur[13] :

(a) Üye devletler, IPA II yararlanıcıları, Avrupa Ekonomik Alanı Anlaşması'na taraf olan ülkeler ve Avrupa Komşuluk Aracı kapsamına dâhil olan ortak ülkeler ve

(b) dış yardıma karşılıklı erişimin Komisyon tarafından tesis edildiği ülkeler. Bir ülke IPA fonunu kullanmaya uygun görülürse, Birliğin birimlerine ve IPA II kapsamında IPA fonunu kullanacak olan ülkelerin birimlerine, eşit şartlarda, en az bir yıllık sınırlı bir süreyle karşılıklı erişim sağlanabilir. Komisyon karşılıklı erişim ve süresi hakkında karar almadan önce IPA II yararlanıcısına danışacaktır.

Tüzel kişilere, kâr amacı gütmeyen sivil kuruluşlar ve bağımsız siyasi vakıflar, toplum tabanlı kuruluşlar ve kâr amacı gütmeyen özel sektör kuruluşları, kurumlar ve kuruluşlar ve ilgili ulusal kanunlara göre yasal haklara ve görevlere sahip oldukları sürece bunların yerel, ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeydeki ağları gibi sivil toplum kuruluşları dâhil olabilir.

(2) Eylemler için bir ortak veya başka bir bağışçı ile veya Komisyon tarafından kurulmuş bir vakıf fonu aracılığıyla ortak finansman sağlanıyorsa, bu ortağın, diğer bağışçının veya üye devletin kuralları kapsamında uygun olan veya vakıf fonunun kuruluş sözleşmesinde tespit edilen ülkeler de IPA fonundan faydalanabilirler.

Mali Tüzük'ün 58(1)c maddesinin (ii) ila (viii) bentlerinde listesi verilen görevli organlardan birinin dolaylı yönetimi altında eylemler uygulanıyorsa o birimin kuralları kapsamında uygun olan ülkeler de IPA fonunu kullanacak ülkeler olarak kabul edilir.

Eylemlerin finansmanı, IPA II ve Avrupa Kalkınma Fonu dâhil, başka bir dış işlem aracı tarafından ortaklaşa finanse ediliyorsa hem IPA II hem de diğer araç kapsamında belirtilen ülkeler o eylemlerin amaçları bakımından IPA fonunu kullanacak ülkeler olarak kabul edilirler.

IPA II tarafından finanse edilen küresel, bölgesel veya sınır ötesi niteliği haiz, eylemler durumunda bu eylemin kapsamına dâhil ülkeler, topraklar ve bölgeler o eylemin amaçları bakımından IPA fonunu kullanacak ülkeler olarak kabul edilirler.

(3) Satın alma sözleşmesi kapsamında veya hibe sözleşmesine göre satın alınan, IPA II kapsamında finansmanı sağlanan bütün malzemeler IPA fonunu kullanacak ülke menşeli olacaktır.

Ancak, satın alınacak malzemeler, miktarlarının rekabete dayalı pazarlık usulünün kullanımı için olan eşiğin altında olması halinde herhangi bir ülke menşeli olabilirler.

---

13 Uluslararası Kuruluşlar, hükümetler arası anlaşmalarla kurulan uluslararası kamu sektörü kuruluşları, bu kuruluşlarca kurulmuş olan uzman ajanslar ve Komisyon kararıyla uluslararası kuruluşların bünyesine alınmış kar amacı gütmeyen kuruluşlardır.

Bu maddenin amaçlarına uygun olarak, "menşe" terimi (AET) 2913/92 sayılı Konsey Tüzüğü'nün 23. ve 24. maddelerinde tanımlanmaktadır.[14]

(4) Bu madde kapsamındaki kurallar istihdam edilen veya başka şekilde uygun bir yüklenici veya uygun olduğu hallerde alt yüklenici tarafından sözleşmeye bağlanmış gerçek kişiler için geçerli değildir ve bu kişiler için milliyet kısıtlamaları oluşturmaz.

(5) Yerel kapasiteleri, pazarları ve alımları desteklemek amacıyla, Mali Tüzük'ün tek ihale bazında ihale yapılmasını öngördüğü durumda, yerel veya bölgesel yüklenicilere öncelik verilir. Tüm diğer durumlarda, yerel ve bölgesel yüklenicilerin katılımı, Mali Tüzük'ün ilgili hükümlerine uygun olarak teşvik edilir.

(6) Eylemin özel niteliğinin ve amaçlarının kısıtlamalar gerektirdiği ve 63. maddede atıfta bulunulduğu üzere, özellikle sınır ötesi işbirliği eylemlerinde ihale usullerine katılımın etkili uygulanması için gereken hallerde, bu maddede tanımlanan IPA fonunu kullanmak için uygunluk durumu başvuru sahiplerinin milliyeti, coğrafi konumu veya niteliği ile ilgili olarak Finansman Anlaşmalarında sınırlandırılabilir.

(7) Ürünlere veya hizmetlere acilen ihtiyaç duyulması veya ilgili ülkelerin pazarlarında bulunmamaları halinde veya IPA fonunu kullanmak için uygun olma kurallarının uygulanmasının bir projenin, programın veya eylemin gerçekleştirilmesini imkânsız veya aşırı derecede zor kıldığı hallerde IPA fonunu kullanmak bakımından uygun olmayan ülkelerden teklif verenler, başvuru sahipleri ve adaylar veya uygun olmayan menşeli mallar Komisyon tarafından uygun olarak kabul edilebilirler.

(8) İhale üzerinde kalan gerçek ve tüzel kişiler çevre ile ilgili çok taraflı anlaşmalar dâhil çevre mevzuatının yanı sıra uluslararası kabul görmüş temel çalışma standartlarına uyar.[15]

Madde 20 Birlik programlarına ve ajanslarına katılım

Birlik programlarına ve ajanslarına katılım halinde uygulama IPA yararlanıcısı tarafından programa veya ajans bütçesine ödeme yapılmasını kapsar. İlgili ülke programı veya çok ülkeli program IPA II faydalanıcısının Birlik programlarına ve ajanslarına katılım maliyetine katkı sağlamayı öngörebilir.

Madde 21 IPA II yararlanıcısına bütçe desteği verilmesine ilişkin uygulama ilkeleri

(1) Komisyon IPA II yararlanıcısına bütçe desteği vermeye karar verebilir. Bu destek doğrudan yönetim kapsamında uygulanır. Uygun olan şekilde, doğrudan yönetim, IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim veya IPA II yararlanıcısı haricindeki diğer birimler tarafından dolaylı yönetim altında bütçe desteği ile beraber tamamlayıcı destek sağlanabilir.

(2) Bütçe desteği, IPA II yararlanıcısıyla mutabık kalınan ve Finansman Anlaşması'nda öngörülen hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik yeterli ilerleme kaydedilmesi şartıyla yapılır.

---

[14] İmtiyazsız menşei düzenleyen Birlik Gümrük Kodunu ve diğer Birlik mevzuatını tesis eden 12 Ekim 1992 tarihli ve (AET) 2913/92 sayılı Konsey Tüzüğü (ABRG L 302, 19 Ekim 1992, s. 1)

[15] ILO temel çalışma standartları, örgütlenme özgürlüğü ve toplu sözleşme yapılması, zorla ve zorunlu çalışmanın ortadan kaldırılması, istihdam ve mesleğe ilişkin ayrımcılığın ortadan kaldırılması ve çocuk işçiliğinin kaldırılmasına ilişkin sözleşmeler.

(3) İstikrarlı makroekonomik çerçeve, sağlam kamu maliyesi yönetimi, şeffaflık ve bütçenin gözetimi ve ulusal/sektör politikaları ve reformlarının yanı sıra bütçe desteğinin risk değerlendirmesini, hazırlığını, uygulanmasını ve takibini kapsayan uygunluk kriterlerine ilişkin ayrıntılı hükümler Komisyon tarafından hazırlanan, IPA'nın bütçe desteği aracılığıyla uygulanmasının amaçları bakımından geçerli olan, ilgili belgelerde ve talimatlarda belirtilmektedir.

Madde 22 Eşleştirmeyle ilgili uygulama kriterleri

(1) Seçilen üye devlet idarelerinin istenilen kamu sektörü uzmanlığını sağlamayı kabul ettiği hallerde, eylemler eşleştirme aracılığıyla gerçekleştirilebilir. Eşleştirme, ilgili üye devletin/devletlerin yaptığı harcamaların geri ödemesini kapsamak üzere hibe şeklinde tesis edilir ve özellikle IPA II yararlanıcısının idaresine tam zamanlı danışmanlık yapmak üzere görevlendirilen, bundan böyle burada daimi eşleştirme danışmanı (RTA) olarak anılacak olan bir katılım öncesi danışmanının uzun süreliğine görevlendirilmesini öngörebilir. IPA II yararlanıcısı, daimi eşleştirme danışmanı için yeterli ofis olanaklarını sağlar.

Eşleştirme hibesi, Mali Tüzük'ün hibelere ilişkin Birinci Kısım, Başlık VI'daki ilgili hükümlerine ve Mali Tüzük Uygulama Kurallarına uygun olarak tesis edilir.

(2) Bütün eşleştirmelere uygulanan bir eşleştirme el kitabı Komisyon tarafından oluşturulmuş olup düzenli olarak güncellenmektedir.

BAŞLIK II ŞEFFAFLIK VE GÖRÜNÜRLÜK

Madde 23 Bilgilendirme, tanıtım ve şeffaflık

(1) IPA II yararlanıcısı, yardımın hacmi ve tahsisine ilişkin bilgilerin halka açıklanması, verilerin uluslararası olarak karşılaştırılabilir olmasının ve kolaylıkla erişilebilir, paylaşılabilir ve yayımlanabilir olmasının sağlanması dâhil, yardımın verilmesinde şeffaflığın ve hesap verebilirliğin artırılmasına yönelik taahhütte bulunur. IPA II yardımının uygulanmasında görev alanlar, bilgilendirme, tanıtım ve şeffaflık şartlarını yerine getirir ve eylemlerin AB nezdinde görünür olmasını sağlar.

(2) IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim söz konusu ise, program otoriteleri IPA II yardımının alıcılarına ilişkin bilgilerin aşağıdaki şekilde yayımlanmasından sorumludurlar:

(a) Yayım, IPA II yararlanıcısının İnternet sitesinde bunun için ayrılmış ve kolayca erişilebilir bir yerde standart bir sunuma uygun olarak yapılır. Eğer internette bu şekilde yayımlanması mümkün değilse, bilgi, IPA II yararlanıcısının resmi gazetesi dâhil uygun başka bir vasıtayla yayımlanır.

(b) Yayım, en geç fonların tahsis edildiği mali yılı izleyen yılın 30 Haziran tarihine kadar gerçekleşir.

(c) IPA II yararlanıcısı bilginin yayımlanacağı İnternet adresini Komisyona iletir. Eğer bilgi uygun olan başka bir şekilde yayımlanırsa, IPA II yararlanıcısı Komisyona yayımlanma şekli ile ilgili tüm ayrıntıları iletir. Komisyonun İnternet sitesindeki ilgili bölümde bu ortama gönderme yapılır.

(d) Program otoriteleri, alıcının yayımlanan alıcılar listesine dâhil edileceğini konusunda bilgilendirilmesini temin eder. Bu listede bulunan kişisel veriler

(AT) 45/2001 sayılı Tüzüğün gereklerine uygun olarak ve gizlilik ve güvenlikle ilgili şartlara gereken şekilde bağlı kalınarak işleme tabi tutulur.

IPA II yararlanıcısı alıcının adını ve yerini, verilen miktarı ve verilen sözleşmenin niteliği ve amacını yayımlar. Tüzel bir kişinin yeri adresidir. Gerçek bir kişinin yeri NUTS 2 düzeyindeki bir bölgedir.[16]

İkinci alt paragrafta değinilen bilgiler, yalnızca yarışmalar veya hibe verme usulleri veya kamu alım usulleri sonucunda verilmiş olan ödüller, hibeler ve sözleşmeler için yayımlanır. Mali Tüzük Uygulama Kurallarının 137. maddesinin 2. paragrafında değinilen eşiğin altında olan sözleşmeler için bilgi yayımlanmaz.

Gerçek kişilere değinen veriler söz konusu olduğunda, adlar, fonların verildiği mali yılın bitiminden iki yıl sonra "gerçek kişi" ile değiştirilir. Resmi unvanının bir veya birden fazla gerçek kişinin kimliğini belirttiği tüzel kişilere değinen kişisel veriler için de aynı usul geçerlidir.

Yayımlanması temel haklarının ihlal edilmesi veya ticari çıkarlarına zarar vermesi riskine yol açarsa gerçek kişilerin isimlerinin yayımlanmasından feragat edilir.

IPA II yararlanıcısı, gerçek kişiler hakkında yayımlanacak olan veriler listesinin yayımlanmasından feragat edilmesine ilişkin gerekçeli teklifini listeye ön onay vermesi gereken Komisyona sunar. Gerekirse, Komisyon NUTS 2 düzeyinde bir bölgeyle sınırlı olan gerçek kişinin yerini tamamlar.

Yüklenicilerin veya hibe yararlanıcılarının ticari çıkarlarına zarar verme riskine yol açarsa Sözleşmelerin yayımlanmasından feragat edilebilir. IPA II yararlanıcısı bu gerekçelerden oluşan listeyi yayımlanmadan feragate ön onay vermesi gereken Komisyona sunar.

(3) IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim durumunda, sözleşme imzalandığında ilgili birimler, dış eylemlerin uygulanmasına ilişkin olarak Komisyon tarafından belirlenen ve yayımlanan ve sürecin başladığı dönemde yürürlükte olan usul ve standart belgelere uygun şekilde ihale kararına dair bir bildirim hazırlar ve Mali Tüzükte aksi öngörülmediği ve Sektörel Anlaşmalarda daha fazla detaylandırılmadığı sürece, yayımlanması için Komisyona gönderir. İhale kararına dair bildirim ayrıca IPA II yararlanıcısı tarafından da ilgili yayın organlarında yayımlanabilir.

(4) Strateji belgeleri ve programların yanı sıra, bunların herhangi bir revizyonu, uygun olan yerlerde kamu belgeleri haline gelir ve halkın ve sivil toplumun erişimine sunulur.

Madde 24 Görünürlük ve iletişim

(1) Komisyon ve IPA II yararlanıcısı hazırlanacak görünürlük ve iletişim faaliyetlerine dair tutarlı bir plan üzerinde mutabık kalarak Türkiye Cumhuriyeti'ndeki IPA II yardımı kapsamında bulunan programlar ve eylemler hakkında aktif olarak kamuoyuna bilgilendirme yaparlar. Bu tür faaliyetlerin uygulanmasına ilişkin usuller Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında belirtilir.

---

16 NUTS, istatistiki bölge birimleri sınıflandırması anlamına gelir ve NUTS 2 düzeyi, nüfusunun ortalama büyüklüğü 800.000 ve 3 milyon arasında olan idari birimler sınıflandırmasıdır.

(2) Dolaylı yönetim durumunda, 1. paragrafta değinilen faaliyetlerin uygulanması IPA II yararlanıcısının yardımıyla Komisyonun sorumluluğundadır.

(3) IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim durumunda ve 63. maddenin 2. paragrafının (b) ve (d) bentlerinde değinildiği şekilde sınır ötesi işbirliği programları söz konusu olduğunda, 1. paragraf kapsamında söz edilen faaliyetlerin uygulanması IPA II yararlanıcısının/yararlanıcılarının program otoritesinin sorumluluğundadır.

(4) Görünürlük ve iletişim faaliyetleri belirli bir eylemin mutabık kalınan program hedeflerine ve katılım sürecine nasıl katkıda bulunduğunu gösterir ve bu eylemler, finansman sağlanan eylemler ve güdülen hedeflerle ilgili genel kamuoyu bilincini ve desteğini güçlendirmeyi amaçlar. Görünürlük ve iletişim faaliyetleri, ilgili hedef kitlelere Birlik program ve eylemlerinin sağladığı katma değeri ve etkisini vurgulamayı amaçlar. Görünürlük faaliyetleri de fonların kullanımına ilişkin şeffaflık ve hesap verebilirliği teşvik eder.

(5) IPA II yararlanıcısı IPA izleme komitesi ve sektörel izleme komitelerine görünürlük ve iletişim faaliyetleri hakkında rapor verir.

BAŞLIK III VERİLERİN KORUNMASI VE GİZLİLİK

Madde 25 Verilerin korunması

(1) IPA II yararlanıcısı, kişisel verilerin makul şekilde korunmasını temin eder. Kişisel veri bir gerçek kişiyle ilgili herhangi bir bilgi anlamına gelir. Toplama, kaydetme, düzenleme, saklama, uyarlama veya değiştirme, geri alma, danışma, kullanım, ifşa, silme veya imha gibi, kişisel verilerle ilgili yapılan herhangi bir işlem IPA II yararlanıcısının kurallarına ve usullerine dayalı olarak sadece IPA II yardımının uygulanması için gerekli olduğu takdirde yapılır.

(2) Özellikle, IPA II yararlanıcısı, aşağıdaki amaçlarla böyle bir işlemin içerdiği risklere ve ilgili gerçek kişiye ait bilgilerin niteliğine göre uygun teknik ve kurumsal güvenlik tedbirlerini alır:

(a) Yetkisiz kişilerin, bu işlemleri gerçekleştiren bilgisayar sistemlerine erişimini ve özellikle saklama aracının yetkisiz şekilde okunmasını, kopyalanmasını, değiştirilmesini veya çıkartılmasını; yetkisiz şekilde veri girişinin yanı sıra saklanan bilgilerin yetkisiz şekilde açıklanmasını, değiştirilmesini ya da silinmesini önlemek,

(b) Bu tür işlemler gerçekleştiren bilişim sistemi yetkili kullanıcılarının sadece erişim hakkı oldukları bilgilere ulaşmasını temin etmek,

(c) Yukarıdaki gereklilikleri karşılayacak şekilde örgüt yapısını tasarlamak.

Madde 26 Gizlilik

(1) IPA II Yararlanıcısı, Mali Tüzük'ün 58 (l)(c) maddesinin (ii) ila (iii). bentlerinde değinilen, Komisyonun bütçe uygulama görevlerini verdiği bir birime ait belgelerin, sadece bu görevler yerine getirilirken izlenmesi amacıyla söz konusu birim tarafından Komisyona gönderilebileceğini kabul eder. Komisyon, Çerçeve Anlaşma'nın hükümleri doğrultusunda IPA II yararlanıcısı ve birim arasında mutabık kalınan gizlilik düzenlemelerine bağlı kalır.

(2) 50. madde saklı kalmak kaydıyla, IPA II yararlanıcısı ve Komisyon, gizli olarak sınıflanmış olan, doğrudan IPA II yardımının uygulanması ile ilgili herhangi bir belge, bilgi veya diğer malzemenin gizliliğini korur.

(3) Taraflar, kamuoyuna böyle bir bilgiyi açıklamadan önce birbirlerinin yazılı ön onayını alırlar.

(4) Taraflar, yürütme süresinin bitiminden beş yıl sonraya kadar gizlilik şartına bağlı kalırlar.

BAŞLIK IV HİZMET SAĞLANMASI VE VERGİLENDİRME

Madde 27 Programların uygulanması ve sözleşmelerin gerçekleştirilmesi için hizmet sağlanması

(1) IPA II kapsamındaki programların etkin bir şekilde uygulanmasını temin etmek amacıyla IPA II yararlanıcısı aşağıdakileri sağlamak için gerekli tüm tedbirleri alır:

(a) hizmet, mal alımı ve yapım işi ihale usullerinin yanı sıra hibeler ve eşleştirmelerde 19. madde uyarınca ihalelere katılmaya uygun gerçek ya da tüzel kişilerin, sözleşmenin öneminin ve süresinin gerektirdiği şekilde geçici yerleşme ve ikamet hakkının olmasını sağlar; Bu hak ancak usul başlatıldıktan sonra kazanılır ve ihale tekliflerinin/başvurularının/önerilerin tanzim edilmesi ile ilgili çalışmaların ve diğer hazırlık tedbirlerin yürütülmesi için ihtiyaç duyulan, daimi eşleştirme danışmanları dâhil yönetici ve teknik personel bu haktan yararlanır; Bu hak, ihale kararından bir ay sonra sona erer;

(b) Komisyon tarafından kabul edilmiş ve temel oluşturan bir program belgesinde öngörülmediği sürece, teklif verenlerin ve başvuru sahiplerinin, ihaleye teklif verenler veya başvuru sahipleri arasında eşit muameleyi ihlal eden ek yasal, idari ya da gümrüklerle ilgili şartlar gibi herhangi bir engelle karşılaşmadan tekliflerini/başvurularını/önerilerini sunabilmesini sağlar;

(c) IPA II yardımının uygulamasında yer alan personele ve birinci derece ailesine tanınan fayda, ayrıcalık ve istisnaların, yardım ve teknik işbirliğine ilişkin diğer ikili veya çok taraflı anlaşma veya düzenlemeler uyarınca Türkiye Cumhuriyeti'nde istihdam edilen uluslararası veya yabancı ülke vatandaşı tanınanlardan daha az avantajlı olmamasını sağlar;

(d) IPA II yardımının uygulamasında yer alan personel ve birinci derece ailesinin, söz konusu sözleşmenin niteliği gereği, Türkiye Cumhuriyeti'ne giriş yapmalarına, Türkiye Cumhuriyeti'nde ikamet etmelerine, çalışmalarına ve Türkiye Cumhuriyeti'nden ayrılmalarına izin verilmesini sağlar;

(e) IPA II yararlanıcısının mevcut kanun, kural ve tüzüklerine tabi olmak üzere, temel sözleşmenin uygulanması için gereken malların, özellikle profesyonel teçhizatın ithal edilmesi için gerekli bütün izinlerin verilmesini sağlar;

(f) IPA II kapsamında yapılan ithalatların tüm harçlardan muaf olmasını sağlar;

(g) Temel sözleşme tamamen gerçekleştirildiğinde yukarıdaki malların yeniden ihracı için gerekli tüm izinlerin verilmesini sağlar;

(h) Temel sözleşmenin uygulanması için gerekli döviz ithalatı ve edinimi için izinlerin verilmesini ve ulusal döviz kontrolü tüzüklerinin milliyetlere veya

kuruluş yerlerine bakılmaksızın ayrımcılık yapmayacak şekilde yüklenicilere uygulanmasını sağlar;

(i) Türkiye Cumhuriyeti'nde yürürlükte olan döviz kontrol tüzüklerine uygun olarak, IPA II kapsamında finansmanı sağlanan eyleme ilişkin alınan fonların ülkesine iadesi için gerekli tüm izinlerin verilmesini sağlar;

(j) IPA II kapsamında finansmanı sağlanan sözleşmelerin yürütülmesi için gerekli olan işlemlerin, Türkiye Cumhuriyeti'nde faaliyet gösteren bankalar veya finans kuruluşları aracılığıyla, mallar ve/veya hizmetler için yapılan ödemenin yurt dışındaki yüklenicilerine transferini gerektiren usullerden muaf olmasını sağlar.

(2) IPA II yararlanıcısı ilgili tüm yetkililerin tam işbirliği yapmalarını sağlar. IPA II yararlanıcısı ayrıca, programa dâhil olan ya da programın uygulanması veya sözleşmenin gerçekleştirilmesi için gerekli olan kamuya ait şirketlere ya da diğer kamu kurumlarına erişimi sağlar.

(3) İşbu Çerçeve Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinden sonra IPA II yararlanıcısı, bu maddede yer alan usullere ilişkin şartların yerine getirilmesini sağlamak için gerekli mevzuat ve/veya kanunları kabul eder veya var olanlarda değişiklik yapar; ayrıca söz konusu usullerin de olabildiğince basit, makul ve hızlı bir şekilde uygulanabilir olmasını sağlar.

Madde 28 Vergiler, gümrük vergileri ve diğer mali harçlara ilişkin kurallar

(1) Bir Sektörel Anlaşmada ya da Finansman Anlaşmasında aksi belirtilmemek kaydıyla vergiler, gümrük vergileri ve ithalat vergileri ve resimleri ve/veya eş etkiye sahip harçlar IPA II kapsamında finanse edilmez. Yukarıda bahsedilen kural kapsamında belirtilen vergi muafiyetleri, IPA II yararlanıcısı ve IPA II yardımının gerçek ve/veya tüzel alıcıları tarafından sağlanan eş-finansmanı da kapsar.

(2) Aşağıda verilen hükümler uygulanır:

(a) Birlik yüklenicileri tarafından yapılan tüm ithalatların, gümrük vergilerine, ithalat vergilerine, Katma Değer Vergisine (KDV), özel tüketim vergileri ve diğer özel tüketim vergilerine ya da eş etkiye sahip diğer benzer vergi, gümrük vergisi veya harçlara tabi olmaksızın, Türkiye Cumhuriyeti'ne girmesine izin verilir. Bu muafiyet, sadece Birlik sözleşmesi kapsamında Birlik yüklenicileri tarafından tedarik edilen mallar ve/veya verilen hizmetler ve/veya yapılan işlere ilişkin olarak yapılan ithalatlara uygulanır. Türkiye Cumhuriyeti, sözleşmenin hükümleri uyarınca, Birlik yüklenicilerine teslim edilmek üzere ve sözleşmenin normal uygulanması bakımından hemen kullanılmasını sağlamak için söz konusu ithalatın, yukarıda belirtilen vergi, gümrük vergisi veya harçlar ile ilgili herhangi bir uyuşmazlık veya gecikme olmaksızın giriş noktasından serbest bırakılmasını sağlar.

(b) Birlik yüklenicileri, Birlik sözleşmesi kapsamında verilen herhangi bir hizmet ve/veya tedarik edilen mal ve/veya yapılan iş için KDV'den muaftırlar. Ayrıca, Birlik yüklenicisi tarafından temin edilen mallar veya verilen hizmetler veya yapılan işler, Birlik sözleşmesi kapsamındaki hedefler ve faaliyetlerle ilişkili oldukları derecede KDV'den muaftır.

(c) (b) paragrafında öngörülen muafiyet ilke olarak ön muafiyet yolu ile yürürlüğe konur. Bunun teknik anlamda ve/veya uygulamada mümkün olmadığı hallerde, söz konusu muafiyet iade/mahsup olarak yürürlüğe konur.

Ön muafiyetin uygulandığı durumlarda, bir Birlik yüklenicisi veya Birlik yüklenicisine mal tedarik eden ve/veya hizmet veren veya iş yapan bir yüklenici KDV'siz fatura keser. Bunun için IPA II yararlanıcısı, KDV'den ön muafiyet için etkin mekanizma ve usullerin önceden oluşturulmuş olmasını sağlar.

Fonun iadesi usulünün uygulanması durumunda, Birlik yüklenicileri ve Birlik yüklenicisinin yüklenicileri, KDV iadesi için Türkiye Cumhuriyeti mevzuatı kapsamında istenen gerekli belgelerle birlikte vergi idaresine yazılı talepte bulunmaları halinde, vergi idaresinden doğrudan KDV iadesi alabilirler.

Birlik yüklenicisi ve Birlik yüklenicisinin yüklenicileri bu Anlaşma'da öngörüldüğü şekilde KDV'den muaf olan IPA II yardımı kapsamında tedarik edilen mallar ve/veya verilen hizmetler ve/veya yapılan işlerle ilgili olarak ödenen KDV'yi, IPA II haricinde olan, herhangi bir işlemleri için tahsil edilen KDV'den mahsup etme veya indirme hakkına sahiptir.

Gerekli belgelerin sunulmasını takiben, vergi idaresi, vergi iadesi, muafiyet ve mahsup işlemini en fazla 30 takvim günü içerisinde asgari ve makul idari ücretler haricinde maliyet çıkarmadan tamamlar.

(d) Birlik sözleşmelerinden doğan kâr veya gelir ulusal/yerel vergi sistemine göre Türkiye Cumhuriyeti'nde vergiye tabidir. Ancak Avrupa Birliği üye devletlerinde veya IPA II yararlanıcısı haricinde IPA II kapsamında uygun olan diğer ülkelerde ikamet eden veya iş kurmuş olan, Birlik sözleşmelerini yürüten, yabancı çalışanlar ve daimi eşleştirme danışmanları da dâhil olmak üzere, gerçek ve tüzel kişiler, geçerli çifte vergilendirme anlaşmalarının hükümlerine göre, söz konusu şekilde elde ettikleri gelirin Türkiye Cumhuriyeti'nde isnat edilebileceği bir ikametgâh veya daimi işletme sahibi oldukları durumlar istisna olmak üzere, stopaj ve geçici veya sürekli vergiler dâhil Türkiye Cumhuriyeti'ndeki kazanç veya gelir vergisinden muaftırlar.

Bir hibe yararlanıcısının alacağı bir Birlik hibesi bu yararlanıcının karı veya geliri olarak değerlendirilmez. Hibe sözleşmesinden elde edilen bir kâr söz konusu ise, Komisyon temel sözleşme koşulları uyarınca kârın belli bir yüzdesini geri alabilir. Kârın geri kalan miktarı ulusal/yerel vergilendirme sistemine göre vergiye tabi olabilir. İşbu paragraf bağlamında "kâr", bir bakiye için ödeme talebi yapıldığında Sözleşme Makamı tarafından onaylanan uygun maliyetler üzerinden alınan miktardır;

(e) Birlik yüklenicilerinin harcamaları, Birlik sözleşmesi kapsamında Birlik yüklenicisi tarafından tedarik edilen mallar ve/veya verilen hizmetler ve/veya yapılan işlere ilişkin ise, özel tüketim vergileri veya tüketim vergilerinden veya eş etkiye sahip diğer vergi ve harçlardan muaftırlar;

(f) IPA II kapsamındaki eylemlerden ve/veya sözleşmelerden ve/veya faaliyetlerden faydalananlar, IPA II kapsamında ne şekilde olduğuna bakılmaksızın kendilerine transfer edilen mal ve/veya hak ve/veya yapılmış tesisler ve/veya fonlar ile ilgili olarak doğan 'Veraset ve İntikal Vergisi'nden veya eş etkiye sahip diğer vergi veya harçlardan muaftır.

(g) Hizmet ve/veya yapım işi ve/veya hibe sözleşmeleri ve/veya eşleştirme anlaşmalarında veya sözleşmelerinde belirtilen görevleri yerine getiren, yerel olarak istihdam edilenler dışında kalan gerçek kişilerin (ve onların birinci derece ailesinin) kişisel kullanımı için ithal edilen şahsi eşyalar ve ev eşyaları, sözleşmenin sona ermesinin ardından Türkiye Cumhuriyeti'nde yürürlükte bulunan mevzuata uygun olarak yeniden ihraç edilmeleri ya da ülke içinde elden çıkarılmaları halinde, gümrük vergileri, ithalat vergileri, vergiler, harçlar ve/veya eş etkiye sahip diğer vergilerden ve/veya caydırıcı aşırı teminat gerekliliğinden muaftır;

(h) Birlik sözleşmeleri, Birlik yüklenicilerince ve bir konsorsiyumun ortakları veya ortak teşebbüsler veya eş-yararlanıcılar tarafından (Mali Tüzüğün 122. maddesi kapsamında tanımlandığı üzere) hibelerde imzalanan sözleşmeler Türkiye Cumhuriyeti'nde damga vergisine veya tescil harcına veya eş etkiye sahip başka bir harca tabi değildir. Bu muafiyet, hibe yararlanıcıları (ortakları, iştirakleri ve/veya alt hibe yararlanıcıları dâhil) ve yüklenicileri (personeli ve sözleşmeli uzmanları dâhil) arasında yapılan sözleşmeler ile böylesi ödemeler doğrudan Birlik sözleşmeleri ile ilgili ise hizmet sözleşmeleri ve iş sözleşmeleri kapsamında sırasıyla arızi ve geçici harcamalar için yapılan sözleşmeler dâhil olmak üzere, Birlik sözleşmeleri kapsamındaki işlemler (hakların devri dâhil) ve Birlik yüklenicilerine yapılan ilgili ödeme emirleri için de geçerlidir;

(i) Bu Anlaşma'nın amaçları bakımından, "*Birlik yüklenicisi*" terimi, Birlik sözleşmesi kapsamında hizmet veren ve/veya mal tedarik eden ve/veya iş yapan ve/veya bir işi yöneten gerçek ve tüzel kişiler olarak anlaşılır. "Birlik yüklenicisi" terimi ayrıca, hibe yararlanıcıları (ortaklar, Birlik sözleşmesinde belirtilen iştirakler ve alt hibe yararlanıcıları ve eşleştirme yüklenicileri dâhil) konsorsiyum veya ortak girişim ortaklarını, eşleştirme kapsamında yüklenici ve daimi eşleştirme danışmanlarının (RTA) yanı sıra Teknik yardım ve Bilgi değişimi aracı (TAIEX) kapsamındaki yüklenicileri işaret eder.

(j) "*Birlik Sözleşmesi*" terimi, alt hibe sözleşmeleri ve IPA II faaliyetlerini finanse etmekte kullanılan dolaylı yönetim kapsamında görev dağılımı anlaşmaları dâhil olmak üzere ve IPA II yararlanıcısı veya IPA II yardımının gerçek ve tüzel kişileri tarafından eş finansmanı da içerecek şekilde Avrupa Komisyonu veya IPA II yararlanıcısı veya Birlik sözleşmeleri ile ilgili hibe yararlanıcısı tarafından imzalanan herhangi bir sözleşme veya hibe sözleşmesi anlamına gelir. "Birlik sözleşmesi" terimi aynı zamanda TAIEX kapsamındaki yardım ve

Birlik programları kapsamında alınan hibeler ve bu hibelerin eş finansmanını da içerecek şekilde Birlik programlarına katılımın hükümlerini kapsar.

(k) Birlik sözleşmelerini uygulayan Birlik yüklenicileri aşağıdaki vergi ve harçlardan muaftır:

(i) özel iletişim vergisi;

(ii) motorlu taşıt vergisi;

(iii) Aşağıdakiler kapsamında uygulanan özel harçlar:

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu (özellikle Ek Madde 1-İnşaat harcı, 79-Kayıt ve Suret Harcı, 80- İmar ile ilgili Harçlar)

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu;

(3) Gerektiğinde, IPA II yararlanıcısı, Anlaşma'nın yürürlüğe girmesini takiben derhal, bu Anlaşma'daki vergi hükümlerini uygulamak için gerekli ikincil mevzuatı ve/veya kanunları benimser veya bunlar üzerinde gerekli değişiklikleri yapar.

(4) Bu madde kapsamında belirtilen kurallar ve usuller; yürürlükteki benzer vergi, harç veya eş etkiye sahip resimlere de uygulanır. Söz konusu vergi, harç veya eş etkiye sahip resimler; mevcut olanlara ek olarak veya onların yerine bu Anlaşma'nın imza tarihinden sonra yürürlüğe konabilir.

(5) Bu maddede yer alan hükümler ile IPA II yararlanıcısının ulusal mevzuatı arasında uyuşmazlık halinde, bu Anlaşma'nın hükümleri geçerlidir. Birliğe katılım olması durumunda, IPA II yararlanıcısı, 27 ve 28. maddelerde yer alan hükümleri, bahsi geçen hükümlerin ilgili Birlik müktesebatı kapsamında üstlenilen yükümlülükler ile uyuşmadığı durumlar haricinde, uygulamaya devam eder.

BÖLÜM V IPA II YARDIMININ MALİ YÖNETİMİNE İLİŞKİN KURALLAR

BAŞLIK I GENEL HÜKÜMLER

Madde 29 Harcamanın uygunluğu

(1) IPA II Tüzüğü kapsamında finansmanı sağlanan harcamalar, Birlik bütçesi kapsamındaki diğer herhangi bir finansmana tabi değildir.

(2) İlgili Finansman Anlaşması sözleşmeleri ve ekleri imzalanmadan önce alıcılar tarafından yapılan harcamalar ve IPA II yararlanıcısı tarafından yapılan ödemeler IPA II Tüzüğü kapsamında finansmana uygun görülmez.

(3) Aşağıdaki harcamalar IPA II Tüzüğü kapsamında finansman için uygun değildir:

(a) finansman kararında, eylemin niteliği gereği meşru görülen durumlar haricinde, arazi ve mevcut binaların satın alınması;

(b) Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında öngörülebilecek diğer harcamalar.

(4) Harcamaların uygunluğunun belirlenmesine ilişkin son tarih Finansman Anlaşmalarında öngörülür.

Madde 30 Yardım oranları ve Birlik katkısının oranı

(1) IPA II yardımı IPA II Tüzüğü'nün 1. maddesinde de değinildiği üzere IPA II yararlanıcısının reform çalışmalarının uygulamaya koyulmasını destekler. Belirli programlar ve bağımsız eylemler hem IPA II yararlanıcısının hem de Birliğin mali katkılarını gerektirebilir.

(2) Hem IPA II yararlanıcısının hem de Birliğin mali katkılarının gerekli olduğu hallerde Birliğin katkısı Sektörel Anlaşmalar veya Finansman Anlaşmalarında tanımlandığı şekilde uygun harcamalara istinaden hesaplanır.

BAŞLIK II IPA II YARARLANICISI TARAFINDAN DOLAYLI YÖNETİME İLİŞKİN KURALLAR

Madde 31 Dolaylı yönetim altında harcamaların uygunluğu

Tarım ve kırsal kalkınma politika alanındaki kırsal kalkınma programları kapsamında aşağıdaki özel hükümler uygulanır:

(a) Kırsal kalkınma programlarının hazırlanmasını ve yönetim ve kontrol sistemlerinin oluşturulmasını desteklemek amacıyla yapılan teknik yardımla ilgili harcamalar 1 Ocak 2014 tarihinden önce olmamak üzere, kırsal kalkınma programının onaylanmasına ilişkin Komisyon kararının kabul tarihinden önce uygun hale gelebilir;

(b) Kırsal kalkınma programları kapsamındaki yatırım projeleri, program otoritesi tarafından yapılan son ödemeden itibaren beş yıl içerisinde ciddi değişikliklere uğramamaları şartıyla Birliğin finansmanı için uygun olmaya devam eder;

(c) Standart birim maliyetler, toplam 100.000 avroluk kamu katkısını geçmeyen tutarlar ve tanımlanmış bir veya birden fazla maliyet kategorisine bir yüzdenin uygulanması sonucu tespit edilen sabit oranlı finansmanlar söz konusu olduğunda, Birlik sadece programlarda her tedbir için ön görülen ve başvuru çağrısından önce ilgili IPARD Ajansı tarafından belirtilen tutarları karşılamaktadır.

Madde 32 Denetim İzi

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO) yeterince detaylandırılmış bir denetim izi sağlamak için ilgili bütün bilgilerin hazır bulunmasını temin eder. Bu bilgiler, ödeme taleplerinin onaylanması, bu tür taleplerin muhasebesinin tutulması ve ödenmesi, avanslar, teminatlar ve borçlarla ilgili işlemlere ilişkin belgeye dayalı kanıtları içerir.

Madde 33 Birlik katkısının ödenmesi

(1) Birlik katkısının ödemesi mevcut fonlarla sınırlı olacak şekilde yapılır.

(2) Ödemeler; avans ödemesi, ara ödemeler ve nihai bakiyenin ödenmesi şeklinde yapılır. Gerek Birlik gerekse IPA II yararlanıcısının birlikte katkıda bulunmasını gerektiren spesifik programlar ve bağımsız eylemler söz konusu olduğunda, Birliğin katkısından

ilgili eylemlerin finansmanı için yapılacak ödemeler, finansman kararında belirlenen Birlik katkısının azami miktarına tabi olmak kaydıyla, finansman kararında belirlenen ortak finansman oranının, işbu Anlaşma Ek A'nın 2. maddesinin 3. paragrafının (a) bendi uyarınca onaylanmış uygun harcamaya uygulanması suretiyle hesaplanır.

(3) IPA II yararlanıcısı her yılın 15 Ocak ve 15 Temmuz tarihine kadar, bütün IPA II politika alanları ve programlarıyla ilgili olarak ilgili mali yıl ve takip eden yıl için olası ödeme taleplerine dair tahminlerini Komisyona gönderir. Komisyon uygun görülen hallerde tahminin güncellenmesini isteyebilir.

(4) Komisyonun Ulusal Fona yapacağı ödeme 34., 35. veya 37. maddenin şartları yerine getirilmesini takip eden 90 içinde yapılır. Ödeme taleplerine ilişkin verilen bu süre, 51. maddenin 2. paragrafı ve bu Anlaşma'nın Ek H'si uyarınca usulsüzlüklerin rapor edilmesine ilişkin bilgiler dâhil olmak üzere, harcama beyannamesine ilişkin unsurları netleştirmek amacıyla gereken tüm temel belgelerin istenmesi için Komisyon tarafından kesintiye uğratılabilir.

(5) IPA II yararlanıcısı tarafından sunulan programlarda, harcama beyannamelerinde, ödeme taleplerinde ve uygulama raporlarında bahsedilen harcamalarda belirtilen tutarlar avro cinsindendir. IPA II yararlanıcısı, Komisyon ile IPA II yararlanıcısı arasındaki para akışı için, Avro ile ulusal para birimi arasındaki çevrim işlemi için kaydedilen oranın, ödenen harcamanın Ulusal Fonun veya ilgili Finansman Anlaşması'nda belirtilen ilgili program otoritesi hesaplarına kaydedildiği ayda Komisyon tarafından belirlenmiş olan aylık avro muhasebe oranı olmasını temin eder.

(6) Komisyon tarafından Ulusal Fona yapılan ödemeler, 34, 35 ve 37. maddede ve Sektörel Anlaşmalar veya Finansman Anlaşmalarında öngörülen hükümlere uygun şekilde bütçe tahsisatlarının uygunluğuna tabi olarak avro olarak avro hesabına yapılır. Her program için avro hesabı açılır ve bu hesap sadece bu programa ait olan işlemler için kullanılır.

(7) IPA II yararlanıcısı alıcıların kamu katkısının toplam tutarının tamamını zamanında almasını temin eder. Alıcıların alacağı tutarları azaltacak özel bir harç veya eş etkiye sahip başka bir harç uygulanmaz ve kamu katkısı ve bu şekilde finanse edilen varlıklar herhangi bir idari veya adli el koyma, haciz veya benzeri kesinti işlemine tabi olmaz.

(8) 6. paragrafta belirtilen avro hesabı bakiyesinin, Komisyondan ödeme alınmasını bekleyen alıcıların ödeme taleplerini karşılamak için yeterli olmadığı hallerde IPA II yararlanıcısı Birlik katkısının ön finansmanı için ulusal fonları kullanır. Bu durumlarda ulusal fonlar Birlik fonları gibi işlem görür ve eğer varsa ulusal katkının tamamının ödemesinin ve ulusal fonlardan avans ödemesi yapılan Birlik katkısının Ulusal Fonun hesaplarına kaydedildiği anda 6. paragraf uygulanır.

(9) IPA II yardımı, Mali Tüzükte öngörülen uygunluk kuralları, Mali Tüzük Uygulama Kuralları, Ortak Uygulama Tüzüğü, IPA II Uygulama Tüzüğü ve 29, 30 ve 31. maddeler uyarınca ve uygun olduğu hallerde Sektörel ve Finansman Anlaşmalarında belirtildiği üzere sadece IPA II yararlanıcısının yaptığı ve karşıladığı harcamaları kapsayabilir.

(10) Komisyon ve 10. maddede değinilen yapılar ve otoriteler arasındaki mali işlemlere ilişkin bilgi değişimi uygun hallerde, Komisyon ve IPA II yararlanıcısı arasında mutabık kalınan usuller doğrultusunda elektronik ortamda gerçekleştirilir.

Madde 34 Avans ödemesi (Ön finansman)

(1) Avans ödemesi talebi için asgari şartlar aşağıdaki gibidir:

(a) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ilgili avro hesabının açıldığını Komisyona bildirmiştir;

(b) İlgili Finansman Anlaşması yapılmıştır ve yürürlüktedir.

(2) Yıllık ve çok yıllı programlar için avans ödemelerinin hesaplanmasına ilişkin ayrıntılı hükümler Sektörel Anlaşma ve/veya Finansman Anlaşması'nda belirlenir.

(3) Toplam avans ödemesi miktarı, Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşması'nda aksi belirtilmediği sürece en geç program kapandığında tahsil edilir.

Madde 35 Ara ödemeler

(1) Ara ödeme için asgari şartlar aşağıdaki gibidir:

(a) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi Komisyona ortaya çıkan ve yapılan harcamaların ayrıntılarını veren ve ilgili olduğu hallerde, avans ödemesi ile ilgili bilgileri haiz harcama beyannamelerini içeren bir ödeme talebi göndermiştir. Ödeme talebi ayrıca Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşması'nda ayrıntıları verildiği şekilde uygulamaya dair ilgili bilgileri de içerir;

(b) Finansman kararında ön görüldüğü şekilde Birlik katkısının tavan değerlerine sadık kalınmıştır.

(c) Ulusal IPA Koordinatörü, en sonuncusu da dâhil 59. maddenin 1. paragrafı uyarınca yıllık uygulama raporunu Komisyona göndermiştir.

(d) Denetim otoritesi Ek A'nın 5. maddesinin 3. paragrafının (b) bendine göre en son yıllık denetim görüşünü ve yıllık denetim faaliyet raporunu göndermiştir.

(e) İlgili Finansman Anlaşması yürürlüktedir.

(f) Komisyonun istediği her tür bilgi sağlanmıştır.

Yıllık denetim görüşü ve hesaplar kararının incelenmesi ve kabulü saklı kalmak kaydıyla, geçerli kurallara uyulmadığı veya fonların usulüne uygun şekilde kullanılmadığı anlaşılırsa Mali Tüzük'ün 60. maddesinin 4. paragrafı ile 39. ve 40. maddelerde ön görülen usule göre ödemeler askıya alınabilir veya kesilebilir.

Madde 36 Hesap usullerinin incelenmesi ve kabulü

(1) Hesap usullerinin incelenmesinin ve kabulünün amacı, dolaylı yönetim kapsamında IPA II yararlanıcısı tarafından yapılan ve ödenen ve Birlik bütçesinden karşılanabilecek olan harcamaların geçerli Birlik kurallarına uygun olduğunu ve hesapların eksiksiz, hatasız ve doğru olduğunu temin etmektir.

(2) Hesap usullerinin incelenmesi ve kabulüne şunlar dâhildir:

(a) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından sunulan harcama beyannamesinin analizi;

(b) Uygulamaya ilişkin nihai raporun 59. maddenin 4. paragrafına uygun olarak yapılan analizi;

(c) Uygun olduğu durumda denetim faaliyeti raporuyla desteklenen tasdikli harcama beyannamesine ilişkin denetim otoritesi tarafından gönderilen görüşün analizi;

(d) Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşması'nda değinildiği şekilde ilgili belgelerin analizi, hiç bir sınırlamaya veya kısıtlamaya tabi olmamak şartıyla alıcılarla yapılan kontroller dâhil mali tablolar veya beyanlar ve temel işlemlerle ilgili Komisyon tarafından yapılan yerinde kontroller;

(e) Gerekli olduğu durumlarda çelişkili bir usulü takiben ve IPA II yararlanıcısına bildirimde bulunulduktan sonra Birlik bütçesine kabulü onaylanan harcamanın miktarının Komisyon tarafından belirlenmesi;

(f) Bildirilen harcamalar ile Birlik bütçesine kabulü onaylanan harcamalar arasındaki gidermek üzere gereken mali düzeltmenin hesaplanması;

(g) Birliğin bütçesine kabul edilen harcama ile IPA II yararlanıcısına hâlihazırda ödemesi yapılmış olan tutarlar arasındaki farklardan kaynaklanan bakiyenin Komisyon tarafından geri alınması veya geri ödenmesi.

(3) 2. paragrafta belirtilen hesap inceleme ve kabul usulleri, programın uygulandığı sürede veya sonrasında yapılan denetimler veya teftişlere dayalı olarak uygun olmayan harcamaların sonraki bir safhada Komisyon tarafından geri alınma olasılığına halel getirmez.

Madde 37 Nihai bakiyenin ödenmesi

(1) Nihai bakiyenin ödenmesi için asgari şartlar aşağıdaki gibidir:

(a) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi eğer uygunsa son ödeme talebini ve son harcama beyannamesini Komisyona göndermiştir;

(b) Ulusal IPA Koordinatörü 59. maddenin 4. paragrafı uyarınca nihai uygulama raporunu Komisyona göndermiştir;

(c) Denetim otoritesi işbu Anlaşma Ek A'nın 5. maddesinin 3. paragrafının (b) bendinin (iii) alt bendi uyarınca, uygun olan hallerde nihai denetim faaliyet raporu ile desteklenen, harcama beyannamesine ilişkin görüşünü göndermiştir;

(d) İlgili Finansman Anlaşması yürürlüktedir;

(e) Komisyon 36. maddede öngörüldüğü şekilde hesap usullerinin incelemesini ve kabulünü tamamlamıştır.

(2) Nihai ödeme için talep yapılmadığı durumda Ulusal Yetkilendirme Görevlisi Komisyona nihai mali beyannameyi vermek zorundadır.

Madde 38 Bölünmüş taahhütleri olan çok yıllı programlar varlığında, kullanılmamış fonlara ilişkin taahhüdün kaldırılması

(1) Komisyon, bütçe taahhüdünün gerçekleştiği yılı takip eden beşinci yılın 31 Aralık tarihi itibariyle avans ödemesi veya ara ödemeler amacıyla kullanılmamış olan veya Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin hakkında harcama beyannamesi veya ödeme talebi sunmadığı bir programa ait bütçe taahhüdünün bu kapsama giren kısmını otomatik olarak kaldırır. Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşması'nda daha erken bir son tarih belirlenebilir.

(2) Komisyon 1. paragraf kapsamında taahhüdün kaldırılması riskinin olduğu tüm durumlarda uygun olan bir süre öncesinde Ulusal Yetkilendirme Görevlisini bilgilendirir.

Madde39 Ödemelerin durdurulması

(1) 33. maddenin 4. paragrafında belirtildiği şekilde ödemelerle ilgili süre sınırlamasına/sınırlamalarına bakılmaksızın aşağıdaki hallerde Komisyon daha fazla kontrol yapmak amacıyla IPA II yararlanıcısına yapacağı ödemeleri tamamen veya kısmen kesebilir:

(a) iç kontrol sisteminin işleyişinde önemli bir eksiklik olduğuna veya ilgili kuruluş tarafından onaylanan harcamanın ciddi bir usulsüzlükle bağlantılı olduğuna ve düzeltilmediğine delalet eden güvenilir bilginin Komisyonun dikkatine sunulmuş olması;

(b) ödeme kesintisinin Birliğin mali çıkarlarına yönelik ciddi zararının önüne geçmek için gerekli olması.

(2) Komisyon kesintiyi 1. paragrafta değinilen unsurlardan etkilenen ödeme talebinin içerdiği harcama kısmıyla sınırlayabilir. Komisyon kesintinin sebebini derhal IPA II yararlanıcısına bildirir ve ondan bu duruma ilişkin görüş ve gerekiyorsa durumu düzeltmesini ister. Gerekli tedbirler alınır alınmaz Komisyon kesinti işlemini sonlandırır.

Madde 40 Ödemelerin askıya alınması

(1) Özellikle ilgili birimin iç kontrol sistemlerinin güvenilirliğini ve temel işlemlerin yasallığını ve usule uygunluğunu kuşkulu hale getiren sistematik hatalar tespit edildiğinde Komisyon IPA II yararlanıcısına yapılan ödemeleri askıya alabilir.

(2) Komisyon 1. paragraf uyarınca askıya alma kararı vermeden önceki iki ay içerisinde IPA II yararlanıcısına gözlemlerini sunma fırsatı verilir.

(3) IPA II yararlanıcısı sistematik hataları gidermek için gerekli tedbirleri aldığında Komisyon askıya alma işlemini sona erdirir.

IPA II yararlanıcısı bu önlemleri almamışsa, Komisyon 43. madde uyarınca programa yapılan IPA II katkısının tamamını veya bir bölümünü iptal etme kararı alabilir.

Madde 41 Fonların geri alınması

(1) IPA II yardımının uygulanması esnasında herhangi bir zamanda veya yapılan bir denetim sonucu, 51. maddenin 5. paragrafı kapsamında tanımlanan herhangi bir durum, Komisyonun IPA II yararlanıcısından fonları geri almasına yol açabilir.

(2) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, IPA II yararlanıcısına ödenen Birlik katkısını, 51. maddenin 5. paragrafında tanımlanan herhangi bir durumda olanlardan ya da bu durumdan yarar sağlayanlardan, ulusal kamu fonlarını geri alma usulleri uyarınca geri alır. Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin fonların tamamen ya da kısmen geri alınmasında başarı sağlayamaması, Komisyonun fonları IPA II yararlanıcısından geri almasına engel teşkil etmez.

Madde 42 IPA II yararlanıcısı tarafından yapılan mali düzenlemeler

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, 51. maddenin 5. paragrafında tanımlanan herhangi bir durumun işlemlerde veya programlarda tespit edilmesi halinde, söz konusu işlemlere veya programlara yapılan Birlik katkısının tamamını ya da bir kısmını iptal etmek suretiyle, mali düzenlemeler yapar. Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, usulsüzlüklerin yapısını ve derecesini ve bunun Birlik katkısına mali zararını göz önünde bulundurur.

Madde 43 Komisyon tarafından yapılan mali düzeltmeler

(1) IPA II fonlarının geçerli kurallar uyarınca kullanılmış olmasını teminen Komisyon, 36. madde uyarınca hesap usullerinin incelenmesi ve kabulünü gerçekleştirir ve IPA II Uygulama Tüzüğü'nün 17. maddesi ile Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında verilen ayrıntılar uyarınca mali düzeltme mekanizmalarını uygular.

(2) Aşağıdaki durumlar, mali düzeltmeye neden olabilir:

(a) 51. maddenin 5. paragrafı kapsamında tanımlanan bir durumun tespit edilmesi veya

(b) IPA II yararlanıcısının yönetim ve kontrol sistemlerinde bir zayıflığın veya eksikliğin tespit edilmesi.

(c) denetim otoritesinin rapor ve görüşlerine ilişkin Komisyon tarafından yapılan izleme çalışması.

(3) Eğer Komisyon, IPA II kapsamındaki programlar için yapılan harcamaların ilgili kuralları ihlal edecek şekilde yapıldığı ve ödendiği sonucuna varırsa, hangi miktarların Birlik finansmanının dışında bırakılacağına karar verir.

(4) Bu düzeltmelerin hesaplanmasının ve yapılmasının yanı sıra ilgili geri alımlar, bu maddenin 5 ila 7. paragraflarında ve 36. ve 44. maddelerde öngörülen kriterlere ve usullere göre Komisyon tarafından yapılır.

(5) Mali düzeltmeler 2. paragrafta değinilen durumlarda, uygun görüldüğü şekilde tazminat yoluyla yapılır.

(6) Komisyon mali düzeltmeleri, usulsüz olarak harcanan miktarlarının tespiti ve bütçeye yapacağı mali etkileri esas alarak yapar. Bu miktarların münferit düzeltmeler yapmaya imkân verecek şekilde tam olarak hesaplanamadığı hallerde, Komisyon sabit oranda mali düzeltmeler veya mevcut bulgular temelinde tahminlerde bulunma (ekstrapolasyon) yöntemiyle düzeltmeler yapabilir.

(7) Bir düzeltmenin miktarına karar verirken Komisyon, 51. maddenin 5. paragrafında tanımlanan durumların niteliğini ve hacmini ve/veya ilgili programa ilişkin yönetim ve kontrol sisteminde bulunan zayıflıkların veya yetersizliklerinin boyutlarını ve mali sonuçlarını göz önünde bulundurur.

Madde 44 Mali düzeltmelere ilişkin usul ve hesapların kabulü

(1) Hesap usullerinin incelenmesi ve kabulü esasına dayalı alınan kararlar dâhil, mali düzeltmeye ilişkin bir karar almadan önce, Komisyon Ulusal Yetkilendirme Görevlisini vardığı geçici sonuçlar hakkında bilgilendirir ve görüşlerini iki ay içinde bildirmesini talep eder.

Komisyonun mevcut bulgular temelinde tahminlerde bulunma (ekstrapolasyon) yöntemiyle veya 43. maddenin 6. paragrafı uyarınca sabit oranda bir mali düzeltme

önermesi halinde, IPA II yararlanıcısına, Komisyonun 51. maddenin 5. paragrafı kapsamında tanımlanan herhangi bir durumun fiili boyutunu sunulacak belgeleri incelemek suretiyle tespit etmesine imkân verecek bilgiyi temin etme fırsatı verilir. IPA II yararlanıcısı, Komisyon ile mutabakat halinde, bu incelemenin kapsamını ilgili belgelerin bir bölümüyle veya bir örneklem ile sınırlandırabilir. Usulüne uygun şekilde gerekçesi sunulmuş durumlar saklı kalmak kaydıyla, bu inceleme için tanınan süre birinci alt paragrafta değinilen iki aylık süreyi izleyen iki ayı geçmez. Ek ayrıntılar, Sektörel Anlaşma ya da Finansman Anlaşması'nda ortaya konulabilir.

(3) Komisyon IPA II yararlanıcısı tarafından sağlanan tüm kanıtları dikkate aldıktan sonra karara varır.

Madde 45 Birlik katkısının tekrar kullanımı

(1) 43. madde uyarınca yapılan mali düzeltmeleri müteakip Birlik katkısının iptal edilen kaynakları Birlik Bütçesine ödenir.

(2) 42. madde uyarınca iptal edilen veya IPA II yararlanıcısı tarafından geri alınan katkı; geri alma veya ayarlama işlemine konu olan faaliyet veya faaliyetler için veya geri alma veya ayarlamanın bir sistematik usulsüzlüğü takiben ortaya çıkması halinde, sistematik usulsüzlüğün meydana geldiği programın veya eylemin tümü veya bir kısmında devam eden faaliyetler için tekrar kullanılamaz.

Madde 46 Geri Ödeme

(1) Birliğin genel bütçesine yapılacak geri ödemeler, IPA II yararlanıcısı tarafından Mali Tüzük'ün 79. maddesi uyarınca düzenlenmiş olan geri alım talimatında belirtilen tarihten önce yapılır. Bu tarih, talimatın düzenlenmesini takip eden ikinci ayın son günüdür.

(2) Geri ödemede yaşanan herhangi bir gecikme, ödemenin yapılması gereken tarihten fiili ödemenin gerçekleştiği tarihe kadar, geç ödeme nedeniyle faiz işletilmesine yol açar. Bu faiz oranı, Avrupa Merkez Bankasının, ödemenin yapılması gereken günün tekabül ettiği ayın ilk iş gününde başlıca re-finansman işlemleri için uyguladığı oranın %1,5 üzerinde uygulanır.

BAŞLIK III BİR PROGRAMIN KAPATILMASI

Madde 47 Bir programın IPA II yararlanıcısının dolaylı yönetimi kapsamında kapatılması

(1) Komisyon bir programın kapanışını yazılı olarak IPA II yararlanıcısına bildirir.

(2) Komisyon, 36. madde uyarınca hesapların önceden incelenip kabul edilmesinden önce programı kapatmaz ve IPA II yararlanıcısına nihai bakiye ödemesini gerçekleştirilmez.

(3) Bir programın kapatılması, Komisyonun daha sonraki bir aşamada mali düzeltmeler yapma hakkına halel getirmez.

(4) Programların kapanışı ile ilgili daha ayrıntılı kurallar Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında belirlenebilir.

Madde 48 Programın IPA II yararlanıcısı haricindeki birimlerin doğrudan veya dolaylı yönetimi kapsamında kapatılması

(1) Bir program, bu programın finansman sağladığı tüm sözleşmeler ve hibeler kapandığında kapatılır.

(2) Komisyon programın kapanışını yazılı olarak IPA II yararlanıcısına bildirir.

(3) Bir Anlaşma'nın veya hibenin kapatılması, Komisyonun daha sonraki bir aşamada mali düzeltmeler yapma hakkına halel getirmez.

(4) Programların kapanışı ile ilgili daha ayrıntılı kurallar Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında belirlenebilir.

Madde 49 Belgelerin Saklanması

IPA II yararlanıcısı, bir Finansman Anlaşması'nın son operasyonel uygulama tarihinden itibaren altı yıl süreyle satın alma ve hibe usulleri ile ilgili bütün belgeleri, sözleşmeleri, zeyilnameleri, ilgili yazışmaları ve ödemeler ve geri alımlara ilişkin bütün belgeleri saklar.

Birinci alt paragrafta değinilen süre, yasal işlemler ya da Komisyonun usulüne göre gerekçeli talebi üzerine durdurulur.

BAŞLIK IV MALİ ÇIKARLARIN GÖZETİMİ, KONTROLÜ VE DENETİMİ VE KORUNMASI

Madde 50 Komisyon ve Avrupa Sayıştayı tarafından gerçekleştirilen gözetim, kontrol ve denetim

(1) Tüm Finansman Anlaşmaları ve bunların neticesinde ortaya çıkan tüm programlar, eylemler ve müteakip sözleşmeler, Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu (OLAF) dâhil Komisyonun gözetimi, kontrolü ve denetimi ile beraber Avrupa Sayıştayı'nın denetimine tabidir.

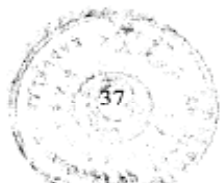
IPA II yararlanıcısının dolaylı yönetimi kapsamında, bu ayrıca, Komisyonun ve uygun olduğunda Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonunun aşağıdaki gibi tedbirleri gerçekleştirme hakkını içerir:

(a) ilgili program otoriteleri tarafından yapılan ihale ve sözleşmelerin ön doğrulaması;

(b) ilgili mali yönetim dâhil olmak üzere ihaleye çıkma, sözleşme yapma, sözleşmenin uygulaması ve ilgili program otoriteleri tarafından yürütülen program faaliyetlerinin ardıl kontrolleri;

(c) temel yönetim ve kontrol sistemlerinin işleyişine ilişkin gözetim.

Komisyonun ve Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosunun (OLAF) usulünce yetkilendirilmiş görevlileri ya da temsilcileri, IPA II tarafından finansmanı sağlanan faaliyetlerin uygulandığı saha ve ofislere yapılacak ziyaretler dâhil, programın, eylemin veya sözleşmenin uygulanmasını izlemek için Komisyon ve Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosunun gerekli gördüğü teknik ya da mali doğrulamayı gerçekleştirme hakkına sahiptirler. Komisyon, ilgili ulusal otoritelere bu tarz ziyaretlerle ilgili ön bildirimde bulunur.

(2) IPA II yararlanıcısı, Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu (OLAF) ile arasında etkili işbirliğini ve faaliyetlerin niteliğini de içeren bilgi alışverişini kolaylaştırmak üzere bir birim (bir dolandırıcılıkla mücadele koordinasyon birimi)[17] tesis eder.

Bu birim dolaylı yönetim kapsamında, idari ve operasyonel yükümlülüklerin ve faaliyetlerin koordinasyonunu sağlamakla ve Birliğin mali çıkarlarını korumak için ulusal mevzuatlarda uygun değişikliklerin yapılmasını teklif etmekle görevlidir. Bu birim diğer görevlerinin yanı sıra Birliğin mali çıkarlarını gözetmek için ulusal stratejilerin oluşturulması/uygulanmasına öncülük eder, harcanmış IPA II yardımı dâhil Birlik fonlarının yönetimi için ulusal sistemlerdeki olası zayıflıkları tespit eder, dolandırıcılığı önleme personelinin eğitimi dâhil söz konusu görevler için yeterli insan kaynağı kapasitesini temin eder, ulusal idareler, kovuşturma makamları ve OLAF arasında işbirliğini destekler, usulsüzlükler ve şüphelenilen dolandırıcılık olaylarına ilişkin bilgileri ulusal idareler ve Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu (OLAF) ile paylaşır ve (AT, Euratom) 883/2013 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü[18], (AT, Euratom)[19] 2988/1995 sayılı Konsey Tüzüğü ve (AT, Euratom) 2185/1996 sayılı Konsey Tüzüğü kapsamındaki yükümlülüklerin tamamının yerine getirilmesini temin eder[20].

(3) IPA II yararlanıcısı, bilgisayara aktarılmış veriler dâhil olmak üzere talep edilen tüm bilgi ve belgeleri temin eder ve denetim veya teftişleri yürütmekle görevlendirilmiş kişilerin çalışmalarını kolaylaştırmak için gerekli tüm önlemleri alır.

(4) IPA II yararlanıcısı, ilgili Finansman Anlaşması kapsamında finansmanı sağlanan hizmet, tedarik, iş ve hibeleri belirlemeye yarayacak kayıt ve hesapları muhafaza eder. IPA II yararlanıcısı ayrıca, Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu (OLAF) dâhil olmak üzere Komisyon yetkililerinin veya temsilcilerinin ilgili Finansman Anlaşması kapsamında finansmanı sağlanan unsurlarla ilgili tüm belge ve hesapları inceleme haklarının olmasını ve IPA II yardımının kullanımı ile ilgili denetimlerin gerçekleştirilmesinde Avrupa Sayıştayı'na yardımcı olmayı temin eder.

(5) Birliğin mali çıkarlarının etkin şekilde korunmasını teminen, Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu dâhil Komisyon ayrıca, (AT, Euratom) 2185/1996 sayılı Konsey Tüzüğü ve (AB, Euratom) 883/2013 sayılı Tüzüğüne uygun olarak belge üzerinden ve yerinde kontroller ile teftişler yapabilir. Bu kontroller ve teftişler, diğerlerinin yanı sıra, IPA II yararlanıcısıyla yakın işbirliği içinde hazırlanacak ve yapılacak olup, IPA II yararlanıcısı, zorunlu olan yardımı sağlayabilmesi için kontrollerin ve teftişlerinin gaye ve amacı ve yasal dayanağı ile ilgili olarak zamanında bilgilendirilir. IPA II yararlanıcısı (AB, Euratom) 883/2013 ve (AT, Euratom) 2185/1996 sayılı Tüzükler uyarınca OLAF'ın talebi üzerine yürütülecek tahkikatlar esnasında yardımcı olacak bir birim belirler. 2. paragrafta atıfta bulunulan birim idari ve cezai tahkikat yürütme

---

17 Söz konusu birim, 10. maddede bahsi geçen yapıların bir parçası değildir ve bu nedenle, bu birimin kurulması bütçe uygulama görevlerinin tahsisi için bir ön koşul niteliğinde değildir.

18 (Euratom) No 1074/1999 sayılı Konsey Tüzüğü ve (AT) 1073/1999 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğünü yürürlükten kaldıran, Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu (OLAF) tarafından yapılan teftişlere ilişkin 11 Eylül 20130 tarihli ve (AT, Euratom) 883/2013 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 248, 18 Eylül 2013, s.1)

19 Avrupa Topluluklarının Mali Çıkarlarının Korunmasına ilişkin 18 Aralık 1995 tarihli ve (AT, Euratom) 2988/1995 sayılı Konsey Tüzüğü (ATRG L 312.23 Aralık 1995,s.1)

20 Avrupa Topluluklarının mali çıkarlarının dolandırıcılığa ve diğer usulsüzlüklere karşı korunması için Komisyon tarafından yürütülen yerinde kontroller ve teftişler hakkında 11 Kasım 1996 tarihli ve (AAET, AT) 2185/96 sayılı Konsey Tüzüğü (ATRG L 292, 15 Kasım 1996, s. 2)

yetkisini haiz olması halinde bu görevi yerine getirebilir. IPA II yararlanıcısının talep etmesi halinde, yerinde kontrol ve teftişler ortaklaşa yürütülebilir. IPA II tarafından finansman sağlanan faaliyetlerin katılımcılarının yerinde kontrol veya teftişe karşı çıkmaları halinde, ulusal kurallar uyarınca hareket eden IPA II yararlanıcısı, Komisyon/ Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu müfettişlerine, yerinde kontrol veya teftişi yürütürken görevlerini yerine getirebilmeleri için ihtiyaç duydukları yardımı sağlar.

Komisyon/Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu, yerinde kontroller ya da teftişler esnasında dikkatini çeken dolandırıcılıkla veya usulsüzlüklerle bağlantılı herhangi bir kanıtı veya şüpheli durumu mümkün olan en kısa sürede IPA yararlanıcısına bildirir. Her halükarda, Komisyon/Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosunun bu tarz kontrol ve teftiş sonuçlarını, yukarıda bahsedilen yetkiliye bildirme yükümlülüğü bulunmaktadır.

(6) Yukarıda tanımlanan kontrol ve teftişler, IPA II yararlanıcısının, varsa, ulusal katkıya ilişkin sorumlu otoritesinin belgelerinde bulunabilecek ilgili tüm bilgileri de içerecek şekilde, IPA II yardımını almış olan tüm alıcılar ve alt-yükleniciler için geçerlidir.

(7) Komisyonun ve Avrupa Sayıştayı'nın sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla, dolaylı yönetim kapsamında, Ulusal Fonun hesapları ve faaliyetleri ve ilgili durumlarda program otoriteleri Komisyonun inisiyatifine bağlı olarak, Komisyonun kendisi tarafından ya da Komisyon tarafından görevlendirilen bir dış denetçi tarafından kontrol edilebilir.

Madde 51 Birliğin mali çıkarlarının korunması

(1) Mali Tüzük'ün 60. maddesinin 3. paragrafına uyarınca, IPA II yardımının bütçesinin uygulaması ile ilgili görevlendirilen IPA II yararlanıcısı, bu görevleri yerine getirirken usulsüzlükleri ve dolandırıcılığı engeller, tespit eder ve düzeltir. Bu amaçla, IPA yararlanıcısı, orantısallık ilkesine uygun olarak, bütçeden finansmanı sağlanan eylemlerin etkin şekilde yürütülmesi ve doğru şekilde uygulanmasını teminen, işlemlerin temsili ve/veya risk esaslı örnekleri üzerinde yerinde kontroller yapılması dâhil ön ve ardıl kontrolleri yerine getirir. IPA II yararlanıcısı ayrıca usulsüz olarak ödenmiş olan fonları geri alır ve bu konuda gerekirse yasal kovuşturma başlatır.

(2) IPA II yararlanıcısı şüphelenilen dolandırıcılık olaylarının, çıkar çatışmasının ve usulsüzlüklerin soruşturulmasını ve bunlara etkili bir şekilde müdahale edilmesini sağlar ve dolaylı yönetim kapsamında, IPA II Uygulama Tüzüğü'nün 16. maddesinde değinilen bir kontrol ve raporlama mekanizmasının işlemesini sağlar. IPA II yararlanıcısı birincil bir idari veya adli bulgunun konusu olmuş şüphelenilen dolandırıcılık ve diğer usulsüzlükleri gecikmeksizin Komisyona rapor eder ve Komisyonu idari ve yasal işlemler hakkında bilgilendirir. Raporlama, Komisyon tarafından bu amaçla sağlanan modülü kullanmak suretiyle, elektronik ortamda yapılır. İş bu Anlaşma Ek H'de belirtilen hükümlere ilave olarak, Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmasında ek ayrıntılar belirlenebilir.

(3) IPA II Yararlanıcısı ayrıca, dolaylı yönetim kapsamında, ihale ya da hibe verilmesi süreçlerinin herhangi bir aşamasında ya da tekabül eden sözleşmelerin uygulanması sırasında karşılaşılabilecek herhangi bir aktif ya da pasif yolsuzluğu önlemek için her türlü uygun önlemi alır.

(4) IPA II yararlanıcısı, IPA II tarafından finansmanı sağlanan faaliyetlere ilişkin görevlerin uygulanmasından sorumlu personel de dâhil olmak üzere, herhangi bir çıkar

çatışması riskini önlemek için gerekli tüm önlemleri alır ve böyle bir çıkar çatışması riski olması durumunda ya da buna meydan verecek bir durum oluşması halinde Komisyonu derhal bilgilendirir.

(5) İşbu maddenin amaçları bakımından aşağıdaki tanımlar geçerlidir:

(a) *Hata*, IPA II yararlanıcısı veya IPA II yardımı alıcısı tarafından kasıt olmadan işlenen yazım hataları ve teknik hatalar anlamına gelir;

(b) *Usulsüzlük*, mali hususlardan sorumlu bir şahsın, Birlik genel bütçesine gerekçesiz bir harcama kalemini eklemek suretiyle Birlik genel bütçesine zarar veren veya verebilecek bir fiil ya da ihmalinden kaynaklanan, geçerli kuralların ve sözleşmelerin herhangi bir hükmünün ihlali anlamına gelir.

(c) *Mali hususlardan sorumlu kişi* IPA II yardımının uygulamasında rol alan gerçek veya tüzel kişi veya diğer bir birim anlamına gelir.

(d) *Sistemik usulsüzlük*, tekrar eder nitelikte olan, benzer işlemlerde tekrar görülme olasılığı yüksek olan, geçerli kurallara uygun usullerin tesis edilmemesi dâhil yönetim ve kontrol sistemlerinin etkili işleyişindeki ciddi bir eksiklikten kaynaklanan herhangi bir usulsüzlük anlamına gelir;

(e) *Dolandırıcılık*, Birliğin genel bütçesinden veya Avrupa Birliği tarafından veya Birlik namına yönetilen bütçelerden fonların hatalı tahsis edilmesi veya gerekçesiz serbest bırakılmaması sonucunu doğuran sahte, gerçek dışı veya eksik ifadelerin veya belgelerin kullanılmasıyla ya da sunulması; aynı etkiyi doğuracak belirli bir yükümlülüğün ihlal edilmesi suretiyle bilginin gizlenmesi; bu tür fonların verilme amaçları dışında başka amaçlara yönelik olarak yanlış kullanılması ilgili olarak yapılan tüm kasıtlı eylem veya ihmaller anlamına gelir;

(f) *Şüphelenilen dolandırıcılık*, kasti davranışın, özellikle yukarıda değinildiği şekilde dolandırıcılığın varlığını tespit etmek için ulusal düzeyde idari veya adli işlemlerinin başlatılmasına yol açan usulsüzlük anlamına gelir;

(g) *Aktif yolsuzluk* bir kamu görevlisinin Birliğin mali çıkarlarına zarar verecek veya zarar verme potansiyeli taşıyacak şekilde görevini kötüye kullanma veya görevinin gereklerini yerine getirmekten kaçınacak şekilde davranması için doğrudan ya da bir aracı vasıtasıyla bu görevliye veya bu görevli namına üçüncü bir kişiye menfaat sağlamaya veya menfaat sağlama vaadine yönelik kasti hareketi ifade eder.

(h) *Pasif yolsuzluk* bir kamu görevlisinin, Birliğin mali çıkarlarına zarar verecek veya zarar verme potansiyeli taşıyacak şekilde görevini kötüye kullanmak veya görevinin gereklerini yerine getirmekten kaçınacak şekilde davranmak için, doğrudan veya bir aracı vasıtasıyla kendisi veya bir üçüncü kişi için kasti olarak menfaat temin veya talep etmesi ya da menfaat sağlama vaadini kabul etmesidir.

(i) *Çıkar çatışması* bir mali aktörün veya diğer bir kişinin görevlerini tarafsız ve objektif olarak uygulanmasının, aile, duygusal yaşam, siyasi ya da ulusal yakınlık, ekonomik çıkar ya da alıcı ile olan diğer bir ortak çıkar nedeniyle tehlikeye atılması demektir.

(j) *Temel idari veya adli bulgu* idari veya adli kovuşturmanın gidişatında ortaya çıkan gelişmeler sonucu değiştirilme veya geri çekilmesi zorunluluğu ihtimali

saklı kalmak koşuluyla, belirli gerçekleri esas alarak usulsüzlük yapıldığı sonucuna varan idari ya da adli yetkili bir makamın ilk yazılı değerlendirmesi anlamına gelir.

Bu maddedeki tanımlar Türkiye Cumhuriyeti ceza kanuna yeni suç türleri eklenmesi veya kanundaki suç türlerinin değiştirilmesi şeklinde yorumlanmamalıdır.

BÖLÜM VI İZLEME, DEĞERLENDİRME VE RAPORLAMA

BAŞLIK I İZLEME

Madde 52 IPA izleme komitesi

(1) Komisyon ve IPA II yararlanıcısı ilk Finansman Anlaşması'nın yürürlüğe girmesinden sonra en geç altı ay içerisinde bir IPA izleme komitesi kurarlar. Bu komite (AT)1085/2006 sayılı Tüzük kapsamında IPA izleme komitesinin sorumluluklarını yerine getirir.

(2) IPA izleme komitesi Finansman Anlaşmalarında ve ülke strateji belgelerinde öngörülen hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik bütün eylemlerin genel etkililiği, etkinliği, kalitesi, tutarlılığı, eş güdümü ve uyumunu inceler. Bu amaçla, ilgili yerlerde sektörel izleme komitelerinin sağladığı bilgileri esas alır.

(3) IPA izleme komitesi, ülke strateji belgelerinde ve eğer ilgiliyse çok ülkeli strateji belgelerinde veya IPA II Tüzüğü'nde öngörüldüğü şekilde IPA II yardımının daha tutarlı olmasını ve daha iyi eş güdüme sahip olmasını sağlamak için ve bu tür yardımın genel etkinliği, etkililiği, etkisi ve sürdürebilirliğini artırmak amacıyla Komisyona, Ulusal IPA Koordinatörüne ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisine önerilerde bulunabilir. Ayrıca IPA II hedeflerinin gerçekleştirilmesini temin etmek ve IPA II yardımının etkinliğini ve etkililiğini artırmak için ilgili sektörel izleme komitesine/komitelerine düzeltici eylemlerle ilgili önerilerde bulunabilir. Bu amaçla, ilgili olduğu yerde Komisyon ve/veya IPA II yararlanıcısı tarafından başlatılan izleme ve değerlendirmelerde varılan sonuçları ve önerileri dikkate alır.

(4) IPA II izleme komitesi, Ulusal IPA Koordinatörü, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ve Komisyonla mutabakat halinde kendi usul kurallarını kabul eder.

(5) IPA II izleme komitesi Komisyonun temsilcileri, Ulusal IPA Koordinatörü ve IPA II yararlanıcısının ilgili diğer ulusal otoritelerinden ve organlarından ve ilgili olduğu yerde uluslararası mali kurumlar dâhil olmak üzere uluslararası kuruluşlardan ve sivil toplum ve özel sektör kuruluşları gibi diğer paydaşlardan oluşur. Paydaşların temsilcileri IPA izleme komitesinin usul kurallarında tanımlanan kurallara ve kriterlere göre ve Komisyonla mutabık kalınarak seçilir. Komisyonun bir temsilcisi ve Ulusal IPA Koordinatörü IPA II toplantılarına eş başkanlık ederler.

(6) IPA İzleme Komitesi senede en az bir kere toplanır. Komisyonun veya IPA II yararlanıcısının inisiyatifinde, özellikle konu esaslı olarak özel amaçlı toplantılar da yapılabilir.

(7) Doğrudan yönetim kapsamında 53. maddede değinildiği üzere sektörel izleme komitelerinin kurulmadığı durumlarda, IPA izleme komitesi söz konusu maddenin 3. paragrafında tanımlanan görevleri yerine getirir.

Madde 53 Sektörel izleme komitesi

(1) IPA II yararlanıcısının dolaylı yönetimi kapsamında, Komisyona danışıldıktan sonra ilgili politika alanı veya programa göre ilgili ilk Finansman Anlaşması'nın yürürlüğe girmesini takip eden ilk altı ay içerisinde ve gerektiğinde sektörel düzeyde olmak üzere, IPA II yararlanıcısı tarafından politika alanı veya program bazında sektörel izleme komiteleri kurulur. Uygun hallerde, sektörel izleme komiteleri diğer uygulama yöntemleri kapsamında ad hoc olarak kurulabilir.

(2) Her sektörel izleme komitesi politika alanı veya programdaki eylemlerin uygulanmasının etkililiği, etkinliği, kalitesi, tutarlılığı, eş güdümü ve uyumunu ve ilgili ulusal stratejilerle ve gerektiği durumlarda bölgesel sektör stratejileriyle tutarlılığını gözden geçirir. Eylem hedeflerinin gerçekleştirilmesi ile ilgili ilerlemeyi ve beklenen çıktılarını, temel durumla ilişkili göstergeler aracılığıyla sonuçları ve etkiyi ve ayrıca mali uygulamaya ilişkin ilerlemeyi ölçer.

(3) Program otoritesi/otoriteleri tarafından sağlanan raporlar ile desteklen sektörel izleme komiteleri özellikle:

(a) devam eden politika diyaloğuyla, ilgili ulusal ve bölgesel sektör stratejileriyle ve çok ülkeli ve/veya ülkedeki bölgesel faaliyetlerle tutarlılığı temin ederken, hedeflerin gerçekleştirilmesine, planlanmış çıktıların ve sonuçların gerçekleştirilmesine ve devam eden programların ve eylemlerin etkisine ve sürdürülebilirliğine yönelik ilerlemeyi gözden geçirir;

(b) eylemlerin mali uygulamaları dâhil yıllık uygulama raporlarını gözden geçirir;

(c) ilgili bulguların ve sonuçların yanı sıra eğer varsa yerinde yapılan kontrollerden, izlemeden ve değerlendirmelerden kaynaklanan düzeltmeye yönelik izleme eylem önerilerini inceler.

(d) yönetim ve kontrol sistemlerinin işleyişinin ilgili unsurlarını tartışır;

(e) problemli unsurları ve eylemleri tartışır;

(f) gerekirse, eylemlerin hedeflerinin gerçekleştirilmesini temin etmek ve IPA II yardımının etkinliğini, etkililiğini, etkisini ve sürdürülebilirliğini artırmak için programları ve diğer düzeltici eylemleri değiştirmeye yönelik önerileri göz önünde bulundurur ve öneriler getirir;

(g) 23. ve 24. maddeler uyarınca benimsenmiş olan bilgilendirme, tanıtım, şeffaflık, görünürlük ve iletişim tedbirlerini gözden geçirir;

Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında diğer özel hükümler belirlenebilir.

(4) Sektörel izleme komitelerinin toplantılarının sonunda öneriler dâhil operasyonel sonuçlar belirlenir. Bu sonuçlar izleyen komite toplantılarında yeterli takibe ve gözden geçirmeye tabi olur ve 52. maddenin 2. paragrafı uyarınca, kaydedilen ilerlemeye ilişkin IPA izleme komitesine yapılacak raporlamanın temelini oluşturur.

(5) Her sektörel izleme komitesi, program otoritesi, Ulusal IPA Koordinatörü ve Komisyona danışılarak belirlenecek olan kendi usul kurallarını kabul eder.

(6) Sektörel izleme komitesi ilgili ulusal otoritelerin ve organların temsilcilerinden, ekonomik, sosyal ve çevresel ortakları gibi diğer paydaşlardan ve ilgili olduğunda uluslararası mali kuruluşlar dâhil uluslararası kuruluşlardan ve sivil toplumdan oluşur. Komisyon komitenin çalışmasına katılır. Paydaşların temsilcileri usul kurallarında belirlenen kurallara ve kriterlere göre seçilir. IPA II yararlanıcısından bir üst düzey

temsilci sektörel izleme komitesi toplantılarına başkanlık eder. Politika alanına veya programa bağlı olarak Komisyon komite toplantılarına eş başkanlık yapabilir.

(7) Sektörel izleme komitesi senede en az iki kere toplanır. Ad hoc toplantılar da yapılabilir.

(8) (AT) 1085/2006 sayılı Tüzük ve IPA II Tüzüğü uyarınca programların ve eylemlerin uygulanması sırasında IPA II Uygulama Tüzüğü'nün 19. maddesi uyarınca kurulan sektörel izleme komiteleri, özellikle ilgili IPA bileşeni veya politika alanı veya sektördeki programlarla ve eylemlerle ilgili olarak, (AT) 1085/2006 sayılı Tüzük uyarınca kurulan sektörel izleme komitelerinin üstlendiği çalışmayı da göz önünde bulundurur.

Madde 54 Diğer izleme faaliyetleri

(1) IPA II yararlanıcısı verilen görevlerin fiili olarak yerine getirilmesine ve IPA II yardımının uygunluğu, etkinliği, etkililiği, etkisi ve sürdürülebilirliğini ölçmek için düzenli, sistematik ve uygun şekilde planlanmış ardıl incelemeler yapılmasına ilişkin şeffaf, ayrımcı olmayan ve etkili inceleme usullerini uygular.

(2) Gerektiğinde diğer izleme platformları tesis edilebilir. Bunların, faaliyetler ve çıktıları IPA izleme komitesine rapor edilir.

BAŞLIK II DEĞERLENDİRME

Madde 55 IPA II Yardımının değerlendirilmesine ilişkin genel ilkeler

(1) IPA II yardımı, uygunluğunu, tutarlılığını, kalitesini, etkinliğini, etkililiğini, Birliğin katma değerini, ilgili politika diyaloğuyla tutarlılığını ve sinerjisini artırmak amacıyla Mali Tüzük'ün 30. maddesinin 4. paragrafı uyarınca değerlendirmeye tabidir.

(2) Değerlendirmenin amaçları şunlardır:

(a) Yardımın uygulama koşullarını, hem ileriye dönük hem de fiili performansını, uzun vadeli etkileri ve hedefleri gerçekleştirmek amacıyla oluşturulan politika hedefleriyle tutarlılığını ölçmek;

(b) Uzun vadeli küresel etkileri ve hedefleri gerçekleştirmek için mutabık kalınan sonuç ve etki göstergelerinin uygunluğunu ölçmek;

(c) Programlama sürecini ve izleme sistemini ve gerektiğinde uygulama düzenlemelerini değerlendirmek;

(d) Paranın uygun amaçlar doğrultusunda ve hakkıyla harcanmış olduğu ve fonların kullanımı bakımından Birlik kurumlarına ve kamuoyuna yardımla ilgili hesap verme sorumluluğunu yerine getirmek;

(e) Gelecekteki politika ve müdahalelerin kalitesini ve tasarımını geliştirmeyi amaçlayan yararlı dersler çıkarmak.

Bu amaçlar doğrultusunda değerlendirmeler zamanında tamamlanır ve değerlendirmeyle elde edilen bulgular, izleyen programlama ve uygulama döngüsünde ve ayrıca kaynak tahsisine yönelik kararlarda dikkate alınır.

(3) Değerlendirmeler, ülke veya bölge düzeylerinin yanı sıra politika, stratejik, tematik, sektörel, program ve operasyonel düzeylerde de yapılabilir.

(4) *Ön (ex-ante)* değerlendirmeler yapılabilir. Bu değerlendirmeler programların kapsamındaki bütçe kaynaklarının tahsisini en uygun hale getirmeyi ve programlama kalitesini artırmayı amaçlar. Bu değerlendirmeler farklılıkları, boşlukları ve gelişme potansiyelini, başarılacak hedefleri, beklenen sonuçları, nicel hedefleri, gerekirse önerilen stratejinin tutarlılığını ve uygulama, izleme, değerlendirme ve mali yönetim usullerinin kalitesini tespit eder ve değerlendirir.

(5) *Ara (interim)* değerlendirmeler, gerektiğinde, Mali Tüzük Uygulama Kurallarının 18. maddesine uygun olarak yapılır. Ara değerlendirme yardımın performansını ve elde edilen sonuçları ve belirlenen hedeflerle tutarlı olduklarını doğrulamak için tahsis edilen insan kaynakları ve mali kaynaklar açısından çıkarılan dersleri değerlendirir. Buna ek olarak Komisyon strateji belgelerine ilişkin ülke veya bölge düzeyinde değerlendirmeler yapabilir.

(6) *Ardıl (ex-post)* değerlendirmeler belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesi bakımından, IPA II yardımının uygunluğunu, Birliğin katma değerini, etkililiğini, etkinliğini, etkisini ve sürdürülebilirliğini değerlendirir.

(7) Değerlendirmeler sürdürülebilir kalkınma hedefini ve ilgili Birlik mevzuatını dikkate alır. IPA II yardımının daha uzun vadeli etkileri ve etkilerinin sürdürülebilirliği o zaman geçerli olacak kurallar ve usuller uyarınca değerlendirilir.

(8) Değerlendirmelerin sonuçları IPA izleme komitesi ve sektörel izleme komiteleri tarafından dikkate alınır.

(9) Komisyon, kalite standartları ve nesnel ve ölçülebilir göstergeler içeren değerlendirme yöntemleri geliştirir. IPA II yararlanıcısı değerlendirmeleri yaparken bu yöntemleri uygular.

Madde 56 Komisyon tarafından yapılan değerlendirmeler

Ortak Uygulama Tüzüğü'nün 12. ve 17. maddeleri uyarınca Komisyon değerlendirmeleri üstlendiğinde IPA II yararlanıcısı, ülke strateji belgelerinde öngörüldüğü şekilde ülke düzeyinde ilerlemeyi ölçmeye yönelik göstergeler dâhil, ilgili eylemlerin izlenmesi ve değerlendirilmesini mümkün kılmak için, yardımın etkinliğine ilişkin uluslararası taahhütler doğrultusunda gereken bütün verileri ve bilgileri sağlayarak Komisyonu destekler.

Madde 57 Dolaylı yönetim kapsamında IPA II yararlanıcısı tarafından yapılan değerlendirmeler

(1) IPA II yardımının bütçesinin uygulaması ile ilgili görevlendirilen IPA II yararlanıcısı 55. maddeye uygun olarak yönettiği programların değerlendirmesini yapmaktan sorumludur.

(2) IPA II yararlanıcısı, Komisyon ile istişare halinde uygulamanın farklı safhalarında yapmayı amaçladığı değerlendirme faaliyetlerini sunan bir değerlendirme planı hazırlar.

BAŞLIK III RAPORLAMA

Madde 58 Komisyona yapılacak raporlamalara ilişkin genel şartlar

İzleyen mali yılın 15 Şubat tarihine kadar Ulusal IPA Koordinatörü Komisyona IPA II yardımının uygulanmasına ilişkin bir yıllık rapor sunar. Bu rapor Finansman Anlaşması'nın ekindeki modeli uygular ve özellikle:

44

(a) IPA II yararlanıcısının programlama, izleme ve değerlendirme, iletişim ve görünürlük çalışmalarına katılımını;

(b) İstenen koşulların karşılanmasında ve sürdürülebilirliğin temininde karşılaşılan sorunları, alınan/planlanan ilgili tedbirleri, karşılaşılan ana yatay sorunları ve alınan hafifletici tedbirleri, faaliyetlerin uygulanmasında karşılaşılan sorunları;

(c) Ülke strateji belgelerinde ve bu Çerçeve Anlaşma'nın III. Bölümünde belirtilen programlama belgelerinde tesis edilen göstergelere ilişkin bilgileri içerir.

Diğer raporlama şartları Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında belirlenebilir.

Madde 59 Mali Tüzük'ün 60. maddesinin 5. paragrafı uyarınca IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim kapsamında Komisyona yapılacak raporlamalara ilişkin şartlar

(1) 58. maddede belirtilen şartlara ek olarak, Ulusal IPA Koordinatörü izleyen mali yılın 15 Şubat tarihine kadar verilen bütçe uygulama görevlerinin uygulanmasına ilişkin yıllık raporu Komisyona sunar ve birer kopyasını da NAO ve denetim otoritesine gönderir. Bu rapor program otoritelerinin sağladığı bilgilere dayalıdır ve Finansman Anlaşması'nın ekindeki modeli uygular ve özellikle:

(a) Temel başarıların bir özetini;

(b) Verilen bütçe uygulama görevlerinin uygulanması esnasında karşılaşılan önemli sorunların ve alınan müteakip önlemlerin bir özetini;

(c) Ülke strateji belgelerinde ve III. Bölümde belirtilen programlama belgelerinde tesis edilen hedeflerin, sonuçların, göstergelerin uygulanmasında kaydedilen ilerlemeye ilişkin niceliksel ve niteliksel bilgileri;

(d) Düzeltici/ek eylemlere ilişkin önerileri içerir.

(2) İzleyen mali yılın 15 Şubat tarihine kadar Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, birer kopyası Ulusal IPA Koordinatörüne ve denetim otoritesine verilmek üzere, Komisyona aşağıdakileri sunar:

(a) Finansman Anlaşması'nda belirtildiği şekilde tahakkuk esasına dayalı, Finansman Anlaşması'na ekli yıllık mali rapor veya beyan formatına uygun olarak hazırlanan ve net bir şekilde kabul edilen maliyet ve yapılan ödemeleri birbirinden ayıran yıllık mali raporlar veya beyanlar.

(b) Her bir program için bu Anlaşma'nın Ek C'sine uygun olarak hazırlanmış ve aşağıdakileri içeren bir yıllık yönetim bildirisi;

(i) Türkiye Cumhuriyeti'nde Birlik fonlarının mali yönetimi ve altta yatan işlemlerin yasallığı ve usule uygunluğu açısından genel sorumluluk;

(ii) IPA II kapsamında yönetim ve iç kontrol sistemlerinin etkili işleyişi açısından sorumluluk;

Bu Anlaşma'nın Ek C'si uyarınca gerekli görülen onaylar mevcut değilse, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, bu durumun sebepleri ve olası sonuçlarını, durumu düzeltmek ve Avrupa Birliği'nin çıkarlarını korumak için yapılan veya planlanan eylemlerle birlikte Komisyona bildirir.

(c) Yönetim bildirisi için sağlam bir dayanak sağlamak üzere, yönetim yapısı tarafından gerçekleştirilen kontrollerin ve denetimlere ilişkin raporların bir

özeti. Bu özet, sistemlerde tespit edilen hataların ve zayıflıkların niteliği ve boyutuna ilişkin analizi, gerçekleştirilen veya planlanan düzeltici faaliyetleri ve ayrıca denetim otoritesi tarafından hazırlanan raporlarla ilgili yapılan takibi içerir.

(3) İzleyen mali yılın 15 Mart tarihi itibariyle, denetim otoritesi, bu Anlaşma'nın Ek A'sının 5. maddesinin 3. paragrafının (b) alt paragrafının (ii) bendinde ve Ek D ve E'sinde ayrıntılı olarak belirtildiği şekilde, denetim otoritesinin yıllık faaliyet raporu ile birlikte denetim görüşünü, NIPAC ve NAO'ya da birer kopyası verilmek sureti Komisyona ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine sunar.

(4) Her programın uygulanmasının sonunda ve Finansman Anlaşması'nda belirlenen son tarihe kadar, Ulusal IPA Koordinatörü, 60. maddenin 1. paragrafında belirtilen program otoritelerinden gelen raporlar temelinde, uygulama döneminin tamamını kapsayacak bir nihai rapor sunar ve bununla birlikte son yıllık raporu ekleyebilir.

(5) Ulusal IPA Koordinatörü, 1 Ocak 2014'ten 31 Aralık 2020'ye kadar kabul edilen programların uygulanma döneminin tamamını kapsayan IPA II yardımının uygulanmasına ilişkin bir nihai rapor sunar.

(6) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, yararlanıcısı elektronik veri iletimini kullanarak mali uygulamaya ilişkin verilerle ilgili olarak düzenli şekilde raporlama yapar. İletilen verilerin sıklığı, formatı ve türü ile ilgili ayrıntılı hüküm Finansman Anlaşması'nda belirlenir.

Madde 60 IPA II yararlanıcısının dolaylı yönetimi kapsamında program otoriteleri tarafından hazırlanacak raporlar

(1) Program otoriteleri, 58. ve 59. maddelerde belirtilen raporlar için gereken tüm bilgileri Ulusal IPA Koordinatörü ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisine sağlar.

(2) Sorumluluğu altındaki eylem veya programa bağlı olarak program otoritesinden, sorumlu sektörel izleme komitesinin incelemesi sonrasında Ulusal IPA Koordinatörü tarafından Komisyona sunulmak üzere, mali yılın tamamını kapsayan ayrıntılı bir yıllık rapor hazırlaması istenebilir. 1. paragrafta belirtilenlere eklenebilecek raporlama şartları Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında belirlenir.

Madde 61 Dil

IPA II programlarının hazırlanması veya uygulanması ile ilgili Komisyona sağlanacak bütün raporlar, değerlendirmeler ve diğer belgeler İngilizce hazırlanır.

BÖLÜM VII BÖLÜNMÜŞ TAAHHÜTLERE SAHİP ÇOK YILLI EYLEM PROGRAMLARINA İLİŞKİN HÜKÜMLER

Madde 62 IPA II yararlanıcısının dolaylı yönetimi kapsamında uygulanan bölünmüş taahhütlere sahip çok yıllı eylem programlarına ilişkin uygulama ilkeleri

(1) IPA II yardımı, Mali Tüzük'ün 189. maddesinin 3. paragrafında ve Ortak Uygulama Tüzüğü'nün 6. maddesinin 3. paragrafında belirtildiği şekilde bölünmüş taahhütlere sahip çok yıllı eylem programları aracılığıyla dolaylı yönetim kapsamında uygulanabilir. Bu programlar, uygun olduğu şekilde ilgili program otoriteleri

tarafından hazırlanan sektör operasyonel programı/programları veya eylem belgeleri bazında Komisyon tarafından hazırlanır. Sektör operasyonel programları veya eylem belgeleri Komisyonla ve ilgili paydaşlarla yakın istişare içinde tesis edilir.

Sektör operasyonel programları, diğerleri yanında aşağıdakileri içeren ilgili Komisyon talimatlarında istenen bütün bilgileri içerir:

(a) Orta dönem ihtiyaçlar ve hedeflere ilişkin değerlendirme;

(b) İlgili paydaşlarla yapılan istişarenin genel değerlendirmesi;

(c) Seçilen stratejik eylemlere ilişkin açıklama;

(d) Her yıl için, her eylem için ve endikatif bir şekilde ilgili tüm faaliyetler için Birliğin katkısının toplam miktarını belirten bir mali tablo;

(e) Önerilen değerlendirme ve izleme yöntemleri;

(f) Varsa ana projelerin endikatif bir listesi;

(g) İlgili olması halinde, 10. madde ve bu Anlaşma'nın Ek A'sı uyarınca operasyonel programın yönetimi ve kontrolü için ulusal yapıların ve otoritelerin tanımı.

(2) 1. paragrafta belirtilen bölünmüş taahhütlere sahip çok yıllı eylem programının bir parçası olarak yardım, ana projelere finansman sağlayabilir. Bu maddenin amacı doğrultusunda, "*ana proje*", açık şekilde belirlenmiş hedefleri olan ve toplam maliyeti 30 milyon avroyu aşan, tamamıyla ekonomik veya teknik nitelikteki belirli ve bölünmez bir görevi yerine getirmeyi amaçlayan bir dizi işi, faaliyeti veya hizmeti içeren proje anlamına gelir.

(3) Ana projeler IPA II yararlanıcısı tarafından onay için Komisyona sunulur. Projeyi onaylayan karar, fiziki amacı ve uygun harcamaları tanımlar. Sonrasında IPA II yararlanıcısıyla, bu unsurları ortaya koyan bir ikili anlaşma yapılır.

(4) Komisyona bir ana proje sunarken IPA II yararlanıcısı, diğerleri yanında aşağıdakileri içeren, ilgili Komisyon talimatlarıyla gerekli kılınan bütün bilgileri sunar.

(a) Uygulamadan sorumlu birim hakkında bilgi;

(b) Yatırımın niteliğine ilişkin bilgi;

(c) Uygulama için bir zaman çizelgesi;

(d) Faaliyetin genel sosyo-ekonomik dengesine dair bir değerlendirme;

(e) Çevresel etki analizi ve

(f) Finansman planı.

(5) Bu maddenin amaçları doğrultusunda, "*faaliyet*", bir eylemin amaçlarına katkıda bulunan, maliyetleri, AB katkısı ve ayrıca ilgili programların program otoriteleri tarafından veya onların sorumluluğunda seçilmiş olan finansman türü (örneğin, ihale, hibe vb.) ile açık bir şekilde tespit edilebilen bir eylemin bileşeni anlamına gelir. Mali araçlar bağlamında faaliyet, bir programdan mali araçlara yapılan mali katkılardan ve bu mali araçlar tarafından daha sonra sağlanan mali destekten oluşur.

(6) 3. paragrafta belirtildiği şekilde ana projeler olması durumunda, harcamalar ana projeyi onaylayan Komisyon Kararı kabul edilmeden önce uygun hale gelmez.

(7) Bölünmüş taahhütlere sahip çok yıllı programlar çerçevesinde Komisyonun, ana projeler tanımına girmeyen faaliyetler için de önerilerin önceden sunulmasını isteme

47

hakkı vardır. Bu faaliyetlerle ilgili olarak harcamalar, Komisyon IPA II yararlanıcısına faaliyetin onaylandığını resmi olarak bildirmeden önce uygun hale gelmez.

(8) 1. paragrafta belirtildiği şekilde bölünmüş taahhütlere sahip çok yıllı eylem programları altında yer alan IPA II kapsamında finansmanı sağlanacak olan, tamamlanması sonrasında net gelir üreten faaliyetlerle ilgili olarak, uygun harcama, hem faaliyetin uygulandığı hem de tamamlanması sonrasındaki dönemi kapsayan belirli bir referans dönem içinde faaliyetin net gelir üretme potansiyeli hesaba katılarak önceden düşürülecektir.

Bu paragrafın amaçları doğrultusunda, "net gelir", alt yapıdan yararlanmaları ya da arazi veya binaların satışı veya kiralanması karşılığında kullanıcılara doğrudan intikal eden ücretler ya da bu dönemde yine kullanıcıya intikal eden işletme maliyetleri ile kısa ömürlü ekipmanın yenilenmesi maliyetleri çıkarıldıktan sonra hizmetler için ödenen ücretler gibi, kendilerine bu faaliyetten sağlanan mal veya hizmetler için kullanıcılar tarafından doğrudan ödenen nakit girişleri anlamına gelir. Faaliyet ile sağlanan işletme maliyeti-tasarrufları, işletmede eşdeğer bir indirimle mahsup olmadıkları sürece net gelir olarak işlem görür. Faaliyet için doğrudan ilgili ve gerekli olan yatırım maliyetinin tamamının IPA II yardımı kapsamında finansman için uygun olmadığı hallerde net gelir yatırım maliyetinin uygun olan ve uygun olmayan kısımları ile orantılı olarak tahsis edilir. Net gelirin hesaplamasına ilişkin ayrıntılı hükümler ilgili Finansman Anlaşması'nda belirlenir.

(9) Bu madde bölünmüş taahhütlere sahip çok yıllı kırsal kalkınma programları için geçerli değildir.

BÖLÜM VIII SINIR ÖTESİ İŞBİRLİĞİ PROGRAMLARINA İLİŞKİN HÜKÜMLER

BAŞLIK I GENEL HÜKÜMLER

Madde 63 Sınır ötesi işbirliği şekilleri

(1) Bu Bölüm kapsamındaki yardım, ortak yerel ve bölgesel girişimler aracılığıyla iyi komşuluk ilişkilerini desteklemeyi, Birlik bütünleşmesini teşvik etmeyi ve sosyo-ekonomik kalkınmayı desteklemeyi amaçlar.

(2) Sınır ötesi işbirliği aşağıdakilere destek verir:

(a) Bir veya daha fazla üye devlet ve bir ya da daha fazla IPA II yararlanıcısı arasındaki sınır ötesi işbirliği;

(b) İki ya da daha fazla IPA II yararlanıcısı arasındaki sınır ötesi işbirliği;

(c) Avrupa Komşuluk Aracı kapsamında uygun konumda olan ülkelerin IPA II sınır ötesi işbirliği programlarına katılmaları halinde söz konusu olan sınır ötesi işbirliği,

(d) Bu Anlaşma'nın 4. maddesinin 5. paragrafında belirtilen sınır ötesi işbirliği programları veya tedbirleri.

(3) Bu Bölüm, 2. paragrafın (b) ve (c) bentlerinde atıfta bulunulan sınır ötesi işbirliği yaklaşımları için uygulanır. 2. paragrafın (a) bendinde atıfta bulunulan sınır ötesi işbirliği yaklaşımına ilişkin kurallar, bu Anlaşma'nın 8. maddesi uyarınca finansman anlaşmalarıyla belirlenecektir.

48

Madde 64 Sınır ötesi işbirliği için ek tanımlar

Bu Bölümün amaçları doğrultusunda, aşağıdaki tanımlar geçerlidir:

(a) "Operasyon", ilgili programın sözleşme makamı tarafından veya bu otoritenin sorumluluğunda seçilmiş olan, ilgili olduğu tematik önceliğin veya tematik önceliklerin hedeflerine katkıda bulunan proje, sözleşme, eylem veya projeler grubu anlamına gelir;

(b) "Yararlanıcı", faaliyetleri başlatmaktan veya başlatmak ve uygulamaktan sorumlu kamu kuruluşu veya özel kuruluş anlamına gelir.

(c) "Kamu harcaması", kaynağı ulusal, bölgesel veya yerel otoritelerin bütçesi, IPA II yardımı ile ilgili Birlik bütçesi, kamu otoritelerinin derneklerinin veya kamu hizmeti misyonuna sahip kamu hukuk organlarının bütçesi olan faaliyetlerin finansmanına yapılan kamu katkısı anlamına gelir.

Madde 65 Yardım yoğunluğu ve IPA II yardımının oranı

(1) Sınır ötesi işbirliği programını kabul eden Komisyon kararı, aşağıdakilerden birine bağlı olarak ortak finansman oranını ve yapılacak IPA II yardımının azami tutarını belirler:

(a) Kamu ve özel harcamalar dâhil toplam uygun harcama veya

(b) Uygun kamu harcaması.

(2) Her tematik öncelik düzeyindeki Birlik ortak finansman oranı uygun harcamanın %20'sinden az ve %85'inden fazla olmaz. 72. maddede belirtilen teknik yardım için ortak finansman oranı %100'dür.

BAŞLIK II PROGRAMLAMAYA İLİŞKİN KURALLAR

Madde 66 Tematik öncelikler ve IPA II sınır ötesi işbirliğinin konsantrasyonu

(1) Her sınır ötesi işbirliği programı için katılımcı ülkeler tarafından Ek J'deki listeden azami dört tematik öncelik seçilir.

(2) Sınır ötesi işbirliği programları aynı zamanda 72. maddede belirtildiği gibi teknik yardım faaliyetleri için özel bir bütçe tahsisi içerir.

Madde 67 Coğrafi kapsam

Katılımcı ülkeler ve Komisyon ilgili sınır ötesi işbirliği programına dâhil edilecek uygun bölgelerin listesi üzerinde mutabık kalırlar.

Madde 68 Sınır ötesi işbirliği programlarının hazırlanması, değerlendirilmesi, onaylanması ve değiştirilmesi

(1) Sınır ötesi işbirliği programları Komisyon tarafından sağlanan model programa uygun olarak katılımcı ülkelerle ortaklaşa hazırlanır.

(2) Seçilen her tematik öncelik için katılımcı ülkeler belirli amaçlar, beklenen sonuçlar, hedefler ve göstergeler ile ana hedef grupları ve nihai yararlanıcıların tespit edilmesi dâhil desteklenecek faaliyetlerin türleri üzerinde mutabık kalırlar.

(3) Sınır ötesi işbirliği programı, sözleşme makamının bulunduğu IPA II yararlanıcısı tarafından onay almak üzere elektronik ortamda Komisyona sunulur.

(4) Komisyon sınır ötesi işbirliği programlarının IPA II Uygulama Tüzüğü ile tutarlılığını ve Ek J'de tanımlanan seçili tematik önceliklere ve strateji belgelerinde belirtilen amaçlara etkin katkısını değerlendirir.

(5) Komisyon sınır ötesi işbirliği programının sunulduğu tarihi izleyen üç ay içerisinde gözlemler yapar. Katılımcı ülkeler gereken tüm ek bilgileri sağlar ve gerektiğinde önerilen sınır ötesi işbirliği programını değiştirirler.

(6) Resmi olarak sunulmasını takiben sınır ötesi işbirliği programını onaylarken Komisyon, gözlemlerinin tümünün yeteri derecede dikkate alınmış olduğundan emin olmak zorundadır.

(7) Katılımcı ülkeler veya katılımcı ülkelerin mutabakatıyla Komisyonun inisiyatifiyle sınır ötesi işbirliği programları değiştirilebilir.

(8) Katılımcı ülkeler tarafından sunulan sınır ötesi işbirliği programlarında değişiklik yapma talepleri uygun şekilde gerekçelendirilir ve özellikle bu değişikliklerin sınır ötesi işbirliği programının amaçlarının gerçekleşmesinde yapması beklenen etki belirtilir. Bu taleplerle birlikte değiştirilmiş program da sunulur. 3 ila 6. paragraflar sınır ötesi işbirliği programlarında yapılacak değişiklikler için geçerlidir.

Değişiklikler aşağıdaki durumlardan biri veya birkaçında talep edilebilir:

(a) Sözleşme makamının yerinde veya mali plandaki değişiklikler dâhil, sınır ötesi işbirliği programlarını önemli ölçüde etkileyen stratejilerde değişikliklere yol açan strateji belgeleri ile ilgili orta vadeli inceleme sonrasında;

(b) Program alanındaki önemli sosyo-ekonomik değişiklikler sonrasında;

(c) Birlik, ulusal veya bölgesel önceliklerdeki önemli değişiklikleri dikkate almak amacıyla;

(d) 55. maddede belirtilen değerlendirmelerin sonuçları sonrasında.

Madde 69 Dolaylı yönetim kapsamında uygulanan sınır ötesi işbirliği programlarının yönetimi için katılımcı ülkeler arasında yapılan ikili düzenlemeler

Dolaylı yönetim kapsamında katılımcı ülkeler sınır ötesi yardımın süresinin tamamında ilgili sınır ötesi işbirliği programının uygulanması için sorumlulukları belirleyen ikili bir düzenleme yaparlar. Bu ikili düzenleme diğer unsurların yanı sıra aşağıdakileri de içerir:

(a) Ana uygulama yapılarının ve görev ve sorumluluklarının açıklaması;

(b) Sınır ötesi işbirliği programı için yönetim, mali, kontrol ve denetim düzenlemelerinin açıklaması;

(c) Faaliyetlerin seçimi süreci dâhil ana uygulama usullerine ilişkin düzenlemeleri ve sınır ötesi işbirliği programına ve faaliyetler düzeyinde izlemeye ilişkin düzenlemeler;

(d) Yararlanıcılar tarafından yapılan harcamaların hukuka ve usule uygunluğunu sağlamaya ve bu Anlaşma'nın Ek A'sının 4. maddesinin 3. paragrafının (b) alt paragrafının (x) bendinde belirtilen doğrulamaların yapılmasına yönelik düzenlemeler;

(e) Uygulama zorlukları durumunda iyileştirici tedbirler;

(f) Usulünce ödenmemiş tutarların geri alınması dâhil, sınır ötesi işbirliği programına tahsis edilmiş fonların sağlam mali yönetimini garanti etmeye yönelik düzenlemeler;

(g) 28. maddede atıfta bulunulan vergi muafiyetleri için düzenlemeler.

BAŞLIK III OPERASYONLAR

Madde 70 Operasyonların seçimi

(1) Sınır ötesi işbirliği programı kapsamında seçilen operasyonlar net sınır ötesi etkiler ve faydalar sağlar.

(2) Sınır ötesi işbirliği programları kapsamındaki operasyonlar uygun alanın tamamını kapsayan teklif çağrılarında bulunarak sözleşme makamı tarafından seçilir.

(3) Katılımcı ülkeler de teklif çağrısı dışında operasyonlar tespit edebilir. Bu durumda, 68. maddede belirtilen sınır ötesi işbirliği programında operasyonlardan özel olarak söz edilir.

(4) Sınır ötesi işbirliği için seçilen operasyonlara en az iki katılımcı ülkeden yararlanıcılar dâhil edilir. Yararlanıcılar operasyonların oluşturulmasında ve uygulanmasında işbirliği yaparlar. Buna ek olarak, operasyonlar için personel alımı veya finansman ya da her ikisi kapsamında işbirliği yaparlar.

(5) Bir operasyon, sınır ötesi etkilerinin ve faydalarının tespit edilmesi koşuluyla, tek bir katılımcı ülkede uygulanabilir.

Madde 71 Yararlanıcılar

(1) 63. maddenin 2. paragrafının (b) bendinde belirtilen sınır ötesi işbirliği programları için yararlanıcılar, programa katılan bir IPA II yararlanıcısında yerleşik olmalıdır. 63. maddenin 2. paragrafının (c) bendinde belirtilen sınır ötesi işbirliği programları için yararlanıcılar bir IPA II yararlanıcısında veya Avrupa Komşuluk Aracı kapsamında olup programa katılan bir ülkede yerleşik olmalıdır.

(2) Bir sınır ötesi işbirliği programındaki operasyonun yararlanıcılarından biri, bütün hibe yararlanıcıları tarafından ana yararlanıcı olarak belirlenir.

(3) Ana yararlanıcı operasyonun tamamının mali açıdan uygulanmasının sağlanması sorumluluğunu üstlenir, operasyonun sözleşmede belirtilen koşullara uygun olarak uygulanmasını izler ve diğer yararlanıcılar ile birlikte, usulünce ödenmemiş tutarların geri alınmasına yönelik düzenlemeler dâhil, operasyona tahsis edilen fonların sağlam mali yönetimini garanti etmeye yönelik düzenlemeleri belirler.

Madde 72 Teknik yardım

(1) Her sınır ötesi işbirliği programı teknik yardım operasyonları için özel bir bütçe tahsisi içerir.

(2) Teknik yardıma tahsis edilecek IPA II yardımının miktarı, sınır ötesi işbirliği programına ayrılan toplam miktarın % 10'u ile sınırlıdır.

(3) Teknik yardım operasyonları, diğer unsurların yanı sıra:

(a) Sınır ötesi işbirliği programının uygulanması ile ilgili hazırlık, yönetim, izleme, değerlendirme, bilgilendirme, iletişim, ağ kurma, şikâyetlerin çözümü, kontrol ve denetim faaliyetlerini;

(b) sınır ötesi işbirliği programının uygulanması için idari kapasitenin güçlendirilmesi faaliyetlerini;

(c) elektronik veri değişimi sistemi dâhil olmak üzere, yararlanıcılar üzerindeki idari yükün azaltılmasını ve IPA II yardımını idare etmek ve kullanmak amacıyla, katılımcı IPA II yararlanıcılarındaki otoritelerin kapasitesini güçlendirmeye ve otoriteler arasında en iyi uygulamaların paylaşımını sağlamaya yönelik eylemleri içerir.

Bu eylemler önceki ve sonraki programlama dönemleri ile ilgili olabilir.

(4) 31. maddeye istisna olarak, sınır ötesi işbirliği programının hazırlanmasını ve yönetim ve kontrol sistemlerinin kurulmasını desteklemek için yapılan teknik yardımla ilgili harcamalar, 1 Ocak 2014 tarihinden önce olmamak üzere, sınır ötesi işbirliği programının onaylanmasına ilişkin Komisyon kararının kabul tarihinden önce uygun hale gelebilir.

BAŞLIK IV UYGULAMA

Madde 73 Uygulama Yöntemleri

(1) Sınır ötesi işbirliği programları doğrudan veya dolaylı yönetim kapsamında uygulanır.

(2) Sınır ötesi işbirliği programları, ilgili sınır ötesi işbirliği programını onaylayan Komisyon kararında tanımlandığı şekilde tek sözleşme makamı tarafından yönetilir.

BAŞLIK V PROGRAM YAPILARI VE OTORİTELERİ İLE BUNLARIN SORUMLULUKLARI

Madde 74 Sınır ötesi işbirliği programının (CBC) yönetimi için yapılar ve otoriteler

(1) 10. maddede belirtildiği gibi aşağıdaki yapılar IPA II yararlanıcılarındaki sınır ötesi işbirliği programlarının yönetimine katılırlar:

(a) Sınır ötesi işbirliği programına katılan ülkelerin Ulusal IPA Koordinatörleri ve uygulanabilir olduğunda bölgesel işbirliği koordinatörleri;

(b) Sınır ötesi işbirliği programı dolaylı yönetimde uygulandığında sözleşme makamının bulunduğu katılımcı IPA II yararlanıcısının Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ve yönetim yapısı;

(c) İlgili sınır ötesi işbirliği programının programlanmasında ve uygulanmasında yakın işbirliği yapacak bütün katılımcı ülkelerdeki program otoriteleri. Dolaylı yönetim halinde program otoritesi bir sözleşme makamı içerir;

(d) Sınır ötesi işbirliği programı dolaylı yönetimde uygulandığında denetim otoritesi.

(2) Katılımcı ülkeler 53. maddede belirtilen sektörel izleme komitesinin rolünü de yerine getirecek olan bir Ortak İzleme Komitesi (JMC) (bundan böyle burada "Ortak İzleme Komitesi' olarak anılacaktır) kurarlar.

52

(3) Komisyona, program otoritelerine ve Ortak İzleme Komitesine yardımcı olmak üzere bir Ortak Teknik Sekretarya (JTC) (bundan böyle burada "Ortak Teknik Sekretarya' olarak anılacaktır) kurulur.

Madde 75 Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC)

Katılımcı ülkelerin Ulusal IPA Koordinatörleri, önerilen sınır ötesi işbirliği programlarında belirlenen hedeflerin IPA II strateji belgelerindeki hedeflerle tutarlı olmasını sağlamaktan ortaklaşa sorumludurlar.

Madde 76 Program otoriteleri

(1) Program otoritesi/otoriteleri sınır ötesi işbirliği programlarını hazırlamak, uygulamak ve yönetmek için her katılımcı ülke idaresinin içinde tesis edilir. Aynı program otoritesi birden fazla sınır ötesi işbirliği programı için kullanılabilir.

(2) Dolaylı yönetimde belirli bir sınır ötesi program için bütçe uygulama görevleri verilmiş olan ülkenin program otoritesi bir sözleşme makamını da içerir.

(3) Katılımcı ülkelerin program otoriteleri karşılıklı menfaate dayalı görevlerde yakın işbirliği yaparlar. Aşağıdaki görevleri ortaklaşa yerine getirir ve aşağıdaki sorumlulukları üstlenirler:

(a) 68. madde uyarınca sınır ötesi işbirliği programlarını veya revizyonlarını hazırlamak;

(b) Dolaylı yönetim durumunda 69. madde uyarınca ikili bir düzenleme hazırlamak ve bunun uygulanmasını sağlamak;

(c) Bu maddenin 4 ve 5. paragraflarında belirtilen görevlerin yerine getirilmesini sağlamak için işbirliği yapmak;

(d) Ortak İzleme Komitesi toplantılarına ve diğer ikili toplantılara katılımı sağlamak;

(e) Ortak İzleme Komitesi için kendi temsilcisini/temsilcilerini görevlendirmek;

(f) Ortak Teknik Sekretaryayı kurmak ve personel sayısının yeterli olmasını sağlamak;

(g) Ortak İzleme Komitesinin stratejik kararlarını hazırlamak ve uygulamak;

(h) Ortak İzleme Komitesinin çalışmalarını desteklemek ve görevlerini yerine getirmesi için gereken bilgileri ve özellikle sınır ötesi işbirliği programında tesis edildiği şekilde her bir tematik öncelik için belirli amaçların ve hedeflerin gerçekleştirilmesinde operasyonel programda kaydedilen ilerleme ile ilgili verileri Ortak İzleme Komitesine sağlamak;

(i) Sınır ötesi işbirliği programının uygulanması hakkında güvenilir bilgi toplamak amacıyla bir sistem kurmak;

(j) 80. maddede belirtildiği şekilde yıllık ve nihai uygulama raporlarını hazırlamak;

(k) iletişim ve görünürlük üzerine tutarlı bir plan hazırlamak ve uygulamak;

(l) Ortak İzleme Komitesi tarafından onaylanmak üzere Ortak Teknik Sekretarya için yıllık çalışma planı hazırlamak;

53

(4) Sınır ötesi işbirliği programı dolaylı yönetim kapsamında uygulanıyorsa, sözleşme makamının bulunduğu IPA II yararlanıcısının program otoritesi bu Anlaşma'nın Ek A'sının 4. maddesi kapsamındaki hükümlere ek olarak:

(a) değerlendirme komitesi üyelerini seçer ve değerlendirme komitesinde sözleşme makamının bulunmadığı ülkeden oy hakkı olan bir tane daha üyenin yer almasını sağlar, bunun yanında sözleşme makamı imtiyazı gereği komitenin başkanını ve sekreterini görevlendirir;

(b) diğer katılımcı ülke ile yakın işbirliği içinde operasyonların takibini ve yönetimini gerçekleştirir.

(5) Sözleşme makamının bulunduğu IPA II yararlanıcısının program otoritesi bu Anlaşma'nın Ek A'sının 4. maddesinin 3. paragrafının (b) alt paragrafının (x) bendinde belirtildiği şekilde program alanının tamamında doğrulamaları gerçekleştiremezse, katılımcı ülkeler bu tür yönetim doğrulama işlevlerinin nasıl yürütüleceği konusunda anlaşırlar. Bu tür doğrulamaları gerçekleştirmeye yönelik düzenlemeler 69. maddede belirtilen ikili düzenlemede detaylı şekilde açıklanır.

Madde 77 Denetim otoritesi

(1) Sınır ötesi işbirliği programı için denetim otoritesi sözleşme makamının bulunduğu ülkenin denetim otoritesidir.

(2) Denetim otoritesinin işlevleri bu Anlaşma'nın Ek A'sının 5. maddesinde belirtilenler olacaktır.

(3) 1. paragrafta atıfta bulunulan denetim otoritesinin sınır ötesi işbirliği programı dâhilinde bulunan toprakların tümü üzerinde işlevlerini doğrudan yürütme yetkisinin olmadığı hallerde, denetim otoritesi sınır ötesi işbirliği programına katılan her ülkenin bir temsilcisinden oluşan denetçiler grubundan yardım alır. Denetçiler grubunun başkanlığını, sınır ötesi işbirliği programı için sözleşme makamının bulunduğu IPA II yararlanıcısının denetim otoritesi yapar. Bu tür işlevleri gerçekleştirmeye yönelik özel düzenlemeler 69. maddede belirtilen ikili düzenlemede detaylı şekilde açıklanır.

Madde 78 Ortak İzleme Komitesi (JMC)

(1) İlk Finansman Anlaşması'nın yürürlüğe girmesinden itibaren altı aydan geç olmamak kaydıyla katılımcı ülkeler bir Ortak İzleme Komitesi kurarlar.

(2) Her katılımcı ülke Ortak İzleme Komitesi için temsilcilerini atar.

(3) Ortak İzleme Komitesi, Ulusal IPA Koordinatörleri veya uygun olduğu şekilde bölgesel işbirliği koordinatörleri ve sınır ötesi işbirliği program otoriteleri ve uygun durumlarda sivil toplum kuruluşları temsilcileri gibi diğer ilgili paydaşlar dâhil katılımcı ülkelerin temsilcilerinden (ulusal, bölgesel, yerel otoriteler) oluşur. Komisyon, danışman kapasitesinde Ortak İzleme Komitesi çalışmalarına katılır.

(4) Sözleşme makamının bulunmadığı katılımcı ülke Ortak İzleme Komitesine başkanlık eder.

(5) Ortak İzleme Komitesi senede en az iki kez bir araya gelir. Katılımcı ülkelerin veya Komisyonun inisiyatifiyle ad hoc çalışma toplantıları da yapılabilir.

(6) Ortak İzleme Komitesi program otoritelerine ve Komisyona danışılarak belirlenecek olan kendi usul kurallarını benimser.

(7) Her katılımcı ülke, atadığı temsilcilerin sayısına bakılmaksızın eşit oy hakkına sahiptir.

(8) Ortak İzleme Komitesi:

(a) Tematik öncelikleri, özel hedefleri, hedef yararlanıcıları ve Komisyon tarafından kabul edilecek her teklif çağrısının özel odağını belirlemekten sorumludur.

(b) Hibe verilmesi kararı öncesinde yapılan teklif çağrıları aracılığıyla seçilen operasyonların listesini inceler ve listeye ilişkin tavsiye görüşünü sunar. Sözleşme makamı hibelerin verilmesine ilişkin nihai kararı verir.

(c) Katılımcı ülkelerin program otoriteleri tarafından sağlanan bilgilere dayanarak, sınır ötesi işbirliği programında belirlendiği şekilde her tematik öncelik için belirli amaçların, beklenen sonuçların ve özel hedeflerin gerçekleştirilmesinde kaydedilen ilerlemeyi gözden geçirir. İlerleme sınır ötesi işbirliği programında oluşturulan göstergeler ışığında izlenir.

(d) İlgili bulguların ve sonuçların yanı sıra eğer varsa yapılan yerinde kontrollerden, izleme ve değerlendirmelerden kaynaklanan durumu iyileştirmeye yönelik eylemlere ilişkin önerileri inceler.

(e) Sınır ötesi işbirliği programını revize etmeye yönelik teklifleri onaylar. Gerekli olduğunda, 68. maddede belirtildiği şekilde sınır ötesi işbirliği programını değiştirmek, sınır ötesi işbirliği programının hedeflerinin gerçekleştirilmesini sağlamak ve IPA II yardımının verimliliğini, etkinliğini, etkisini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla önerilerde bulunabilir. Ortak İzleme Komitesi sınır ötesi işbirliği programının uygulanmasının nasıl iyileştirileceğine ilişkin önerilerde de bulunabilir.

(f) Sınır ötesi işbirliği programı için iletişim ve görünürlük planını inceler ve onaylar.

(g) 57. maddenin 2. paragrafında atıfta bulunulan değerlendirme planını inceler ve onaylar.

(h) 80. maddede atıfta bulunulan uygulamaya ilişkin yıllık ve nihai raporları inceler ve onaylar;

(i) Ortak Teknik Sekretaryanın yıllık çalışma planını inceler ve onaylar.

(9) Ortak İzleme Komitesi sözleşme makamının bulunduğu ülkenin IPA İzleme Komitesine rapor verir.

Madde 79 Ortak Teknik Sekretarya (JTS)

(1) Komisyona, program otoritelerine ve Ortak İzleme Komitesine yardımcı olmak üzere her sınır ötesi işbirliği programı için bir Ortak Teknik Sekretarya kurulur. Ortak Teknik Sekretarya sözleşme makamının bulunduğu ülkede yer alır. Ortak Teknik Sekretarya diğer katılımcı ülkede bir destek ofisine sahip olabilir.

(2) Ortak Teknik Sekretaryanın faaliyeti teknik yardım bütçesinden finanse edilir.

(3) Ortak Teknik Sekretaryanın personeli sınır ötesi işbirliği programına katılan her iki ülkenin vatandaşlarından oluşur.

55

(4) Ortak Teknik Sekretarya sözleşme makamının bulunduğu program otoritesi tarafından yönetilir.

(5) Her yıl Ortak Teknik Sekretarya için program otoriteleri tarafından bir çalışma planı hazırlanır ve incelenmesi ve onaylanması için Ortak İzleme Komitesine gönderilir.

(6) Ortak Teknik Sekretarya diğerlerinin yanı sıra aşağıdaki görevleri de yerine getirir:

(a) Ortak İzleme Komitesi toplantılarını organize etmek ve taslakları hazırlamak, tutanakları dağıtmak;

(b) Bilgi günleri ve seminerler düzenleyerek ortak arayışında ve proje geliştirmede potansiyel başvuru sahiplerine yardımcı olmak; paydaşlardan oluşan bir ağ geliştirmek ve devamlılığını sağlamak;

(c) Proje uygulamasında hibe yararlanıcılarına tavsiyede bulunmak;

(d) Değerlendirme komitelerinin çalışmalarını desteklemek;

(e) Sınır ötesi işbirliği faaliyetlerine yapılan izleme ziyaretlerini hazırlamak, gerçekleştirmek ve bu ziyaretler hakkında raporlama yapmak;

(f) Sınır ötesi işbirliği programının uygulanması hakkında güvenilir bilgi toplamak için bir sistem kurmak;

(g) Sınır ötesi programa ilişkin yıllık ve nihai uygulama raporlarına bilgi temin etmek;

(h) Sınır ötesi programa ilişkin tanıtım malzemelerinin yayımlanması ve sınır ötesi program web sitesinin yönetimi dâhil, sınır ötesi işbirliği programına ilişkin kamuoyu farkındalığının artırılmasına yönelik bilgilendirme kampanyalarını ve diğer faaliyetleri planlamak ve uygulamak.

BAŞLIK VI RAPORLAMA

Madde 80 Yıllık ve nihai uygulama raporları

(1) 60. madde uyarınca, program otoriteleri 58 ve 59. maddedeki raporlama gereklerinin amaçları doğrultusunda her sınır ötesi işbirliği programı için yıllık ve nihai uygulama raporu hazırlar. Nihai rapor son yıllık raporu içerebilir. Bu rapor Finansman Anlaşması'na ekli modeli uygular ve diğerleri yanında şunları içerir:

(a) Hedefler karşısında kaydedilen ilerlemeyi gösteren niceliksel ve niteliksel unsurlar dâhil, sınır ötesi programın uygulanmasında ve özellikle tüm tematik öncelikler için belirli hedeflerin gerçekleştirilmesinde kaydedilen ilerlemeyi;

(b) Uygulamanın kalitesini ve etkinliğini sağlamak için atılan adımlar hakkındaki bilgileri, özellikle:

(i) Veri toplama düzenlemeleri dâhil olmak üzere izleme ve uygun olan hallerde değerlendirme tedbirlerini;

(ii) Sınır ötesi program uygulanırken karşılaşılan önemli sorunların ve alınan düzeltici önlemlerin bir özetini;

(iii) Düzeltici eylemlere ilişkin önerileri;

(c) Sınır ötesi programın görünürlüğünü sağlamak ve kamuoyuna duyurmak için alınan tedbirleri.

(d) Sınır ötesi programın mali açıdan yürütülmesi hakkında ayrıntılı bilgiyi.

(d) bendinde atıfta bulunulan bilgi, program sözleşme makamı tarafından sağlanır ve sadece dolaylı yönetim kapsamındaki raporlara dâhil edilir.

(2) Ortak İzleme Komitesinin incelemesi ve onayı sonrasında, 58 ve 59. maddelerde ortaya konulan raporlama gerekleri çerçevesinde raporlar, diğer katılımcı ülkelerin Ulusal IPA Koordinatörüne ve Komisyona sunulmak üzere, uygun görüldüğü şekilde sözleşme makamının bulunduğu katılımcı IPA II yararlanıcısının Ulusal IPA Koordinatörüne ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisine gönderilir.

BÖLÜM IX NİHAİ HÜKÜMLER

Madde 81 İletişim

Komisyon ve IPA II yararlanıcısı arasında programlara ilişkin bilgi ve belgeler, ilgili faaliyet belgeleri ve bunlarda yapılacak değişiklikler ile faaliyetlerin uygulanmasına ilişkin belgelerin alışverişi mümkün olduğu ölçüde elektronik ortamda yapılır. Veri alışverişine ilişkin hususlar Komisyon ve IPA II yararlanıcısı tarafından belirlenir ve Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşması'nda düzenlenir.

Madde 82 İstişare

(1) İşbu Anlaşma'nın icrası ve yorumuyla ilgili olarak ortaya çıkabilecek herhangi bir sorun, gerektiği takdirde, Anlaşma'da değişiklik yapılmasına da yol açacak şekilde, Akit Taraflar arasında istişareye tabidir.

(2) İşbu Anlaşma'da yer alan bir yükümlülüğün yerine getirilememesi ve düzeltilmesine yönelik zamanında tedbir alınmaması halinde, Komisyon Katılım Öncesi Yardım Aracı II kapsamındaki faaliyetlerin finansmanını askıya alabilir.

(3) IPA II yararlanıcısı, Katılım Öncesi Yardım Aracı II kapsamındaki yardımın uygulanmasından tamamen veya kısmen feragat edebilir. Bu durumda IPA II yararlanıcısı en az altı ay öncesinden bildirimde bulunur. Akit Taraflar söz konusu feragatin detaylarını yazışmalar ile veya gerekebileceği gibi, ilgili Finansman Anlaşması'nı değişikliğe uğratmak suretiyle belirleyeceklerdir.

Madde 83 Uyuşmazlıkların çözümü, tahkim

(1) Bu Çerçeve Anlaşma'nın yorumundan veya icrasından kaynaklanan uyuşmazlıklar 82. madde uyarınca istişare yoluyla dostane bir biçimde halledilir. Taraflar tutum ve görüşlerini ve olası addettikleri çözümü diğer tarafa yazılı olarak bildirir. Her bir taraf, diğer tarafın gönderdiği dostane çözüm talebine 30 gün içerisinde cevap verir. Bu sürenin bitiminde veya ilk talepten itibaren 60 gün içerisinde dostane bir çözüme ulaşma girişiminin anlaşma ile sonuçlanmaması halinde, taraflardan biri, diğer tarafa dostane çözüm usulünü başarısız olarak değerlendirdiğini bildirebilir.

(2) Dostane bir çözüme varılamaması durumunda, her bir Akit Taraf, işbu Anlaşma'nın imzalandığı tarihte yürürlükte olan Daimi Tahkim Mahkemesi 2012 Tahkim Kuralları uyarınca konuyu Daimi Tahkim Mahkemesinde tahkime götürebilir.

(3) Tahkim duruşmalarında kullanılacak dil İngilizcedir. Hakemler, Akit Taraflardan birinin yazılı talebi üzerine Daimî Tahkim Mahkemesinin Genel Sekreteri tarafından

atanırlar. Taraflar tahkim kararına uymayı kabul ederler. Hakemlerin kararı tüm Taraflar için bağlayıcıdır ve karara karşı temyiz yolu kapalıdır.

Madde 84 Üçüncü taraflarla uyuşmazlık

(1) Sözleşmenin tarafları arasında, sözleşmeden kaynaklanan uyuşmazlıklarla ilgili olarak IPA II tarafından finansmanı sağlanan bir sözleşmede yetkili mahkeme olarak belirlenen mahkemenin yargı yetkisi saklı kalmak kaydıyla ve Birliğin muafiyetinden açıkça feragat ettiği haller dışında, Avrupa Komisyonu ve/veya IPA II yararlanıcısı ile üçüncü taraf veya üçüncü taraflar arasında doğrudan veya dolaylı olarak işbu Anlaşma kapsamında IPA II yararlanıcısına IPA II yardımının sağlanmasıyla ilgili uyuşmazlıklarda Birlik, Türkiye Cumhuriyeti'nde işbu Anlaşma'nın 83. maddesinde belirtilen haller haricinde tahkim de dâhil olmak üzere dava ve hukuki süreçten muaf tutulacaktır.

(2) IPA yararlanıcısı Türkiye Cumhuriyeti'nde bulunan bir mahkeme veya idari mercide görülen herhangi bir yasal veya idari davada bu muafiyeti savunur ve tamamıyla Birliğin çıkarlarını gereğince dikkate alan bir tutum benimser. Gerektiği takdirde, IPA yararlanıcısı ve Avrupa Komisyonu takınılacak tutum konusunda ileri seviyede istişarede bulunurlar.

Madde 85 Bildirimler

(1) İşbu Anlaşma ile ilgili bildirimler yazılı olarak ve İngilizce dilinde yapılır. Her bir bildirim imzalanmalı ve asıl belge veya taranmış asıl belge olarak tedarik edilmelidir.

(2) İşbu Anlaşma ile ilgili bildirimlerin tümü, aşağıda yer alan adreslere gönderilmelidir:

Komisyon adına:

Avrupa Komisyonu
Komşuluk ve Genişleme Müzakereleri Genel Müdürlüğü /A
Rue de la Loi 15
B-1049 Brussels, Belgium
E-posta: near-a@ec.europa.eu

IPA II yararlanıcısı adına:

Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC)
Avrupa Birliği Bakanlığı
Avrupa Birliği Bakanlığı
Mustafa Kemal Mah. 6. Cad. No: 4 06800
Ankara, Türkiye
Faks: (+90 312) 218 14 44
E-posta: sgulsen@ab.gov.tr

Madde 86 Ekler

Ekler, işbu Çerçeve Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

58

Madde 87 Yürürlüğe Giriş

İşbu Anlaşma, son Akit Tarafın, iç mevzuatı veya usulü uyarınca onayını diğer tarafa yazılı olarak bildirdiği gün yürürlüğe girer.

Madde 88 Çerçeve Anlaşma'nın IPA için Uygulanabilirliği

Komisyon ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanmış olan Çerçeve Anlaşmalar, daha önceki katılım öncesi araçları kapsamında benimsenmiş olan yardım için, bu yardım ilgili Çerçeve Anlaşma hükümleri uyarınca tamamlanana dek geçerliliğini korur.

Madde 89 Değişiklik

Akit Taraflarca yapılmasına karar verilen değişiklikler, yazılı olarak yapılır ve işbu Anlaşma'nın bir parçasını oluşturur. Bu değişiklik, 87. maddenin 1. paragrafında öngörülen usule göre yürürlüğe girer.

Madde 90 Sona erme

(1) Taraflardan biri tarafından yazılı bildirimle feshedilmediği müddetçe, işbu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalmaya devam eder. Anlaşma'nın sona ermesi yazılı bildirimin yapılmasının 3 ay sonrasında gerçekleşir.

(2) İşbu Çerçeve Anlaşma'nın feshi halinde, halen uygulama sürecinde olan yardımların tümü, IPA tarafından finansmanı sağlanan belirli sözleşmelerden doğan kazanılmış hakların korunması dışında feshedilir.

İşbu Anlaşma İngilizce dilinde iki nüsha halinde hazırlanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına ve namına, ...tarihinde, Ankara'da imzalanmıştır.

İmzalayan

H.E. Büyükelçi Rauf Engin Soysal

Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC)
Müsteşar
Avrupa Birliği Bakanlığı

Komisyon adına ve namına, ...tarihinde, Brüksel'de imzalanmıştır.

İmzalayan

Mr Simon Mordue

Direktör

EK A

Çerçeve Anlaşma'nın 10. maddesi uyarınca yapıların, otoritelerin ve birimlerin görev ve sorumlulukları

Ön Görüş:

Bu liste, ilgili yapıların, yetkililerin ve birimlerin temel görev ve ortak sorumluluklarını göstermektedir. İşbu liste Anlaşma'nın esas kısmını tamamlar nitelikte olup, bütün görev ve sorumlulukları içermemektedir.

MADDE 1 Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü (Ulusal IPA Koordinatörü) (NIPAC):

Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü IPA II yararlanıcısı tarafından atanır. Ulusal IPA Koordinatörü, IPA II yararlanıcısının hükümet ya da devlet yönetiminde bulunan uygun yetkiyi haiz üst düzey bir yetkili olmalıdır. Bu Anlaşma'nın 6(2), 16(2), 59 ve 75. maddeleri kapsamındaki görev ve sorumluluklara ek olarak, bütçe uygulama görevinin IPA II yararlanıcısına verildiği hallerde, Ulusal IPA Koordinatörü;

(a) IPA II yardımının uygulanması sırasında, bütçe uygulama görevinin verildiği faaliyet veya programlarda belirlenen amaçların uygun şekilde ele alınmasını sağlamak için önlemler alır.

(b) İşbu Anlaşma'nın 57. maddesi uyarınca, Komisyon ile istişare içinde, Anlaşma'nın 55. maddesinin hükümleri uyarınca uygulamanın farklı safhalarında yapılacak değerlendirme faaliyetlerini içeren değerlendirme planının hazırlanmasının eş güdümünü sağlar.

MADDE 2 Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO)

(1) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi IPA II yararlanıcısı tarafından atanır. Ulusal Yetkilendirme Görevlisi IPA II yararlanıcısının hükümetinde ya da devlet yönetiminde bulunan uygun yetkiyi haiz üst düzey bir yetkili olmalıdır.

(2) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, Türkiye Cumhuriyeti'nde IPA II yardımının mali yönetiminden ve harcamaların mevzuata ve usule uygunluğundan bütünüyle sorumludur. Ulusal Yetkilendirme Görevlisi özellikle:

(a) IPA II hesaplarının ve mali işlemlerinin yönetiminden;

(b) İşbu Anlaşma'nın Ek B'si uyarınca IPA II yardımının uygulanması için iç kontrol sistemlerinin etkin şekilde işleyişinden sorumludur.

NAO bu görevleri yerine getirirken, yerinde doğrulamalar da yapabilir.

(3) 2. maddenin (a) paragrafı amaçları doğrultusunda, Ulusal Fon tarafından desteklenen Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, özellikle aşağıdaki görevleri yerine getirir:

(a) Aşağıdaki hususları ayrıntılandıran harcama beyannamelerini hazırlamak ve Komisyona sunmak;

(i) yapılan ve ödenen masraflar;

(ii) uygulanabildiği hallerde, ödeme taleplerinde avans ödemesine ilişkin bilgilerin sunulması ve bu bilgilerin (b) bendine uyumlu olarak tesis edilen tahakkuk esaslı muhasebe sistemlerine dayalı güvenilir

hesaplardan elde edildiğinin, doğru olduğunun ve doğrulanabilir destekleyici belgelere dayalı olduğunun ve program otoriteleri ve yönetim yapısının onayına tabi olduğunun doğrulanması. Programın kapanışında Ulusal Yetkilendirme Görevlisi nihai harcama beyannamesi sunar;

(b) her eylem/faaliyet/operasyon için bilgisayar ortamında muhasebe kayıtlarını kaydeden ve saklayan ve ödeme taleplerinin ve yıllık mali raporların ve beyanların hazırlanması için gereken bütün verileri destekleyen tahakkuka dayalı bir muhasebe sisteminin oluşturulmasını sağlar. Bu sistem doğru, eksiksiz ve güvenilir bilgileri zamanında temin eder ve ayrıca geri alınabilir, geri alınmış miktarların ve bir program veya eylem için IPA II yardımının tamamının veya bir kısmının iptal edilmesini takiben geri çekilen miktarların kayıtlarını da içerir;

(c) fonların program otoritelerine veya alıcılara transferini sağlar;

(d) uygun hallerde ortak finansman unsurlarının varlığını veya uygunluğunu doğrular ve Ulusal Fonda, Komisyon tarafından fonların geç transfer edilmesinden veya Komisyonun geri alım talimatlarından kaynaklanan olası noksanlıkların üstesinden gelebilecek yeterli kaynağın olmasını sağlar;

(e) IPA Uygulama Tüzüğü'nün 17. maddesi ve işbu Anlaşma'nın 42. maddesi uyarınca, 51. madde kapsamındaki usulsüzlüklere ilişkin gerekli mali düzenlemeleri yapar ve Anlaşma'nın 51. maddesinin 5. paragrafı kapsamında belirtilen durumların ortaya çıkması halinde alıcıya ödenen Birlik katkısını, bu Anlaşma'nın 41. maddesinde öngörülen şekilde ve ulusal geri alım usullerine uygun olarak geri alır;

(f) yukarıda, 3. paragrafın (a) bendinde belirtildiği üzere mali rapor veya bildirimleri hazırlar ve sunarken denetim otoritesinin sorumluluğu altında gerçekleştirilmiş tüm denetimlerin sonuçlarını dikkate alır;

(g) mali bilgilerin akışında ve işbu Anlaşma'nın mali konulardaki hükümleriyle ilişkili soruların tümü için Komisyon ile IPA II yararlanıcısı arasında irtibat kişisi olur.

(4) 2. maddenin (b) paragrafı amaçları doğrultusunda, NAO destek ofisi tarafından desteklenen Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, özellikle aşağıdaki görevleri yerine getirir:

(a) yapılan işlemlerin hukuka ve usule uygunluğu konusunda güvence verir;

(b) tespit edilen riskleri göz önünde bulundurarak, dolandırıcılıkla mücadele konusunda etkili ve orantılı tedbirler alır ve 50. maddenin 2. paragrafında atıfta bulunulan Dolandırıcılıkla Mücadele koordinasyon servisini de bilgilendirerek, 51. maddenin 2. paragrafı uyarınca ilgili raporlamaların yapılmasını sağlar;

(c) İşbu Anlaşma'nın 12. maddesinin 3. paragrafının (a), (b) ve (d) bentlerinde ve Ek B'sinde yer alan geçerli şartların, yönetim yapısı ve program otoriteleri tarafından kesintisiz olarak yerine getirildiğini izlemekle ve bu şartların yerine getirilmemesi halinde Komisyonu gecikmesizin bilgilendirmekle ve yapılan ödemeler ve imzalanan sözleşmelere ilişkin uygun koruma tedbirlerini almakla sorumludur.

(d) IPA II yardımının uygulamasına yönelik iç kontrol sistemlerinin var olmasını ve etkin işleyişini sağlar;

(e) yönetim ve kontrol sistemleri hakkında raporlama yapılmasını sağlar ve program otoriteleri bünyesinde faaliyetlerin programlanması ve uygulanmasında görev alan personelin programlama ve uygulama kapasitelerini değerlendirir;

(f) bir raporlama ve bilgilendirme sisteminin oluşturulmasını ve işlevsel olmasını sağlar;

(g) İşbu Anlaşma'nın Ek A'sının, 5. maddesinin 2. paragrafı uyarınca denetim otoritesi tarafından oluşturulan denetim raporlarının bulgularını izleme alır. Bunu yaparken NAO;

(i) Yönetim ve iç kontrol sistemlerinde herhangi bir iyileştirme gerekliliği varsa bunu saptar ve bu anlamda alınan kararları kayda geçirir ve bu iyileştirmelerin vaktinde uygulanmasını sağlar;

(ii) Gereği halinde Komisyona yapılan ödeme taleplerinde ayarlamalar yapar.

(h) 59. maddenin 2. paragrafının (b) bendinde atıfta bulunulan yönetim beyanını hazırlarken denetim otoritesinin sorumluluğu altında yapılan tüm denetimlerin sonuçlarını dikkate alır;

(i) yönetim ve kontrol sistemlerine ilişkin önemli tüm değişiklikleri uygulamadan önce incelenmesi ve onaylanması için derhal Komisyona bildirir;

(j) ilgili olduğu her durumda yönetim ve kontrol sistemlerinde saptanan önemli yetersizlikleri ele alan konsolide eylem planlarının hazırlanmasının eş güdümünü sağlar.

(5) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi izleyen mali yılın 15 Şubat tarihine kadar işbu Çerçeve Anlaşma'nın 59. maddesinin 2. paragrafında öngörülen belgeleri hazırlar ve Komisyona sunar.

Madde 3 Yönetim yapısı

(1) Yönetim yapısı, Ulusal Fon'dan ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi için destek ofisinden oluşur. Ulusal Fonun ve destek ofisinin görevleri ve sorumlulukları uygun şekilde dağıtılacaktır.

(2) Ulusal Fon, NAO'ya karşı hesap verme sorumluluğunu haizdir ve IPA II yararlanıcısı ülkede merkezi bütçesel yetkiyi elinde bulunduran bir devlet bakanlığı bünyesinde yer alır ve merkezi hazine birimi olarak hareket eder. Ulusal Fon, Ulusal Yetkilendirme Görevlisine, görevlerini yerine getirmede, özellikle IPA II hesaplarının ve işbu Ek'in 2. maddesinin 3. paragrafı kapsamında değinilen mali işlemlerin yönetiminde yardımcı olur ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin sorumluluğu altında olan IPA II yardımının mali yönetimine ilişkin görevlerden sorumludur.

(3) Ulusal Fon başlıca aşağıdaki görevleri yerine getirir:

(a) merkezi IPA banka hesaplarının tutulması ve düzenlenmesi;

(b) Birlik bütçesinden fon talep edilmesi ve ödemelerin alınması;

(c) bu ödemelerin program otoritelerine veya alıcılara transferinin onaylanması;

(d) Komisyon tarafından verilen geri alım talimatını takiben fonların Birlik bütçesine iadesi;

(e) Komisyona mali raporlamanın hazırlanması esnasında Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin desteklenmesi;

(f) zamanında doğru, eksiksiz ve güvenilir bilgi sağlayan bilgisayar tabanlı tahakkuk esaslı muhasebe sisteminin kullanılması.

(4) Uygun hallerde, mali işlemlere ilişkin Komisyon ile yapılacak bilgi alışverişi, Komisyon ve IPA II yararlanıcısı arasında mutabık kalınan usuller kullanılarak elektronik ortamda yapılır.

(5) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi destek ofisi, Ulusal Yetkilendirme Görevlisine hesap verir ve işbu Ek'in 2. maddesinin 4 ve 5. paragrafı kapsamında değinilen görevlerin yerine getirilmesinde Ulusal Yetkilendirme Görevlisine yardımcı olur.

Madde 4 Program otoritesi/otoriteleri

(1) IPA yardımının hazırlanması, uygulanması ve yönetimi ile görevli olmak üzere IPA II yararlanıcısı ülkenin idaresi içinde Program otoritesi/otoriteleri oluşturulur.

(2) Program otoritesi, işbu Anlaşma'nın 23 ve 24. maddeleri uyarınca hazırlama, uygulama, bilgilendirme ve görünürlükten, programların izlenmesi ve raporlanmasından ve sağlam mali yönetim ilkesi uyarınca gerekli olduğu hallerde bunların değerlendirilmesinden sorumludur. Program otoritesi, sorumluluğu altındaki programların uygulanması esnasında yapılan harcamaların hukuka ve usule uygunluğunu sağlamakla sorumludur.

(3) Program otoritesi aşağıda belirtilen görev ve sorumlulukları yerine getirir:

(a) Bir programın yönetimine ilişkin olarak, program otoritesi:

(i) Programın uygulamasını izler, gerektiğinde değişiklik önerilerinde bulunur ve programın hedeflerin gerçekleşmesine yönelik ilerleyişi hakkında, sektörel izleme komitesine özellikle belirlenmiş dönüm noktalarına ve ilgili göstergelere (hedeflere) ve mali verilere dayalı bilgi sağlar.

(ii) Ulusal IPA Koordinatörü ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından işbu Anlaşma'nın 59. maddesinde öngörüldüğü şekilde hazırlanıp Komisyona sunulan raporlarda kullanılması için gereken tüm bilgileri sağlar. Sorumlu sektörel izleme komitesinin incelemesi sonrasında Program otoritesinden, Ulusal IPA Koordinatörü tarafından Komisyona sunulmak üzere mali yılın tamamını kapsayacak kapsamlı bir yıllık rapor hazırlaması istenebilir.

(iii) Tahsis edilen görevlerin yerine getirilmesi ve faaliyetlerin uygulanmasına ilişkin tüm bilgileri program otoritesi ile paylaşır;

(iv) İşbu Anlaşma'nın 55. maddesi hükümleri uyarınca bir değerlendirme planı hazırlar ve duruma uygun şekilde yönettiği programların ön (ex-ante), ara (interim) ve ardıl (ex-post) değerlendirmelerini yürütür.

(b) Eylemlerin seçimi ve kontrolü ile mali yönetime ilişkin olarak, İşbu Anlaşma'nın ilgili maddeleri uyarınca, program otoritesi:

(i) Fon sağlanacak projelerin politika alanına ve programa uygun usullere ve kriterlere göre seçilmesini ve onaylanmasını sağlar;

(ii) ihale, hibe ve satın alma usullerini düzenler;

(iii) yeterli denetim izini teminen; ihale, hibe, sözleşme, mali yönetim, kontroller ve denetimlerle ilgili tüm belgelerin saklanması için usuller tesis eder;

(iv) IPA II yardımı alıcılarına ödeme yapar ve alıcılardan yapılan ödemelerin geri alır;

(v) projelerin uygulanması sürecine dâhil olan program otoritesi bünyesindeki tüm kurumların projeye ilişkin bütün işlemler için ya ayrı bir muhasebe sistemi ya da ayrı bir muhasebe tedvini kullanmasını sağlar;

(vi) Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin harcamalara ilişkin prosedür ve doğrulamalar hakkında gerekli bütün bilgileri almasını sağlar;

(vii) her bir proje/faaliyet için muhasebe kayıtlarını bilgisayar ortamında kaydedip saklayacak ve ödeme taleplerinin ve yıllık mali raporların veya beyannamelerin hazırlanması, taahhütlerin ve ödemelerin yapılması ve projenin uygulamasının izlenmesi için gereken bütün verileri destekleyecek tahakkuk esaslı bir muhasebe sistemi tesis eder;

(viii) Tespit edilen riskleri dikkate alarak, usulsüzlüklerin zamanında raporlanmasına ve dolandırıcılıkla mücadele konusunda etkili ve orantılı tedbirler alınmasına yönelik bir sistem kurar;

(ix) ödenecek miktarın kabulü ve ödeme öncesi usulsüzlükler dâhil olmak üzere bütün borçların borçlular defterine kaydedilmesine yönelik bir sistem kurar;

(x) Yapılan, ödenen ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisine beyan edilen harcamanın geçerli Topluluk kurallarına ve ulusal kanunlara, programa, projenin desteklenmesi için gereken şartlara ve sözleşme şartlarına uygun olduğunu, malların ve hizmetlerin teslim edildiğini ve alıcının yaptığı ödeme taleplerinin doğruluğunu onaylar.

Yürütülecek bu idari doğrulamalar, her bir eylemin idari, mali, teknik ve fiziki unsurlarının yanı sıra aşağıdakileri de kapsar:

- destekleyici belgelerin her bir taahhüt ve ödeme açısından bütünüyle idari doğrulaması;
- *diğerlerinin yanı sıra* projenin türüne, ilgili kamu harcamasının miktarına ve tespit edilen riskin derecesine göre belirlenecek sıklıkta ve kapsamda yerinde fiziki doğrulama;

(xi) Program otoritesi bünyesindeki kurumların iç denetiminin sağlanması;

(xii) İşbu Çerçeve Anlaşma'nın 23 ve 24. maddelerince öngörüldüğü şekilde bilgilendirme, tanıtım, şeffaflık, görünürlük ve iletişim ile ilgili şartlara uyumun sağlanması.

(c) Program otoritesi bünyesindeki kurumlar, kendi aralarındaki düzenlemeleri resmi olarak yazılı şekilde kaydederler. Kurum yöneticilerine görevleri açık bir biçimde bildirilir ve her bir yönetici kendisine verilen görevlerden sorumludur.

64

IPA II yararlanıcısı, yöneticilerin görev ve sorumluluklarını yerine getirmelerini sağlar. Uygun olan hallerde, yöneticiler, program otoritesinin başkanına karşı sorumludurlar.

Madde 5 Denetim otoritesi

(1) IPA II yararlanıcısı, Ulusal IPA Koordinatörü, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, yönetim yapısı ve program otoritesi/otoritelerinden bağımsız ve gerekli mali özerkliği haiz bir Denetim otoritesi belirler. Denetim otoritesi, uluslararası kabul görmüş denetim standartlarına uygun şekilde faaliyet gösterir. Denetim otoritesinin başkanı IPA II yararlanıcısı tarafından atanır. Denetim otoritesinin başkanı, belirtilen görevlerin ifasını mümkün kılacak şekilde denetim alanında yeterli yetkinlik, bilgi ve deneyime sahip olmalıdır.

(2) Denetim otoritesi, yönetim ve kontrol sistemi/sistemlerini, eylemleri ve işlemleri ve yıllık hesapları uluslararası kabul görmüş denetim standartlarına ve denetim stratejisine uygun olarak denetler. Komisyon bahse konu standartlara ilişkin ilave yönlendirmelerde ve açıklamalarda bulunabilir.

(3) Denetim otoritesi, bağlı bulunduğu başkanın sorumluluğu altında aşağıda belirtilen görevleri ve sorumlulukları yerine getirir:

(a) İşbu Anlaşma'nın Ek G'sinde yer alan örneğe uygun biçimde yıllık olarak güncellenecek, 3 yıllık bir denetim stratejisinin hazırlanması. Denetim stratejisi, denetime ilişkin metodolojiyi, projelerin ve işlemlerin denetimi için örnekleme yöntemlerini ve denetim planını belirler. Denetimler:

(i) yıllık mali raporların veya beyannamelerin ve temel yıllık hesapların eksiksiz, doğru ve gerçek olduğunun;

(ii) yönetim, kontrol ve gözetim sistemlerinin verimli ve etkin işlediğinin;

(iii) temel işlemlerin hukuka ve usule uygun olduğunun doğrulanmasını amaçlar.

Denetim otoritesi, gelecek üç yıllık denetim stratejisini, Ulusal Yetkilendirme Görevlisine de bir kopyasını göndermek suretiyle, her yılın Kasım ayı sonuna kadar Komisyona sunar. Birden fazla program için ortak bir yönetim ve kontrol sisteminin geçerli olduğu hallerde ilgili programlar ve projeler için tek bir denetim stratejisi hazırlanabilir.

(b) Ulusal IPA Koordinatörü ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisine de bir kopyasını göndermek suretiyle, raporları ve görüşlerini Komisyona ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine aşağıdaki şekilde sunar:

(i) Her yılın 15 Mart tarihi itibariyle Mali Tüzük'ün 60. maddesinin 5. paragrafının 2. alt paragrafı uyarınca ve işbu Anlaşma'nın Ek E'sinde yer alan örneğe uygun biçimde, bir önceki yıla ait yıllık mali raporlar veya beyannameler ile temel yıllık hesapların eksiksiz, doğru ve gerçek olduğuna ve yönetim, kontrol ve gözetim sisteminin işleyişine ve temel işlemlerin ve hukuka ve usule uygunluğuna ilişkin **yıllık denetim görüşü**.

(ii) Her yılın 15 Mart tarihi itibariyle, işbu Anlaşma'nın Ek D'sinde yer alan örneğe uygun biçimde ve ilgili dönemdeki denetim stratejisi kapsamında yürütülen denetimlerden edinilen bulguları içeren ve yıllık denetim

görüşünü destekleyen **yıllık denetim faaliyet raporu.** Yıllık denetim faaliyet raporu diğerlerinin yanında yönetim, kontrol ve gözetim sistemlerindeki eksiklikleri ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, Ulusal Fon ve/veya ilgili program otoriteleri tarafından alınan veya alınması planlanan düzeltici tedbirleri içerir;

(iii) Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin herhangi bir programın veya programın herhangi bir kısmının kapanışı için Komisyona sunduğu **nihai harcama beyannamesine ilişkin görüş.** Bu görüş, nihai ödeme talebinin geçerliliğine ve mali bilgilerin doğruluğuna yöneliktir. Uygun olan hallerde bu görüşü destekleyecek şekilde bir nihai denetim faaliyet raporu sunulur. Nihai harcama beyannamesine ilişkin görüş, işbu Çerçeve Anlaşma'nın F Ekinde yer alan örneğe uygun olmalıdır. Nihai harcama bildiriminin Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından sunulmasından sonra üç ay içerisinde, Denetim otoritesi görüşünü bildirir.

(c) (b) bendi kapsamında bahsi geçen denetim stratejisi ve/veya raporlar ve görüşlerle ilgili Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında daha ayrıntılı şartlar belirlenebilir.

EK B

İÇ KONTROL ÇERÇEVESİ

12. maddenin 3. paragrafının (a) bendinde belirtilen alanlar ve ilgili şartların standart listesi

1. Kontrol ortamı

(a) Etik davranış ve dürüstlük politikaları

- kurum olarak dürüstlük ve etik değerlere bağlılık gösterilmesi
- üst yönetimce öngörülen kurum kültürünün kurumun tamamınca benimsenmesinin sağlanması
- çıkar çatışmalarını belirlemeye ve engellemeye yönelik usullerin olmasının temin edilmesi

(b) Astlara verilen görevlerin yönetim tarafından denetlenmesi

- raporlamalar da dâhil olmak üzere, astların gözetimine yönelik usul ve yapıların oluşturulmasının sağlanması
- ileriye dönük ve sürekli gözetim ile hesap verebilirliğin pekiştirilmesinin sağlanması

(c) Yapıların, raporlama kanallarının, yetki ve sorumlulukların oluşturulması

- belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesine ve birimlere iş ve görev dağılımının bu doğrultuda yapılmasına olanak verecek şekilde tüm kademelerde gerekli yapıların belirlenmesi ve tesis edilmesinin sağlanması
- tüm birimlerin ve bireylerin kendilerine verilen görev ve işlevleri yerine getirirken gerekli yasal dayanaklara ve tam yasal yetkiye sahip olmalarının sağlanması
- her bir birimin faaliyetlerini yönetmek ve örgütün her seviyesinde hesap verilebilirliği sağlamak için birimlerin kendi bünyelerinde ve birbirleri arasında gerekli bilgi akışını güvence altına alan raporlama kanallarının oluşturulmasının sağlanması
- ispatlanmış yeterlilik ve verilen görevlere dayanarak, yetki ve sorumluluk düzeyinin tanımlanması ve verilmesinin sağlanması

  (i) Üst yönetim – önemli kararlara ilişkin yetkilerini muhafaza eder, yönetimin görevlerini değerlendirir, yönetimin ve diğer çalışanların iç kontrol konusundaki sorumluluklarını kavramasını ve yerine getirmesini sağlayacak yönergeleri, rehberliği ve kontrolü sağlar.

  (ii) Yönetim – üst yönetimin yönerge ve talimatlarının kendi birimlerinde uygulanmasını kolaylaştırır ve yönlendirir.

  (iii) Personel – birimlerinin uygulama standartlarını, hedeflere yönelik öngörülen riskleri ve buna bağlı olarak kendi düzeylerindeki kontrol faaliyetlerini, beklenen iletişim ve bilgi akışını, hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik gözetim faaliyetlerini kavrayıp benimser.

(iv) Dışarıdan hizmet sağlayanlar – yönetimin, kurum çalışanı olmayan ve dışarıdan hizmet sağlayan kişiler için tanımladığı yetki ve sorumluluk kapsamı dâhilinde hareket ederler.

(d) Personel planlaması, işe alım, çalışanı elde tutma, eğitim ve değerlendirme

- hedeflere ulaşmak için tüm kademelerde, yeterli sayıda ve nitelikli personelin yer almasının sağlanması
- hiç bir çalışanın belirlenen hedeflere ulaşmaya yönelik sorumluluklarının kapsamı hakkında soru işaretinin olmamasının sağlanması
- kurumun misyonu, iş tanımları ve benzeri konuların güncelliğinin ve tüm çalışanlar tarafından bilinmesinin sağlanması
- "hassas" pozisyonlardaki çalışanların belirlenmesi ve bu pozisyonlar için gerekli kontrollerin (uygun görülen durumlarda rotasyon politikaları dâhil) uygulanmasının sağlanması

(e) Verilen görev ve sorumluluklar için hesap verebilirlik

- ulaşılacak hedeflerin dikkate alınması suretiyle tüm kademelerde performans ölçümü, teşvik ve uygun görülen diğer ödüllendirmelerin sağlanması
- tüm çalışanların performanslarının düzenli olarak değerlendirilmesi ve bu doğrultuda ödül veya disiplin cezası gibi işlemlerin yapılmasının sağlanması
- kurum içinde baskının hedeflere ulaşılmasını teminen pozitif bir şekilde uygulanmasının ve gerçekçi olmayan performans hedefleri veya çelişkili hedefler gibi olumsuz baskı unsurlarından sakınılmasının sağlanması

2. Risk Yönetimi

(a) Hedef belirleme

- hedeflere yönelik risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi için, bütün hedeflerin tüm kademelerde yeterince net bir şekilde belirlenmesinin sağlanması
- istenilen performans hedeflerine ulaşmak için gerekli kaynakların dağıtılmasında *faaliyet hedeflerinin* net bir bakış açısı sağlaması
- *iç ve dış raporlama hedeflerinin* güvenilirlik, zamanlama ve raporların şeffaflığı çerçevesinde belirlenmesinin sağlanması
- *uyum hedeflerinin* tüm faaliyetlerin geçerli kural ve tüzükler kapsamında yürütüldüğünü yansıtmasının sağlanması

(b) Risk tanımlama, değerlendirme ve müdahale

- tüm kademelerde risklerin kapsamlı bir biçimde tanımlanmasının ve risk tanımlamasının birim için önemli olan tüm iç ve dış faktörleri kapsamasının sağlanması
- risk tanımlamasından sonra, belirlenen risklerin gerçekleşme ihtimali ve etkileri de dâhil olmak üzere, yeterli düzeyde risk değerlendirmesinin yapılmasının sağlanması
- tanımlanan ve değerlendirilen risklerin hedeflere ulaşılmasına yönelik olası olumsuz etkilerinin azaltılması için, yönetimin yeterli düzeyde risk müdahalesi tanımlaması ve uygulaması yapmasının sağlanması

(c) Dolandırıcılık riski

- hedeflere ulaşmaya yönelik riskler değerlendirilirken, dolandırıcılık ve usulsüzlük ihtimalinin de göz önünde bulundurulmasının sağlanması
- kurumun alt kademelerinde kaydedilen usulsüzlüklerin uygun şekilde rapor edilmesinin, takibinin yapılmasının ve "muhbirlerin" korunmasının sağlanması

(d) İç kontrol sistemini etkileyen değişikliklerin tanımlanması ve değerlendirilmesi

- iç kontrollerin etkinliğini etkileyen ve kurumun hedeflere ulaşmasında etkisi olan önemli iç ve dış değişikliklerin yönetim tarafından tanımlamasının ve değerlendirmesinin sağlanması

3. Kontrol faaliyetleri

(a) Kontrol faaliyetlerinin seçilmesi ve geliştirilmesi

- hedeflere ulaşmaya yönelik risklerin azaltılmasına katkı sağlayacak kontrol faaliyetlerinin kurumun tüm kademelerinde tanımlanması ve geliştirilmesinin sağlanması
- üçüncü şahıslara yönelik ödeme ve taahhütlerle ilgili tüm işlemler için tek bir yöneticinin sorumlu kılınmasının sağlanması
- kontrol faaliyetlerinin *diğer unsurların yanı sıra* aşağıda belirtilen unsurları da içermesinin sağlanması:
  - (i) bir işlem onaylanmadan önce, işlemin tüm yönleri, işlemi başlatan çalışan veya çalışanlardan farklı en az bir çalışan tarafından doğrulanmak zorundadır. Aynı kişi aynı dosya üzerinde işlemi hem başlatıp hem doğrulayamaz (dört göz ilkesi).
  - (ii) her türlü ihale ve teklif çağrısında, bu tür bağlayıcı işlemlere uygun yasal çerçeveyi sağlayan kurallar
  - (iii) ihale ve teklif çağrılarının her safhası için her bir çalışanın bu alanlardaki görev ve sorumluluklarının açık olarak bilincinde olmasını sağlayacak (örneğin teknik şartnameler, değerlendirme komiteleri, istisnaların rapor edilmesi vb.) kontrol listelerini de içeren usuller
  - (iv) yasal gereklilikleri sağlayan tanıtım kuralları ve usulleri
  - (v) ödemelerin sadece gerekçeli ödeme talepleri için yapılmasını sağlayarak, sözleşme gerekliliklerini yerine getiren, gerektiğinde "yerinde" olacak şekilde, ürün teslim onayı usulleri ve/veya uygunluk koşulları dâhil olmak üzere ödeme usulleri
  - (vi) yasal gerekliliklerin yerine getirilmesini sağlayacak ortak finansmanın verilmesini izlemeye yönelik usuller
  - (vii) kurumun sözleşme yükümlülüklerini yerine getirmesini garanti edecek fonların her durumda hazır bulunmasını sağlayacak bütçe usulleri
  - (viii) devamlılığa yönelik önemli risklerin (örneğin veri kaybı, bireylerin bulunmayışı vb.) tanımlanmasını ve acil durum planlarının devreye sokulmasını sağlayacak faaliyetlerin devamlılığına ilişkin usuller

(ix) uluslararası kabul görmüş muhasebe ilkelerini uygulayan, tam, doğru ve şeffaf hesaplama sağlayan muhasebe usulleri

(x) gerektiği yerde, hesap bakiyelerinin üçüncü bir taraf ile mutabakatının yapılmasını sağlayan uzlaştırma usulleri

(xi) olağan uygulamalardaki değişikliklerin daima kayda geçirilmesini, tutanak tutulmasını ve ilgili kademelerde değerlendirilmesini teminen, *diğerlerinin yanı sıra* normal usullere dair ilgili kademede onaylanmış istisnalar, onaylanmamış istisnalar ve kontrol ihmalleri de dâhil olmak üzere istisnaların rapor edilmesi

(xii) saklanmaları gereken süre boyunca belgelerin, incelenebilir olmasını sağlayacak arşiv usulleri

(xiii) çapraz kontrol yapılmasını teminen, aynı faaliyet sürecinde, farklı çalışanlara farklı görevlerin verilmesini sağlayacak görev dağılımı

(b) Güvenlik kontrol faaliyetleri

– değerli eşyaları ve bilgileri yetkisiz müdahale ve fiziki hasardan korumaya yönelik, yeterli güvenlik usullerinin (bilgi işlem veya başka) sağlanması

– tüm kademelerde, hem fiziki hem elektronik erişim için uygun erişim haklarının sağlanması

(c) Kontrol faaliyetlerine ilişkin politikalar ve usuller

– tüm kademelerde beklentileri ve eylemlerin ayrıntılarını belirleyen yazılı politika ve usullerin sağlanması

– kontrol faaliyetlerinin uygulanmasına yönelik sorumluluk ve yükümlülüğün net olarak belirtilmesinin sağlanması

– bir kontrol faaliyetinin ve herhangi bir düzeltici faaliyetin gerçekleştirilmesi durumunda, ilgili politika ve usullere zamanlamanın dâhil edilmesi

– bir kontrol faaliyeti yapılırken, takip edilmek üzere belirlenen konuların uygun şekilde incelenmesinin ve gereken düzeltici eylemin alınmasının sağlanması

– kontrol faaliyetinin, uzman personel tarafından ve faaliyet vasıtasıyla azaltılacak risklere ilişkin kesintisiz odaklanma ile yürütülmesinin sağlanması

– yönetim ve üst yönetimin, uygun olan yerlerde politika ve usulleri ve bunlara ilişkin kontrol faaliyetlerini, sürekli uyum ve etkinlik açısından düzenli olarak değerlendirmesinin sağlanması

4. Bilgi ve iletişim

(a) İç kontrollerin işleyişini destekleyen bilgiler

– iç kontrolün diğer unsurlarının işleyişinin ve kurumun hedeflerine ulaşmasının desteklenmesi için ihtiyaç duyulan ve beklenen bilgileri tüm kademelerde tespitine yönelik süreçlerin bulunmasının sağlanması

– hem iç hem dış kaynaklar dâhil olmak üzere tüm ilgili kaynaklardan bilgi edinilmesinin sağlanması

– tespit edilen bilgi gereksinimlerini karşılamak üzere, bilgilerin uygun kaynaklardan elde edilmesinin ve anlamlı bilgiye dönüştürülmesinin sağlanması

– üretilen bilgilerin zamanında, güncel, doğru, geçerli, tam, yeterli, ulaşılabilir, korumalı, doğrulanabilir olmasının ve iç kontrol değerlendirilmelerinde ve hedeflere ulaşmada kullanılabilmesini teminen tutulmasının sağlanması

(b) İç iletişim

– yönetim dâhil bütün çalışanların, iç kontrol sorumluluklarını anlamaları ve yürütebilmeleri için, gerekli bilgilerin iletilmesine yarayacak yöntemlerin devreye sokulmasının sağlanması

– üst yönetimin kurumun hedeflerine ulaşması amacıyla üstüne düşen görevi yerine getirmesi için gereken bilgileri edinmesini teminen, üst yönetim ile kurum içindeki diğer kademeler arasında iletişimin sağlanması

– normal iletişim kanalları çalışmadığında veya etkisiz kaldığında, ihbar hatları gibi isimsiz veya gizli iletişime imkân verecek ve hatasız çalışacak ayrı iletişim kanallarının devreye sokulmasının sağlanması

– iletişim yöntemini seçerken zamanlamanın, alıcının ve bilginin niteliğinin göz önünde bulundurulmasının sağlanması

(c) Dış iletişim

– Avrupa Komisyonu, Avrupa Sayıştayı vb. gibi dış taraflara, gerekli bilginin uygun şekilde ve zamanında iletilmesine yönelik yöntemlerin devreye sokulmasının sağlanması

– kurumun üst yönetimi de dâhil olmak üzere, tüm kademelerin dış taraflardan gelecek girdiler konusunda bilgilendirilmesine olanak verecek iletişim kanallarının olmasının sağlanması

– Avrupa Komisyonu, Avrupa Sayıştayı vb. gibi dış taraflardan gelen bilgilerin, kurum içinde üst yönetim de dâhil, ilgili seviyelere ulaşmasının sağlanması

– üst yönetimle isimsiz veya gizli iletişime imkân verecek, ihbar veya muhbirlik hatları gibi ayrı iletişim kanallarının devreye sokulmasının sağlanması

– iletişim yöntemini seçerken, zamanlamanın, alıcının, mesajın içeriğinin ve ayrıca yasal ve mevzuata ilişkin şartları ve beklentileri göz önünde bulundurulmasının sağlanması

5. İç kontrol çerçevesinin izlenmesi[1]

(a) Sürekli ve özel izleme

– iç kontrol unsurlarının tüm seviyelerde varlığından ve işleyişinden emin olmak için, sürekli ve özel izlemenin mevcut ve işler olmasının sağlanması

– sistemin alt seviyelerdeki işleyişine ilişkin sonuçların üst yönetime iletilmesinin sağlanması

– sorumlu yönetimin, sürekli izleme faaliyetini, kurumdaki her bir birim seviyesinde yürütmesinin sağlanması

---

[1] Kontrol faaliyeti özel risklere yönelikken izleme faaliyeti, iç kontrolün beş unsurunun her birinde kontrollerin olup olmadığını ve amaçlandığı şekilde işleyip işlemediğini değerlendirir. Bir kurum içinde, yönetim kademelerince yapılan gözetim, kontrol faaliyeti olarak ve örneğin, kalite kontrol işlevine dayanılarak yapılan değerlendirme de izleme faaliyeti olarak görülebilir.

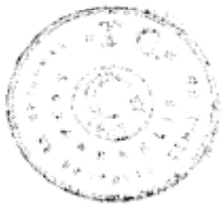
– üst yönetimin, alt sistemlerin bağımsız değerlendirmesini yapmasını teminen iç denetim işlevi aracılığıyla düzenli özel izlemenin yapılmasının sağlanması

(b) İç kontrol konusundaki eksikliklerin değerlendirilmesi, kaydedilmesi ve bildirilmesi

– uygun görüldüğü şekilde, sorumlu yönetim ve üst yönetimin sürekli ve özel izlemenin sonuçlarını değerlendirmesinin sağlanması

– gerektiğinde, düzeltici işlem yapmakla yükümlü taraflara ve üst yönetime eksikliklerin bildirilmesinin sağlanması

– uygun görüldüğü şekilde, yönetim ve üst yönetimin, eksikliklerin belirlenen zaman dilimi içinde ve yeterince giderilip giderilmediğini takip etmesinin sağlanması

EK C:

Model Yönetim Bildirisi[1]

Aşağıda imzası olan ben, (*ad, soyadı, resmi unvan veya görev*), (*programın adı, CCI*) için, Türkiye Cumhuriyeti'nin Ulusal Yetkilendirme Görevlisi olarak, (*yıl*) yılı (*programın adı*) programının uygulanmasına ve ayrıca kendi düşüncem ve şahsımın doğrudan gözetimi, yapılan iç kontrol çalışması ile (*yıl*) yılında Komisyona sunulan ödeme başvurularında bulunan harcamalara ilişkin denetimler ve kontrollerden elde edilen sonuçlar da dâhil olmak üzere, sahip olduğum bilgilere dayanarak ve (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü ve bu Tüzüğün özellikle 9. maddesi kapsamındaki yükümlülüklerimi dikkate alarak,

İşbu bildiri ile aşağıdaki hususları beyan ederim:

- yıllık mali raporlarda veya beyannamelerde yer alan bilgiler (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 23. maddesinin 1. paragrafının (b) bendi uyarınca usulüne uygun olarak sunulmuştur, eksiksiz ve doğrudur;
- yıllık mali raporlarda veya beyannamelerde yer alan harcamalar, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nde tanımlandığı şekilde amacına uygun olarak ve sağlam mali yönetim ilkesi uyarınca kullanılmıştır[2];
- program için tesis edilen yönetim ve kontrol sistemi[3], temel işlemlerin hukuka ve usule uygunluğuna ilişkin gerekli teminatı sağlamaktadır;
- IPA II yardımının uygulanması ve [FA'nın referansı] Finansman Anlaşması ile ilgili iç kontrol biriminin[4] çalışmasının gözetimini yaptım.

Mali yıla ilişkin nihai denetim veya kontrol raporlarında Çerçeve Anlaşma'nın Ek A'sının 5. maddesinin 2. paragrafı uyarınca saptanmış olan usulsüzlüklerin, Çerçeve Anlaşma'nın 2. maddesinin 4. paragrafının (g) bendi uyarınca giderildiğini teyit ederim. Gerektiğinde, yönetim ve kontrol sistemlerine ilişkin olarak bu raporda bildirilen eksiklikler için yeterli takip yapılmıştır veya gerekli şu iyileştirici eylemlerle ilgili olarak bu takipler, halen devam etmektedir: ..... (uygunsa, bildirinin imzalandığı tarihte hangi iyileştirici eylemlerin halen devam ettiğini belirtiniz).

Ayrıca, bir sonraki yılda bir ödeme talebine dâhil edilmeleri ihtimaliyle yasallığının ve usule uygunluğunun değerlendirmesi halen devam etmekte olan ve bu değerlendirmenin sonucunu bekleyen harcamaların, harcama beyannamesinden hariç tutulduğunu teyit ederim.

---

1 (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 9. maddesinin 4. paragrafı uyarınca.

2 Sağlam mali yönetim, ekonomi, verimlilik ve etkinlik ilkelerinden oluşmaktadır. Ekonomi ilkesi, kullanılan kaynakların zamanında, uygun miktarda, kalitede ve en iyi fiyatta kullanıma sunulmasını gerektirir. Verimlilik ilkesi, kullanılan kaynaklar ve elde edilen sonuçlar arasında kurulacak en iyi ilişki ile ilgilidir. Etkinlik ilkesi, belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesi ve amaçlanan sonuçların elde edilmesi ile ilgilidir (AB, Euratom) 966/2012 sayılı Tüzük'ün 30. maddesi).

3 (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 7. maddesinin 1. paragrafında belirtilen, ve IPA II yararlanıcısı tarafından tesis edilen yapılar ve otoriteler ile (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 7. maddesinin 2. paragrafında belirtilen Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından tesis edilen yönetim yapısı.

4 Program otoritesi ve yönetim yapısı.

Ayrıca, dolandırıcılıkla mücadelede etkili ve orantılı tedbirlerin devrede olduğunu, belirlenen risklerin dikkate alındığını ve Birliğin itibarına veya mali çıkarlarına zarar verebilecek, programın uygulanmasıyla ilgili, ifşa edilmemiş herhangi bir konunun varlığından haberdar olmadığımı teyit ederim.

(Onay Yeri ve Tarihi)

_____

İmza

(Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin adı ve resmi unvanı veya görevi)

EK D

Model Yıllık Denetim Faaliyet Raporu[1]

İlgili:

- Avrupa Komisyonu, Genel Müdürlük
- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
- Türkiye Cumhuriyeti Ulusal IPA Koordinatörüne (kopyası) ve
- Türkiye Cumhuriyeti Ulusal Yetkilendirme Görevlisine (kopyası)

1. GİRİŞ

1.1 Raporun hazırlanmasına müdahil olan sorumlu denetim otoritesi ve diğer organların detayları.

1.2 İlgili dönem (diğer bir deyişle, yıl) ve denetimlerin kapsamı (Komisyona söz konusu yıl için beyan edilen harcamalar dâhil).

1.3 Raporun kapsadığı sektör/politika alan(ları) ve bunların program otoritelerinin ve yönetim yapılarının tespiti.

1.4 Raporun hazırlanması ve denetim görüşünün oluşturulmasına yönelik atılan adımların tanımlanması.

2. İDARE VE KONTROL SİSTEMLERİNDEKİ ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER

2.1 Yönetim ve kontrol sistemlerindeki her türlü önemli değişikliğin ayrıntısı ve denetim otoritesi tarafından (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesi uyarınca yürütülen denetimin, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 7. maddesine uyumluluğunun teyidi.

2.2 Bu değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihler, denetim otoritesine değişikliklerin bildirildiği tarihler ve ayrıca bu değişikliklerin yapılan denetim üzerindeki etkileri belirtilecektir.

3. DENETİM STRATEJİSİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

3.1 Denetim stratejisine yönelik yapılan veya yapılması teklif edilen her türlü değişikliğin ve nedenlerinin ayrıntıları. Özellikle, operasyonların denetimi için kullanılan örnekleme yöntemine yönelik yapılan her türlü değişikliğin belirtiniz (bkz. aşağıda yer alan 5. paragraf).

3.2 Denetim otoritesi, geç aşamada yapılan veya önerilen ve referans süresinde yapılan işi etkilemeyen değişikliklerle, referans süresinde yapılan ve denetim işini ve sonuçlarını etkileyen değişiklikler arasındaki ayrımı belirtir.

Sadece denetim stratejisinin bir önceki versiyonu ile kıyaslanan değişiklikler dâhil edilir.

4. SİSTEM DENETİMLERİ

4.1 Denetim otoritesinin kendisi de dâhil olmak üzere, sistem denetimlerini yürütmüş olan organlara ilişkin detaylar.

[1] (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 3. paragrafı uyarınca.

4.2 Denetlenen otorite/organlar da belirtilmek suretiyle, yapılan denetimler, her bir otorite/organa ilişkin temel gerekliliklerin değerlendirmesi, kapsam dâhilindeki konular[2]ve denetim planlaması ile yapılan kıyaslamaya ilişkin özet tablo. Özet bölümünde, program (isim ve CCI), sistem denetimlerini yapan otorite/organ, denetim tarihi, kapsam kısıtlamaları da dâhil, denetimin kapsamı ve denetimi yapılan otoriteler/organlar yer alır. Yatay tematik denetimler de bu bölümde rapor edilir.

Denetim dönemi	1. Program (CCI ve Unvanı)	2. Denetim Organı[3]	3. Denetlenen Organ(lar)	4. Denetimin Tarihi[4]	5. Denetimin kapsamı [5]	6. Başlıca Bulgular ve Sonuçlar	7. Sistemik problemler ve alınan tedbirler	8. Tahmini Mali Etkisi (Uygulanabilirse)	9. Son Durumu (Kapalı veya değil)

Denetim stratejisi bağlamında denetimlerin seçilmesine ilişkin dayanağın tanımı. Uygulanabilir denetim stratejisine, özellikle risk değerlendirme metodolojisine ve özel sistem denetimleri planını yapılmasına neden olan sonuçlara değinilir. Risk değerlendirmesinde bir güncelleme yapılması halinde bu, denetim stratejisindeki değişiklikleri kapsayan yukarıdaki 3. bentte açıklanmıştır.

4.4 İhtiyaç duyulması halinde, takip eden bölüm, yukarıdaki tabloya ilaveten aşağıdaki konularla ilgili ilave bilgi ve ayrıntılar içerebilir:

4.4.1 Görevlerin uygun şekilde ayrımı ve Birlik gerekliliklerine ve politikalarına uyum, belgelendirme usulleri ve denetim izi ile yönetim kontrollerinin yeterliliği de dâhil olmak üzere yönetim ve kontrol sistemlerine ve bunların işleyişlerine yönelik başlıca denetim bulgularının ve sonuçlarının tanımlanması ve

4.4.2 Tespit edilen problemlerin sistematik olarak değerlendirilip değerlendirilmediklerine ve usulsüz harcamaların miktarı ve ilgili mali düzeltmeler de dâhil olmak üzere alınan tedbirlere ilişkin detaylar,

4.5 Sistem denetimleri esnasında tespit edilen mali araçların yönetimine ilişkin belirli eksikliklerin (eğer uygunsa) ve bu eksikliklerin giderilmesi için ulusal otoritelerce yapılan takibin tanımı

4.6 Sistem denetimleri sonrasında elde edilen güvence düzeyi (düşük/orta/yüksek) ve gerekçesi

5. İŞLEM ÖRNEKLERİNİN DENETİMİ

5.1 Denetim otoritesi dâhil olmak üzere, örnek denetimleri yürüten otoriteler ve organlar.

---

2 Konular, kamu ihale kuralları, devlet yardımı kuralları, çevresel gereklilikler, fırsat eşitliği, mali mühendislik araçlarının uygulanması, bilgi işlem sistemlerinin etkililiği, çekilme ve iyileşmelerin rapor edilmesi, dolandırıcılığa yönelik risk değerlendirmesinin uygulanmasına ilişkin hususlara dikkat edilmesi ile ilgili olanlar da dahil, yönetimin yaptığı doğrulamaların kalitesi ve indikatörler ile kilometre taşlarına ve programın hedeflerine ulaşma doğrultusunda sağladığı ilerlemeye ilişkin verilerin güvenilirliği gibi denetim stratejisinde belirtilenlerle (sadece bununla sınırlı kalmamakla birlikte) uygun olmalıdır.

3 Denetim otoritesinin kendisi de dâhil olmak üzere, sistem denetimlerini yürütmüş olan organların belirtilmesi.

4 Denetim saha çalışmasının tarihi.

5 Denetlenen otoriteler, yatay tematik denetimler, kapsam kısıtlamaları.

5.2 Uygulanan örnekleme yönteminin tanımı ve yöntemin denetim stratejisine uygun olup olmadığına dair bilgi.

5.3 İstatistiksel örnekleme, önemlilik seviyesi, güvenirlilik düzeyi, kullanılan tahmini hata oranı, gerekli örneğin ve aralığın hesaplanması, örnekleme birimi, popülasyondaki örnekleme sayısı ve denetlenmiş olan örnekleme sayısına ilişkin olarak kullanılan parametrelerin belirtilmesi.

5.4 Komisyona mali yıla dair beyan edilen harcamalar ile örneklenen harcamaların uyumlaştırılması. Mali yıl içerisinde mali düzeltmeler yapılması halinde negatif kalemler ve ayrıca avro ile milli para birimi cinsinden beyan edilen miktarlar arasındaki farklar da gerekli durumlarda uzlaşma kalemlerine dâhildir.

5.5 Negatif kalemlerin olması durumunda, bunların ayrı bir popülasyon olarak ele alındığının teyidi.

5.6 İstatistiksel olmayan örnekleme yapılması halinde, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 2. paragrafı doğrultusundaki yöntemin kullanılmasının sebepleri ile denetimi yapılan eylemlerin/operasyonların/harcamaların yüzdesi, örneğin rastgele seçilmesinin (ve temsil kabiliyetinin de) sağlanması ve denetim otoritesinin geçerli bir denetim görüşü oluşturmasını teminen yeterli büyüklükte örnek alınmasının sağlanması için atılan adımlar belirtilir. İstatistiksel olmayan örnekleme yapılması halinde, tahmini hata oranı da hesaplanır.

5.7 (Aşağıda verilen) özet tablosunda, uygun olduğu durumlarda, Komisyona yıl içerisinde beyan edilen uygun harcamalar, denetimi yapılan harcamalar ve denetimi yapılan harcamaların Komisyona geçen yıl için beyan edilen uygun harcamalara oranı, popülasyondaki örnekleme birimlerinin toplam sayısı ve rastgele örnekleme içerisinde denetimi yapılan örnekleme birimlerinin sayısını belirten bir program üzerinden ayrıntılandırılmış döküm gösterilmiştir.

Uygun olması halinde, rastgele istatistiksel örneğe dair bilgiler, diğer örneklere ilişkin bilgilerden (örn. riske dayalı tamamlayıcı örnekler) ayrıca belirtilir.

5.8 Denetimlerin temel sonuçlarının analizi (seçilen ve denetimi yapılan örnekler ve buna bağlı operasyonel hataların miktarı ve tipleri [6]), ayrıca bulunan hataların niteliği[7], temel nedenleri ve bu hataların gelecekte tekrarının azaltılması da dâhil, önerilen düzeltici tedbirler.

5.9 Yapılma olasılığı en yüksek hata oranı (toplam hata oranı[8]) ile istatistiksel örnekleme yöntemi kullanılması halinde, operasyonların denetimi sonucunda çıkan en yüksek hata limitinin ve tespit edilen usulsüz harcamaların miktarı ve denetimi yapılan rastgele örneklemeden çıkan hata oranının ayrıntıları.

5.10 Popülasyonun önemlilik açısından yanlış ifade edilip edilmediğinin tespit edilmesi için belirlenmiş olan önemlilik seviyesi ile toplam hata oranını karşılaştırın. Eğer öyleyse, toplam hata oranının denetim görüşü bakımından taşıdığı önemi analiz ederek, tavsiye edilen düzeltici tedbirleri bildirin.

---

6 Rastgele, sistematik, istisnai.

7 Örneğin, uygunluk, kamu alımları, devlet yardımı.

8 (AB) 480/2014 sayılı Yetki Devrine Dayanan Komisyon Tüzüğü'nün 28. maddesinin 14. paragrafında tanımlandığı şekilde.

5.11 Komisyona nihai harcama bildiriminin ve mali bildirimlerin sunulmasından önce program otoritesi/yönetim yapısı tarafından uygulanan ve operasyonların denetimlerinden[9] kaynaklanan, sabit oranlı veya değerlemesi yapılmış düzeltmeler de dâhil, cari yıla dair düzeltmeler.

5.12 Yukarıda belirtilen düzeltmelerin uygulanması sonrası kalan toplam hata oranı[10] ve denetim görüşü bakımından önemi.

5.13 Mevcutsa, tamamlayıcı örneğin (örn. riske dayalı) denetimine ilişkin sonuçlar hakkında bilgi.

5.14 Tüm düzeltici eylemlerin sonucu olarak, daha önce rapor edilen kalan hata oranlarının revizyonu dâhil, usulsüzlüklerin takibi ile ilgili bilgi.

5.15 Tespit edilen problemlerin sistematik olarak değerlendirilip değerlendirilmediklerine ve usulsüz harcamaların miktarı ve ilgili mali düzeltmeler de dâhil olmak üzere alınan tedbirlere ilişkin detaylar.

5.16 Mali araçlarla ilgili belirli eksiklikler veya usulsüzlüklerin tanımı (uygun olduğu hallerde). Uygun olan hallerde, denetimi yapılan mali araçlara ilişkin örnek hata oranının belirtilmesi.

5.17 Denetimi yapılan negatif kalemlerin ülkenin veya Komisyonun kararlarına uygun olup olmadıklarına ve hesaplardan çekilen ve yıl içinde ya da yılsonunda geri alınan miktarlarla uyuşup uyuşmadıklarına ilişkin olanlar da dâhil, negatif kalemlerin denetimine ilişkin başlıca sonuçların analizi.

5.18 Yönetimin ve kontrol sisteminin etkililiği bakımından yapılan denetimlerin sonuçlarına ilişkin görüşler.

6. YILLIK MALİ RAPORLARIN VEYA BEYANNAMELERİN/YILLIK HESAPLARIN DENETİMİ

6.1 Yıllık mali raporların veya beyannamelerin/yıllık hesapların denetimini gerçekleştiren otoritelerin/organların belirtilmesi.

6.2 (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 2. paragrafında ve 23. maddesinin 1. paragrafının (b) bendinde tanımlanan yıllık mali raporlarının veya beyannamelerin/yıllık hesapların unsurlarını doğrulamak için kullanılan denetim yaklaşımının açıklanması.

6.3 İşlemlerde/operasyonlarda yapılan denetimlerin sonuçlarının takibi olarak harcama beyanında ve mali tablolarda yapılan ve yansıtılan mali düzeltmelerin gösterilmesi dâhil, harcama beyanının ve mali tabloların tamlığı, doğruluğu ve gerçekliği açısından denetimlerin sonuçlarından çıkarılan neticelerin belirtilmesi.

6.4 Tespit edilen problemlerin sistematik olarak değerlendirilip değerlendirilmediklerinin ve alınan tedbirlerin belirtilmesi.

7. GEÇMİŞ YILLARA AİT DENETİM FAALİYETİNİN TAKİBİ

---

9 Hem denetlenen örnekle ilgili düzeltmeler hem de toplam hata oranı sonucu uygulanan düzeltmelerle ilgilidir.

10 Toplam hatalar eksi paragraf 5.11'de belirtilen düzeltmeler bölü toplam popülasyon.

7.1 Yerine getirilmemiş denetim tavsiyelerinin takibine ve sistem denetimleri ile önceki yıllardan kalan (tamamlayıcı örnek açısından yapılan denetimler dâhil) işlemlerin /operasyonların denetimlerinin sonuçlarının takibi ile ilgili bilgiler.

7.2 (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 3. paragrafı kapsamında önceki görüş ve önceki yıllık denetim faaliyet raporunu etkileyen sonraki olaylar.

8. DİĞER BİLGİLER

8.1 Alınan tedbirleri de içerecek şekilde, bildirilen dolandırıcılık olaylarına ve dolandırıcılık şüphelerine ilişkin bilgiler.

8.2 (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 3. paragrafı kapsamında harcama beyannamesinin ve mali tabloların sunulmasından sonra ve yıllık denetim faaliyet raporunun Komisyona iletilmesinden önce meydana gelen ve denetim otoritesi tarafından güvence seviyesi ve görüş belirlenirken dikkate alınan sonraki olaylar.

8.3 Denetim otoritesinin, özellikle denetim görüşünün gerekçelendirilmesi bakımından, Komisyona iletilmesini uygun ve önemli bulduğu diğer bilgiler bu bölümde bildirilir.

9. GENEL GÜVENCE DÜZEYİ

9.1 Yönetim ve kontrol sisteminin düzgün işleyişi hakkındaki genel güvence düzeyinin, sistem denetimlerinin sonuçları ile operasyonların denetimleri sonuçlarının birleştirilmesi ile nasıl elde edildiğine dair açıklama.

9.2 Bir yıl içinde ödeme taleplerinde beyan edilen harcamalara ilişkin toplam hata oranın önemlilik seviyesinin üzerinde olması halinde, bu durumun önemini analiz ederek bunun yıl içinde ilgili yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinde ciddi bir eksikliğe/eksikliklere işaret edip etmediğini değerlendirin. İlgili olduğu yerlerde, söz konusu yıla ilişkin olarak yürütülen diğer ulusal veya Birlik denetim çalışmalarının sonuçlarını da dikkate alın.

9.3 Hem sistem hem de mali açıdan gerekli düzeltici eylemin değerlendirilmesi.

9.4 Yapılan ilgili sonraki düzeltmelerin ve harcama beyannameleri ve mali tablolara dâhil edilen mali düzeltmeler gibi yapılan düzeltici eylemlerin değerlendirilmesi ile kalan hata oranının ve hem sistem hem de mali açıdan gerekli her türlü ilave düzeltici tedbirlere olan ihtiyacın değerlendirilmesi.

10. BEYAN EDİLEN HARCAMALAR VE ÖRNEK DENETİM TABLOSU

			A	B		C	D	E		F	G	H=F-G	GI	JH
Fon	Referans (CCI)	Program	Yıla göre Komisyona bildirilen harcama[1]	Rastgele örnekleme için denetlenen mali yıla göre harcama		Popülasyondaki toplam birim sayısı	Rastgele örnekleme için örnekleme biriminin sayısı	Rastgele örneklemede usulsüz harcama (hata oranı) miktarı ve yüzdesi [2]		Toplam yansıtılan hata oranı	Toplam hata oranının sonucunda uygulanan düzeltmeler	Kalan Toplam Hata Oranı	Denetlenen diğer harcama [3]	Diğer harcama örneğindeki usulsüz harcamanın miktarı
				Miktar[4]	%[5]			Miktar	%	%				

---

[1] Bu sütun, Komisyona sunulan ödeme taleplerine dâhil edilmiş olan, yönetim yapısının muhasebe sistemlerine girilmiş "uygun harcamaların toplam tutarına" karşılık gelir. Bu harcama yıla ait bildirilen ödeme taleplerine dâhil edilen, denetim otoritesinin aynı yıl için yapmış olduğu çalışmanın sonucu olarak yapılan düzeltmelerden önceki brüt harcamaya karşılık gelir.

[2] Rastgele seçilmiş örneğin birden fazla fonu veya programı kapsadığı durumlarda, usulsüz harcamanın miktarı ve yüzdesi (hata oranı) ile ilgili bilgi tüm örnek için sağlanır ve program/fon düzeyinde belirtilemez.

[3] Tamamlayıcı örneğe ait harcama ve referans yılda (miktarda) yer almayan rastgele seçilmiş örneğe ait harcama.

[4] Denetimi yapılan harcamanın miktarı.

[5] Referans yılda Komisyona bildirilen harcama ile ilgili olarak, denetimi yapılan harcamanın yüzdesi.

EK E

Model Yıllık Denetim Görüşü[1]

İlgili:

- Avrupa Komisyonu, Genel Müdürlüğü
- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
- Türkiye Cumhuriyeti Ulusal IPA Koordinatörüne (Ulusal IPA Koordinatörü) (kopyası)
- Türkiye Cumhuriyeti Ulusal Yetkilendirme Görevlisine (NOAC) kopyası

GİRİŞ

Aşağıda imzası bulunan ben, Türkiye Cumhuriyeti Denetim Otoritesinin Başkanı olarak ve (AB) 447/214 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 1. paragrafı kapsamında bağımsız hareket ederek, ... [programın adı, CCI numarası] programına (bundan böyle "program" olarak anılacaktır) ilişkin olarak, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 3. paragrafı ve 23. maddenin 2. paragrafı uyarınca denetim görüşü bildirmek üzere, bildirilmiş olan harcamaların örneği ve (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 7. maddesinin 2. paragrafı ve 11. maddesi uyarınca Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO) tarafından ve bu Görevlinin sorumluluğu altında düzenlenmiş hesaplar üzerinden yönetim ve kontrol sisteminin işleyişine ilişkin denetim prosedürünü uyguladım. Bu denetim görüşü, aşağıdaki standartlara ..... [uygulanan uluslararası denetim standartlarını belirtin] uygun olarak hazırlanmıştır.

Bu denetim çalışmasıyla ayrıca, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 9. maddesinin 4. paragrafı kapsamında Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO) tarafından düzenlenmiş yönetim bildirisinin uygunluğunu değerlendirdim.

DENETİM KAPSAMI

Programla ilgili bu denetim, denetim stratejisi doğrultusunda ve uluslararası kabul görmüş denetim standartlarını dikkate alarak, *yıl* yılı ile ilgili olarak yapılmış olup, (AB) 447/2014 saylı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 3. paragrafı uyarınca ekli yıllık denetim faaliyet raporunda bildirilmiştir.

Ya
Denetim kapsamına ilişkin herhangi bir sınırlama yoktur.

Ya da
Denetim kapsamı aşağıdaki unsurlarla sınırlandırılmıştır:
(a) ...
(b) ...
(c) vs.

[1] (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 3. paragrafı uyarınca.

[Denetim kapsamındaki herhangi bir sınırlamayı, örneğin destekleyici belge eksikliği, yasal işlem gören davaları belirtin ve aşağıdaki Şartlı görüş bölümünde, harcama miktarını ve etkilenen Birlik katkısını ve kapsam sınırlamasının denetim görüşüne etkisini değerlendirin.]

GÖRÜŞ

YILLIK MALİ RAPORLARIN VEYA BEYANNAMELERİN/YILLIK HESAPLARIN GÜVENİLİRLİĞİ

Ya
(Olumlu görüş)

Yukarıda belirtilen ve programla ilgili olan denetim usullerine dayanarak,

– Harcama beyannamesi ve mali tabloların gerçek ve doğru göründüğünü temin ederim,

Benim düşünceme göre, yapılan denetim çalışması yönetim bildiriminde yapılan tespitlerle ilgili şüpheye yol açmamaktadır.

Ya da
(Şartlı Görüş)

Yukarıda belirtilen ve programla ilgili olan denetim usullerine dayanarak,

– .... [2]haricinde harcama beyannamesi ve mali tabloların gerçek ve doğru göründüğünü temin ederim,

Bu nedenle, yeterliliğin/yeterliliklerin etkisinin [sınırlı]/[önemli] olduğunu öngörüyorum.

Bu etki, beyan edilen toplam harcamaların ... [EUR ve % olarak tutar] 'a karşılık gelmektedir. Bu nedenle, gerçekleştirilen Topluluk katkısı .... [EUR]'dur.

Benim düşünceme göre, yapılan denetim çalışması yönetim bildiriminde yapılan tespitlerle ilgili şüpheye yol açmamaktadır veya

Benim düşünceme göre, yapılan denetim çalışması sonucu yönetim bildiriminde yapılan tespitler aşağıdaki unsurlarda şüpheye yol açmıştır:

Ya da
(Olumsuz görüş)

Yukarıda belirtilen ve programla ilgili olan denetim usullerine dayanarak,

– harcama beyannamesi ve mali tabloların doğru göründüğünü temin ederim,

Bu olumsuz görüş ……. 'e dayanmaktadır. [3]

Benim düşünceme göre, yapılan denetim çalışması sonucu, yönetim bildiriminde yapılan tespitler aşağıdaki unsurlarda şüpheye yol açmıştır:

---

[2] Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkilenmesi durumunda, şartlara uymayan ve/veya etkin bir şekilde faaliyet göstermemiş olan birimi veya birimleri ve bu birimlerin sistemlerinin unsurlarını belirtin.

[3] Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkilenmesi durumunda, her birim ve her unsuru için olumsuz görüşün nedenlerini belirtin.

[Denetim otoritesi, uluslararası kabul görmüş denetim standartlarında belirtildiği üzere, görüşünü etkilemeyecek şekilde konunun önemini vurgulayabilir. İstisnai durumlarda görüşün reddi öngörülebilir[4].]

HARCAMALARIN YASALLIĞI VE USULLERE UYGUNLUĞU İLE YÖNETİM VE KONTROL SİSTEMLERİNİN İŞLEYİŞİ

Ya
(Olumlu görüş)

Yukarıda belirtilen ve programla ilgili olan denetim usullerine dayanarak,

– Komisyondan ödenmesi talep edilmiş olan harcamanın, yasal ve usulüne uygun olduğunu,

– tesis edilen yönetim ve kontrol sistemlerinin düzgün işlediğini temin ederim.

Benim düşünceme göre, yapılan denetim çalışması, yönetim bildiriminde yapılan tespitlerle ilgili şüpheye yol açmamaktadır.

Ya da
(Şartlı Görüş)

Yukarıda belirtilen ve programla ilgili olan denetim usullerine dayanarak,

– Komisyondan ödenmesi talep edilmiş olan harcamanın, yasal ve usulüne uygun olduğunu,

– tesis edilen yönetim ve kontrol sistemlerinin düzgün işlediğini temin ederim.

şu durumlar hariç (yukarıda yer alan ilgi hususları açıklayın) .....[5].

Bu nedenle, yeterliliğin/yeterliliklerin etkisinin [sınırlı]/[önemli] olduğunu öngörüyorum.

Bu etki, beyan edilen toplam harcamaların ... [EUR ve % olarak tutar] 'a karşılık gelmektedir. Bu nedenle, gerçekleştirilen Topluluk katkısı .... [EUR]'dur.

Benim düşünceme göre, yapılan denetim çalışması, yönetim bildiriminde yapılan tespitlerle ilgili şüpheye yol açmamaktadır veya

Benim düşünceme göre, yapılan denetim çalışması sonucu, yönetim bildiriminde yapılan tespitler aşağıdaki unsurlarda şüpheye yol açmıştır:

Ya da
(Olumsuz görüş)

Yukarıda belirtilen ve programla ilgili olan denetim usullerine dayanarak,

– Komisyondan ödenmesi talep edilmiş olan harcamanın, yasal ve usulüne uygun olduğunu,

– tesis edilen yönetim ve kontrol sistemlerinin düzgün işlemediğini temin ederim.

Bu olumsuz görüş ……. 'e dayanmaktadır. [6]

---

[4] Bu istisnai durumlar denetim otoritesinin görev yetkisinin dışında, öngörülemeyen, dış etkenlere bağlı olmalıdır.

[5] Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkilenmesi durumunda, şartlara uymayan ve/veya etkin bir şekilde faaliyet göstermemiş olan birimi veya birimleri ve bu birimlerin sistemlerinin unsurlarını belirtin.

[6] Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkilenmesi durumunda, her birim ve her unsuru için olumsuz görüşün nedenlerini belirtin.

Benim düşünceme göre, yapılan denetim çalışması sonucu, yönetim bildiriminde yapılan tespitler aşağıdaki unsurlarda şüpheye yol açmıştır: .....

[Denetim otoritesi, uluslararası kabul görmüş denetim standartlarında belirtildiği üzere, görüşünü etkilemeyecek şekilde konunun önemini vurgulayabilir. İstisnai durumlarda görüşün reddi öngörülebilir[7].]

(Onay Yeri ve Tarihi)

İmza
(Görevlendirilen Denetim Otoritesi Amirinin Adı ve Resmi Unvanı ya da görevi)

[7] Bu istisnai durumlar denetim otoritesinin görev yetkisinin dışında, öngörülemeyen, dış etkenlere bağlı olmalıdır.

EK F:

Nihai harcama beyannamesine ilişkin Denetim Görüşü Modeli[1]

İlgili:

- Avrupa Komisyonu, Genel Müdürlüğü
- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
- Türkiye Cumhuriyeti Ulusal IPA Koordinatörüne (Ulusal IPA Koordinatörü) (kopyası)
- Türkiye Cumhuriyeti Ulusal Yetkilendirme Görevlisine (NAO) kopyası

GİRİŞ

Aşağıda imzası bulunan ben, Türkiye Cumhuriyeti Denetim Otoritesinin Başkanı olarak ve (AB) 447/214 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 1. paragrafı kapsamında işlevsel açıdan bağımsız hareket ederek, (programı- adını, bileşenini, dönemini, referans (CCI) numarasını belirtin) programı için (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 9. maddesinin 4. paragrafı uyarınca maddesi uyarınca Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin (NAO) sorumluluğu altında hazırlanan nihai harcama beyannamesini, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 4. paragrafı uyarınca denetim görüşü bildirmek üzere denetledim. Bu denetim görüşü, aşağıdaki standartlara ..... [uygulanan uluslararası denetim standartlarını belirtin] uygun olarak hazırlanmıştır.

Yapılan denetim çalışmasının görüşüm için uygun bir dayanak teşkil edeceğine inanıyorum.

DENETİM KAPSAMI

Bu denetim, Çerçeve Anlaşma'nın (ÇA) 17. maddesinin 1. paragrafı uyarınca gerçekleştirilmiştir.

Ya

Denetim kapsamına ilişkin herhangi bir sınırlama yoktur.

Ya da

Denetim kapsamı aşağıdaki unsurlarla sınırlandırılmıştır:

(a) ...

(b) ...

(c) vs.

[Denetim kapsamındaki herhangi bir sınırlamayı, örneğin destekleyici belge eksikliği, yasal işlem gören davaları, belirtin ve aşağıdaki Şartlı görüş bölümünde, harcama miktarını ve etkilenen Birlik katkısını ve kapsam sınırlamasının denetim görüşüne etkisini değerlendirin.]

---

[1] (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 4. paragrafı uyarınca.

GÖRÜŞ

Ya
(Olumlu görüş)

Yukarıda belirtilen ve programla ilgili olan denetim usullerine dayanarak:

- nihai harcama beyannamesinde ve bu beyannamenin dâhil edildiği nihai ödeme talebinde belirtilen tutarların geçerli ve uygun olduğunu,
- sunulan mali bilgilerin doğru olduğunu ve
- nihai harcama beyannamesinde bulunan harcamanın yasal ve usulüne uygun olduğunu temin ederim.

Ya da
(Şartlı Görüş)

Yukarıda belirtilen ve programla ilgili olan denetim usullerine dayanarak,

- ..... [2] hariç, nihai harcama beyannamesinde ve bu beyannamenin dâhil edildiği nihai ödeme talebinde belirtilen tutarların geçerli ve uygun olduğunu,

- sunulan mali bilgilerin doğru olduğunu ve
- nihai harcama beyannamesinde bulunan harcamanın yasal ve usulüne uygun olduğunu temin ederim

Bu nedenle, yeterliliğin/yeterliliklerin etkisinin [sınırlı]/[önemli] olduğunu öngörüyorum.

Bu etki, beyan edilen toplam harcamaların ... [EUR ve % olarak tutar] 'a karşılık gelmektedir.

Bu nedenle, gerçekleştirilen Topluluk katkısı .... [EUR]'dur.

Ya da

(Olumsuz görüş)

Yukarıda belirtilen ve programla ilgili olan denetim usullerine dayanarak:

- nihai harcama beyannamesinde ve bu beyannamenin dâhil edildiği nihai ödeme talebinde belirtilen tutarların geçerli ve uygun olmadığını,
- sunulan mali bilgilerin doğru olmadığını ve/veya
- nihai harcama beyannamesinde bulunan harcamanın yasal ve usulüne uygun olmadığını temin ederim.

Bu olumsuz görüş ..... 'e dayanmaktadır. [3]

---

[2] Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkilenmesi durumunda, gerekliliklere uymamış olan ve/veya etkin bir şekilde faaliyet göstermemiş olan birimi veya birimleri ve bu birimlerin sistemlerinin unsurunu/unsurlarını belirtin.

[3] Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkilenmesi durumunda, her birim ve her unsuru için olumsuz görüşün nedenlerini belirtin.

[Denetim otoritesi, uluslararası kabul görmüş denetim standartlarında belirtildiği üzere, görüşünü etkilemeyecek şekilde konunun önemini vurgulayabilir. İstisnai durumlarda görüşün reddi öngörülebilir[4].]

(Onay Yeri ve Tarihi)

_____

İmza
(Görevlendirilen Denetim Otoritesi Amirinin Adı ve Resmi Unvanı ya da görevi)

[4] Bu istisnai durumlar denetim otoritesinin görev yetkisinin dışında, öngörülemeyen, dış etkenlere bağlı olmalıdır.

EK G:

Model Denetim Stratejisi[1]

1. GİRİŞ

1.1 Denetim stratejisi kapsamındaki programların tanımlanması (isim ve CCI).

1.2 Denetim stratejisinin hazırlanması, izlenmesi ve güncellenmesinden sorumlu denetim otoritesinin ve katkıda bulunan diğer organların tanımlanması.

1.3 Denetim stratejisinin hazırlanması, izlenmesi ve güncellenmesi için izlenen usullerin açıklanması.

1.4 Denetim stratejisinin genel hedeflerinin ve bu hedeflerin, tüm denetim organlarının hedefleriyle uyumluluğun sağlanması için atılan adımların belirlenmesi.

1.5 Uygulanabilir olduğu hallerde, denetim otoritesinin tüm görev ve sorumluluklarının, hedef tanımına, denetim yönetmeliğine ya da ulusal mevzuata atıf yapılarak açıklanması.

1.6 Denetim otoritesinin, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 1. paragrafı uyarınca, bağımsızlığı ve Çerçeve Anlaşma'nın EK A'sındaki 5 maddenin 1. paragrafı uyarınca gerekli mali özerkliği haiz olduğunu onaylaması.

2. HUKUKİ DAYANAK VE KAPSAM

2.1 Denetim otoritesini ve görevlerini etkileyen herhangi bir ulusal düzenleyici çerçevenin bildirilmesi.

2.2 Stratejinin, gelecek yılı ve müteakip 2 mali yılı kapsayacağının onaylanması.

3. RİSK DEĞERLENDİRMESİ

3.1 Kullanılan genel risk değerlendirmesi yönteminin açıklanması ve 4.2.3.paragrafta yer alan belirli tematik alanlara yönelik risk faktörleri de dâhil olmak üzere dikkate alınan risk faktörlerinin (diğerlerinin yanı sıra, hedeflenen süreçler ile usulde ve örgütlemede yapılan değişikliklerin değerlendirmesi ile birlikte), kullanılan risk puanlamasının, program otoritesi ve yönetim yapısı da dâhil, organların ve sistemlerin önceki denetim sonuçlarının ne kadar dikkate alındığının belirtilmesi.

3.2 Planlama, uygulama ve işleyiş süreçleri de dâhil olmak üzere, kontrollerin 3 aşamada tanımlanması:

- IPA idari yapıları tarafından gerçekleştirilen ilk aşama kontrolleri,
- bir yandan dâhili kontrol sistemi ve diğer yandan dâhili denetim işlevi yoluyla gerçekleştirilen kontrollerin ikinci aşaması ve
- NAO tarafından, güvence işlevi yoluyla gerçekleştirilen yüksek düzey izleme.

3.3 Risk değerlendirmesinin güncellemesine ilişkin usuller.

---

[1] (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 2. paragrafı uyarınca.

4. METODOLOJİ

4.1 Denetim metodolojisi hakkında kısa açıklama

Denetim çalışmasının temel aşamalarının kısa açıklaması: gerçekleştirilecek denetim[2] hedeflerinin planlanması ve tasarlanması, denetimlerin yapılması ve delil toplanması, delillerin değerlendirilmesi ve sonuca ulaşılması, takip süreçlerinin[3] rapor edilmesi[4], ve denetim otoritesinin çalışmasına yönelik kalite kontrol düzenlemeleri.

Bu adımların daha detaylı bir şekilde açıklanabileceği mevcut denetim kılavuzlarına veya usullere yapılan atıf.

Denetim otoritesinin kullanmayı amaçladığı uluslararası kabul görmüş denetim standartlarına yapılan atıf.

(AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 3. paragrafı uyarınca Komisyona sunulacak yıllık denetim faaliyet raporunun ve denetim görüşünün hazırlanması ile ilgili olarak kullanılan usullere yapılan atıf.

4.2 Sistem denetimleri için:

4.2.1 Denetlenecek organların ve ilgili kilit kontrol öğelerin belirlenmesi.

4.2.2 Aşağıdakiler gibi belirli tematik alanları hedefleyen kilit kontrol öğeleriyle ilgili herhangi bir sistem denetiminin belirtilmesi:

- kamu ihale kuralları, çevresel gereklilikler, eşit fırsatları içeren yönetim doğrulamalarının kalitesi;
- finans mühendisliği araçlarının uygulanmasıyla ilgili proje seçim ve yönetim doğrulamalarının kalitesi;
- bilişim teknolojisi sistemlerinin işleyişi ve güvenliği ile bunların Komisyonun bilişim teknoloji sistem(ler)iyle bağlantısı;
- göstergelere ilişkin bilginin güvenilirliği, kaydedilen aşamalar ve program otoritesi tarafından sunulan hedeflere ulaşma konusunda programda kaydedilen ilerleme;
- geri çekilen ve geri ödenen miktarların raporlanması;
- dolandırıcılığa yönelik risk değerlendirmesiyle desteklenmiş, dolandırıcılıkla etkili ve orantılı mücadele tedbirlerinin uygulanması.

4.3 İşlem/operasyon denetimleri için:

4.3.1 Gerektiğinde izlenilecek gözden geçirme usulleri de dâhil olmak üzere, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 2. paragrafı doğrultusunda, kullanılacak örnekleme metodolojisinin belirlenmesi.

---

2 Önemlilik eşiklerine yapılan bir atıfı ve bu stratejinin 4.2. , 4.3. ve 4.4. bölümlerinde tanımlanan ana denetim biçimleri için denetim bulgularının önemini değerlendirirken dikkate alınacak diğer nicel ve nitel faktörleri de içerir.

3 Tavsiyelerin ve denetim raporları sonucu oluşan düzeltici tedbirlerin uygulanmasının izlenmesine yönelik usullere yapılan atıfı içerir.

4 Raporlamanın farklı aşamalarına (taslak denetim raporları, denetlenen kuruma yönelik karşıt görüş prosedürü ve nihai denetleme raporları gibi), raporlama için son tarihlere, takip süreçlerine yapılan atıfı gösterir.

4.3.2 Uygulanabilir olduğu hallerde, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 2. paragrafında öngörüldüğü üzere, denetim otoritesinin geçerli bir denetim görüşü hazırlamasını sağlayan istatiksel olmayan bir örnekleme yaklaşımının tanımlanması.

4.3.3 Hatalar saptandığında, ilgili otoriteler tarafından atılacak uygun adımların tavsiye edilmesi ile ilgili usullerin açıklanması (ya da bu konunun açıklandığı denetim kılavuzuna veya usullere yapılan atıflar).

4.3.4 Saptanan hataların sınıflandırılması ve ele alınması için kullanılan usullerin açıklanması(ya da bu konunun açıklandığı denetim kılavuzuna veya usullere yapılan atıflar/atıfta bulunulması)

4.3.5 Uygun olduğu durumlarda, mali araçların denetimi ile ilgili özel hususlar.

4.3.6 Uygun olduğu durumlarda, Çerçeve Anlaşma'nın 31. maddesinin (c) bendi uyarınca basitleştirilmiş maliyet seçeneklerinin denetimleri ile ilgili özel hususlar.

4.4 Yıllık mali raporlar ya da beyannamelerin/yıllık hesapların denetimi için:

Yıllık mali raporlar ya da beyannamelerin/yıllık hesapların denetimine yönelik denetim yaklaşımının, hata saptanan durumlarda, ilgili otoriterler tarafından atılacak uygun adımların tavsiye edilmesine yönelik usullerin belirtilmesi.

Denetim yaklaşımında, sistem denetimlerinin sonuçları, yönetim yapısında ve program otoritesinde gerçekleştirilen işlemlerin/operasyonların denetimleri ve bu Anlaşma'nın Ek A'sının 4(3)(b)(x) maddesinde öngörülen yönetim doğrulamaları dikkate alınmalıdır.

4.5 Denetim otoritesinin, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 9. maddesinin 4. paragrafı uyarınca, denetim çalışmasının, yönetim bildiriminde yapılan tespitlerle ya da çekincelerin yokluğu ile ilgili şüpheye yol açıp açmadığını saptamasına olanak sağlayan usuller.

5. PLANLANMIŞ DENETİM ÇALIŞMASI

5.1 Gelecek yıl ve müteakip iki yıl ile ilgili olarak önceliklerin ve spesifik amaçların belirtilmesi ve gerekçelendirilmesine ek olarak risk değerlendirmesinin sonuçları ile planlanmış denetim çalışması arasındaki bağlantının açıklanması.

5.2 Planlanmış izleme faaliyetleri ve geçmiş denetim bulgularının takibi.

5.3 Sistemler ve tematik denetimler için gelecek yıl ve müteakip iki yıla ait denetim görevlerinin endikatif planı aşağıdaki gibidir:

Denetlenmesi gereken otoriteler/organlar ya da spesifik tematik alanlar	CCI	Program adı	Risk değerlendirmesinin sonucu	20xx Denetimin amacı ve kapsamı	20xx Denetimin amacı ve kapsamı	20xx Denetimin amacı ve kapsamı

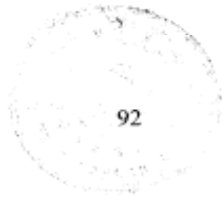
91

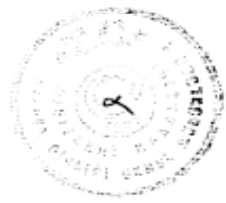
6. PLANLANMIŞ KAYNAKLAR

6.1 Denetim otoritesinin organizasyon şemasının temin edilmesi.

6.2 Gelecek yıl ve müteakip iki yıl için tahsis edilen planlanmış kaynakların belirtilmesi.

6.3 Denetimi gerçekleştiren personel için gerekli nitelik ve deneyimler ile uygun olan durumlarda, eğitim gerekliliklerinin belirtilmesi.

EK H

Katılım Öncesi Yardım Aracına (IPA II) ilişkin dolandırıcılık ve diğer usulsüzlük şüphelerinin raporlanması

Madde 1 Tanımlar

Dolandırıcılık ve diğer usulsüzlük şüphelerinin raporlanması amaçları doğrultusunda, bu Anlaşma'nın 51. maddesinde, Birliğin mali çıkarlarının korunmasına ilişkin olarak belirtilen tanımlar geçerlidir.

Madde 2 Ön raporlama

(1) IPA II yararlanıcısı, birincil bir idari veya adli bulgunun konusu olmuş, dolandırıcılık ve usulsüzlük şüphelerini gecikmeksizin Komisyona rapor eder ve Komisyonu idari ve yasal süreçlere ilişkin gelişmelerden haberdar eder.

Bu raporda IPA II yararlanıcısı, her durumda, aşağıdakilerle ilgili ayrıntılı bilgi verir:

(a) IPA II Aracı ve ilgili politika alanı, programın adı ve numarası ve ilgili eylem veya operasyon;

(b) ilgili usulsüzlüğün niteliği göz önüne alındığında, bu bilginin usulsüzlükle mücadele bakımından ilgili olmadığı durumlar dışında, müdahil gerçek ve tüzel kişilerin veya diğer katılımcı birimlerin kimlik bilgileri;

(c) NUTS[1] seviyesi gibi uygun bilgiler kullanılarak operasyonun yapıldığı bölge ya da alanın belirtilmesi;

(d) İhlal edilmiş olan hüküm/ler;

(e) usulsüzlük yapıldığı yönünde şüpheye yol açan ilk bilgilerin tarihi ve kaynağı;

(f) usulsüzlük sırasında yapılan uygulamalar;

(g) uygun olduğu hallerde, uygulamanın dolandırıcılık şüphesi doğurup doğurmadığı;

(h) usulsüzlüğün tespit edilme şekli;

(i) uygun olduğu hallerde, usulsüzlüğe dâhil olan IPA II yararlanıcısı ile üye devletler ve/veya üçüncü ülkeler;

(j) usulsüzlüğün işlendiği dönem veya zaman;

(k) usulsüzlüğe ilişkin birincil idari veya adli bulgunun ortaya koyulduğu tarih;

(l) Birlik katkısı, ulusal katkı ve özel katkı kapsamında uygun harcamaların toplam miktarı;

(m) Birlik katkısı ve ulusal katkı kapsamında usulsüzlükten etkilenen harcamalar;

[1] İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması.

(n) Birlik katkısı ve ulusal katkı kapsamında usulsüzlüğün tespit edilmemiş olması halinde, usulsüz olarak ödenecek miktar;

(o) usulsüz harcamanın niteliği;

(p) uygun olduğu durumlarda, ödemelerin durdurulması ve geri ödeme ihtimali.

(2) 1. paragrafta belirtilen bazı bilgilerin ve özellikle usulsüzlük sırasında yapılan uygulamalara ve bunun tespit edilme şekline ilişkin bilgilerin mevcut olmadığı veya tashih edilmesi gerektiği hallerde, IPA II yararlanıcısı eksik veya doğru bilgileri, mümkün olduğu ölçüde ve gecikmesizin Komisyona sağlar.

(3) Ulusal hükümler, soruşturmaların gizliliğini öngörüyorsa, bilginin iletilmesi yetkili daire veya mahkemenin vereceği izne tabi olur.

Madde 3 Acil durumlar

Her IPA II yararlanıcısı, bölgesinin dışında hızlı bir şekilde yansımaları olabileceğinden korkulması halinde, tespit edilen veya meydana gelmiş olduğu düşünülen usulsüzlükleri derhal Komisyona ve gerektiğinde, üye devletlere veya ilgili diğer IPA II yararlanıcılarına rapor eder.

Madde 4 Takip raporları

(1) 2. maddede belirtilen bilgilere ek olarak, IPA II yararlanıcısı, söz konusu madde uyarınca önceden yapılmış olan raporlamayla ilgili olarak, rapor edilen usulsüzlüklerle ilgili idari veya adli ceza verilmesine ilişkin usullerin başlatılması, sonuçlanması ve bunlardan vazgeçilmesine ve ayrıca bu usullerin sonucuna dair ayrıntıları gecikmesizin Komisyona bildirir.

Ceza verilmiş olan usulsüzlükler ile ilgili olarak, IPA II yararlanıcısı ayrıca aşağıdaki hususları belirtir:

(a) cezaların, idari veya adli mahiyette olup olmadığı;

(b) cezaların Birlik hukukunun veya ulusal hukukun ihlalinden kaynaklanıp kaynaklanmadığı;

(c) cezaları öngören hükümler;

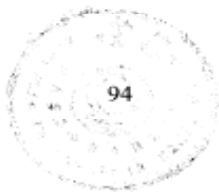
(d) geri alma usullerinden vazgeçilme nedenleri;

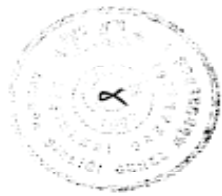
(e) dolandırıcılığın tespit edilip edilmediği.

(2) Komisyonun yazılı talebi üzerine, IPA II yararlanıcısı belirli bir usulsüzlüğe veya usulsüzlük grubuna ilişkin ilave bilgi verir.

Madde 5 Elektronik iletim

2, 3 ve 4(1). maddelerde belirtilen bilgiler, Komisyonun bu amaçla sağladığı modül kullanılmak suretiyle güvenli bağlantı üzerinden elektronik araçlarla ve İngilizce olarak gönderilir.

Madde 6 Bilgilerin kullanımı

Komisyon, bu hükümler kapsamında IPA II yararlanıcısı tarafından iletilen genel veya operasyonel nitelikteki bilgileri, risk analizi yapmak amacıyla kullanabilir ve elde edilen bilgilere dayanarak raporlar üretebilir ve risklerin daha etkin şekilde tespit edilmesi amacına hizmet eden erken uyarı sistemleri geliştirebilir.

Madde 7 Avronun kullanımı

Usulsüzlüklerin raporlamasında para birimi olarak avro kullanılır. IPA II yararlanıcısı, ulusal para birimindeki harcama miktarlarını avroya çevirir. Bu miktarlar, masrafların ilgili programın veya eylemin program otoritesinin hesaplarına kaydedildiği ayda, Komisyon tarafından yayınlanan aylık muhasebe döviz kuru kullanılarak avroya çevrilir. Döviz kuru, her ay Komisyon tarafından elektronik ortamda yayınlanır.

Miktarların, bir aydan daha fazla süreyle ulusal otoritenin hesaplarında kayıtlı kalmış olan harcamayla ilgili olması halinde, harcamanın en son kaydedildiği aydaki döviz kuru kullanılabilir. Harcamanın ulusal otoritenin hesaplarında kayıtlı olmadığı hallerde, Komisyon tarafından elektronik ortamda yayımlanan en son muhasebe döviz kuru kullanılır

Madde 8 Kişisel verilerin korunması

(1) IPA II yararlanıcıları ve Komisyon, 2 ve 3. maddeler ile 4. maddenin 1. paragrafında belirtilen bilgilerin izinsiz ifşasını veya bu bilgilere erişilmesini önlemek için gereken tüm tedbirleri alır.

(2) 2 ve 3. maddeler ile 4. maddenin 1. paragrafında belirtilen bilgiler, söz konusu bilgiyi sağlayan IPA II yararlanıcısı açıkça onaylamadığı sürece, görevleri gereği bu bilgilere ulaşabilecek IPA II yararlanıcısı veya Birlik kurumları bünyesindekiler haricinde kalan kişilere gönderilmez.

(3) 2 ve 3. maddeler ile 4. maddenin 1. paragrafında belirtilen bilgilerde bulunan kişisel veriler sadece söz konusu hükümlerde belirtilen amaçlar doğrultusunda işlenir.

EK I

Yardıma yönelik tematik öncelikler

Yardım, uygun görülmesi halinde, aşağıdaki tematik önceliklere yönelik olabilir:

(a) İyi kamu idaresi ve ekonomik yönetişim ilkesine uyum. Bu alanda yapılan müdahalelerin amacı: kamu hizmetinin profesyonelleştirmesi ve depolitize edilmesi dâhil kamu idaresinin güçlendirilmesi, meritokratik ilkelerin yerleştirilmesi ve yeterli idari usullerin sağlanması, makro-ekonomik istikrarı güçlendirme kapasitesinin artırılması ve hem işleyen pazar ekonomisi hem de daha rekabetçi bir ekonomi olma yolunda ilerlemenin desteklenmesi, Birliğin çok taraflı mali gözetim mekanizmasına katılımın desteklenmesi ve ekonomi politikasının temellerine ilişkin olarak uluslararası mali kurumlarla sistematik işbirliği yapılması ve ayrıca kamu maliyesi yönetiminin güçlendirilmesi.

(b) Hukukun üstünlüğü ilkesinin güvenceye alınması bakımından gerekli olan kurumların doğru işleyişinin erken aşamadan itibaren sağlanması ve desteklenmesi. Bu alandaki müdahalelerin amacı: şeffaf ve esasa dayalı işe alım, değerlendirme ve terfi sistemleri ve suiistimaller karşısında etkili disiplin usulleri dâhil olmak üzere bağımsız, hesap verebilir ve etkin hukuk sistemlerinin kurulması; sınırların korunması, göç akımlarının yönetilmesi ve ihtiyacı olanlara sığınma sağlanması için güçlü sistemlerin kurulması; örgütlü suç ve yolsuzluğu önlemek ve bunlarla mücadele etmek için etkili araçların geliştirilmesi; insan haklarının - lezbiyen, eşcinsel, bi-seksüel, transseksüel ve interseks bireyler ve Roman vatandaşlar da dâhil olmak üzere- azınlıklara mensup kişilerin haklarının ve medya özgürlüğü dâhil temel özgürlüklerin desteklenmesi ve korunması.

(c) Meslek birlikleri de dâhil, IPA II Tüzüğü'nün Ek I'sında listelenen yararlanıcılardan, sivil toplum kuruluşlarının ve sosyal taraf örgütlerinin kapasitelerinin güçlendirilmesi ve halkla ve özel aktörlerle etkili diyaloğa girmeleri sağlanarak, Birlik bünyesindeki kuruluşlarla, IPA II Tüzüğü'nün Ek I'sında listelenen kuruluşlar arasında her düzeyde iletişim ağı oluşturulmasının teşvik edilmesi.

(d) Eğitim-öğretim, beceriler ve hayatboyu öğrenmeye yatırım. Bu alandaki müdahalelerin amacı: nitelikli erken çocukluk dönemi öğretimine, ilk ve orta öğretime eşit erişimin desteklenmesi; okulu erken yaşta bırakmaların azaltılması; mesleki öğretim ve eğitim sistemlerinin iş gücü piyasasının taleplerine göre uyarlanması; yükseköğretimin niteliğinin ve uygunluğunun iyileştirilmesi; hayatboyu öğrenmeye erişimin artırılması ve özellikle bölgesel farklılıkları azaltmak ve ayrımcılık yapılmayan öğretimin geliştirilmesi amacıyla öğretim ve eğitim alt yapısına yatırımın desteklenmesi.

(e) İstihdamın ve iş gücü hareketliliğinin desteklenmesi. Bu alandaki müdahalelerin amacı: nitelikli iş yaratılmasına yatırım yapılmasını teşvik edici tedbirler aracılığıyla, çalışmayan, eğitim veya öğretim görmeyen gençlerin iş gücü piyasasına sürdürülebilir biçimde entegre edilmesi; işsizlerin entegrasyonunun desteklenmesi ve az temsil edilen bütün grupların iş gücü piyasasına katılımının artmasının teşvik edilmesi. Diğer ana müdahale alanları, cinsiyet eşitliğinin, işçilerin ve işletmelerin değişime adaptasyonunun, sürdürülebilir sosyal diyalog kurulmasının ve iş gücü piyasası kurumlarının modernizasyonu ve güçlendirilmesinin desteklenmesidir.

(f) Sosyal içermenin desteklenmesi ve yoksullukla mücadele. Bu alandaki müdahalelerin amacı: Roman vatandaşlar gibi dışlanmış toplulukların entegrasyonu, cinsiyet, ırk veya etnik köken, din veya inanç, engellilik, yaş veya cinsel tercihe dayalı ayrımcılıkla mücadele ve

sosyal koruma sistemlerinin modernizasyonu aracılığıyla, sağlık ve genel amaçlı sosyal hizmetler gibi bütçeye uygun, sürdürülebilir ve yüksek nitelikli hizmetlere erişimin artırılması.

(g) Sürdürülebilir ulaşımın desteklenmesi ve özellikle yüksek Avrupa katma değerine sahip projelere yatırım yaparak ana ağ alt yapılarındaki dar boğazların giderilmesi. Belirlenen yatırımlar, hareketliliğe katkıları, sürdürülebilirlikleri, azaltılmış sera gazı emisyonları, üye devletlerle olan bağlantılarla ilgileri ve Tek Avrupa Ulaşım Alanı ile uyumluluklarına göre önceliklendirilmelidir.

(h) Büyümenin, istihdam yaratılmasının ve uyum sağlanmasının temel itici güçleri olarak akıllı uzmanlaşma dâhil özel sektör ortamının ve işletmelerin rekabet gücünün iyileştirilmesi. İş ortamını iyileştiren projelere öncelik verilir.

(i) Özellikle araştırma alt yapısının iyileştirilmesi, elverişli ortam sağlanması ve iletişim ağının kurulması ile işbirliğinin desteklenmesi yoluyla araştırmanın, teknolojik gelişmenin ve yenilikçiliğin güçlendirilmesi.

(j) Gıda arzının güvenliğine ve temizliğine katkı sağlanması ile canlı kırsal topluluklarda ve kırsalda çeşitlendirilmiş ve uygulanabilir tarım sistemlerinin sürdürülmesi.

(k) Kırsal alanların dengeli bölgesel kalkınmasında ekonomik, sosyal ve çevresel hedeflere ulaşma sürecinde rekabetçi baskı ve piyasa güçleri ile başa çıkılması ve ayrıca Birlik kuralları ve standartları ile uyumun tedrici olarak sağlanması için tarım-gıda sektörünün kapasitesinin artırılması.

(l) Çevre kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi, sera gazı emisyonlarının azaltılmasına katkıda bulunulması, iklim değişikliğine karşı direncin artırılması ve iklim eylem yönetişim ve bilgilendirmelerinin desteklenmesi. IPA II finansmanı, kaynakları verimli kullanan, güvenli ve sürdürülebilir düşük karbon ekonomisine geçişin desteklenmesi yönündeki politikaları teşvik eder.

(m) Uzlaşmanın, barışı artırıcı ve güven artırıcı tedbirlerin desteklenmesi.

EK J

Bölgesel işbirliğine yönelik yardım için tematik öncelikler

Sınır ötesi işbirliği için yapılan yardım, uygun görülmesi halinde, aşağıdaki tematik önceliklere yönelik olabilir:

(a) diğerlerinin yanı sıra, sınır ötesi hareketlilik dâhil sınır ötesi iş gücü piyasalarının entegrasyonu, ortak yerel istihdam girişimleri; bilgi ve danışmanlık hizmetleri ile ortak eğitim; cinsiyet eşitliği; fırsat eşitliği; göçmen toplumlar ve korunmaya muhtaç grupların entegrasyonu; kamu istihdam hizmetlerine yatırım; halk sağlığı ve sosyal hizmetlere yatırımın teşvik edilmesi yoluyla istihdamın, işgücü hareketliliğinin, sosyal ve kültürel içermenin sınır ötesinde desteklenmesi;

(b) diğerlerinin yanı sıra, çevrenin korunmasına yönelik ortak eylemler; doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımının, kaynak verimliliğinin, yenilenebilir enerji kaynakları ile güvenli ve sürdürülebilir düşük-karbon ekonomisine geçişin desteklenmesi; belirli risklerin önlenmesine yönelik yatırımların teşvik edilmesi, afete karşı dayanıklılığın sağlanması ile afet yönetim sistemleri ve acil durumlara hazırlığın geliştirilmesi yoluyla çevrenin korunması ve iklim değişikliğine adaptasyonun ve etkilerinin azaltılmasının, risklerin önlenmesinin ve yönetiminin desteklenmesi;

(c) diğerlerinin yanı sıra, ulaştırma, bilgi ve iletişim ağlarına ve hizmetlerine erişimin geliştirilmesiyle izolasyonunun azaltılması ve sınır ötesi su, atık ve enerji sistemleri ile tesislerine yatırım yapılması yoluyla sürdürülebilir ulaşımın desteklenmesi ve kamu altyapılarının iyileştirilmesi;

(d) turizmin ve kültürel ve doğal mirasın desteklenmesi;

(e) diğerlerinin yanı sıra, ortak eğitim, mesleki eğitim, eğitim programlarının geliştirilmesi ve uygulanması ile ortak gençlik faaliyetleri destekleyen altyapılar aracılığıyla gençliğe, eğitime ve becerilere yatırım yapılması;

(f) yerel ve bölgesel yönetişimin desteklenmesi ile yerel ve bölgesel otoritelerin planlama ve idari kapasitelerinin artırılması;

(g) diğerlerinin yanı sıra, girişimciliğin, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin teşvik edilmesi ve desteklenmesi ile yerel sınır ötesi piyasaların ve uluslararasılaşmanın artırılması yoluyla rekabetçiliğin, iş ortamının artırılması ve küçük ve orta ölçekli işletmelerin, ticaretin ve yatırımın geliştirilmesi

(h) diğerlerinin yanı sıra, araştırma ve teknolojik gelişme için insan kaynakları ve olanakların paylaşılmasının desteklenmesi yoluyla araştırmanın ve teknolojik gelişmenin, yenilikçilik ve bilgi ve iletişim teknolojilerinin güçlendirilmesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
24	5

SIRA SAYISI: 686

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Tarımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu

(1/1001)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/1001 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**
  - Gerekçesi **4**
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **5**
- **Tasarı Metni** **7**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **7**
- **Anlaşma Metni** **8**

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *14/11/2014*
Sayı: 31853594-101-1019-4519

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 27/10/2014 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Tarımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/1001)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti arasında İkili Tarımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşma 28 Nisan 2014 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti arasında İkili Tarımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşma'nın yürürlüğe girmesiyle birlikte, iki ülke arasında tarımsal üretim ve ticaretin artırılması için Sudan'da tarımsal işletmeler/çiftlikler kurulup, Sudan kaynaklarının ve tarımsal potansiyelinin daha rasyonel kullanılmasını göz önünde bulundurarak ve gelişmekte olan ikili ticaret ile ekonomik işbirliğinin büyük potansiyelini dikkate alarak;

• Tarafların katılımıyla Sudan'da Ortak Şirket kurulması, tarımsal üretim ve ticaretin artırılması için Sudan'da kurulacak tarımsal işletme, tarımsal potansiyelin Türk girişimcilerce kullanılması,

• Sudan'ın çeşitli bölgelerinde 99 yıllığına Türk girişimcilere 780.000 ha tarım arazisi kiralanması,

• Türk Tarafına Sudan Hükümetince imtiyazlar tanınması,

• Sudan'da belirlenen bir bölgede, "Tarım Serbest Bölgesi" kurulması,

mümkün olabilecektir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *4.2.2015*

Esas No: 1/1001

Karar No: 531

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 17/11/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 27/11/2014 tarihinde tali komisyon olarak Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Tarımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 4/2/2015 tarihli 91 inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Tasarının, iki ülke arasında hayvancılık da dahil olmak üzere tarım alanında iş birliğinin geliştirilmesini, iş birliği düzeyinin artırılmasını ve ortak bir tarım şirketinin kurulmasını teminen, 28 Nisan 2014 tarihinde Ankara'da imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Sudan'ın, Ülkemizin sahra altı Afrika Bölgesi'nde kapsamlı ilişkilere sahip olduğu ülkelerden biri olduğu, Sudan ile ikili ticaretimizin yıllık 300 milyon dolar civarında olduğu,

Firmalarımızın Sudan'da yatırımlarının mevcut olduğu ve bu yatırımların toplamının 300 milyon dolar civarında olduğu,

Sudan'ın özellikle tarım alanında potansiyeli yüksek bir ülke olduğu,

Anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle birlikte iki ülke arasında tarımsal üretim ve ticaretin artırılması için Sudan'da tarımsal işletmeler kurulacağı,

Sudan'da, kaynakların ve tarımsal potansiyelin daha rasyonel kullanılması göz önünde bulundurularak ve gelişmekte olan ikili, ticari ve ekonomik iş birliğinin büyük potansiyeli dikkate alınarak tarafların katılımıyla bir ortak şirket kurulacağı,

Kurulacak tarımsal işletme ile Sudan'da tarımsal potansiyelin Türk girişimcilerince kullanılmasının gündeme geleceği,

Türk girişimcilere Sudan'ın çeşitli bölgelerinde doksan dokuz yıllığına 780 bin hektar tarım arazisinin kiralanacağı ve Sudan Hükümetince belirlenen bir bölgede imtiyazlar tanınacağı,

Ülkemizden her türlü tarımsal girdinin çok rahatlıkla Sudan'a girişinin sağlandığı ve toplamda 10 milyar dolar civarında bir yatırımın yapılmasının öngörüldüğü,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Harun Karaca, Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Kasım Gülpınar ve Kırşehir Milletvekili Abdullah Çalışkan Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Ahmet Berat Çonkar	*Şaban Dişli*	*Osman Aşkın Bak*
İstanbul	Sakarya	İstanbul
Kâtip	Üye	Üye
Harun Karaca	*Tunca Toskay*	*Ali Ercoşkun*
İstanbul	Antalya	Bolu
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
Ali Şahin	*Mehmet Ali Ediboğlu*	*Refik Eryılmaz*
Gaziantep	Hatay	Hatay
Üye	Üye	Üye
Ali Haydar Öner	*Ayşe Eser Danışoğlu*	*Osman Taney Korutürk*
Isparta	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
İsmail Safi	*Rıfat Sait*	*Osman Kahveci*
İstanbul	İzmir	Karabük
Üye	Üye	Üye
Abdullah Çalışkan	*Hasan Karal*	*Mehmet Kasım Gülpınar*
Kırşehir	Rize	Şanlıurfa
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
	Üye	
	Burhan Kayatürk	
	Van	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SUDAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA İKİLİ TARIMSAL İŞBİRLİĞİ VE ORTAKLIĞINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SUDAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA İKİLİ TARIMSAL İŞBİRLİĞİ VE ORTAKLIĞINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**
MADDE 1- (1) 28 Nisan 2014 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Tarımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 3-** Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı
B. Arınç	*A. Babacan*	*Y. Akdoğan*
Başbakan Yardımcısı	Adalet Bakanı	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı
N. Kurtulmuş	*B. Bozdağ*	*A. İslam*
Avrupa Birliği Bakanı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
V. Bozkır	*F. Işık*	*F. Çelik*
Çevre ve Şehircilik Bakanı	Dışişleri Bakanı	Ekonomi Bakanı
İ. Güllüce	*M. Çavuşoğlu*	*N. Zeybekci*
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı
T. Yıldız	*A. Ç. Kılıç*	*M. M. Eker*
Gümrük ve Ticaret Bakanı	İçişleri Bakanı	Kalkınma Bakanı
N. Canikli	*E. Ala*	*C. Yılmaz*
Kültür ve Turizm Bakanı	Maliye Bakanı	Milli Eğitim Bakanı
Ö. Çelik	*M. Şimşek*	*N. Avcı*
Milli Savunma Bakanı	Orman ve Su İşleri Bakanı	Sağlık Bakanı
İ. Yılmaz	*V. Eroğlu*	*M. Müezzinoğlu*

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı
L. Elvan

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
SUDAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
İKİLİ TARIMSAL İŞBİRLİĞİ VE ORTAKLIĞINA İLİŞKİN ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti bundan sonra "Taraflar", "Türkiye" veya "Sudan" olarak adlandırılacaktır.

İki ülke arasında tarımsal üretim ve ticaretin artırılması için Sudan'da tarımsal işletmeler/çiftlikler kurulup, Sudan kaynaklarının ve tarımsal potansiyelinin daha rasyonel kullanılmasını göz önünde bulundurarak,

Gelişmekte olan ikili ticaret ile ekonomik işbirliğinin büyük potansiyelini dikkate alarak,

Hayvancılık da dahil olmak üzere tarımsal alanda işbirliğinin geliştirilmesi ve derinleştirilmesi, işbirliği düzeyinin artırılması ve her iki ülkede güvenilir ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması amacıyla taraflar arasında ortak bir tarım şirketinin kurulmasının önemini vurgulayarak,

Sudan'da tarımsal işletmeler/çiftlikler kurmasının ve Türk özel sektörünün de Sudan'da tarımsal faaliyetler göstermesinin sağlanmasının, daha güçlü ve uzun vadeli tarımsal işbirliği için önemli olduğunu kabul ederek,

Türk tarafından Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Sudan tarafından ise Tarım ve Sulama Bakanlığının katılımıyla,

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır.

MADDE 1

İki ülkenin karşılaştırmalı üstünlükleri ve ekonomik tamamlayıcılıklarını göz önünde bulundurarak; Taraflar, tarafların katılımıyla kurulacak Ortak Şirket (Şirket), Şirketin tarımsal üretim ve ticaretin artırılması için Sudan'da kuracağı tarımsal işletmeler/çiftlikler ve Sudan'daki tarımsal potansiyelin Türk girişimcilerce kullanılmasına ilişkin olarak aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

1- Şirketin amacı; Sudan'da tarımsal üretim, hayvancılık faaliyetleri, bunlara ilişkin endüstriyel tesisler kurup, pazarlama, depolama, ihracat, ithalat ve ticaret yapabilecek, sosyal yaşam alanları kurabilecektir.
2- Şirketin merkezi Türkiye'de (Ankara) olup, Sudan'da esas şube olmak üzere başka ülkelerde de şube açabilecektir. Şirket merkezi ve şirketin şubeleri bulundukları ülkelerin yasalarına göre idare edilecektir.
3- Şirketin kuruluşu ve işleyişine ilişkin doğabilecek İhtilaflar durumunda izlenecek yol şirket ana sözleşmesinde yer alacaktır.
4- Şirketin her türlü tarımsal faaliyet ve işlemleri ile gelirleri ve bu gelirlerin ülke dışına transferi Sudan Cumhuriyetinde hiçbir vergiye, vergi benzeri ödemeye, gümrük vergisi ödemelerine ve benzeri diğer ödemelere tabi olmayacak, Şirketin yurt dışı şubelerinden elde ettiği gelirler Türkiye'de vergilendirilmeyecektir. Türkiye'deki Merkez ile Sudan ve diğer ülkelerdeki şubeler arasında kar payı transferi de hiçbir vergiye tabi olmayacaktır. Şirketin çalışanlarına ödenen

ücretler her türlü vergiden bağışık olacak, ancak bu bağışıklık Şirketin Türkiye'de çalışan Türk vatandaşlarına ve Türkiye'de daimi olarak ikamet eden yabancılara ve Sudan'da çalışan Sudan vatandaşlarına ve Sudan'da daimi olarak ikamet eden yabancılara uygulanmayacaktır.

5- Şirketin süresi yasal kuruluş tarihinden itibaren 35 (otuzbeş) yıldır. Bu süre tarafların ortak kararı ile uzatılabilecektir.

6- Şirketin kuruluş sermayesi 10 milyon ABD dolarıdır. İki ülke arasında kurulacak bu şirketteki ortaklık oranları Türkiye % 80, Sudan % 20 şeklinde olacaktır. Türk yatırımcıların Sudan'da yapacağı yatırımlarda bu fıkra hükmü bağlayıcı değildir.

7- Sudan tarafı sermaye karşılığı olarak arazi kira bedelini koyacak, arazi kira bedeli Sudandaki diğer arazilerle ilgili emsal değerler göz önüne alınarak tarafların mutabakatıyla belirlenecektir.

8- Şirket sermayesinin bölüşümü ve karın nasıl paylaşılacağı Şirket ana sözleşmesiyle belirlenecektir.

9- Şirketin Türkiye Cumhuriyeti tarafını Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM), Sudan Cumhuriyeti tarafını ise Sudan Tarım ve Sulama Bakanlığı temsil edecektir.

10- Şirket her bir tarafın sermaye payına göre beş üyeden oluşan bir Yönetim Kurulu tarafından yönetilecek, Yönetim Kurulu Başkanı ve Şirketin Genel Müdürü Türk tarafınca belirlenecektir. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Türk, Genel Müdür Yardımcısı Sudan tarafınca belirlenecektir. Yönetim Kurulu kararlarının alınma şekli ve Yönetim Kurulu başkan ve üyelerinin seçilme usulleri Şirket ana sözleşmesinde belirtilecektir.

11- Şirketin feshedilmesi halinde varlıkların durumu, alacaklar, borçlar vb. konular Şirket ana sözleşmesinde belirtilecektir.

12- Şirket ana sözleşmesi işbu anlaşmada bahsedilen hükümler çerçevesinde hazırlanacaktır.

MADDE 2

Taraflar, kurulacak Şirketin ve Türk girişimcilerin tarım ve hayvancılık alanında kuracağı işletmeler/çiftlikler için Sudan'da uygun alanlarda arazi kiralamaya ve Ortak Şirket tarafından kurulacak olan pilot işletmeler için arazi tahsis etmeye ve aşağıda yer alan hususlara öncelik vermeye karar vermişlerdir.

1- Kurulacak ortak şirketin ve Türk girişimcilerin faaliyette bulunacağı tarımsal yatırıma konu araziler Türkiye Cumhuriyeti Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ve Sudan Cumhuriyeti Tarım ve Sulama Bakanlığının mutabık kaldığı ve aşağıda yer alan bölgelerde bulunan araziler olacaktır. Bu araziler yatırımın akışına ve işin ilerlemesine göre tahsis edilecektir. Ortak şirketin kuracağı pilot işletme/çiftlik için Sudan devleti tarafından El-Cezire Eyaleti Abugota-1 bölgesindeki 12.500 hektar arazi kurulacak şirkete tahsis edilecektir. Sudan devleti bu arazinin dışında Türk girişimcilerinin yapacağı tarımsal yatırımlarda kullanılmak üzere aşağıda belirtilen arazileri de iki yıl süreyle (yatırım öncesi süre) kurulacak şirkete bedelsiz olarak tahsis edecektir. Bu süre tarafların ortak kararıyla uzatılabilecektir.

El Cezire (Abugota 2)	87.500 ha
Batı Omdurman ve Kuzey Kordofan	50.000 ha
Mavi Nil, Gedaref, Sinnar	300.000 ha
Kuzey Eyaleti (Dongola, Amri, Golid, Multaga) ve Nil eyaleti	270.000 ha
El Cezire (Rahat Medani)	73.000 ha
TOPLAM	780.500 ha
ŞİRKETE TAHSİS(Abugota 1)	12.500 ha
GENEL TOPLAM	793.000 ha

Türk girişimciler, kiralayacakları toplam arazinin %20'si üzerinde yerli köylüler için iç parsel yolları ve sulama kanalları inşa edeceklerdir. Bu yatırımların toplam maliyeti, kiralanan toplam arazinin kira bedelinden mahsup edilecektir.

2- Arazinin kullanımına ilişkin usul ve esaslar, kira süresi yapılacak yatırımlarla uyumlu, iki tarafın da yararına olacak şekilde ve üzerinde mutabık kalınan "imtiyaz sözleşmesi" ile belirlenecektir. Türk girişimcilere tahsis edilecek taşınmazların kira süresi azami 99 yıl (35+32+32) olacaktır.

3- Söz konusu arazilerin bütünlüğünün korunması, üçüncü şahıslar tarafından ileri sürülecek hak iddialarını gidermek Sudan devletinin sorumluluğundadır ve bu konuda projede doğabilecek kesintiler ve maliyetler Sudan devletince tazmin edilecektir. Arazi, bina, makine ve personelin güvenliğinden Sudan tarafı sorumlu olacaktır.

4- İşbu Anlaşma'nın herhangi bir tadili ya da sona ermesi, kurulacak şirketin, imzalanmış sözleşmelerin ve tamamlanması gereken projelerin geçerliliğini etkilemeyecektir.

5- Taraflar, üye oldukları Bölgesel ve Uluslararası ticaret örgütlerinin kurallarından ve taraf oldukları gümrük birliği anlaşmalarından kaynaklanan hak ve yükümlülüklerine halel getirmemek koşuluyla, işbu Anlaşmanın uygulanmasına bağlı olarak, ikili ticarette ortaya çıkan sorunlarda yapıcı bir tutum sergilemeyi taahhüt edeceklerdir.

MADDE 3

Taraflar aşağıda yer alan hususları kabul ederler:

1- Sudan Tarafı, Ortak Şirketin ve tarım ve tarımsal endüstri alanında yatırım yapan Türk girişimcilerin Sudan'daki yatırımları ile alakalı üretim ve ticari faaliyetleri sonucunda elde edeceği meblağları ve karları, hiçbir önleyici tedbir ya da gecikme olmadan serbestçe transfer etmelerini garanti eder. Sudan tarafı bu kapsamdaki tüm engeleyici düzenlemeleri ortadan kaldıracaktır.

2- Taraflar, Ortak Şirket ve Türk Girişimcilerin, Sudan tarafının kar payı hariç olmak üzere, ihracat gelirlerini yabancı döviz cinsinden Sudan dışındaki bankalarda, sermaye mallarının ve yurtdışından getirilecek diğer tüm girdilerin ithalatı, yatırım, kredi ve borçların geri ödenmesi, (yerli&yabancı) yüklenicilerin, taşeronların ve servis sağlayacıların ücretlerinin ödenmesi, diğer masrafların yapılması, akreditif açılması, faturaların ödenmesi ve edinilmiş karın dağıtılması vs. amacıyla tutmasına ve bu miktarı herhangi bir engelleyici önlem olmadan kullanması konusunda anlaşmaya varmışlardır. İhracat gelirlerinin geri kalan miktarı her mali yıl sonunda Sudan'daki şirket hesaplarına aktarılır. İlgili engelleyici düzenlemeler kaldırılacak ya da Ortak Şirket ve Türk girişimcilere bu konuda ayrıcalık tanınacaktır.

3- Taraflar, tarımsal üretim için gerekli olan makine, alet, ekipman, teçhizat ile tohum, gübre, ilaç vb. diğer girdilerin tedarikinde, hazırlanacak tarımsal projeler çerçevesinde, mevcut ve gelecekteki ihtiyaçları da dikkate alarak Sudan'a girişini uygun bulduklarını kabul etmişlerdir.

4- Sudan tarafı, Sudan'a ithal edilecek tarım materyalleri ve girdilerinin ithalat sürecini ve gümrük işlemlerini hızlandırmak için Türk Standartları Enstitüsü (TSE) ile Sudan Tarım ve Sulama Bakanlığınca verilen uygunluk belgelerini kabul edecek ve bu konuda gerekli kolaylığı sağlayacaktır.

MADDE 4

Taraflar, tarımsal faaliyetlerin yapılacağı araziler üzerindeki yerleşim yerleri, umumi yollar, demir yolları, elektrik ve boru hatları ile maden arama vb. her türlü faaliyetlerin tarımsal üretimi etkilememesi için gerekli tedbirlerin Sudan Hükümetince alınacağını ve/veya tazmin edileceğini, kabul ederler.

MADDE 5

İşbu anlaşma hükümlerinin yorumlanmasından veya uygulanmasından doğan her türlü uyuşmazlık, taraflar arasında görüşmeler yoluyla dostane şekilde çözümlenir.

MADDE 6

Taraflar, Sudan'da her iki tarafın belirleyeceği bir bölgede, "Tarım Serbest Bölgesi" kurulması konusunda fikir birliğine varmışlardır. Türk özel sektör yatırımcılarının, tespit edilecek bölgelerde yapacakları yatırımların Sudan tarafı ile ikili anlaşmalar çerçevesinde yürütülmesini ve ortak şirket için sağlanan imkanlardan faydalandırılmalarını kabul ederler.

MADDE 7

Taraflar, mesleki eğitim ve insan kaynaklarının geliştirilmesinde bilgi, belge ve uzman değişimi ile işbirliğini güçlendirmeyi, ilgili kanunlarına bağlı olarak yukarıda belirtilen ticari ve ekonomik işbirliği için vize, oturma ve çalışma izni verilmesi gibi alanlarda kolaylık sağlamayı taahhüt ederler.

MADDE 8

İşbu Anlaşma, Tarafların, Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç hukuk işlemlerini tamamladıklarına dair diplomatik yoldan yapılan bildirimlerin sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe girer.

Bu anlaşma 99 yıllığına yürürlükte kalır. Bu süre tarafların ortak kararı ile uzatılabilir.

28/04/2014 tarihinde Ankara'da her biri aynı derecede geçerli iki orijinal nüsha halinde, Türkçe ve İngilizce dillerinde imzalanmıştır. Yorumda farklılık olması durumunda İngilizce metin geçerlidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

MEHMET MEHDİ EKER
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI

SUDAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

IBRAHIM MAHMOUD HAMID
TARIM VE SULAMA BAKANI

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
24	4

SIRA SAYISI: 582

Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/883)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/883 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
  - Gerekçesi 4
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 6
- **Tasarı Metni** 8
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 8
- **Anlaşma Metni** 9

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *28/1/2014*
Sayı: 31853594-101-904-716

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 2/1/2014 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/883)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

Ülkemizle Kosova arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması (STA) Dünya Ticaret Örgütü, Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması (1994) ile Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) prensipleri doğrultusunda, aşamalı olarak bir serbest ticaret alanı tesis edilmesini öngören tercihli bir anlaşmadır.

Türkiye, Avrupa Birliği (AB) ile Gümrük Birliği'nin işleyişine ilişkin kuralları belirleyen 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın bir gereği olarak, dış ticaret politikasını AB'nin Ortak Ticaret Politikası ile uyumlaştırmaktadır.

Bu çerçevede, askıda bulunun Suriye STA'sı haricinde, Türkiye'nin hâlihazırda EFTA, İsrail, Makedonya, Bosna Hersek, Filistin, Tunus, Fas, Mısır, Arnavutluk, Gürcistan, Karadağ, Sırbistan, Şili, Ürdün, Güney Kore ve Morityus ile olmak üzere toplam 16 STA'sı yürürlükte bulunmaktadır.

AB, Kosova tarafına 2000 yılından bu yana, bazı tarım ürünleri haricinde, tüm ürünlerde tek taraflı tavizli rejim uygulamakta olup; ülkemiz de 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren sanayi ürünleri ile kısıtlı olmak üzere Kosova menşeli ürünlerde gümrük vergisi muafiyeti uygulamaktadır.

2012 yılında Kosova'dan gerçekleştirilen 9 milyon dolarlık ithalata karşın, ülkemizce 254 milyonluk ihracata ulaşılmış olup; ülkemiz lehine 245 milyon dolarlık bir ticaret fazlası kaydedilmiştir.

Kosova'ya sanayi ürünlerinde tanınan tavizlerin karşılıklı hale getirilmesi ve tarım ürünlerinde karşılıklı avantajlı pazara giriş imkânı sağlanması amacıyla 2012 yılı Eylül ayında STA müzakerelerine başlanmış ve yaklaşık bir yıl içinde müzakereler sonuçlandırılmıştır.

Bu kapsamda ülkemizce Kosova tarafına sanayi ürünlerinde uygulanan tek taraflı gümrük vergisi muafiyeti hükme bağlanmış; buna karşılık Kosova tarafının sanayi ürünlerinin tamamını en geç Anlaşmanın yürürlüğe girişini takip eden 9 yıl içinde kademeli olarak sıfırlaması kararlaştırılmıştır. Bu çerçevede, Kosova tarafı, sanayi ürünlerinde uyguladığı %10 oranındaki gümrük vergilerini 2.461 adet tarife satırında Anlaşmanın yürürlüğe girişi ile birlikte; 193 adet tarife satırında yürürlüğe girişi takiben 3 yıl içinde; 1.222 adet tarife satırında 5; 2.596 adet tarife satırında 7 ve geriye kalan 469 adet tarife satırında 9 yıl içinde sıfırlayacaktır.

Tarım ürünlerinde ise; Taraflar yaklaşık 850 adet tarife satırında taviz teatisinde bulunmuşlardır. Kosova tarafınca, Anlaşmanın yürürlüğe girişi ile birlikte 493 adet, Anlaşmanın yürürlüğe girişini takiben 5 yıl içinde 301 adet, Anlaşmanın yürürlüğe girişini takiben 9 yıl içinde 52 adet tarife satırında uygulanan gümrük vergileri kaldırılacaktır.

Bu kapsamda, ülkemizin 2012 yılında dünyaya tarım ürünleri ihracatının %98'lik kısmına karşılık gelen ürünler için söz konusu dönem sonunda Kosova'ya gümrük vergisinden muaf giriş imkânı kazanılmıştır. Bahse konu ürünlerin Kosova'ya tarım ürünleri ihracatımız içindeki payı ise %99'dur. Buna karşılık, ülkemizce 850 adet tarım ürününe ilişkin tarife satırında Kosova'ya uygulanan gümrük vergilerinin Anlaşmanın yürürlüğe girişi ile birlikte kaldırılması öngörülmektedir. Söz konusu ürünlerde 2012 yılı içinde Kosova'dan 43 bin dolar tutarında ithalat gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, Anlaşma'da tarım ürünleri ithalatının yerli üreticileri olumsuz etkilemesi ihtimalinin bertaraf edilmesine yönelik olarak bir korunma önlemi mekanizması tesis edilmiştir.

İlaveten sanayi ürünlerinin tamamı ve Anlaşma kapsamında tavize konu edilen tarım ürünlerinde Kosova'nın, AB'ye ülkemize tanınandan daha ileri bir taviz tanıması durumunda, söz konusu tercihli düzenlemenin gecikmeksizin ülkemize de yansıtılacağı hükme bağlanmıştır.

Söz konusu Anlaşma ile Dünya Ticaret Örgütü'ne (DTÖ) taraf olmayan Kosova, ihracat ve ithalatta miktar kısıtlamaları ile tahsil edilen ücret ve diğer harçlar, sağlık ve bitki sağlığı önlemleri, teknik düzenlemeler, genel korunma önlemleri, dampinge karşı ve telafi edici önlemler konularında ülkemizle olan ilişkilerinin DTÖ'nün ilgili kuralları çerçevesinde yürütülmesini kabul etmiştir.

Türkiye-Kosova STA sayesinde ihracatçılarımızın Kosova'ya ihracatta karşılaştıkları %10 seviyesindeki gümrük vergisi yükü 9 yıllık süre zarfında önemli ölçüde ortadan kalkacaktır. Böylelikle, Türk ihracatçıları, gümrük vergisiz pazara giriş imkânına ilave olarak hâlihazırda Kosova ile Serbest Ticaret Anlaşması yürürlükte bulunan CEFTA (Arnavutluk, Makedonya, Sırbistan, Bosna ve Hersek, Moldova ve Karadağ) üyesi diğer 6 ülke ihracatçıları ile eşit rekabet koşullarına kavuşacaktır.

Anlaşma ile ayrıca, STA'nın imzalanmasının hemen ardından hizmet ticareti müzakerelerine başlanması hususu da kayıt altına alınmıştır. Halihazırda Türk müteahhit ve yatırımcıları Kosova'da oldukça etkin olup; havaalanı ve otoyol inşası, elektrik dağıtım hizmetleri, bankacılık, perakende gibi birçok önemli sektörde faaliyet gösteren firmalarımız yaklaşık 6500 kişiye istihdam sağlamaktadır. Hizmet ticareti müzakereleri sonucunda ülkemiz iş adamlarının Kosova pazarına girişlerinin kolaylaştırılması ve yatırımların artırılması hedeflenmektedir.

Tasarı, bu amaç ve gerekçeler çerçevesinde hazırlanmıştır.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *6.5.2014*

Esas No: 1/883

Karar No: 452

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 28/1/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 3/2/2014 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 30/4/2014 tarihli 75 inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Ekonomi Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Tasarının, taraflar arasında Dünya Ticaret Örgütü, Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması ile Hizmet Ticareti Genel Anlaşması prensipleri doğrultusunda aşamalı olarak bir serbest ticaret alanı tesis edilmesini teminen, 27 Eylül 2013 tarihinde Ankara'da imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Kosova'nın küçük bir ülke, küçük bir ekonomi olduğu, ancak bizimle köklü tarihî ve kültürel ilişkilerinin olduğu,

Anlaşma kapsamında, Ülkemizce 2008 yılından bu yana Kosova menşeli sanayi ürünlerinde uygulanan tek taraflı gümrük vergisi muafiyetinin konsolide edildiği, buna karşılık Kosova tarafının sanayi ürünlerinin tamamında Anlaşmanın yürürlüğe girişini takip eden dokuz yıl içinde gümrük vergilerini kademeli olarak sıfırlamayı kabul ettiği,

Karşılıklı olarak 850 adet tarım ürününe taviz tanındığı, öte yandan, Anlaşmanın imzalanmasının hemen ardından hizmet ticareti müzakerelerine başlanması konusunda Kosova ile mutabakata varıldığı,

Anlaşmanın bir ticaret anlaşmasının ötesinde mükemmel düzeyde seyreden iki ülke ilişkilerini bir üst seviyeye taşıyacak, Kosova'daki Türk yatırımlarının artmasını teşvik edecek ve yeni iş birliği alanları oluşturacak bir araç olarak görüldüğü,

Anlaşmanın taraflarca iç onay işlemlerinin tamamlanmasının ardından 2014 yılı içerisinde yürürlüğe girmesinin hedeflendiği,

Taraflardan birinin Avrupa Birliğine katılması durumunda katılım tarihinde bu Anlaşmanın feshedileceği,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Osman Aşkın Bak, İstanbul Milletvekili Harun Karaca ve İzmir Milletvekili Rıfat Sait Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Volkan Bozkır	*Şaban Dişli*	*Osman Aşkın Bak*
İstanbul	Sakarya	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
Ahmet Berat Çonkar	*Ali Rıza Alaboyun*	*Yıldırım Tuğrul Türkeş*
İstanbul	Aksaray	Ankara
Üye	Üye	Üye
Tunca Toskay	*Fazilet Dağcı Çığlık*	*Ali Şahin*
Antalya	Erzurum	Gaziantep
Üye	Üye	Üye
Mehmet Ali Ediboğlu	*Ali Haydar Öner*	*Ayşe Eser Danışoğlu*
Hatay	Isparta	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Osman Oktay Ekşi	*Harun Karaca*	*Osman Taney Korutürk*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
İsmail Safi	*Rıfat Sait*	*Abdullah Çalışkan*
İstanbul	İzmir	Kırşehir
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Çiğdem Münevver Ökten	*Hasan Karal*	*Burhan Kayatürk*
Mersin	Rize	Van

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**
MADDE 1- (1) 27 Eylül 2013 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Söz konusu Anlaşmanın eklerine ilişkin değişiklikleri onaylamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.	**MADDE 2-** Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 3-** Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 4-** Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı
B. Arınç	*A. Babacan*	*B. Atalay*
Başbakan Yardımcısı	Adalet Bakanı	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı
E. İşler	*B. Bozdağ*	*A. İslam*
Avrupa Birliği Bakanı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
M. Çavuşoğlu	*F. Işık*	*F. Çelik*
Çevre ve Şehircilik Bakanı	Dışişleri Bakanı	Ekonomi Bakanı
İ. Güllüce	*A. Davutoğlu*	*N. Zeybekci*
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı
T. Yıldız	*A. Ç. Kılıç*	*M. M. Eker*
Gümrük ve Ticaret Bakanı	İçişleri Bakanı	Kalkınma Bakanı
H. Yazıcı	*E. Ala*	*C. Yılmaz*
Kültür ve Turizm Bakanı	Maliye Bakanı	Milli Eğitim Bakanı
Ö. Çelik	*M. Şimşek*	*N. Avcı*
Milli Savunma Bakanı	Orman ve Su İşleri Bakanı	Sağlık Bakanı
İ. Yılmaz	*V. Eroğlu*	*M. Müezzinoğlu*

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı
L. Elvan

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

İLE

KOSOVA CUMHURİYETİ

ARASINDA

SERBEST TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması

DİBÂCE

Türkiye Cumhuriyeti ve Kosova Cumhuriyeti (bundan böyle uygun olduğu yerlerde "Taraflar" veya "Türkiye" veya "Kosova" olarak adlandırılacaktır),

Tarafların çok taraflı ticaret sisteminin sürekli güçlendirilmesi hususundaki karşılıklı menfaatlerine atıfta bulunarak ve 1994 Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması (bundan böyle "GATT 1994" olarak adlandırılacaktır) ile Dünya Ticaret Örgütü'nü kuran Marakeş Anlaşması'nın (bundan böyle "DTÖ" olarak adlandırılacaktır) hüküm ve araçlarının dış ticaret politikalarına temel teşkil ettiğini tekrar teyit ederek;

Avrupa'daki iktisadi bütünleşme sürecine etkin olarak katılmak hususundaki niyetlerini teyit ederek, bu süreci güçlendirmenin yollarını ve araçlarını araştırmak hususunda işbirliğinde bulunmaya hazır olduklarını ifade ederek;

"Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Ekonomik Topluluğu Arasında Ortaklık kuran Anlaşma"yı ve Kosova'nın Avrupa Birliği'ne (bundan böyle "AB" olarak anılacaktır) bütünleşme sürecini dikkate alarak;

Taraflar arasında sürdürülebilir kalkınma ve ticaretin çeşitlendirilmesi için ve ortak menfaat alanlarında eşitliğe, karşılıklı yarara, ayrımcılık yapmamaya ve haklar ve yükümlülükler arasında dengeye dayalı olarak ticari ve ekonomik işbirliğinin teşvik edilmesi için daha elverişli bir ortamın yaratılması arzusuyla;

Bu maksatla, bir serbest ticaret alanı kurmak yoluyla, taraflar arasındaki ticarette engellerin tedricen ortadan kaldırılmasını hedefleyen hükümleri ortaya koymakta ve karşılıklı ticaret ve yatırımların gelişimini desteklemek amacıyla açık, öngörülebilir ve kalıcı kurallar oluşturmakta kararlı olarak;

İşbu Anlaşma'yla kapsanan alanları genişletmek suretiyle ekonomik ilişkilerinin geliştirilmesi ve derinleştirilmesi imkânlarını incelemek hususunda hazır olduklarını beyan ederek;

Serbest ticaret anlaşmalarının dünya ticaretinin genişlemesine, daha fazla uluslararası istikrara ve özellikle kendi halkları arasında daha yakın ilişkilerin gelişmesine katkı sağladığını kabul ederek;

İşbu Serbest Ticaret Anlaşması'nı (bundan böyle "işbu Anlaşma" olarak adlandırılacaktır) akdetmeye karar vermişlerdir.

BAŞLIK I
BAŞLANGIÇ VE GENEL HÜKÜMLER

Madde I.1
Serbest Ticaret Alanı Tesis Edilmesi

1. Taraflar, işbu Anlaşma uyarınca ve GATT 1994'ün XXIV'üncü Maddesi ve Hizmet Ticareti Genel Anlaşması'nın (GATS) V'inci Maddesi'yle uyumlu olarak mal ve hizmet ticaretini içerecek bir serbest ticaret alanı tesis etmeyi kabul etmişlerdir.

Madde I.2
Amaçlar

1. İşbu Anlaşma'nın amaçları şunlardır:

(a) Taraflar arasındaki iktisadi işbirliğini artırmak ve geliştirmek ve halklarının yaşam standardını yükseltmek;

(b) Taraflar arasındaki iktisadi ilişkilerin ahenkli şekilde gelişmesi yoluyla ikili ticaretin genişletilmesini teşvik etmek,

(c) mal ve hizmet ticaretindeki engelleri ve kısıtlamaları ortadan kaldırmak;

(d) ticaretteki engellerin kaldırılması suretiyle, dünya ticaretinin ahenkli şekilde gelişmesine ve genişlemesine katkıda bulunmak;

(e) Taraflar arasındaki ticarette adil rekabet koşullarını sağlamak ve

(f) fikri mülkiyet haklarının yeterli ve etkin korunması için işbirliği yapmak.

Madde I.3
Diğer Anlaşmalarla Düzenlenen Ticari İlişkiler

1. İşbu Anlaşma'da öngörülen haklar ve yükümlülüklere halel gelmeksizin, Taraflar üçüncü ülkelerle gümrük birlikleri, serbest ticaret alanları veya diğer düzenlemeleri sürdürme veya tesis etme hakkını muhafaza eder.

2. İşbu Anlaşma kapsamında sağlanan hak ve yükümlülüklerin etkilenmesi halinde, herhangi bir Taraf, gümrük birlikleri veya serbest ticaret alanlarını kuran veya düzenleyen anlaşmalarla ilgili olarak ve gerekli hallerde Tarafların üçüncü ülkelere yönelik ticaret politikaları ile ilgili diğer önemli konularda Ortak Komite bünyesinde istişarelerde bulunulmasını talep edebilir.

Madde I.4
Kamu Alımları

1. Taraflar, ihalelere katılma konusunda birbirlerinin tedarikçilerine, diğer herhangi bir ülkenin tedarikçilerine tanınandan daha az ayrıcalıklı bir muamelede bulunmayacaklardır.

Madde I.5
Fikri Mülkiyet Hakları

1. Tarafların fikri mülkiyet haklarına ilişkin birbirlerine karşı hak ve yükümlülükleri, Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Haklarına İlişkin DTÖ Anlaşması (bundan böyle "TRIPS Anlaşması" olarak anılacaktır) ve her iki Tarafın da taraf olduğu diğer çok taraflı uluslararası anlaşmalara tabi olacaktır.

2. Taraflar, bu Madde ve TRIPS Anlaşması ve her iki Tarafın da bağlı olduğu herhangi bir diğer çok taraflı fikri mülkiyet anlaşmasının hükümlerine uygun olarak, söz konusu hakların ihlali, sahtecilik ve korsana karşı bu hakların uygulanmasına dair tedbirler de dâhil olmak üzere fikri mülkiyet haklarının yeterli, etkin ve ayrımcı olmayan bir şekilde korunmasını sağlayacaktır.

3. Taraflar fikri mülkiyet konularında işbirliği yapacak ve diğer Tarafın ülke isminin tüketicilerin eşyanın coğrafi menşei konusunda yanıltılmasına neden olabilecek şekilde ticari kullanımının önlenmesine yönelik olarak ilgili taraflara hukuki imkânları sağlayacaktır.

Madde I.6
Şeffaflık

1. Taraflar, işbu Anlaşma'nın işleyişini etkileyebilecek kanunlarını, yönetmeliklerini, yargı kararlarını, genel uygulamaya ilişkin idari kararlarını ve ilgili uluslararası anlaşmalarını, acil durumlar haricinde, en geç yürürlüğe girişleriyle beraber yayımlayacak veya derhal başka türlü kamuya açık hale getirecektir.

2. Taraflar 1'inci Fıkra'da atıf yapılan konularda belirli soruları ivedilikle cevaplayacak ve talep üzerine birbirlerine bilgi sağlayacaklardır.

3. Bu anlaşmadaki hiçbir hüküm, Tarafların, kanunların uygulamasını engelleyecek, veya kamu çıkarına aykırı olacak veya belirli kamu veya özel teşebbüslerin meşru ticari çıkarlarına halel getirecek gizli bilgileri ifşa etmesini gerektirmez.

BAŞLIK II
EŞYANIN PAZARA GİRİŞİ

Fasıl 1
Ortak Hükümler

Madde II.1
Gümrük Vergisi

1. İşbu Anlaşma'nın amacı doğrultusunda, gümrük vergisi, eşyanın ithalatı veya ihracatında veya bunlarla bağlantılı olarak uygulanan her türlü vergi veya harcı, söz konusu ithalat ve ihracatta veya bunlarla bağlantılı olarak uygulanan her türlü ilave vergi veya ilave harç da dâhil olmak üzere kapsar; ancak şunları kapsamaz:

(a) Madde II.6 (Ulusal Muamele) ile uyumlu bir şekilde konulan iç vergiler veya iç vergilere eşdeğer diğer harçlar;

(b) Madde II.7 (Ücret ve Diğer Harçlar) ile uyumlu bir şekilde konulan ücret veya diğer harçlar;

(c) Madde II.12 (Genel Korunma Önlemleri) ile uyumlu bir şekilde konulan korunma vergileri ve resimler;

(d) Madde II.13 (Dampinge Karşı ve Telafi Edici Önlemler) ile uyumlu bir şekilde konulan dampinge karşı veya telafi edici vergiler.

Madde II.2
Eşyanın Tasnifi ve Kıymeti

1. Taraflar arasındaki ticarette eşyanın tasnifi, AB'nin Kombine Nomenklatürüne (KN) uygun olarak her bir Tarafın kendi tarife cetvelinde belirtilen şekilde olacaktır.

2. Taraflardan biri, yeni tarife ayrımında uygulanan tercihli koşulların başta uygulanandan daha az tercihli olmaması kaydıyla, yeni tarife ayrımı uygulayabilir.

3. Taraflar arasında ticarete konu eşyanın gümrük değerinin belirlenmesi amacıyla, GATT 1994'ün VII'nci Maddesi'nin hükümleri ve GATT 1994'ün VII'inci Maddesi'nin Uygulanmasına İlişkin DTÖ Anlaşması hükümleri, olabilecek değişiklikler ile birlikte, *mutatis mutandis* olarak uygulanacaktır.

Madde II.3
Temel Vergi

1. Her bir eşya için, işbu Anlaşma ile tesis edilen müteselsil indirimlerin ve sıfırlamaların uygulanacağı temel vergi, 1 Ocak 2013 tarihinde Tarafların fiilen yürürlükteki *erga omnes* gümrük vergileridir.

2. 1 Ocak 2013 tarihinden sonra, özellikle DTÖ'ye üyelik sonucu tamamlanan tarife anlaşmasından veya DTÖ'deki tarife müzakerelerinden kaynaklanan tarife indirimleri olmak üzere, *erga omnes* temelde herhangi bir tarife indirimi uygulanması halinde, söz konusu indirilmiş vergiler indirimlerin uygulandığı tarihten itibaren bu Madde'nin 1'inci Fıkrası'nda atıfta bulunulan temel vergilerin yerini alacaktır.

3. Taraflar kendi temel vergilerini ve eşyaların İngilizce tanımlarını da tam olarak içerecek şekilde kendi tarife cetvellerini işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girişinden itibaren iki ay içinde birbirlerine ileteceklerdir.

4. Taraflar, tarife cetvellerinde yer alan her bir eşya için diğer Tarafa uygulanan vergileri, işbu Anlaşma'ya uygun olarak yapılacak olan tarife indirimlerinin hemen ardından yayımlayacak veya başka türlü kamu açık hale getirecektir.

Madde II.4
İhracat Üzerindeki Gümrük Vergileri ve Eş Etkili Vergiler

1. Taraflar arasındaki ticarette ihracat üzerindeki bütün gümrük vergileri ve eş etkili vergiler işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girişiyle birlikte kaldırılacaktır.

2. İşbu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, Taraflar arasındaki ticarette, ihracat üzerine hiçbir yeni gümrük vergisi ve eş etkili vergi konulmayacaktır.

Madde II.5
İthalat ve İhracat Üzerindeki Miktar Kısıtlamaları

1. Taraflardan hiçbiri GATT 1994'ün XI'inci Maddesi ve yorumlayıcı notları ile uyumlu olmadığı sürece; diğer Tarafın herhangi bir malının ithalatına veya diğer Taraf topraklarına yönelik herhangi bir malın ihracatına veya ihraç edilmek üzere satışa konulmasına hiçbir yasaklama veya kısıtlama getiremez veya muhafaza edemez; ve bu amaca yönelik olarak GATT 1994'ün XI'inci Maddesi ve yorumlayıcı notları *mutatis mutandis* olarak işbu Anlaşma kapsamına dâhil edilmiş ve işbu Anlaşma'nın bir parçası haline getirilmiştir.

Madde II.6
Ulusal Muamele

1. Her bir Taraf, yorumlayıcı notları da dâhil olmak üzere GATT 1994'ün III'üncü Maddesi uyarınca, diğer Tarafın mallarına ulusal muamele sağlayacaktır. Bu amaç doğrultusunda GATT 1994'ün III'üncü Maddesi ve yorumlayıcı notları *mutatis mutandis* olarak işbu Anlaşma kapsamına dâhil edilmiş ve işbu Anlaşma'nın bir parçası haline getirilmiştir.

Madde II.7
Ücretler ve Diğer Harçlar

1. Her bir Taraf, GATT 1994'ün VIII'inci Maddesi ve yorumlayıcı notları uyarınca, ithalattan veya ihracattan alınan veya bunlarla ilgili olarak her ne özellikte olursa olsun uygulanan tüm ücret ve harçların (Madde II.1 (Gümrük Vergisi) kapsamında gümrük vergisi tanımından hariç tutulan gümrük vergileri ve diğer vergiler ve harçlar hariç olmak üzere), verilen hizmetin yaklaşık maliyeti ile sınırlı tutarda olmasını ve yerli eşyaya dolaylı koruma sağlamamasını veya ithalat veya ihracatta mali amaçla uygulanan vergi niteliğinde olmamasını teminat altına alacaktır.

Madde II.8
Sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemleri

1. Tarafların birbirlerine karşı sağlık ve bitki sağlığı önlemlerine ilişkin hak ve yükümlülükleri DTÖ Sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemlerinin Uygulanması Anlaşması'na tabi olacaktır.

2. Taraflar, sağlık ve bitki sağlığı konularındaki mevzuatlarını, keyfi veya haksız ayrımcılık şeklinde veya aralarındaki ticarette gizli kısıtlama aracı olarak uygulamayacaklardır.

Madde II.9
Teknik Düzenlemeler

1. Tarafların birbirlerine karşı teknik düzenlemeler ve ilgili önlemlere ilişkin hakları ve yükümlülükleri, DTÖ Ticarette Teknik Engeller Anlaşması'na tabi olacaktır.

2. Taraflar, ticarette teknik engellerin kaldırılması amacıyla, teknik düzenlemeler, standartlar, metroloji ve uygunluk değerlendirme prosedürleri alanlarında Ortak Komite'de işbirliği ve bilgi değişiminde bulunacaklardır.

3. Taraflar, uygunluk değerlendirmesi alanında karşılıklı tanıma için her iki Tarafın uluslararası hak ve yükümlülüklerini dikkate alarak, uygun olduğu hallerde, müzakerelerde bulunmayı kabul etmişlerdir.

Madde II.10
Menşe Kuralları ve Gümrük İdareleri Arasında İşbirliği

1. İşbu Anlaşma kapsamındaki mallar için Taraflar arasında uygulanacak olan menşe kuralları ve ilgili idari işbirliği yöntemleri *Ek II.1'de* yer almaktadır.

Madde II.11
İç Vergilendirme

1. Taraflar, bir Tarafın ürünleri ile diğer Taraf menşeli benzer ürünler arasında, gerek doğrudan gerek dolaylı olarak, farklı muamele tesis eden iç mali nitelikli her türlü önlem veya uygulamadan kaçınacaklardır.

2. Tarafların ülkesine ihraç edilen ürünler, bu ürünlerin üzerlerine konulmuş olan dolaylı vergilerin tutarını aşan dolaylı iç vergi iadesinden yararlanamaz.

Madde II.12
Genel Korunma Önlemleri

1. Tarafların birbirlerine karşı korunma önlemleri uygulamaya ilişkin hak ve yükümlülükleri GATT 1994'ün XIX'uncu Maddesi ve DTÖ Korunma Önlemleri Anlaşması'na tabi olacaktır.

2. İşbu Anlaşma, 1'inci Fıkra'da atıfta bulunulan korunma önlemlerinin uygulanmasına ilişkin olarak Taraflara herhangi bir ilave hak veya yükümlülük getirmeyecektir.

Madde II.13
Dampinge Karşı ve Telafi Edici Tedbirler

1. Tarafların birbirlerine karşı dampinge karşı ve telafi edici önlemlere ilişkin hak ve yükümlülükleri GATT 1994'ün VI'ncı Maddesi, GATT 1994'ün VI'ncı Maddesi'nin Uygulanmasına İlişkin DTÖ Anlaşması ve Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbirlere İlişkin DTÖ Anlaşması'na tabi olacaktır.

2. İşbu Anlaşma, 1'inci Fıkra'da atıfta bulunulan dampinge karşı ve telafi edici tedbirlerin uygulanması ile ilgili olarak, Taraflara ilave hak ve yükümlülük getirmeyecektir.

Fasıl 2
Sanayi Malları

Madde II.14
Kapsam

1. İşbu Faslın hükümleri Taraflar menşeli sanayi ürünlerine uygulanacaktır.

2. İşbu Anlaşma'nın amaçları doğrultusunda "sanayi ürünleri" AB'nin Kombine Nomenklatürü' nün 25 ila 97'nci Fasılları arasında yer alan malları ifade etmektedir.

Madde II.15
İthalat Üzerindeki Gümrük Vergileri ve Eş Etkili Vergiler

1. 2'nci Fıkra'ya halel gelmeksizin, her bir Taraf diğer Taraf menşeli malların ithalatında uygulanan gümrük vergileri ve tüm eş etkili vergileri işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihte kaldıracaktır.

2. *Ek II.2*'de yer alan Türkiye menşeli malların ithalatında Kosova tarafından uygulanan gümrük vergileri, söz konusu *Ek*'te yer alan takvime uygun bir şekilde aşamalı olarak kaldırılacaktır.

3. Kosova, *Ek II.2*'de yer alan Türkiye menşeli mallar için, AB menşeli benzer ürünlere uygulanandan daha az ayrıcalıklı muamelede bulunmayacaktır. *Ek II.2*'de yer alan mallar için AB'ye uygulanan muamelede lehte herhangi bir değişiklik olması durumunda Kosova gecikmeksizin bu Ek'te yer alan Türkiye menşeli mallar için de aynı ayrıcalıklı muameleyi uygulayacak ve bu durumu Türkiye'ye derhal bildirecektir.

4. İşbu Anlaşma'da aksi belirtilmedikçe, Taraflar temel oran olarak belirlenen hiçbir gümrük vergisini artıramayacak veya diğer Taraf menşeli mallara herhangi yeni bir gümrük vergisi koyamayacaktır.

Fasıl 3
Tarım Ürünleri

Madde II.16
Kapsam

1. İşbu Faslın hükümleri Taraflar menşeli tarım ürünlerine uygulanacaktır.

2. Bu anlaşmanın amaçları doğrultusunda "tarım ürünleri", AB Kombine Nomenklatürü'nün 1 ila 24'üncü fasılları arasında yer alan malları ifade etmektedir.

Madde II.17
Taviz Değişimi

1. Taraflar sırasıyla *Ek II.3*'te belirtilen tavizleri anılan Ek'te yer alan hükümler uyarınca karşılıklı olarak tahsis edeceklerdir.

2. Taraflar, tarımın kendi ekonomilerindeki rolünü, tarım ürünleri ticaretinin gelişimini ve kendi tarım politikalarının kurallarını dikkate alarak, Ortak Komite'de, tarım ürünleri ticaretinde birbirlerine daha ileri tavizler verme imkânlarını araştıracaklardır.

Madde II.18
Tarım Ürünlerine Uygulanan İkili Korunma Tedbirleri

1. İşbu Anlaşmanın diğer hükümleri ve özellikle Madde II.12 (Genel Korunma Önlemleri) saklı kalmak kaydıyla, tarım piyasasının özel hassasiyeti göz önünde bulundurularak, işbu Anlaşma ile tanınan tavizlere konu olan Taraflardan biri menşeli ürünlerin ithalatının diğer Tarafın pazarında veya dâhili düzenleyici mekanizmalarında ciddi sıkıntıya yol açması halinde, Taraflar Madde IV.3'ün (Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi ve Anlaşmazlıkların Halli) 3 ila 7'inci Fıkraları'nda yer alan yöntemlere uygun bir çözüm bulunması amacıyla derhal istişarelerde bulunacaktır. Çözüm bulununcaya kadar ithalatçı Taraf, 2'inci Fıkra'da yer alan önlemlere başvurabilecektir.

2. İthalatçı Taraf ikili korunma önlemi olarak;

(a) söz konusu malın ithalatında işbu Anlaşma kapsamında yapmayı taahhüt ettiği ilerideki gümrük vergisi oranlarının indirimlerini askıya alabilecek; veya

(b) söz konusu malın gümrük vergisi oranını aşağıdakilerden düşük olanını aşmayacak bir seviyeye kadar arttırabilecektir:

i. önlemin alındığı tarihte söz konusu eşyaya yürürlükte olup uygulanmakta olan *erga omnes* gümrük vergisi oranı; veya

ii. Madde II.3'te (Temel Vergi) belirlenen temel gümrük vergisi oranı.

BAŞLIK III
HİZMET TİCARETİ

Madde III.1
Hizmet Ticareti Müzakereleri

1. Taraflar hizmet ticaretinin artan önemini kabul ederler. Aralarındaki işbirliğinin tedricen geliştirilmesi ve genişletilmesi yönündeki çabalarında, Hizmet Ticareti Genel Anlaşması'nın (GATS) ilgili hükümlerini de dikkate alarak, hizmet ticaretinde aşamalı serbestleşmeyi ve karşılıklı pazar açılımını hedeflerler.

2. 1'inci Fıkra'da belirtilen amaç doğrultusunda, Taraflar, hizmet ticaretine ilişkin müzakerelere işbu Anlaşma'nın imzalanmasının hemen ardından başlayacaktır. Taraflar, sonucuna halel getirmeksizin, makul bir süre içinde tamamlamak amacıyla söz konusu müzakereleri kolaylaştıracaklardır.

3. Taraflardan biri, üçüncü ülkelere, işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinden önce ve sonra, kendi hizmet pazarlarına girişe ilişkin olarak ilave menfaatler sağlaması halinde, söz konusu menfaatleri karşılıklı yarar temelinde diğer Tarafa da genişletmek amacıyla müzakere etmek için yeterli fırsatları sağlayacaktır.

BAŞLIK IV
KURUMSAL HÜKÜMLER VE ANLAŞMAZLIKLARIN HALLİ

Madde IV.1
Ortak Komitenin Kurulması

1. Bu vesileyle, her iki Tarafın da üst düzey yetkililerince temsil edileceği bir Ortak Komite kurulmuştur.

2. Ortak Komite, işbu Anlaşma'nın idaresinden sorumlu olacak ve hükümlerinin düzgün şekilde uygulanmasını sağlayacaktır.

3. Ortak Komite yılda en az bir kez veya Taraflardan birinin talebi üzerine toplanacaktır. Ortak Komite'ye, Taraflarca dönüşümlü olarak başkanlık edilecektir.

4. Ortak Komite kendi çalışma usullerini kabul edecektir.

Madde IV.2
Ortak Komitenin İşlevleri

1. İşbu Anlaşma'nın etkin bir şekilde uygulanması için, Ortak Komite aşağıdaki işlevlere sahip olacaktır:

(a) işbu Anlaşma'nın genel işleyişini gözden geçirmek;

(b) görevlerini yerine getirmek için gerekli gördüğü alt komiteleri kurmak ve alt komitelerin çalışmalarını denetlemek;

(c) alt komitelerce rapor edilen konular dahil olmak üzere, işbu Anlaşma'nın işleyişi ve uygulanmasına dair belirli konuları gözden geçirmek, değerlendirmek ve uygun durumlarda karar almak;

(d) işbu Anlaşma kapsamında ortaya çıkan anlaşmazlıkların önlenmesi ve çözümünü uygun durumlarda kolaylaştırmak;

(e) uygun durumlarda işbu Anlaşma'nın yorumlanmasını sağlamak;

(f) Taraflar arasındaki ticarette engellerin daha da kaldırılması ve ticari ilişkilerin daha da geliştirilmesi imkânını gözden geçirmek ve

(g) Taraflar arasındaki ticareti artırmak ve işbu Anlaşma'nın amaçlarını geliştirmek için yollar araştırmak.

2. Ortak Komite, işbu Anlaşma'da herhangi bir değişiklik yapmak da dâhil olmak üzere, işbu Anlaşma ile ilgili konularda kararlar alabilir. Ortak Komite işbu Anlaşma ile ilgili konularda tavsiyelerde de bulunabilir. Ortak Komite, Tarafların mutabakatıyla karar alır ve tavsiyelerde bulunur.

3. Ortak Komite tarafından işbu Anlaşma'da yapılacak herhangi bir değişiklik hakkında alınan kararlar Madde V.6'ya (Tadilatlar) uygun olarak Tarafların kendi iç onay işlemlerinin tamamlanmasına tabi olacaktır.

Madde IV.3
Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi ve Anlaşmazlıkların Halli

1. Taraflar, işbu Anlaşma'nın amaçlarına ulaşılması ve işbu Anlaşma kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi için gerekli bütün önlemleri alacaktır.

2. Taraflar her zaman işbu Anlaşma'nın yorumu ve uygulanması konusunda uzlaşmak için çaba sarf edecekler ve aralarında anlaşmazlık çıkmasını önlemek, çıkan anlaşmazlıkları çözmek ve Anlaşma'nın işleyişini etkileyebilecek meselelerde her iki Tarafı da tatmin edecek bir çözüme ulaşmak için işbirliği ile istişareler yoluyla her türlü gayreti göstereceklerdir.

3. Taraflardan her biri, bir önlemle veya işbu Anlaşma'nın yorumu ve uygulanması ile ilgili herhangi bir konuda Ortak Komite'de istişare talebinde bulunabilir.

4. Talep eden Taraf diğer Tarafa, şikâyet konusu önlemin tanımı ile işbu Anlaşma'daki ilgili Madde veya Maddeler'in belirtilmesi de dâhil olmak üzere talebin sebeplerini açıklayan yazılı bildirimde bulunacak ve konunun incelenmesine olanak sağlayacak yeterli bilgi sunacaktır.

5. Ortak Komite, talebin alındığı tarihi takiben 30 takvim günü içerisinde toplanacaktır. İstişarelerin başlatılması üzerine Taraflar, önlemin veya herhangi bir diğer konunun işbu Anlaşma'nın yorumlanmasını ve uygulanmasını nasıl etkileyebileceğinin incelenmesini teminen bilgi sağlayacak ve istişareler süresince birbirleriyle teati ettikleri bilgileri gizli tutacaklardır.

6. Ortak Komite, konuyu veya anlaşmazlığı bir karar yoluyla ivedilikle çözmek için çaba sarf edecek ve Tarafların anlaşması halinde, ilgili Tarafça alınacak uygulama önlemleri ve bunun takvimiyle ilgili tavsiyelerde bulunabilecektir.

7. Ortak Komite, gerekli gördüğü takdirde teknik danışmanlara başvurabilir veya çalışma grupları veya uzman grupları oluşturabilir; veya konunun veya anlaşmazlığın karşılıklı tatmin edici şekilde çözüme kavuşturulmasında Taraflara yardımcı olabilir.

8. Anlaşmazlığın istişareler sırasında makul bir süre içinde çözülememesi halinde, Ortak Komite bir Tahkim Paneli kurulmasını kabul edebilir. Hakemlerin sayısı, hakemlerin seçilmesine dair esaslar, Tahkim Paneli'nin çalışma usulleri ve Tahkim Paneli'nin sunacağı Raporun takvimi Ortak Komite tarafından kararlaştırılır.

9. Taraflardan biri, diğer Tarafın işbu Anlaşma kapsamındaki bir yükümlülüğü yerine getirmediği kanısına varırsa ve Ortak Komite 4'üncü Fıkra'da belirtilen bildirimin alınmasından itibaren 90 takvim günü içerisinde müştereken kabul edilebilir bir çözüme ulaşmakta başarısız olursa, ilgili Taraf uygun önlemleri alabilir. Alınan önlemler, kaldırılmaları amacıyla düzenli danışmalarda bulunacak olan Ortak Komite'ye derhal bildirilecektir. Önlemler, koşullar artık bunların muhafazasını haklı kılmadığı veya anlaşmazlık Tahkim Paneli'ne sunulduğu andan itibaren kaldırılacaktır.

BAŞLIK V
İSTİSNALAR VE SON HÜKÜMLER

Madde V.1
Genel ve Güvenlik İstisnaları

1. İşbu Anlaşma'da yer alan hiçbir husus Tarafların GATT 1994 Madde XX ve Madde XXI; GATS Madde XIV ve Madde XIV *bis'e* uygun eylemlerde bulunmasını ve önlemler almasını engellemeyecektir.

2. Ortak Komite 1'inci Fıkra uyarınca alınan önlemler ve bunların sonlandırılması hakkında mümkün olan en kapsamlı şekilde bilgilendirilecektir.

Madde V.2
Ödemeler ve Transferler

1. Madde V.3'te (Ödemeler Dengesi İstisnaları) öngörülen durumlar haricinde, bir Taraf diğer Taraf ile olan uluslararası transferleri ve cari işlemler ödemelerinde kısıtlama uygulamayacaktır.

2. İşbu Anlaşma'da yer alan hiçbir husus, Tarafların Madde V.3'te (Ödemeler Dengesi İstisnaları) belirtilen koşullar veya Uluslararası Para Fonu'nun (bundan böyle "IMF" olarak anılacaktır) talebi haricinde, sermaye işlemlerine ve söz konusu işlemlerle ilgili özel taahhütleriyle tutarsız kısıtlamalar getirmemesi koşuluyla IMF Anlaşmasıyla uyum içinde olan kambiyo hareketlerinin kullanımı da dâhil olmak üzere IMF Anlaşması Maddeleri altındaki hak ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

Madde V.3
Ödemeler Dengesi İstisnaları

1. Taraflar ödemeler dengesi amacıyla kısıtlayıcı önlemler uygulanmasını önlemek için çaba sarf edecektir.

2. Taraflardan biri, ödemeler dengesi amacıyla önlem uygulamaya karar verirse, bunu yalnızca Ödemeler Dengesi Amacıyla Alınan Ticaret Önlemleri Deklarasyonu (1979 Deklarasyonları) ve GATT 1994'ün Ödemeler Dengesi Hükümleri Hakkında Mutabakat Metni (BOP Mutabakatı) da dâhil olmak üzere GATT 1994 ve GATS ile uyumlu olarak yapabilir.

3. İşbu Madde kapsamında kabul edilen veya sürdürülen herhangi bir kısıtlayıcı önlem ayrımcı olmayacak, sınırlı bir süre için geçerli olacak ve gerekenin ötesine geçmeyecektir.

4. Bu tür kısıtlayıcı önlemleri sürdüren veya kabul eden veya bunlarda değişiklik yapan Taraf, bunları derhal Ortak Komite'ye bildirecek ve kaldırılmalarına yönelik bir takvimi en kısa sürede sunacaktır.

Madde V.4
Geliştirici Hüküm

1. Taraflar işbu Anlaşma'nın kapsamını ilgili mevzuatları ile uyumlu olarak genişletmek ve takviye etmek üzere, uygulanması sırasında kazanılan tecrübeler ışığında belirli sektör veya faaliyetlerde anlaşmalar akdetmek suretiyle genişletmek için karşılıklı olarak anlaşabilirler.

Madde V.5
Ekler ve Lahikalar

1. İşbu Anlaşma'nın Ekleri ve Lahikaları Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

Madde V.6
Tadilatlar

1. Taraflar, yazılı usulle işbu Anlaşma'da değişiklik yapmaya karar verebilir.

2. İşbu Anlaşma'da yapılacak her türlü değişiklik Tarafların kendi iç onay işlemlerinin tamamlanmasına tabi olacaktır.

3. İşbu Anlaşma'da yapılacak herhangi bir değişiklik, Tarafların yürürlüğe girişe ilişkin tüm ulusal gereklerin yerine getirildiğini birbirlerine bildirdikleri son yazılı bildirimin diplomatik kanallar vasıtasıyla alındığı tarihi takip eden ikinci ayın birinci günü veya Tarafların mutabık kalacağı başka bir tarihte yürürlüğe girecektir.

4. İşbu Anlaşma'da yapılacak herhangi bir değişiklik, Tarafların iç onay işlemlerinin tamamlanmasının ardından, Anlaşma'nın ayrılmaz birer parçasını teşkil edecektir.

Madde V.7
Yürürlüğe Giriş

1. Taraflar, işbu Anlaşma'yı kendi iç hukuki süreçlerine uygun olarak onaylayacaktır.

2. İşbu Anlaşma Tarafların yürürlüğe giriş için tüm ulusal gereklerin yerine getirildiğini birbirlerine bildirdikleri son yazılı bildirimin diplomatik kanallar vasıtasıyla alındığı tarihi takip eden ikinci ayın birinci günü veya Tarafların mutabık kalacağı başka bir tarihte yürürlüğe girecektir.

Madde V.8
Yürürlük Süresi ve Fesih

1. İşbu Anlaşma süresiz olarak geçerlidir.

2. Herhangi bir Taraf, işbu Anlaşma'yı feshetme niyeti hakkında diğer Tarafa yazılı bildirimde bulunabilir. Fesih, diğer Tarafa yapılan bildirimi takip eden yedinci ayın birinci gününde yürürlüğe girer.

3. Taraflar, işbu Anlaşma'nın Taraflarından birinin AB'ye katılması durumunda, AB'ye katılım tarihinde bu Anlaşma'nın feshedileceği konusunda anlaşmışlardır.

BUNUN KANITI OLARAK aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu hususta tam yetkili olarak, işbu Anlaşma'yı imzalamışlardır.

İki bin on üç yılı Eylül ayının yirmi yedinci gününde, Ankara'da bütün metinler eşit derecede muteber olmak üzere her biri Türkçe, Arnavutça, Sırpça ve İngilizce dillerinde ikişer orijinal nüsha olarak düzenlenmiştir. İşbu Anlaşmanın yorumlanmasında bir farklılık olması halinde, İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ADINA

Zafer ÇAĞLAYAN
Ekonomi Bakanı

KOSOVA CUMHURİYETİ ADINA

Mimoza KUSARI LILA
Ekonomiden Sorumlu Başbakan Yardımcısı
Ticaret ve Sanayi Bakanı

"Menşeli ürünler" kavramının tanımı ve idari işbirliği yöntemlerine ilişkin

EK II.1

İÇİNDEKİLER

BAŞLIK I	**GENEL HÜKÜMLER**
Madde 1	Tanımlar
BAŞLIK II	**"MENŞELİ ÜRÜNLER" KAVRAMININ TANIMI**
Madde 2	Genel koşullar
Madde 3	Türkiye'de kümülasyon
Madde 4	Kosova'da kümülasyon
Madde 5	Tamamen elde edilmiş ürünler
Madde 6	Yeterli işçilik veya işlem görmüş ürünler
Madde 7	Yetersiz işçilik veya işlemler
Madde 8	Nitelendirme birimi
Madde 9	Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam
Madde 10	Setler
Madde 11	Nötr elemanlar
BAŞLIK III	**ÜLKESEL GEREKLİLİKLER**
Madde 12	Ülkesellik ilkesi
Madde 13	Doğrudan nakliyat
Madde 14	Sergiler
BAŞLIK IV	**GERİ ÖDEME VEYA MUAFİYET**
Madde 15	Gümrük vergilerinde geri ödeme veya muafiyet
BAŞLIK V	**MENŞE İSPAT BELGESİ**
Madde 16	Genel Koşullar
Madde 17	EUR.1 Dolaşım Sertifikası'nın düzenlenme işlemleri
Madde 18	Sonradan düzenlenen EUR.1 Dolaşım Sertifikası
Madde 19	İkinci nüsha EUR.1 Dolaşım Sertifikası düzenlenmesi
Madde 20	Önceden düzenlenmiş veya hazırlanmış bir menşe ispat belgesine istinaden EUR.1 Dolaşım Sertifikası düzenlenmesi

Madde 21	Muhasebesel Ayırım
Madde 22	Fatura beyanında bulunma koşulları
Madde 23	Onaylanmış ihracatçı
Madde 24	Menşe ispat belgesinin geçerliliği
Madde 25	Menşe ispat belgesinin ibrazı
Madde 26	Parçalar halinde ithalat
Madde 27	Menşe ispat belgesinden muafiyet
Madde 28	Destekleyici belgeler
Madde 29	Menşe ispat belgeleri ile destekleyici belgelerin muhafazası
Madde 30	Farklılıklar ve şekli hatalar
Madde 31	Euro cinsinden ifade edilen tutarlar
BAŞLIK VI	**İDARİ İŞBİRLİĞİ DÜZENLEMELERİ**
Madde 32	Karşılıklı yardım
Madde 33	Menşe ispat belgelerinin kontrolü
Madde 34	Anlaşmazlıkların çözümü
Madde 35	Cezalar
Madde 36	Serbest bölgeler
BAŞLIK VII	**SON HÜKÜMLER**
Madde 37	Transit haldeki ve antrepodaki eşya
Madde 38	Lahikalar
Madde 39	Ek'te yapılacak değişiklikler
Madde 40	Gümrük Alt Komitesi

Lahikalar

Lahika I:	Lahika II'de yer alan liste için giriş notları
Lahika II:	İmal edilen ürünün menşe statüsü kazanabilmesi için menşeli olmayan ürünlere uygulanmasıgerekli işçilik ve işlemler listesi
Lahika III:	EUR.1 Dolaşım Sertifikası ve EUR.1 Dolaşım Sertifikası için başvuru formu örnekleri
Lahika IV:	Fatura beyanı

BAŞLIK I

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1
Tanımlar

Bu Ek'in amaçlarına uygun olarak:

(a) "imalat", montaj veya özel işlemler de dahil olmak üzere her türlü işçilik veya işleme tabi tutma anlamına gelir;

(b) "madde", ürünün imalatında kullanılan herhangi bir girdi, hammadde, parça veya aksam v.b. anlamına gelir;

(c) "ürün", bilahare başka bir imalatta da kullanılması söz konusu olsa bile, imal edilmiş ürün anlamına gelir;

(d) "eşya", hem madde hem de ürün anlamına gelir;

(e) "gümrük kıymeti", Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması'nın VII. Maddesinin uygulanmasına ilişkin olarak 1994'te yapılan Anlaşma'ya (Gümrük Kıymeti Hakkında DTÖ Anlaşması) göre tespit edilen kıymet anlamına gelir;

(f) "fabrika çıkış fiyatı", ürün için Türkiye ve Kosova'da, nihai işçilik veya işlemin gerçekleştirilmesini üstlenen imalatçıya fabrika çıkışı itibariyle ödenen, kullanılan bütün madde fiyatlarının dahil edilmiş olduğu, elde edilmiş ürünün ihracında geri ödenen veya ödenecek yurtiçi vergilerin tenziliyle bulunan fiyat anlamına gelir;

(g) "maddelerin kıymeti", kullanılan menşeli olmayan maddelerin ithalatı esnasındaki gümrük kıymeti veya bunun bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde Türkiye veya Kosova'da maddeler için ödendiği tespit edilebilen ilk fiyat anlamına gelir;

(h) "menşeli madde kıymeti", (g)'de tanımlandığı şekilde, gerekli değişiklikler yapılarak uygulanan, bu tür maddenin kıymeti anlamına gelir;

(i) "katma değer", fabrika çıkış fiyatından, eşyaya dahil edilen diğer taraf ülke menşeli her bir maddenin gümrük kıymetinin, veya bu kıymetin bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde Türkiye veya Kosova'da madde için ödendiği doğrulanabilir ilk fiyatın çıkarılması ile bulunan değer anlamına gelir;

(j) "fasıllar", "pozisyonlar" ve "alt-pozisyonlar" işbu Ek'te "Armonize Sistem" veya "AS" olarak geçen Armonize Mal Tanım ve Kodlama Sistemi'ni oluşturan nomenklatürde kullanılan fasıllar, pozisyonlar ve alt-pozisyonlar(dört veya altı haneli kodlar) anlamına gelir;

(k) "sınıflandırılmış" tabiri, ürün veya maddelerin AS'nin belirli bir pozisyon veya alt-pozisyon altında sınıflandırılması anlamına gelir;

(l) "sevkiyat", ya bir ihracatçıdan bir alıcıya aynı anda gönderilen, ya da ihracatçıdan alıcıya sevkinde tek bir sevk evrakı kapsamında yer alan veya böyle bir evrakın olmaması halinde tek bir fatura kapsamına giren ürünler anlamına gelir;

(m)"topraklar" kara sularını da kapsar.

BAŞLIK II

"MENŞELİ ÜRÜNLER" KAVRAMININ TANIMI

Madde 2
Genel koşullar

1. Bu Anlaşma'nın uygulanmasında, aşağıda belirtilen ürünler Türkiye menşeli kabul edilirler:

(a) Madde 5'te belirtildiği şekilde, tamamen Türkiye'de elde edilen ürünler;

(b) Madde 6'da belirtildiği şekilde yeterli işçilik veya işlemden geçirilmiş olmaları kaydıyla, tamamen Türkiye'de elde edilmemiş maddeler ihtiva ederek Türkiye'de elde edilen ürünler;

2. Bu Anlaşma'nın uygulanmasında, aşağıda belirtilen ürünler Kosova menşeli kabul edilirler:

(a) Madde 5'te belirtildiği şekilde, tamamen Kosova'da elde edilen ürünler;

(b) Madde 6'da belirtildiği şekilde Kosova dahilinde yeterli işçilik veya işlemden geçirilmiş olmaları kaydıyla, tamamen Kosova'da elde edilmemiş maddeler ihtiva ederek Kosova'da elde edilen ürünler.

Madde 3
Türkiye'de kümülasyon

1. Madde 2(1) hükümlerine tabi olarak, Kosova, Türkiye, bir EFTA ülkesi, Avrupa Birliği'nin İstikrar ve Ortaklık sürecine katılan herhangi bir ülke veya toprak parçası[1] veya 25 ila 97 fasıllarda yer alan Avrupa Birliği menşeli maddeler, Türkiye'de Madde 7'de belirtilen işlemlerin ötesinde bir işlemden geçmiş olmaları şartıyla, Türkiye'de elde edilmiş bir ürün içine dahil edildikleri takdirde Türkiye menşeli olarak kabul edilirler. Sözkonusu maddelerin yeterli işçilik ve işlemden geçmiş olmaları gerekmez.

[1] Batı Balkan ülkeleri ile İstikrar ve Ortaklık Süreci Kurulmasına ilişkin Nisan 1997 tarihli Genel İşler Konseyi Kararları ve Mayıs 1999 tarihli Komisyon Bildirimi'nde tanımlandığı üzere

2. Türkiye'de gerçekleştirilen işçilik veya işlem, Madde 7'de belirtilen işlemlerin ötesine geçmez ise, yalnızca Türkiye'de eklenen katma değerin, kullanılan paragraf 1'de belirtilen diğer ülkelerden biri menşeli maddelerin kıymetini geçmesi halinde, elde edilen ürün menşeli olarak kabul edilir. Eğer bu gerçekleşmez ise, Türkiye'deki imalat işlemlerinde kullanılan en yüksek kıymete sahip olan ürün dikkate alınarak elde edilen ürün, o ülke menşeli olarak kabul edilir.

3. Paragraf 1'de belirtilen ülke veya topraklardan biri menşeli ve Türkiye'de hiçbir işçilik veya işleme uğramamış ürünler, bu ülke veya topraklardan birine ihraç edilmeleri halinde menşe statülerini korurlar.

4. Bu maddede düzenlenen kümülasyon sadece aşağıdaki koşulların karşılanması kaydıyla uygulanabilir:

(a) Menşe statüsünün elde edilmesi sürecine dahil olan Avrupa Birliği, EFTA ülkeleri ve Avrupa Birliği'nin İstikrar ve Ortaklık sürecine katılan herhangi bir ülke veya toprak parçasının[1]:
- işbu Ek'in hükümlerine uygunluğu sağlamayı veya temin etmeyi ve
- işbu Ek'in hem Türkiye açısından hem de kendi aralarında doğru bir şekilde uygulanmasını temin etmek için gerekli idari işbirliğini sağlamayı

taahhüt etmiş olması,

(b) (a) alt bendinde atıfta bulunulan taahhütlerin Kosova'ya bildirilmiş olması.

Madde 4

Kosova'da kümülasyon

1. Madde 2(2) hükümlerine tabi olarak, Türkiye, Kosova, bir EFTA ülkesi, Avrupa Birliği'nin İstikrar ve Ortaklık sürecine katılan herhangi bir ülke veya toprak parçası[2] veya 25 ila 97 fasıllarda yer alan Avrupa Birliği menşeli maddeler, Kosova'da Madde 7'de belirtilen işlemlerin ötesinde bir işlemden geçmiş olmaları şartıyla, Kosova'da elde edilmiş bir ürün içine dahil edildikleri takdirde Kosova menşeli olarak kabul edilirler. Sözkonusu maddelerin yeterli işçilik ve işlemden geçmiş olmaları gerekmez.

2. Kosova'da gerçekleştirilen işçilik veya işlem, Madde 7'de belirtilen işlemlerin ötesine geçmez ise, yalnızca Kosova'da eklenen katma değerin, kullanılan paragraf 1'de belirtilen diğer ülkelerden biri menşeli maddelerin kıymetini geçmesi halinde, elde edilen ürün menşeli olarak kabul edilir. Eğer bu gerçekleşmez ise, Kosova'daki imalat işlemlerinde kullanılan en yüksek kıymete sahip olan ürün dikkate alınarak elde edilen ürün, o ülke menşeli olarak kabul edilir.

---

[1] Batı Balkan ülkeleri ile İstikrar ve Ortaklık Süreci Kurulmasına ilişkin Nisan 1997 tarihli Genel İşler Konseyi Kararları ve Mayıs 1999 tarihli Komisyon Bildirimi'nde tanımlandığı üzere

[2] Batı Balkan ülkeleri ile İstikrar ve Ortaklık Süreci Kurulmasına ilişkin Nisan 1997 tarihli Genel İşler Konseyi Kararları ve Mayıs 1999 tarihli Komisyon Bildirimi'nde tanımlandığı üzere

3. Paragraf 1'de belirtilen ülke veya topraklardan biri menşeli ve Kosova'da hiçbir işçilik veya işleme uğramamış ürünler, bu ülke veya topraklardan birine ihraç edilmeleri halinde menşe statülerini korurlar.

4. Bu maddede düzenlenen kümülasyon sadece aşağıdaki koşulların karşılanması kaydıyla uygulanabilir:

(a) Menşe statüsünün elde edilmesi sürecine dahil olan Avrupa Birliği, EFTA ülkeleri ve Avrupa Birliği'nin İstikrar ve Ortaklık sürecine katılan herhangi bir ülke veya toprak parçasının[1]:
- işbu Ek'in hükümlerine uygunluğu sağlamayı veya temin etmeyi ve
- işbu Ek'in hem Kosova açısından hem de kendi aralarında doğru bir şekilde uygulanmasını temin etmek için gerekli idari işbirliğini sağlamayı

taahhüt etmiş olması,

(b) (a) alt bendinde atıfta bulunulan taahhütlerin Türkiye'ye bildirilmiş olması.

Madde 5
Tamamen elde edilmiş ürünler

1. Aşağıdaki ürünler tamamen Türkiye veya Kosova'da elde edilmiş kabul edilirler:

(a) kendi topraklarından veya deniz yataklarından çıkartılan mineral ürünler;

(b) o ülkede hasat edilen bitkisel ürünler;

(c) o ülkede doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlar;

(d) o ülkede yetiştirilmiş canlı hayvanlardan elde edilen ürünler;

(e) o ülkede avcılık veya balıkçılıkla elde edilen ürünler;

(f) Türkiye veya Kosova karasuları dışında kendi gemileri ile denizden elde edilen balıkçılık ürünleri ve diğer ürünler;

(g) münhasıran altparagraf (f)'de belirtilen ürünlerden kendi fabrika gemilerinin bordasında üretilen ürünler;

(h) yalnızca hammaddelerin geri kazanılmasına müsait, sadece sırt geçirmeye ve atık olarak kullanmaya elverişli kullanılmış lastikler dahil olmak üzere, toplanmış kullanılmış maddeler;

(i) o ülkede yapılan imalat işlemleri sonucu ortaya çıkan atık ve hurdalar;

(j) kendi karasuları dışında, münhasır işletme hakkına sahip olmaları kaydıyla deniz toprağı veya deniz toprağı altından çıkarılan ürünler;

[1] Batı Balkan ülkeleri ile İstikrar ve Ortaklık Süreci Kurulmasına ilişkin Nisan 1997 tarihli Genel İşler Konseyi Kararları ve Mayıs 1999 tarihli Komisyon Bildirimi'nde tanımlandığı üzere

(k) münhasıran altparagraf (a) ila (j)'de tanımlanan ürünlerden üretilen eşya.

2. 1(f) ve (g) paragraflarındaki "kendi gemileri" ve "kendi fabrika gemileri" terimleri sadece aşağıda belirtilen gemi ve fabrika gemileri için uygulanır:

(a) Türkiye veya Kosova'da kayıtlı veya tescilli olanlar;

(b) Türkiye veya Kosova bayrağı altında seyredenler;

(c) en az yüzde 50'si Türkiye veya Kosova vatandaşlarına veya yönetim merkezi bu Devletlerden birinde bulunan, müdür veya müdürleri, Yönetim Kurulu veya Denetleme Kurulu Başkanı ve bu kurullar üyelerinin çoğunluğu Türkiye veya Kosova vatandaşı olan ve ilave olarak, ortaklık veya limited şirket durumunda, sermayesinin en az yarısı bu Devletlere veya anılan Devletlerin kamu kuruluşları ya da vatandaşlarına ait olanlar;

(d) yönetici ve yetkilileri Türkiye veya Kosova vatandaşı olanlar ve

(e) mürettebatının en az yüzde 75'i Türkiye veya Kosova vatandaşı olanlar.

Madde 6
Yeterli işçilik veya işlem görmüş ürünler

1. Madde 2'ye göre, tamamen elde edilmemiş ürünler, Ek II'de yer alan listede belirtilen şartlar yerine getirildiği takdirde yeterli derecede işçilik veya işlem görmüş olarak kabul edilirler.

   Yukarıda belirtilen şartlar, bu Anlaşma kapsamındaki tüm ürünler için, imalatta kullanılan menşeli olmayan maddeler üzerinde yapılması gerekli işçilik ve işlemleri gösterir ve sadece bu maddelerle ilgili olarak uygulanır. Bu nedenle, listedeki şartları yerine getirerek menşe statüsü kazanmış bir ürün başka bir ürünün imalatında kullanılırsa, onun bileşiminde yeraldığı ürüne tatbiki mümkün şartlar, kendisine uygulanmaz ve bunların imalatında kullanılmış olabilecek menşeli olmayan maddeler dikkate alınmaz.

2. Paragraf 1'e rağmen, listede belirtilen şartlar uyarınca bir ürünün imalatında kullanılmaması gereken menşeli olmayan maddeler aşağıdaki şartların yerine getirilmesine bağlı olarak kullanılabilir:

(a) toplam kıymetleri, ürünün fabrika çıkış fiyatının yüzde 10'unu geçmiyorsa;

(b) menşeli olmayan maddelerin azami değeri olarak listede verilmiş olan yüzdeler, bu paragrafın uygulanmasıyla aşılmamışsa.

   Bu paragraf, Armonize Sistem'in 50 ila 63. Fasıllarındaki ürünlere uygulanmaz.

3. Paragraf 1 ve 2, Madde 7 hükümlerine tabi olarak uygulanır.

Madde 7
Yetersiz işçilik veya işlem

1. Paragraf 2'ye halel gelmeksizin, Madde 6'da belirtilen koşullar yerine getirilmiş olsun veya olmasın, aşağıdaki işlemler menşe statüsü vermek için yetersiz işçilik veya işlem olarak kabul edilir:

(a) nakliyat ve depolama süresince ürünlerin iyi şartlarda muhafazasını sağlamaya yönelik koruyucu işlemler;

(b) ambalaj ayırma ve birleştirme;

(c) yıkama; temizleme; toz, oksit, yağ, boya veya diğer tabakalardan arındırma;

(d) dokuma kumaşları ütüleme veya presleme;

(e) basit boyama ve cilalama işlemleri;

(f) tahıl ve pirinci kabuklarından ayırma, kısmi veya tam ağartma(öğütme), parlatma ve perdahlama;

(g) şeker renklendirme veya şeker topaklarını biçimlendirme işlemleri; kristal şekeri kısmi veya tam öğütme;

(h) meyvelerin, kuruyemişlerin ve sebzelerin kabuklarını soyma, zarlarını ayıklama, çekirdeklerini çıkarma;

(i) keskinleştirme, basit bileme veya basit kesme;

(j) eleme, kalburdan geçirme, ayırma, tasnifleme, kalibrasyon, eşleştirme (maddelerden setler oluşturma dahil);

(k) basit şişeleme, tenekeye veya beherlere koyma, torbalama, sandıklama, kutulama, karton veya tahta üzerine yerleştirme ve tüm diğer basit paketleme işlemleri;

(l) ürün veya paketler üzerine marka, etiket, logo ve diğer benzeri ayırt edici işaretleri yapıştırma veya basma işlemleri;

(m) farklı türde olmalarına bakılmaksızın ürünlerin basit karıştırılma işlemleri; şekerin diğer maddelerle karıştırılma işlemleri;

(n) basit su ekleme işlemleri işlemleri veya seyreltme veya dehidrasyon veya ürünlerin doğalsızlaştırılması;

(o) tamamlanmış bir ürün oluşturmak üzere parçaların basit montajı veya ürünlerin parçalarına ayrılması;

(p) (a) ila (o)'da belirtilen işlemlerden iki veya daha fazlasının bir arada yapılması;

(q) hayvan kesimi.

2. Belirli bir ürüne uygulanan işçilik veya işlemin paragraf 1 hükümleri çerçevesinde yetersiz kabul edilip edilmeyeceğine karar verilirken, Türkiye veya Kosova'da gerçekleştirilen işlemlerin tümü bir arada mütalaa edilir.

Madde 8
Nitelendirme birimi

1. Bu Ek hükümlerinin uygulanması amacıyla, nitelendirme birimi, Armonize Sistem nomenklatürünü kullanarak sınıflandırma yapılırken temel birim olarak kabul edilen belirli bir üründür.

Buna göre,

(a) muhtelif maddelerin montajı veya gruplandırılmasından oluşan bir ürün, Armonize Sistem'de tek bir pozisyonda sınıflandırıldığında, bu ürünün tümü, nitelendirme birimini oluşturur.

(b) bir sevkiyat, Armonize Sistem'de aynı pozisyon içinde sınıflandırılan belli sayıda aynı üründen oluşuyorsa, her bir ürün bu Ek hükümlerinin uygulanışı sırasında münferiden değerlendirilmelidir.

2. Armonize Sistem'in 5. Genel Kuralı çerçevesinde ambalaj, sınıflandırma açısından ürüne dahil ediliyorsa, menşe tespiti açısından da dahil edilir.

Madde 9
Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam

Bir teçhizat, makine, alet veya araç parçası beraberinde teslim edilen normal bir teçhizatın bölümü durumundaki ve fiyata dahil edilmiş bulunan veya ayrıca fatura edilmemiş olan aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam; söz konusu teçhizat, makine, alet veya araç içinde mütalaa edilir.

Madde 10
Setler

Armonize Sistem'in 3. Genel Kuralı'nda tanımlanan setler, tüm bileşenleri menşeli olduğunda menşeli olarak kabul edilir. Ancak, bir set menşeli ve menşeli olmayan ürünlerden oluştuğunda, menşeli olmayan ürünlerin kıymeti, setin fabrika çıkış fiyatının yüzde 15'ini aşmıyorsa, set bir bütün olarak menşeli olarak kabul edilir.

Madde 11
Nötr Elemanlar

Bir ürünün menşeli olup olmadığını belirlemek için, imalatında kullanılabilecek;

(a) enerji ve yakıt;

(b) tesis ve teçhizat;

(c) makine ve aletler;

(d) ürünün nihai bileşimine girmeyen ve girmesi amaçlanmayan eşyanın

menşeini belirlemek gerekmez.

BAŞLIK III

ÜLKESEL GEREKLİLİKLER

Madde 12
Ülkesellik ilkesi

1. Madde 3 ve 4 ve bu Maddenin paragraf 3'ü istisna olmak üzere, Başlık II'de yer alan menşe statüsü kazanılmasına ilişkin koşullar, Türkiye veya Kosova'da kesintisiz olarak yerine getirilmelidir.

2. Madde 3 ve 4 istisna olmak üzere, Türkiye veya Kosova'dan başka bir ülkeye ihraç edilmiş olan menşeli eşyanın, geri gelmesi halinde, aşağıdaki hususlar gümrük idarelerini tatmin edecek şekilde ispat edilmediği takdirde, menşeli olmadığı kabul edilir:

(a) geri gelen eşyanın, ihraç edilmiş eşya ile aynı olduğu;

ve

(b) söz konusu ülkede bulunma veya ihraç edilme süresi içerisinde, iyi koşullarda muhafaza edilmeleri için gerekli olanların ötesinde herhangi bir işleme tabi tutulmadığı.

3. Başlık II'de belirlenen kurallar uyarınca kazanılan menşe statüsü, Türkiye veya Kosova'dan ihraç edilen ve daha sonra yeniden ithal edilen maddeler üzerinde, Türkiye veya Kosova dışında yapılan işçilik veya işlemden, aşağıdaki koşulların sağlanması halinde etkilenmeyecektir:

(a) Söz konusu maddeler tamamen Türkiye veya Kosova'da elde edilmişler veya ihraç edilmelerinden önce Madde 7'de belirtilen işlemlerin ötesinde bir işçilik veya işlemden geçmişlerdir;

ve

(b) Bu durum, gümrük idarelerinin aşağıdaki hususlar konusunda tatmin edilmesi ile kanıtlanır:

(i) geri gelen eşya ihraç edilen maddelerin işçilik veya işlemden geçirilmesi ile elde edilmiştir;

ve

(ii) bu madde hükümlerinin uygulanması ile Türkiye veya Kosova dışında kazanılan toplam katma değer, menşe statüsü talebine konu nihai ürünün fabrika çıkış fiyatının yüzde 10'unu aşmamaktadır.

4. Paragraf 3'ün amaçları açısından, Başlık II'de düzenlenen menşe statüsünün kazanılması için gerekli koşullar, Türkiye veya Kosova dışında yapılan işçilik ve işlemlere uygulanamaz. Fakat, nihai ürünün menşe statüsünün belirlenmesinde, ürüne dahil edilen menşeli olmayan her madde için Lahika II'deki listede belirlenen bir azami kıymet bulunduğu durumda, bu madde hükümlerinin uygulanmasıyla, Türkiye veya Kosova dışında kazanılmış katma değerle birlikte dikkate alındığında, ilgili taraf ülkede ürüne dahil edilen menşeli olmayan maddelerin toplam kıymeti belirlenen yüzdeyi aşmayacaktır.

5. Paragraf 3 ve 4'ün hükümlerinin uygulanması amacıyla, "toplam katma değer", orada dahil edilen maddelerin kıymetlerini de içerecek şekilde, Türkiye veya Kosova dışında oluşan tüm maliyetler anlamında kullanılır.

6. Paragraf 3 ve 4'ün hükümleri, Lahika II'deki listede düzenlenen koşulları yerine getirmeyen veya sadece Madde 6(2)'de yer alan genel tolerans kuralının uygulanması ile yeterli işçilik veya işlemden geçmiş olduğu kabul edilen ürünler için uygulanmaz.

7. Paragraf 3 ve 4'ün hükümleri Armonize Sistem'in 50 ila 63. Fasıllarındaki ürünlere uygulanmaz.

8. Bu Maddenin hükümleri tarafından kapsanan türde ve Türkiye veya Kosova dışında yapılan herhangi bir işçilik veya işlem, hariçte işleme veya benzeri düzenlemeler vasıtasıyla yürütülür.

Madde 13

Doğrudan Nakliyat

1. Anlaşma hükümlerinde sağlanan tercihli muamele sadece işbu Ek'in gerekliliklerini yerine getirmiş, Türkiye veya Kosova arasında doğrudan nakledilen ürünler için uygulanır. Bununla beraber tek bir sevkiyatı oluşturan ürünler, aktarma veya geçici depolama yoluyla, ancak transit geçtiği veya depolandığı ülkenin gümrük idarelerinin gözetimi altında olmaları ve boşaltma, tekrar yükleme veya iyi koşullarda muhafaza etmeye yönelik işlemler dışında bir işlemden geçmemiş olmaları koşullarıyla, gerektiğinde başka ülkeler üzerinden nakledilebilirler.

   Menşeli ürünler, Türkiye veya Kosova dışındaki ülkeler üzerinden boru hattı ile nakledilebilirler.

2. Paragraf 1'de yer alan şartların sağlandığı, ithalatçı ülke gümrük idaresine aşağıdaki belgelerin ibrazıyla ispatlanır:

(a) ihracatçı ülkeden, transit ülkesi yoluyla geçişi kapsayan tek bir sevk evrakı veya

(b) transit ülkesi gümrük idaresince düzenlenen,

(i) ürünlerin tam bir tanımını veren;

(ii) ürünlerin boşaltma ve tekrar yükleme tarihlerini ve uygulanabildiği hallerde kullanılan gemi veya diğer nakil araçlarının adlarını gösteren ve

(iii) ürünlerin transit ülkesi içinde hangi koşullarda kalmış olduğunu kanıtlayan

bir belge veya

(c) bunların temin edilememesi halinde, diğer kanıtlayıcı belgeler.

Madde 14

Sergiler

1. Türkiye veya Kosova dışında bir ülkeye sergilenmek üzere gönderilen ve sergiden sonra Türkiye veya Kosova'ya ithal edilmek üzere satılan menşeli ürünler, aşağıdaki durumlar hakkında gümrük idarelerinin tatmin edilmesi kaydıyla, ithalatta Anlaşma hükümlerinden yararlanırlar:

(a) bir ihracatçının bu ürünleri Türkiye veya Kosova'dan serginin yapıldığı ülkeye nakletmesi ve orada sergilemesi;

(b) ürünlerin bu ihracatçı tarafından Türkiye veya Kosova'daki bir kişiye satılması veya tasarrufuna verilmesi;

(c) ürünlerin sergi süresi içinde veya sergiden hemen sonra, sergilenmek üzere gönderildikleri durumda sevkedilmesi;

ve

(d) ürünlerin sergilenmek üzere gönderildikleri andan itibaren, bu sergide teşhir edilmek dışında başka bir amaçla kullanılmaması.

2. Başlık V hükümleri uyarınca bir menşe ispat belgesi hazırlanmalı veya düzenlenmeli ve ithalatçı ülkenin gümrük idaresine normal şartlarda ibraz edilmelidir. Serginin adı ve adresi bu belgede gösterilmelidir. Gerektiğinde, ürünlerin sergilendikleri koşullara dair ek kanıtlayıcı belgeler istenebilir.

3. Paragraf 1, özel amaçla yabancı ürün satmak üzere kurulmuş işyeri veya mağazalarda düzenlenmemiş olan, süresi zarfında eşyanın gümrük denetimi altında kaldığı her türlü ticaret, sanayi, tarım ve el sanatları sergi, fuar veya benzeri umumi gösterilere uygulanır.

BAŞLIK IV

GERİ ÖDEME VEYA MUAFİYET

Madde 15

Gümrük vergilerinde geri ödeme veya muafiyet

Ortak Komite, bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinden 2 yıl sonra, herhangi bir Tarafın talebi üzerine, Tarafların gümrük vergilerinin geri ödenmesi ve dahilde işleme rejimlerinin işleyişini gözden geçirir. Ortak Komite, Tarafların gümrük vergilerinin geri ödenmesi ve dahilde işleme konularının gözden geçirilmesine dair kriterler oluşturabilir.

BAŞLIK V

MENŞE İSPAT BELGESİ

Madde 16
Genel koşullar

1. Türkiye menşeli ürünler Kosova'ya ve Kosova menşeli ürünler Türkiye'ye ithal edilirken, aşağıdaki belgelerden birinin ibrazı üzerine işbu Anlaşma'dan yararlanabilirler:

(a) Bir örneği Lahika III'te yer alan EUR.1 Dolaşım Sertifikası veya

(b) Madde 22(1)'de belirtilen durumlarda, ihracatçı tarafından verilen, söz konusu ürünleri teşhislerini mümkün kılmaya yeterli ayrıntıda tanımlayan fatura, teslimat notu veya başka herhangi bir ticari belge üzerinde belirtilen, bundan sonra "fatura beyanı" olarak atıfta bulunulacak olan bir beyan; fatura beyanı metni Lahika IV'te yer almaktadır.

2. Paragraf 1'e rağmen, işbu Ek anlamındaki menşeli ürünler Madde 27'de tanımlanan durumlarda, yukarıda bahsedilen belgelerden birinin ibrazına gerek olmaksızın Anlaşma'dan yararlanırlar.

Madde 17
EUR.1 Dolaşım Sertifikası'nın düzenlenme işlemleri

1. EUR.1 Dolaşım Sertifikası, ihracatçının veya ihracatçının sorumluluğunda yetkili temsilcisinin yazılı müracaatına binaen, ihracatçı ülkenin gümrük idaresi tarafından düzenlenir.

2. Bu amaçla, ihracatçı veya yetkili temsilcisi, örnekleri Lahika III'te yer alan EUR.1 Dolaşım Sertifikası ve müracaat formunu doldurur. Bu formlar, Anlaşma'nın

düzenlendiği dillerden birinde ve ihracatçı ülkenin iç mevzuat hükümleri çerçevesinde doldurulur. Eğer el yazısı kullanılırsa matbaa harfleriyle ve mürekkeple doldurulur. Eşyanın tanımı, bu amaçla ayrılmış kutu içine boş satır bırakılmaksızın yapılmalıdır. Eğer kutunun tamamı dolmaz ise, tanımın son satırının altına bir yatay çizgi çekilerek, boş alan çapraz bir çizgi ile kapatılır.

3. EUR.1 Dolaşım Sertifikası düzenlenmesi için müracaatta bulunan ihracatçı, EUR.1 Dolaşım Sertifikası'nı verecek ihracatçı ülkenin gümrük idaresinin talep edebileceği, söz konusu eşyanın menşe statüsü ile işbu Ek'in diğer koşullarının yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden tüm ilgili vesaiki herhangi bir zamanda ibraz etmeye hazırlıklı olur.

4. Söz konusu ürünlerin, işbu Ek'in diğer gerekliliklerini karşılması ve Türkiye veya Kosova menşeli olduğunun kabul edilmesi durumunda, Türkiye veya Kosova gümrük idaresi tarafından bir EUR.1 Dolaşım Sertifikası düzenlenir.

5. EUR.1 Dolaşım Sertikalarını düzenleyen gümrük idareleri, ürünlerin menşe statüsünün ve işbu Ek'in diğer koşullarının yerine getirildiğinin kontrolü için gereken her tedbiri alırlar. Bu amaçla, her türlü delil talebinde bulunma ve ihracatçının hesaplarında denetleme yapma veya gerekli görülen başka herhangi bir kontrol hakkına sahiptirler. EUR.1 Dolaşım Sertikalarını düzenleyen gümrük idareleri, Paragraf 2'de atıfta bulunulan formların usulünce doldurulmasını da sağlarlar. Özellikle, ürünün tanımı için ayrılmış bulunan boşluğun, her türlü sahte ilaveler yapılması imkanını ortadan kaldıracak şekilde doldurulmuş olduğunu kontrol ederler.

6. EUR.1 Dolaşım Sertifikası'nın düzenlendiği tarih, sertifika üzerindeki 11 numaralı kutuda gösterilir.

7. EUR.1 Dolaşım Sertifikası, gümrük idaresince düzenlenerek fiili ihracatın gerçekleştiği veya kesinleştiği anda, ihracatçının kullanımına verilir.

Madde 18
Sonradan düzenlenen EUR.1 Dolaşım Sertifikası

1. Madde 17(7)'ye rağmen, aşağıdaki durumlarda, EUR.1 Dolaşım Sertifikası istisnai olarak, ait olduğu eşyanın ihracatından sonra düzenlenebilir:

(a) hatalar, istenmeyerek yapılan ihmaller veya özel durumlar nedeniyle, ihracat esnasında düzenlenmemiş ise veya

(b) Gümrük idareleri, bir EUR.1 Dolaşım Sertifikası'nın düzenlenmiş, ancak teknik nedenlerle ithalatta kabul edilmemiş olduğu hususunda, tatmin edilirlerse.

2. Paragraf 1'in uygulanması açısından, ihracatçı, müracaatında EUR.1 Dolaşım Sertifikası'nın ait olduğu ürünlerin ihracat yer ve tarihini ve talebinin gerekçelerini belirtmek zorundadır.

3. Gümrük idareleri, ancak ihracatçının müracaatındaki bilgilerin mütekabil dosya ile uyumlu olduğunu doğruladıktan sonra, sonradan EUR.1 Dolaşım Sertifikası düzenleyebilirler.

4. Sonradan verilen EUR.1 Dolaşım Sertifikaları, aşağıdaki ibarelerden birini taşımalıdır:

EN	"ISSUED RETROSPECTIVELY"
TR	"SONRADAN VERİLMİŞTİR"
KS	"LËSHUAR APOSTERIORI"

5. Paragraf 4'te belirtilen ibare, EUR.1 Dolaşım Sertifikası'nın "Gözlemler" kutusuna konulur.

Madde 19
İkinci nüsha EUR. 1 Dolaşım Sertifikası düzenlenmesi

1. EUR.1 Dolaşım Sertifikası'nın çalınması, kaybolması veya hasar görmesi halinde ihracatçı, belgeyi düzenleyen gümrük idaresine, elindeki ihracat belgelerine dayanarak ikinci bir nüsha tanzim etmesi için müracaat edebilir.

2. Bu şekilde düzenlenen ikinci nüsha, aşağıdaki ibarelerden birini taşımalıdır:

EN	"DUPLICATE"
TR	"İKİNCİ NÜSHADIR"
KS	"DUPLIKATË"

3. Paragraf 2'de belirtilen ibare, EUR.1 Dolaşım Sertifikası'nın "Gözlemler" kutusuna konulur.

4. Orijinal EUR.1 Dolaşım Sertifikası'nın veriliş tarihini taşıması gereken ikinci nüsha bu tarihten itibaren hüküm ifade eder.

Madde 20
Önceden düzenlenmiş veya hazırlanmış bir menşe ispat belgesine istinaden EUR.1 Dolaşım Sertifikası düzenlenmesi

Menşeli ürünler Türkiye veya Kosova'da bir gümrük idaresinin kontrolü altında iken, söz konusu ürünlerin tamamı veya bir bölümünü Türkiye veya Kosova içinde başka bir yere göndermek amacıyla, orijinal menşe ispat belgesinin bir veya daha fazla EUR.1 Dolaşım Sertifikası ile değiştirilmesi mümkündür. Değiştirilen EUR.1 Dolaşım Sertifikası/Sertifikaları, ürünleri kontrolü altında bulunduran gümrük idaresi tarafından düzenlenir.

Madde 21
Muhasebesel ayırım

1. Aynı ve birbirleri yerine geçebilen menşeli ve menşeli olmayan madde stoklarının ayrı tutulmasının önemli maliyetler ve somut güçlükler doğurduğu hallerde, ilgililerin yazılı talebi üzerine gümrük idaresi, bu stokların yönetiminde "muhasebesel ayırım" adı verilen yöntemin kullanılmasına izin verebilir.

2. Bu yöntem, belirli bir referans dönemi için, elde edilen "menşeli" kabul edilebilecek ürün sayısının, stoklar fiziksel ayırıma tabi tutulduğunda elde edilecek olanla aynı olmasını sağlayabilmelidir.

3. Gümrük idaresi bu izni, gerekli görebileceği her türlü koşula bağlı olarak verebilir.

4. Bu yöntem, ürünlerin imal edildiği ülkede uygulanan genel muhasebe ilkelerine göre uygulanır ve kaydı tutulur.

5. Bu kolaylaştırmadan yararlanan, menşeli kabul edilebilecek ürün miktarı için, yerine göre menşe ispat belgesi düzenleyebilir veya kullanabilir. Gümrük idaresinin talebi üzerine, yararlanan, stoklarının nasıl işletildiğine dair bir bildirge sunar.

6. Gümrük idaresi, iznin kullanımını izler ve, her ne suretle olursa olsun, yararlananın, izni uygunsuz kullandığı veya bu Ek'te belirlenen diğer herhangi bir koşulu yerine getiremediği her durumda geri alabilir.

Madde 22
Fatura beyanında bulunma koşulları

1. Madde 16(1)(b)'de atıfta bulunulan fatura beyanı;

(a) Madde 23 anlamında bir onaylanmış ihracatçı tarafından veya

(b) toplam kıymeti 6000 Euro'yu geçmeyen menşeli ürünler ihtiva eden ve bir veya daha fazla paketten oluşan bir sevkiyat için, herhangi bir ihracatçı tarafından hazırlanabilir.

2. Fatura beyanı, söz konusu ürünlerin Türkiye veya Kosova menşeli olarak kabulü ve işbu Ek'in diğer koşullarının sağlanması halinde hazırlanabilir.

3. Fatura beyanında bulunan ihracatçı, ihracatçı ülkenin gümrük idaresinin talebi üzerine, söz konusu eşyanın menşe statüsü ile işbu Ek'in diğer koşullarının yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden tüm ilgili vesaiki her an ibraz etmeye hazırlıklı olur.

4. Fatura beyanı, ihracatçı tarafından, metni Lahika IV'te verilen ve aynı lahikadaki dillerden birinde ihracatçı ülkenin iç mevzuat hükümleriyle uyumlu olarak fatura, teslimat notu veya başka bir ticari belge üzerine daktilo edilmesi, damgalanması veya basılmasıyla hazırlanır. Eğer beyan el yazısı ile yapılırsa, matbaa harfleriyle ve mürekkeple yazılır.

5. Fatura beyanı, ihracatçının kendi el yazısı ile atacağı orijinal imzasını ihtiva etmelidir. Ancak, Madde 23 anlamında onaylanmış ihracatçıdan, kendi adıyla hazırlanmış herhangi bir fatura beyanının kendi el yazısıyla imzalanmış addedilerek tüm sorumluluğunu üzerine aldığına dair yazılı bir taahhütnameyi ihracatçı ülkenin gümrük idaresine vermiş olması koşuluyla, bu beyanı imzalama şartı aranmaz.

6. Bir fatura beyanı, ihracatçı tarafından ait olduğu ürünlerin ihracatı sırasında veya ait olduğu ürünlerin ithalatından itibaren iki yıl içinde ithalatçı ülkede ibrazı koşuluyla, ihracattan sonra hazırlanabilir.

Madde 23
Onaylanmış ihracatçı

1. İhracatçı ülkenin gümrük idaresi, bu Anlaşma kapsamındaki ürünlerin sık aralıklarla sevkiyatını yapmakta olan herhangi bir ihracatçıyı, (Bundan sonra "onaylanmış ihracatçı" olarak adlandırılacaktır.) söz konusu ürünlerin kıymetine bakılmaksızın fatura beyanında bulunabilmesi konusunda yetkili kılabilir. Böyle bir yetki talebinde bulunan ihracatçı, ürünlerin menşe statüsü ile işbu Ek'in diğer koşullarının yerine getirildiğini doğrulamak üzere gümrük idarelerine tatmin edici her türlü gerekli garantiyi vermek mecburiyetindedir.

2. Gümrük idaresi, onaylanmış ihracatçı statüsünü, kendisinin uygun gördüğü herhangi bir şarta bağlı olarak verebilir.

3. Gümrük idaresi, onaylanmış ihracatçıya, fatura beyanında yer almak üzere, bir gümrük onay numarası verir.

4. Gümrük idaresi, onaylanmış ihracatçının bu yetki kullanımını takip eder.

5. Gümrük idaresi, vermiş olduğu yetkiyi herhangi bir anda geri alabilir. Onaylanmış ihracatçı paragraf 1'de belirtilen garantiyi artık vermez, paragraf 2'de belirtilen şartları artık yerine getirmez veya yetkiyi doğru olmayan bir şekilde kullanırsa, gümrük idaresi bu tasarrufta bulunur.

Madde 24
Menşe ispat belgesinin geçerliliği

1. Bir menşe ispat belgesi, ihracatçı ülkede düzenleniş tarihinden itibaren dört ay süreyle geçerli olur ve bu süre zarfında ithalatçı ülkenin gümrük idarelerine ibraz edilmek zorundadır.

2. Paragraf 1'de belirtilen son ibraz tarihinden sonra ithalatçı ülkenin gümrük idaresine ibraz edilen menşe ispat belgeleri, bu belgelerin belirlenmiş son tarihe kadar ibraz edilememesinin istisnai durumlardan kaynaklanması halinde tercihli muamele uygulanmak üzere kabul edilebilir.

3. Diğer geç ibraz hallerinde ithalatçı ülkenin gümrük idaresi, ürünlerin belirtilen son tarihten önce sunulmuş olması kaydıyla menşe ispat belgelerini kabul edebilir.

Madde 25
Menşe ispat belgesinin ibrazı

Menşe ispat belgeleri, ithalatçı ülkedeki usullere uygun olarak bu ülkenin gümrük idaresine ibraz edilir. Anılan idare, menşe ispat belgesinin çevirisini ve ayrıca, ürünlerin Anlaşma'nın uygulanmasının gerektirdiği koşulları sağladığına ilişkin ithalatçının beyanı ile birlikte ithalat beyannamesini de talep edebilir.

Madde 26
Parçalar halinde ithalat

İthalatçının talebi üzerine ve ithalatçı ülkenin gümrük idaresince belirlenen şartlara binaen, Armonize Sistem'in 2(a) Genel Kuralı anlamındaki birleştirilmemiş veya monte edilmemiş halde olan ve Armonize Sistem'in XVI ve XVII. bölümlerinde veya 7308 ve 9406 pozisyonlarında yer alan ürünlerin, parçalar halinde ithal edilmesi halinde, bu tür ürünler için tek bir menşe ispat belgesi, ilk parçanın ithalatı sırasında gümrük idaresine ibraz edilir.

Madde 27
Menşe ispat belgesinden muafiyet

1. Gerçek kişilerden gerçek kişilere küçük paketler halinde gönderilen veya yolcunun zati eşyasını oluşturan ürünler, ticari amaçlarla ithal edilmemişlerse ve işbu Ek'in şartlarına uydukları beyan edilirse ve böyle bir beyanın doğruluğundan şüphe edilmiyorsa, menşe ispat belgesinin ibrazına gerek olmaksızın menşeli olarak kabul edilirler. Posta ile gönderilen ürünler için bu beyan, CN22/CN23 gümrük beyannamesi üzerinde veya bu belgeye eklenen bir kağıt üzerinde yapılabilir.

2. Arızî olarak yapılan ve yalnızca alıcıların veya yolcuların veya bunların ailesinin kişisel kullanımına yönelik ürünlerin ithalatı, ürünlerin cinsinden ve miktarından ticari amaç güdülmediği aşikârsa, ticari amaçlı ithalat olarak kabul edilmez.

3. Ayrıca, ürünlerin toplam kıymeti küçük paketler için 500 Euro'yu veya yolcunun zati eşyasını oluşturan ürünler için 1200 Euro'yu aşamaz.

Madde 28
Destekleyici belgeler

Madde 17(3) ve 22(3)'te belirtilen, bir EUR.1 Dolaşım Sertifikası veya fatura beyanı kapsamındaki ürünlerin Türkiye veya Kosova menşeli olduğunu ve işbu Ek'in diğer koşullarını yerine getirdiğini tevsik etmek amacıyla kullanılan belgeler, bunların yanında aşağıda belirtilenleri de içerebilir:

(a) ihracatçı veya tedarikçi tarafından, söz konusu eşyanın elde edilmesi için gerçekleştirilen işlemleri belgeleyici nitelikte, örneğin hesaplarında veya iç muhasebesinde yer alan doğrudan deliller;

(b) Türkiye veya Kosova'da düzenlenmiş veya hazırlanmış, imalatta kullanılan maddelerin menşe statüsünü tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler;

(c) Türkiye veya Kosova'da düzenlenmiş veya hazırlanmış, Türkiye veya Kosova'da maddeler üzerinde yapılan işçilik veya işlemi tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler;

(d) Türkiye veya Kosova'da işbu Ek uyarınca düzenlenmiş veya hazırlanmış olan, kullanılmış maddelerin menşe statüsünü tevsik eden EUR.1 Dolaşım Sertifikaları veya fatura beyanları.

Madde 29
Menşe ispat belgeleri ile destekleyici belgelerin muhafazası

1. EUR.1 Dolaşım Sertifikası düzenlenmesi için müracaatta bulunan ihracatçı, Madde 17(3)'te belirtilen vesaiki en az üç yıl muhafaza eder.

2. Fatura beyanında bulunan ihracatçı, işbu beyanın bir nüshasını ve Madde 22(3)'te belirtilen vesaiki en az üç yıl muhafaza eder.

3. İhracatçı ülkenin EUR.1 Dolaşım Sertifikası düzenleyen gümrük idaresi, Madde 17(2)'de belirtilen müracaat formunu en az üç yıl muhafaza eder.

4. İthalatçı ülkenin gümrük idaresi, kendisine ibraz edilen EUR.1 Dolaşım Sertifikaları ve fatura beyanlarını en az üç yıl muhafaza eder.

Madde 30
Farklılıklar ve şekli hatalar

1. Menşe ispat belgesi üzerindeki ibareler ile ürünlerin ithalat işlemlerini yerine getirmek amacıyla gümrük idarelerine ibraz edilen belgeler üzerindeki ibareler arasında bulunabilecek küçük tutarsızlıklar, sunulan ürünlere karşılık geldiğinin usulünce tespit edilmesi kaydıyla, menşe ispat belgesini kendiliğinden geçersiz kılmaz.

2. Menşe ispat belgesi üzerindeki ifadelerin doğruluğu üzerinde şüphe yaratması söz konusu olmayan, daktilo hatası gibi bariz şekli hatalar, menşe ispat belgesinin reddedilmesini gerektirmez.

Madde 31
Euro cinsinden ifade edilen tutarlar

1. Madde 22(1)(b) ve 27(3) hükümlerinin uygulanması için, eşyanın Euro dışında bir para birimi üzerinden faturalandırıldığı durumlarda, Tarafların ulusal para birimleri cinsinden ifade edilen ve Euro tutarına eşit tutarlar, ilgili ülkelerin her biri tarafından yıllık olarak sabitlenir.

2. Bir sevkiyat, Türkiye veya Kosova tarafından sabitlenen tutara göre, faturanın düzenlendiği para birimine atıf yapılmak suretiyle, Madde 22(1)(b) ve 27(3) hükümlerinden yararlanır.

3. Belirli bir ulusal para biriminde kullanılacak tutarlar, Ekim ayının ilk iş günü kurundan ifade edilen Euro cinsinden tutarlara eşit olur. Taraf ülkeler ilgili tutarları birbirlerine 15 Ekim'e kadar bildirirler. Bu tutarlar bir sonraki yılın 1 Ocak gününden itibaren uygulanır.

4. Bir ülke, Euro cinsinden ifade edilen bir tutarın kendi ulusal para birimine çevrilmesinin sonucunda ortaya çıkan tutarda, aşağı veya yukarı doğru yuvarlama yapabilir. Yuvarlanan tutarlar, çevirme işlemi sonucunda ortaya çıkan tutarın yüzde 5'inden farklı olamaz. Bir ülke, paragraf 3'te öngörülen yıllık ayarlama zamanında yapılan çevirme işlemi, ulusal birim cinsinden eşdeğerinin yuvarlama yapılmaksızın yüzde 15'inden daha düşük bir artışla sonuçlanıyorsa, Euro cinsinden ifade edilen tutarın eşdeğeri ulusal para karşılığını, değiştirmeden koruyabilir. Çevirme işlemi ulusal para eşdeğerinde bir düşüşle sonuçlanıyorsa, bu eşdeğer değiştirilmeden korunabilir.

5. Euro cinsinden ifade edilen tutarlar, Türkiye veya Kosova'nın talebi üzerine Ortak Komite tarafından gözden geçirilir. Gözden geçirme sırasında Ortak Komite, belirtilen limitlerin gerçekteki etkilerinin korunmasının istenilip istenilmediğini değerlendirir. Bu amaçla, Euro cinsinden ifade edilen tutarları değiştirmeye karar verebilir.

BAŞLIK VI

İDARİ İŞBİRLİĞİ DÜZENLEMELERİ

Madde 32
Karşılıklı yardım

1. Türkiye veya Kosova gümrük idareleri birbirlerine, kendi gümrük idarelerinde EUR.1 Dolaşım Sertifikası düzenlenmesinde kullanılan mühürlerin örnek baskılarını ve EUR.1 Dolaşım Sertifikaları'nın ve fatura beyanlarının sonradan kontrolünden sorumlu gümrük idarelerinin adreslerini sağlarlar.

2. Bu Ek'in düzgün uygulanmasını teminen, Türkiye veya Kosova, yetkili gümrük idareleri vasıtasıyla, birbirlerine EUR.1 Dolaşım Sertifikaları veya fatura beyanlarının geçerliliklerinin ve bu vesaikte yer alan bilgilerin doğruluğunun kontrolünde yardımcı olurlar.

Madde 33
Menşe ispat belgelerinin kontrolü

1. Menşe ispat belgelerinin sonradan kontrolü, sondaj usulü ile veya ithalatçı ülke gümrük idaresinin bu belgelerin geçerliliğine, söz konusu ürünlerin menşe statüsüne veya işbu Ek'in diğer koşullarının yerine getirilişine ilişkin makul şüphesi olduğu her an yapılır.

2. Paragraf 1 hükümlerini yerine getirmek amacıyla, ithalatçı ülkenin gümrük idaresi, EUR.1 Dolaşım Sertifikası ve fatura ile, eğer ibraz edilmiş ise fatura beyanını, yahut bu vesaikin birer kopyasını, gerektiğinde araştırmanın gerekçelerini de belirterek ihracatçı ülkenin gümrük idaresine geri gönderir. Menşe ispat belgesinde yer alan bilgilerin doğru olmadığı kanaatini uyandıran elde edilmiş tüm belge ve bilgi, kontrol talebini desteklemek üzere gönderilir.

3. Kontrol, ihracatçı ülkenin gümrük idaresi tarafından yapılır. Bu amaçla, ihracatçı ülkenin gümrük idaresi, her türlü delil talep etme ve ihracatçının hesaplarını denetleme veya gerekli gördüğü diğer kontrolleri yapabilme yetkisine sahip olur.

4. Eğer ithalatçı ülkenin gümrük idaresi, kontrol sonucunun beklenmesi süresinde söz konusu ürünlere tercihli muamele tanınmasını askıya almaya karar verirse, ürünlerin takdir edilen ihtiyati tedbirlere bağlı olarak serbest bırakılmasını ithalatçıya önerir.

5. Kontrol talebinde bulunan gümrük idaresi, bu kontrolün sonuçlarından mümkün olan en kısa zamanda haberdar edilir. Bu sonuçlar, belgelerin gerçek olup olmadığını, söz konusu ürünlerin Türkiye veya Kosova menşeli olarak kabul edilip edilemeyeceğini ve işbu Ek'in diğer koşullarına uyup uymadıklarını açıkça belirtmelidir.

6. Makul şüphe olması halinde, kontrol talebine on ay içinde cevap alınamaz veya cevap söz konusu belgenin gerçekliğinin veya ürünlerin gerçek menşeinin tespitine imkan verecek ölçüde yeterli bilgi içermiyorsa, talepte bulunan gümrük idaresi, istisnai durumlar haricinde, tercih tanınmasını reddeder.

Madde 34
Anlaşmazlıkların çözümü

Madde 33'teki kontrol usulleriyle ilgili olarak, kontrol talebinde bulunan gümrük idaresi ile bu kontrolün yapılmasından sorumlu gümrük idaresi arasında çözümlenemeyen bir anlaşmazlığın veya işbu Ek'in yorumlanmasına ilişkin bir soru hasıl olması halinde, gümrük idareleri durumu Ortak Komite'ye arz eder.

İthalatçı ile, ithalatçı ülkenin gümrük idaresi arasında çıkabilecek her türlü anlaşmazlık, adı geçen ülkenin mevzuatı çerçevesinde çözülür.

Madde 35
Cezalar

Ürünler için tercihli muamele hakkı elde etmek amacıyla, yanlış bilgi içeren bir belgeyi hazırlayan veya hazırlattıran şahıslara ceza uygulanır.

Madde 36
Serbest bölgeler

1. Türkiye veya Kosova, nakliye esnasında, kendi ülkelerinde bulunan bir serbest bölgeyi kullanan, bir menşe ispat belgesi kapsamında ticarete konu ürünlerin başka ürünlerle değiştirilmelerini veya bozulmalarını önleyici normal işlemler dışındaki herhangi bir işleme tabi tutulmamalarının temini konusundaki bütün tedbirleri alırlar.

2. Paragraf 1 hükümlerine istisna olarak, Türkiye veya Kosova menşeli ürünler bir menşe ispat belgesi kapsamında bir serbest bölgeye ithal olunur ve bir işleme veya muameleden geçirilirse, ilgili idare, uygulanan işlem veya muamelenin işbu Ek hükümlerine uygun olması koşuluyla, ihracatçının talebi üzerine yeni bir EUR.1 Dolaşım Sertifikası düzenler.

BAŞLIK VII

SON HÜKÜMLER

Madde 37
Transit haldeki ve antrepodaki eşya

Başlık II'nin hükümlerine uygun olan ve Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihte transit halinde olan ya da Türkiye veya Kosova'da antrepolarda veya serbest bölgelerde geçici depolanan eşya, ithalatçı Tarafın gümrük idaresine sözkonusu tarihten itibaren dört ay içinde menşe ispat belgesi ile beraber eşyanın transit olduğunu gösteren destekleyici belgelerin ibraz edilmesi suretiyle menşeli ürünler olarak kabul edilir.

Madde 38
Lahikalar

Bu Ek'in lahikaları onun ayrılmaz bir parçasıdır.

Madde 39
Ek'te yapılacak değişiklikler

Ortak Komite, işbu Ek hükümlerinde değişiklik yapmaya karar verebilir.

Madde 40
Gümrük Alt Komitesi

1. Gümrük Alt Komitesi, bu Ek'in doğru ve yeknesak uygulanması amacıyla idari işbirliği yapmak ve gümrük alanında verilecek diğer görevleri yerine getirmek amacıyla oluşturulur.

2. Bu Alt Komite, iki tarafın gümrükle ilgili hususlardan sorumlu uzmanlarından oluşur.

LAHİKA I

Lahika II'de yer alan liste için giriş notları

Not 1:

Liste, tüm ürünlerin bu Ek'in 6. Maddesi çerçevesinde yeterli düzeyde işçilik veya işlem görmüş olarak kabul edilmeleri için gerekli şartları düzenler.

Not 2:

2.1 Listenin ilk iki sütunu elde edilen ürünü tanımlamaktadır. 1. sütun Armonize Sistem'de kullanılan tarife pozisyon numarası ya da fasıl numarasını, 2. sütun ise bu sistemde kullanılan tarife pozisyonu ya da fasıl kapsamındaki eşyanın tanımını vermektedir. İlk iki sütuna yapılan her bir giriş için 3. veya 4. sütunda bir kural belirtilmiştir. Bazı hallerde 1. sütundaki girişin önüne 'y' ibaresi konulması, 3. veya 4. sütundaki kuralın sadece, pozisyonun 2. sütunda tanımlanan o kısmına uygulanacağı anlamına gelmektedir.

2.2 1. sütunda bir çok pozisyon numarasının bir arada gruplandırılmış olduğu veya bir fasıl numarasının verildiği ve dolayısıyla 2. sütundaki ürün tanımlarının genel ifadelerle verilmiş olduğu hallerde, 3. veya 4. sütundaki bitişik kurallar, Armonize Sistem'de bir faslın tarife pozisyonlarında veya 1. sütunda gruplandırılmış pozisyonlardan herhangi birisinde sınıflandırılan ürünlerin hepsine uygulanır.

2.3 Listede bir tarife pozisyonunda yer alan farklı ürünlerin farklı kurallara tabi olması halinde, her bir bent, 3. veya 4. sütundaki bitişik kurallara tabi tarife pozisyonunun ilgili kısmının tanımını içerir.

2.4 İlk iki sütundaki herhangi bir kalem için, 3. ve 4. sütunların her ikisinde de bir kural belirlenmiş ise, ihracatçı, sütun 3 veya sütun 4'te yer alan kurallardan herhangi birisini uygulamayı, bir alternatif olarak tercih edebilir. 4. sütunda hiçbir menşe kuralı verilmemiş ise, 3. sütunda yer alan kuralın uygulanması gerekir.

Not 3:

3.1 Başka bir ürünün imalatında kullanılan menşe statüsü kazanmış ürünlere ilişkin bu Ek'in 6. Maddesinde yer alan şartlar, menşe statüsünün bu ürünlerin kullanıldığı fabrikada veya Türkiye veya Kosova'da başka bir fabrikada kazanılıp kazanılmadığına bakılmaksızın uygulanır.

Örneğin;

8407 pozisyonundaki bir motor, ki kural kullanılacak menşeli olmayan maddelerin kıymetinin fabrika-çıkış fiyatının yüzde 40'ını aşamayacağını belirtir, y.7224 pozisyonundaki "dövme suretiyle kabaca şekillendirilmiş diğer çelik alaşımları" ile yapılır.

Eğer bu dövme işlemi Türkiye'de menşeli olmayan külçelerden yapılmış ise, listede y.7224 pozisyonu için verilen kural gereğince bu işlem menşe statüsüne sahiptir. Bu takdirde aynı fabrikada veya Türkiye'de başka bir fabrikada üretilip üretilmediğine bakılmaksızın, dövme, motorun kıymet hesaplamasında menşeli sayılır. Yani, kullanılan menşeli olmayan maddelerin kıymetleri toplamı alınırken, menşeli olmayan külçenin kıymeti hesaba katılmaz.

3.2 Listedeki kural gerekli asgari işçilik veya işlem miktarını gösterir ve daha fazla işçilik ve işlem de menşe statüsü verir; aksine daha az işçilik ve işlem menşe statüsü veremez. Bu nedenle, bir kural belirli bir imalat aşamasında menşeli olmayan madde kullanılabileceğini belirtirse, bu tür maddenin daha önceki bir imalat aşamasında kullanılması mümkün, daha sonraki aşamasında ise mümkün değildir.

3.3 Not 3.2'deki kural saklı kalmak üzere, bir kural "herhangi bir pozisyondaki maddelerden imalat" ifadesini kullanıyorsa, herhangi bir pozisyondaki maddeler (ürün ile aynı pozisyon ve tanıma sahip maddeler bile), kuralın içerebileceği bazı özel kısıtlamalar da dikkate alınmak koşuluyla kullanılabilir.

Bununla birlikte, "... pozisyondaki diğer maddeler de dahil olmak üzere, herhangi bir pozisyondaki maddelerden imalat" veya "ürün ile aynı pozisyondaki diğer maddeler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki maddelerden imalat" ifadesi, listenin 2. sütununda belirtilen ürün ile aynı tanıma sahip olanlar hariç herhangi bir pozisyondaki maddelerin, kullanılabileceği anlamına gelir.

3.4 Listedeki bir kural bir ürünün birden fazla maddeden imal edilebileceğini ifade ettiğinde, bu, bir veya birden çok maddenin kullanılabileceği anlamına gelir. Tamamının kullanılmasını gerektirmez.

Örneğin;

5208 ila 5212 pozisyonlarındaki mensucat için kural, tabii liflerin kullanılabileceğini ve diğer maddeler arasında kimyasal maddelerin de kullanılabileceğini ifade eder. Bu her ikisinin de kullanılması gerektiği anlamına gelmez; biri, diğeri veya ikisi birden kullanılabilir.

3.5 Listedeki bir kural bir ürünün belli bir maddeden imal edilmesi gerektiğini ifade ederse, açıktır ki bu şart kendi doğası gereği kuralı karşılamayan başka maddelerin kullanılmasını engellemez. (dokumaya ilişkin maddelere ilişkin aşağıdaki Not 6.2'ye de bakınız).

Örneğin;

1904 pozisyonundaki müstahzar gıda için hububat ve bunların türevlerinin kullanılmasını hariç tutan kural, hububattan üretilmemiş mineral tuzların, kimyasal maddelerin veya diğer katkı maddelerinin kullanılmasını engellemez.

Ancak bu kural, listede gösterilen belirli bir maddeden üretilememesine rağmen aynı özellikte olan ve önceki bir imalat safhasında bulunan bir maddeden üretilebilen ürünlere uygulanmaz.

Örneğin:

y Fasıl 62'deki, dokunmamış maddelerden mamul bir giyim eşyası söz konusu olduğunda, bu eşya grubu için sadece menşeli olmayan ipliğin kullanımına müsaade ediliyorsa, -dokunmamış kumaşların normal olarak iplikten üretilememesine rağmen- dokunmamış kumaştan başlanması mümkün değildir. Böyle durumlarda, başlangıç maddesinin normal olarak iplikten önceki bir safhada - yani lif safhasında- olması gerekir.

3.6 Listedeki kuralda, kullanılabilecek menşeli olmayan maddelerin maksimum kıymeti için iki yüzde oranı verilmiş ise, bu yüzdeler birbirine eklenemez. Diğer bir deyişle, kullanılan menşeli olmayan maddelerin toplam kıymeti verilen yüzde oranlarının en yüksek olanını aşamaz. Ayrıca, her bir yüzde oranı ilgili olduğu maddeye uygulanırken aşılmamalıdır.

Not 4:

4.1 Listede "tabii lifler" kavramı suni ve sentetik liflerden başka liflere atıfta bulunmak üzere kullanılmıştır. Bu, eğirme işleminin başlamasından önceki - döküntüler dahil- aşamalarla sınırlıdır ve aksi belirtilmedikçe karde edilmiş, taranmış veya başka türlü işleme tabi tutulmuş ancak eğrilmemiş lifleri kapsar.

4.2 "Tabii lifler" kavramı 0503 pozisyonundaki at kılı, 5002 ve 5003 pozisyonlarındaki ipek, 5101 ila 5105 pozisyonlarındaki yün lifler ve ince veya kaba hayvan kılları, 5201 ila 5203 pozisyonlarındaki pamuk lifleri ve 5301 ila 5305 pozisyonlarındaki diğer bitkisel lifleri kapsar.

4.3 "Tekstil hamuru", "kimyasal maddeler" ve "kağıt yapımına mahsus maddeler" kavramları listede 50 ila 63. fasıllarda sınıflandırılmayan ve sunî, sentetik ve kağıt lifleri veya iplikleri imalinde kullanılabilen maddeleri tanımlamak üzere kullanılmıştır.

4.4 "Sentetik ve suni devamsız lifler" kavramı listede 5501 ila 5507 pozisyonlardaki sentetik veya sunî filament demetler, devamsız lifler veya döküntülere atfen kullanılmıştır.

Not 5:

5.1. Listede yer alan bir ürün için bu nota atıfta bulunulduğunda, 3. sütunda belirtilen şartlar, bu ürünün imalatında kullanılan, tüm temel dokumaya elverişli maddelerin toplam ağırlığının hep birlikte yüzde 10 veya daha azını oluşturan temel dokumaya elverişli maddelere uygulanmaz (aşağıdaki Not 5.3 ve 5.4'e de bakınız).

5.2. Bununla birlikte, Not 5.1'de bahsedilen bu tolerans yalnızca iki veya daha fazla temel dokumaya elverişli maddeden yapılmış karışık ürünlere uygulanabilir.

Aşağıdakiler temel dokumaya elverişli maddelerdir:

- ipek,
- yün,
- kaba hayvan kılı,
- ince hayvan kılı,
- at kılı,
- pamuk,

- kağıt yapımına mahsus maddeler ve kağıt,
- keten,
- kenevir,
- jüt ve bitki iç kabuklarının dokumaya elverişli diğer lifleri,
- sisal ve agave türlerinin dokumaya elverişli lifleri,
- hindistan cevizi, abaka, rami ve dokumaya elverişli diğer bitkisel lifler,
- sentetik filamentler,
- sunî filamentler,
- iletkenliği olan filamentler,
- polipropilenden sentetik devamsız lifler,
- poliesterden sentetik devamsız lifler,
- poliamidden sentetik devamsız lifler,
- poliakrilonitrilden sentetik devamsız lifler,
- poliimidden sentetik devamsız lifler,
- politetraflüoroetilenden sentetik devamsız lifler,
- polifenilen sülfitten sentetik devamsız lifler,
- polivinil klorürden sentetik devamsız lifler,
- diğer sentetik devamsız lifler,
- viskozdan suni ve sentetik devamsız lifler,
- diğer suni devamsız lifler,

-gipe edilmiş olsun olmasın bükülebilir polieter parçalı (segmentli) poliüretandan (segmente edilmiş) mamul iplik,

-gipe edilmiş olsun olmasın bükülebilir poliester parçalı (segmentli) poliüretandan (segmente edilmiş) mamul iplik,

- önemli bir kısmı alüminyum yapraklardan veya alüminyum tozuyla kaplanmış olsun olmasın plastik filmden oluşan şeritlerle birleştirilmiş 5605 pozisyonunda yer alan ürünler (metalize iplikler) (genişliği 5 mm.yi geçmeyen, iki plastik film arasına renkli veya renksiz bir yapıştırıcı vasıtasıyla sıkıştırılmış olanlar)
- 5605 pozisyonunda yer alan diğer ürünler.

Örneğin;

5203 pozisyonundaki pamuk lifleri ve 5506 pozisyonundaki sentetik devamsız liflerden imal edilmiş 5205 pozisyonundaki bir iplik karışık bir ipliktir. Bu

yüzden, menşe kurallarını karşılamayan menşeli olmayan sentetik devamsız lifler (bunların kimyasal maddeler veya tekstil hamurundan imal edilmesi gerekmektedir), ipliğin ağırlığının en çok yüzde 10'una kadar kullanılabilir.

Örneğin;

5107 pozisyonundaki yün ipliği ve 5509 pozisyonundaki sentetik devamsız liflerden mamul iplikten imal edilmiş 5112 pozisyonundaki bir yünlü mensucat karışık bir mensucattır. Bu yüzden menşe kurallarını karşılamayan menşeli olmayan sentetik iplik (bunların kimyasal maddelerden veya tekstil hamurundan imali gerekmektedir) veya yün iplik (bunların karde edilmemiş, taranmamış veya başka bir şekilde eğirmeye hazırlanmamış tabii liflerden imali gerekmektedir) veya her ikisinin karışımı, mensucatın ağırlığının en çok yüzde 10'una kadar kullanılabilir.

Örneğin;

5205 pozisyonundaki pamuk ipliğinden ve 5210 pozisyonundaki pamuklu mensucattan imal edilmiş, 5802 pozisyonundaki bir tufte edilmiş mensucat, eğer pamuklu mensucat, iki farklı pozisyonda yer alan ipliklerden imal edilmiş bir karışık mensucat ise veya kullanılan pamuk iplikleri bir karışım ise, bir karışık üründür.

Örneğin;

Eğer söz konusu tufte edilmiş mensucat, 5205 pozisyonundaki pamuk ipliğinden veya 5407 pozisyonundaki sentetik mensucattan imal edilmiş ise, bu takdirde açıktır ki, kullanılan iplikler iki ayrı temel dokumaya elverişli maddedir ve aynı şekilde tufte edilmiş mensucat bir karışık üründür.

5.3. "Gipe edilmiş olsun veya olmasın bükülebilir polieter parçaları (segment) içeren poliüretandan (segmente edilmiş) imal edilmiş iplik" ihtiva eden ürünlerde bu tolerans söz konusu iplik için yüzde 20'dir.

5.4. "Alüminyum yaprak veya alüminyum tozu ile kaplanmış olsun veya olmasın plastik film" esaslı şerit ihtiva eden, 5 mm.yi geçmeyen genişlikte, bir yapıştırıcı ile iki plastik film arasına sıkıştırılmış ürünlerde bu tolerans söz konusu şerit için yüzde 30'dur.

Not 6:

6.1 Listede bu giriş notuna atıfta bulunan bir dipnot ile işaretlenmiş tekstil ürünlerinde, söz konusu mamul ürünler için 3 no'lu sütunda belirlenen kuralları karşılamayan astar ve iç astarlar haricindeki tekstil maddeleri, mamulünkinden başka bir pozisyonda yer almaları ve toplam kıymetlerinin mamulün fabrika çıkış fiyatının yüzde 8'ini aşmaması kaydıyla, kullanılabilirler.

6.2. Not 6.3'ün hükümlerine halel getirmeksizin 50 ila 63. fasıllar arasında yer almayan maddeler, dokumaya elverişli madde ihtiva etsinler veya etmesinler, serbestçe kullanılabilirler.

Örneğin;

Listedeki bir kural, örneğin pantolon gibi belli bir tekstil eşyası için iplik kullanılması gerektiğini belirtiyorsa, bu kural, örneğin düğme gibi metal eşyaların -düğmeler 50 ila 63. fasıllar arasında yer almadığından- kullanılmasını engellemez. Aynı nedenle, fermuarların, normal olarak dokumaya elverişli madde ihtiva etmelerine rağmen, kullanılmasına mani teşkil etmez.

6.3. Bir yüzde kuralı uygulandığında, kullanılan menşeli olmayan maddelerin kıymeti hesaplanırken 50 ila 63. fasıllarda yer almayan maddelerin kıymetlerinin de hesaba dahil edilmesi gerekir.

Not 7:

7.1. y 2707, 2713 ila 2715, y 2901, y 2902 ve y 3403 pozisyonları bahis konusu olduğunda "özel işlemler", aşağıdakilerdir:

(a) vakumla damıtma;

(b) daha ileri fraksiyonlara ayırma işlemiyle yeniden damıtma;

(c) patlayıcılık verme (cracking);

(d) yeniden şekillendirme (reforming);

(e) seçici çözücüler vasıtasıyla ekstraksiyon;

(f) aşağıdaki operasyonların hepsini içeren işlem: konsantre sülfirik asitle veya oleumla ya da sülfürik anhidritle işlem görme, alkali ajanlarla nötralizasyon, kendi yapısı itibariyle aktif olan toprakla, aktifleştirilmiş toprakla, aktif karbon veya boksitle arıtma ve dekolarasyon (rengini giderme);

(g) polimerizasyon;

(h) alkilasyon;

(i) izomerleştirme;

7.2. 2710, 2711 ve 2712 pozisyonları bahis konusu olduğunda "özel işlemler", aşağıdakilerdir:

(a) vakumla damıtma;

(b) daha ileri fraksiyonlara ayırma işlemiyle yeniden damıtma;

(c) patlayıcılık verme (cracking);

(d) yeniden şekillendirme (reforming);

(e) seçici çözücüler vasıtasıyla ekstraksiyon;

(f) aşağıdaki operasyonların hepsini içeren işlem: konsantre sülfirik asitle veya oleumla ya da sülfürik anhidritle işlem görme, alkali ajanlarla nötralizasyon, kendi yapısı itibariyle aktif olan toprakla, aktifleştirilmiş toprakla, aktif karbon veya boksitle arıtma ve dekolarasyon (rengini giderme);

(g) polimerizasyon;

(h) alkilasyon;

(ij) izomerleştirme;

(k) sadece y 2710 pozisyonuna dahil ağır yağlar açısından hidrojenle yapılan, işleme tabi tutulan ürünlerin kükürt muhtevasının asgari yüzde

85 azalması ile sonuçlanan kükürt-giderme (ASTM D 1266-59 T metodu);

(l) sadece 2710 pozisyonuna dahil ürünler açısından filtrelemeden gayri bir işlemle parafin giderme;

(m) sadece y 2710 pozisyonuna dahil ağır yağlar açısından hidrojenin bir kimyasal reaksiyonda aktif bir element olarak yer aldığı, kükürt gidermenin dışında bir amaçla gerçekleştirilen, 20 bar'dan daha yüksek basınçta ve 250^0C'den daha yüksek sıcaklıkta, katalizör kullanılarak hidrojen ile muamele. Bununla beraber, y 2710 pozisyonunda yer alan yağlama yağlarının, daha özel olarak renk ve istikrarı iyileştirmek üzere, hidrojenle daha ileri muamelesi (yani hidrofinisaj ve renk giderme), özel işlem olarak kabul edilmeyecektir;

(n) sadece y 2710 pozisyonuna dahil fuel-oiller açısından bu ürünlerin, fireler dahil hacimce yüzde 30'undan daha azının 300^0C'de ASTM D 86 metoduyla damıtılması şartıyla, atmosferde damıtma;

(o) sadece y 2710 pozisyonuna dahil, gaz yağları ve fuel-oillerden gayri ağır yağlar açısından yüksek frekanslı elektrik fırça deşarjı vasıtasıyla muamele;

(p) sadece y 2712 pozisyonuna dahil ham yağlar (ağırlığı itibariyle % 0.75'ten az yağ içeren vazelin, ozokerit, linyit mumu veya turb mumu, parafin hariç) açısından ayrımsal billurlaştırma vasıtasıyla yağ alma.

7.3. y 2707, 2713 ila 2715, y 2901, y 2902 ve y 3403 pozisyonları açısından, temizleme, dekantasyon, tuz giderme, su ile ayırma, filtreleme, renklendirme, işaretleme, kükürt muhtevalı ürünlerin karıştırılması sonucunda bir kükürt muhtevası elde etme, bu operasyonların veya benzeri operasyonların herhangi bir kombinasyonu menşe kazandırmaz.

LAHİKA II

İmal edilen ürünün menşe statüsü kazanabilmesi için menşeli olmayan maddelere uygulanması gereken işçilik ve işlem listesi

Listede belirtilen ürünlerin tamamı Anlaşma'da yer almayabailir. Bu nedenle Anlaşma'nın diğer bölümlerine bakılması gereklidir.

AS Kodu	Ürünün Tanımı	Menşeli olmayan maddelere uygulanarak menşe statüsü veren işçilik ve işlemler		
(1)	(2)	(3)	veya	(4)
Fasıl 01	Canlı hayvanlar	Kullanılan Fasıl 1'de yer alan hayvanlar tamamıyla elde edilir		
Fasıl 02	Etler ve yenilen sakatat	Kullanılan Fasıl 1 ve 2'de yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat		
Fasıl 03	Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	Kullanılan Fasıl 3'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat		
y Fasıl 4 0403	Süt ürünleri; kuş ve kümes hayvanlarının yumurtaları; tabii bal; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan yenilebilir hayvansal ürünler; aşağıda belirtilenler hariç: Yayıkaltı süt, pıhtılaşmış süt ve krema, yoğurt, kefir ve diğer fermente edilmiş veya asitliği arıtılmış süt ve krema (konsantre edilmiş olsun olmasın, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış olsun olmasın veya aroma veya ilave meyve, sert kabuklu meyve veya kakao içersin içermesin)	Kullanılan Fasıl 4'te yer alan tüm girdilerin tatamıyla elde edildiği imalat - Kullanılan Fasıl 4'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği, - ananas, küçük limon veya greyfurdun suyu hariç olmak üzere, kullanılan 2009 pozisyonunda yer alan tüm meyve sularının o ülke menşeli olması gereken, - kullanılan Fasıl 17'nin herhangi bir girdisinin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.		
y Fasıl 05 y 0502	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan hayvansal menşeli ürünler; aşağıda belirtilenler hariç: Evcil domuz, yaban domuzu veya porsukların ince ve kalın kılları, hazırlanmış	Kullanılan Fasıl 5'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat. İnce ve kalın kılların temizlenmesi, dezenfekte edilmesi, ebatlarına göre ayrılması ve düzeltilmesi		
Fasıl 06	Canlı ağaçlar ve diğer bitkiler; yumrular, kökler ve benzerleri; kesme çiçekler ve süs yaprakları	-Kullanılan Fasıl 6'da yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği, -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat.		
Fasıl 07	Yenilebilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	Kullanılan Fasıl 7'de yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat.		

(1)	(2)	(3) veya	(4)
Fasıl 08	Yenilen meyveler ve yenilen sert kabuklu meyveler; turunçgillerin ve kavunların ve karpuzların kabukları	- Kullanılan meyveler ve sert kabuklu meyvelerin tamamıyla elde edildiği, -kullanılan Fasıl 17'nin herhangi bir girdisinin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat.	
y Fasıl 09	Kahve, çay, Paraguay çayı ve baharat; aşağıda belirtilenler hariç:	Kullanılan Fasıl 9'da yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat.	
0901	Kahve (kavrulmuş veya kafeini alınmış olsun olmasın); kahve kabuk ve kapçıkları; içinde herhangi bir oranda kahve bulunan kahve yerine kullanılan maddeler	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
0902	Çay (aromalandırılmış olsun olmasın)	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 0910	Baharat karışımları	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
Fasıl 10	Hububat	Kullanılan Fasıl 10'da yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat.	
y Fasıl 11	Değirmencilik ürünleri; malt; nişasta; inülin; buğday gluteni; aşağıda belirtilenler hariç:	Yenilen sebzelerin, hububatın, yumruların ve 0714 pozisyonundaki kök veya kullanılan meyvelerin tamamıyla elde edildiği imalat.	
y 1106	0713 pozisyonunda yer alan kurutulmuş, kabukları alınmış baklagillerin unu, ezmesi ve tozu	0708 pozisyonunda yer alan baklagillerin değirmenden geçirilmesi ve kurutulması	
Fasıl 12	Yağlı tohum ve meyveler; muhtelif tane, tohum ve meyveler; sanayide veya tıpta kullanılan bitkiler; saman ve kaba yem	Kullanılan Fasıl 12'de yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat.	
1301	Lak; tabii sakızlar, reçineler, sakız reçineler ve yağ reçineler (pelesenkler gibi)	Kullanılan 1301 pozisyonundaki herhangi bir girdisinin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat.	
1302	Bitkisel özsu ve hülasalar; pektik maddeler, pektinatlar ve pektatlar; agar-agar, bitkisel ürünlerden elde edilen yapışkan sıvılar ve kıvam verici maddeler: (tadil edilmiş olsun olmasın)		

(1)	(2)	(3) veya	(4)
	-Bitkisel ürünlerden elde edilen yapışkan sıvılar ve kıvam verici maddeler (tadil edilmiş)	Tadil edilmemiş yapışkan sıvılar ve kıvam verici maddelerden imalat	
	- Diğerleri	Kullanılan tüm girdilerinin kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	
Fasıl 14	Örülmeye elverişli bitkisel maddeler; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan bitkisel ürünler	Kullanılan Fasıl 14'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat	
y Fasıl 15	Hayvansal veya bitkisel katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazır yemeklik katı yağlar; hayvansal veya bitkisel mumlar; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
1501	Katı domuz yağı (eritilmiş domuz yağı 'lard' dahil) ve kümes hayvanlarının katı yağları (0209 ve1503 pozisyonundakiler hariç)		
	-kemiklerden veya artıklarından elde edilen yağlar	0203, 0206 ve 0207 pozisyonlarında yer alanlar ile 0506 pozisyonunda yer alan kemikler hariç herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	
	-Diğerleri	0203 ve 0206 pozisyonlarında yer alan domuz etinden ve yenilebilen sakatatından veya 0207 pozisyonunda yer alan kümes hayvanlarının etinden ve yenilebilen sakatatından imalat	
1502	Sığır, koyun veya keçi yağları (1503 pozisyonunda yer alanlar hariç)		
	-Kemiklerden veya artıklardan elde edilen yağlar	0201, 0202, 0204 veya 0206 pozisyonlarında yer alanlar ile 0506 pozisyonunda yer alan kemikler hariç herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	
	- Diğerleri	Kullanılan Fasıl 2'de yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat.	
1504	Balıkların veya deniz memelilerinin katı ve sıvı yağları ve bunların fraksiyonları (rafine edilmiş olsun olmasın, fakat kimyasal olarak değiştirilmemiş)		

(1)	(2)	(3) veya	(4)
	- Katı fraksiyonlar	1504 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	
	- Diğerleri	Kullanılan Fasıl 2 ve 3'de yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat.	
y 1505	Rafine edilmiş lanolin	1505 pozisyonunda yer alan ham yapağı yağından yapılan imalat	
1506	Diğer hayvansal katı ve sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları (rafine edilmiş olsun olmasın fakat kimyasal olarak değiştirilmemiş):		
	- Katı fraksiyonlar	1506 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	
	- Diğerleri	Kullanılan Fasıl 2'de yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat.	
1507 ila 1515	Bitkisel sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları:		
	-soya yağı, yer fıstığı yağı, palm yağı, hindistan cevizi yağı, palm çekirdeği yağı, babassu yağı, çin ağacı yağı, outikika yağı, mirtle mumu ve Japon mumu, jojoba yağı fraksiyonları ile teknik veya sınai amaçlarla kullanılan yağlar (insan gıdası olarak kullanılan ürünlerin imalinde kullanılanlar hariç)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
	-katı fraksiyonlar (jojoba yağı fraksiyonları hariç)	1507 ila 1515 pozisyonlarında yer alan diğer girdilerden imalat	
	- Diğerleri	Kullanılan tüm bitkisel menşeli girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat	
1516	Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları (kısmen veya tamamıyla hidrojenize edilmiş, ara-esterlenmiş, tekrar esterlenmiş veya elaidik asitlenmiş, rafine edilmiş olsun olmasın, fakat daha ileri bir işlem görmemiş)	-Kullanılan Fasıl 2'de yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği, -kullanılan tüm bitkisel menşeli girdilerin tamamıyla elde edildiği, imalat. Bununla beraber, 1507, 1508, 1511 ve 1513 pozisyonlarında yer alan girdiler kullanılabilir.	

(1)	(2)	(3) veya	(4)
1517	Margarin; bu fasılda yer alan hayvansal veya bitkisel katı veya sıvı yağların veya farklı katı veya sıvı yağ fraksiyonlarının yeniden karışımları veya müstahzarları (1516 pozisyonundaki yenilen katı veya sıvı yağlar ve bunların fraksiyonları hariç)	Kullanılan Fasıl 2 ve 4'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği, -kullanılan tüm bitkisel menşeli girdilerin tamamıyla elde edildiği, imalat Bununla beraber, 1507, 1508, 1511 ve 1513 pozisyonlarındaki girdiler kullanılabilir	
Fasıl 16	Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının müstahzarları	- Fasıl 1'de yer alan hayvanlardan, ve/veya - kullanılan Fasıl 3'teki tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat	
y Fasıl 17	Şeker ve şeker mamulleri; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 1701	Kamış veya pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde, aromalandırılmış veya renklendirilmiş)	Kullanılan Fasıl 17'de yer alan herhangi bir girdisinin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat.	
1702	Diğer şekerler (kimyaca saf laktoz, maltoz, glikoz ve fruktoz dahil) (katı halde); ilave aroma veya renk verici maddeler katılmamış şeker şurupları; suni bal, (tabii bal ile karıştırılmış olsun olmasın); karamel:		
	- Kimyaca saf maltoz ve fruktoz	1702 Pozisyonundaki diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	
	- diğer şekerler (katı halde aromalandırılmış veya renklendirilmiş)	Kullanılan Fasıl 17'nin herhangi bir girdisinin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat.	
	- Diğerleri	Kullanılan tüm girdilerin menşeli olması gereken imalat	
y 1703	Şeker ekstraksiyonundan veya rafinajından elde edilen melaslar (aromalandırılmış veya renklendirilmiş)	Kullanılan Fasıl 17'nin herhangi bir girdisinin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat.	

(1)	(2)	(3) veya	(4)
1704	Kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan Fasıl 17'de yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat	
Fasıl 18	Kakao ve kakao müstahzarları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan Fasıl 17'de yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat	
1901	Malt hülasası; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan esasını un, ezme, nişasta veya malt hülasası teşkil eden gıda müstahzarları (içinde kakao bulunmayanlar veya tamamıyla yağının alınması esasına göre hesaplanan içindeki kakao miktarı ağırlık itibarıyla % 40'dan az olanlar); tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan esasını 0401 ila 0404 pozisyonlarında yer alan maddeler teşkil eden gıda müstahzarları (içinde kakao bulunmayanlar veya tamamıyla yağının alınması esasına göre hesaplandığında içindeki kakao miktarı ağırlık itibarıyla %5'den az olanlar): - Malt hülasası	Fasıl 10'da yer alan hububattan imalat	

(1)	(2)	(3) veya	(4)
	- Diğerleri	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan Fasıl 17'de yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat	
1902	Makarnalar (pişirilmiş veya et ile veya diğer maddelerle doldurulmuş veya başka şekilde hazırlanmış olsun olmasın) (spagetti, makaroni, şehriye, lazanya, gnocchi, ravioli, canellonigibi); kuskus (hazırlanmış olsun olmasın):		
	-ağırlık itibariyle %20 veya daha az et, sakatat, balık, kabuklu hayvan veya yumuşakça içerenler	Kullanılan tüm hububat ve türevlerinin (durum buğdayı ve türevleri hariç) tamamıyla elde edildiği imalat	
	-ağırlık itibariyle %20 veya daha fazla et, sakatat, balık, kabuklu hayvan veya yumuşakça içerenler	-Kullanılan tüm hububat ve türevlerinin (durum buğdayı ve türevleri hariç) tamamıyla elde edildiği, ve -kullanılan Fasıl 2 ve 3'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği, imalat	
1903	Tapyoka ve nişastadan hazırlanan tapyoka benzerleri(flokon, dane, yuvarlak, kalbur içi kalıntısı veya benzeri şekillerde)	1108 pozisyonunda yer alan patates nişastası hariç herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	

(1)	(2)	(3) veya	(4)
1904	Hububat veya hububat ürünlerinin kabartılması veya kavrulması suretiyle elde edilen gıda mamulleri (mısır gevreği (corn flakes) gibi) tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan ön pişirme yapılmış veya başka surette hazırlanmış dane (mısır hariç)veya flokon halindeki hububat veya diğer şekilde işlenmiş daneler (un ve ezmeler hariç)	-1806 pozisyonunda yer almayan girdilerden, -kullanılan tüm hububat ve unların (durum buğdayı ve Zea İndurata mısırı ve bunların türevleri hariç) tamamıyla elde edildiği, ve -kullanılan Fasıl 17'de yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat	
1905	Ekmek, pasta, kek, bisküvi ve diğer ekmekçi mamulleri (kakao içersin içermesin); hosti, eczacılıkta kullanılan boş ilaç kapsülleri; mühür güllacı, pirinç kağıdı ve benzeri ürünler	Fasıl 11'de yer alanlar hariç herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	
y Fasıl 20	Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler veya bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar; aşağıda belirtilenler hariç:	Kullanılan tüm meyvelerin, sert kabuklu meyvelerin, sebzelerin tamamıyla elde edildiği imalat	
y 2001	Hint patatesi,tatlı patates ve ağırlık itibariyle % 5 veya daha fazla nişasta içeren benzeri yenilebilen bitki parçaları (sirke veya asetik asitle hazırlanmış veya konserve edilmiş)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 2004 ve y 2005	Un, ezme veya flakon halindeki patates (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
2006	Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler, meyve kabukları ve diğer bitki parçaları (şekerle konserve edilmiş) (suyu alınmış, üstü şekerle kaplanmış veya kristalleşmiş)	Kullanılan Fasıl 17'nin herhangi bir girdisinin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat	

(1)	(2)	(3) veya	(4)
2007	Reçeller, jöleler, marmelatlar, meyve veya sert kabuklu meyve püreleri, meyve veya sert kabuklu meyva pastları (pişirilerek hazırlanmış) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler içersin içermesin)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan Fasıl 17'de yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat	
y 2008	-İlave şeker veya alkol içermeyen sert kabuklu meyveler	Kullanılan 0801, 0802 ve 1202 ila 1207 pozisyonlarında yer alan menşeli sert kabuklu meyveler ile yağlı tohumların kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 60'ını geçen imalat	
	-yer fıstığı ezmesi; hububat esaslı karışımlar; palm meyvesi içi; mısır	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
	-diğerleri (buharla yada suda kaynatılarak pişirilmenin dışında pişirilmiş meyve ve sert kabuklu meyveler hariç) (ilave şeker içermeyen, dondurulmuş)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan Fasıl 17'de yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat	
2009	Meyve suları (üzüm şırası dahil) ve sebze suları (fermente edilmemiş ve ilave alkol içermeyen) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış olsun olmasın)	- ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan Fasıl 17'de yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat	

(1)	(2)	(3) veya	(4)
y Fasıl 21	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları, aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
2101	Kahve, çay ve paraguay çayı hülasası, esans ve konsantreleri ve esası bu ürünler veya kahve, çay, paraguay çayı olan müstahzarlar, kavrulmuş hindiba ve kavrulmuş kahve yerine kullanılan diğer maddeler ve bunların hülasa, esans ve konsantreleri	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm hindibanın tamamıyla elde edildiği, imalat	
2103	Soslar ve müstahzarları; çeşni ve lezzet verici karışımlar; hardal unu, irmiği ve hazır hardal:		
	- Soslar ve müstahzarları, çeşni ve lezzet verici karışımlar	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber hardal unu, irmiği veya hazır hardal kullanılabilir.	
	- Hardal unu, irmiği ve hazır hardal	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 2104	Çorbalar, et suları ve müstahzarları	2002 ila 2005 pozisyonlarında yer alan hazırlanmış veya konserve edilmiş sebzeler hariç herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
2106	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan gıda müstahzarları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan Fasıl 17'de yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen imalat	

(1)	(2)	(3) veya	(4)
y Fasıl 22	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke; aşağıda belirtilenler hariç:	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm üzümlerin veya üzümden türetilen girdilerin tamamıyla elde edildiği, imalat	
2202	Sular (mineral sular ve gazlı sular dahil) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış veya lezzetlendirilmiş) ve alkolsüz diğer içkiler (2009 pozisyonundaki meyve veya sebze suları hariç)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, - kullanılan Fasıl 17'de yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmeyen, ve -kullanılan meyve suyunun (ananas,küçük limon ve üzüm suları hariç) menşeli olduğu, imalat	
2207	Alkol derecesi hacim itibarıyla %80 veya daha fazla olan tağyir edilmemiş etil alkol; alkol derecesi ne olursa olsun tağyir edilmiş etil alkol ve diğer alkollü içkiler	2207 veya 2208 pozisyonları hariç, herhangi bir pozisyondaki girdilerden, ve -kullanılan tüm üzümlerin veya üzümden elde edilen girdilerin tamamıyla elde edilmiş olduğu veya kullanılan diğer tüm girdilerin menşeli olması koşuluyla arakın hacim itibarıyla % 5 sınırına kadar kullanılabileceği, imalat	
2208	Alkol derecesi hacim itibarıyla % 80'den az olan tağyir edilmemiş etil alkol; alkollü içkiler, likörler ve diğer alkollü içkiler	2207 veya 2208 pozisyonları hariç, herhangi bir pozisyondaki girdilerden, ve -kullanılan tüm üzümlerin veya üzümden türetilen tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği veya kullanılan diğer tüm girdileri halihazırda menşeli ise arak, hacim itibariyle % 5 sınırına kadar kullanılabilen imalat	
y Fasıl 23	Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri; hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

(1)	(2)	(3) veya	(4)
y 2301	Balinanın kaba unları; balık, kabuklu hayvan, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının insan yemesine elverişli olmayan unları, kaba unları ve pelletleri	Kullanılan Fasıl 2 ve 3'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat	
y 2303	Mısır nişastasının imalat artıkları (konsantre edilmiş ıslatma suları hariç) (kuru ürün üzerinden hesaplandığında protein oranı ağırlık itibariyle % 40'tan fazla olanlar)	Kullanılan tüm mısırın tamamıyla elde edildiği imalat	
y 2306	Zeytinyağının ekstrüksiyonundan arta kalan yağlı küspeler ve diğer katı artıklar (% 3'ten fazla zeytinyağı içerenler)	Kullanılan tüm zeytinlerin tamamıyla elde edildiği imalat	
2309	Hayvan gıdası olarak kullanılan müstahzarlar	Kullanılan tüm hububatın, şekerin, melasların, etlerin veya sütlerin menşeli olması gereken, ve -kullanılan Fasıl 3'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği, imalat	
y Fasıl 24	Tütün ve işlenmiş tütün yerine geçen maddeler aşağıda belirtilenler hariç;	Kullanılan Fasıl 24'te yer alan tüm girdilerin tamamıyla elde edildiği imalat	
2402	Tütün veya tütün yerine geçen maddelerden yapılmış purolar, uçları açık purolar, sigarillolar ve sigaralar	Kullanılan 2401 pozisyonunda yer alan işlenmemiş tütün veya tütün döküntülerinin ağırlık itibariyle en azından %70'nin menşeli olduğu imalat	
y 2403	İçilen tütün	Kullanılan 2401 pozisyonunda yer alan işlenmemiş tütün veya tütün döküntülerinin ağırlık itibariyle en azından %70'nin menşeli olduğu imalat	
y Fasıl 25	Tuz; kükürt; topraklar ve taşlar; alçılar; kireç ve çimento; aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

(1)	(2)	(3) veya	(4)
y 2504	Tabii kristalize grafit (karbon muhtevası bakımından zenginleştirilmiş, saflaştırılmış ve öğütülmüş)	Karbon muhtevası bakımından zenginleştirme, saflaştırma ve ham kristalize grafitin öğütülmesi	
y 2515	Mermer (testere ile yahut başka surette kalınlığı 25 cm.yi geçmeyen dikdörtgen şeklinde (kare dahil) bloklar veya kalın dilimler halinde kesilmiş)	Kalınlığı 25 cm.yi geçen mermerin daha önce kesilmiş olsa bile testere ile veya başka surette kesilmesi	
y 2516	Granit, porfir, bazalt, gre ve yontulmaya veya inşaata elverişli diğer taşlar (testere ile veya başka surette kalınlığı 25 cm.yi geçmeyen dikdörtgen şeklinde (kare dahil) bloklar veya dilimler halinde	Kalınlığı 25 cm.yi geçen taşların daha önce kesilmiş olsa bile testere ile veya başka surette kesilmesi	
y 2518	Kalsine dolomit	Kalsine edilmemiş dolomitin kalsine edilmesi	
y 2519	Ezilmiş tabii magnezyum karbonat (manyezit), (hava geçirmeyen mühürlenmiş kaplarda) ve magnezyum oksit (saf olsun olmasın), (eritilmiş manyezit veya sinterlenmiş manyezit hariç)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, tabii magnezyum karbonat (manyezit) kullanılabilir.	
y 2520	Dişçilikte kullanılmak üzere özel olarak hazırlanmış alçılar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
y 2524	Tabii asbest lifleri	Asbest konsantrelerinden imalat	
y 2525	Mika tozu	Mika veya mika artıklarının öğütülmesi	
y 2530	Kalsine edilmiş veya toz haline getirilmiş toprak boyalar	Toprak boyaların kalsine edilmesi veya öğütülmesi	
Fasıl 26	Metal cevherleri, cüruf ve küller	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

(1)	(2)	(3) veya	(4)
y Fasıl 27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümenli maddeler; mineral mumlar; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 2707	Güç temininde veya yakıt olarak kullanılmaya mahsus, bileşimindeki aromatik unsurların ağırlığı aromatik olmayan unsurlardan fazla olan yağlar, yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasıyla elde edilen mineral yağ benzeri yağlar(250 dereceye kadar olan sıcaklıkta hacim itibariyle % 65'ten fazla damıtılan) (benzol ve petrol esansı karışımları dahil)	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[1] veya Kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir.	
y 2709	Bitümenli minerallerden elde edilen ham yağlar	Bitümenli girdilerin parçalayıcı (destructive) damıtımı	
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar (ham yağlar hariç); esas unsur olarak, ağırlık itibariyle %70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içeren ve tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan müstahzarlar; atık yağlar	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[2] veya Kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler.Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir.	
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[3] veya Kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir.	

[1] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notları 7.1 ve 7.3
[2] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notu 7.2
[3] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notu 7.2

2712	Vazelin; parafin; mikro-kristal-bünyeli petrol mumu, yağlı mum, ozokerit, linyit mumu, turb mumu, diğer mineral mumlar, sentez veya diğer işlemlerle elde edilen benzeri ürünler (renklendirilmiş olsun olmasın)	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[4] veya kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir	
2713	Petrol koku, petrol bitümeni ve petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[5] veya kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir.	
2714	Tabii bitümen ve tabii asfalt; bitümenli veya yağlı şist ve katranlı kumlar; asfaltitler ve asfaltlı kayalar	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[6] Veya kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir.	
2715	Esasını tabii asfalt, tabii bitümen, petrol bitümeni, mineral katran veya mineral katran zifti teşkil eden bitümenli karışımlar (bitümenli sakızlar ve cut-backs gibi)	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[7] veya kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir	

[4] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notu 7.2
[5] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notları 7.1 ve 7.3
[6] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notları 7.1 ve 7.3
[7] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notları 7.1 ve 7.3

y Fasıl 28	Anorganik kimyasallar; kıymetli metallerin, nadir toprak metallerinin, radyoaktif elementlerin ve izotoplarının organik veya anorganik bileşikleri; aşağıda belirtilenler hariç:	Kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat
y 2805	"Mischmetall"	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen ısıl işlem veya elektrolitik işlemle yapılan imalat	
y 2811	Kükürt trioksit	Kükürt dioksitten imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y 2833	Alüminyum sülfat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
y 2840	Sodyum perborat	Disodyum tetraborat pentahidrattan imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y Fasıl 29	Organik kimyasal ürünler aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y 2901	Güç temininde veya yakıt olarak kullanılmaya mahsus asiklik hidrokarbonlar	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[8] veya Kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir.	

[8] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notları 7.1 ve 7.3

y 2902	Güç temininde veya yakıt olarak kullanılmaya mahsus siklanikler, siklenikler (azulenler hariç), benzen, toluen, ksilen	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[9] veya Kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan girdiler kullanılabilir	
y 2905	Etanolün ve bu pozisyonda yer alan alkollerin metal alkoksitleri	2905 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla aynı pozisyonda sınıflandırılan metal alkolatlar kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
2915	Doymuş asiklik monokarboksilik asitler ve bunların anhidritleri, halojenürleri, peroksitleri ve peroksiasitleri; bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozolanmış türevleri	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, kullanılan 2915 ve 2916 pozisyonlarında yer alan tüm girdilerin kıymeti, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemelidir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y 2932	- İç eterler ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozolanmış türevleri	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, kullanılan 2909 pozisyonunda yer alan tüm girdilerin kıymeti, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemelidir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
	- Siklik asetaller ve halkalı yarı asetaller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozolanmış türevleri	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, kullanılan 2932 ve 2933 pozisyonlarında yer alan tüm girdilerin kıymeti, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemelidir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.

[9] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notları 7.1 ve 7.3

2934	Nükleik asitler ve bunların tuzları (kimyasal olarak tanımlansın tanımlanmasın); diğer heteroksiklik bileşikler	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, kullanılan 2932, 2933 ve 2934 pozisyonlarında yer alan tüm girdilerin kıymeti, ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemelidir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y 2939	Ağırlığı itibariyle %50'den az olmamak kaydıyla alkoloid içeren haşhaş sapı konsantreleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	
y Fasıl 30	Eczacılık ürünleri, aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	
3002	İnsan kanı; tedavide, korunmada veya teşhiste kullanılmak üzere hazırlanmış hayvan kanı; serum ve diğer kan fraksiyonları ve tadil edilmiş bağışıklık sağlayan ürünler (biyoteknolojik işlemle elde edilmiş olsun olmasın); aşılar, toksinler, mikroorganizma kültürleri (mayalar hariç) ve benzeri ürünler:		
	- Dozlandırılmış veya perakende satışa hazır durumda, tedavide veya korunmada kullanılan iki veya daha fazla ürün karışımları ve bu amaçlarla kullanılan karıştırılmamış ürünler	3002 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, ürünle aynı tanıma uyan girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.	
	- Diğerleri:		
	- - insan kanı	3002 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, ürünle aynı tanıma uyan girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.	

	- - Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanmış hayvan kanı	3002 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, ürünle aynı tanıma uyan girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.		
	- - Serum, hemoglobin, kan globulini ve serum globulini dışındaki kan fraksiyonları	3002 pozisyonunda yer alan girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden yapılan imalat. Bununla birlikte, ürünle aynı tanıma uyan girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.		
	- - hemoglobin, kan globulini ve serum globulini	3002 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, ürünle aynı tanıma uyan girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.		
	- - Diğerleri	3002 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, ürünle aynı tanıma uyan girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.		
3003 ve 3004	İlaçlar (3002, 3005 veya 3006 pozisyonundakiler hariç)			
	-2941 pozisyonunda yer alan amikasinden elde edilenler	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber 3003 ve 3004 pozisyonunda yer alan girdiler toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.		

	- Diğerleri	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, (Bununla beraber 3003 ve 3004 pozisyonlarında yer alan girdilerin toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabildiği) ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
y 3006	Bu Fasılın 4(k) no'lu notunda belirtilen atık eczacılık ürünleri	Ürünün menşei, orijinal sınıflandırılmasındaki halini korur.	
y Fasıl 31	Gübreler; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y 3105	Azot, fosfor ve potasyum gibi bitki besin maddelerinden ikisini veya üçünü içeren mineral veya kimyasal gübreler; diğer gübreler; bu fasılda yer alan ürünlerin tablet veya benzeri şekillerde veya 10 kg.ı geçmeyen ambalajlarda olanları aşağıda belirtilenler hariç; - sodyum nitrat - kalsiyum siyanamid - potasyum sülfat - magnezyum potasyum sülfat	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, (Bununla beraber ürünle aynı pozisyonda yer alan girdilerin toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabildiği) ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y Fasıl 32	Debagatte veya boyacılıkta kullanılan hülasalar; tanenler ve türevleri;boyalar, pigmentler, diğer boyayıcı maddeler; boyalar ve vernikler; macunlar; mürekkepler aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.

y 3201	Tanenler ve bunların tuzları, esterleri, eterleri ve diğer türevleri	Bitkisel menşeli tanen hülasalarından imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
3205	Boyayıcı laklar; bu faslın 3 numaralı notunda belirtilen müstahzarlardan esası boyayıcı laklar olan müstahzarlar [10]	3203, 3204 ve 3205 Pozisyonları hariç olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, 3205 pozisyonunda yer alan girdiler, toplam kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y Fasıl 33	Uçucu yağlar ve rezinoitler; parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
3301	Uçucu yağlar (terpeni alınmış olsun olmasın) (konkret veya sıvı halde olanlar dahil); rezinoitler, ekstraksiyonla elde edilen yağ reçineleri; uçucu yağların katı yağlarda, sabit yağlarda, mumlarda veya benzerlerinde 'enflurage' veya 'maceration' suretiyle elde edilen konsantreleri; uçucu yağların terpeninin alınmasından arta kalan terpenli yan ürünler; uçucu yağların damıtılmış aromatik suları ve sulu çözeltileri	Bu pozisyondaki farklı bir "grubun"[11] girdileri de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, aynı grupta yer alan girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20' sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat
y Fasıl 34	Sabunlar, yüzeyaktif organik maddeler, yıkama müstahzarları, yağlama müstahzarları, suni mumlar, müstahzar mumlar, temizleme veya bakım müstahzarları, ışık temini için kullanılan her türlü mumlar ve benzerleri, model yapmaya mahsus her türlü patlar, dişçi mumları ve alçı esaslı dişçilik müstahzarları aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.

[10] Fasıl 32'deki Not 3'e göre bu müstahzarlar, Fasıl 32 içinde başka bir pozisyon altında yer almamaları koşuluyla, herhangi bir maddenin boyanmasında kullanılan veya boyama müstahzarlarının imalatında bileşen olarak kullanılan türdendir.

[11] Pozisyon metninde noktalı virgül ile ayrılan kısımlar bir "grup" olarak kabul edilir.

y 3403	Ağırlık itibarıyla % 70'ten az olmak koşuluyla bitümenli minerallerden elde edilen petrol yağları veya sıvı yağlar içeren yağlama müstahzarları	Rafinaj işlemleri ve/veya bir veya daha fazla özel işlem(ler)[12] veya kullanılan tüm girdilerin ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki bir pozisyonda sınıflandırıldığı diğer işlemler. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	
3404	Suni mumlar ve müstahzar mumlar:		
	- Parafin esaslı müstahzar mumlar, petrol mumları, bitümenli minerallerden elde edilen mumlar, yağlı mum veya pullu mum	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	
	- Diğerleri	- 1516 pozisyonundaki mum karakterini haiz hidrojenize yağlar; - 3823 pozisyonundaki mum karakterini haiz, sınai yağ alkolleri veya kimyasal olarak belirlenmemiş yağ asitleri ve - 3404 pozisyonundaki girdiler; hariç olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat. Bununla beraber, bu girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y Fasıl 35	Albüminoid maddeler; değişikliğe uğramış nişastalar; tutkallar; enzimler; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.

[12] "Özel işlemler" ile ilgili özel şartlar için bakınız Giriş Notları 7.1 ve 7.3

3505	Dekstrinler ve tadil edilmiş diğer nişastalar (önceden jelatinlenmiş veya esterifiye edilmiş nişastalar gibi); esası nişasta, dekstrinler veya tadil edilmiş diğer nişastalar olan tutkallar:		
	- Nişasta eterleri ve esterleri	3505 Pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
	- Diğerleri	1108 pozisyonunda yer alan girdiler hariç olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat
y 3507	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan müstahzar enzimler	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
Fasıl 36	Barut ve patlayıcı maddeler; pirotekni mamulleri; kibritler; piroforik alaşımlar; ateş alıcı maddeler	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y Fasıl 37	Fotoğrafçılıkta veya sinemacılıkta kullanılan eşya; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
3701	Fotoğrafçılıkta kullanılan hassas hale getirilmiş boş fotoğraf levhaları ve boş düz filmler (kağıt, karton veya mensucat hariç olmak üzere herhangi bir maddeden; anında develope olarak fotoğraf veren boş, düz, hassas hale getirilmiş filmler) (seri halinde olsun olmasın)		

	-Renkli fotoğraf için anında devolope olarak fotoğraf veren filmler (seri halinde)	3701 ve 3702 pozisyonları hariç olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, 3702 pozisyonundaki girdiler, toplam kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat
	- Diğerleri	3701 ve 3702 pozisyonları hariç olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, 3702 pozisyonundaki girdiler, toplam kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemesi koşuluyla kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
3702	Fotoğrafçılıkta kullanılan rulo halinde hassas hale getirilmiş boş fotoğraf filmleri (kağıt, karton veya mensucat dışındaki herhangi bir maddeden); rulo halinde anında devolope olarak fotoğraf veren filmler (hassas, boş)	3701 ve 3702 pozisyonları hariç olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
3704	Fotoğrafçılıkta kullanılan levha, film, kağıt, karton ve mensucat (dolu fakat devolope edilmemiş)	3701 ila 3704 pozisyonları hariç olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y Fasıl 38	Muhtelif kimyasal maddeler; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y 3801	- Sıvı yağ içinde çözelti halinde olan kolloidal grafit ve yarı kolloidal grafit; elektrotlar için karbonlu hamurlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
	- Hamur halinde grafit, ağırlık itibarıyla %30'dan fazla grafitin mineral yağlarla olan karışımları	3403 pozisyonundaki kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y 3803	Rafine edilmiş tall oil (sıvı reçine)	Ham tall oil (sıvı reçine)'in rafine edilmesi	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat

y 3805	Sülfat terebantin esansı, saflaştırılmış	Sülfat terebantinin ham esanslarının damıtma veya rafinaj yoluyla saflaştırılması	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y 3806	Ester sakızları	Reçine asitlerinden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
y 3807	Odun katranı (Odun katranı zifti)	Odun katranının damıtılması	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
3808	Haşarat öldürücü, kemirici hayvanlara karşı koruyucu, zararlı mantarları ve bitkileri yok edici, sürgünleri önleyici ürünler ve bitkilerin büyümesini düzenleyici, dezenfekte edici ve benzeri ürünler (perakende satılacak şekillerde veya ambalajlarda veya müstahzar haline getirilmiş) (kükürtlü şerit, fitil ve mumlar ile sinek kağıtları gibi)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
3809	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan mensucat, kağıt,deri ve benzeri sanayilerde kullanılan türde "apre veya finisaj" müstahzarları,boyayıcı maddelerin sabitleştirilmesini veya boyama işlemini hızlandırmayı sağlayıcılar ve diğer ürünler ve müstahzarlar (örneğin; müstahzar haşıl ve apreler, müstahzar mordanlar gibi)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
3810	Metal satıhlarının temizlenmesinde kullanılan müstahzarlar; metallere lehim ve kaynak yapılmasında kullanılan sıvı müstahzarlar ve diğer yardımcı müstahzarlar; metal ve diğer maddelerden meydana gelen lehim ve kaynak pastaları ve tozları; lehim ve kaynak çubuklarının ve elektrotlarının sıvanmasında veya kaplanmasında kullanılan müstahzarlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	

3811	Ateşlemeyi önleyici müstahzarlar, oksidasyonu durdurucu maddeler, peptizan katkılar, akışkanlığı düzenleyici maddeler, aşınmayı önleyici maddeler, katkılar ve mineral yağlar (benzin dahil) veya mineral yağlar gibi aynı amaçla kullanılan diğer sıvı yağlar için diğer müstahzar katkılar		
	- yağlama yağları için, bitümenli minerallerden elde edilen yağlar veya petrol yağları içeren müstastahzar katkılar	Kullanılan 3811 pozisyonunda yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
	- Diğerleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
3812	Vulkanizasyon çabuklaştırıcı müstahzarlar; kauçuk ve plastikler için, tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan plastifiyan bileşikler; oksidasyonu önleyici müstahzarlar ve kauçuk veya plastikleri dayanıklı hale getirmede kullanılan diğer stabilizatör bileşikler	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
3813	Yangın söndürme aletleri için dolgu maddeleri ve bileşimler; her çeşit yangın söndürme bombaları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
3814	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan organik karma çözücüler ve inceltıciler; boya veya vernik çıkarmada kullanılan müstahzarlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
3818	Elektronikte kullanılmak üzere dope edilmiş kimyasal elementler (disk, pul veya benzeri şekillerde); elektronikte kullanılmak üzere dope edilmiş kimyasal bileşikler	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	

3819	Hidrolik fren sıvıları ve hidrolik transmisyonlar için petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içermeyen veya ağırlık itibariyle %70'den az oranda içeren müstahzar sıvılar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat		
3820	Donmayı önleyici müstahzarlar ve donmayı çözücü müstahzar sıvılar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat		
3822	Bir mesnet üzerinde bulunan laboratuarlarda veya teşhiste kullanılan reaktifler ve laboratuarlarda veya teşhiste kullanılan müstahzar reaktifler (3002 veya 3006 pozisyonlarında yer alanlar hariç); sertifikalı referans maddeleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat		
3823	Sınai monokarboksilik yağ asitleri; rafinaj mahsulü asit yağları; sınai yağ alkolleri:			
	- Sınai monokarboksilik yağ asitleri; rafinaj mahsulü asit yağları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.		
	- Sınai yağ alkolleri:	3823 pozisyonundaki diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat		
3824	Dökümhane maçalarına veya kalıplarına mahsus müstahzar bağlayıcılar; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan kimya sanayii veya kimya sanayine bağlı sanayilerde kullanılan kimyasal ürünler ve müstahzarlar (tabii ürünlerin karışımlarından oluşanlar dahil)			

	- Bu pozisyonda yer alan aşağıda belirtilenler:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat.
	- - Dökümhane maçalarına ve kalıplarına mahsus esası tabii reçine olan müstahzar bağlayıcılar		
	- - Naftenik asitler, bunların suda çözünmeyen tuzları ve esterleri		
	- - 2905 pozisyonu haricindeki Sorbitol		
	- - Petrol sülfonatları (Alkali metallerin, amonyumun veya etanolaminlerin petrol sülfonatları hariç); bitümenli minerallerden elde edilen tiofenli sülfonik asitlerin yağları ve bunların tuzları.		
	- - İyon değiştiriciler		
	- - Elektrik tüpleri ve valflerinde vakum teminine yarayan emici bileşimler		
	- - Gaz temizleyici alkalinize demir oksitler.		
	- - Taşkömürü gazı saflaştırılmasında üretilen amonyaklı gaz sıvıları ve kullanılan (spent) oksit		
	- - Sülfonaftenik asitler, bunların suda çözünmeyen tuzları ve esterleri		
	- - Fusel yağları ve Dippel yağı		
	- -Farklı anyon içeren tuzların karışımları		
	- - Jelatin esaslı kopyalama patlar, (kağıttan veya dokumaya elverişli maddelerden bir mesnet üzerinde bulunsun bulunmasın)		
	- Diğerleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	

3901 ila 3915	İlk şekillerde plastikler, bunların döküntü, kalıntı ve hurdaları (3907 pozisyonunun bir kısmı ve 3912 pozisyonu hariç olup bunlara ilişkin kurallar aşağıda belirtilmiştir); - İlave homopolimerizasyon ürünleri (toplam polimer muhtevası bakımından ağırlık itibariyle % 99'dan fazla tek monomer katkılı ürünler)	-Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, ve - yukarıda belirtilen sınır dahilinde, kullanılan Fasıl 39 'da yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmeyen, imalat[13]	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25'ini geçmeyen imalat.
	- Diğerleri	- Kullanılan Fasıl 39 'da yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmeyen imalat[14]	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25'ini geçmeyen imalat.
y 3907	- Kopolimer (polikarbonat ve akrilonitril-bütadien-stiren kopolimerden (ABS) olanlar)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla, ürünle aynı pozisyonda yer alan girdiler kullanılabilir. [15]	
	- Poliesterden olanlar	Kullanılan Fasıl 39 'da yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmeyen ve/veya tetrabromo polikarbonatlardan (bisfenol A) imalat	
3912	Selüloz ve kimyasal türevleri (tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan) (ilk şekillerde)	Ürünle aynı pozisyonda yer alan kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini aşmayan imalat	

[13] Hem bir taraftan 3901 ila 3906 pozisyonları ile, hem de diğer taraftan 3907 ila 3911 pozisyonlarında sınıflandırılan girdilerden oluşan ürünlerde, söz konusu kısıtlama sadece üründe ağırlıkça hakim maddeler grubu için uygulanır.

[14] Hem bir taraftan 3901 ila 3906 pozisyonları ile, hem de diğer taraftan 3907 ila 3911 pozisyonlarında sınıflandırılan girdilerden oluşan ürünlerde, söz konusu kısıtlama sadece üründe ağırlıkça hakim maddeler grubu için uygulanır.

[15] Hem bir taraftan 3901 ila 3906 pozisyonları ile, hem de diğer taraftan 3907 ila 3911 pozisyonlarında sınıflandırılan girdilerden oluşan ürünlerde, söz konusu kısıtlama sadece üründe ağırlıkça hakim maddeler grubu için uygulanır.

3916 ila 3921	Plastikten yarı-mamuller ve plastikten eşya; (3916 pozisyonunun bir kısmı, 3917 pozisyonunun bir kısmı, 3920 pozisyonunun bir kısmı ve 3921 pozisyonunun bir kısmı hariç olup bunlara ilişkin kurallar aşağıda belirtilmiştir);		
	- Yassı ürünler (sadece-yüzey işlemlerinden daha ileri işlem görmüş dikdörtgen ve kareden başka şekilde kesilmiş) veya yüzey işlemlerinden daha ileri işlem görmüş diğer ürünler	Kullanılan Fasıl 39 'da yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25'ini geçmeyen imalat.
	- Diğerleri:		
	- - İlave homopolimerizasyon ürünleri (toplam polimer muhtevası bakımından ağırlık itibariyle % 99'dan fazla tek monomer katkılı ürünler)	–Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen ve - yukarıda belirtilen sınır dahilinde, kullanılan Fasıl 39 'da yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmeyen, imalat[16]	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25'ini geçmeyen imalat.
	- - Diğerleri	Kullanılan Fasıl 39 'da yer alan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmeyen imalat[17]	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25'ini geçmeyen imalat.
y 3916 ve y 3917	Profiller ve ince ve kalın çubuklar	–Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen ve -- yukarıda belirtilen sınır dahilinde, ürünle aynı pozisyonda yer alan kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25'ini geçmeyen imalat.

16 Hem bir taraftan 3901 ila 3906 pozisyonları ile, hem de diğer taraftan 3907 ila 3911 pozisyonlarında sınıflandırılan girdilerden oluşan ürünlerde, söz konusu kısıtlama sadece üründe ağırlıkça hakim maddeler grubu için uygulanır.

17 Hem bir taraftan 3901 ila 3906 pozisyonları ile, hem de diğer taraftan 3907 ila 3911 pozisyonlarında sınıflandırılan girdilerden oluşan ürünlerde, söz konusu kısıtlama sadece üründe ağırlıkça hakim maddeler grubu için uygulanır.

y 3920	- İyonomer levhalar veya filmler	Esas itibariyle çinko ve sodyum olmak üzere metal iyonları ile kısmen nötralize edilmiş metakrilik asit ve etilen kopolimeri olan kısmi termoplastik tuzlardan imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25'ini geçmeyen imalat.
	-rejenere selülozdan, poliamidlerden veya polietilenden levhalar	Ürünle aynı pozisyonda yer alan kullanılan tüm girdilerin kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmeyen imalat	
y 3921	Plastikten metalize folyeler	Kalınlığı 23 mikronda daha az, yüksek derecede transparan [18] polyester yapraklardan imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25'ini geçmeyen imalat.
3922 ila 3926	Plastikten eşya	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
y Fasıl 40	Kauçuk ve kauçuktan eşya; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.	
y 4001	Ayakkabılar için krep kauçuktan lamine edilmiş tabakalar	Tabii kauçuk tabakalarının lamine edilmesi	
4005	Karıştırılmış kauçuk, (vulkanize edilmemiş), (ilk şekillerde veya levha, tabaka veya şerit halinde)	Kullanılan tüm girdilerin (tabii kauçuk hariç) kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	
4012	Kauçuktan sırt geçirilmiş veya kullanılmış dış lastikler, kauçuktan dolgu lastikleri veya tekerlek bandajları, dış lastikler için değişebilir sırtlar ve kolanlar:		
	- Kauçuktan sırt geçirilmiş dış lastikler, dolgu lastikleri veya tekerlek bandajları	Kullanılmış lastiklere sırt geçirilmesi	

[18] Belirtilen yapraklar yüksek derecede transparan olarak görülecektir: Gardner-Hazemeter (örn.Hazefaktör) ile ASTM-D 1003-16' ya göre ölçülen optik geçirgenliği %2 den az olan yapraklar.

	- Diğerleri	4011 ve 4012 pozisyonlarında yer alan girdiler hariç olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	
y 4017	Sertleştirilmiş kauçuktan eşya	Sertleştirilmiş kauçuktan imalat	
y Fasıl 41	Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 4102	Koyun veya kuzuların ham derileri, yünü alınmış	Yünlü koyun ve kuzu derilerinin yünlerinin alınması	
4104 ila 4106	Tabaklanmış veya "crust" (ara kurutmalı) deriler (yünü veya kılı alınmış, parçalanmış olsun olmasın, fakat daha ileri bir işlem görmemiş)	Ön tabaklama yapılmış derilerin yeniden tabaklanması veya ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
4107, 4112 ve 4113	Tabaklama veya ara kurutmadan sonra ileri derecede hazırlanmış deri ve köseleler (parşömine edilmiş deri dahil) (yünü veya kılları alınmış, parçalanmış olsun olmasın, 4114 pozisyonunda yer alan deri ve köseleler hariç)	4104 ila 4113 pozisyonları haricinde, herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 4114	Rugan ve ruganla kaplanmış deri ve köseleler; metalize deri ve köseleler	Toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmemesi koşuluyla, 4104 ila 4106, 4107, 4112 veya 4113 pozisyonlarında yer alan girdilerden imalat	
Fasıl 42	Deri eşya; saraciye eşyası ve eyer ve koşum takımları; seyahat eşyası, el çantaları ve benzeri mahfazalar; hayvan bağırsağından mamul eşya (ipek böceği guddesi hariç)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y Fasıl 43	Kürkler ve taklit kürkler; bunların mamulleri aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 4302	Tabaklanmış veya aprelenmiş kürkler, (birleştirilmiş):		

	- Tabaka, çapraz veya benzeri şekillerde	Tabaklanmış veya aprelenmiş ancak birleştirilmemiş kürklerin kesim ve birleştirilmesine ilaveten ağartma veya boyama	
	- Diğerleri	Birleştirilmemiş, tabaklanmış veya aprelenmiş kürklerden imalat	
4303	Kürkten giyim eşyası ve aksesuarları ve kürkten diğer eşya	4302 pozisyonunda yer alan birleştirilmemiş, tabaklanmış ve aprelenmiş kürklerden imalat	
y Fasıl 44	Ağaç ve ahşap eşya; odun kömürü; aşağıda belirtilenler hariç :	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 4403	Kare şeklinde kabaca yontulmuş ağaçlar	Kabaca şekil verilmiş (kabukları veya kışırları alınmış olsun olmasın) yuvarlak ağaçlardan imalat	
y 4407	Uzunlamasına testere ile biçilmiş veya yontulmuş, dilimlenmiş veya yaprak halinde açılmış, kalınlığı 6mm.yi geçen ağaçlar (rendelenmiş, zımparalanmış veya uç uca eklenmiş)	Rendeleme, zımparalama veya uç uca ekleme	
y 4408	Kalınlığı 6 mm.yi geçmeyen, dilimlenmiş kaplama için yapraklar (lamine edilmiş ağaçların dilimlenmesiyle elde edilenler dahil) ve kontrplak için yapraklar ve uzunlamasına testere ile biçilmiş, dilimlenmiş veya yaprak halinde açılmış kalınlığı 6 mm.yi geçmeyen diğer ağaçlar (rendelenmiş, zımparalanmış veya uç uca eklenmiş)	Dilimlere ayırma, rendeleme, zımparalama veya uç uca ekleme	
y 4409	Herhangi bir kenarında, ucunda veya yüzünde sürekli olarak şekil verilmiş (rendelenmiş, zımparalanmış veya uç uca eklenmiş olsun olmasın):		
	- Zımparalanmış veya uç uca eklenmiş olanlar	Zımparalama veya uç uca ekleme	

	- Köşebentler ve pervazlar	Kornişleme veya kalıplama	
y 4410 ila y4413	Köşebentler ve pervazlar (kalıplanmış süpürgelik ve diğer kalıplanmış yonga levhalar dahil)	Kornişleme veya kalıplama	
y 4415	Ahşap büyük ve küçük sandıklar, kafes sandıklar, silindir sandıklar ve benzeri ambalajlar	Ebatlarına göre kesilmemiş yonga levhalardan imalat	
y 4416	Ahşap variller, fıçılar, kovalar, gerdeller, ve diğer fıçıcı eşyası ve bunların aksam ve parçaları	İki esas yüzü testerelemeden daha ileri işlem görmemiş fıçı tahtalarından imalat	
y 4418	- Bina ve inşaat için marangozluk mamulleri ve doğrama parçaları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber hücreli ahşap levhalar, padavralar ve 'shake'ler (ahşap padavralar) kullanılabilir.	
	- Köşebentler ve pervazlar	Kornişleme veya kalıplama	
y 4421	Kibrit imali için kesilmiş çöpler, kundura çivileri	4409 pozisyonunda yer alan çekilmiş ahşap hariç olmak üzere herhangi bir pozisyondaki ahşap malzemeden imalat	
y Fasıl 45	Mantar ve mantardan eşya; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
4503	Tabii mantardan eşya	4501 pozisyonunda yer alan mantardan imalat	
Fasıl 46	Hasırdan, sazdan veya örülmeye elverişli diğer maddelerden mamuller; sepetçi ve hasırcı eşyası	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
Fasıl 47	Odun veya diğer lifli selülozik maddelerin hamurları; geri kazanılmış kağıt veya karton (dökümtü, kırpıntı ve hurdalar)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

y Fasıl 48	Kağıt ve karton; kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 4811	Üzerleri çizilmiş, kaplanmış veya sadece kare biçimine getirilmiş kağıt ve karton	Fasıl 47'nin kağıt yapmaya mahsus girdilerinden imalat	
4816	Karbon kağıdı, kendinden kopya eden kağıt ve diğer kopya ve transfer kağıtları (4809 pozisyonundakiler hariç), mumlu teksir kağıdı ve ofset levhalar (kutulara konularak perakende satılacak hale getirilmiş olsun, olmasın)	Fasıl 47'nin kağıt yapmaya mahsus girdilerinden imalat	
4817	Mektup zarfları, mektup kartları, resimsiz kartpostallar ve haberleşme kartları; bunların kağıt ve kartondan kutuları (poşetler ve benzeri zarflar içine takım halinde yerleştirilmiş olanlar)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
y 4818	Tuvalet kağıdı	Fasıl 47'nin kağıt yapmaya mahsus girdilerinden imalat	
y 4819	Kağıttan, kartondan, selüloz vatkadan veya selüloz lif tabakalarından kutular, mahfazalar, torbalar ve diğer ambalaj kutuları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
y 4820	Mektupluk bloknotlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
y 4823	Diğer kağıt, karton, selüloz, vatka ve selüloz lif tabakaları (ölçüsüne veya şekline göre kesilmiş)	Fasıl 47'nin kağıt yapmaya mahsus girdilerinden imalat	
y Fasıl 49	Basılı kitaplar, gazeteler, resimler ve baskı sanayiinin diğer mamulleri; el ve makine yazısı metinler ve planlar	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

4909	Matbu veya resimli kartpostallar; tebrik kartları, davetiyeler veya teşekkür kartları (resimli, zarflı veya süslemeli olsun, olmasın)	4909 ve 4911 pozisyonları dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
4910	Matbu her türlü takvim (blok halinde takvimler dahil):		
	- "Devamlı" türden olan takvimler veya kağıt veya karton dışındaki maddelerden mamul mesnetler üzerine takılı olan blok halindeki takvimler	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
	- Diğerleri	4909 ve 4911 pozisyonu dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y Fasıl 50	İpek; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 5003	İpek döküntüleri (çekilmeye elverişli olmayan kozalar, iplik döküntüleri ve ditme suretiyle elde edilen döküntüler dahil), karde edilmiş veya taranmış	İpek döküntülerinin karde edilmesi veya taranması	
5004 ila y 5006	İpek ipliği ve ipek döküntülerinden elde edilen iplikler	- Karde edilmiş, taranmış veya eğirme için başka şekillerde hazırlanmış ipek döküntülerinden veya ham ipekten, - karde edilmemiş, taranmamış veya eğirme için başka şekillerde hazırlanmamış diğer tabii liflerden, -kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan veya -kağıt yapımına mahsus girdilerden, imalat[19]	
5007	İpek veya ipek döküntülerinden dokunmuş mensucat		

[19] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

	- Kauçuk ipliklerle birleştirilmiş olanlar	Tek kat iplikten imalat [20]	
	- Diğerleri	- Hindistan cevizi ipliğinden, - tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme için hazırlanmamış, sentetik ve suni devamsız liflerden, - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, veya - kağıttan imalat [21] veya en az iki hazırlama veya finisaj işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı finisaj, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmeyen)	
y Fasıl 51	Yün ve ince veya kaba hayvan kılı; at kılından iplik ve dokunmuş mensucat aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
5106 ila 5110	Yünden, ince ve kaba hayvan kıllarından veya at kılından iplik	-Karde edilmiş, taranmış veya eğirme için başka şekillerde hazırlanmış ipek döküntülerinden veya ham ipekten, - karde edilmemiş, taranmamış veya eğirme için başka şekillerde hazırlanmamış tabii liflerden, -kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan veya -kağıt yapımına mahsus girdilerden, imalat[22]	

[20] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[21] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[22] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

5111 ila 5113	Yünden, ince ve kaba hayvan kıllarından veya at kılından dokunmuş mensucat		
	-Kauçuk ipliklerle birleştirilmiş olanlar	Tek kat iplikten imalat [23]	
	- Diğerleri	-Hindistan cevizi ipliğinden, - tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme için hazırlanmamış, sentetik ve suni devamsız liflerden - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, veya - kağıttan imalat[24] veya en az iki hazırlama veya finisaj işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı finisaj, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmemesi koşuluyla)	
y Fasıl 52	Pamuk; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
5204 ila 5207	Pamuk ipliği	- Karde edilmiş, taranmış veya eğirme için başka şekillerde hazırlanmış ipek döküntülerinden veya ham ipekten, - karde edilmemiş, taranmamış veya eğirme için başka şekillerde hazırlanmamış tabii liflerden, -kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan veya -kağıt yapımına mahsus girdilerden, imalat [25]	
5208 ila 5212	Pamuklu mensucat		

[23] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[24] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[25] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

	-Kauçuk ipliklerle birleştirilmiş olanlar	Tek kat iplikten yapılan imalat[26]	
	- Diğerleri	- hindistan cevizi ipliğinden, - tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme için hazırlanmamış, sentetik ve suni devamsız liflerden - kimyasal maddeler veya tekstil hamurundan, veya - kağıttan, imalat[27] veya en az iki hazırlama veya finisaj işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı finisaj, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmemesi koşuluyla)	
y Fasıl 53	Dokumaya elverişli diğer bitkisel lifler; kağıt ipliği ve kağıt ipliğinden dokunmuş mensucat aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
5306 ila 5308	Dokumaya elverişli diğer bitkisel liflerden iplik; kağıt ipliği	-karde edilmiş, taranmış veya eğirme için başka şekillerde hazırlanmış ipek döküntülerinden veya ham ipekten, - karde edilmemiş, taranmamış veya eğirme için başka şekillerde hazırlanmamış tabii liflerden, -kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan veya -kağıt yapımına mahsus girdilerden, imalat [28]	

[26] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[27] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[28] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

5309 ila 5311	Dokumaya elverişli diğer bitkisel liflerden dokunmuş mensucat; kağıt ipliğinden dokunmuş mensucat		
	-Kauçuk ipliklerle birleştirilmiş olanlar	Tek kat iplikten yapılan imalat[29]	
	- Diğerleri	-hindistan cevizi ipliğinden, - tabii liflerden, - jüt ipliğinden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme için hazırlanmamış, sentetik ve suni devamsız liflerden - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, veya - kağıttan imalat [30] veya en az iki hazırlama veya finisaj işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı finisaj, dekatize) etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmemesi koşuluyla)	
5401 ila 5406	Sentetik ve suni filamentlerden iplikler, monofilamentler	- Karde edilmiş, taranmış veya başka şekilde eğrilmeye hazırlanmış ham ipek veya ipek döküntülerinden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğrilmeye hazırlanmamış tabii liflerden, - kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan, veya - kağıt yapımına mahsus girdilerden imalat [31]	
5407 ve 5408	Sentetik ve suni filament ipliklerinden dokunmuş mensucat		
	-Kauçuk ipliklerle birleştirilmiş olanlar	Tek kat iplikten yapılan imalat[32]	

[29] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[30] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[31] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[32] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

	- Diğerleri	- hindistan cevizi ipliğinden, - tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme için hazırlanmamış, sentetik ve suni devamsız liflerden - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, veya - kağıttan imalat [33] veya en az iki hazırlama veya finisaj işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı finisaj, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmemesi koşuluyla)	
5501 ila 5507	Sentetik ve suni devamsız lifler	Kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan imalat	
5508 ila 5511	Sentetik ve suni devamsız liflerden dikiş ipliği ve iplikler	- Karde edilmiş, taranmış veya başka şekilde eğrilmeye hazırlanmış ham ipek veya ipek dökümtülerinden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğrilmeye hazırlanmamış tabii liflerden, - kimyasal maddelerden veya tekstil hamurundan, veya - kağıt yapımına mahsus maddelerden imalat [34]	
5512 ila 5516	Sentetik ve suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat: -Kauçuk ipliklerle birleştirilmiş olanlar	Tek kat iplikten yapılan imalat[35]	

[33] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[34] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[35] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

	- Diğerleri	-hindistan cevizi ipliğinden, - tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme için hazırlanmamış, sentetik ve suni devamsız liflerden, - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, veya - kağıttan imalat [36] veya en az iki hazırlama veya finisaj işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı finisaj, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmemesi koşuluyla)	
y Fasıl 56	Vatka, keçe ve dokunmamış mensucat; özel iplikler; sicim, kordon, ip, halat ve bunlardan mamul eşya; aşağıda belirtilenler hariç;	hindistan cevizi ipliğinden, - tabii liflerden, - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, veya - kağıt yapımında kullanılan girdilerden, imalat[37]	
5602	Keçeler (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın):		
	– İğne işi keçe	- tabii liflerden, veya - kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan imalat[38]	

[36] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[37] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[38] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

		Bununla beraber; - 5402 pozisyonundaki polipropilen filamentler, - 5503 veya 5506 pozisyonundaki polipropilen lifler, veya - 5501 pozisyonundaki polipropilen filament demetlerinin, denominasyonları tüm durumlarda 9 desitekstен daha az olan tek katlı filament veya lifleri, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını aşmamak koşuluyla kullanılabilir.		
	– Diğerleri	- tabii liflerden , - kazeinden yapılmış suni ve sentetik devamsız liflerden veya - kimyasal girdiler ve tekstil hamurundan imalat[39]		
5604	Dokumaya elverişli maddelerle kaplanmış kauçuk ip veya halatlar; dokumaya elverişli iplik, ve 5404 veya 5405 pozisyonlarındaki şerit ve benzerleri (kauçuk veya plastik emdirilmiş, kaplanmış, sıvanmış):			
	–Dokumaya elverişli maddelerle kaplanmış kauçuk ip ve halatlar	Dokumaya elverişli maddelerle kaplanmamış kauçuk ip veya halattan imalat		
	-- Diğerleri	- karde edilmemiş, taranmamış veya eğirme için başka şekillerde hazırlanmamış tabi liflerden, -kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan veya -kağıt yapımına mahsus girdilerden, imalat[40]		

[39] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[40] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

5605	Dokumaya elverişli ipliklerden metalize iplikler (gipe edilmiş olsun olmasın), ip, şerit veya toz şeklindeki metalle birleştirilmiş veya metalle kaplanmış 5404 veya 5405 pozisyonundaki şerit ve benzerleri	- tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya eğirme için başka şekilde hazırlanmamış, sentetik ve suni devamsız liflerden - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan veya - kağıt yapımına mahsus girdilerden, imalat[41]	
5606	Gipe iplikler, 5404 ve 5405 pozisyonlarındaki şerit ve benzerleri (gipe edilmiş), (5605 pozisyonundakiler ve gipe edilmiş at kılı hariç); tırtıl iplik (kıtık, şenil iplikler dahil); şenet iplik (chainette)	- tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya eğirme için başka şekilde hazırlanmamış, sentetik ve suni devamsız liflerden - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan veya - kağıt yapımına mahsus girdilerden, imalat[42]	
Fasıl 57	Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları: - İğne işi keçeden	- tabii liflerden, - kimyasal girdilerden veya tekstil hamurunda imalat[43], Bununla beraber; - 5402 pozisyonundaki polipropilen filamentler, - 5503 veya 5506 pozisyonundaki polipropilen lifler, veya - 5501 pozisyonundaki polipropilen filament demetlerinin, denominasyonları tüm durumlarda 9 desiteksten daha az olan tek katlı filament veya lifleri, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını aşmamak koşuluyla kullanılabilir. Jüt mensucat mesnet olarak kullanılabilir.	

[41] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[42] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[43] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

	- Diğer keçeden	- Karde edilmemiş veya taranmamış veya başka şekilde eğrilmeye hazırlanmamış tabii liflerden, veya - kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan, imalat[44]	
	- Diğerleri	- hindistan cevizi ipliğinden veya jüt ipliğinden, - suni ve sentetik filament ipliklerinden, - tabii liflerden, veya, - karde edilmemiş, taranmamış veya eğirme için başka şekilde hazırlanmamış suni ve sentetik devamsız liflerden, imalat[45] Jüt mensucat mesnet olarak kullanılabilir.	
y Fasıl 58	Özel dokunmuş mensucat; tufte edilmiş dokumaya elverişli mensucat; dantela; duvar halıları; şeritçi ve kaytancı eşyası; işlemeler; aşağıda belirtilenler hariç:		
	-Kauçuk ipliklerle birleştirilmiş olanlar	Tek kat iplikten imalat[46]	
	- Diğerleri	- Tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğrilmeye hazırlanmamış suni ve sentetik devamsız liflerden, veya - kimyasal maddelerden veya tekstil hamurlarından, imalat[47] veya,	

[44] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[45] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[46] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[47] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

		en az iki hazırlama veya finisaj işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı finisaj, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmeyen)	
5805	El ile dokunmuş duvar halıları (Gobelins, Flanders, Aubusson, Beauvais ve benzerleri) ile iğne işlemesi duvar halıları (küçük nokta,kanaviçe gibi), hazır eşya halinde olsun olmasın	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
5810	Parça, şerit veya motif halinde işlemeler	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
5901	Kitap veya benzerlerinin dış kapaklarında kullanılan türden zamk veya nişastalı maddelerle sıvanmış dokumaya elverişli mensucat; mühendis muşambası veya şeffaf bezler; hazır tuvaller; şapkacılıkta kullanılan bukran ve benzeri sertleştirilmiş mensucat	İplikten imalat	
5902	Naylon veya diğer poliamidlerden, polyesterden veya viskoz ipeğinden elde edilen yüksek mukavemetli iplikten her nevi nakil vasıtası iç ve dış lastiği için mensucat:		
	- Ağırlık itibarıyla içerdiği dokumaya elverişli madde oranı %90'ı geçmeyenler	İplikten imalat	
	- Diğerleri	Kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan imalat	

5903	Plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastikle lamine edilmiş mensucat (5902 pozisyonundakiler hariç)	İplikten imalat veya en az iki hazırlama veya bitirme işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı bitirme, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmemesi koşuluyla)	
5904	Linoleum (kesilerek şekil verilmiş olsun olmasın); bir sıvama veya kaplama maddesinin dokumaya elverişli mesnet üzerine tatbiki suretiyle elde edilen yer kaplamaları (kesilerek şekil verilmiş olsun olmasın)	İplikten imalat[48]	
5905	Dokumaya elverişli maddelerden duvar kaplamaları:		
	- Kauçuk, plastik veya diğer maddeler emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olanlar	İplikten imalat	
	- Diğerleri	- Hindistan cevizi ipliğinden, - tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme işlemi için hazırlanmamış suni ve sentetik devamsız liflerden, -kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan imalat[49] veya	

[48] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

[49] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

		en az iki hazırlık veya bitirme işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı bitirme, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmemesi koşuluyla)		
5906	Kauçuklu mensucat (5902 pozisyonundakiler hariç):			
	- Örülmüş veya tığ ile yapılmış olanlar	- Tabii liflerden, - karde edilmemiş taranmamış veya başka şekilde eğirme işlemi için hazırlanmamış suni ve sentetik devamsız liflerden veya - kimyasal maddeler veya tekstil hamurundan, imalat[50]		
	- Sentetik filament ipliklerinden mamul diğer mensucat (ağırlık itibarıyla içerdiği dokumaya elverişli madde oranı % 90'ı geçenler)	Kimyasal girdilerden imalat		
	- Diğerleri	İplikten imalat		
5907	Emdirilmiş, sıvanmış veya kaplanmış diğer mensucat; tiyatro dekorları, atölye fonları veya benzeri işler için boyanmış bezler (tualler)	İplikten imalat veya en az iki hazırlık veya bitirme işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı bitirme, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılama (kullanılan baskısız mensucatın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmemesi koşuluyla)		

[50] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

5908	Dokumaya elverişli maddelerden dokunmuş veya örülmüş fitiller (lamba, ocak, çakmak, mum ve benzerleri için); beyaz alevli lambalar için gömlekler ve bunların imaline yarayan boru şeklinde örme mensucat (emdirilmiş olsun olmasın):		
	- Beyaz alevli lambalar için gömlekler, emdirilmiş	Boru şeklinde lamba gömleği için dokunmuş mensucattan imalat	
	- Diğerleri	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
5909 ila 5911	Sınai amaçlarla kullanılan dokumaya elverişli maddelerden mamul eşya:		
	– 5911 pozisyonundaki keçeden olanlar dışındaki cilalama diskleri ve halkaları	6310 Pozisyonundaki iplikten, döküntü mensucattan veya paçavradan yapılan imalat	
	- Genellikle kağıt yapımında veya diğer teknik amaçlarla kullanılan türde dokunmuş mensucat (keçeleştirilmiş olsun olmasın) (kaplanmış veya sıvanmış olsun olmasın), tek veya çok katlı çözgü ve/veya atkı iplikli boru şeklinde veya sonsuz, veya 5911 pozisyonunda yer alan çok katlı çözgü ve/veya atkı iplikli düz dokunmuş	- Hindistan cevizi ipliğinden, - aşağıdaki girdilerden: -politetrafloroetilen ipliğinden[51], -poliamid ipliğinden (çokkatlı, fenolik reçineyle kaplanmış veya sıvanmış) -m-fenilendiamin ve isonaftalik asit polikondensasyonundan elde edilen, aromatik poliamid sentetik liflerinden mamul iplikten, -politetrafloroetilen monofillerinden[52], - poli-p-fenilen tereftalamidin sentetik tekstil lifi ipliği, -cam lifi ipliğinden (fenol reçinesi ile kaplanmış ve akrilik iplikle gipe edilmiş)[53], -poliesterin, tetraftalatik asit reçinelerinin, 1,4 siklohegzandimentolun ve isonaftalik asitin kopoliester monofilamentlerinden,	

[51] Bu girdilerin kullanımı kağıt yapma makinalarında kullanılmaya mahsus türde dokunmuş mensucatın imali ile sınırlandırılmıştır.

[52] Bu girdilerin kullanımı kağıt yapma makinalarında kullanılmaya mahsus türde dokunmuş mensucatın imali ile sınırlandırılmıştır.

		- tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme işlemi için hazırlanmamış suni ve sentetik devamsız liflerden, veya - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, imalat[54],	
	- Diğerleri	- Hindistan cevizi ipliğinden, - tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme işlemi için hazırlanmamış suni ve sentetik devamsız liflerden, veya - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, imalat[55]	
Fasıl 60	Örme veya Tığ ile Yapılma Eşya	- Tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya veya başka şekilde eğirme işlemi için hazırlanmamış suni ve sentetik ve suni devamsız liflerden, veya - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, imalat[56]	
Fasıl 61	Örme veya tığ ile yapılan giyim eşyası ve aksesuarları – Şekline göre kesilmiş parçalardan veya örülerek şekillendirilmiş, iki veya daha fazla örme mensucatın dikilmesi veya başka surette birleştirilmesiyle elde edilmiş olanlar	İplikten imalat[57,58]	

[53] Bu girdilerin kullanımı kağıt yapma makinalarında kullanılmaya mahsus türde dokunmuş mensucatın imali ile sınırlandırılmıştır.
[54] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5
[55] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5
[56] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5
[57] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5
[58] Bakınız Giriş Notu 6.

	- Diğerleri	- Tabii liflerden, - karde edilmemiş, taranmamış veya veya başka şekilde eğirme işlemi için hazırlanmamış suni ve sentetik ve suni devamsız liflerden, veya - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, imalat,[59]	
y Fasıl 62	Giyim eşyası ve aksesuarı (örülmemiş veya tığ ile yapılmamış) aşağıda belirtilenler hariç;	İplikten imalat,[60, 61]	
y 6202, y 6204, y 6206, y 6209 ve y 6211	Kadın, kız çocukları ve bebekler için giyim eşyası ve aksesuarları (işlemeli olanlar)	İplikten imalat[62] veya Kullanılan işlenmemiş mensucatın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmemesi koşuluyla işlenmemiş mensucattan imalat[63],	
y 6210 ve y 6216	Alüminyumlu polyester tabakasıyla kaplanmış mensucattan ateşe dayanıklı eşya	İplikten imalat[64], veya, Kullanılan kaplanmamış mensucatın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmemesi koşuluyla kaplanmamış mensucattan imalat[65]	
6213 ve 6214	Mendiller, şallar, eşarplar, fularlar, kaşkoller, peçeler, duvaklar ve benzeri eşya:		
	- İşlemeli olanlar	Ağartılmamış tek kat iplikten imalat[66, 67] veya Kullanılan işlenmemiş mensucatın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmemesi koşuluyla işlenmemiş mensucattan imalat,[68]	

[59] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5
[60] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5
[61] Bakınız Giriş Notu 6.
[62] Bakınız Giriş Notu 6.
[63] Bakınız Giriş Notu 6
[64] Bakınız Giriş Notu 6.
[65] Bakınız Giriş Notu 6.
[66] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5
[67] Bakınız Giriş Notu 6.
[68] Bakınız Giriş Notu 6.

	- Diğerleri	Ağartılmamış tek iplikten imalat [69, 70] veya en az iki hazırlama veya finisaj işlemiyle (temizleme, ağartma, merserize etme, termofiksaj, şardonlama, kalenderleme, çekmezlik apresi, kalıcı finisaj, dekatize etme, emprenye etme, onarım ve tıraşlama gibi) beraber yapılan baskılamayı mütakiben bitirme işlemi (kullanılan 6213 ve 6214 pozisyonundaki baskısız eşyanın kıymetinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 47,5'ini geçmemesi koşuluyla)		
6217	Giyim eşyasının diğer hazır aksesuarı; giyim eşyasının veya giyim eşyası aksesuarlarının parçaları (6212 pozisyonundakiler hariç):			
	- İşlemeli olanlar	İplikten imalat[71], veya, Kullanılan işlenmemiş mensucatın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmemesi koşuluyla işlenmemiş mensucattan imalat[72]		
	- Alüminyumlu polyester tabakasıyla kaplanmış mensucattan ateşe dayanıklı eşya	İplikten imalat [73] veya, Kullanılan kaplanmamış mensucatın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmemesi koşuluyla kaplanmamış mensucattan imalat [74]		
	- Yaka ve kol ağızları için iç astarlar (kesilmiş)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat		

[69] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5
[70] Bakınız Giriş Notu 6.
[71] Bakınız Giriş Notu 6.
[72] Bakınız Giriş Notu 6.
[73] Bakınız Giriş Notu 6.
[74] Bakınız Giriş Notu 6.

	- Diğerleri	İplikten imalat [75]	
y Fasıl 63	Dokumaya elverişli maddelerden diğer hazır eşya;takımlar; kullanılmış giyim eşyası ve dokumaya elverişli maddelerden kullanılmış eşya; paçavralar; aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
6301 ila 6304	Battaniyeler, diz battaniyeleri, yatak çarşafları ve benzerleri; perdeler ve benzerleri; diğer mefruşat eşyası:		
	- Keçeden ve dokunmamış mensucattan	- Tabii liflerden, veya - kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan imalat [76]	
	- Diğerleri:		
	- - İşlemeli olanlar	Ağartılmamış tek kat iplikten imalat [77, 78] veya Kullanılan işlenmemiş (örülmüş olanlar hariç) mensucatın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmemesi koşuluyla işlenmemiş mensucattan imalat	
	- - Diğerleri	Ağartılmamış tek kat iplikten imalat [79, 80]	
6305	Ambalaj için torba ve çuvallar	- Tabii liflerden, veya, - karde edilmemiş, taranmamış veya başka şekilde eğirme işlemi için hazırlanmamış sentetik ve suni devamsız liflerden, veya - kimyasal girdiler veya tekstil hamurundan, imalat [81]	

[75] Bakınız Giriş Notu 6.
[76] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5
[77] Bakınız Giriş Notu 6.
[78] Örülmüş parçalar halindeki mensucatın (kesilerek veya örülerek şekil verilmiş) dikilmesi veya birleştirilmesi ile elde edilen elastiki veya kauçuklu olmayan örme eşya için bkz. Giriş Notu 6.
[79] Bakınız Giriş Notu 6.
[80] Örülmüş parçalar halindeki mensucatın (kesilerek veya örülerek şekil verilmiş) dikilmesi veya birleştirilmesi ile elde edilen elastiki veya kauçuklu olmayan örme eşya için bkz. Giriş Notu 6.
[81] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5

6306	Vagon ve mavna örtüleri, tenteler ve dış storlar; çadırlar; kayıklara, deniz veya kara taşıtlarına mahsus yelkenler; kamp eşyası:		
	–Dokunmamış mensucattan	-Tabii liflerden, veya - kimyasal girdilerden veya tekstil hamurundan imalat [82, 83]	
	–Diğerleri	Ağartılmamış tek kat iplikten imalat [84, 85]	
6307	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
6308	Kilimler, halılar, işlemeli masa örtüleri ve peçetelerin yapımında kullanılan mensucat ve ipliklerden müteşekkil takımlar (aksesuarlarıyla birlikte olsun olmasın) ve benzeri dokumaya elverişli eşya (perakende olarak satılacak hale getirilmiş)	Takımı oluşturacak parçalardan her biri, takım içinde olmaması halinde kendilerine ayrı ayrı uygulanacak kuralın gereklerini karşılamalıdır. Bununla beraber, menşeli olmayan eşyalar, toplam kıymetleri takımın fabrika çıkış fiyatının % 15'ini geçmemek koşuluyla takım içinde yer alabilir.	
y Fasıl 64	Ayakkabılar, getrler ve benzeri eşya, bunların aksamı; aşağıda belirtilenler hariç:	6406 Pozisyonundaki iç tabanlara veya diğer taban elemanlarına takılmış yüzler hariç, herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat.	
6406	Ayakkabı aksamı (dış tabanlar dışındaki tabanlara tutturulmuş veya tutturulmamış ayakkabı yüzleri dahil); çıkarılabilir iç tabanlar, topuk rampası ve benzeri eşya; getrler ve tozluklar, dizlikler ve benzeri eşya; ve bunların aksamı	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y Fasıl 65	Başlıklar ve aksamı aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

[82] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5
[83] Bakınız Giriş Notu 6.
[84] Dokumaya elverişli girdi karışımlarından mamul ürünlerle ilgili özel koşullar için bakınız Giriş Notu 5
[85] Bakınız Giriş Notu 6.

6503	6501 Pozisyonunda yer alan şapka taslakları ve disklerinden yapılmış keçe şapkalar ve diğer keçe başlıklar (astarlanmış veya donatılmış olsun olmasın)	İplikten veya dokumaya elverişli madde liflerinden imalat [86]	
6505	Dantel, keçe veya diğer dokumaya elverişli maddelerden yapılmış veya örülmüş şapkalar ve diğer başlıklar, parça halinde (fakat şerit halinde olanlar hariç) (astarlanmış veya donatılmış olsun olmasın); her türlü maddeden saç fileleri (astarlanmış veya donatılmış olsun olmasın)	İplikten veya dokumaya elverişli madde liflerinden imalat [87]	
y Fasıl 66	Şemsiyeler, güneş şemsiyeleri, bastonlar, iskemle bastonlar, kamçılar, kırbaçlar ve bunların aksamı aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
6601	Şemsiyeler ve güneş şemsiyeleri (bastonlu şemsiyeler, bahçe şemsiyeleri ve benzeri şemsiyeler dahil)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	
Fasıl 67	Hazırlanmış ince ve kalın kuş tüyleri ve bunlardan eşya; yapma çiçekler; insan saçından eşya	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y Fasıl 68	Taş, alçı, çimento, amyant, mika veya benzeri maddelerden eşya aşağıda belirtilenler hariç	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 6803	Kayagan taşı veya aglomere kayagan taşından eşya	İşlenmiş kayagan taşından imalat	
y 6812	Amyanttan eşya; amyant ve amyant ile magnezyum karbonat esaslı karışımlardan eşya	Herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerinden imalat	

[86] Bakınız Giriş Notu 6.
[87] Bakınız Giriş Notu 6.

y 6814	Mikadan eşya, (aglomere edilmiş veya terkip yoluyla elde edilmiş mika dahil) (kağıt, karton veya diğer maddelerden bir mesnet üzerinde)	İşlenmiş mikadan (aglomere edilmiş veya terkip yoluyla elde edilmiş mika dahil) imalat	
Fasıl 69	Seramik mamulleri	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y Fasıl 70	Cam ve cam eşya aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 7003, y 7004 ve y 7005	Yansıtıcı tabakası olmayan cam	7001pozisyonundaki girdilerden imalat	
7006	7003, 7004 ve 7005 pozisyonlarındaki camların kavislendirilmiş, kenarları işlenmiş, hakkedilmiş, delinmiş, emaye yapılmış veya başka şekilde işlenmiş fakat diğer maddelerle çerçevelenmemiş ve donatılmamış olanları :		
	- SEMII standartlarına [88] göre yarı iletken derecede, elektriği geçirmeyen ince bir tabaka ile kaplanmış camdan alt tabaka	7006 pozisyonunda yer alan kaplanmamış alt tabaka camlarından imalat	
	- Diğerleri	7001 pozisyonundaki girdilerden imalat	
7007	Emniyet camları [sertleştirilmiş, (temperlenmiş), veya lamine edilmiş camlardan]	7001 pozisyonundaki girdilerden imalat	
7008	Çok katlı yalıtım camları	7001 pozisyonundaki girdilerden imalat	
7009	Cam aynalar (çerçeveli olsun olmasın) (dikiz aynaları dahil)	7001 pozisyonundaki girdilerden imalat	

[88] SEMII-Birleşik Yarıiletken Cihazlar ve Maddeler Enstitüsü

7010	Cam damacana, kavanoz, şişe,küçük şişe, çanak, tüp, serum ampulleri ve diğer kaplar (eşyanın nakli ve ambalajında kullanılmaya elverişli cinsten); camdan konserve kavanozları; camdan tıpa, kapak ve benzerleri	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya kesilmemiş cam eşyanın toplam kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmemesi koşuluyla cam kesim işlemi	
7013	Sofra, mutfak, tuvalet, yazıhane, ev tezyinatı ve benzeri işler için cam (7010 ve 7018 pozisyonundakiler hariç)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya kesilmemiş cam eşyanın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmemesi koşuluyla cam kesim işlemi veya elde üflenmiş cam eşyanın kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmemesi koşuluyla elde üflenmiş cam eşyanın elde dekore edilmesi (serigrafi baskısı hariç)	
y 7019	Cam liflerinden (iplik hariç) eşya	- Boyanmamış şeritlerden, yarı bükülmüş ipliklerden, ipliklerden veya yontularak şekil verilmiş ipliklerden, veya - cam yününden imalat	
y Fasıl 71	Tabii veya kültür inciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, kıymetli metallerle kaplama metaller ve bunlardan mamul eşya; taklit mücevherci eşyası ; metal paralar aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 7101	Tabii veya kültür incileri (tasnife tabi tutulmuş ve taşınmasında kolaylık sağlamak amacıyla geçici olarak ipliğe dizilmiş)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	
y 7102, y 7103 ve y 7104	İşlenmiş kıymetli ve yarı-kıymetli taşlar (tabii, sentetik veya terkip yoluyla elde edilmiş)	İşlenmemiş kıymetli veya yarı kıymetli taşlardan imalat	
7106, 7108 ve 7110	Kıymetli metaller:		

	- İşlenmemiş olanlar	7106, 7108 ve 7110 pozisyonları dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya 7106, 7108 veya 7110 pozisyonlarında yer alan kıymetli metallerin elektroliz, ısıl veya kimyasal işlemlerle ayrıştırılması, veya 7106, 7108 veya 7110 pozisyonlarında yer alan kıymetli metallerin birbirleriyle veya adi metallerlerle alaşımlarının yapılması	
	- Yarı işlenmiş veya pudra halinde olanlar	İşlenmemiş kıymetli metallerden imalat	
y 7107, y 7109 ve y 7111	Kıymetli metallerle kaplanmış metaller (yarı-işlenmiş)	Kıymetli metallerle kaplanmış metallerden (işlenmemiş) imalat	
7116	Tabii inci veya kültür incilerinden, kıymetli ya da yarı kıymetli taşlardan eşya (tabii, sentetik veya terkip yoluyla elde edilmiş)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	
7117	Taklit mücevherat	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya kullanılan tüm girdilerin kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini aşmamak koşuluyla, kıymetli metallerle kaplanmamış adi metallerden imalat	
y Fasıl 72	Demir ve çelik aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı-mamuller	7201, 7202, 7203, 7204 veya 7205 pozisyonlarında yer alan girdilerden imalat	
7208 ila 7216	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, profiller, çubuklar	7206 pozisyonunda yer alan külçelerden veya diğer ilk şekillerden imalat	
7217	Demir veya alaşımsız çelikten teller	7207 pozisyonunda yer alan yarı mamul girdilerden imalat	

y 7218, 7219 ila 7222	Paslanmaz çelikten yarı mamuller, yassı hadde mamulleri, çubuklar, profiller	7218 pozisyonunda yer alan külçelerden veya diğer ilk şekillerden imalat	
7223	Paslanmaz çelikten teller	7218 pozisyonunda yer alan yarı mamul girdilerden imalat	
y 7224, 7225 ila 7228	Diğer alaşımlı çelikten yarı mamuller, yassı hadde mamulleri,sıcak haddelenmiş çubuklar (düzensiz kangallar halinde) profiller; alaşımlı veya alaşımsız çelikten sondaj işlerinde kullanılan içi boş çubuklar	7206, 7218 veya 7224 Pozisyonunda yer alan külçelerden ve diğer ilk şekillerden imalat	
7229	Diğer alaşımlı çelikten teller	7224 pozisyonundaki yarı mamul girdilerden imalat	
y Fasıl 73	Demir veya çelikten eşya	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
	aşağıda belirtilenler hariç;		
y 7301	Palplanşlar	7206 pozisyonunda yer alan girdilerden imalat	
7302	Demir veya çelikten demiryolu ve tramvay hattı malzemesi; raylar, kontraylar, makas dilleri, makas göbekleri, kruvazman ve makaslar, gergi çubukları, dişli raylar, traversler, cebireler, yastık ve köşelikler, seletler, sıkıştırma levhaları ve kramponlar, rayların döşenmesi, eklenmesi veya sabitleştirilmesi için bağlantı levha ve çubukları ile özel olarak imal edilmiş diğer parçalar	7206 pozisyonunda yer alan girdilerden imalat	
7304, 7305 ve 7306	Demir (dökme demir hariç) veya çelikten ince ve kalın borular, içi boş profiller	7206, 7207, 7218 veya 7224 pozisyonlarında yer alan girdilerden imalat	

y 7307	Paslanmaz çelikten boru bağlantı parçaları (bir kaç parçadan oluşan) (ISO No X5 CrNiMo 1712)	Toplam kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının % 35'ini geçmemek koşuluyla dövülmüş taslakların tornalanması, delinmesi, deliklerin genişletilmesi (reaming), deburring işlemi, diş açılması, kum püskürterek temizlenmesi	
7308	Demir veya çelikten inşaat (9406 pozisyonundaki prefabrik yapılar hariç) ve inşaat aksamı (köprüler, köprü aksamı, bent kapakları, kuleler, pilonlar, ayaklar, sütunlar, inşaat iskeleleri, çatılar, kapılar, pencereler ve bunların çerçeveleri ve kapı eşikleri, kepenkler, korkuluklar, parmaklıklar gibi); inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten saclar, çubuklar, profiller, borular ve benzerleri	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, 7301 pozisyonunda yer alan kaynaklı profiller ve köşebentler kullanılmayabilir.	
y 7315	Patinaj zincirleri	Kullanılan 7315 pozisyonunda yer alan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	
y Fasıl 74	Bakır ve bakırdan eşya aşağıda belirtilenler hariç;	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
7401	Bakır matları; çöktürülmüş bakır (tersip bakır)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
7402	Rafine edilmemiş bakır; elektrolitik rafine için bakır anotlar	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham): - Rafine edilmiş bakır	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

	- Bakır alaşımları ve diğer elementler içeren rafine edilmiş bakır	Rafine edilmiş, işlenmemiş bakırdan veya bakır döküntü ve hurdalarından imalat	
7404	Bakır döküntü ve hurdaları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
7405	Bakır ön alaşımları (kupro alyajlar)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y Fasıl 75	Nikel ve nikelden eşya	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
	aşağıda belirtilenler hariç;		
7501 ila 7503	Nikel matları, nikel oksit sinterleri ve nikel metalürjisinin diğer ara ürünleri; işlenmemiş nikel; nikel döküntü ve hurdaları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y Fasıl 76	Alüminyum ve alüminyumdan eşya	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
	aşağıda belirtilenler hariç;		
7601	İşlenmemiş alüminyum	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat veya Alaşımsız alüminyum veya alüminyum döküntü ve hurdalarından elektroliz veya termal işlem yoluyla imalat	

7602	Alüminyum döküntü ve hurdaları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 7616	Alüminyumdan eşya [(alüminyum tellerden tüller, mensucat, örgü ve kafeslikler, mukavemetlendirici mensucat ve benzeri malzemeler hariç) (sonsuz veya devamlı bantlar dahil)] alüminyumdan metal depluvayye	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, (bununla birlikte, sonsuz veya devamlı bantlar da dahil, mukavemetlendirici mensucat, tül mensucat, örgü ve kafeslikler ve alüminyum tellerden bunlara benzer girdiler veya alüminyum depluvayye kullanılabildiği) ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
Fasıl 77	Armonize Sistem Nomenklatüründe ileride kullanılmak amacıyla saklı tutulmuştur.		
y Fasıl 78	Kurşun ve kurşundan eşya	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
	aşağıda belitilenler hariç ;		
7801	İşlenmemiş kurşun		
	– Rafine edilmiş kurşun	'İşlenmemiş' veya 'külçe' kurşundan imalat	
	– Diğerleri	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber,7802 pozisyonunda yer alan döküntü ve hurdalar kullanılmayabilir.	
7802	Kurşun döküntü ve hurdaları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.	

y Fasıl 79	Çinko ve çinkodan eşya aşağıda belirtilenler hariç;	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
7901	İşlenmemiş çinko	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber,7902 pozisyonunda yer alan döküntü ve hurdalar kullanılmayabilir.	
7902	Çinko döküntü ve hurdaları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.	
y Fasıl 80	Kalay ve kalaydan eşya	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
	aşağıda belitilenler hariç;		
8001	İşlenmemiş kalay	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, 8002 pozisyonunda yer alan döküntü ve hurdalar kullanılmayabilir.	
8002 ve 8007	Kalay döküntü ve hurdaları; kalaydan diğer eşya	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.	
Fasıl 81	Diğer adi metaller; sermetler; bunlardan mamul eşya:		
	- Diğer adi metaller; işlenmemiş; ve bunlardan mamul eşya	Ürünün yer aldığı pozisyon ile aynı pozisyonda yer alan kullanılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	
	- Diğerleri	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.	

y Fasıl 82	Adi metallerden aletler,bıçakçı eşyası ve sofra takımları; adi metallerden bunların aksam ve parçaları aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.	
8206	8202 ila 8205 pozisyonlarındaki aletlerin iki veya daha fazlasından meydana gelen aletler (perakende satış için hazırlanmış takım halinde)	8202 ila 8205 pozisyonları dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, 8202 ila 8205 pozisyonlarındaki aletler, toplam kıymetleri takım halindeki ürünün fabrika çıkış fiyatının % 15'ini geçmemek koşuluyla takıma dahil edilebilir.	
8207	El aletlerinin (mekanik olsun olmasın) veya makinalı aletlerin değişebilen aletleri (basınçla çukurlaştırma, ıstampalama, zımba ile delme, set ve yiv açma, raybalama, frezeleme, tornalama, vidalama gibi) (metallerin çekilmesine veya ekstrüzyonla işlem görmesine mahsus haddeler ile kaya delmeye veya sondaj yapmaya mahsus aletler dahil)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve -Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	
8208	Mekanik makine ve cihazlara mahsus bıçaklar ve kesici ağızlar	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	
y 8211	Kesici ağızlı bıçaklar (ağızları tırtıklı olsun olmasın)(kapanan budama çakıları dahil) (8208 pozisyonundakiler hariç)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, adi metalden bıçak sapları ve bıçak ağızları kullanılabilir.	
8214	Diğer bıçakçı eşyası (saç kesmeye ve hayvan kırkmaya mahsus makineler, kasap ve mutfak satırları, et baltaları, et kıyma bıçakları ve kağıt bıçakları gibi); manikür veya pedikür takımları ve aletleri (tırnak törpüleri dahil)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, adi metalden bıçak sapları kullanılabilir.	

8215	Kaşıklar, çatallar, kepçeler, delikli kepçeler, spatulalar, balık bıçakları, yağ bıçakları, şeker maşaları ve benzeri mutfak ve sofra eşyası	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, adi metalden bıçak sapları kullanılabilir.	
y Fasıl 83	Adi metallerden çeşitli eşya aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.	
y 8302	Binalar için diğer donanım,tertibat ve benzeri eşya; otomatik kapı kapayıcıları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, 8302 pozisyonundaki girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 20'sini geçmemek koşuluyla kullanılabilir.	
y 8306	Adi metallerden heykelcikler ve diğer süs eşyası	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, 8306 pozisyonundaki girdiler, toplam kıymetleri ürünün fabrika çıkış fiyatının % 30'unu geçmemek koşuluyla kullanılabilir.	
y Fasıl 84	Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler; bunların aksam ve parçaları aşağıda belirtilenler hariç;	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
y 8401	Nükleer yakıt elemanları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. [89]	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
8402	Buhar kazanları (aynı zamanda alçak basınçlı su buharı da üretebilen merkezi ısıtma için sıcak su kazanları hariç); kızgın su kazanları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.

[89] Söz konusu kural 31.12.2005 tarihine kadar geçerli olacaktır.

8403 ve y 8404	Merkezi ısıtma kazanları (8402 pozisyonundakiler hariç) ve merkezi ısıtma kazanları için yardımcı cihazlar	8403 ve 8404 pozisyonları dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat.
8406	Buhar türbinleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
8408	Sıkıştırma ile ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlar (dizel ve yarı dizel)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
8409	Sadece veya esas itibariyle 8407 veya 8408 pozisyonlarındaki motorların aksam ve parçaları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
8412	Diğer motorlar ve kuvvet hasıl eden makineler	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
y 8413	Döner pozitif hareketli pompalar	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
y 8414	Sanayide kullanılan vantilatör ve benzerleri	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.

8415	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar) (nemin ayrı olarak ayarlanamadığı cihazlar dahil)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar (elektrikli olsun olmasın); ısı pompaları (8415 pozisyonundaki klima cihazları hariç)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan tüm menşeli girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
y 8419	Ağaç, kağıt hamuru, kağıt veya karton sanayiine mahsus makineler	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, ürün ile aynı pozisyonda sınıflandırılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25' ini geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
8420	Kalenderler ve diğer hadde makineleri (metal veya cam hadde makineleri hariç) ve bu makinelerin silindirleri	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, ürün ile aynı pozisyonda sınıflandırılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25' ini geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
8423	Tartı alet ve cihazları (hassasiyeti 5 santigram veya daha iyi olan teraziler hariç) (tartarak sayan ve kontrol eden baskül ve teraziler dahil) her tür tartı alet ve cihazlarına mahsus ağırlıklar	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
8425 ila 8428	Kaldırma, elleçleme, yükleme veya boşaltma işlerine mahsus makine va cihazlar	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8431 pozisyonunda sınıflandırılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.

8429	Kendinden hareketli buldozerler, angledozerler, greyderler, toprak tesviyesine mahsus makineler, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, küreyici yükleyiciler, sıkıştırma işini tokmaklamak suretiyle yapan makineler ve yol silindirleri:		
	- Yol silindirleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
	- Diğerleri	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8431 pozisyonunda sınıflandırılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10' unu geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
8430	Toprağın, minerallerin veya cevherlerin taşınması, yayılması, tesviyesi, sıyrılması, kazılması, sıkıştırılması, bastırılıp sıkıştırılması, çıkarılması veya delinmesine mahsus diğer makine ve cihazlar; kazık varyosları ve kazık sökme makineleri; kar küreyicileri ve püskürtücüleri	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8431 pozisyonunda sınıflandırılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
y 8431	Sadece ve esas itibariyle yol silindirlerinde kullanılmaya mahsus aksam ve parçalar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
8439	Lifli selülozik maddelerden kağıt hamuru imaline veya kağıt veya karton imaline veya finisajına mahsus makine veya cihazlar	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, ürün ile aynı pozisyonda sınıflandırılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25' ini geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.

8441	Kağıt hamuru, kağıt veya kartonun işlenmesine mahsus diğer makine ve cihazlar (her cins kesme makine ve cihazları dahil)	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, ürün ile aynı pozisyonda sınıflandırılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 25' ini geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
8444 ila 8447	Bu pozisyonlarda yer alan tekstil sanayiinde kullanılmaya mahsus makineler	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
y 8448	8444 ve 8445 pozisyonundaki tekstil makinelerinde kullanılmaya mahsus yardımcı makine ve cihazlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
8452	Dikiş makineleri (8440 pozisyonundaki kitap dikme makineleri hariç); özellikle dikiş marinaları için imal edilmiş mobilya, tabla ve mahfazalar; dikiş makinelerinin iğneleri:		
	- Dikiş makineleri (yalnız düz dikiş yapanlar) (motorsuz olanlarının başları 16 kg.ı, motorlu olanlarının da başları motorla birlikte 17 kg.ı geçmeyenler)	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen, - başın (motorsuz) montajında kullanılan menşeli olmayan girdilerin kıymetinin menşeli tüm girdilerin kıymetini aşmadığı, ve - kullanılan zigzag, ip germe ve çengel mekanizmasının halihazırda menşeli olması gereken, imalat	
	- Diğerleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
8456 ila 8466	8456 ila 8466 pozisyonlarında yer alan makineli aletler, bunların aksam, parça ve aksesuarları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	

8469 ila 8472	Büro makineleri (örneğin, yazı makineleri, hesap makineleri, otomatik bilgi işlem makineleri, teksir makineleri, tel zımba makineleri)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
8480	Metal dökümhaneleri için dereceler (döküm kasaları); döküm plakaları, döküm modelleri; metaller (külçe kalıpları hariç), metal karbürler, cam, mineral maddeler, kauçuk veya plastik maddeler için kalıplar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %50'sini geçmeyen imalat	
8482	Her nevi rulmanlar	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
8484	Diğer maddeler ile birleştirilmiş metal tabakalardan veya iki ya da daha fazla metal tabakalardan yapılmış contalar; poşet, zarf veya benzeri ambalajlara farklı kompozisyonlarda takım veya grup halinde tertiplenmiş contalar; mekanik salmastralar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
8485	Bu Fasılın başka pozisyonlarında belirtilmeyen veya yer almayan makinelerin aksam ve parçaları (elektrik konektörleri, izolatörler, bobinler, kontaklar ve diğer elektrikli aksam ve parçalar hariç)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
y Fasıl 85	Elektrikli makine ve cihazlar ve bunların aksam ve parçaları; ses kaydetmeye ve kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihazlar; televizyon görüntü ve seslerinin kaydedilmesine ve kaydedilen görüntü ve sesin tekrar verilmesine mahsus cihazlar ve bunların aksam, parça ve aksesuarı aşağıda belirtilenler hariç;	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.

8501	Elektrik motorları ve jeneratörler (elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları hariç)	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8503 pozisyonunda sınıflandırılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10' unu geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
8502	Elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları ve rotatif elektrik konvertörleri	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8501 ve 8503 pozisyonlarında sınıflandırılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10' unu geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
y 8504	Otomatik bilgi işlem makinelerine mahsus güç sağlama üniteleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
y 8518	Mikrofonlar ve bunların mesnetleri, hoparlörler (kabinlerine monte edilmiş olsun olmasın); elektrikli ses frekansı yükselteçleri, takım halindeki ses amplifikatörleri	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
8519	Plak döndürücüler, pikaplar, kaset çalarlar ve kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus diğer cihazlar (ses kaydedici tertibatı bulunmayan):	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
8520	Manyetik ses kaydetme cihazları ve diğer ses kaydeden cihazlar (kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus tertibatı olsun olmasın)	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin, kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat

8521	Video kayıt veya gösterme cihazları (bir video-tuner ile birlikte olsun olmasın)	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan tüm menşeli girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
8522	Sadece ve esas itibariyle 8519 ila 8521 pozisyonlarında yer alan cihazların aksam, parça ve aksesuarı	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
8523	Ses veya benzeri kayıtlar için hazırlanmış fakat kayıt yapılmamış mesnetler (37. Fasıldaki ürünler hariç)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
8524	Ses veya benzeri kayıtlar için kayıt yapılmış plaklar, bantlar ve diğer mesnetler (disk imaline mahsus matris ve kalıplar dahil fakat 37. Fasıldaki ürünler hariç):		
	– disk imaline mahsus matris ve kalıplar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat	
	– diğerleri	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8523 pozisyonunda sınıflandırılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu geçmemesi koşuluyla kullanıldığı imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
8525	Telsiz telefon, telsiz telgraf, radyo veya televizyon yayınlarına mahsus verici cihazlar (alıcı cihazı veya ses kaydetmeye, ya da kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihazı olsun olmasın); televizyon kameraları; sabit görüntü kameraları ve diğer görüntü kaydedici kameralar; dijital fotoğraf makineleri	- kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.

8526	Radar cihazları, hava ve deniz trafiğine yardımcı telsiz cihazları ve uzaktan kumanda etmeye mahsus telsiz kontrol cihazları	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
8527	Telsiz telefon, telsiz telgraf veya radyo yayınları için alıcı cihazlar (aynı kabin içinde ses kayıt veya kaydedilen sesi tekrar vermeye mahsus cihaz veya saatle birlikte olsun olmasın)	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
8528	Televizyon alıcıları (radyo yayınlarını alıcı cihazı veya ses yada görüntü kayıt veya tekrar verme cihazıyla birlikte olsun olmasın);video (görüntü) monitörleri ve projektörleri	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
8529	Sadece veya esas itibariyle 8525 ila 8528 pozisyonlarında yer alan cihazlara mahsus aksam ve parçalar:		
	– Sadece veya esas itibariyle video (görüntü) kayıt veya tekrar verme cihazlarına mahsus olanlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
	–Diğerleri	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
8535 ve 8536	Elektrik devrelerinin anahtarlanması (açılıp kapatılması) veya elektrik devresinden korunmasına veya elektrik devresine veya devresinden bağlantı yapmaya mahsus elektrik teçhizatı	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8538 pozisyonunda sınıflandırılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10' unu geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.

8537	Elektriğin kontrol ve dağıtımına mahsus olup, 8535 veya 8536 pozisyonlarında yer alan iki veya daha fazla cihazla donatılmış tablolar, panolar,konsollar, masalar, kabinler ve diğer mesnetler (90. Fasılda yer alan alet ve cihazlarla donanmış olanlar dahil) ve sayısal kontrol cihazları (8517 pozisyonunda yer alan cihazlar hariç)	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8538 pozisyonunda sınıflandırılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10' unu geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat.
y 8541	Diyotlar,transistörler ve benzeri yarı iletken tertibat; henüz chip halinde kesilmemiş disk (wafer) hariç	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat.
8542	Elektronik entegre devreler ve mikrodevreler:		
	- Monolitik entegre devreler	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8541 ve 8542 pozisyonlarında yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu geçmeyen, Imalat veya Difüzyon işlemi (bu kapsamda, entegre devrelerin uygun bir dopantın selektif girişi vasıtasıyla yarı iletken bir temel üzerine oturtularak oluşturulması), Madde 3 ve 4'te belirtilen ülkelerden başka bir ülkede montajı yapılmış ve/veya test edilmiş olsun olmasın	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat
	- Diğer	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 8541 ve 8542 pozisyonlarında yer alan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat

8544	İzole edilmiş (emaye kaplanmış veya anodize edilmiş olanlar dahil) teller, kablolar (koaksiyel kablolar dahil) ve diğer izole edilmiş elektrik iletkenler (bağlantı parçaları ile teçhiz edilmiş olsun olmasın); tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar (bağlantı parçaları ile veya elektrik iletkenleri ile teçhiz edilmiş olsun olmasın)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40ını geçmeyen imalat	
8545	Elektrik işlerinde kullanılan kömür elektrodlar, kömür fırçalar, lamba kömürleri, pil kömürleri ve grafit veya diğer kömürden diğer eşya (metalli veya metalsiz)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
8546	Her tür maddeden elektrik izolatörleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40ını geçmeyen imalat	
8547	Elektrikli makine, cihaz,alet veya elektrik tesisatları için tamamıyla izole edici maddelerden mamul (montaj amacıyla döküm sırasında gövde içine gömülmüş küçük metal parçaları içerenler dahil) izole edici bağlantı parçaları (örneğin;vidalı duylar) (8546 pozisyonundaki izolatörler hariç); adi metallerden elektrik için iç yüzeyleri izole edilmiş borular ve bunların bağlantı parçaları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
8548	Primer elektrik pilleri, primer bataryaları ve elektrik akümülatörlerinin döküntü ve hurdaları ;kullanılmış elektrik pilleri, bataryaları ve elektrik akümülatörleri ; bu faslın herhangi bir yerinde belirtilmeyen veya yer almayan makine, cihaz veya aletlerin elektrikli aksam ve parçaları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	

y Fasıl 86	Demiryolu ve benzeri hatlara ait taşıtlar ve malzemeler ve bunların aksam ve parçaları; her türlü mekanik (elektro mekanik olanlar dahil) trafik sinyalizasyon cihazları aşağıda belirtilenler hariç,	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
8608	Demiryolu veya tramvay hatlarında kullanılan sabit malzeme; demiryolları, tramvaylar, karayolları, dahili su yolları, park yerleri, liman tesisleri veya hava limanları için mekanik (elektromekanik dahil) işaret, emniyet veya trafik kontrol ve kumanda cihazları; bunların aksam ve parçaları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
y Fasıl 87	Demiryolu ve benzeri hatlara ait taşıtlar ve malzemeler hariç, taşıtlar ve bunların aksam, parça ve aksesuarları aşağıda belirtilenler hariç,	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
8709	Fabrika, antrepo, liman veya havalimanlarında kısa mesafelerde eşya taşımaya mahsus , kaldırma tertibatı ile donatılmamış kendinden hareketli yük arabaları; demiryolu istasyon platformlarında kullanılan türde çekiciler; bu taşıtların aksam ve parçaları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
8710	Tanklar ve diğer zırhlı savaş taşıtları (motorlu) (silahla donatılmış olsun olmasın) ve bunların aksam ve parçaları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
8711	Motosikletler (mopedler dahil) ve bir yardımcı motoru bulunan tekerlekli taşıtlar (sepetli olsun olmasın); sepetler -silindir hacmi aşağıda belirtilen kapasitede içten yanmalı doğrusal pistonlu motorlu olanlar:		

	- - 50 cm^3.ü geçmeyenler	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %20'sini geçmeyen imalat
	- - 50 cm3.ü geçenler	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat
	- Diğerleri	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
y 8712	Bilyalı rulmansız bisikletler	8714 pozisyonu dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
8715	Çocuk arabaları, pusetler ve çocuk taşımaya mahsus benzeri arabalar ve bunların aksam ve parçaları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
8716	Her türlü taşıtlar için römorklar ve yarı römorklar; hareket ettirici tertibatı bulunmayan diğer taşıtlar; bunların aksam ve parçaları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
y Fasıl 88	Hava taşıtları, uzay taşıtları ve bunların aksam ve parçaları aşağıda belirtilenler hariç:	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat

y 8804	Rotoşütler	8804 pozisyonunda yer alan diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerinden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat
8805	Hava taşıtlarını fırlatma cihaz ve tertibatı ve hava taşıtlarının iniş cihaz ve tertibatı ve benzeri cihaz ve tertibat; yerde uçuş eğitimi yapmaya mahsus cihazlar; bunların aksam ve parçaları	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
Fasıl 89	Gemiler ve suda yüzen taşıt ve araçlar	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla beraber, 8906 pozisyonunda yer alan gemi tekneleri kullanılmayabilir.	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat
y Fasıl 90	Optik alet ve cihazlar, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar alet ve cihazları, tıbbi veya cerrahi alet ve cihazlar; bunların aksam, parça ve aksesuarı aşağıda belirtilenler hariç;	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
9001	Optik lifler ve optik lif demetleri; optik lif kabloları (8544 pozisyonundakiler hariç); yaprak veya levha halinde polarizan maddeler; her tür maddeden mercekler (kontak lensler dahil) prizmalar, aynalar ve diğer optik elemanlar (monte edilmemiş) (optik tarzda işlenmemiş camdan bu tür elemanlar hariç)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9002	Alet ve cihazlar için her tür maddeden monte edilmiş mercekler, prizmalar, aynalar ve diğer optik elemanlar (optik tarzda işlenmemiş camdan bu tür elemanlar hariç)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9004	Gözlükler ve benzerleri (görme kusurunun giderilmesine mahsus gözlükler, koruyucu gözlükler ve diğer gözlükler)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	

y 9005	Çift gözlü dürbünler, tek gözlü dürbünler, diğer optik teleskoplar ve bunların mesnetleri (astronomik yansıtıcı teleskoplar ve bunların mesnetleri hariç)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
y 9006	Fotoğraf makineleri (sinematografik olanlar hariç); kameralar; fotoğrafçılıkta flaş ışığı meydana getirmeye mahsus cihazlar ve flaş lambaları (elektrikle çalışan flaş lambaları hariç)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
9007	Sinema kameraları ve projektörleri (ses kaydına veya kaydedilen sesin tekrar verilmesine mahsus cihazları bulunsun bulunmasın)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
9011	Kombine haldeki optik mikroskoplar (fotomikrografi, sinefotomikrografi veya mikroprojeksiyon mikroskopları dahil)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
y 9014	Diğer seyrüsefer alet ve cihazları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	

9015	Arazi ölçme (fotogrametrik ölçüm aletleri dahil), hidrografik, oşinografik, hidrolojik, meteorolojik veya jeofizik alet ve cihazları (pusulalar hariç); telemetreler	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9016	Hassas teraziler (hassasiyeti 5 santigram veya daha iyi olanlar) (ağırlıkları ile birlikte olsun olmasın)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9017	Resim yapmaya, çizim yapmaya veya hesap yapmaya mahsus aletler (çizim makineleri, pantograflar, iletkiler, pergel takımları, sürgülü cetveller, hesap daireleri gibi); tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan elde kullanılan uzunluk ölçü aletleri (ölçü çubukları ve şerit metreler, mikrometreler, kalibreler gibi)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar (sintigrafi cihazları, diğer elektromedikal cihazlar ve göz testine mahsus cihazlar dahil):		
	- Dişçi koltukları (tükürük hokkaları, ağız çalkalama tertibatı ve diğer tertibatla donatılmış olanlar)	9018 Pozisyonundaki diğer girdiler de dahil olmak üzere herhangi bir pozisyondaki girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat
	- Diğerleri	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat
9019	Mekanoterapi cihazları; masaj cihazları; psikotekni cihazları; ozonoterapi, oksijenoterapi, aeroterapi, suni teneffüs veya diğer terapik teneffüs cihazları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat

9020	Diğer teneffüs cihazları ve gaz maskeleri (mekanik parçaları ve değiştirilebilen filtreleri olmayan koruyucu maskeler hariç)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini geçmeyen imalat
9024	Maddelerin (metal, ağaç, dokumaya elverişli madde, kağıt, plastik maddeler gibi) sertliğini, dayanıklılığını, mukavemetini, elastikiyetini veya diğer mekanik özelliklerini denemeye ve kontrol etmeye mahsus makine ve cihazlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9025	Hidrometreler ve yüzer türdeki benzeri aletler, termometreler, pirometreler, barometreler, higrometreler ve psikometreler (kaydedici tertibatı olsun olmasın) ve bunların birbirleriyle kombine halde olanları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9026	Sıvı ve gazların akış, seviye, basınç veya değişebilir diğer özelliklerini ölçmeye veya muayenesine mahsus alet ve cihazlar (debimetreler, seviye göstergeleri, manometreler, kalorimetreler gibi) (9014, 9015, 9028 veya 9032 pozisyonlarındaki alet ve cihazlar hariç)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9027	Fiziksel ve kimyasal analiz için alet ve cihazlar (polarimetreler, refraktometreler, spektrometreler, gaz veya duman tahlil cihazları); akışkanlığı, gözenekliliği, genleşmeyi, yüzey gerilimini veya benzerlerini ölçmeye veya muayeneye mahsus alet ve cihazlar; ısı, ışık ve ses ölçmeye veya muayeneye mahsus alet ve cihazlar (pozmetreler dahil); mikrotomlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9028	Gaz, sıvı ve elektrik sayaçları (bunların kalibre cihazları dahil)		

	- Aksam ve parçalar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
	- Diğerleri	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
9029	Devir adedi sayaçları, üretim sayaçları, taksimetreler, milometreler, pedometreler ve benzerleri; hız göstergeleri ve takometreler (9014 ve 9015 pozisyonundakiler hariç); stroboskoplar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9030	Elektriki miktarları ölçmeye veya muayeneye mahsus osiloskop, spektrum analizörleri ve diğer alet ve cihazları (9028 pozisyonundaki elektrik sayaçları hariç); alfa, beta, gama, X- ışını, kozmik veya diğer iyonlaşma ışınlarını ölçmeye veya bulmaya mahsus alet ve cihazlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9031	Bu Fasılın herhangi bir yerinde belirtilmeyen veya yer almayan ölçme veya muayene alet, cihaz ve makineleri; profil projektörleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9032	Otomatik ayar ve kontrol alet ve cihazları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
9033	90. Fasılda yer alan makine, alet ve cihazlara ait aksam, parça ve aksesuar (bu Fasılın başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan)	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
y Fasıl 91	Saatler ve bunların aksam ve parçaları aşağıda belirtilenler hariç;	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	

9105	Diğer saatler	-Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
9109	Saat makineleri (tamamlanmış ve birleştirilmiş)	-Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, ve - kullanılan menşeli olmayan tüm girdilerin kıymetinin kullanılan menşeli tüm girdilerin kıymetini geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
9110	Tamamlanmış saat veya saat makineleri (birleştirilmemiş veya kısmen birleştirilmiş) (şablonlar); tamamlanmamış saat makinaları (birleştirilmiş); saat makinelerinin taslakları	- Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen ve - yukarıdaki sınırlar içinde, 9114 pozisyonunda sınıflandırılan girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10' unu geçmemesi koşuluyla kullanıldığı, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
9111	Saatlerin zarfları ve bunların aksam ve parçaları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
9112	Masa ve duvar saatlerinin zarfları ve bu Fasıldaki eşyaya ait benzeri zarflar ve bunların aksam ve parçaları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat
9113	Saat kayışları ve bunların aksam ve parçaları:		
	- Adi metalden olanlar (kaplanmış olsun olmasın) veya kıymetli metallerle kaplanmış olanlar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	

	- Diğerleri	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
Fasıl 92	Müzik aletleri; bunların aksam, parça ve aksesuarı	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 40'ını geçmeyen imalat	
Fasıl 93	Silahlar ve mühimmat; bunların aksam, parça ve aksesuarı	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
y Fasıl 94	Mobilyalar; yatak takımları ve benzeri doldurulmuş eşya; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan aydınlatma cihazları; reklam lambaları, ışıklı tabelalar, ışıklı isim plakaları ve benzerleri; prefabrik yapılar aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat
y 9401 ve y 9403	Adi metalden mobilya (Metrekare ağırlığı 300 gram veya daha az olan dolgusuz pamuklu kumaş kaplanmış)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat veya 9401 veya 9403 pozisyonlarındaki girdilerle kullanılmaya hazır formlardaki pamuklu mensucattan , - Mensucatın kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %25'ini aşmaması, ve- kullanılan diğer girdilerin menşeli olması ve 9401 veya 9403 pozisyonları dışındaki bir pozisyonda yer alması koşullarıyla, imalat	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının %40'ını geçmeyen imalat

9405	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan aydınlatma cihazları (projektörler ve sahne projektörleri dahil) ve bunların aksam ve parçaları; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan sabit bir ışık kaynağına sahip reklam lambaları, ışıklı isim tabelaları ve benzeri eşya ve bu eşyanın aksam ve parçaları	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
9406	Prefabrik yapılar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
y Fasıl 95	Oyuncaklar, oyun ve spor malzemeleri; bunların aksam, parça ve aksesuarı aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
9503	Diğer oyuncaklar; eğlence amacıyla küçültülmüş modeller ve benzeri modeller (hareketli olsun olmasın); her tür bilmeceler (puzzle)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
y 9506	Golf sopaları ve bunların aksamı	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, golf sopası başları yapımına mahsus kabaca şekil verilmiş bloklar kullanılabilir.	
y Fasıl 96	Çeşitli mamul eşya aşağıda belirtilenler hariç;	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	
y 9601 ve y 9602	Yontulmaya elverişli hayvansal, bitkisel ve mineral maddelerden eşya	Ürünle aynı pozisyonda yer alan yontulmaya elverişli 'işlenmiş' girdilerden imalat	

y 9603	Süpürgeler ve fırçalar (çalı süpürgesi ve benzerleri, zerdeva ve sincap kılından yapılan fırçalar hariç), elle kullanılmaya mahsus mekanik süpürgeler (motorlular hariç), boya yastık ve ruloları, silecekler ve paspaslar	Kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen imalat	
9605	İnsanların tuvalet malzemesi olarak veya dikiş dikmekte veya elbise ve ayakkabılarını temizlemekte kullandıkları seyahat takımları	Takımı oluşturan eşyalardan her biri takım içerisinde olmaması halinde kendisine uygulanacak kuralı karşılamalıdır. Ancak, menşeli olmayan girdiler, toplam kıymetleri takımın fabrika çıkış fiyatının %15' ini geçmemek koşuluyla kullanılabilir.	
9606	Düğmeler, çıtçıtlar, düğme formları ve bunların diğer aksamı; düğme taslakları	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
9608	Bilyeli kalemler, keçe uçlu veya diğer gözenek uçlu yazı ve işaret kalemleri, mürekkepli kalemler, stilolar ve diğer dolma kalemler; duplikatör; dolma kurşun kalemler; dolma kalem ve kurşun kalem sapları ve benzeri saplar; bunların aksamı (kapak ve klipsler dahil) (9609 pozisyonundaki eşya hariç)	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat. Bununla birlikte, ürünle aynı pozisyonda yer alan kalem uçları ve damakları da kullanılabilir.	
9612	Yazı makineleri için şeritler ve benzeri şeritler (mürekkepli veya iz bırakacak şekilde başka surette hazırlanmış) (makaralı veya kartuşlu olsun olmasın); ıstampalar (mürekkep emdirilmiş olsun olmasın, kutulu veya kutusuz)	- Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden, ve - kullanılan tüm girdilerin kıymetinin ürünün fabrika çıkış fiyatının % 50'sini geçmeyen, imalat	
y 9613	Piezo-ateşleyici çakmaklar	Kullanılan 9613 pozisyonunda yer alan tüm girdilerin kıymeti ürünün fabrika çıkış fiyatının %30'unu geçmeyen imalat	
y 9614	Pipolar ve pipo lüleleri	Kabaca şekil verilmiş bloklardan imalat	
Fasıl 97	Sanat eserleri, koleksiyon eşyası ve antikalar	Ürünün yer aldığı pozisyon dışındaki herhangi bir pozisyonda yer alan girdilerden imalat	

LAHİKA III

EUR.1 DOLAŞIM SERTİFİKASI VE EUR.1 DOLAŞIM SERTİFİKASI İÇİN BAŞVURU FORMU ÖRNEKLERİ

Basım Talimatı

1. Her bir form 210x297 mm. ebadında olmalıdır; uzunlukta en fazla eksi 5 mm. veya artı 8 mm.lik bir toleransa izin verilebilir. Kullanılan kağıt beyaz ve yazım boyutunda olmalı, mekanik kağıt hamuru içermemeli ve ağırlığı 25gr/m^2'den az olmamalıdır. Söz konusu form, mekanik ve kimyasal araçlarla yapılabilecek tahrifatı gözle görünür hale getiren yeşil meneviş desenli baskılı zemine sahip olmalıdır.

2. Akit Tarafların yetkili mercileri, formları bizzat basmak veya onaylanmış basımevlerine bastırtmak hakkını saklı tutabilirler. İkinci durumda her bir form, onay işaretini havi olmalıdır. Her bir form basımevinin isim ve adresini veya basımevini tanıtıcı bir işareti taşımalıdır. Form ayrıca kendisini tanıtıcı mahiyette baskılı veya baskısız bir seri numarası taşımalıdır.

DOLAŞIM SERTİFİKASI

1. **İhracatçı** (Adı, Açık adresi, Ülke)	**EUR.1** No A 000.000 Bu formu doldurmadan önce arkadaki notları okuyunuz.
	2. ..... ve ..... arasındaki tercihli ticarette kullanılan sertifikadır. (ilgili ülkeler, ülke grupları veya alanlarını yazınız.)
3. **Malın Gönderildiği şahıs** (Adı, Açık Adresi, Ülke) (Tercihe Bağlı)	4. **Ürünlerin menşei sayılan ülke, ülkeler grubu veya alanlar** / 5. **Varış ülkesi, ülkeler grubu veya alanı**
6. **Taşımaya ilişkin bilgiler** (Tercihe Bağlı)	7. **Gözlemler**

8. **Sıra No; Kolilerin marka ve işaretleri, sayı ve türleri** [1]**; Eşyanın tanımı**	9. **Brüt ağırlık (kg) veya diğer ölçüler (Litre, metreküp, v.s.)**	10. **Faturalar** (Tercihe Bağlı)

11. **GÜMRÜK VİZESİ**	12. **İHRACATÇI BEYANI**
Onaylanan Beyan İhraç Belgesi [2] Form ..... No ..... Gümrük İdaresi..... Düzenleyen Ülke veya Alan..... Yer ve Tarih .... *(İmza)* Mühür	Aşağıda imzası bulunan ben, yukarıda belirtilen eşyanın bu belgenin düzenlenmesi için gerekli olan koşullara uygun olduğunu beyan ederim. Yer ve tarih..... ..... *(İmza)*

[1] Eşya ambalajlı değilse, yerine göre eşyaların sayısını veya "dökme" olduğunu belirtiniz.
[2] Yalnız ihracatçı ülke kurallarının gerekli gördüğü yerleri doldurunuz.

13. DOĞRULUĞUN KONTROLÜ İSTEMİ:	14. KONTROLÜN SONUCU
	Yapılan kontrol bu sertifikanın (*) ☐ Belirtilen gümrük idaresince düzenlendiğini ve içerdiği bilgilerin doğru olduğunu göstermektedir. ☐ Doğruluk ve kurallara uygunluk koşullarına cevap vermediğini göstermektedir. (Ekteki açıklamalara bakınız.)
Bu sertifikanın doğruluk ve kurallara uygunluğunun kontrolü talep edilir. ..... (Yer ve tarih) Mühür ..... (İmza)	..... (Yer ve tarih) Mühür ..... (İmza) (*) Uygun olan kutuya (X) işareti koyunuz.

NOTLAR

1. Sertifikalar, silinmeler veya birbiri üzerine yazılmış kelimeler ihtiva edemez. Değişiklikler doğru olmayan kayıtların üzerinin çizilmek ve gerekli düzeltmeler eklenmek suretiyle yapılır. Böyle bir değişiklik, sertifikayı düzenleyen kişi tarafından paraf edilmeli ve düzenlendiği ülke gümrük idaresi tarafından onaylanmalıdır.

2. Sertifikaya kaydedilen maddeler arasında boşluk bırakılmamalı ve her bir madde önüne bir sıra numarası konulmalıdır. Son maddenin hemen altına yatay bir çizgi çekilmelidir. Kullanılmayan yerler, sonradan bir eklemeyi imkansız kılmak üzere iptal edilmelidir.

3. Eşya, ticari faaliyetlere uygun olarak ve teşhis edilmesini sağlayacak yeterli ayrıntılarla tanımlanmalıdır.

DOLAŞIM SERTİFİKASI İÇİN BAŞVURU FORMU

<table>
<tr><td rowspan="2">İhracatçı (Adı, Açık adresi, Ülke)</td><td colspan="3">EUR.1 No A 000.000
Bu formu doldurmadan önce arkadaki notları okuyunuz.</td></tr>
<tr><td colspan="3">2. .....
ve
.....
arasındaki tercihli ticarette kullanılan sertifika için başvurudur

(ilgili ülkeler, ülke grupları veya alanlarını yazınız.)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Malın Gönderildiği Şahıs (Adı, Açık Adresi, Ülke) (Tercihe Bağlı)</td><td>Ürünlerin menşei sayılan ülke, ülkeler grubu veya alanlar</td><td colspan="2">Varış ülkesi veya ülkeler grubu</td></tr>
<tr><td>Taşımaya ilişkin bilgiler (Tercihe Bağlı)</td><td colspan="3">Gözlemler</td></tr>
<tr><td>Sıra No; Kolilerin marka ve işaretleri, Sayı ve türleri[1]; Eşyanın tanımı.</td><td>Brüt ağırlık (kg) veya diğer ölçüler (Litre, metreküp, v.s.)</td><td colspan="2">Faturalar (Tercihe Bağlı)</td></tr>
</table>

[1] Eşya ambalajlı değilse, yerine göre eşyaların sayısını veya "dökme" olduğunu belirtiniz.

İHRACATÇI BEYANI

Ben aşağıda imzası bulunan ve arka sayfada tanımlanan eşyanın ihracatçısı;

Eşyanın, ekli sertifikanın düzenlenmesini gerektiren koşullara uygun olduğunu BEYAN;

Eşyanın bu koşullara uygunluğunu sağlayan şartların aşağıda belirtildiği gibi geliştiğini İZAH;

.....
.....
.....

Aşağıdaki destekleyici belgeleri İBRAZ[1]

.....
.....
.....

Yetkili mercilerin isteği üzerine, ekli sertifikanın düzenlenmesi için gerekli gördükleri her türlü destekleyici belgeyi ibraz edeceğimi ve gerekirse, bu merciler tarafından hesaplarımın kontrolünü ve yukarıdaki eşyanın imalat işlemlerinin denetlenmesini kabul ettiğimi TAAHHÜT;

Bu eşya için ekli sertifikanın düzenlenmesi hususunda gereğini ARZ

Ederim.

.....
(Yer ve tarih)

.....
(İmza)

[1] Örneğin: imalatta kullanılan ürünlere veya aynen reeksport edilen eşyalara ilişkin ithal evrakı, dolaşım sertifikaları, faturalar, imalatçı beyanları, vs.

LAHİKA IV

Fatura Beyanı Metni

Aşağıda metni verilen fatura beyanı, dipnotlara uyumlu bir şekilde yapılmalıdır. Ancak dipnotlar kopya edilmemelidir.

İngilizce Uyarlama

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ...[1]) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ...[2] preferential origin.

Türkçe Uyarlama

İşbu Belge (Gümrük Onay No .....[1]) kapsamındaki maddelerin ihracatçısı, aksi açıkça belirtilmedikçe, bu maddelerin ..... [2] tercihli menşeli maddeler olduğunu beyan eder.

Kosovaca Uyarlama

Eksportuesi i produkteve të mbuluara nga ky dokument (autorizim doganor Nr.....[1]) deklaron që perveç rasteve kur tregohet qartësisht ndryshe, këto produkte janë me origjinë preferenciale .....[2]

Izvoznik proizvoda obuhvačenih ovom ispravom (carinsko ovlaščenje br.....[1]) izjavluje da su, osim ako je drugačije izričito navedeno, ovi proizvodi .....[2] preferencialnog porekla.

..... [3]

(Yer ve Tarih)

..... [4]

(İhracatçının imzası ve beyanı imzalayan kişinin adı ve soyadı okunaklı şekilde yazılmalıdır)

---

(1) "Fatura Beyanı", onaylanmış ihracatçı tarafından yapıldığında, onaylanmış ihracatçının izin numarası, bu boşluğa yazılacaktır. Fatura Beyanı, onaylanmış ihracatçı tarafından yapılmadığı takdirde, parantez içindeki kelimeler ihmal edilmeli veya bu bölüm boş bırakılmalıdır.

(2) Ürünlerin menşei belirtilmelidir.

(3) Belge üzerinde bilgi mevcutsa bu bilgiler ihmal edilebilir.

(4) İhracatçının imzalamasının istenmediği hallerde, imzadan muafiyet, imzalayanın isminden de muafiyet anlamına gelir.

Ek II.2
(Madde II.15'te atıfta bulunulan)

SANAYİ ÜRÜNLERİNDE GÜMRÜK VERGİLERİNİN KALDIRILMASI

1. Türkiye, işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihte, Kosova menşeli eşyanın ithalatındaki tüm gümrük vergileri ve eş etkili vergileri kaldıracaktır.

2. Kosova, işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihte, işbu Ek'te yer almayan Türkiye menşeli eşyanın ithalatındaki tüm gümrük vergileri ve eş etkili vergileri kaldıracaktır.

3. Kosova, işbu Ek'te listelenen Türkiye menşeli eşyanın ithalatındaki tüm gümrük vergileri ve eş etkili vergileri söz konusu listede belirtilen kategorilere ve aşağıda tanımlanan takvime uygun olarak kaldıracaktır:

(a) "kategori 4" altında yer alan menşeli eşyanın gümrük vergileri aşamalı olarak indirilecek ve nihayetinde dört eşit aşamada kaldırılacaktır;

(b) "kategori 6" altında yer alan menşeli eşyanın gümrük vergileri aşamalı olarak indirilecek ve nihayetinde altı eşit aşamada kaldırılacaktır;

(c) "kategori 8" altında yer alan menşeli eşyanın gümrük vergileri aşamalı olarak indirilecek ve nihayetinde sekiz eşit aşamada kaldırılacaktır;

(d) "kategori 10" altında yer alan menşeli eşyanın gümrük vergileri aşamalı olarak indirilecek ve nihayetinde on eşit aşamada kaldırılacaktır.

4. İşbu Ek'in amaçları doğrultusunda, indirimin ilk aşaması işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girişi ile yapılacak ve indirimin müteakip aşamaları her yılın 1 Ocak günü yapılacaktır.

5. İşbu Anlaşma'da belirlendiği şekilde hesaplanan Taraflarca uygulanacak indirilmiş vergiler aşağısındaki tam sayıya yuvarlanacaktır.

EK II.2'NİN LİSTESİ
Türkiye Menşeli Malların Gümrük Vergilerinin Kaldırılması

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
25010010	8
25010031	8
25010051	8
25010091	8
25010099	8
25020000	8
25030010	8
25030090	8
25041000	8
25049000	8
25051000	8
25059000	8
25061000	6
25062000	8
25070020	8
25070080	8
25081000	6
25083000	8
25084000	8
25085000	8
25086000	8
25087000	8
25090000	8
25120000	8
25131000	8
25132000	8
25140000	8
25171010	8
25171020	8
25171080	8
25172000	8
25173000	8
25174100	6
25174900	8
25181000	8
25182000	8
25191000	8
25199010	8
25199090	8
25201000	8
25202000	8
25210000	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
25221000	8
25222000	8
25223000	8
25231000	6
25232100	6
25232900	8
25233000	8
25239000	8
25241000	8
25249000	8
25251000	8
25252000	8
25253000	8
25261000	8
25262000	8
25280000	6
25291000	8
25292100	8
25292200	8
25293000	8
25301000	6
25302000	8
25309000	6
26011200	6
26012000	8
26020000	8
26030000	8
26040000	4
26060000	8
26070000	6
26080000	6
26169000	6
26171000	6
26179000	8
26180000	8
26190090	6
26201100	6
26201900	6
26203000	8
26211000	8
27011100	8
27011290	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
27011900	8
27012000	8
27022000	8
27040019	8
27040030	8
27040090	8
27050000	8
27075090	8
27079999	8
27081000	8
27111211	8
27111297	8
27111391	8
27111397	8
27112900	8
27121010	8
27121090	8
27122010	8
27122090	8
27129019	8
27129099	6
27131100	8
27131200	8
27139090	8
27150000	8
28011000	8
28012000	8
28020000	8
28030000	8
28041000	8
28042910	8
28042990	8
28046100	8
28047000	8
28048000	8
28049000	8
28051100	8
28051200	8
28051910	8
28053010	8
28053090	8
28054010	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
28054090	8
28070000	8
28080000	8
28091000	8
28092000	8
28100010	8
28111100	8
28111910	8
28111920	8
28111980	8
28112200	4
28112905	8
28112910	8
28112930	8
28112990	8
28121011	8
28121015	8
28121016	8
28121018	8
28121091	8
28121093	8
28121094	8
28121095	8
28121099	8
28129000	8
28131000	8
28139010	8
28139090	8
28161000	8
28164000	8
28170000	6
28181011	8
28181019	8
28181091	8
28181099	8
28182000	8
28183000	4
28209010	8
28209090	8
28211000	8
28212000	8
28249000	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
28251000	8
28252000	8
28254000	8
28257000	8
28259019	8
28259020	8
28259060	8
28259085	8
28261200	8
28261990	8
28269010	8
28271000	8
28272000	8
28273100	8
28273200	8
28273500	8
28273910	8
28273920	8
28273930	8
28273985	8
28274100	8
28274910	8
28275100	8
28276000	8
28281000	8
28291900	8
28299010	8
28299040	8
28299080	8
28309011	8
28309085	8
28319000	8
28321000	8
28322000	8
28323000	8
28332400	8
28332960	8
28341000	8
28342100	8
28342920	8
28342940	8
28342980	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
28352910	8
28366000	8
28369200	8
28369911	8
28371100	8
28372000	8
28402010	8
28415000	8
28416100	8
28416900	8
28417000	8
28419085	8
28421000	8
28429010	8
28429080	8
28431010	8
28431090	8
28432100	8
28432900	8
28441010	8
28441030	8
28441050	8
28441090	8
28442025	8
28442035	8
28442051	8
28442059	8
28442099	8
28443011	8
28443019	8
28443051	8
28443055	8
28443061	8
28443069	8
28443091	8
28443099	8
28444010	8
28444020	8
28444030	8
28444080	8
28445000	8
28451000	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
28459010	8
28461000	8
28469000	8
28470000	8
28480000	8
28491000	8
28492000	8
28499010	8
28499030	8
28499050	8
28500020	8
28500060	8
28500090	8
28521000	8
28529000	8
28530010	8
28530030	8
28530050	8
28530090	8
29031100	8
29031300	8
29031400	8
29031500	8
29031910	8
29032100	8
29032200	8
29032300	8
29033100	8
29033911	8
29033915	8
29033919	8
29033990	8
29037100	8
29037200	8
29037300	8
29037400	8
29037500	8
29037610	8
29037620	8
29037690	8
29037710	8
29037720	8
29037730	8
29037740	8
29037750	8
29037790	8
29037800	8
29037911	8
29037919	8
29037921	8
29037929	8
29037990	8
29038100	8
29038200	8
29038910	8
29038990	8
29039100	8
29039200	8
29039910	8
29039990	8
29041000	8
29049040	8
29051100	8
29051200	8
29051300	8
29051410	8
29051620	8
29051685	8
29051700	8
29051900	8
29052200	8
29052910	8
29052990	8
29053100	8
29053200	8
29053920	8
29053925	8
29053930	8
29053995	8
29054300	8
29054411	8
29054419	8
29054491	8
29054900	8
29055100	8
29055991	8
29055998	8
29061100	8
29061200	8
29061310	8
29061390	8
29062100	8
29062900	8
29071100	8
29071200	8
29071300	8
29071510	8
29071590	8
29071910	8
29071990	8
29072100	8
29072200	8
29072300	8
29072900	8
29081100	8
29081900	8
29089100	8
29089200	8
29089900	8
29091100	8
29091910	8
29091990	8
29092000	8
29093010	8
29093035	8
29093090	8
29094100	8
29094300	8
29094400	8
29094911	8
29094980	8
29095000	8
29096000	8
29101000	8
29102000	8
29103000	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
29104000	8
29109000	8
29110000	8
29121100	8
29121200	8
29121900	8
29122100	8
29124200	8
29124900	8
29125000	8
29126000	8
29130000	8
29141100	8
29141300	8
29141990	8
29142200	8
29142300	8
29142900	8
29143100	8
29143900	8
29144010	8
29144090	8
29145000	8
29146100	8
29146910	8
29147000	8
29151100	8
29151200	8
29151300	8
29152100	8
29152400	8
29152900	8
29153100	8
29153200	8
29153300	8
29153600	8
29153900	8
29154000	8
29155000	8
29156011	8
29156019	8
29156090	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
29157040	8
29157050	8
29159030	8
29159070	8
29161100	8
29161200	8
29161400	8
29161500	8
29161600	8
29161910	8
29161940	8
29161995	8
29162000	8
29163100	8
29163200	8
29163400	8
29163910	8
29163990	8
29171100	8
29171200	8
29171310	8
29171390	8
29171400	8
29171910	8
29171990	8
29172000	8
29173200	8
29173300	8
29173400	8
29173500	8
29173600	8
29173700	8
29173995	8
29181100	8
29181200	8
29181300	8
29181400	8
29181500	8
29181600	8
29181800	8
29181930	8
29181940	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
29181950	8
29181998	8
29182100	8
29182200	8
29182300	8
29182900	8
29183000	8
29189100	8
29189940	8
29189990	8
29191000	8
29199000	8
29201100	8
29201900	8
29209010	8
29209020	8
29209030	8
29209040	8
29209085	8
29211100	8
29211960	8
29211999	8
29212200	8
29212900	8
29213010	8
29213091	8
29213099	8
29214100	8
29214200	8
29214300	8
29214400	8
29214500	8
29214600	8
29214900	8
29215111	8
29215190	8
29215950	8
29215990	8
29231000	8
29232000	8
29239000	8
29241100	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
29241200	8
29241900	8
29242100	8
29242300	8
29242400	8
29242910	8
29242998	6
29251100	8
29251200	8
29251920	8
29252100	8
29252900	8
29261000	8
29263000	8
29269020	8
29269095	8
29270000	8
29280010	8
29280090	8
29299000	8
29302000	8
29303000	8
29305000	8
29309016	8
29309020	8
29309030	8
29309040	8
29309050	8
29309099	8
29311000	8
29312000	8
29319010	8
29319020	8
29319030	8
29319040	8
29319090	8
29321100	8
29321200	8
29321300	8
29321900	8
29322010	8
29322020	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
29322090	8
29329200	8
29329300	8
29329400	8
29329500	8
29329900	8
29331110	8
29331910	8
29332100	8
29332910	8
29332990	8
29333100	8
29333200	8
29333300	8
29333910	8
29333920	8
29333925	8
29333935	8
29333940	8
29333945	8
29333950	8
29333955	8
29333999	8
29334100	8
29334910	8
29334930	8
29334990	8
29335200	8
29335310	8
29335390	8
29335500	8
29335910	8
29335920	8
29335995	8
29336910	8
29336980	8
29337100	8
29337200	8
29337900	8
29339190	8
29339920	8
29339950	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
29339980	8
29341000	8
29342080	8
29343010	8
29343090	8
29349100	8
29349960	8
29349990	8
29350030	8
29350090	8
29362100	8
29362200	8
29362300	8
29362400	8
29362500	8
29362600	8
29362700	8
29362800	8
29362900	6
29369000	8
29371100	8
29371200	8
29371900	6
29372100	6
29372200	6
29372300	8
29372900	6
29375000	8
29379000	8
29381000	8
29389010	8
29389030	8
29389090	8
29391100	8
29391900	8
29392000	6
29393000	6
29394100	8
29394200	8
29394300	8
29394400	8
29394900	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
29395100	8
29396100	8
29396200	8
29396300	8
29396900	8
29399100	8
29399900	8
29400000	6
29411000	8
29412030	8
29412080	8
29413000	6
29414000	8
29415000	8
29419000	8
29420000	6
30012010	6
30012090	4
30019020	8
30019091	8
30019098	6
30021010	8
30021091	8
30021095	6
30021099	8
30022000	4
30023000	8
30029010	4
30029030	6
30029050	8
30029090	8
30031000	6
30032000	8
30033100	6
30033900	6
30034000	6
30039000	8
30043100	4
30043200	8
30043900	4
30044000	8
30045000	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
30049000	6
30051000	8
30059010	8
30059031	8
30059050	8
30059099	8
30061010	8
30061030	8
30061090	8
30062000	6
30063000	6
30064000	8
30065000	8
30066000	6
30067000	8
30069100	6
30069200	6
32081010	8
32081090	6
32082010	8
32082090	8
32089011	6
32089013	8
32089019	8
32089099	4
32091000	8
32099000	6
32100010	8
32100090	4
32141010	8
32141090	6
32149000	8
33011210	8
33011290	6
33011310	8
33011390	8
33011920	8
33011980	8
33012410	8
33012490	8
33012510	8
33012590	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
33012911	8
33012931	8
33012941	8
33012971	6
33012979	6
33012991	8
33013000	6
33019010	6
33019021	8
33019030	8
33019090	8
33030010	6
33030090	6
33041000	6
33049100	8
33049900	8
33051000	8
33052000	6
33053000	8
33059000	6
33061000	4
33062000	6
33069000	8
33071000	6
33072000	6
33073000	8
33074100	6
34011100	8
34011900	6
34012010	8
34012090	8
34013000	6
34031100	8
34031910	8
34031990	4
34039100	8
34039900	8
34042000	8
34049000	8
34051000	6
34052000	8
34053000	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
34054000	8
34059010	8
34059090	8
34060000	8
34070000	8
35011010	8
35011050	8
35011090	6
35019010	8
35019090	8
35021110	8
35021190	8
35021910	8
35021990	8
35022010	8
35022091	6
35022099	6
35029020	6
35029070	8
35029090	8
35030010	8
35030080	8
35040010	6
35040090	8
35069100	6
36010000	8
36020000	8
36030010	8
36030090	8
36041000	8
36049000	8
36050000	8
36061000	8
36069010	8
36069090	8
37011000	8
37012000	8
37013000	8
37019100	4
37019900	8
37021000	8
37023191	4
37023197	6
37023210	8
37023220	6
37023285	8
37023900	4
37024100	6
37024200	8
37024300	8
37024400	8
37025200	8
37025300	6
37025400	4
37025500	8
37025600	4
37029610	8
37029690	8
37029710	8
37029790	8
37029800	8
37031000	8
37032000	8
37039000	6
37040010	6
37040090	6
37051000	6
37059010	8
37059090	6
37061020	8
37061099	8
37069052	8
37069091	8
37069099	10
37071000	4
37079020	8
37079090	6
38011000	8
38012010	8
38013000	6
38019000	8
38021000	8
38029000	8
38030010	8
38030090	8
38040000	8
38051030	8
38051090	8
38059010	8
38059090	8
38061000	8
38062000	8
38063000	8
38069000	8
38070090	8
38091010	8
38091030	8
38091090	8
38099100	4
38099200	8
38099300	8
38101000	8
38109090	8
38121000	8
38122010	8
38122090	8
38123021	8
38123029	8
38130000	8
38151100	8
38151200	8
38151910	8
38159010	8
38159090	8
38180010	6
38180090	8
38190000	8
38200000	4
38210000	8
38231100	8
38231200	8
38231300	8
38231910	8
38231930	8
38231990	8
38237000	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
38241000	8
38243000	8
38244000	6
38245010	8
38245090	8
38246011	8
38246019	8
38246091	8
38246099	8
38247100	8
38247200	8
38247300	8
38247400	8
38247500	8
38247600	8
38247700	8
38247800	8
38247900	8
38248100	8
38248200	8
38248300	8
38249010	8
38249015	8
38249020	8
38249025	8
38249030	8
38249035	8
38249040	8
38249045	8
38249050	8
38249055	8
38249058	8
38249061	8
38249062	8
38249064	8
38249065	8
38249070	8
38249075	8
38249080	8
38249085	8
38249087	8
38249097	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
38253000	8
38254100	8
38254900	8
38255000	6
38256100	8
38256900	6
38259010	8
38259090	6
38260010	6
38260090	8
39171010	8
39171090	8
39172110	8
39172190	8
39172210	6
39172290	8
39172310	4
39172390	6
39172900	8
39173100	8
39173200	8
39173900	6
39174000	8
39181010	4
39181090	8
39189000	8
39191012	8
39191015	4
39191019	6
39199000	6
39201023	6
39201024	8
39201025	6
39201028	8
39201040	6
39201081	8
39202029	6
39203000	8
39204310	6
39204390	8
39204910	6
39204990	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
39205100	8
39205910	8
39205990	8
39206100	8
39206212	8
39206219	8
39206290	8
39206300	8
39206900	6
39207100	8
39207310	8
39207380	8
39207910	8
39207990	8
39209100	8
39209200	8
39209300	8
39209400	8
39209921	10
39209928	8
39209952	8
39209953	8
39209959	8
39209990	4
39211100	8
39211200	8
39211400	8
39211900	8
39219010	4
39219030	8
39219041	6
39219043	8
39219049	6
39219055	8
39219060	6
39219090	8
39221000	8
39222000	6
39229000	8
39241000	8
39249000	8
39251000	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
39252000	8
39253000	8
39259010	6
39259020	8
39259080	8
39261000	6
39262000	8
39263000	8
39264000	8
39269050	8
39269097	8
40040000	8
40061000	8
40069000	8
40070000	8
40081100	8
40081900	8
40082110	8
40082190	8
40082900	6
40091100	8
40101100	8
40101200	8
40101900	8
40103100	8
40103200	8
40103300	8
40103400	8
40103500	8
40103600	8
40103900	8
40111000	6
40114000	8
40115000	8
40116200	4
40116300	6
40116900	8
40119300	8
40119400	8
40119900	8
40121100	8
40121200	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
40121900	8
40129020	8
40129030	8
40129090	8
40131000	8
40132000	6
40139000	8
40141000	8
40149000	8
40151100	8
40151900	8
40159000	8
40169100	4
40169200	8
40169400	8
40169500	8
40170000	8
42010000	8
42021110	8
42021190	6
42021211	8
42021219	8
42021250	8
42021291	8
42021299	8
42021910	8
42021990	8
42022100	6
42022210	8
42022290	6
42022900	8
42023100	4
42023210	8
42023290	8
42023900	8
42029110	8
42029180	6
42029211	8
42029215	8
42029219	8
42029291	8
42029298	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
42029900	8
42031000	6
42032100	8
42032910	8
42032990	8
42033000	6
42034000	8
42050011	8
42050019	8
42060000	8
43021100	8
43021915	8
43021949	8
43021975	8
43022000	8
43039000	8
44021000	6
44029000	10
44042000	4
44050000	10
44061000	10
44069000	8
44071015	6
44071031	10
44071033	10
44071091	8
44071093	8
44071098	8
44072110	10
44072191	10
44072199	10
44072210	10
44072291	10
44072299	10
44072510	10
44072530	10
44072550	10
44072590	6
44072610	10
44072630	10
44072650	10
44072690	10

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
44072710	10
44072791	10
44072799	10
44072810	10
44072891	10
44072899	8
44072915	10
44072920	10
44072925	10
44072945	6
44072960	10
44072983	6
44072985	10
44072995	8
44079115	8
44079139	10
44079190	8
44079200	8
44079310	10
44079391	10
44079399	10
44079410	10
44079491	10
44079499	6
44079510	10
44079591	10
44079599	10
44079927	10
44079940	10
44079991	8
44079996	10
44079998	8
44081091	6
44081098	8
44083111	6
44083121	10
44083125	6
44083130	6
44083915	10
44083921	10
44083930	10
44083955	10

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
44083970	10
44083985	8
44083995	6
44089015	6
44089035	10
44089085	8
44091011	6
44091018	8
44092100	6
44092910	8
44092991	8
44092999	8
44101110	8
44101130	8
44101150	8
44101190	8
44101210	8
44101290	8
44101900	8
44109000	8
44111210	8
44111290	8
44111310	8
44111390	8
44111410	8
44111490	8
44119210	8
44119290	8
44119310	8
44119410	6
44119490	8
44121000	10
44123110	10
44123190	8
44123210	10
44123290	6
44123900	8
44129410	10
44129490	8
44129930	6
44129940	10
44129950	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
44129985	8
44130000	6
44140010	6
44140090	8
44151010	6
44151090	8
44152020	8
44152090	8
44160000	8
44170000	8
44181010	10
44181050	8
44181090	8
44182010	8
44182050	8
44182080	6
44184000	8
44185000	6
44186000	8
44187100	10
44187200	8
44187900	8
44189010	8
44189080	6
44190010	10
44190090	8
44201011	10
44201019	8
44209010	10
44209091	10
44209099	8
44211000	8
44219091	8
44219098	8
45011000	8
45019000	6
45020000	8
45031010	6
45031090	8
45039000	6
46012110	8
46012190	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
46012210	8
46012290	8
46012910	8
46012990	6
46019205	8
46019210	8
46019290	8
46019305	8
46019310	8
46019390	8
46019405	8
46019410	8
46019490	8
46019905	8
46019910	8
46019990	8
46021100	6
46021200	6
46021910	6
46021990	8
46029000	6
47010010	8
47020000	8
47031100	8
47031900	8
47041100	8
47041900	8
47042100	8
47061000	8
47063000	8
47069300	8
47071000	8
47072000	8
47073010	8
47073090	6
47079010	8
47079090	8
48030010	8
48030039	6
48030090	8
48061000	8
48062000	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
48063000	6
48064010	8
48064090	8
48070030	6
48070080	8
48081000	8
48084000	8
48089000	8
48092000	8
48099000	8
48101300	8
48101400	8
48101900	8
48102200	8
48102930	6
48102980	8
48103100	8
48103210	8
48103290	6
48103900	8
48109210	8
48109230	8
48109290	4
48109910	8
48109980	8
48131000	8
48132000	8
48139010	6
48139090	8
48142000	6
48149010	6
48149070	6
48171000	8
48172000	6
48173000	8
48181010	6
48181090	6
48182010	6
48182091	4
48182099	8
48183000	4
48185000	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
48189010	6
48189090	6
48201010	8
48201030	8
48201050	8
48201090	8
48202000	8
48203000	8
48204000	8
48205000	8
48209000	8
48211010	4
48211090	6
48219010	8
48219090	8
48221000	8
48229000	8
48232000	8
48234000	8
48236100	6
48236910	6
48236990	6
48237010	8
48237090	8
48239040	8
49030000	8
49040000	8
49051000	8
49059900	8
49060000	6
49081000	6
49089000	6
49090000	8
49100000	8
49111010	8
49111090	8
49119100	8
49119900	4
50010000	8
50020000	8
50030000	8
50040010	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
50040090	6
50050010	8
50050090	6
50060010	6
50060090	8
50071000	8
50072011	8
50072019	8
50072021	8
50072031	8
50072039	8
50072041	8
50072051	8
50072059	8
50072061	8
50072069	8
50072071	8
50079010	8
50079030	6
50079050	8
50079090	6
51021100	8
51021910	8
51021930	8
51021940	8
51021990	8
51022000	8
51031010	8
51031090	8
51032000	6
51033000	8
51040000	8
51052100	8
51053100	8
51054000	8
51061010	8
51061090	6
51062010	8
51062091	8
51062099	6
51071010	8
51071090	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
51072010	8
51072030	8
51072051	8
51072059	8
51072091	8
51072099	6
51081010	8
51081090	8
51082010	8
51082090	8
51091010	8
51091090	6
51099000	6
51111100	8
51111910	8
51111990	8
51112000	8
51113010	8
51113030	8
51113090	8
51119010	8
51119091	8
51119093	8
51119099	8
51121990	8
51123010	8
51123030	6
51123090	8
51129010	8
51129093	8
51129099	8
51130000	8
52081110	6
52081190	6
52081216	8
52081219	8
52081296	8
52081300	8
52082110	8
52082190	6
52082296	6
52082299	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
52082300	8
52083216	6
52083219	8
52083296	6
52083299	6
52083900	4
52084100	8
52084200	4
52084300	8
52085100	6
52085200	6
52085910	6
52091100	6
52091200	6
52091900	6
52092100	8
52092200	6
52092900	6
52093100	6
52093200	4
52094100	6
52094300	6
52095100	8
52095200	6
52101100	8
52101900	8
52102100	8
52102900	8
52103200	6
52105900	6
52111100	6
52111200	8
52111900	8
52113100	6
52113200	6
52114300	6
52114910	6
52114990	8
52115100	8
52115200	8
52115900	6
52121110	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
52121190	8
52121210	8
52121290	8
52121310	6
52121390	6
52121410	8
52121490	8
52121510	8
52121590	8
52122110	8
52122190	8
52122210	8
52122290	8
52122310	6
52122390	8
52122410	8
52122490	8
52122510	8
52122590	8
53011000	6
53012100	8
53013000	8
53021000	8
53029000	8
53031000	8
53039000	6
53050000	6
53061010	8
53061030	8
53061050	8
53061090	8
53062010	8
53062090	6
53072000	6
53081000	8
53082010	8
53082090	8
53089012	8
53089019	8
53089050	8
53089090	8
53091110	8
53091900	6
53092100	8
53092900	6
53101090	8
53110010	8
53110090	6
54071000	8
54072011	4
54072090	8
54073000	4
54074100	4
54074200	8
54074300	6
54074400	6
54075100	6
54075400	4
54076110	6
54076910	4
54077100	6
54077200	6
54077300	4
54077400	6
54078100	6
54078200	4
54078300	6
54078400	6
54079100	6
54079200	4
54079400	6
54081000	8
54082100	6
54082290	6
54082300	6
54082400	4
54083100	8
54083300	8
54083400	6
55121910	6
55121990	6
55122100	8
55122910	8
55122990	6
55129100	6
55129910	8
55129990	8
55131190	8
55131200	8
55131300	6
55131900	8
55132100	6
55132310	8
55132390	6
55133100	6
55133900	6
55134100	6
55134900	6
55141100	6
55141200	8
55141910	6
55141990	6
55142100	8
55142200	6
55142300	6
55142900	8
55143010	8
55143030	8
55143050	8
55143090	6
55144100	8
55144200	6
55144300	6
55144900	8
55151130	8
55151210	8
55151230	8
55151290	6
55151311	8
55151319	8
55151391	8
55151399	8
55151910	6
55151990	8
55152110	8
55152130	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
55152190	8
55152211	8
55152219	8
55152291	8
55152299	8
55159110	8
55159130	8
55159940	8
55159980	6
55161100	8
55161200	6
55161300	6
55161400	8
55162100	8
55162310	6
55162390	8
55162400	6
55163100	8
55163200	8
55163300	8
55163400	8
55164100	8
55164200	8
55164300	6
55164400	8
55169100	6
55169300	8
55169400	8
56012110	6
56012190	6
56012900	8
56013000	6
56021011	8
56021019	8
56021031	8
56021038	6
56021090	6
56022100	6
56022900	6
56029000	4
56031110	6
56031190	4

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
56031310	6
56031390	8
56031410	8
56031490	8
56039110	6
56039210	8
56039290	6
56039310	6
56039390	6
56039490	8
56041000	8
56049090	6
56050000	6
56060010	6
56060099	6
56072900	8
56074100	8
56074911	8
56074919	8
56074990	6
56075011	8
56075019	8
56075030	6
56075090	6
56079020	6
56079090	8
56081180	6
56081911	6
56081919	6
56081930	6
56081990	6
56089000	8
56090000	8
57011010	6
57019010	6
57019090	8
57021000	8
57022000	6
57023110	8
57023180	6
57023210	8
57023290	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
57023900	8
57024110	8
57024190	4
57024210	8
57024900	6
57025010	6
57025031	6
57025039	6
57025090	8
57029100	6
57029210	8
57029290	8
57029900	6
57031000	8
57032012	6
57032018	4
57032092	6
57032098	8
57033012	6
57033082	6
57033088	4
57039020	6
57039080	6
57041000	4
57049000	8
57050030	8
57050080	8
58011000	6
58012100	8
58012200	6
58012300	8
58012600	8
58012700	8
58013100	6
58013200	6
58013300	6
58013600	6
58019010	8
58019090	8
58021100	8
58022000	6
58023000	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
58030010	8
58030030	8
58030090	6
58041090	4
58042190	6
58042910	8
58042990	8
58043000	8
58061000	6
58062000	8
58063100	6
58063210	6
58063900	8
58071010	6
58079010	6
58079090	6
58081000	6
58090000	8
58101010	8
58101090	6
58109110	8
58109190	6
58109210	8
58109290	6
58109910	6
58109990	6
58110000	6
59011000	6
59019000	8
59021010	6
59022010	6
59022090	8
59029010	8
59029090	8
59031010	6
59031090	4
59032010	6
59032090	4
59039010	6
59039091	6
59039099	6
59041000	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
59049000	6
59050010	6
59050030	8
59050050	8
59050070	8
59050090	8
59061000	6
59069100	8
59069910	6
59069990	8
59070000	6
59080000	8
59090010	8
59090090	8
59100000	6
59111000	6
59112000	8
59113111	8
59113119	6
59113190	8
59113211	8
59113219	6
59113290	6
59114000	8
59119010	6
59119090	8
60011000	6
60012100	6
60012200	6
60012900	6
60019100	8
60019200	6
60019900	6
60024000	6
60031000	8
60032000	6
60033010	8
60033090	6
60034000	8
60049000	6
60052100	6
60052300	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
60052400	8
60053150	8
60053250	8
60053290	6
60053310	8
60053350	8
60053410	8
60053450	8
60054100	6
60054200	8
60054300	8
60054400	8
60059010	8
60059090	6
60062300	6
60063110	6
60063190	6
60063310	8
60063390	4
60063410	6
60063490	4
60064100	8
60064200	6
60064300	6
60064400	8
60069000	6
61012010	6
61012090	6
61013010	8
61013090	6
61019020	6
61019080	8
61021010	8
61021090	8
61022090	6
61023010	8
61023090	6
61029010	8
61029090	6
61031010	6
61031090	8
61032200	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
61032300	6
61032900	6
61033100	6
61033200	4
61033300	4
61033900	8
61034100	6
61034200	6
61034300	6
61034900	8
61041300	6
61041920	6
61041990	6
61042200	6
61042300	6
61042910	6
61042990	8
61043100	6
61043200	6
61043300	6
61043900	6
61044100	6
61044200	6
61044300	8
61044400	8
61044900	8
61045100	6
61045200	6
61045300	6
61045900	4
61046100	6
61046200	6
61046300	6
61046900	8
61051000	6
61052010	4
61052090	8
61059010	6
61059090	8
61061000	6
61062000	6
61069010	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
61069030	6
61069050	10
61069090	8
61071100	8
61071200	8
61071900	8
61072100	4
61072200	6
61072900	8
61079100	8
61079900	6
61081100	6
61081900	8
61082100	6
61082200	4
61082900	8
61083100	8
61083900	6
61089100	6
61089200	6
61089900	6
61091000	8
61099020	8
61099090	8
61101110	6
61101130	6
61101190	4
61101210	6
61101290	6
61101910	4
61101990	6
61102010	6
61102091	6
61102099	6
61103010	6
61103091	6
61103099	8
61109010	8
61109090	6
61112010	6
61112090	6
61113010	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
61113090	8
61119011	6
61119019	6
61119090	8
61121100	6
61121200	8
61121900	8
61123110	6
61123190	8
61123910	6
61123990	6
61124110	6
61124190	8
61124910	6
61124990	6
61130010	6
61130090	6
61142000	8
61143000	6
61149000	8
61151010	8
61151090	8
61152100	6
61152200	8
61152900	8
61153011	8
61153019	8
61153090	8
61159400	6
61159500	6
61159610	6
61159691	8
61159699	8
61159900	6
61161020	8
61161080	6
61169100	6
61169200	6
61169300	6
61169900	6
61171000	6
61178010	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
61178080	6
61179000	6
62011100	6
62011210	6
62011290	6
62011310	8
62011390	6
62011900	8
62019100	8
62019200	8
62019300	6
62019900	6
62021100	6
62021210	8
62021290	6
62021310	8
62021390	6
62021900	8
62029100	8
62029200	8
62029300	8
62029900	8
62031100	6
62031200	4
62031910	8
62031930	8
62031990	8
62032210	8
62032280	8
62032310	8
62032380	4
62032911	8
62032918	8
62032930	8
62032990	8
62033100	4
62033210	8
62033290	6
62033310	8
62033390	4
62033911	10
62033919	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
62033990	8
62034110	4
62034130	8
62034190	8
62034211	8
62034231	8
62034233	8
62034235	8
62034251	8
62034259	8
62034290	6
62034311	8
62034319	4
62034331	8
62034339	8
62034390	8
62034911	8
62034919	8
62034931	8
62034939	8
62034950	8
62034990	8
62041100	8
62041200	8
62041300	8
62041910	8
62041990	8
62042100	8
62042210	8
62042280	6
62042310	6
62042380	6
62042911	6
62042918	6
62042990	8
62043100	8
62043210	6
62043290	8
62043310	6
62043390	8
62043911	6
62043919	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
62043990	8
62044100	8
62044200	8
62044300	8
62044400	4
62044910	6
62044990	4
62045100	8
62045200	8
62045300	6
62045910	6
62045990	8
62046110	6
62046185	8
62046211	8
62046231	8
62046233	6
62046239	8
62046251	6
62046259	8
62046290	8
62046311	8
62046318	8
62046331	6
62046339	8
62046390	8
62046911	8
62046918	6
62046931	6
62046939	6
62046950	8
62046990	6
62052000	8
62053000	4
62059010	6
62059080	6
62061000	6
62062000	8
62063000	8
62064000	6
62069010	8
62069090	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
62071100	8
62071900	8
62072100	8
62072200	10
62072900	8
62079100	4
62079910	6
62079990	8
62081100	6
62082100	4
62082200	8
62082900	8
62089100	6
62089200	6
62089900	8
62092000	4
62093000	6
62099010	6
62099090	8
62101010	6
62101092	6
62101098	6
62102000	6
62103000	8
62104000	8
62105000	8
62111100	8
62111200	8
62112000	6
62113210	8
62113231	6
62113241	6
62113242	8
62113290	8
62113310	8
62113331	6
62113341	6
62113342	6
62113390	6
62113900	6
62114210	8
62114231	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
62114241	8
62114290	8
62114310	6
62114331	6
62114341	8
62114342	6
62114390	6
62114900	8
62121010	8
62121090	6
62122000	8
62123000	8
62129000	8
62132000	6
62139000	6
62141000	8
62142000	6
62143000	6
62144000	8
62149000	6
62151000	8
62152000	8
62159000	8
62160000	8
62179000	8
63011000	6
63012010	8
63012090	8
63013010	6
63013090	8
63014010	4
63014090	6
63019010	8
63019090	8
63021000	8
63022100	8
63022210	8
63022290	8
63022910	8
63022990	6
63023100	8
63023210	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
63023290	6
63023920	6
63023990	8
63024000	8
63025100	6
63025310	6
63025390	4
63025910	6
63025990	6
63026000	8
63029100	6
63029310	10
63029390	8
63029910	6
63029990	6
63031200	6
63031900	8
63039100	6
63039210	6
63039290	6
63039910	6
63039990	8
63041100	8
63041910	8
63041930	8
63041990	8
63049100	4
63049300	6
63049900	8
63061200	8
63061900	8
63062200	6
63062900	8
63063000	6
63064000	6
63069000	8
63071010	6
63071030	6
63071090	8
63072000	8
63079010	8
63079091	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
63079092	6
63079098	6
63080000	6
63090000	8
63101000	6
63109000	8
64011000	8
64019210	8
64019290	8
64019900	8
64021210	8
64021290	8
64021900	8
64022000	4
64029110	8
64029190	8
64029905	8
64029910	8
64029931	8
64029939	6
64029950	6
64029991	8
64029993	8
64029996	6
64029998	6
64031200	8
64031900	8
64032000	8
64034000	8
64035105	8
64035111	8
64035115	8
64035119	8
64035191	8
64035195	8
64035199	8
64035905	8
64035911	8
64035931	8
64035935	8
64035939	8
64035950	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
64035991	8
64035995	8
64035999	6
64039105	8
64039111	8
64039113	6
64039116	4
64039118	4
64039191	8
64039193	8
64039196	8
64039198	4
64039905	8
64039911	8
64039931	8
64039933	8
64039936	8
64039938	8
64039950	8
64039991	8
64039993	8
64039996	6
64039998	8
64041100	8
64041910	6
64041990	6
64042010	8
64042090	8
64051000	6
64052010	8
64052091	8
64052099	8
64059010	4
64059090	6
64061010	8
64061090	6
64062010	8
64062090	8
64069030	8
64069050	8
64069060	8
64069090	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
65010000	6
65020000	6
65040000	6
65050010	8
65050030	8
65050090	4
65061010	6
65061080	8
65069100	6
65069910	6
65069990	8
65070000	6
66011000	8
66019100	8
66019920	6
66019990	8
66020000	6
66032000	6
66039010	6
66039090	6
67010000	6
67021000	8
67029000	8
67030000	6
67041100	6
67041900	6
67042000	8
67049000	6
68010000	8
68021000	8
68022300	6
68022900	8
68029200	6
68029310	8
68029390	8
68029910	8
68029990	8
68030010	6
68030090	6
68041000	8
68042100	6
68042212	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
68042218	8
68042230	6
68042250	6
68042290	6
68042300	8
68043000	8
68051000	8
68052000	8
68053000	6
68061000	6
68062010	6
68062090	6
68069000	8
68071000	6
68079000	6
68080000	6
68091100	6
68091900	6
68099000	8
68101110	8
68101190	8
68101900	8
68109100	8
68109900	6
68114000	6
68118100	6
68118200	4
68118900	8
68129100	6
68129200	6
68129300	6
68138100	8
68138900	6
68141000	6
68149000	6
68151010	6
68151090	8
68152000	8
68159100	6
68159900	8
69010000	8
69022010	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
69022091	8
69029000	8
69031000	8
69032010	6
69032090	8
69039010	8
69039090	6
69041000	8
69049000	8
69051000	8
69059000	8
69060000	6
69071000	8
69079020	8
69081000	8
69089011	6
69089020	8
69089031	6
69089051	4
69089091	8
69089093	8
69089099	8
69091100	8
69091200	6
69091900	6
69099000	6
69101000	8
69119000	8
69120010	8
69120030	6
69120050	6
69120090	8
69131000	6
69139010	6
69139093	8
69139098	8
69141000	6
69149000	8
70010010	6
70010091	6
70010099	6
70021000	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
70022010	8
70022090	8
70023100	8
70023200	6
70023900	8
70031210	6
70031291	8
70031299	8
70031910	8
70031990	8
70032000	6
70033000	6
70042010	8
70042091	8
70042099	6
70049010	8
70049080	8
70051005	10
70051025	8
70051030	8
70051080	8
70052125	8
70052130	8
70052180	8
70052925	6
70052935	8
70052980	8
70053000	8
70060010	8
70060090	8
70071110	4
70071190	8
70071920	4
70071980	6
70072120	6
70072900	6
70080020	6
70080081	4
70080089	6
70091000	8
70099100	8
70099200	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
70111000	6
70112000	8
70119000	6
70132210	10
70132290	8
70132810	8
70133311	6
70133319	10
70133391	8
70133399	8
70133710	6
70133751	4
70133759	8
70133791	6
70134110	6
70134190	6
70134200	6
70134910	6
70134991	6
70139110	8
70139190	6
70139900	6
70140000	6
70151000	6
70159000	8
70161000	8
70169010	4
70169040	6
70169070	8
70181011	6
70181019	6
70181030	8
70181051	6
70181059	8
70181090	6
70182000	8
70189010	6
70189090	6
70191100	6
70191200	4
70191910	8
70191990	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
70193110	6
70193210	6
70193290	6
70193900	6
70194000	8
70195100	6
70195200	6
70195900	4
70199000	4
71011000	8
71012100	8
71012200	8
71021000	8
71022100	8
71022900	8
71023100	8
71023900	8
71031000	8
71039100	8
71039900	6
71041000	8
71042000	8
71049000	6
71051000	8
71059000	8
71061000	8
71069100	8
71069200	8
71070000	8
71081100	8
71081200	6
71081310	8
71081380	6
71082000	8
71090000	8
71101100	8
71101910	8
71101980	4
71102100	8
71102900	8
71103100	6
71103900	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
71104100	8
71104900	8
71110000	4
71123000	8
71129100	8
71129200	6
71129900	8
71132000	8
71141100	8
71141900	8
71142000	6
71151000	6
71159000	6
71161000	8
71162011	6
71162080	6
71171100	6
71171900	8
71179000	8
71181000	6
71189000	8
72011011	8
72011019	8
72011030	8
72011090	8
72012000	6
72015010	8
72021120	8
72021180	8
72021900	8
72022100	8
72022910	6
72023000	8
72024110	8
72024190	6
72024950	8
72024990	8
72025000	8
72027000	8
72028000	8
72029100	8
72029200	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
72029300	8
72029910	8
72029930	8
72031000	6
72039000	6
72042110	6
72042900	8
72043000	6
72044110	8
72044191	8
72044199	8
72044930	8
72044990	8
72045000	8
72051000	6
72052100	8
72052900	6
72069000	6
72071114	6
72071116	6
72071190	8
72071210	8
72071290	6
72071912	8
72071919	8
72071980	6
72072011	8
72072015	6
72072017	8
72072019	8
72072032	8
72072039	8
72072052	8
72072059	8
72101220	4
72101280	8
72102000	6
72103000	6
72104100	6
72104900	8
72105000	6
72106100	8
72107010	6
72107080	8
72109030	8
72109040	8
72109080	8
72121010	6
72121090	6
72122000	6
72123000	6
72124020	8
72124080	6
72125020	6
72125030	8
72125040	8
72125061	8
72125069	8
72125090	8
72126000	6
72132000	6
72139120	6
72139141	8
72139149	8
72139170	8
72141000	8
72142000	8
72149110	6
72149190	8
72149910	6
72149931	8
72149950	6
72149971	8
72149979	6
72149995	6
72151000	8
72155011	8
72155019	6
72155080	6
72159000	8
72161000	6
72162200	6
72163190	6
72163211	6
72163219	6
72163291	4
72163299	6
72163310	8
72163390	4
72164090	8
72165010	6
72165099	8
72166110	4
72166190	6
72166900	8
72169110	6
72169180	8
72169900	6
72171010	8
72171031	8
72171039	8
72171050	4
72171090	4
72172010	8
72172050	8
72172090	6
72173041	8
72173049	8
72173050	8
72173090	8
72179020	6
72179050	8
72179090	8
72181000	8
72189110	8
72189180	6
72189911	8
72189919	8
72189920	8
72189980	8
72191100	6
72191210	8
72191290	8
72191310	8
72191390	8
72191410	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
72192110	8
72192190	8
72192210	6
72192290	8
72192300	6
72193100	6
72193210	6
72193290	8
72193310	6
72193390	6
72193410	6
72193490	6
72193510	8
72193590	8
72199020	6
72199080	8
72202021	6
72202029	8
72202041	6
72202049	8
72202081	6
72202089	8
72209020	8
72209080	8
72210010	8
72210090	6
72230011	8
72230019	6
72230091	6
72230099	8
72241010	6
72241090	6
72249002	8
72249003	8
72249005	8
72249007	8
72249014	8
72249018	8
72249031	8
72249090	6
72251100	8
72251910	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
72251990	8
72253010	8
72253030	8
72253090	6
72254012	8
72254015	8
72254040	6
72254060	8
72254090	6
72255020	8
72255080	8
72259100	8
72259200	6
72259900	6
72261910	8
72261980	8
72262000	8
72269120	8
72269199	8
72269200	8
72269910	6
72269930	8
72269970	6
72271000	8
72272000	8
72279010	8
72279050	8
72279095	6
72292000	4
72299020	6
72299050	8
72299090	6
73011000	8
73012000	8
73021010	6
73021022	8
73021028	8
73021040	8
73021050	8
73021090	6
73023000	8
73024000	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
73029000	8
73030010	6
73030090	6
73041100	8
73041910	8
73041930	8
73041990	8
73042200	8
73042300	8
73042400	8
73042910	8
73042930	8
73042990	8
73043910	8
73044910	6
73045910	6
73051100	10
73051200	8
73051900	6
73052000	8
73053100	6
73053900	4
73059000	8
73061110	8
73061190	10
73061910	6
73061990	10
73062100	6
73062900	6
73069000	10
73071110	8
73071190	8
73071910	4
73071990	6
73072100	8
73072210	8
73072290	8
73072310	8
73072390	8
73072910	8
73072980	6
73079100	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
73079210	8
73079290	8
73079311	8
73079319	8
73079391	8
73079399	8
73079910	8
73079980	6
73081000	6
73082000	8
73083000	8
73084000	8
73089051	6
73089059	8
73089098	8
73090010	8
73090030	8
73090059	6
73090090	6
73101000	6
73102111	4
73102119	6
73102191	8
73102199	8
73102910	8
73102990	8
73110011	8
73110013	8
73110019	8
73110030	8
73110091	6
73110099	6
73130000	8
73141200	6
73141400	8
73141900	8
73142010	6
73142090	8
73143100	8
73143900	8
73144100	8
73144200	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
73144900	8
73145000	8
73151110	6
73151190	8
73151200	8
73151900	6
73152000	8
73158100	6
73158200	8
73158900	8
73159000	8
73160000	8
73170020	8
73170060	8
73170080	4
73181100	8
73181210	8
73181290	6
73181300	8
73181410	8
73181491	8
73181499	8
73181510	8
73181520	8
73181530	8
73181541	8
73181549	8
73181551	8
73181559	8
73181561	6
73181569	8
73181570	8
73181581	8
73181589	6
73181590	8
73181610	8
73181630	8
73181650	8
73181691	8
73181699	8
73181900	4
73182100	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
73182200	8
73182300	8
73182400	6
73182900	8
73194000	8
73199010	6
73199090	8
73201011	8
73201090	8
73202020	8
73202081	8
73202085	8
73209010	8
73209030	6
73209090	8
73211110	8
73211190	8
73211200	8
73211900	8
73218100	8
73218200	8
73218900	6
73219000	6
73221100	8
73221900	8
73231000	8
73239100	8
73239200	8
73239300	8
73239400	6
73239900	8
73242100	8
73242900	8
73251050	8
73251092	6
73251099	6
73259100	8
73259910	6
73259990	6
73261100	8
73261910	6
73261990	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
73262000	6
73269030	6
73269040	8
73269050	6
73269060	8
73269092	8
73269094	6
73269096	6
73269098	8
74010000	10
74020000	8
74031200	6
74031300	8
74031900	6
74032100	4
74032200	8
74032900	4
74040091	8
74040099	8
74050000	8
74061000	4
74062000	6
74071000	6
74072190	6
74082100	4
74082200	8
74082900	6
74091100	4
74091900	8
74092100	8
74092900	6
74093100	8
74093900	8
74094000	6
74099000	6
74101100	4
74101200	4
74102100	8
74102200	8
74111010	8
74112110	6
74112190	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
74112200	8
74112900	8
74121000	8
74151000	6
74152100	6
74152900	8
74153300	6
74153900	8
74181010	8
74182000	6
74191000	8
74199100	8
74199910	10
74199930	6
75011000	8
75012000	8
75021000	8
75022000	6
75030010	8
75040000	8
75051100	6
75051200	6
75052100	8
75052200	6
75061000	8
75062000	8
75071100	8
75071200	8
75072000	6
75081000	8
75089000	6
76012010	6
76012091	8
76012099	8
76020011	8
76020019	8
76031000	8
76032000	8
76051100	8
76051900	6
76052100	8
76052900	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
76061110	8
76061191	6
76061193	6
76061199	6
76061220	6
76061293	6
76069100	4
76069200	6
76071111	6
76071119	8
76071190	8
76072010	4
76090000	6
76101000	8
76109010	6
76109090	8
76130000	8
76149000	6
76151010	8
76152000	8
76161000	6
76169100	8
76169910	6
76169990	8
78011000	6
78019100	8
78019910	8
78019990	8
78041100	8
78041900	8
79011100	8
79011210	8
79011230	8
79011290	8
79012000	6
79031000	8
79039000	8
79040000	8
79050000	8
79070000	8
80011000	8
80012000	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
80020000	8
80030000	6
80070010	8
80070080	6
81011000	6
81019400	8
81019600	8
81019700	8
81019910	8
81019990	6
81021000	8
81029400	8
81029500	8
81029600	8
81029700	8
81029900	8
81032000	8
81033000	8
81039010	8
81039090	8
81041100	6
81041900	8
81042000	8
81043000	6
81049000	8
81052000	8
81053000	8
81059000	6
81060010	8
81060090	8
81072000	8
81073000	8
81079000	8
81082000	8
81083000	8
81089030	6
81089050	8
81089090	8
81092000	6
81093000	8
81099000	8
81101000	8
81102000	8
81109000	8
81110011	8
81110019	8
81110090	8
81121200	6
81121300	8
81121900	8
81122110	8
81122190	8
81122200	8
81122900	8
81125100	8
81125200	8
81125900	8
81129210	8
81129221	8
81129231	8
81129281	8
81129289	8
81129291	8
81129295	8
81129920	8
81129930	8
81129970	8
81130020	6
81130040	8
81130090	6
82011000	8
82013000	8
82014000	8
82015000	6
82016000	8
82019000	8
82021000	8
82022000	8
82023100	8
82023900	6
82024000	8
82029100	8
82029920	6
82029980	6
82031000	6
82032000	8
82033000	8
82034000	8
82041100	8
82041200	8
82042000	8
82051000	8
82052000	8
82053000	8
82054000	8
82055100	8
82055910	8
82056000	6
82057000	6
82059010	6
82059090	8
82060000	8
82071300	6
82071910	6
82071990	8
82072010	6
82072090	8
82073010	4
82073090	8
82074010	6
82074030	8
82074090	8
82075010	6
82075030	8
82075050	6
82075060	8
82075070	6
82075090	8
82076010	8
82076030	6
82076050	6
82076070	8
82076090	8
82077010	6
82077031	6
82077037	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
82077090	8
82078011	6
82078019	6
82078090	8
82079010	6
82079030	8
82079050	6
82079071	8
82079078	6
82079091	6
82079099	10
82081000	8
82082000	6
82083000	6
82084000	6
82089000	8
82090020	8
82090080	6
82100000	6
82111000	6
82119100	10
82119200	8
82119300	8
82119400	6
82119500	6
82121010	6
82121090	10
82122000	6
82129000	10
82130000	8
82141000	10
82142000	10
82149000	10
82151020	6
82151030	6
82151080	8
82152010	6
82152090	6
82159100	6
82159910	6
82159990	8
83011000	10

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
83012000	6
83013000	6
83014011	10
83014019	8
83014090	10
83015000	6
83016000	8
83017000	8
83023000	8
83024110	10
83024150	8
83024190	8
83025000	6
83030040	10
83030090	8
83040000	8
83051000	8
83052000	8
83059000	8
83061000	6
83062100	6
83062900	8
83063000	10
83081000	10
83082000	10
83089000	8
83100000	8
83111000	10
83112000	8
83113000	6
83119000	6
84011000	10
84012000	10
84013000	10
84014000	10
84021100	10
84021200	10
84021910	10
84021990	10
84022000	10
84029000	10
84031010	10

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
84031090	8
84039010	10
84039090	10
84041000	10
84042000	10
84049000	10
84051000	10
84059000	10
84061000	10
84068100	10
84068200	10
84069010	10
84069090	10
84072110	10
84072191	10
84072199	10
84072900	10
84073100	10
84073210	10
84073290	10
84073300	10
84073410	10
84073430	10
84073491	10
84073499	10
84079010	10
84079050	10
84079080	10
84079090	10
84081011	10
84081019	10
84081023	10
84081027	10
84081031	10
84081039	10
84081041	10
84081049	10
84081051	10
84081059	10
84081061	10
84081069	10
84081071	10

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
84081079	10
84081081	10
84081089	10
84081091	10
84081099	10
84082010	10
84082031	10
84082035	10
84082037	10
84082051	10
84082057	10
84082099	10
84089021	10
84099900	8
84101100	10
84101200	10
84101300	10
84109000	10
84128010	10
84131100	10
84134000	10
84137021	10
84137029	10
84137030	10
84138200	10
84139200	10
84141020	10
84142020	10
84144010	10
84144090	10
84151010	10
84152000	10
84161010	10
84161090	10
84162010	10
84162020	10
84162080	10
84163000	10
84169000	10
84171000	10
84172010	10
84172090	10

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
84178030	10
84178050	10
84178070	10
84179000	10
84182151	10
84182191	8
84182900	10
84185011	10
84185019	8
84185090	10
84189100	10
84189910	10
84189990	8
84191100	10
84191900	10
84211100	10
84211200	10
84211920	10
84212200	10
84219100	10
84219900	10
84221900	10
84229010	10
84229090	10
84231010	10
84231090	10
84232000	10
84233000	10
84238110	10
84238130	10
84238150	10
84238190	10
84238210	10
84238290	10
84238900	10
84239000	10
84242000	10
84243001	10
84243008	10
84243010	10
84243090	10
84248900	10

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
84249000	10
84401010	10
84401020	10
84401030	10
84401040	10
84401090	10
84409000	10
84433120	10
84433180	10
84433230	10
84433291	10
84433293	10
84433299	10
84433910	10
84433931	10
84433939	10
84433990	10
84439110	10
84439191	10
84439199	10
84439910	10
84439990	10
84501119	10
84501200	10
84501900	10
84502000	10
84509000	10
84511000	10
84512900	10
84513000	10
84514000	10
84515000	10
84518010	10
84518030	10
84518080	10
84519000	10
84669330	10
84671110	10
84671190	10
84671900	10
84672110	10
84672191	10

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
84672199	10
84672210	10
84672230	10
84672290	10
84672920	10
84672951	10
84672953	10
84672959	10
84672970	10
84672980	10
84672985	10
84678100	10
84678900	10
84679100	10
84679200	10
84679900	10
84690010	10
84690091	10
84690099	10
84701000	10
84702100	10
84702900	10
84703000	10
84705000	10
84709000	10
84713000	10
84718000	10
84719000	10
84721000	10
84723000	10
84729010	10
84729030	10
84729070	10
84731011	10
84731019	10
84731090	10
84732110	10
84732190	10
84732910	10
84732990	10
84733020	10
84733080	10

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
84734011	10
84734018	10
84734080	10
84735020	10
84735080	10
84762100	10
84762900	10
84768100	10
84768900	10
84769000	10
84791000	10
84792000	10
84793090	10
84794000	10
84795000	10
84796000	10
84798100	10
84798200	10
84798930	10
84798960	10
84801000	10
84802000	10
84803010	10
84803090	10
84804100	10
84805000	10
84806000	10
84807100	10
84807900	10
84811005	10
84811019	10
84811099	10
84812010	10
84812090	10
84813091	10
84813099	10
84814010	10
84814090	10
84818011	10
84818031	10
84818039	10
84818040	10

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
84818051	10
84818059	10
84818061	10
84818063	10
84818069	10
84818071	10
84818073	10
84818079	10
84818085	10
84818087	10
84818099	6
84819000	8
84821010	10
84822000	10
84823000	10
84824000	10
84825000	10
84828000	10
84829110	10
84829190	10
84829900	10
84832000	10
84842000	10
84871010	10
84871090	10
84879040	10
84879051	10
84879057	10
84879059	10
84879090	10
85011010	4
85011091	8
85011093	6
85011099	8
85015350	4
85015394	8
85015399	8
85016400	8
85030010	8
85030091	8
85042210	8
85043400	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
85049005	8
85049011	4
85049018	8
85049091	8
85049099	6
85051100	6
85051910	8
85051990	8
85052000	8
85059020	8
85059050	8
85059090	8
85061011	8
85061018	8
85061091	8
85061098	8
85063000	8
85064000	8
85065010	8
85065030	8
85065090	6
85066000	8
85068005	8
85068080	8
85069000	8
85081100	4
85081900	4
85086000	6
85087000	6
85094000	8
85098000	8
85099000	6
85101000	6
85102000	8
85103000	8
85109000	8
85119000	4
85121000	8
85122000	8
85123010	8
85123090	8
85124000	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
85129010	8
85129090	4
85131000	8
85139000	6
85151100	8
85151900	8
85152100	8
85152900	8
85153100	8
85153913	8
85153918	8
85153990	8
85158010	8
85158090	8
85159000	8
85161011	6
85161080	8
85162100	8
85162910	8
85162950	8
85162991	8
85162999	8
85163100	8
85163200	8
85163300	8
85164000	8
85165000	8
85166010	8
85166070	6
85166080	6
85167100	4
85167200	6
85167920	8
85167970	4
85168080	4
85169000	8
85171100	8
85171800	8
85176910	8
85176920	8
85177090	8
85183020	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
85184030	8
85189000	8
85192010	8
85192091	8
85192099	8
85193000	8
85195000	8
85198111	8
85198115	8
85198121	8
85198125	8
85198131	8
85198135	8
85198145	8
85198151	8
85198155	8
85198161	8
85198165	8
85198175	8
85198181	4
85198185	8
85198911	8
85198915	8
85198919	8
85219000	8
85221000	8
85229030	8
85229041	4
85232100	8
85232915	8
85232931	8
85232933	8
85232939	8
85232990	6
85234110	8
85234130	8
85234190	6
85234925	8
85234931	8
85234939	8
85234945	6
85234951	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
85234991	8
85234993	8
85234999	8
85235110	8
85235191	8
85235193	8
85235199	8
85235210	8
85235290	8
85235910	6
85235991	4
85235993	8
85235999	8
85238010	8
85238091	4
85238093	8
85238099	8
85255000	8
85256000	8
85258011	8
85258019	8
85258030	8
85258091	8
85258099	8
85271210	8
85271290	8
85271310	8
85271391	4
85271399	8
85271900	8
85272120	8
85272152	4
85272159	8
85272170	4
85272192	6
85272198	8
85272900	8
85279111	6
85279119	6
85279135	6
85279191	4
85279199	6
85279210	6
85279290	6
85279900	6
85284910	6
85284980	8
85285910	8
85285940	8
85285980	8
85286910	8
85286991	4
85286999	8
85287111	6
85287115	8
85287119	8
85287191	6
85287199	8
85287210	8
85287230	8
85287240	8
85287260	6
85287280	6
85287300	6
85291011	6
85291031	8
85291039	8
85299020	6
85299041	4
85299049	6
85311030	8
85319020	6
85319085	6
85321000	6
85322100	6
85322200	6
85322300	6
85322400	6
85322500	6
85322900	6
85323000	4
85329000	6
85331000	6
85332100	6
85332900	6
85333100	6
85333900	4
85334010	6
85334090	6
85339000	8
85340011	6
85340019	8
85340090	6
85351000	8
85352100	8
85352900	6
85353010	8
85353090	6
85354000	8
85359000	6
85361010	8
85361050	6
85361090	8
85362090	4
85363010	8
85363030	8
85363090	8
85364110	8
85364190	8
85364900	8
85365003	6
85365005	6
85365007	8
85365011	6
85365015	6
85365019	8
85366110	8
85366190	6
85366910	6
85366930	6
85367000	8
85369010	4
85369020	6
85369085	8
85371010	6
85371091	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
85371099	8
85372091	6
85372099	8
85381000	4
85389011	8
85389019	8
85389091	6
85392130	6
85392192	6
85392198	6
85392210	6
85392290	6
85392930	8
85392992	6
85392998	8
85393110	6
85393190	6
85393220	6
85393290	6
85393900	6
85394100	6
85394900	8
85399010	6
85399090	8
85401100	6
85401200	4
85402010	4
85402080	6
85404000	8
85406000	4
85407100	6
85407900	4
85408100	8
85408900	6
85409100	4
85409900	6
85411000	6
85412100	4
85412900	6
85413000	6
85414010	6
85414090	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
85415000	6
85416000	6
85419000	6
85423110	6
85423210	6
85423231	4
85423239	6
85423245	8
85423255	6
85423261	4
85423269	6
85423275	6
85423290	6
85423300	6
85423910	6
85429000	6
85431000	4
85432000	6
85433000	6
85437010	6
85437030	6
85437050	6
85437060	6
85441190	6
85441900	6
85444210	8
85444920	6
85444999	6
85446090	8
85451100	4
85451900	6
85452000	8
85459010	6
85459090	6
85461000	6
85462000	8
85469010	8
85469090	8
85471000	8
85472000	4
85479000	4
85481010	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
85481021	4
85481029	8
85481099	6
85489020	6
85489090	6
87021019	6
87021099	6
87029011	8
87029019	6
87029031	6
87029039	6
87029090	6
87031011	8
87031018	8
87032110	8
87032190	10
87032210	8
87032290	8
87032311	8
87032319	8
87032390	8
87032410	8
87032490	8
87033110	6
87033190	8
87033211	10
87033219	6
87033290	8
87033311	8
87033319	8
87033390	8
87039090	8
87041010	6
87041090	8
87042110	6
87042131	6
87042139	8
87042191	6
87042199	8
87042210	6
87042299	8
87042310	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
87042399	8
87043110	8
87043131	8
87043139	6
87043199	6
87043210	6
87043291	8
87043299	8
87049000	8
87060011	6
87060019	6
87060091	6
87060099	8
87071010	8
87071090	6
87079010	8
87079090	4
87081010	6
87081090	6
87082110	6
87082190	6
87082990	4
87083010	8
87083091	6
87084020	8
87084050	6
87084091	6
87084099	6
87085020	6
87085035	4
87085055	6
87085091	6
87085099	6
87087010	6
87087091	6
87089199	8
87089235	4
87089390	4
87089435	4
87089993	4
87089997	8
87111000	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
87112010	6
87112092	6
87112098	8
87113010	6
87113090	6
87114000	6
87115000	6
87119010	6
87119090	6
87120030	6
87120070	8
87141000	6
87142000	6
87149110	6
87149130	6
87149190	6
87149210	6
87149290	6
87149300	6
87149420	6
87149490	6
87149500	6
87149610	6
87149630	6
87149690	6
87149910	6
87149930	6
87149950	6
87149990	6
87150010	6
87150090	6
87161092	6
87161098	8
87162000	8
87163910	6
87163930	6
87163980	8
87164000	6
87168000	6
87169010	6
87169030	8
87169050	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
87169090	6
90012000	6
90021100	6
90021900	6
90022000	6
90031100	6
90031900	6
90039000	6
90041010	6
90041091	6
90041099	6
90049010	6
90049090	6
90051000	6
90058000	6
90059000	6
90061000	6
90063000	6
90064000	6
90065100	6
90065200	6
90065310	6
90065380	6
90065900	6
90066100	6
90066900	6
90069100	6
90069900	6
90071000	6
90072000	6
90079100	6
90079200	6
90085000	6
90089000	6
90101000	6
90105000	6
90106000	6
90109000	6
90111010	6
90111090	6
90112010	6
90112090	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
90118000	6
90119010	6
90119090	6
90121010	6
90121090	6
90129010	6
90129090	6
90131000	6
90132000	6
90138020	6
90138030	6
90138090	6
90139010	6
90139090	6
90160010	6
90160090	6
90171010	6
90171090	6
90172005	6
90172010	6
90172039	6
90172090	6
90173000	6
90178010	6
90178090	6
90179000	6
90230010	6
90230080	6
90281000	6
90282000	6
90283011	6
90283019	6
90283090	6
90289010	6
90289090	6
90292031	6
90292090	6
90308200	6
90309020	6
90311000	6
90312000	6
90314100	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
90314910	6
90314990	6
90318032	6
90318034	6
90318091	6
90319020	6
90319030	6
90330000	6
91011100	6
91011900	10
91012100	6
91012900	6
91019100	10
91019900	6
91021100	6
91021200	6
91021900	6
91022100	6
91022900	6
91029100	10
91029900	6
91031000	6
91039000	6
91051100	10
91051900	10
91052900	6
91059900	6
91061000	10
91069000	6
91070000	6
91081100	10
91081200	10
91089000	10
91101190	10
91109000	10
91112000	10
91119000	10
91122000	10
91132000	10
91139000	10
91143000	10
91149000	10

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
92011010	4
92011090	4
92012000	4
92019000	4
92021010	4
92021090	4
92029030	4
92029080	4
92051000	4
92059010	4
92059030	4
92059050	4
92059090	4
92060000	4
92071030	4
92071050	4
92071080	4
92079010	4
92079090	4
92081000	4
92089000	4
92093000	4
92099200	4
92099400	4
92099920	4
92099940	4
92099970	4
94012000	8
94013000	6
94014000	8
94015100	8
94015900	8
94016100	8
94016900	8
94017100	6
94017900	6
94018000	8
94019010	8
94019030	8
94019080	6
94021000	8
94029000	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
94031051	8
94031058	6
94031091	6
94031093	6
94031098	8
94032020	8
94032080	8
94033011	8
94033019	6
94033091	8
94033099	6
94034010	8
94034090	8
94035000	8
94036010	8
94036030	6
94036090	8
94037000	6
94038100	8
94038900	6
94039010	6
94039030	6
94039090	8
94041000	8
94042110	8
94042190	8
94042910	8
94042990	8
94043000	8
94049010	8
94049090	8
94051021	8
94051040	8
94051050	6
94051091	8
94052011	8
94052040	8
94052050	8
94052091	8
94052099	8
94053000	8
94054010	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
94054031	8
94054035	8
94054039	8
94054091	8
94054095	8
94054099	4
94055000	8
94059110	8
94059190	8
94060011	8
94060020	8
94060031	8
94060038	8
94060080	6
95030010	8
95030021	10
95030029	10
95030030	10
95030035	8
95030039	10
95030041	10
95030049	8
95030055	8
95030061	10
95030069	10
95030070	8
95030075	10
95030079	10
95030081	10
95030085	10
95030095	8
95030099	8
95042000	8
95043010	8
95043020	10
95043090	10
95044000	10
95045000	10
95049010	10
95049080	8
95051010	10
95051090	8

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
95059000	8
95061110	10
95061121	10
95061129	10
95061180	10
95061200	10
95061900	10
95062100	10
95062900	10
95063100	10
95063200	10
95063910	8
95063990	10
95064000	10
95065100	10
95065900	8
95066100	10
95066200	8
95066910	10
95066990	8
95067010	8
95067030	10
95067090	10
95069110	8
95069190	8
95069910	10
95069990	8
95071000	8
95072010	10
95072090	10
95073000	10
95079000	8
95081000	8
95089000	8
96011000	10
96019000	10
96020000	8
96031000	10
96032100	10
96032930	10
96032980	10
96033010	10

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
96033090	10
96034010	10
96034090	10
96035000	10
96039010	10
96039091	10
96039099	10
96040000	8
96050000	10
96061000	10
96062100	10
96062200	8
96062900	10
96063000	8
96071100	10
96072010	10
96072090	10
96081010	8
96081092	8
96081099	8
96082000	8
96083000	8
96084000	8
96085000	8
96086000	8
96089100	8
96089900	8
96091010	8
96091090	8
96092000	8
96099010	8
96099090	8
96100000	8
96110000	8
96121010	8
96121020	8
96121080	8
96122000	10
96131000	8
96132000	10
96138000	8
96139000	10

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
96140010	10
96140090	10
96151100	8
96151900	10
96159000	10
96161010	10
96161090	8
96162000	8
96170000	10
96180000	10
96190011	8
96190013	8
96190019	8
96190021	10
96190029	10
96190031	10
96190039	10
96190041	8
96190049	8
96190051	8
96190059	10
96190090	8
97011000	8
97019000	8
97020000	8
97030000	8
97050000	8
97060000	8

Ek II.3
(Madde II.17'de atıfta bulunulan)

TARIM ÜRÜNLERİNDE GÜMRÜK VERGİLERİNİN KALDIRILMASI

1. Türkiye işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihte işbu Ek'in A Listesi'nde yer alan Kosova menşeli eşyanın ithalatındaki tüm gümrük vergileri ve eş etkili vergileri kaldıracaktır.

2. Kosova, işbu Ek'in B Listesi'nde yer alan Türkiye menşeli eşyanın ithalatındaki tüm gümrük vergileri ve eş etkili vergileri söz konusu Liste'de belirtilen kategorilere ve aşağıda tanımlanan takvime uygun olarak kaldıracaktır:

(a) "kategori 0" altında yer alan menşeli eşyanın gümrük vergileri işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihte kaldırılacaktır;

(b) "kategori 6" altında yer alan menşeli eşyanın gümrük vergileri aşamalı olarak indirilecek ve nihayetinde temel oran üzerinden ilk iki indirim yüzde 10 ve kalan dört indirim yüzde 20 olacak şekilde altı aşamada kaldırılacaktır;

(c) "kategori 10" altında yer alan menşeli eşyanın gümrük vergileri aşamalı olarak indirilecek ve nihayetinde on eşit aşamada kaldırılacaktır;

(d) "kategori 10A" altında yer alan menşeli eşyanın gümrük vergileri aşamalı olarak indirilecek ve nihayetinde temel oran üzerinden ilk iki indirim yüzde 0, müteakip altı indirim yüzde 10 ve kalan iki indirim yüzde 20 olacak şekilde on aşamada kaldırılacaktır.

3. Kosova, işbu Ek'te yer alan Türkiye menşeli eşya için, AB menşeli benzer eşyaya uygulanandan daha az ayrıcalıklı muamele yapmayacaktır. İşbu Ek'te yer alan eşya için AB'ye uygulanan muamelede lehte herhangi bir değişiklik olması durumunda, Kosova gecikmeksizin Türkiye menşeli eşyaya aynı ayrıcalıklı muameleyi uygulayacak ve bu durumu Türkiye'ye derhal bildirecektir.

4. İşbu Ek'in amaçları doğrultusunda, indirimin ilk aşaması işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girişi ile yapılacak ve indirimin müteakip aşamaları her yılın 1 Ocak günü yapılacaktır.

5. İşbu Anlaşma'da belirlendiği şekilde hesaplanan Taraflarca uygulanacak indirimli vergiler aşağısındaki tam sayıya yuvarlanacaktır.

EK II.3'ÜN A LİSTESİ
Kosova Menşeli Malların Gümrük Vergilerinin Kaldırılması

KN 2012 Kodu
01064100
02050020
02050080
02102010
02102090
03011100
03019110
03019190
03024700
03044210
03044250
03044290
03048210
03048250
03048290
03054300
04011010
04011090
04012011
04012019
04012091
04012099
04014010
04014090
04015011
04015019
04015031
04015039
04015091
04015099
04021011
04021019
04021091
04021099
04022111
04022118
04022191
04022199
04022911
04022915
04022919
04022991
04022999

KN 2012 Kodu
04029110
04029130
04029151
04029159
04029191
04029199
04029910
04029931
04029939
04029991
04029999
04031011
04031013
04031019
04031031
04031033
04031039
04031051
04031053
04031059
04031091
04031093
04031099
04039011
04039013
04039019
04039031
04039033
04039039
04039051
04039053
04039059
04039061
04039063
04039069
04039071
04039073
04039079
04039091
04039093
04039099
04041002
04041004

KN 2012 Kodu
04041006
04041012
04041014
04041016
04041026
04041028
04041032
04041034
04041036
04041038
04041048
04041052
04041054
04041056
04041058
04041062
04041072
04041074
04041076
04041078
04041082
04041084
04049021
04049023
04049029
04049081
04049083
04049089
04051011
04051019
04051030
04051050
04051090
04052010
04052030
04052090
04059010
04059090
04061020
04061080
04062010
04062090
04063010

KN 2012 Kodu
04063031
04063039
04063090
04064010
04064050
04064090
04069001
04069013
04069015
04069017
04069018
04069019
04069021
04069023
04069025
04069027
04069029
04069032
04069035
04069037
04069039
04069050
04069061
04069063
04069069
04069073
04069075
04069076
04069078
04069079
04069081
04069082
04069084
04069085
04069086
04069087
04069088
04069093
04069099
04071100
04071911
04071919
04071990

KN 2012 Kodu
04072100
04072910
04072990
04079010
04079090
04081120
04081180
04081920
04081981
04081989
04089120
04089180
04090000
05080000
06011010
06011020
06011030
06011040
06011090
06012010
06012030
06012090
06021010
06021090
06022010
06022090
06024000
06031100
07011000
07019010
07019050
07019090
07020000
07031011
07031019
07031090
07032000
07039000
07041000
07049010
07051100
07051900
07061000

KN 2012 Kodu
07069010
07069030
07069090
07070005
07070090
07081000
07082000
07089000
07092000
07093000
07095100
07096010
07097000
07099100
07099210
07099290
07099310
07099390
07099910
07099920
07099940
07099950
07099960
07099990
07101000
07102100
07102200
07102900
07103000
07104000
07108010
07108051
07108059
07108061
07108069
07108070
07108080
07108085
07108095
07109000
07114000
07115100
07115900

KN 2012 Kodu
07119010
07119030
07119050
07119070
07119080
07119090
07122000
07129005
07129011
07129019
07129030
07129050
07129090
07131010
07131090
07133100
07142010
07142090
08021210
08021290
08022100
08022200
08023100
08061010
08061090
08062010
08062030
08062090
08071100
08071900
08081010
08081080
08083010
08083090
08092100
08092900
08093010
08093090
08094005
08094090
08101000
08102010
08102090

KN 2012 Kodu
08103010
08103030
08103090
08104010
08104030
08104050
08104090
08111011
08111019
08111090
08112011
08112019
08112031
08112039
08112051
08112059
08112090
08119011
08119019
08119031
08119039
08119050
08119070
08119075
08119080
08119085
08119095
08121000
08129025
08129030
08129040
08129070
08129098
08131000
08132000
08133000
08134010
08134030
08134050
08134065
08134095
08135012
08135015

KN 2012 Kodu
08135019
08135031
08135039
08135091
08135099
08140000
09042110
09042190
09042200
09071000
09102010
09102090
11010011
11010015
11010090
11022010
11022090
11031110
11031190
11031310
11031390
11071011
11071019
11071091
11071099
11072000
11081100
11081200
11081300
11081400
11081910
11081990
11082000
11090000
12060010
12060091
12060099
12076000
12077000
15121110
15121191
15121199
15171010

KN 2012 Kodu
15171090
15179010
15179091
15179093
15179099
15180010
15180031
15180039
15180091
15180095
15180099
16010010
16010091
16010099
16021000
16022010
16022090
16023211
16023219
16023230
16023290
16023921
16023929
16023985
16024110
16024190
16024210
16024290
16024911
16024913
16024915
16024919
16024930
16024950
16024990
17011210
17011290
17011410
17011490
19012000
19019011
19019019
19019091

KN 2012 Kodu
19019099
19021100
19021910
19021990
19022010
19022030
19022091
19022099
19023010
19023090
19041010
19041030
19041090
19042010
19042091
19042095
19042099
19051000
19052010
19052030
19052090
19053111
19053119
19053130
19053191
19053199
19053205
19053211
19053219
19053291
19053299
19054010
19054090
19059010
19059020
19059030
19059045
19059055
19059060
19059090
20011000
20019010
20019020

KN 2012 Kodu
20019030
20019040
20019050
20019065
20019070
20019092
20019097
20021010
20021090
20029011
20029019
20029031
20029039
20029091
20029099
20031020
20031030
20039010
20039090
20041010
20041091
20041099
20049010
20049030
20049050
20049091
20049098
20051000
20052010
20052020
20052080
20054000
20055900
20056000
20058000
20060031
20071010
20071091
20071099
20084011
20084019
20084021
20084029

KN 2012 Kodu
20084031
20084039
20084051
20084059
20084071
20084079
20084090
20085011
20085019
20085031
20085039
20085051
20085059
20085061
20085069
20085071
20085079
20085092
20085098
20086011
20086019
20086031
20086039
20086050
20086060
20086070
20086090
20087011
20087019
20087031
20087039
20087051
20087059
20087061
20087069
20087071
20087079
20087092
20087098
20088011
20088019
20088031
20088039

KN 2012 Kodu
20088050
20088070
20088090
20089311
20089319
20089321
20089329
20089391
20089393
20089399
20089712
20089714
20089716
20089718
20089732
20089734
20089736
20089738
20089751
20089759
20089772
20089774
20089776
20089778
20089792
20089793
20089794
20089796
20089797
20089798
20095010
20095090
20098111
20098119
20098131
20098151
20098159
20098195
20098199
20098911
20098919
20098934
20098935

KN 2012 Kodu
20098936
20098938
20098950
20098961
20098963
20098969
20098971
20098973
20098979
20098985
20098986
20098988
20098989
20098996
20098997
20098999
20099011
20099019
20099021
20099029
20099031
20099039
20099041
20099049
20099051
20099059
20099071
20099073
20099079
20099092
20099094
20099095
20099096
20099097
20099098
21012020
21012092
21012098
21041000
21042000
21050010
21050091
21050099

KN 2012 Kodu
21061020
21061080
21069020
21069030
21069051
21069055
21069059
21069092
21069098
22011011
22011019
22011090
22019000
22021000
22029010
22029091
22029095
22029099
22030001
22030009
22030010
22041011
22041091
22041093
22041094
22041096
22041098
22042106
22042107
22042108
22042109
22042111
22042112
22042113
22042117
22042118
22042119
22042122
22042123
22042124
22042126
22042127
22042128

KN 2012 Kodu
22042132
22042134
22042136
22042137
22042138
22042142
22042143
22042144
22042146
22042147
22042148
22042162
22042166
22042167
22042168
22042169
22042171
22042174
22042176
22042177
22042178
22042179
22042180
22042181
22042182
22042183
22042184
22042185
22042186
22042187
22042188
22042189
22042190
22042191
22042192
22042193
22042194
22042195
22042196
22042197
22042198
22042910
22042911

KN 2012 Kodu
22042912
22042913
22042917
22042918
22042942
22042943
22042944
22042946
22042947
22042948
22042958
22042979
22042980
22042981
22042982
22042983
22042984
22042985
22042986
22042987
22042988
22042989
22042990
22042991
22042992
22042993
22042994
22042995
22042996
22042997
22042998
22043010
22043092
22043094
22043096
22043098
22051010
22051090
22059010
22059090
22060010
22060031
22060039

KN 2012 Kodu
22060051
22060059
22060081
22060089
22071000
22072000
22082012
22082014
22082026
22082027
22082029
22082040
22082062

KN 2012 Kodu
22082064
22082086
22082087
22082089
22084011
22084031
22084039
22084051
22084091
22084099
22089011
22089019
22089033

KN 2012 Kodu
22089038
22089041
22089045
22089048
22089054
22089056
22089069
22089071
22089075
22089077
22089078
22089091
22089099

KN 2012 Kodu
23021010
23021090
23023010
23023090
23024002
23024008
23024010
23024090
23025000
23070011
23070019
23070090
23080011

KN 2012 Kodu
23080019
23080040
23080090
24011035
24011060
24011070
24011085
24011095
24012035
24012060
24012070
24012085
24012095

KN 2012 Kodu
24013000
24021000
24022010
24022090
24029000
24031100
24031910
24031990
24039100
24039910
24039990

EK II.3'ÜN B LİSTESİ
Türkiye Menşeli Malların Gümrük Vergilerinin Kaldırılması

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
01064100	0
02050020	0
02050080	0
02071190	6
02071290	6
02071310	6
02071410	6
02071430	6
02071440	6
02071450	6
02071460	6
02071470	6
02071491	6
02071499	6
02072710	6
02089070	0
02102010	6
02102090	6
03011100	0
03019110	6
03019190	6
03019985	6
03021180	0
03024700	0
03027300	0
03028410	0
03028490	0
03028530	0
03031490	0
03038490	0
03038929	0
03038955	0
03038990	0
03044210	0
03044250	0
03044290	0
03044990	0
03046900	0
03048210	6
03048250	6
03048290	6
03048990	0

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
03049999	0
03054300	10
03054980	0
03079917	0
03079980	0
04011010	0
04011090	0
04012011	0
04012019	0
04012091	0
04012099	0
04014010	0
04014090	0
04015011	0
04015019	0
04015031	0
04015039	0
04015091	0
04015099	0
04021011	0
04021019	0
04021091	0
04021099	0
04022111	0
04022118	0
04022191	0
04022199	0
04022911	0
04022915	0
04022919	0
04022991	0
04022999	0
04029110	0
04029130	0
04029151	0
04029159	0
04029191	0
04029199	0
04029910	0
04029931	0
04029939	0
04029991	0

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
04029999	0
04031011	0
04031013	0
04031019	0
04031031	0
04031033	0
04031039	0
04031051	0
04031053	0
04031059	0
04031091	0
04031093	0
04031099	0
04039011	0
04039013	0
04039019	0
04039031	0
04039033	0
04039039	0
04039051	0
04039053	0
04039059	0
04039061	0
04039063	0
04039069	0
04039071	0
04039073	0
04039079	0
04039091	0
04039093	0
04039099	0
04041002	0
04041004	0
04041006	0
04041012	0
04041014	0
04041016	0
04041026	0
04041028	0
04041032	0
04041034	0
04041036	0

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
04041038	0
04041048	0
04041052	0
04041054	0
04041056	0
04041058	0
04041062	0
04041072	0
04041074	0
04041076	0
04041078	0
04041082	0
04041084	0
04049021	0
04049023	0
04049029	0
04049081	0
04049083	0
04049089	0
04051011	0
04051019	0
04051030	0
04051050	0
04051090	0
04052010	6
04052030	6
04052090	6
04059010	0
04059090	0
04061020	10A
04062010	6
04062090	6
04063010	10
04063031	10
04063039	10
04063090	10
04064010	0
04064050	0
04064090	0
04069029	10A
04069032	10A
04069069	10A

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
04069099	10
04071100	0
04071911	0
04071919	0
04071990	0
04072100	10
04072910	6
04072990	6
04079010	6
04079090	6
04081120	0
04081180	0
04081920	0
04081981	0
04081989	0
04089120	0
04089180	0
04090000	6
05040000	0
05080000	0
06011010	6
06011020	6
06011030	6
06011040	6
06011090	6
06012010	6
06012030	6
06012090	6
06021010	6
06021090	6
06022010	6
06022090	6
06024000	6
06029030	0
06029049	0
06029050	0
06029070	0
06031100	6
06031200	6
07011000	6
07019090	10
07020000	10A

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
07031019	10A
07032000	6
07039000	0
07041000	6
07049010	10A
07051100	6
07061000	6
07070005	10A
07070090	10A
07081000	0
07089000	0
07092000	0
07093000	0
07095100	0
07095930	6
07095990	6
07096010	10A
07099100	0
07099210	0
07099290	0
07099310	0
07099390	0
07099990	10A
07102100	0
07104000	6
07108051	10
07108069	10
07108070	10
07108095	0
07109000	6
07115100	0
07119010	10
07119070	0
07119080	0
07129030	10
07129090	10
07131010	0
07131090	0
07132000	0
07133100	6
07133390	0
07134000	0

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
07142010	6
07142090	6
08021210	0
08021290	0
08022100	6
08022200	0
08023100	6
08023200	0
08024100	0
08025100	6
08025200	0
08029050	0
08042010	0
08042090	0
08051020	0
08052010	0
08052030	0
08052050	0
08052090	0
08054000	0
08055010	0
08061010	0
08061090	0
08062010	6
08062030	6
08062090	6
08071100	10A
08071900	6
08081080	10A
08083010	0
08083090	0
08084000	0
08091000	6
08092100	0
08092900	6
08093010	0
08093090	0
08094005	6
08094090	6
08101000	10A
08102010	0
08102090	0

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
08103010	0
08103030	0
08103090	0
08104010	0
08104030	0
08104050	0
08104090	0
08109075	0
08111090	10
08112011	6
08112019	6
08112031	6
08112039	6
08112051	6
08112059	6
08112090	6
08119011	0
08119019	0
08119031	0
08119039	0
08119050	0
08119070	0
08119075	0
08119080	0
08119085	0
08119095	0
08121000	6
08129025	6
08129030	6
08129040	6
08129070	6
08129098	6
08131000	6
08133000	10
08135012	0
08135015	0
08135019	0
08135031	0
08135039	0
08135091	0
08135099	0
08140000	0

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
09023000	0
09042110	0
09042190	0
09042200	6
09071000	0
09093100	0
09096100	0
09109933	0
09109939	0
09109950	0
09109991	0
09109999	0
10019120	0
10019190	0
10019900	0
10039000	0
10051015	0
10051018	0
10051090	0
10063094	0
10063096	0
10063098	0
11010011	6
11010015	6
11010090	6
11022010	0
11022090	0
11031110	6
11031190	6
11031310	0
11031390	0
11042340	6
11042398	6
11042904	6
11042917	6
11042951	6
11063090	0
11071011	0
11071019	0
11071091	0
11071099	0
11072000	0

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
11081100	0
11081200	0
11081300	0
11081400	0
11081910	0
11081990	0
11082000	0
11090000	0
12019000	0
12060010	0
12060091	0
12060099	0
12074090	0
12076000	0
12077000	0
12079190	0
12099180	0
12119085	6
12129995	6
13023210	0
14042000	0
15042090	0
15091090	0
15099000	0
15100090	0
15121110	0
15121191	0
15121199	0
15121990	0
15152990	0
15162091	0
15162096	0
15162098	0
15171010	0
15171090	0
15179010	6
15179091	6
15179093	6
15179099	6
15180010	6
15180031	6
15180039	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
15180091	6
15180095	6
15180099	6
16010010	6
16010091	6
16010099	6
16021000	6
16022010	6
16022090	6
16023211	6
16023219	6
16024110	6
16024190	6
16024210	6
16024290	6
16024911	6
16024913	6
16024915	6
16024919	6
16024930	6
16024950	6
16024990	6
16041600	0
16042040	0
16042070	0
16054000	0
16055800	0
17011210	0
17011290	0
17011410	0
17011490	0
17019910	6
17023090	0
17025000	0
17026010	0
17026095	0
17041010	0
17041090	0
17049030	6
17049061	6
17049065	6
17049071	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
17049075	6
17049099	6
18040000	0
18050000	0
18062010	0
18062050	0
18062080	0
18062095	0
18063100	0
18063210	0
18063290	0
18069019	6
18069031	6
18069039	6
18069050	6
18069060	6
18069070	6
18069090	6
19011000	6
19012000	0
19019011	0
19019019	0
19019091	0
19019099	0
19021100	0
19021910	10
19021990	10
19022010	0
19022030	0
19022091	0
19022099	0
19023090	10
19041010	0
19041030	0
19041090	0
19042010	6
19042091	6
19042095	6
19042099	6
19043000	6
19049010	6
19051000	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
19052010	6
19052030	6
19052090	6
19053111	0
19053119	0
19053130	0
19053191	0
19053199	0
19053205	0
19053211	0
19053219	0
19053291	0
19053299	0
19054010	0
19054090	0
19059045	10A
19059055	10A
19059060	10A
19059090	10A
20011000	6
20019010	0
20019020	0
20019030	0
20019040	0
20019050	0
20019065	0
20019070	0
20019092	0
20019097	0
20021010	10
20021090	10
20029011	0
20029019	0
20029031	0
20029039	0
20029091	0
20029099	0
20031020	6
20031030	6
20039010	6
20039090	6
20049098	10

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
20052020	10A
20054000	0
20055900	0
20056000	6
20057000	0
20058000	6
20059910	0
20059920	0
20059950	0
20059980	0
20060031	6
20071010	6
20071091	6
20071099	6
20079931	0
20079933	0
20079935	0
20079939	0
20079997	0
20081196	0
20081198	0
20081911	0
20081913	0
20081919	0
20081991	0
20081993	0
20081995	0
20081999	0
20083051	0
20083055	0
20083059	0
20083071	0
20083075	0
20084011	6
20084019	6
20084021	6
20084029	6
20084031	6
20084039	6
20084051	6
20084059	6
20084071	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
20084079	6
20084090	6
20085011	0
20085019	0
20085031	0
20085039	0
20085051	0
20085059	0
20085061	0
20085069	0
20085071	0
20085079	0
20085092	0
20085098	0
20086011	0
20086019	0
20086031	0
20086039	0
20086050	0
20086060	0
20086070	0
20086090	0
20087011	6
20087019	6
20087031	6
20087039	6
20087051	6
20087059	6
20087061	6
20087069	6
20087071	6
20087079	6
20087092	6
20087098	6
20089311	0
20089319	0
20089321	0
20089329	0
20089391	0
20089393	0
20089399	0
20089712	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
20089714	6
20089716	6
20089718	6
20089732	6
20089734	6
20089736	6
20089738	6
20089751	6
20089759	6
20089772	6
20089774	6
20089776	6
20089778	6
20089792	6
20089793	6
20089794	6
20089796	6
20089797	6
20089798	6
20089943	6
20091200	6
20091998	0
20095010	0
20095090	0
20097199	6
20097919	0
20097998	0
20098111	0
20098119	0
20098131	0
20098151	0
20098159	0
20098195	0
20098199	0
20098911	0
20098919	0
20098934	0
20098935	0
20098936	0
20098938	0
20098950	0
20098961	0

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
20098963	0
20098969	0
20098971	0
20098973	0
20098979	0
20098985	0
20098986	0
20098988	0
20098989	0
20098996	0
20098997	0
20098999	0
20099079	10
20099098	10A
21011292	0
21011298	0
21012020	0
21012092	0
21012098	0
21021031	0
21021039	0
21032000	6
21039090	6
21041000	0
21042000	6
21050010	10
21050091	10
21050099	10
21061020	0
21061080	0
21069020	6
21069030	6
21069051	6
21069055	6
21069059	6
21069092	6
21069098	6
22011011	10A
22011019	10A
22019000	6
22021000	10A
22029010	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
22029091	6
22029095	6
22029099	6
22030001	10A
22030009	10A
22030010	10A
22041011	6
22041091	6
22041093	6
22041094	6
22041096	6
22041098	6
22042194	6
22042195	6
22042196	6
22042198	6
22042910	0
22042911	0
22042912	0
22042913	0
22042917	0
22042918	0
22042942	0
22042943	0
22042944	0
22042946	0
22042947	0
22042948	0
22042958	0
22042979	0
22042980	0
22042981	0
22042982	0
22042983	0
22042984	0
22042985	0
22042986	0
22042987	0
22042988	0
22042989	0
22042990	0
22042991	0

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
22042992	0
22042993	0
22042994	0
22042995	0
22042996	0
22042997	0
22042998	0
22043010	6
22043092	6
22043094	6
22043096	6
22043098	6
22051010	6
22051090	6
22059010	6
22059090	6
22060010	6
22060031	6
22060039	6
22060051	6
22060059	6
22060081	6
22060089	6
22071000	6
22072000	6
22082012	6
22082014	6
22082026	6
22082027	6
22082029	6
22082040	6
22082062	6
22082064	6
22082086	6
22082087	6
22082089	6
22084011	6
22084031	6
22084039	6
22084051	6
22084091	6
22084099	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
22089011	6
22089019	6
22089033	6
22089038	6
22089041	6
22089045	6
22089048	6
22089054	6
22089056	6
22089069	6
22089071	6
22089075	6
22089077	6
22089078	6
22089091	6
22089099	6
23021010	0
23021090	0
23023010	0
23023090	0
23024002	0
23024008	0
23024010	0
23024090	0
23025000	6
23040000	0
23070011	6
23070019	6
23070090	6
23080011	0
23080019	0
23080040	0
23080090	0
23099020	6
23099096	6
24011035	6
24011060	6
24011070	6
24011085	6
24011095	6
24021000	6
24022010	6

KN 2012 Kodu	Tarifelerin Sıfırlanma Kategorisi
24022090	6
24029000	6
24031100	6
24031910	6
24031990	6
24039100	6

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
24	3

SIRA SAYISI: 447

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/753)

İÇİNDEKİLER **Sayfa**

- **1/753 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
  - Gerekçesi 4
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 5
- **Tasarı Metni** 8
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 8
- **Anlaşma Metni** 9

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *8/3/2013*
Sayı: 31853594-101-701-1317

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 1/2/2013 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/753)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GEREKÇE

11 Eylül 2012 tarihinde Azerbaycan'ın Gebele şehrinde imzalanan Anlaşma ile; 1944 tarihli Uluslararası Sivil Havacılık Hakkında Sözleşme'nin 12 numaralı Eki, 1979 tarihli Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesi (Hamburg Sözleşmesi) ve 1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi'nde yer alan standartlar ve önerilen uygulamalar hususlarında işbirliği hükümlerini düzenlemektedir.

Anlaşma, iki ülke arasında her alanda ilişkileri geliştirme ve ortak yararların korunması arzusuna paralel olarak, arama ve kurtarma alanında yardımlaşma ve işbirliğinin hukuki çerçevesini oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır. Bu amaçla Anlaşma'da, uygulayıcı kurumlar, arama kurtarma bölgeleri, Tarafların sorumlulukları, ortak yürütülecek arama kurtarma operasyonlarında izlenecek usuller ve arama kurtarma birimlerince akit tarafların olanaklarını kullanma konuları düzenlenmektedir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No: 1/753 *3/4/2013*
Karar No: 353

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 8/3/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 15/3/2013 tarihinde tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 27/3/2013 tarihli 55 inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Tasarının, iki ülke arasında her alanda ilişkileri geliştirme ve ortak yararların korunması arzusuyla arama ve kurtarma alanında yardımlaşma ve işbirliğinin hukuki çerçevesini oluşturmayı teminen 11 Eylül 2012 tarihinde Azerbaycan'ın Gebele şehrinde imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- İnsani boyutu olması nedeniyle, ülkemizin arama ve kurtarma konusuna özel bir önem atfettiği ve bu konuda uluslararası iş birliği ve koordinasyon faaliyetlerine aktif bir şekilde katılım sağladığı,

- Anlaşma ile taraflar arasında arama ve kurtarma faaliyetlerine ilişkin koordinasyon ve iş birliğinin tarafların ulusal mevzuatları ve uluslararası anlaşmalar çerçevesinde gerçekleştirileceğinin hükme bağlandığı,

- Her iki ülkenin arama kurtarma konusundaki yetkili birimlerinin arama kurtarma bölgelerinin, tarafların sorumluluklarının, ortaklaşa düzenlenecek arama kurtarma faaliyetlerinde izlenecek usuller ile karşılıklı yardımlaşma hususlarının Anlaşmayla düzenlendiği,

- Azerbaycan tarafının anlaşmanın onay işlemlerini 18 Ocak 2013 tarihi itibarıyla tamamladığı,

- Anlaşmanın Azerbaycan personelinin arama ve kurtarma konusunda eğitilmesine ve Azerbaycan arama kurtarma sisteminin yeniden yapılandırılması konularında kendilerine teknik destek verilmesine imkan sağladığı,

- Irak, İran, Afganistan ve Gürcistan'a verdiğimiz uydu yardım aramalı kurtarma sistemlerinin Azerbaycan'a da bu şekilde sunulacağı,

- Arama kurtarma faaliyetlerinin ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden kaynaklanan sorumluluklarını yerine getirmesinin yanında diğer devletlere de bu imkânları sunan bir lider ülke konumuna gelmesine faydası bulunacağı, Uluslararası Denizcilik Örgütü ve Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü nezdinde de etkinliğimizi artırdığı,

ifade edilmiştir.

Komisyon üyesi milletvekilleri tarafından,

- Azerbaycan'da arama kurtarma faaliyetlerinin koordinasyonu için ayrı bir bakanlık ihdas edildiği, bizde de benzer bir bakanlık kurulması yönünde çalışma olup olmadığı sorulmuştur.

Hükümet temsilcileri tarafından cevaben,

- Ülkemizde arama kurtarma faaliyetlerinin Denizcilik Müsteşarlığı bünyesindeki Arama Kurtarma Merkezi tarafından yürütülürken artık Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı bünyesinde yürütüldüğü; ayrıca Başbakanlığa bağlı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının da yetkili olduğu, bütün arama kurtarma faaliyetlerinin tek elden yürütülmesi konusundaki çalışmaların devam ettiği,

- Özellikle Van depreminde Erciş bölgesinde Azerbaycan'ın arama ve kurtarma ekiplerinin önemli yardımlarının olduğu,

ifade edilmiştir.

Ayrıca, Komisyon üyesi milletvekilleri tarafından,

- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı bünyesindeki arama kurtarma merkezinin yürüttüğü Libya Operasyonu esnasında yaklaşık 33 bin kişinin tahliyesinin bir hafta gibi kısa bir süre içerisinde tamamlandığı,

- Dünyanın en zor seyir sularından bir tanesi olan İstanbul Boğazı'ndan yılda yaklaşık 50 bin geminin geçtiği ve bu süreç içerisinde karşılaşılan bütün operasyonlarda ülkemizin arama kurtarma ekiplerinin üstün bir başarı gösterdiği,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Osman Aşkın Bak, Samsun Milletvekili Akif Çağatay Kılıç ve Aksaray Milletvekili Ali Rıza Alaboyun, Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Volkan Bozkır	*Muhammed Çetin*	*Osman Aşkın Bak*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
Gönül Bekin Şahkulubey	*Ali Rıza Alaboyun*	*Emrullah İşler*
Mardin	Aksaray	Ankara
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Yıldırım Tuğrul Türkeş	*Tunca Toskay*	*Mehmet Ali Ediboğlu*
Ankara	Antalya	Hatay

Üye	Üye	Üye
Sinan Oğan	*Ahmet Berat Çonkar*	*Osman Oktay Ekşi*
Iğdır	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Harun Karaca	*Osman Taney Korutürk*	*İsmail Safi*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Rıfat Sait	*Abdullah Çalışkan*	*İdris Bal*
İzmir	Kırşehir	Kütahya
Üye	Üye	Üye
Aytuğ Atıcı	*Hasan Karal*	*Şaban Dişli*
Mersin	Rize	Sakarya
Üye	Üye	Üye
Akif Çağatay Kılıç	*Nazmi Gür*	*Burhan Kayatürk*
Samsun	Van	Van

(Bu raporun özel sözcüsü)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE AZERBAYCAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ARAMA VE KURTARMA HİZMETLERİNİN KOORDİNASYONUNA DAİR ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE AZERBAYCAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ARAMA VE KURTARMA HİZMETLERİNİN KOORDİNASYONUNA DAİR ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI**
MADDE 1- (1) 11 Eylül 2012 tarihinde Gebele'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 3-** Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Başbakan Yardımcısı *B. Arınç*	Başbakan Yardımcısı V. *C. Yılmaz*	Başbakan Yardımcısı *B. Atalay*
Başbakan Yardımcısı *B. Bozdağ*	Adalet Bakanı *S. Ergin*	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı *F. Şahin*
Avrupa Birliği Bakanı *E. Bağış*	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı *N. Ergün*	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı *F. Çelik*
Çevre ve Şehircilik Bakanı *E. Bayraktar*	Dışişleri Bakanı V. *H. Yazıcı*	Ekonomi Bakanı *M. Z. Çağlayan*
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı *T. Yıldız*	Gençlik ve Spor Bakanı *S. Kılıç*	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı *M. M. Eker*
Gümrük ve Ticaret Bakanı *H. Yazıcı*	İçişleri Bakanı *M. Güler*	Kalkınma Bakanı *C. Yılmaz*
Kültür ve Turizm Bakanı *Ö. Çelik*	Maliye Bakanı *M. Şimşek*	Milli Eğitim Bakanı *N. Avcı*
Milli Savunma Bakanı *İ. Yılmaz*	Orman ve Su İşleri Bakanı *V. Eroğlu*	Sağlık Bakanı *M. Müezzinoğlu*

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı
B. Yıldırım

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

ile

Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti
Arasında

Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair

Anlaşma

Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümetleri (bundan böyle Taraflar olarak anılacaklardır),

Hava ve denizde arama ve kurtarma (AK) hususunda işbirliğinin önemini ve hızlı ve etkili arama ve kurtarma hizmetleri sağlama ihtiyacını kabul ederek;

Tarafların ulusal mevzuatlarını göz önünde bulundurarak ve 1944 Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi EK (12), 1979 Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesi ve 1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesinde yer alan standartları ve önerilen uygulamaları not ederek;

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

Madde 1
Yetkili Makamlar

1. Tarafların yetkili makamları şunlardır:

Türkiye Cumhuriyeti adına Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğü Ana Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi (AAKKM);

Azerbaycan Cumhuriyeti adına: Olağanüstü Haller Bakanlığı.

Madde 2
Arama Kurtarma Bölgeleri

1. İşbu Anlaşma çerçevesinde kapsanan Arama Kurtarma Bölgeleri (AKB) ve sorumlu Kurtarma Koordinasyon Merkezleri (KKM) aşağıdaki paragraflarda tarif edilmiştir.

2. AK faaliyetleri Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti'nin, başta 27 Nisan 1979 tarihinde Hamburg'da akdedilen Denizde Arama Kurtarmaya Dair Uluslararası Sözleşme olmak üzere ilgili uluslararası sözleşmelere uygun olarak ilan ettikleri AKB'lerde icra edilecektir.

3. Kurtarma Koordinasyon Merkezi belirli bir arama kurtarma bölgesinde arama ve kurtarma hizmetlerinin etkin biçimde organizasyonu ve arama kurtarma operasyonlarının yürütülmesinin koordine edilmesiyle görevli birimdir.

Türkiye Cumhuriyeti için Kurtarma Koordinasyon Merkezi Ankara AAKKM'dir.

Azerbaycan Cumhuriyeti için Kurtarma Koordinasyon Merkezi Olağanüstü Haller Bakanlığı'dır.

4. Taraflarla üçüncü ülkeler arasındaki arama-kurtarma hizmetlerinin koordinasyonu hususundaki anlaşmaların hükümleri, işbu Anlaşmanın hükümlerini etkilemeyecektir.

Madde 3
Tarafların Sorumlulukları

1. Tarafların ilan edilmiş AKB'leri içinde herhangi bir hava ya da deniz kazasının bilgisi alındığında, Tarafların sorumlu AK ekipleri, kazazedenin uyruğuna, statüsüne veya kazazedenin bulunduğu bölgenin durumuna bakmaksızın en uygun yardımı sağlamak üzere tüm gerekli önlemleri alacaktır.

2. Arama ve kurtarma operasyonları Tarafların ulusal mevzuatına ve Tarafların imzaladığı uluslararası anlaşmalara uygun olarak yapılacaktır.

3. İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra her iki taraf aşağıdaki hususlarda karşılıklı bildirimde bulunacaktır.

a) KKM'lerinin çalışma saat ve dönemleri,

b) KKM'lerde; doğrudan telefon, faks, teleks ve uydu iletişim numaraları, AFTN adresleri, koordinasyon için kullanılan radyo frekansları, internet ve diğer ilgili iletişim yetenekleri dahil mevcut muhabere imkanları,

c) KKM'lerin 24 saat vardiya ile çalışmadığı durumlarda, çalışma saatleri dışında sorumlulara nasıl ulaşılabileceğine dair irtibat bilgileri.

4. Taraflar, kendi Kurtarma Koordinasyon Merkezleri (KKM) yoluyla;

a) Potansiyel veya gerçek acil durum bilgilerini hızlı ve düzenli bir şekilde paylaşacaklardır.
b) AKB'lerindeki AK hizmetlerinin icrasına ilişkin olarak imkânlar ölçüsünde işbirliği gerçekleştireceklerdir.
c) AK birimlerinin, birbirlerinin AKB'lerine girişini ve anılan bölgede AK görevinde iken kendi olanaklarının kullanımını kolaylaştırmak için uygun önlemleri alacaklardır.
d) AK yetenekleri hakkında bilgi edinmek maksadıyla mevcut AK kaynaklarının elverişliliği hususunda bilgi değişiminde bulunacaklardır.
e) AK haberleşme bağlantılarının verimli ve etkili çalıştığından emin olmak için en az ayda bir kez karşılıklı testler gerçekleştireceklerdir.
f) Çalışma saatlerine veya iletişim hatlarına ilişkin kalıcı veya geçici değişiklikler hakkında diğer Tarafı derhal bilgilendireceklerdir.

g) Müşterek bir arama kurtarma operasyonun icra edilebilmesi yeteneğinin test edilmesi amacıyla, her takvim yılında en az bir kez AK tatbikatı gerçekleştireceklerdir. Bu AK tatbikatlarına, her iki taraf Silahlı Kuvvetlerinin AK unsurları da davet edilecektir.
h) Mümkün olduğu ölçüde ortak usuller ve uygulamalar geliştirilmesi amacıyla, fikri mülkiyet ve telif haklarına halel getirmeksizin, AK operasyon ve usul el kitaplarını, olabilecek değişikliklerle birlikte teati edecekler ve belgeler hazırlayacaklardır.

5. COSPAS-SARSAT Sistemi çerçevesinde ve COSPAS-SARSAT Konseyi (CSC-37/OPN/SR) kararlarına uygun olarak, Ankara'daki Türk Görev Kontrol Merkezi (TRMCC), Yer Kesimi Hizmet Sağlayıcısı olarak ilgili hizmet sahalarında tespit ettiği her türlü tehlike sinyali uyarılarını doğrudan Azerbaycan Cumhuriyeti Kurtarma Koordinasyon Merkezi ile paylaşma hususunda işbirliğine hazırdır. Azerbaycan Cumhuriyeti tarafı TRMCC tarafından alınan tehlike sinyallerinin paylaşılması konusunda işbirliği tesis edilmesi hususunu değerlendirecektir ve AK Temas Noktası'na (SPOC) vermeye hazırdır. Azerbaycan Cumhuriyeti tarafı bu konudaki işbirliğinin ilerletilmesi hususunu değerlendirecektir.

Madde 4
Ortak Yürütülecek AK Operasyonlarında İzlenecek Usuller

AK Eylemlerinin Başlatılması ve Yürütülmesi

1. Tarafların kendi AKB'lerinde yardıma ihtiyaç duyan, tehlikedeki gemi veya hava aracında bulunan kazazedelere yönelik yapılacak AK faaliyetlerinin başlatılması ve yürütülmesinde izlenecek usuller, ilgili devletlerin ulusal mevzuatına uygun olarak belirlenir.

AK Eylemlerinde Yardım Talepleri

2.Taraflar AKB'lerinde AK görevlerini yürütürken birbirlerinin KKM'lerinden yardım talep etmeleri halinde, imkânları ölçüsünde karşılıklı olarak yardımlaşacaklardır.

AK Birimlerinin Mücavir AKB'lere Giriş Usulleri

3. Bir KKM'nin kendi AK birimlerini, diğer Tarafın AKB'sine konuşlandırması gerektiğinde, aşağıdaki bilginin yazılı olarak alınmasını takiben ilgili AK görev koordinatörü derhal gerekli izni verecek ve konuşlandırma ihtiyacının ortaya çıkması halinde gerekli önlemleri alacaktır:

a) AK biriminin tanımı ve türü
b) Çağrı işareti veya isim
c) Kalkış yeri, rotası ve varış yeri
d) Tahsis edilen görev
e) AK biriminde bulunacak kişiler
f) Muhabere araçları ve kullanılacak frekanslar
g) Birimdeki AK ekipmanı
h) Devriye zamanı
i) Menzili ve görev süresi

j) Kurtarma planı
k) Tehlikedeki geminin (veya kişinin) detayları:
- Tanımı ve türü
- Bilinen son konumu
- Kalkış yeri, rotası ve varış yeri
- Gemideki kişilerin toplam sayısı (bilinmiyorsa, teknik kapasitesi)
- Muhabere araçları ve kullanılan radyo frekansları
- Acil durumun özelliği ve diğer ayrıntılar.

4. Evşahibi tarafın KKM'sindeki AK görev koordinatörü:

a) Diğer tarafın AK unsurlarının kabulünün bildirilmesi, sınır geçiş kolaylaştırılması için gerekli tüm tedbirleri yürütmek bu unsurları almak için kendi hazırlık düzeyi hakkında bilgi vermek
b) AK unsurlarına liderlik eden koordinatörü bölgedeki var olan durum ve AK unsurlarının görevleri hakkında doğrudan bilgilendirmektir.
c) AK unsurlarına görevlerini başarıyla tamamlamaları için gerekli tüm yardımı sağlayacaktır.

5. AK birimleri sadece kendi faaliyetleri için tanımlanan sahada kendi AK operasyonlarını yürütmek için izinlidir ve sadece ev sahibi Tarafın AK görev koordinatörünün onayı ile tanımlanan bölgelerin sınırları dışına çıkabilir.

Arama Alanlarının İlanı

6. Paragraf 3.1'e uygun olarak genel AK koordinasyonundan sorumlu olan KKM olası arama alan(lar)ını belirleyecektir. Sorumlu KKM, arama ve kurtarma alanları ve faaliyetlerini tanımlayan bir NOTAM ile hava araçları ve gemiler için gerekli emniyet mesajlarını yayımlayacaktır.

AK görevi sırasında irtibat

7. Bilgi değişimi AK operasyonlarının verimliliğini artırabilecek olup, Taraflar acil ve etkili yollarla AK operasyonlarını yürütmede birbirlerini acil ve etkin yollarla bilgilendirmek için sorumluluk üstlenirler. Taraflar birbirleriyle hızlı ve etkin bir iletişim sağlanmasını teminen gerekli tüm tedbirleri hazırlar. Tarafların her biri diğerini süreç ve operasyonun tamamlanması veya operasyonun bazı bölümlerine katılmayı reddetmesi hakkında zamanında bilgilendirir.

Madde 5
AK birimlerince diğer Tarafın İmkanlarının kullanımı

1. Bir Tarafça görevlendirilen AK Birimi, gerektiğinde ve elverişli bulunduğunda, görevi süresince KKM'nin AK görev koordinatörü yönetimine verilebilir. Bu, kendi devletlerinin askeri karargahlarının kontrolü altında kalacak askeri uçakları, helikopterleri, gemileri veya personeli içermez.

2. Diğer Tarafın AK birimlerinden ve tesislerinden yardım talep eden KKM gerek duyduğu yardım ve hizmetlerin türü ve kapsamıyla ilgili ayrıntıları sağlayacaktır.

3. Yardım talep eden KKM, görevlendirilen AK birimlerine talep eden KKM'nin arama ve kurtarma bölgesine girmeden önce, görevlerinin kapsamı hakkında gerekli bilgilendirmeyi tam olarak sağlayacaktır. AK birimlerinin bir havaalanına iniş yapması veya yardım talep eden Tarafın diğer hizmetlerini kullanması gerekirse, KKM, AK birimine hizmetin sağlanmasını kolaylaştırmak için gerekli tüm düzenlemeleri gerçekleştirecektir.

4. AK faaliyetinin icrası maksadıyla taraflardan birinin, diğer tarafın topraklarında bulunduğu sürece, personelin ve AK ekipmanlarının emniyetini sağlamak ev sahibi ülkenin sorumluluğundadır.

Madde 6
AK Faaliyetleriyle İlgili Operasyonel Giderler

Taraflardan her biri, bir AK görevi için konuşlandırılan kendi AK birimlerinin yaptığı masraflardan sorumlu olacaktır. Bir AK görevine iştirak eden hava araçları veya helikopterler, Hükümetlerce alınan havacılık harçlarından muaf tutulacaktır.

Madde 7
İkmal ve Teçhizatın Geri Kazanılması

Yeniden kullanılabilir durumdaki ikmal malzemesi ve beka teçhizatının geri kazanılması ilgili KKM'ler arasında düzenlenecektir. Mümkün olduğunda, her iki Tarafça karşılıklı olarak elden çıkarıldıkları konusunda anlaşılan malzemeler hariç kalmak üzere, kullanılan malzemeler sahiplerine geri verilecektir.

Madde 8
Anlaşmanın Uygulanması

İşbu Anlaşmanın hükümleri, her bir Tarafın uluslararası sözleşmelerden kaynaklanan temel hak ve yükümlülüklerini etkilemez.

Madde 9
Değişiklikler ve Eklemeler

İşbu Anlaşmaya yapılacak eklemeler ve değişiklikler Tarafların karşılıklı rızası ile yapılır. Her ekleme ve değişiklik Anlaşmanın ayrılmaz bir parçası olan ayrı protokoller şeklinde yapılır ve Anlaşmanın 11'inci maddesi hükümleri uyarınca yürürlüğe girer.

Madde 10
Uyuşmazlık Çözümü

İşbu Anlaşmanın yorumlanması veya uygulanması ile ilgili herhangi bir uyuşmazlık, Taraflar arasında görüşmeler ve müzakereler yoluyla çözüme kavuşturulacaktır.

Madde 11
Yürürlüğe Girme ve Sona Erme

İşbu Anlaşma beş yıllık bir süre için akdedilmiş olup, Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç onay sürecinin tamamlandığını teyit eden son yazılı bildirimin Taraflarca diplomatik kanallardan alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

İşbu Anlaşma, Taraflardan birinin Anlaşmayı sona erdirme isteğini diğer Tarafa diplomatik kanallar yoluyla yazılı olarak en az altı ay önceden bildirmesi dışında, müteakip beş yıllık süreler için otomatik olarak yürürlükte kalacaktır.

Taraflar aksi yönde mutabık kalmadıkları sürece, işbu Anlaşmanın sona ermesi devam etmekte olan AK operasyonlarını kesintiye uğratmayacaktır.

Gebele şehrinde, 11 Eylül 2012 tarihinde Türkçe, Azerice ve İngilizce dillerinde, her nüsha eşit geçerlilikte olmak üzere ikişer asıl nüsha olarak yapılmıştır. İşbu Anlaşmanın yorumunda farklılık olması halinde, İngilizce metin esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına

Binali YILDIRIM
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Adına

Kemaleddin HAYDAROV
Olağanüstü Haller Bakanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
24	4

SIRA SAYISI: 584

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/891)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/891 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
  - Gerekçesi 4
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 5
- **Tasarı Metni** 7
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 7
- **Anlaşma Metni** 8

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *10/3/2014*
Sayı: 31853594-101-913-1522

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 2/1/2014 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/891)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu

GEREKÇE

Gençlik ve spor alanlarında işbirliği, ülkeler arasında köklü ilişkiler kurmak ve farklı toplumlar arasında etkileşim ortamı yaratmak için uygun bir zemin hazırlamakta, gençlik ve spor alanlarındaki ilişkilerimizin geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır.

Bu çerçevede, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşması", 30 Mayıs 2013 tarihinde Aşkabat'da imzalanmıştır.

Anılan Anlaşma, iki ülke arasındaki dostane ilişkileri geliştirmek ve güçlendirmek, gençlik faaliyetleri ve spor alanlarında daha geniş bir kapsamda işbirliği yapmak amacıyla, her iki ülke gençlerinin sağlığı için sporun gerekliliği ve öneminin farkında olarak hazırlanmıştır.

Sözkonusu Anlaşma'nın Türkmenistan ile ikili ilişkilerimizin ilerletilmesine katkıda bulunacağı değerlendirilmektedir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *6.5.2014*

Esas No: 1/891

Karar No: 456

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 10/3/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 7/4/2014 tarihinde tali komisyon olarak Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 30/4/2014 tarihli 75 inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Tasarının, taraflar arasında dostane ilişkilerin geliştirilmesini ve güçlendirilmesini sağlamak amacıyla gençlik faaliyetleri ve spor alanlarında karşılıklı iş birliğinin ilerletilmesini teminen, 30 Mayıs 2013 tarihinde Aşkabat'ta imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından Anlaşmanın;

İki ülke arasındaki dostane ilişkileri geliştirmek ve güçlendirmek, gençlik faaliyetleri ve spor alanlarında daha geniş kapsamda iş birliği gerçekleştirmek amacıyla her iki ülke gençlerinin sağlığı için sporun gerekliliği ve öneminin farkında olunarak hazırlandığı,

Tarihî ve kültürel bağlarımızın kuvvetli olduğu Türkmenistan'la ikili ilişkilerimizin ilerlemesine katkıda bulunacağı,

Türkmenistan tarafında onay sürecinin devam etmekte olduğu,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar ve Mersin Milletvekili Çiğdem Münevver Ökten Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Volkan Bozkır	*Şaban Dişli*	*Osman Aşkın Bak*
İstanbul	Sakarya	İstanbul

Kâtip	Üye	Üye
Ahmet Berat Çonkar	*Ali Rıza Alaboyun*	*Yıldırım Tuğrul Türkeş*
İstanbul	Aksaray	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
Tunca Toskay	*Fazilet Dağcı Çığlık*	*Ali Şahin*
Antalya	Erzurum	Gaziantep
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Mehmet Ali Ediboğlu	*Ali Haydar Öner*	*Ayşe Eser Danışoğlu*
Hatay	Isparta	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Osman Oktay Ekşi	*Harun Karaca*	*Osman Taney Korutürk*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
İsmail Safi	*Rıfat Sait*	*Abdullah Çalışkan*
İstanbul	İzmir	Kırşehir
Üye	Üye	Üye
Çiğdem Münevver Ökten	*Hasan Karal*	*Burhan Kayatürk*
Mersin	Rize	Van
(Bu raporun özel sözcüsü)		

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE TÜRKMENİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA GENÇLİK VE SPOR ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE TÜRKMENİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA GENÇLİK VE SPOR ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**
MADDE 1- (1) 30 Mayıs 2013 tarihinde Aşkabat'ta imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 3-** Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı
B. Arınç	*A. Babacan*	*B. Atalay*
Başbakan Yardımcısı	Adalet Bakanı	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı
E. İşler	*B. Bozdağ*	*A. İslam*
Avrupa Birliği Bakanı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
M. Çavuşoğlu	*F. Işık*	*F. Çelik*
Çevre ve Şehircilik Bakanı	Dışişleri Bakanı	Ekonomi Bakanı
İ. Güllüce	*A. Davutoğlu*	*N. Zeybekci*
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı
T. Yıldız	*A. Ç. Kılıç*	*M. M. Eker*
Gümrük ve Ticaret Bakanı	İçişleri Bakanı	Kalkınma Bakanı
H. Yazıcı	*E. Ala*	*C. Yılmaz*
Kültür ve Turizm Bakanı	Maliye Bakanı	Milli Eğitim Bakanı
Ö. Çelik	*M. Şimşek*	*N. Avcı*
Milli Savunma Bakanı	Orman ve Su İşleri Bakanı	Sağlık Bakanı
İ. Yılmaz	*V. Eroğlu*	*M. Müezzinoğlu*

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı
L. Elvan

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE TÜRKMENİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA GENÇLİK VE SPOR ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti; (Bundan böyle "Taraflar" olarak adlandırılacaktır.)

Gençlik ve spor alanlarında işbirliğinin iki ülke ve halkları arasında dostane ilişkilerin geliştirilmesine katkıda bulanacağına inanarak;

Bu alanlardaki ilişkileri ve işbirliğini geliştirmek amacı ve niyetiyle;

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır.

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç

Madde 1

İşbu Anlaşmanın amacı her iki ülkenin gençlik ve spor yapıları arasında iletişimi ve işbirliğini destekleyip kolaylaştırmak ve taraflar arasında karşılıklılık temeline dayanan, gençlik ve spor alanlarında işbirliği programları için detaylı önerilerin çerçevesini belirlemektir.

İKİNCİ BÖLÜM
Spor Alanında İşbirliği

Madde 2

Taraflar aşağıdaki hususların gerçekleştirilmesi yoluyla iki ülke arasında spor alanındaki ilişkilerin geliştirilmesini ve güçlendirilmesini teşvik etmeyi ve desteklemeyi taahhüt ederler:

1. Yetenekli genç sporcular arasında değişimlerin desteklenmesi.
2. Spor hekimliği ve dopingle mücadele, spor müsabakalarının organizasyonu, sponsorluk ve sporun himayesi, sporda kadınların teşvik edilmesi alanlarında uzman değişiminin ve deneyim paylaşımının teşvik edilmesi.
3. Spor ve beden eğitimi ve bunların uygulamalı bilimi ile ilişkili olarak spor heyetlerinin, antrenörlerin ve uzmanların karşılıklı ziyaretinin teşvik edilmesi.
4. Her iki ülkede düzenlenen yarışmalara ve uluslararası spor etkinliklerine sporcuların, engelli spor disiplinlerindeki engelli sporcuların karşılıklı davet edilmesinin teşvik edilmesi.
5. Sportif ve fiziksel aktivite ile ilgili konularda ve karşılıklı faydanın bulunduğu ilgili diğer alanlarda bilgi ve görüşlerin paylaşımı.
6. Her iki ülkede sporla ilişkili konularda düzenlenen toplantılara, konferanslara, eğitimlere, seminerlere ve akademik forumlara katılım için karşılıklı davetlerin gönderilmesi.

7. Ulusal spor federasyonlarının faydalarına dayalı olarak spor müsabakaları düzenlemeye yönelik önerilerde bulunulması (Bu tür müsabakalarda katılım ve finansal konular, ilgili federasyonların sorumluluğundadır).
8. Spor federasyonları aracılığıyla, Tarafların milli takımlarının müşterek olarak hazırlanmalarının ve her bir ülkede düzenlenen spor müsabakalarına karşılıklı katılımlarının teşvik edilmesi.
9. Spor federasyonları ve kulüpleri arasında iletişim kurulmasının teşvik edilmesi.

Madde 3

Taraflar aşağıdaki konular çerçevesinde spor üzerine araştırma ve geliştirme hususunda işbirliği yapacaktır:

- Çeşitli spor branşlarıyla ilgili programlar
- Engelli bireyler için spor
- Spor hekimliği
- Dopingin önlenmesi
- Spor tesislerinin yönetimi ve idamesi
- Eğitim kampları

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Gençlik Alanında İşbirliği

Madde 4

Taraflar, kendi ülkelerinde meri mevzuata bağlı olmak kaydıyla, gençlik alanında iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesini ve güçlendirilmesini teşvik edecek ve destekleyeceklerdir.

Madde 5

Tarafların gençleri ve gençlik kuruluşları arasında karşılıklı ilişkilerin teşvik edilmesi ve genişletilmesi amacıyla mütekabiliyet ilkesi çerçevesinde Taraflar, gençlerin mevcut ihtiyaçlarına bağlı olarak aşağıdaki hususlarda işbirliği yapacaktır.

- Gençler arasında bilgi ve deneyim paylaşımı
- Gençler arası iletişimin ve anlayışın geliştirilmesi
- Gençliğin istihdamı ve girişimcilik
- Gençlerin etkin katılımı ve aktif vatandaşlık
- Gençlik örgütü kurma ve geliştirme
- Gençliğin sosyal haklara erişimi
- Gençlik ve sağlık desteği
- Gençlik turizmi, çocuklar ve gençler için tatil merkezleri
- Toplumsal felaketler, nikotin ve uyuşturucu madde bağımlılığı ile mücadele
- Gençlik ve çevresel koruma
- Gençlik ve gönüllülük

- Gençlik festivalleri ve sanat/kültür
- Gençlik, bilişim ve iletişim teknolojileri
- Gençlik ve eğitim imkanları
- Gençlik alanında proje ve çalışmalar
- Dezavantajlı gençler ve gençlerin karşılıklı değişimi ve hareketliliğine yönelik projeler
- Gençlerin kendi potansiyellerini gerçekleştirmelerine yönelik imkanlar
- Gençliğin kişisel ve sosyal gelişimini destekleyici politikalar
- Kültürel tanınmışlık adına gerçekleştirilecek projelerde yazılı ve görsel basının kullanımı

Sonuç olarak Taraflar, değişimlere ilişkin aşağıda belirtilen işbirliği biçimlerini sağlayacaklardır:

1. Gençlik alanında çalışanlar için değişim projeleri ve kısa vadeli hareketlilik programları.
2. Gençlik alanındaki çalışmaları güçlendiren örnek uygulamalar.
3. İmkanlar dahilinde gençlik ve spor alanı ile benzer diğer alanlarda ilgili kurum ve kuruluşlarda staj programları.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Gençlik ve Spor ile İlgili Eğitim Alanında İşbirliği

Madde 6

Taraflar aşağıdaki hususların gerçekleştirilmesi yoluyla Taraflar arasındaki gençlik ve spor alanındaki eğitim faaliyetlerinin ve uzmanların değişimi aracılığıyla bilgi ve deneyim paylaşımının teşvik edilmesini ve geliştirilmesini taahhüt ederler:

1. Her iki ülke gençlerinin Tarafların ortak ve diğer Tarafa ait milli, manevi ve kültürel miraslarının bilincinde olmalarını sağlayacak faaliyetler yapılması ve teşvik edilmesi.

2. Her iki ülke gençlik ve spor eğitim kurumlarının kardeş kurum ilan edilmesi.

3. Gençlik ve spor faaliyetlerine ilişkin çeşitli konularda konferanslar vermek üzere Türkmenistan'a ve Türkiye'ye karşılıklı olarak uzmanların davet edilmesi.

4. Gençliğin çıkarları ile doğrudan alakalı ve spor faaliyetleriyle ilgili alanlarda belge, bilgi ve yayın değişiminin gerçekleştirilmesi. (mevcut ise).

5. Uzmanların karşılıklı olarak kurslara, seminerlere, ulusal ve uluslararası düzenlemelere katılımlarının sağlanması.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Madde 7

İşbu Anlaşmanın uygulanmasında yetkili makamlar; Tarafların gençlik ve spor alanlarından sorumlu Bakanlık düzeyindeki resmi kurumlarıdır.

Madde 8

Bu Anlaşmanın yürütülmesi, gençliğe ve spora yönelik politikalar konusundaki işbirliğinin değerlendirilmesi, program ve önlemlerin koordinasyonu, yeni paydaşlıkların özendirilmesi ile gençlere ve sporculara yönelik politikalar konusundaki işbirliğinin ve bu işbirliğinin gelecekteki gelişiminin ağırlık noktalarının belirlenmesi amacıyla Bakanlar Toplantısı düzenlenecektir ve bir Türkmenistan -Türkiye Üst Düzey Görevliler Komisyonu kurulacaktır:

1. Bakanlar Toplantısı Tarafların gençlik ve spor alanlarından sorumlu bakanlar düzeyinde ve 2 yılda bir karşılıklı olarak gerçekleştirilecektir.
2. Üst Düzey Görevliler Komisyonunda taraflardan en fazla 5'er üye bulunacaktır. Komisyon heyetlerine, Tarafların gençlik ve spor konularıyla ilgili resmi makamları başkanlık eder.
3. Üst Düzey Görevliler Komisyonu, yılda bir kere olmak üzere dönüşümlü olarak Türkmenistan'da ve Türkiye'de toplanacaktır. Komisyon Başkanlığını ev sahibi olan ülke yürütür. Üst Düzey Görevliler Komisyonunun kararları karşılıklı mutabakat içinde alınır. Gençliğe ve spora yönelik politikalar konusundaki işbirliğinin daha ayrıntılı biçimde değerlendirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla gerektiğinde toplantı ve konferanslar düzenlenebilir.
4. Üst Düzey Görevliler Komisyonunun görevleri:
   - Gençlik ve spor alanlarında işbirliğine yönelik yıllık icra programının hazırlanması ve takibi.
   - Taraflar arasında kabul edilen işbirliği faaliyetlerinin ilerleme durumunun değerlendirilmesi.
   - İşbu Anlaşmada belirtilen diğer tüm konuların görüşülüp kararlaştırılması.

Madde 9

Taraflar arasında programların değişimi aşağıdaki hükümlere göre yürütülecektir:

1. İşbu Anlaşma kapsamındaki tüm işbirliği faaliyetleri, gerekli fonların sağlanabilirliğine ve her bir Tarafın kanunlarına ve düzenlemelerine bağlıdır.
2. Gençlik delegasyonlarının, sporcuların, antrenörlerin ve uzmanların değişimi kararlaştırılan programa uygun olarak gerçekleştirilecektir.
3. Ev sahibi Taraf yerel ulaşım, konaklama ve yemek masraflarını karşılar.
4. Gönderen Taraf, gönderdiği heyetin uluslararası ulaşım masraflarını karşılar.

Madde 10

Taraflar, gerekli durumlarda bu Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin usul ve araçlar hususunda birbirleriyle istişare eder.

Madde 11

İşbu Anlaşmanın uygulanmasından doğan anlaşmazlıklar ve uyuşmazlıklar Taraflar arasında dostane hal tarzı ile ve müzakere yoluyla çözülecektir.

Madde 12

İşbu Anlaşma, Tarafların karşılıklı yazılı rızalarıyla herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, 13 üncü maddede belirtilen usule uygun şekilde yürürlüğe girecektir.

Madde 13

İşbu Anlaşma, yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerin tamamlandığını Tarafların birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

İşbu Anlaşma 5 yıl süreyle yürürlükte kalacaktır. Taraflardan biri Anlaşma'yı sona erdirme niyetini herhangi bir zamanda diğer Tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak 6 ay önceden bildirebilir. Taraflardan biri Anlaşma'yı sona erdirme niyetini, yürürlük süresi dolmadan 6 ay önce karşı Tarafa diplomatik kanallardan yazılı olarak bildirmediği sürece Anlaşma 5 yıllık süreler halinde otomatik olarak yenilenecektir.

İşbu Anlaşma, her iki taraftan birinin diplomatik yollardan yapacağı bildirimle feshedilebilir. Anlaşmanın feshi, fesih talebinde bulunan tarafın diğer tarafa yapacağı yazılı bildirimin tebliğ tarihinden itibaren altıncı ayın geçmesinden sonraki ilk gün yürürlüğe girer.

İşbu Anlaşmanın sona ermesi, başlatılmış veya devam eden faaliyetleri ve projeleri etkilemez.

İşbu Anlaşma Aşkabat şehrinde 30 Mayıs 2013 tarihinde Türkçe, Türkmence, ve İngilizce dillerinde ve her biri eşdeğer olarak, iki asıl nüsha şeklinde imzalanmıştır.

İşbu Anlaşmanın yorumlanmasında ortaya çıkabilecek herhangi bir ihtilaf durumunda İngilizce metin geçerli sayılacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına

Nihat ERGÜN
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Türkmenistan Hükümeti Adına

Sapardurdı TOYLIYEV
Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
24	3

SIRA SAYISI: 432

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/737)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/737 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
  - Gerekçesi 4
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 5
- **Muhalefet Şerhleri** 7
- **Tasarı Metni** 9
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 9
- **Anlaşma Metni** 10

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *17/01/2013*
Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-682-280

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 17/12/2012 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/737)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu

GEREKÇE

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşma" ile; karşılıklılık ilkesine dayalı olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin Priştine'de, Kosova Cumhuriyeti'nin İstanbul'da birer kültür merkezi kurması, bu kapsamda anılan kültür merkezlerine gerekli kolaylıkların sağlanması öngörülmektedir.

Anlaşma ile ayrıca; kültür merkezlerinin faaliyetlerinin genel çerçevesi düzenlenerek, iki ülke arasındaki dostane ilişkileri artırmak ve bu merkezlerin kültür, eğitim ve bilim alanlarındaki ikili işbirliğinin geliştirilmesine katkıda bulunması amacıyla faaliyet göstermeleri amaçlanmaktadır.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *21 Şubat 2013*

Esas No: 1/737

Karar No: 345

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 17/1/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 28/1/2013 tarihinde tali komisyon olarak Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 13/2/2013 tarihli 51 inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Tasarının, karşılıklılık ilkesine dayalı olarak Türkiye ve Kosova'da faaliyet gösterecek olan "Yunus Emre Türk Kültür Merkezi" ve "Kosova Evi" isimli kültür merkezlerinin kuruluşu, işleyişi ve faaliyetlerine ilişkin konuların düzenlenmesini teminen 14 Eylül 2012 tarihinde imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde bazı Komisyon üyelerimizin kültür merkezlerine tanınan ayrıcalık ve bağışıklıkların geniş kapsamlı olması konusundaki soru ve görüşlerine cevaben ve Tasarının sunuşu kapsamında Hükümet temsilcileri tarafından;

- Anlaşmanın, iki ülkede karşılıklı olarak açılacak kültür merkezlerinin eğitim ve kültür faaliyetlerinin engelsiz bir şekilde yürütülmesine yönelik düzenlemeler içerdiği,

- Anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle Yunus Emre Vakfına bağlı olarak kurulan Yunus Emre Türk Kültür Merkezinin Kosova'da Türk dili ve kültürünü tanıtmak amacıyla etkin bir biçimde faaliyet gösterebileceği,

- Yunus Emre Vakfının 5/5/2007 tarihli ve 5653 sayılı Kanunla kurulmuş, kamu kaynaklarıyla da finanse edilen ve karar organlarının çoğunluğu kamu yöneticileri ile üniversitelerden seçilmiş bilim insanlarından oluşan bir vakıf olduğu ve her türlü harcama ve gelirinin denetiminin yapıldığı,

- Anlaşma ile kültür merkezlerine, karşılıklı olarak, vergi ve benzeri mali yükümlülükler ile bazı faaliyetlerde ülkesinde bulunulan devletin kanunlarına tabi olmaktan muafiyet gibi ayrıcalık ve bağışıklıklar tanındığı,

- Anlaşmada düzenlenen ayrıcalık ve bağışıklıkların, kültür merkezlerinin faaliyetlerinin karşılıklı olarak kolaylaştırılması ile Kosova'nın denetimli bağımsızlıktan tam bağımsızlığa geçtiği bir dönemde içinde bulunduğu özel şartlar düşünülerek kaleme alındığı ve söz konusu ayrıcalık ve bağışıklıkların dış politika önceliklerimizle birlikte değerlendirilmesi gerektiği,

- Kosova tarafında Anlaşmanın onay işlemlerinin tamamlandığı

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir. Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimize 15 Şubat 2013 Cuma günü saat 18.00'e kadar süre tanınmıştır.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Osman Aşkın Bak, Ankara Milletvekili Emrullah İşler, İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar ve İzmir Milletvekili Rıfat Sait, Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Üye
Volkan Bozkır	*Osman Aşkın Bak*	*Ali Rıza Alaboyun*
İstanbul	İstanbul	Aksaray
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Emrullah İşler	*Tunca Toskay*	*Mehmet Ali Ediboğlu*
Ankara	Antalya	Hatay
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalifim, muhalefet şerhi ektedir)	
Üye	Üye	Üye
Ahmet Berat Çonkar	*Harun Karaca*	*Osman Taney Korutürk*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Muhalifim, muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
İsmail Safi	*Faik Tunay*	*Rıfat Sait*
İstanbul	İstanbul	İzmir
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Aytuğ Atıcı	*Hasan Karal*	*Şaban Dişli*
Mersin	Rize	Sakarya
(Karşı oy yazısı ektedir)		
Üye	Üye	Üye
Akif Çağatay Kılıç	*Nazmi Gür*	*Burhan Kayatürk*
Samsun	Van	Van

KARŞI OY GEREKÇESİ

13.02.2013 Tarihinde Dışişleri Komisyonunda görüşülen **"Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı"** gerekçesinde de belirtildiği şekli ile temel görüş olarak karşı olacağımız bir anlaşma değildir.

Kosova, tarihsel ve kültürel bağlarımızın yoğun ve vazgeçilmez olduğu, bağımsızlığını yeni kazanmış olması ile de ortak değerlerimizi daha iyi geliştirebilme fırsatı yakaladığımız dost ve kardeş bir ülkedir. İki ülke arasında dostane ilişkileri arttırmak ve işbirliğini geliştirmek hedeflerimiz arasında olmalıdır.

Anlaşmanın 14 üncü maddesinde, "Kültür Merkezleri kâr amacı güden faaliyetlerde bulunmayacaklardır" ifadesi geçmektedir. Yine 14 üncü maddenin 3 üncü fıkrasında ***"mekânı dâhilinde veya dışında, yiyecek-içecek satmak üzere, büfeler kurabilir, işletebilir veya bunları bir şahsa veya özel bir şirkete işletmeye verebilir;"*** ifadesi geçmektedir. Burada geçen; ***"mekânı dışında büfeler kurabilir"*** ifadesi, anlamını ve amacını aşan şekilde kullanılabilecek şekilde kaleme alınmış izlenimi vermektedir. Buna göre İstanbul'da birçok kâr amaçlı büfe kurulabilecektir. Üstelik bu büfeler her türlü vergiden muaf olarak çalışabilecektir (Madde 26). Bu durumlar Kosovalı kardeşlerimizi üzebilecek tartışmalara neden olabilecektir.

Uluslararası anlaşmalar ve diğer tüm kanunlar kişilerin iyi niyetlerine bırakılacak metinler değildir. Tasarıdan farklı ticari anlamlar çıkarmak ve ilişkilerin zarar görmesi ihtimal dahilindedir. 14 üncü maddede geçen bu muğlak ifade ve buna bağlı olarak 26 ncı maddedeki vergi muafiyetleri, başka anlamlar yüklenmeyecek şekilde net yazılması gerekmektedir.

Bu gerekçelerle Tasarıya karşı olduğumuzu bildiririz.

Aytuğ Atıcı
Mersin

Osman Korutürk
İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonun 13 Şubat 2013 tarihli toplantısının 4.Maddesinde bulunan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşma" ile ilgili olarak;

1- Türkiye ile Kosova arasındaki kültürel ilişkilerin geliştirilmesi, yoğunlaşması ve etkinliğin artmasına katkı verecek her türlü girişimi desteklemekteyim. Bu düşüncem bütün Balkanlar, Kafkasya, Orta Asya ve Orta Doğu ülkeleri için de geçerlidir.

2- Ancak, bu konuda yapılan anlaşmaların çoğu zaman muğlak ifadeler, yanlış anlamalara ve suiistimale imkan verecek hükümler ihtiva etmesi bir türlü önlenememektedir.

Yukarıda zikredilen anlaşmanın da,

a- İhtiva ettiği bazı hükümler muğlaktır ve anlaşmanın amacını aşan uygulamalara yol açacak niteliktedir.

b- Yunus Emre Kültür Merkezlerinin faaliyet ve uygulamaları ile Dışişleri ve Kültür Turizm Bakanlığı faaliyet ve uygulamalarının tedahül etmemesi için açık hükümler bulunmamaktadır.

c- 1 inci maddenin 5 inci paragrafının ihtiva ettiği hükümler yine muğlak ve suiistimale açıktır.

d- 14 üncü maddenin 3 üncü bendindeki hükümlerde uygulama sınırları belli olmayan niteliktedir.

Yukarıda kısaca belirttiğim tereddüt ve endişelerim sebebiyle muhalifim.

Tunca Toskay

Antalya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KÜLTÜR MERKEZLERİNİN KURULUŞU, İŞLEYİŞİ VE FAALİYETLERİ HAKKINDA ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KÜLTÜR MERKEZLERİNİN KURULUŞU, İŞLEYİŞİ VE FAALİYETLERİ HAKKINDA ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**
MADDE 1- (1) 14 Eylül 2012 tarihinde Priştine'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 3-** Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı V.	Başbakan Yardımcısı
B. Arınç	*M. Şimşek*	*B. Atalay*
Başbakan Yardımcısı	Adalet Bakanı	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı
B. Bozdağ	*S. Ergin*	*F. Şahin*
Avrupa Birliği Bakanı V.	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
B. Yıldırım	*N. Ergün*	*F. Çelik*
Çevre ve Şehircilik Bakanı	Dışişleri Bakanı	Ekonomi Bakanı
E. Bayraktar	*A. Davutoğlu*	*M. Z. Çağlayan*
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı
T. Yıldız	*S. Kılıç*	*M. M. Eker*
Gümrük ve Ticaret Bakanı	İçişleri Bakanı	Kalkınma Bakanı
H. Yazıcı	*İ. N. Şahin*	*C. Yılmaz*
Kültür ve Turizm Bakanı	Maliye Bakanı	Milli Eğitim Bakanı
E. Günay	*M. Şimşek*	*Ö. Dinçer*
Milli Savunma Bakanı	Orman ve Su İşleri Bakanı	Sağlık Bakanı
İ. Yılmaz	*V. Eroğlu*	*R. Akdağ*

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı
B. Yıldırım

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KÜLTÜR MERKEZLERİNİN KURULUŞU, İŞLEYİŞİ VE FAALİYETLERİ HAKKINDA ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti (bundan sonra "Taraflar" olarak anılacaktır);

Taraflar arasında dostluğun ve işbirliğinin güçlendirilmesi gayesiyle;

Karşılıklı kültür merkezleri kurulması ile bunların işleyişi ve faaliyetleri hakkında aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

Bölüm I

Temel Hükümler

Madde 1

Türk Tarafı Priştine'de, Kosova Tarafı ise İstanbul'da birer kültür merkezi kuracaklardır (bundan sonra "Kültür Merkezleri" olarak anılacaktır).

Kültür Merkezlerinin kuruluşu, işleyişi ve faaliyetleri işbu Anlaşmanın hükümlerine tabi olacaktır. İşbu Anlaşmada öngörülmeyen hususlarda Kabul Eden Tarafın kanun ve kuralları uygulanacaktır.

Türkiye'de kurulacak Kültür Merkezi, işbu Anlaşmada öngörülmeyen hususlarda Türkiye'de derneklere uygulanan kanun ve kurallara tabi olacaktır.

Kosova'da kurulacak Kültür Merkezi, işbu Anlaşmada öngörülmeyen hususlarda Kosova'da uygulanan kanun ve kurallara tabi olacaktır.

Kültür Merkezleri'nin kuruluşu ile kapatılması usulü, tüzüğünün oluşturulması, üyelerin seçimi, organların teşkili ile toplantı, karar ve yazışma usulleri Kabul Eden Devletin kanun ve kurallarına tabi değildir. Bahse konu konularda Kültür Merkezleri, Kabul Eden Tarafın makamlarının herhangi bir izni veya onayı şartına tabi olmaksızın; kendi kural ve usullerini belirleme ve uygulama yetkisine sahip olacaktır.

Kültür Merkezleri işbu Anlaşmanın 5'inci ve 13'üncü maddesinde belirtilen amaçlar ve faaliyetler dışında veya Kabul Eden Tarafın kanun ve kuralları uyarınca açıkça yasaklanan bir amaç güdemez ve bir faaliyette bulunamaz.

Kültür Merkezleri ve uyruğu ile statüsü ne olursa olsun Kültür Merkezleri personeli, işbu Anlaşma'da öngörülen ayrıcalık ve bağışıklıklar saklı kalmak kaydıyla, Kabul Eden Tarafın kanun ve kuralları uyarınca konusu suç teşkil eden herhangi bir faaliyette veya fiilde bulunduğu takdirde Kabul Eden Tarafın kanun ve kuralları uyarınca öngörülen yasal sürece tabi olacaktır.

Madde 2

Türk Tarafının Kültür Merkezi "Yunus Emre Türk Kültür Merkezi" adını taşıyacaktır.

Söz konusu Kültür Merkezi, idari merkezi Ankara'da bulunan ve Türk Tarafının mevzuatına göre vakıf statüsünde olan "Yunus Emre Vakfı" tarafından kurulacak ve işletilecektir.

Kosova Tarafının Kültür Merkezi "Kosova Evi" adını taşıyacaktır.

Söz konusu Kültür Merkezi Kosova Hükümeti tarafından kurulacak ve işletilecektir.

Madde 3

Her bir Taraf, diplomatik yazışma yoluyla Taraflar arasında varılacak karşılıklı rıza temelinde, işbu Anlaşmanın 1. maddesinde belirtilen kentlerin dışında, kendi sınırları dâhilinde başka kentlerde Kültür Merkezi şubelerinin kurulmasına izin verecektir. Söz konusu Kültür Merkezi şubeleri de işbu Anlaşmada Kültür Merkezleri için öngörülen hükümlere tabi olacaktır.

Türk Tarafının Kültür Merkezinin şubeleri de, işbu Anlaşmanın 2. maddesine uygun şekilde, "Yunus Emre Türk Kültür Merkezi" adını taşıyacak ve Yunus Emre Vakfı tarafından kurulacak ve işletilecektir.

Kosova Tarafının Kültür Merkezinin şubeleri de, işbu Anlaşmanın 2. maddesine uygun şekilde, "Kosova Evi" adını taşıyacak ve Kosova Hükümeti tarafından kurulacak ve işletilecektir.

Madde 4

Kültür Merkezleri, Kabul Eden Tarafın kanunları ve kuralları kapsamında, tüzel kişiliğe ve ehliyete sahip olacaktır.

Kültür Merkezleri, buna uygun şekilde, amaçlarını yerine getirmek üzere ve Kabul Eden Tarafın kanun ve kurallarına uygun şekilde, kamu veya özel nitelikli olsun, Kabul Eden Tarafın ülkesinde veya bir başka ülkede mukim/kayıtlı olsun, tüm gerçek ve tüzel kişilerle sözleşme akdedebilecektir.

Madde 5

Kültür Merkezleri aşağıdaki amaçlara hizmet edecektir:

1) Tarafların halkları arasında karşılıklı anlayış ve dostluğu teşvik etmek;

2) Taraflar arasında kültür, eğitim ve bilim alanlarındaki ilişkilerin ve işbirliğinin geliştirilmesine katkıda bulunmak;

3) İnsanları, kültürü, tarihi, dili ve güzel sanatları dâhil, Gönderen Tarafın ülkesinin çeşitli özelliklerini Kabul Eden Tarafın halkına tanıtmak ve öğretmek;

4) Taraflar arasında kültür, eğitim ve bilimsel işbirliği alanlarındaki diğer anlaşmalar, protokoller ve programların/projelerin uygulanmasına yardımcı olmak.

Madde 6

Taraflar karşılıklı olarak, Kültür Merkezlerine ve şubelerine uygun mekânlarsa tahsisi imkânlarını araştıracaklardır. Karşılıklı mekân/arsa tahsisi mümkün olamadığı takdirde, Kabul Eden Taraf, Kültür Merkezine ve bunun şubelerine uygun bir mekân/arsa bulunması için Gönderen Tarafa yardımcı olacaktır.

Kabul Eden Taraf, kanunları ve kuralları çerçevesinde, Kültür Merkezi ile bunun şubeleri tarafından kullanılacak mekânın inşası, satın alınması, kiralanması veya tahsisi ile tadilatı veya yeniden düzenlenmesi konusunda mümkün olan en kısa sürede gerekli izinlerin verilmesi ve hukuki işlemlerin tamamlanması için Kültür Merkezi ve şubelerine yardımcı olacaktır.

Madde 7

Kültür Merkezleri, amaçlarını yerine getirmek üzere ve Kabul Eden Tarafın kanun ve kurallarına uygun şekilde, kendi mekânı dışında da faaliyette bulunabilecek ve etkinlikler düzenleyebilecektir.

Madde 8

Kabul Eden Taraf, Kültür Merkezleri tarafından düzenlenecek etkinlikler için, etkinliğin başlayacağı tarihten en az 3 ay önceden yazılı olarak başvurulması ve talep edilen salonun etkinliğin yapılacağı tarihte/tarihlerde müsait olması koşuluyla, Kültür Bakanlığı ile keza kültür konularından mesul diğer merkezi ve mahalli kamu kuruşlarının uhdesindeki salonları ücretsiz tahsis edecektir.

Madde 9

Kültür Merkezleri, amaçlarını yerine getirmek üzere, önceden herhangi bir izin almaksızın, sanatçılar, yazarlar, bilim insanları, dernekler/vakıflar, araştırma enstitüleri, eğitim kuruluşları ile uluslararası resmi ve sivil toplum kuruluşları dâhil, kamu veya özel nitelikli olsun, Kabul Eden Tarafın ülkesinde veya başka bir ülkede mukim/kayıtlı olsun, tüm gerçek ve tüzel kişilerle, bunların faaliyetlerinin Kabul Eden Tarafın kanun ve kurallarına uygun olması şartıyla, doğrudan temasta ve işbirliğinde bulunabilir ve bunlarla ortak faaliyetler düzenleyebilir.

Kültür Merkezleri, amaçlarını yerine getirmek üzere ve Kabul Eden Tarafın kanun ve kurallarına uygun olarak, fakat Kabul Eden Tarafın makamlarından önceden izin alma şartına tâbi olmaksızın, kamu veya özel nitelikli olsun, Kabul Eden Tarafın ülkesinde veya başka bir ülkede mukim/kayıtlı olsun, tüm gerçek ve tüzel kişilerden ayni ve nakdî yardım alabilir ve bunlara ayni ve nakdî yardımda bulunabilir.

Madde 10

Kabul Eden Taraf, güvenliğe bir tehdit olmadığı sürece, Kültür Merkezinin mekânına halkın serbestçe ve engelsiz girişini ve aynı şekilde Kültür Merkezince mekânı dışında geçekleştirilen etkinliklere halkın serbestçe ve engelsiz katılımını sağlayacaktır.

Kabul Eden Taraf ayrıca, amaçlarını yerine getirmesini teminen ve Kabul Eden Tarafın kanun ve kurallarına uygun şekilde, halka bilgi sunmak üzere Kültür Merkezinin, kitle iletişim araçları, gazeteler, süreli yayınlar, radyo/televizyon kanalları ve İnternet dâhil, tüm mevcut iletişim yöntem ve araçlarından faydalanmasına izin verecektir.

Madde 11

Kültür Merkezi ile şubelerinin ve bunların personelinin güvenliği talep edilmesi halinde Kabul Eden Tarafça temin edilecektir.

Kabul Eden Taraf, Kültür Merkezi ve şubelerince mekânı dışında gerçekleştirilen etkinliklere yönelik uygun güvenlik tedbirlerini de alacaktır.

Madde 12

Kabul Eden Taraf, kanun ve kuralları ile mütekabiliyet ilkesi çerçevesinde, Kültür Merkezi ve bunun şubelerinin düzgün şekilde işlemesi ve amaçlarını yerine getirmesi için, yukarıda belirtilenlere ilaveten, tüm diğer gerekli koşul, yardım ve kolaylıkları sağlayacaktır.

Kabul Eden Taraf, buna uygun olarak, Kültür Merkezince düzenlenecek etkinliklere iştirak etmelerine yönelik olarak Gönderen Tarafın uyruğundakilere giriş vizesi itasında da kolaylık sağlayacaktır.

Bölüm II

Kültür Merkezlerinin Faaliyetleri

Madde 13

A. Kültür Merkezleri, amaçlarını yerine getirmek üzere ve Kabul Eden Tarafın kanun ve kurallarına uygun şekilde, aşağıdaki faaliyetlerde bulunabilecektir:

1) Konferans ve diğer benzeri toplantılar ile konser, tiyatro gösterisi ve sergi gibi kültürel etkinliklerin düzenlenmesi;

2) Forum ve festivaller ile milli gün kutlamaları da dâhil, törenler düzenlenmesi,

3) Taraflarca veya bir üçüncü ülke tarafından düzenlenen etkinliklere, programlara ve projelere iştirak edilmesi ve katkıda bulunulması;

4) Sinema filmi ve diğer görsel-işitsel materyalin gösterimi;

5) Sanatçı, yazar, bilim insanı, araştırmacı, akademisyen, öğrenci, gazeteci ve kamu görevlisi ziyaretleri ile öğrenci ve akademisyen değişimi dâhil, Tarafların ülkeleri arasında ziyaretler ile değişim programlarının düzenlenmesi;

6) Kültür Merkezinin düzenleyeceği etkinliklere katılmak üzere yurt dışından gelecek, sanatçı, yazar, bilim insanı, akademisyen, gazeteci ve kamu görevlisi gibi kişilerin kabul edilmesi;

7) Gönderen Tarafın, insanları, kültürü ve tarihi gibi ülkesinin çeşitli yönlerini tanıtan bilgilerin halka sunulması;

8) Bilgi paylaşımı için kültürel bilgi bankaları oluşturulması;

9) Halkın kullanımı için kütüphaneler, film ve görsel-işitsel malzeme kaynak merkezleri ve gösterim salonları ile enformasyon bankoları kurulması;

10) Faaliyetleriyle ilgili kitap, broşür, katalog, gazete, süreli yayın ve dijital medya araçları dâhil, her türlü görsel-işitsel malzemenin ücretsiz dağıtımı ve ödünç verilmesi;

11) Faaliyetleriyle ilgili kitap, broşür, katalog, gazete, süreli yayın, dijital medya araçları, TV/radyo programı ve İnternet içeriği dâhil, kültürel, eğitsel ve bilimsel nitelikli basılı, görsel-işitsel ve dijital her türlü malzemenin ve içeriğin üretilmesi/yayınlanması ile üretilmesine/yayınlanmasına destek olunması;

12) Dil kursları/seminerleri/yarışmaları düzenlenmesi ve sınavlar yapılması suretiyle Gönderen Tarafın dilinde yeterlilik sertifikaları verilmesi;

13) Dili, edebiyatı, kültürü, tarihi, gastronomisi ve el işleri dâhil, Gönderen Tarafın ülkesinin çeşitli özelliklerine ilişkin kurslar/seminerler/yarışmalar düzenlenmesi ve bunlarla bağlantılı sertifikalar ile ödüller verilmesi;

14) Tarafların ülkesinde okuyan öğrencilere burs verilmesi;

15) Kültürü, tarihi, dili ve edebiyatı gibi, Gönderen Tarafın ülkesinin çeşitli özelliklerini öğretmeyi ve bu konularda araştırmalar yapmayı amaçlayan, Kabul Eden Tarafın okulları, üniversiteleri ve araştırma kurumları bünyesindeki bölüm ve programların, mali yardım, öğretim görevlisi, kitap ve diğer eğitsel materyal sağlanması suretiyle desteklenmesi;

16) Gönderen Tarafın Kabul Eden Tarafın ülkesindeki kültürel mirasının korunmasına, araştırılmasına ve tanıtılmasına yönelik çalışma ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesi veya bu kapsamdaki çalışma ve faaliyetlerin desteklenmesi;

17) Bilimsel araştırma projeleri gerçekleştirilmesi ve bu tür projelere katkıda bulunulması;

18) Kabul Eden Tarafın diplomatik kanallardan önceden rızası alınmak kaydıyla, Kültür Merkezinin amacına uygun diğer türden faaliyet ve etkinliklerin gerçekleştirilmesi.

B. Kültür Merkezlerinin, yukarıda belirtilen eğitim faaliyetlerinin içeriği, programı ve süresi ile bu eğitim faaliyetlerinde kullanılacak eğitici materyal ile istihdam edilecek eğitici personel Kabul Eden Tarafın kanun ve kurallarına tabi olmayacaktır.

Madde 14

Kültür Merkezleri kâr amacı güden faaliyetlerde bulunamayacaklar ve bu amaçla etkinlikler düzenlemeyeceklerdir.

Kültür Merkezleri, bununla birlikte, giderlerini karşılamak veya hayır amacıyla, amaçlarını yerine getirmek üzere ve Kabul Eden Tarafın kanun ve kurallarına uygun şekilde:

1) Kültürel etkinlikler için bilet satmak, kütüphane ve enformasyon bankosu hizmetleri ile kurslar ve sınavlara kayıt için ücret tahsil etmek dâhil, faaliyetlerine katılanlardan ve hizmetlerinden faydalananlardan ücret tahsil edebilir;

2) Satışın Kültür Merkezlerinin bizzat kendisi tarafından yerine getirilmesi ve satılan materyallerin Kültür Merkezlerinin amaçlarıyla ilgili olması kaydıyla, kitap, katalog, süreli yayın, digital medya araçları, eğitsel materyal, poster ve el sanatı ürünleri gibi her türlü basılı ve görsel-işitsel materyal ile kültürel ve folklorik ürünün satışını yapabilir;

3) Faaliyetlerine ve etkinliklerine iştirak edenlere hizmet vermek üzere, mekânı dâhilinde veya dışında, yiyecek-içecek satmak üzere büfeler kurabilir, işletebilir veya bunları bir şahsa veya özel bir şirkete işletmeye verebilir;

4) Kendi mekânı dâhilinde veya dışında hayır amacıyla kermesler ve benzeri hayır faaliyetleri düzenleyebilir.

Bölüm III

Kültür Merkezlerinin Personeli

Madde 15

Her bir Taraf, kendine ait Kültür Merkezinde istihdam edilecek her bir personeli (bundan sonra "Personel" olarak anılacaktır) kendisi atayacaktır. Personel, Gönderen Tarafın, Kabul Eden Tarafın ya da, Kabul Eden Tarafça muvafakat verildiği takdirde üçüncü bir ülkenin vatandaşı olabilir. Üçüncü bir ülkenin vatandaşının istihdamı için Kabul Eden Tarafın muvafakati diplomatik kanallardan talep edilecektir.

Madde 16

Kültür Merkezlerinin ve bunların şubelerinin her biri birer Müdür tarafından yönetilecektir. Müdürün yokluğunda Kültür Merkezini/Kültür Merkezi şubesini geçici olarak yönetmek üzere bir Müdür Yardımcısı atanabilecektir.

Kültür Merkezi/Kültür Merkezi şubesi Müdürün statüsü ile her bir Kültür Merkezinde/Kültür Merkezi şubesinde istihdam edilecek Personelin sayısı diplomatik yazışma yoluyla belirlenecektir.

Madde 17

Gönderen Taraf, Personelin, hangi uyruktan olursa olsun, istihdamının başlama ve sona eriş tarihi ile Kabul Eden Tarafın ülkesine ilk giriş ve son ayrılış tarihi hakkında diplomatik kanallardan Kabul Eden Tarafa bilgi verecektir.

Madde 18

Kabul Eden Taraf, kanun ve kuralları çerçevesinde, Gönderen Tarafın uyruğundaki tayin edilen Personele ve bunun bakmakla yükümlü olduğu aile efradına, tayin süresini kapsayacak şekilde, müteaddit giriş/çıkış vizesi ile ikamet iznini mümkün olan en kısa sürede ve ücretsiz verecektir.

Kabul Eden Taraf ayrıca, yabancı uyruklu Personeli, Kültür Merkezinin işletilmesi veya işbu Anlaşmanın 13. maddesinde belirtilen faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde istihdam edilmesi kaydıyla çalışma izni temini koşulundan muaf tutacaktır.

İşbu Anlaşmanın 13. maddesinde belirtilen faaliyetlerin gerçekleştirilmesi kapsamında sağlanacak bu muafiyet, görevlendirmeye konu olan faaliyetin/faaliyetlerin süresiyle sınırlı olacaktır.

Madde 19

Taraflar arasında çalışma ve sosyal güvenlik konusunda bir anlaşma yürürlükte olmadığı takdirde, aynı zamanda Kabul Eden Tarafın uyruğunda ve Kültür Merkezinde istihdamdan önce Kabul Eden Tarafın ülkesinde daimi olarak ikamet ediyor olmamaları kaydıyla, Gönderen Tarafın uyruğundaki Personel ile keza aynı uyruktaki bunun bakmakla yükümlü olduğu aile efradı Gönderen Tarafın çalışma ve sosyal güvenlik kanun ve kurallarına tabi olacaklardır.

Taraflar arasında çalışma ve sosyal güvenlik konusunda bir anlaşma yürürlükte bulunduğu takdirde ise, işbu madde kapsamına giren Personele ve aile efradına söz konusu anlaşmanın hükümleri uygulanacaktır.

Madde 20

Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafın uyruğundaki atanan Personelin, aynı zamanda Kabul Eden Tarafın uyruğunda ve Kültür Merkezinde istihdamdan önce Kabul Eden Tarafın ülkesinde daimi olarak ikamet ediyor olmaması kaydıyla, ülkeye ilk giriş tarihlerinden itibaren altı ay içerisinde ev ve zati eşyasını, gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mâli yüklerden muaf olarak ithal etmesine, ayrıca, bir âdet motorlu taşıtı ise "Yabancı Taşıtlar Geçici Giriş Karnesi" veya "Geçici Giriş Belgesi" dışında bir belge aranmaksızın görev süresi için geçici olarak ithal etmesine müsaade edecektir.

Madde 21

Taraflar arasında gelir ve servet üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önlemeye ilişkin bir anlaşma yürürlükte olmadığı takdirde, Gönderen Tarafın uyruğundaki Personelin ücret geliri, aynı zamanda Kabul Eden Tarafın uyruğunda veya Kültür Merkezinde istihdamdan önce Kabul Eden Tarafın ülkesinde dâimi olarak ikamet ediyor olmaması kaydıyla, Gönderen Tarafın kanun ve kurallarına göre vergilendirilecektir.

Taraflar arasında gelir ve servet üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önlemeye ilişkin bir anlaşmanın yürürlükte olduğu takdirde ise işbu madde kapsamına giren Personele söz konusu anlaşmanın hükümleri uygulanacaktır.

Madde 22

Kültür Merkezlerinin Personele yapılan ücret ödemelerine ilişkin stopaj yükümlülüğü bulunmayacaktır.

Madde 23

Kültür Merkezleri Kabul Eden Tarafın vergi uygulamaları çerçevesinde Kabul Eden Tarafın ilgili makamlarınca talep edilen gerekli bilgileri sağlarlar.

Madde 24

Personelin bakmakla yükümlü olduğu aile efradı, Personelin eşini, 18 yaşını doldurmamış bekâr çocuklarını, orta öğretim gören veya mesleki eğitime/programlara devam eden 20 yaşını doldurmamış bekâr çocuklarını, yükseköğrenim gören 25 yaşını doldurmamış bekâr çocuklarını, her yaştaki malûl olan bekâr çocuklarını ve geçimi Personel tarafından sağlanan anne ile babasını kapsayacaktır.

Bölüm IV

Kültür Merkezlerinin Vergi Bağışıklıkları

Madde 25

A. 1) Kabul Eden Taraf, söz konusu Anlaşmanın 13 ve 14 üncü maddelerinde ifade edilen Kültür Merkezlerinin Faaliyetlerinin yürütülmesi için gerekli olan yazılı veya dijital her türlü medya araçları da dahil, Kültür Merkezinin işletimi ve donatımı için gerekli olan her türlü ekipman, mobilya ve malzemenin, Kültür Merkezince gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yüklerden muaf olarak ithaline müsaade edecektir.

2) Yukarıda belirtilen mallar Kabul Eden Tarafın yetkili makamlarınca belirlenen koşullar dışında, satılamaz, kiralanamaz, bedelsiz ödünç verilemez, bedelsiz devredilemez ve teminat olarak gösterilemez.

B. Kabul Eden Taraf, yetkili makamlarca belirlenen koşullar dahilinde Kültür Merkezince geçici olarak sergilenecek material ve eserlerin geçici ithaline müsaade edecektir. Geçici ithalat rejimi kapsamında getirilen eşya kiralanamaz, ödünç verilemez, bir başkasının kullanımına bırakılamaz ve satılamaz.

Madde 26

Kabul Eden Taraf, Kültür Merkezlerine, amaçlarını yerine getirmek üzere, merkezi makamların veya mahalli makamların uhdesinde olsun, aşağıdaki vergilerden de muafiyet sağlar:

1) Kültür Merkezinin mülkiyetinde bulunan ve bunlar tarafından faaliyetleri çerçevesinde kullanılan arazi, arsa ve binaların tabi olduğu emlak vergileri;

2) Kültür Merkezlerinin ücretli veya ücretsiz arazi, arsa ve bina alım ve satımları ile ilgili tabi oldukları damga vergisi, harçlar ve benzeri vergiler;

3) Kurumlar vergisi ve diğer her türlü doğrudan vergiler.

Bölüm V

Nihai Hükümler

Madde 27

İşbu Anlaşmanın yorumlanması ve uygulanmasıyla ilgili doğabilecek anlaşmazlıklar diplomatik kanallardan çözümlenecektir.

Madde 28

İşbu Anlaşma, onay için gerekli ulusal yasal işlemlerini tamamladıklarına dair Tarafların diplomatik kanallardan birbirlerine yapacakları son yazılı bildirimin teslim alındığı tarihte yürürlüğe girecek ve Taraflardan birinin fesih talebini en az 6 ay önce yazılı olarak diğer Tarafa iletmediği sürece yürürlükte kalacaktır.

Madde 29

İşbu Anlaşmanın yürürlüğünün son bulduğu tarihte henüz tamamlanmamış olan proje ve etkinlikler bakımından işbu Anlaşma hükümleri geçerliliğini koruyacaktır.

Madde 30

İşbu Anlaşma, herhangi bir zamanda karşılıklı rızayla değiştirilebilecek olup, her bir değişiklik işbu Anlaşmanın 28. maddesinde belirtilen usule uygun şekilde yürürlüğe girecektir.

14 Eylül 2012 tarihinde Priştine'de, Türkçe, Arnavutça, Sırpça ve İngilizce ikişer nüsha halinde ve tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Yorumunda farklılık olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA	**KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA**
Songül OZAN	İbrahim MAKOLLİ
Türkiye Cumhuriyeti Priştine Büyükelçisi	Maliye Bakanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
24	5

SIRA SAYISI: 690

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Acil Durumlar Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu

(1/953)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/953 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**
  - Gerekçesi **4**
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **5**
- **Muhalefet Şerhi** **7**
- **Tasarı Metni** **8**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **8**
- **Anlaşma Metni** **9**

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *17/7/2014*
Sayı: 31853594-101-984-3053

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 23/6/2014 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Acil Durumlar Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/953)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GEREKÇE

Dünyamız, doğa ve insan kaynaklı afetlerin etkilerinin arttığı bir çağı yaşarken ülkemiz; tektonik, sismik, topoğrafik ve iklimsel yapısı nedeni ile afetlerden en fazla etkilenen ülkeler arasında yer almaktadır. Doğal ve insan kaynaklı acil durumların sınır aşan niteliği ile afetlere ilişkin konuların uluslararası işbirliği yoluyla gerçekleştirilebilecek zamanında ve etkili çözümlere ihtiyaç duyduğu göz önünde bulundurulduğunda ülkemizin diğer ülkelerle ikili ve çok taraflı işbirliği içine girmesinin yararlı olacağı aşikârdır.

Bu itibarla, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Acil Durumlar Alanında İşbirliği Anlaşması" 20 Mart 2012 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Söz konusu Anlaşma; acil durumlarda önleme, hazırlık ve müdahale aşamalarında, yangın kurtarma faaliyetlerinin icrasında ve yangın, afet ve diğer acil durumlarda kurtarma faaliyetlerinde iki ülke arasındaki işbirliğinin genel çerçevesini oluşturmakta ve taraflardan herhangi birinin ülkesinde meydana gelecek acil durumlarda, taraflar arasında gönüllü yardımda bulunulmasının usullerini belirlemektedir.

Acil durumlarda önleme, hazırlık ve müdahale aşamalarında etkili bir işbirliği çerçevesi hazırlaması nedeniyle söz konusu Anlaşmanın iki ülkeye önemli katkı sağlaması beklenmektedir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *4.2.2015*

Esas No: 1/953

Karar No: 527

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 17/7/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 13/8/2014 tarihinde tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Acil Durumlar Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 4/2/2015 tarihli 91 inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Tasarının, acil durumlarda önleme, hazırlık ve müdahale aşamalarında, yangın, afet ve diğer acil durumlarda kurtarma faaliyetlerinde iki ülke arasında iş birliğinin genel çerçevesini oluşturmak ve acil durumlarda taraflar arasında gönüllü yardımda bulunulmasının usullerini belirlemek amacıyla, 20 Mart 2012 tarihinde Ankara'da imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Dünyada doğa ve insan kaynaklı afetlerin etkilerinin arttığı bir dönem yaşandığı,

Türkiye'nin de tektonik, sismik, topoğrafik ve iklimsel yapısı hasebiyle afetlerden en fazla etkilenen ülkeler arasında yer aldığı; bu bağlamda Ülkemizin mevcut kapasitesinin ikili ve çok taraflı iş birlikleriyle güçlendirilmesinin yararlı olacağı,

Anlaşma ile afet ve acil durumlardaki kurtarma faaliyetlerinde Ülkemiz ile Bulgaristan arasındaki iş birliğinin genel çerçevesinin oluşturulduğu; bilgi değişimleri ile arama-kurtarma faaliyetinde görev alan personelin iki ülke arasındaki mutabakat çerçevesinde eğitimlerinin de koordine edildiği,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon Raporu'na muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimize 6 Şubat 2015 Cuma günü saat 17.00'a kadar süre tanımıştır.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Harun Karaca, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin ve Kırşehir Milletvekili Abdullah Çalışkan Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Ahmet Berat Çonkar	*Şaban Dişli*	*Osman Aşkın Bak*
İstanbul	Sakarya	İstanbul
Kâtip	Üye	Üye
Harun Karaca	*Tunca Toskay*	*Ali Ercoşkun*
İstanbul	Antalya	Bolu
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalifim, muhalefet şerhi ektedir)	
Üye	Üye	Üye
Ali Şahin	*Mehmet Ali Ediboğlu*	*Refik Eryılmaz*
Gaziantep	Hatay	Hatay
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
Ali Haydar Öner	*Ayşe Eser Danışoğlu*	*Osman Taney Korutürk*
Isparta	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
İsmail Safi	*Rıfat Sait*	*Osman Kahveci*
İstanbul	İzmir	Karabük
Üye	Üye	Üye
Abdullah Çalışkan	*Hasan Karal*	*Mehmet Kasım Gülpınar*
Kırşehir	Rize	Şanlıurfa
(Bu raporun özel sözcüsü)		
	Üye	
	Burhan Kayatürk	
	Van	

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzca Tunca, Meriç, Arda nehirleri havzasında meydana gelen ve Edirne ilimizde etkili olan taşkınların önlenmesi açısından Bugaristan ile yapılan müzakerelerde 35 yıldır mesafe alınamadığı Dışişleri ve AFAD bürokratları tarafından ifade edilmiştir.

Bu anlaşmanın bu durumda olumlu bir etki yapmayacağını değerlendirmekteyim.

Saygılarımla. *4.2.2015*

Tunca Toskay

Antalya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BULGARİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ACİL DURUMLAR ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BULGARİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ACİL DURUMLAR ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**
MADDE 1- (1) 20 Mart 2012 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Acil Durumlar Alanında İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 3-** Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı
B. Arınç	*A. Babacan*	*B. Atalay*
Başbakan Yardımcısı V.	Adalet Bakanı	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı
B. Atalay	*B. Bozdağ*	*A. İslam*
Avrupa Birliği Bakanı V.	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
V. Eroğlu	*F. Işık*	*F. Çelik*
Çevre ve Şehircilik Bakanı	Dışişleri Bakanı	Ekonomi Bakanı
İ. Güllüce	*A. Davutoğlu*	*N. Zeybekci*
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı V.	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı
T. Yıldız	*F. Işık*	*M. M. Eker*
Gümrük ve Ticaret Bakanı	İçişleri Bakanı	Kalkınma Bakanı
H. Yazıcı	*E. Ala*	*C. Yılmaz*
Kültür ve Turizm Bakanı	Maliye Bakanı	Milli Eğitim Bakanı
Ö. Çelik	*M. Şimşek*	*N. Avcı*
Milli Savunma Bakanı	Orman ve Su İşleri Bakanı	Sağlık Bakanı
İ. Yılmaz	*V. Eroğlu*	*M. Müezzinoğlu*

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı
L. Elvan

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

BULGARİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

ACİL DURUMLAR ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Bundan böyle "Akit Taraflar" olarak adlandırılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti,

Doğal ve insan kaynaklı acil durumların sınır aşan niteliği, afetlerle ilgili konuların uluslararası işbirliği yoluyla gerçekleştirilecek zamanında ve etkili çözümlere ihtiyaç duyduğu, her iki Devlet'in de bu alanda ortaklaşa çabalarının koordinasyonunun önemini göz önünde bulundurarak;

Akit Tarafların kendi ulusal mevzuatlarını, taraf oldukları ikili ve çok taraflı uluslararası yasal belgeleri dikkate alarak;

Birleşmiş Milletler'in amaçlarına ve ilkelerine, Birleşmiş Milletler'in acil durumları önleme ve sonuçta meydana gelebilecek zararları azaltma alanlarındaki çabalarına ve bu alanda kabul edilen uluslararası belgelere bağlılıklarını teyit ederek,

Acil durumlara müdahale ve yardım sağlanması durumlarında uluslararası ve hükümet dışı kuruluşların önemini vurgulayarak;

Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği, Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü ve diğer uluslararası örgüt ve forumların acil durumlarda yardım sağlanması çabalarını destekleyerek;

Birleşmiş Milletler ve diğer uluslararası örgütlerin; böyle durumlara karşı artan bir zafiyet olduğunu ve afet yönetiminin iyileştirmeden önleme ve erken uyarıya kadar tüm aşamalarında, sürdürülebilirliğin sağlanması amacıyla, karmaşık müdahaleler için çağrılara yer veren analizlerini hatırlayarak;

Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği, Kuzey Atlantik anlaşması Örgütü, Avrupa-Atlantik Ortaklık Konseyi'nin acil durumlarda yardım sağlanması hususundaki çabalarını destekleyerek;

Acil durumlarda, önleme, hazırlık ve müdahale aşamalarında etkin uluslararası işbirliğinin hayat kurtarabileceğinin, çevrenin korunmasını ve sosyal ve ekonomik kalkınmayı etkileyebileceğinin ve Akit Tarafların Devletlerini ve yurttaşlarının istikrarına katkıda bulunabileceğinin bilincinde olarak;

Akit Taraflar arasında acil durumlarda işbirliğinin karşılıklı faydalar sağlayacağı, iki devlet arasındaki dostluk ilişkilerini geliştireceği, acil durumlarda erken uyarı imkanı sağlayacağı ve bu bağlamda iki tarafın da güvenliğine ve gelişimine katkıda bulunacağı hususlarının ışığında;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

Madde 1
Konu

İşbu Anlaşma; acil durumların önleme, hazırlık ve müdahale aşamalarında, yangın kurtarma faaliyetlerinin icrasında ve yangın, afet ve diğer acil durumlarda kurtarma faaliyetlerinde işbirliğinin genel çerçevesini, aynı zamanda Taraflardan herhangi birinin ülkesinde meydana gelecek acil durumlarda, Akit Taraflar arasında gönüllü yardımda bulunulması için gerekli kavramları ve usulleri oluşturur.

Madde 2
Tanımlar

Anlaşmanın amacı doğrultusunda, aşağıdaki tanımlar uygulanacaktır:

"Acil Durum" insanlar, çevre ve mülk üzerinde olumsuz tesirler yaratan veya yaratabilecek her türlü durumu;

"Afet" doğal durumlar, kaza, bozulma veya diğer acil durumlar neticesinde meydana gelen, önlem alınmasını veya özel kuvvetlerin katılımını ve özel kaynakların kullanılmasını gerektirecek ölçüde toplumun hayatını veya sağlığını, mülkiyeti veya çevreyi etkileyen veya tehdit eden olay veya olaylar dizisini;

"Yardım Talep Eden Taraf" Madde 3 (2)'de belirtildiği gibi, yetkili makamları tarafından, diğer Taraf'a yazılı yardım talebinde bulunan Taraf'ı;

"Yardım Sağlayan Taraf" Madde 3 (2)'de belirtildiği gibi, yetkili makamları tarafından, yardım talep eden ülkeye yardım sağlayan Taraf'ı;

"Kurtarma Ekibi" uygun ekipman, kurtarma köpeği ve yardım malzemeleriyle Yardım Sağlayan Taraf'ın askeri olmayan özel eğitimli uzman birliğini;

"Ekipman" malzemeleri, teknik ve ulaşım araçlarını, ilaçları, tıbbi ekipmanları ve kurtarma ekibi üyelerinin ve/veya uzmanlarının kişisel ekipmanlarını;

"Yardım Malzemeleri" Yardım Talep Eden Taraf'ın afetzedelerinin ihtiyaçlarının karşılanması için Yardım Sağlayan Tarafça ücretsiz olarak sağlanan maddeleri ve malzemeleri;

"Erken Uyarı" riski önlemek, azaltmak ve etkin hazırlık tedbirlerini almak için zamanında temin edilen bilgiyi ifade eder.

Madde 3
Yetkili Makamlar ve Temas Noktaları

(1) İşbu Anlaşma'nın amacı için Akit Taraflar, ulusal mevzuatları çerçevesinde kendi yetkilerinin sınırları dâhilinde doğrudan işbirliği içerisinde olacaklardır.

(2) İşbu Anlaşmaya göre yetkili makamlar;
- **Türkiye Cumhuriyeti için:** Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
- **Bulgaristan Cumhuriyeti için:** İçişleri Bakanlığı

(3) İşbu Anlaşma'nın uygulanması için, Akit Tarafların bu Maddenin (2) Paragrafında belirtilen yetkili makamları doğrudan iletişime geçmekle yetkilidirler.

(4) Yetkili makamlar, acil durumların meydana gelmesi halinde bilgi alışverişini veya bilgilendirmeyi sağlama amacıyla bir ya da birkaç temas noktası belirleyecektir.

Yetkili makamlar, temas noktalarının görevlerini kesintisiz ifa etmelerini sağlayacaklardır.

(5) Akit Taraflar, yetkili makamların değişmesi halinde diplomatik kanallardan yazılı olarak birbirlerini derhal bilgilendirecektir.

Madde 4
İşbirliği Alanları ve Yöntemleri

(1) Akit Tarafların yetkili makamları ulusal mevzuatları çerçevesinde yetkileri dâhilinde aşağıdaki alanlarda işbirliği yapacak ve karşılıklı yardımda bulunacaktır:

(a) Acil durum anında veya acil durum tehdidi oluştuğunda ve etkilerinin sonlandırılmasında, talep üzerine, gönüllü yardım ve bilgi sağlanması;

(b) Acil durumlar için bilgi değişimi ve erken uyarı;

(c) Ekipmanlarıyla birlikte kurtarma ekibi sağlanması;

(d) Bilimsel, teknik ve hukuki bilginin, yöntemsel ve diğer literatürün; video ve fotoğraf malzemelerinin değişimi;

(e) Yangın güvenliği ve kurtarması ile sivil koruma alanlarında, bilimsel olarak uygulanabilir araştırma görevlerinin geliştirilmesi ve ürünlerin ve uzmanlık faaliyetlerinin denenmesine ilişkin tecrübe ve iyi uygulamaların değişimi;

(f) Ortak uzman toplantılarının, oturumlarının, seminerlerinin ve konferanslarının düzenlenmesi ve gerçekleştirilmesi;

(g) Karşılıklılık temelinde uzmanların ve kurtarma ekiplerinin ortak tatbikatlarının organize edilmesi ve uygulanması;

(h) Akit Tarafların talebi üzerine, ortak eğitim programlarının yanı sıra ilgili eğitim merkezlerinin ve kurumlarının uzmanlarının ve eğitmenlerinin değişimlerinin ve eğitimlerinin organize edilmesi;

(i) Bilimsel araştırmaların desteklenmesi; ortak projelerin modellenmesi, planlanması, detaylandırılması ve uygulanması;

(j) Afet ve acil durumlara karşı halkın bilinçlendirilmesi amacıyla etkinliklerin organize edilmesi ve gerçekleştirilmesi;

(k) Yangının önlenmesi ve yangınla mücadele, yangının sonuçlarının sınırlanması ve ortadan kaldırılması amacıyla faaliyetler planlanması, organize edilmesi ve uygulanması.

(2) Akit Taraflar, çalışma grupları oluşturmak dahil, farklı işbirlikleri oluşturabilirler.

(3) Taraflar, kapasiteleri dâhilinde, acil durumlarda karşılıklı olarak yardım sağlayacaklardır.

(4) Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, uzman vb. değişimine ilişkin masraflar gönderen taraf tarafından karşılanacaktır.

(5) Bu anlaşmanın amaçları doğrultusunda yapılan ekipman, malzeme ve diğer araç gereç ve hizmetlerin değişimi, Anlaşma Taraflarının yürürlükteki kanunlarına ve yasal düzenlemelerine uygun olarak yapılacaktır.

Madde 5
Protokoller

İşbu Anlaşma'ya göre operasyonel işbirliğini sağlamak amacıyla, Akit Tarafların yetkili makamları, bu Anlaşma'nın ayrılmaz birer parçası olarak protokoller imzalayabilirler.

Madde 6
İşbirliği ve Gönüllü Yardım Sağlama Prosedürleri

(1) İşbu Anlaşma'nın 4. Maddesi uyarınca Akit Taraflar arasındaki işbirliği yazılı talep temelinde, İngilizce dilinde hazırlanmıştır.

(2) Yardım talep eden ülkenin talebinde belirttiği acil durumun tipine, boyutuna, yerine, zamanına ve mevcut durumuna, acil durumu yönetmek amacıyla yapılan ve yapılması planlanan eyleme, kurtarma ekibi ve/veya uzmanlarının talep ettiği yardım tipi ve önceliklerine, yardım ekipmanı ve araçlarına göre; acil durum yardımı, kurtarma ekibi ve/veya uzmanı göndermek şeklinde olabileceği gibi afetzedelerin ihtiyaçlarına göre yardım paketi sağlamak şeklinde de yapılabilir.

(3) 24 saat içerisinde yazılı onay gönderilmesi şartıyla, acil durumlarda talep sözlü olarak iletilebilir.

(4) Talebin iletildiği Akit Taraf talebe mevcut imkânlarıyla ve ulusal mevzuatına uygun olarak karşılık verir.

(5) Yardım, kurtarma ekibi ve/veya uzmanı göndererek ve afetzedelerin ihtiyaçları için kaynak sağlayarak yapılabilir.

(6) Yardım sağlamak amacıyla gönderilen kurtarma ekibi ve/veya uzmanlarının, ekipman ve destek önlemlerinin nakliyesi hava, kara veya deniz yoluyla yapılabilir.

(7) Nakliye masrafları Yardım Sağlayan Tarafça karşılanır.

Madde 7
Sınır Geçişi Prosedürleri ve Kurtarma Ekibi ve/veya Uzmanlarının Kalış Kuralları

(1)Yardım Talep Eden Taraf, Yardım Sağlayan Tarafın kurtarma ekibi ve/veya uzmanlarının sınır geçişini kolaylaştırmak için mümkün olan tüm önlemleri alacaktır.

(2)Kurtarma ekibi lideri, sınır kontrol yetkilisine ve Yardım Talep Eden Tarafın gümrük makamlarına İngilizce dilinde, Yardım Sağlayan Tarafın yetkili makamı tarafından hazırlanmış olarak aşağıdaki belgeleri sunacaktır:

(a) kurtarma ekibi ve/veya uzmanlarının yetkisini ve Yardım Talep Eden Tarafın topraklarına geliş amaçlarını açıklayan, Tarafların yetkili makamları tarafından onaylanmış, standart formda hazırlanmış belge;

(b) kurtarma ekibinin üyelerinin ve/veya uzmanlarının ve ekipman ve araçlarının listesi;

(c) yardım malzemelerinin listesi.

(3)Şoförler, ilgili motorlu araçla ilgili sürücü belgelerini ve kayıt sertifikalarını sunacaklardır.

(4)Paragraf (2)'nin kapsadığı belgelerin ve geçerli kimlik belgelerinin sunulmasının ardından, Yardım Talep Eden Tarafın ilgili devlet kurumu görevlileri kurtarma ekibi ve/veya uzmanlarının kalışı için etkin ulusal mevzuata ve/veya yapılmış ikili anlaşmalara göre vize veya izin düzenleyecektir.

(5)Kurtarma ekiplerinin köpekleriyle birlikte Yardım Talep Eden Tarafın sınırlarını geçmesine ve söz konusu tarafın topraklarında kalmasına ilişkin prosedür söz konusu ülkenin karantina kurallarına göre belirlenecektir.

(6)Kurtarma ekibi üyeleri Yarım Talep Eden Tarafta üniforma giyebilir. Yardım Sağlayan Akit Taraf ekibi, Yardım Talep Eden Tarafın topraklarında otomobillerinde ayırt edici işaretler kullanmaya yetkili olacaktır.

Madde 8
Ekipmanların ve Yardım Malzemelerinin Sınırdan Geçişi

(1) Akit Taraflar, Devletlerinin ulusal mevzuatına uygun olarak, ekipman ve yardım malzemelerinin sınırdan geçişi için kolaylaştırılmış prosedür sağlayacaktır.

(2) Kurtarma ekibi üyeleri ve/veya yardım amacıyla gönderilmiş kişiler Yardım Talep Eden Tarafın topraklarında silah ve mühimmat taşımaya izinli olmayacaktır.

(3) Malların sınırdan geçişinde uygulanan kısıtlamalar veya engeller bu anlaşmanın kapsamındaki ekipman ve yardım malzemelerine uygulanmayacaktır[1]. Ekipman, kullanım sırasında tahrip olmazsa veya yardım malzemesi olarak bırakılmazsa, Yardım Talep Eden Taraftan geri götürülecektir. Yardım malzemesi olarak bırakılan herhangi bir ekipman[2], kurtarma ekibi lideri tarafından bir protokolde detaylı olarak, tip, miktar ve yer belirtilerek tanımlanacak ve bu anlaşmanın 3.Maddesi 2. Paragrafında belirtildiği şekilde Yardım Talep Eden Tarafın yetkili makamı tarafından belgelendirilecektir. Söz konusu makamlar, görevin tamamlanmasının ardından, gümrük kontrol görevlilerine ulaştırılan protokol ile yetkili gümrük birimlerini bilgilendirmekle yükümlü olacaktır.

(4) Aynı koşullar ayrıca uyuşturucu ve psikotrop maddeler içeren ilaçların Yardım Talep Eden Tarafa ithalatında ve bunların kullanılmamış kısmının Yardım Sağlayan Tarafa geri nakliyesinde de uygulanacaktır. Bu tür maddelerin sevkiyatı, uyuşturucu ve psikotrop maddeler içeren ilaçlara ilişkin uluslararası anlaşmalar yönünden ithalat ve ihracat olarak kabul edilmeyecektir. Bahsi geçen ilaçların ithalatı sadece tıbbi tedavi amacıyla gerekli olan miktarda ithal edilebilir ve sadece Yardım Talep Eden Tarafın ulusal mevzuatına uygun olarak yetkili sağlık personeli tarafından kullanılabilir. Böyle bir durumda, kurtarma ekibi lideri, sınır görevlilerine uyuşturucu ve psikotrop maddeler içeren ilaçların isimlerinin ve miktarlarının listesini içeren bir beyanname sunacaktır. Kullanılmayan miktarlar için, kurtarma ekibi lideri tarafından bir protokol hazırlanacak ve bu protokol bu anlaşmanın 3.Madde (2)sine göre Yardım Talep Eden Tarafın yetkili makamı tarafından belgelendirilecek ve görevin tamamlanmasının ardından gümrük kontrol görevlilerine sunulacaktır.

(5) Yardım Talep Eden Taraf, yukarıda bahsi geçen ilaç, ekipman ve yardım malzemelerinin kullanımını ve depolanmasını kontrol edebilir.

---

[1] AB üye ülkesi olarak Bulgaristan Cumhuriyeti, üçüncü ülkelere ihracat ve üçüncü ülkelerden ithalatta, Birlik kuralları şeklinde uygulanan Birlik Gümrük Kodları oluşturulmasına dair (EEC) 2913/92 sayılı Konsey Düzenlemesi kapsamında bulunan engel ve kısıtlamalar da dahil olacak şekilde, tamamen Ortak Ticaret Politikası ve AB müktesebatını uygular.

[2] Ekipmanın ve yardım malzemelerinin serbest dolaşımına izin verme ve son kullanım (ithalat) prosedürü Yardım Talep Eden Tarafın uygulanabilir mevzuatına göre yürütülecektir.

Madde 9
Hava Taşıtlarının Kullanımı

(1)İşbu anlaşmaya göre, hava taşıtları, kurtarma ekibi ve/veya uzmanların hızlı nakliyesinde kullanılabileceği gibi acil durumlarda yardım sağlamak için de kullanılabilir.

(2)Uçakların uçuşları, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO) belgeleri ve Akit Tarafların ulusal mevzuatına göre icra edilecektir.

(3)Yukarıdaki paragrafta bahsi geçen uçaklar, diğer Akit Tarafın topraklarının üzerinden uçabilecekleri gibi, Akit Tarafların kanunları çerçevesinde her bir durum için belirlenmiş uçuş düzenlemelerine uygun olarak Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma, Denizcilik ve İletişim Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü veya Bulgaristan Cumhuriyeti Ulaştırma, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Bakanlığı Sivil Havacılık İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenmiş uluslararası havaalanlarına ve pistlerine iniş ve kalkış yapabileceklerdir.

(4)Kurtarma operasyonları süresince kullanılan uçaklar, uçağın tipi ve kayıt numarası, mürettebatı, kargosu, ayrılış zamanı, belirlenen rota ve iniş yeri hakkındaki kesin bilgilerle birlikte, 9. Maddenin 3. Paragrafında bahsi geçen yetkili makamlara derhal bildirilmelidir.

(5)İşbu Anlaşma'nın 7. Maddesi, uçağın mürettebatına ve transferi gerçekleştirilen kurtarma ekibinin üyelerine uygulanacaktır.

(6)İşbu Anlaşma'nın 8. Maddesi, uçağa, transferi gerçekleştirilen ekipmana ve yardım malzemelerine uygulanacaktır.

(7)Uçağın sınırdan geçişi ve gümrük kontrolleri, uçağın iniş noktasında Yardım Talep Eden Tarafın sınır ve gümrük kontrol yetkililerince gerçekleştirilecektir.

(8)Kullanılan askeri uçaklar, Yardım Talep Eden Tarafın ivedi yazılı muvafakatine tabi olacaktır.

Madde 10
Acil Durum Yardım Operasyonlarının Koordinasyonu ve İdaresi

(1) Acil Durum Yardım Operasyonlarının koordinasyonu ve idaresinden Yardım Talep Eden Tarafın yetkili makamları sorumlu olacaktır.

(2) Yardım Talep Eden Taraf, kurtarma ekibi liderlerini ve/veya uzmanları afet bölgesinde ve faaliyet için belirlenmiş yerlerde duruma ilişkin gelişmeler hakkında bilgilendirecek, gerekmesi halinde tercümanları ve operasyon merkeziyle bağlantı için iletişim imkanlarını sağlayacaktır.

(3) Kurtarma ekipleri ve/veya uzmanları, afet bölgesine varışlarından sonraki 24 saatlik süre içinde kendi kendine yetebilir ve operasyonlarda bağımsız hareket edebilir hale gelmelidir.

Madde 11
Acil Durum Yardım Operasyonlarının Maliyeti

(1) Yardım Sağlayan Taraf, yapılan yardımlar karşılığında Yardım Talep Eden Taraftan herhangi bir geri ödeme talep etme hakkına sahip olmayacaktır. Bu, ayrıca Yardım Talep Eden Tarafın vatandaşları ya da resmi görevlileri sebep olmadıkları sürece, ekipmanın aşınmasından, hasarından ya da kaybından kaynaklanabilecek maliyetler için de geçerlidir.

(2) Yardım harcamaları tamamen veya kısmen uluslararası araçların veya mekanizmalar tarafından karşılanıyorsa, 1. Paragraf uygulanmayacaktır.

(3) Yardım Talep Eden Taraf, talebi üzerine Yardım Sağlayan Taraf aracılığıyla bireylerin veya tüzel kişilerin sağladığı yardım operasyonlarının maliyetini karşılayacaktır.

(4) Yardım Talep Eden Taraf, Yardım Sağlayan Tarafın gönderdiği acil durum koşullarında bulunan kurtarma ekibi üyelerinin ve/veya uzmanlarının görevleri süresince imkanları ölçüsünde tıbbi tedavi masraflarını karşılayacak ve lojistik destek sağlayacaktır. Bu amaçla, kurtarma ekibi üyeleri/uzmanları Yardım Talep Eden Tarafta bulundukları süre boyunca tıbbi tedavi ve hastane masraflarını içeren sağlık sigortasına veya güvencesine sahip olacaktır.

Madde 12
Yardımın Reddi

(1) Akit Taraflardan herhangi birinin yetkili makamları, talebin karşılanmasının kendi egemenlik haklarına, kendi milli güvenliğine veya diğer önemli menfaatlerine zarar verebileceği ya da tehlikeye düşürebileceği veya ulusal mevzuatına aykırı olduğu kanaatine varırsa, işbirliğini tamamen veya kısmen reddedebilir veya uygulama için koşulları belirleyebilir.

(2) Akit Tarafların yetkili makamları, talebin karşılanmasının kısmen veya tamamen reddedilmesi halinde, kararın gerekçeleriyle birlikte gecikmeksizin yazılı olarak bilgilendirileceklerdir.

Madde 13
Bilgi, malzeme, veri ve ekipmanların üçüncü ülkelere aktarılması

İşbu Anlaşma'nın uygulaması sırasında temin edilen bilgilerin, malzemelerin, verilerin ve teknik ekipmanın üçüncü ülkelere aktarılması, sadece bunları temin eden Akit Tarafın sadece yazılı ön mutabakatıyla mümkündür.

Madde 14
Sorumluluklar

(1) Akit Taraflardan birinin resmi görevlilerinin diğer Akit Tarafın topraklarındaki faaliyetleri süresince, her iki tarafça sebebiyet verilen her türlü zarardan, ulusal mevzuatı çerçevesinde, topraklarında faaliyet gösterilen Akit Taraf sorumlu olacaktır.

(2) 1. Paragrafta bahsi geçen zarar ağır bir ihmalin ya da kasıtlı kanunsuz davranışın bir sonucu ise, ev sahibi Akit Taraf, gönderen Akit Taraftan yaralı ya da yetkili kişiye ödenecek miktarın karşılanmasını isteyebilir.

Madde 15
Resmi görevlilerin statüsü

İşbu Anlaşma uyarınca diğer Akit Tarafın topraklarında faaliyet gösteren resmi görevliler, kendilerinin suç işlemesi ya da kendilerine karşı bir suçun işlenmesi durumunda, faaliyet gösterdikleri Akit Tarafın resmi görevlileriyle aynı muameleye tabi olacaklardır.

Madde 16
Ölüm veya yaralanma durumlarında tazminat

Ekip üyelerinin diğer Akit Tarafın topraklarında çalışırken ölmesi ya da yaralanması durumunda, tazminat Yardım Talep Eden Tarafça, kendi ulusal mevzuatı doğrultusunda karşılanır.

Madde 17
Acil Durum Yardım Operasyonlarında İletişim

İşbu Anlaşma'nın 3(2). Maddesinde belirtilen yetkili makamlar, acil durum yardım operasyon bölgesinde kurtarma ekiplerinin ve/veya uzmanların ihtiyaçları için güvenli iletişimin kurulumuna yönelik gerekli tüm tedbirleri sağlayacaktır.

Madde 18
Acil Yardım Operasyonlarının Sonlandırılması

Kurtarma ekipleri ve/veya uzmanlar, Yardım Talep Eden Akit Tarafın yetkili makamlarınca iletilen yazılı talep üzerine faaliyetlerini sonlandıracaklardır.

Madde 19
Sınıflandırılmış Bilgi

Akit Taraflar, iki ülke arasındaki sınıflandırılmış bilginin değişimine ve korunmasına yönelik ayrı bir anlaşma imzalanmasının ardından sınıflandırılmış bilgi değişiminde bulunacaklardır.

Madde 20
Anlaşmazlıkların Çözümlenmesi

İşbu Anlaşma'nın uygulanması sırasında ortaya çıkan ve yetkili makamlar arasında görüşme yoluyla çözümlenemeyen anlaşmazlıklar, diplomatik kanallardan çözümlenmelidir.

Madde 21
Diğer Uluslararası Anlaşmalar

İşbu Anlaşma, Akit Tarafların yürürlükte bulunan diğer uluslararası anlaşmalarından kaynaklanan haklarına ve yükümlülüklerine halel getirmeyecektir.

Madde 22
Nihai Hükümler

(1) İşbu Anlaşma, yürürlüğe girmesi için her iki Akit Taraf'ın ulusal prosedürlerinin tamamlandığına ilişkin diplomatik kanallardan teati edilen son bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

(2) İşbu Anlaşma, Akit Tarafların karşılıklı yazılı onayıyla düzeltilebilir veya eklemeler yapılabilir. Düzeltmeler ve eklemeler, Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği şekilde yürürlüğe girecek ve Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını oluşturacaktır.

(3) İşbu Anlaşma süresiz olarak akdedilmiştir. Akit Taraflardan herhangi biri, diplomatik kanallardan yazılı bildirimde bulunarak Anlaşma'yı sonlandırabilir. Bu durumda, Anlaşma Akit Tarafın bildiriminin diğer Akit Tarafça alınmasından altı ay sonra sona erecektir.

Ankara'da, 20 Mart 2012 tarihinde, her metin eşit derecede muteber olarak Türkçe, Bulgarca ve İngilizce dillerinde 2 orijinal nüsha imzalanmıştır. Yoruma ilişkin anlaşmazlık durumunda, İngilizce metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti için:

Bekir Bozdağ
Başbakan Yardımcısı

Bulgaristan Cumhuriyeti
Hükümeti için:

Tsvetan Tsvetanov
Başbakan Yardımcısı ve
İçişleri Bakanı